

1135, gener 5.

*Sagrament fet per el vescomte Guillem de Berguedà a Ramon,
comte de Barcelona, sobre el castell de Madrona, el de
Caserres i el de Mont Falcó.*

PUB.: MIQUEL ROSELL, *Liber Feudorum Maior*, doc.
561, p. 72.

1135, gener 11. Vic
*Sagrament fet per Guillem Ramon de Berga a Ramon, comte de
Barcelona, sobre els castells de Peguera, de Figols, Vall
Magna, Torredella i aquella Casa de Berga i totes les
fortaleses.*

PUB.: MIQUEL ROSELL, *Liber Feudorum Maior,*
doc.570, p. 82.

1160, maig 6.

Privilegi de Ramon Berenguer IV, a Déu i a Santa Maria de Poblet i el seu abat Esteve, a frares, a favor del seu bestiar i propietats, per ús en totes les seves terres, muntanyes, boscos i aigües.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 31, p. 13.

1162,
*Sagrament fet per Pere de Berga, fill de Sibil.la de Berga, al
rei Alfons I d'Aragó i comte de Barcelona, sobre els
castells de Peguera, de Fígols, la Casa i fortalesa de
Berga i el castell de Vall Magna.*

PUB.: MIQUEL ROSELL, *Liber Feudorum Maior*,
doc.571, p. 83 i 84.

1166, febrer 10.

Alfons I, rei d'Aragó i comte de Barcelona, concedeix a Pere de Berga que pugui fer casa i fortalesa en el lloc dit Blancafort, en el comtat de Cerdanya, en el terme del castell de Peguera.

PUB.: MIQUEL ROSELL, *Liber Feudorum Maior*,
doc. 572, p. 84 i 85.

1170, maig 23.

*Privilegi del rei Alfons I d'Aragó i comte de Barcelona,
a favor del bestiar i propietats de Poblet, per usar,
pasturar en tota les seves terres, muntanyes i aigües.*

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 32, p. 13
i 14.

1171, setembre 28.

Pere de Berga i la seva muller Estefania i el seu fill Pere, donen a Poblet el port íntegre de Peguera, o sigui, Vall Fecunda amb les seves pertinences i el port de Peguera amb les seves pertinences. Acepten 100 morabetins.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 304,
p. 186 i 187.

1171, setembre 29.

*Ramon de Peguera, la seva muller Guila i els seus fills
Guillem i Berenguer, donen i entreguen a Santa Maria
Poblet i al seu abat Ug, el port íntegre de Peguera,
amb l'aprovació de Pere de Berga i el seu fill Pere.*

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 302,
p. 185.

1173, octubre 7.

Guillem de Berguedà, vescomte de Berguedà, la seva muller Berenguera, i els seus fills, Guillem de Berquerdà, Raimon, Berenguer i Ferran, donen a Poblet els ports de Tagast i el de Campllong, perquè el seu bestiar pugui pasturar sense requisits de cap home, sense usàtics i forcies, i altres pactes. Acepten 1000 morabetins.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 298,
p. 181 i 182.

1174, setembre 30.

Ramon Davidau, esposa Saurina i el seu fill Raimon, venen a Ug, abat de Santa Maria de Poblet i a tots el frares, totes les pastures que tenen des del castell de Madrona fins al castell de Peguera, i del castell de Blancafort fins la "patria" de Valldelord.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 305,
p. 187.

10 bis.

1175, febrer.

*Alfons I d'Aragó, comte de Barcelona, elegeix sepultura
en el monestir de Santa Maria de Poblet.*

PUB.: I.E. C., *Cartulari de Poblet*, doc. 29,
p. 11 i 12.

1179, juliol 28.

Ramon de Vallmagna i la seva muller Berenguera, donen a Santa Maria de Poblet i a l'abat Ug, el mas de Riba, situat en el comtat de Berguedà.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 296,
p. 180.

1182, març 6.

Composició entre la Casa de Poblet i la Casa de Santes Creus, davant dels abats Guillem de Gran Selva i Bernat de Fontfreda, sobre les condicions i repartiments en els ports de Peguera, Lanós, Pozas i Barazes.

PUB.: I:E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 303,
p. 185 i 186.

1182, març 6.

*Ramon de Vallmagna fa donació a Poblet, a més del mas Riba,
i després de la seva mort, dos masos de la vila de
Castellar, un d'ells és de la seva dominicatura i l'altre
és pagesia, i tres masos a Pigiana i un mas a Tresserra.*

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 295,
p. 179.

1183, agost 31.

Guillem de Berguedà, dóna a l'església de Santa Maria de Poblet i al seu abat Esteve, el mas de Riu que està en el terme de Espinalbet, i el mas d'Erbeiera que està en el terme de Castellar. Signa la seva mare Berenguera.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 318,
p. 194.

1183, novembre 15.

Guillem de Berguedà, dóna al seu fill Ramon, tres masos situats en el terme de Caserres, el mas de Truilars, el mas de Viladasens i el mas de Feu, amb totes les seves coses. Dóna també les vinyes i pertinences. Signen además la seva esposa Berenguera i els seus fills Guillem, Berenguer i Bernat.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 314,
p. 192 i 193.

1183,
Alfons I, rei d'Aragó i comte de Barcelona, confirma les propietats del monestir de Santa Maria de Poblet i al seu abat Esteve, entre elles els ports de Peguera i de Cerdanya.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 33,
p. 14 i 15.

1184, novembre 2.

L'abat Esteve, del monestir de Poblet, lliura a Joan de Cascai, tot l'honor donat al monestir per Ramon de Vallmagna, o sigui el mas de Riba, el mas de Pinana, el mas de Tresserra i la dominicatura que tenia en la vila de Castelar. També el mas de Campllong, que va donar al monestir Berenguer de Pugareg. També el mas d'Erbeiera i el mas de Riu, que va donar Guillem de Berquerdà. Pacten de rebre la meitat de les expletes.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 297,
p. 180 i 181.

1186, juliol 1.

*Berenguer de Peguera i els seus germans Ponç, Huc i Girbert
confirmen la donació feta per el seu pare Ramon a Poblet,
els dos ports de Peguera. Reben 21 sous.*

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 322, p.
196 i 197.

1187, abril 25.

Guillem de Berguedà, fa testament en presència i potestat del frare de l'Orde Militar del Temple, Roig de Benviure i de Guillem de Cerdanyola, comendador. Reparteix els seus béns del Berguedà, castells masos i drets, entre els seus germans i l'orde del Temple.

A.

B. ACA. Cancel. Alfons I, Pergamins, n. 451. Perg.

C. ACA. Trasllats Reg. Canc. Alfons I, n.451.

PUB. M.RIU, *Testament de Guillem de Berguedà*, "Ecos de Berga", abril-maig 1963, ns. 86-87.

Triplicando. IN DEI ETERNI REGI ET

Salvatori nostri Jesuchristi nomine Ego Guillelmus dez Bergadano sanus et incolumis pleno sensu et /// memoria integra in presencia et in potestate fratrum milice Templi scilicet Rubei de Benviure et Guillelmi de Cerdaniola Comendator domus Palatii facio meum testamentum in quo eligo manumissores meos scilicet Guillerum de Chalders et Guillelmum de Talamancha et Petrus de Chalders et Bernardum de Portella et Guillelmum de Espinola et Raimundum de Vivers, et Bernardum de Merola. Quibus karitative rogando precipio ut si mors mi advenit ante quam alium testamentum faciam distribuant res meas et honorem sicut hic ordinaveo. Primum relinquo et trado et offero me ipsum scilicet corpus et animam Domino Deo et eius genitrici et domini milicie templi Salomonis in vita et in morte quando cum que voluero secundum relinqueo cum ipso kastro de Podio Regis et cum Fonoleto cum omnibus illorum terminis et pertinenciis et cum militibus et hominibus et silvis et garricis , pratis, pascuis, aquis, viis, cunctibus et redemtibus rochis et petris et omnibus eiis pertinentibus censis et usaticis et cum omnibus in se

habentibus in prono sive in plano per alodium liberum et quietum ad quodcumque ibi vel inde fratres milicie predictae facere voluerit sine illius obstaculo cum molendinis et omnibus sibi pertinentibus et dono eidem domini per tenedonem de omni supradicto honore annuatim unum Sextarium tritici quem accipiant in ipso manso de Guillemo de Boscho ipsi fratres milicie Templi quem ego ibi debeo accipere per albergam. Concedo Hospitio Iherosolimitani ipsum mansum de ipso Vilaro de Chatserres. Dimitto Sancte Marie de ipsa Guardia ipsum mansum de Truiars de Chatserres cum omnibus pertinentiis et tenedonibus sibi pertinentiis et molendinum et pascuis et aquis et ademprivis qui ad iam dictum mansum vel ad homines in eo manentes fuerint necessaria. Relinquo Sancte Marie de Populeto ipsos duos mansos qui vocatur de Erbeira in termino de Kastelar et ipsos .III. mansos de Espinalbeto quos iam eidem domui Sancte Marie dedi cum fratre meo Raimundo cum omnibus illorum pertinentiis et tenedonibus si autem frater meus iam dictus Raimundus sedire voluerit in predicto Monasterio rogo eos et eum recipiat. Laudo et autoricho Sancte Marie de Solsona ipsum mansum de Tercha quem ei dedi cum matre mea. Concedo domui Sanctis Crucibus ipsum mansum de Treserra que dividit cum ipso de Tercha et ipsum mansum superiori de Solio que vocatur Isla cum illorum pertinentiis cum ipso monte de Tercha sicut vadit usque ad collum de Jovel et sicut dividit cum ipso monte de Stella. Concedo fratri meo Berengario ipsum Kastrum de Monte Maiore cum militibus et hominibus et cum omnibus pertinentibus per alodium liberum et quietum. Item dimitto eidem fratri meo Berengario omnes fevos quos teneo et habeo et habere debeo per Dominum meum Regem Aragonis, scilicet Kastrum de Madrona et Kastrum de Chatserres et Kastrum de Espinalbeto cum illorum pertinentiis et tenedonibus et cum illorum militibus et hominibus et baiuliis et cum illorum mandamentis et districtis et rochis, et petris, silvis, garricis, pascuis, aquis, viis, cunctibus redemptibus et omnibus sibi pertinentibus cum omni meo honore quem habeo vel habere debeo in termino de Cerdania et cum ipso fevo quem teneo per Ugonem de Mata Plana et cum ipso meo directo quod habere debeo in termino Kalidis et Sancti Minatis. Totum hoc dimitto eidem Berengario preter hoc quod superius dimisi pro anima mea.

Et habeat Bernardus frater meus quartam partem de omni supradicto honore per eundem Berengarium cuius sit homo solidus preter ipsum kastrum de Montis Maioris cum omnibus /// sibi pertinentibus et preter corpora hastrorum predictorum et militum et preter ipsum mansum de Oliverio de Berga, quem retineo ad meam voluntatem faciendam illud videlicet mansum quem tenet in pignus Raimundus Boneti de Chascas et preter ipsum decimum quem iniustee auferabamus Sancto Vicensio de Espinalbeto ego et pater meus olim defunctus quod decimum delibero et deffinio eidem Ecclesie Sancti Vincensii suis que successoribus pro salute anime mee omnia umque parentum meorum. Omnem supradictum honorem quem superius dimisi aliquibus relinquo in potestate Dei et fratrum milicie Templi quem teneant tantum donec de expletis inexientibus persolvantur mea debita veridissima. Persolutis namque debetis unusquisque recuperet suam hereditatem sicut superius dimisi. Quisquis fratrum meorum hobierit sine legitima prole illius hereditas superstita revertatur. Et si ambo hobierint sine legitima prole illorum hereditas remaneat Bernardo et Dalmacio de Palatiolo. Relinquo omnia supradicte et testamentum in defensione et in (manutenedone domini mei Regis ut ipse faciat persequi pro) manutere donec Dei amore omnia pre ordinata. Rogo meos manumissores ut sicut per ordinavit prosequi /// faciant, In super Dominum Regem humiliter imploro ut ipse sit defensor et protector de hoc quod domui milicie Templi dimito pro anima mea, delibero et solvo Sancto Paulo de Chatserres ipsum meum mansum de Podio cum olivariis et cum omnibus suis pertinenciis quem olim pater meus Ecclesie eidem Sancti Pauli dedit.

Actum est hoc .VII. kalendas mai anno ab incarnatione Domini M CLXXXVII.

Sig+num Guillermi de Bergedano qui hoc testamentum iussi scribere firmo firmarique rogo Sig+num Guillelmi de Calders. Sig+num Guillelmi de Talamancha. Sig+num Petri de Chalders. Sig+num Bernardi Portela. Sig+num Guillelmi de Espuniola. Sig+num Raimundi de Vivero. Sig+num Bernardi de Merola, meorum manumissorum. Sig+num Bernardi fratris mei. Sig+num Berengarii

de Scintillis. Sig+num Arnaldi Sancte Cecilie de Granera.
Sig+num Arnaldi sacerdotis qui hoc iussu Guillelmi de Bergedano
suprascripti scripsit cum litteris suprapositis in linea XI^a et
rasis et emendatis in XIII die et anno quo supra.

1188, desembre 18.

Ramon de Berguedà dóna a Santa Maria de Poblet i al seu abat Esteve, i entrega, tres masos en el terme de Espinalbet: el mas de Riu, el mas de Pere Sunger i el mas de Pere Bord i, altres tres masos en el terme de Berguedà: el mas de Feu, el mas de Trulars i el mas de Vila d'Ases.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 316,
p. 194 i 195.

20 bis.

1190, desembre.

*Pere, infant d'Aragó, fill d'Alfons I, elegeix sepultura
a Poblet. Signa el seu pare, Alfons I.*

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 30, p.12.

1195, desembre 28.

*Guillem, vescomte de Cardona i la seva muller Geralda,
prenen sota la seva protecció i defensa per tota la
seva terra, als frares, pastors i tot el bestiar de
Poblet.*

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 43,
p. 20 i 21.

1196, agost 18.

Berenguer de Berguedà, confirma les donacions fetes pels seus antecessors, el seu pare, els seus germans Guillem de Berguedà i Raimon, aixó és, ports, terres, honors erms i poblats.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 299,
p. 182 i 183.

1198, abril 14.

Arnau de Saga i la seva muller Sibil.la, que fou filla de Pere de Berga, i els seus fills Bertran de Saga, Saura, Berenguera i Arnau, donen i concedeixen a Beata Maria de Poblet i a tu Arnau, abat del mateix lloc, el port íntegre de Peguera, segons concedí Pere de Berga, això és Vall Fecunda amb les seves pertinences, i el port de Peguera.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 301,
p. 184.

1204, agost 3.

Arnau de Castellbó, vescomte, per remei de la seva ànima i dels seus parents, autoritza a Poblet perquè pugui pasturar lliurement el seu bestiar dins les seves terres i cobra per tot 100 sous de Barcelona.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 44, p. 21.

1206, gener 23.

Guillem, vescomte de Cardona i els seus fills Raimon Folc i Guillem, donen en almoïna i entreguen a Poblet, per remissió dels seus pecats, el que tenen en els molins de Rocacorba.

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc. 342,
p. 209 i 210.

1207, febrer 13.
*Ermengol, comte d'Urgell, pren sota la seva protecció Poblet,
homes, propietats i ramats.*

PUB.: I.E.C. *Cartulari de Poblet*, doc. 357, p. 219
i 220.

1207, abril.

*Raimon Folc, vescomte de Cardona, es dóna a Déu i al monestir
de Santa Maria de Poblet.*

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc.338, p.207.

1207, maig.

*Raimon Folc, per amor a Déu i a la Beate Maria seva Mare,
per remissió dels seus pecats i redempció de les ànimes
dels seus pares, pren sota la seva protecció, custòdia i
guiatge, al monestir i als frares de Poblet.*

PUB.: I.E.C., *Cartulari de Poblet*, doc.337, p.207.

1218, gener, 28.

Pera de Vallaura dóna a la seva filla Ermesenda i marit, els masos de Vallaura i Tresserra, pel seu esponsalici, i per la seva legítima. Ambdós masos pertanyent al terme d'Olvan, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.160, n. 15. Perg. 190/109. Molt petit i de forma desigual. En el revers diu: Donació d'uns masos de Vallaura i de Tresserra.

Notum sit cunctis quod ego Pera de Vallaura, dono tibi Ermesendis filie mee et per le tue legitime, in perpetuum / ipsos meos mansos de Vallaura et de Tresserra, cum omnibus suis pertinentiis et tenedonibus et domibus et aremamentis et /3 universis ad ipsos aliquo meo vel voce spectantibus, sabia iure senatorum. Tali pacto ut ego dicta Pera sum domina et po-/ test de omni isto dono tecum, et cum marito tuo Martino in omnia vita mea. Et vos serviatis mi sane, et infir-/me, et honoretis me et stemi simul, et viro quisque ex vobis sit boni et fidele domini nostro, et tu Ermesendis /6 facias sponsalitium dicto marito tuo de omni isto dono, secundam tuam voluntatem, et si te mori contiguis sine pro-/le legitima super (taliter)^a hoc donum, revertatur mea et meas salvo tenore sponsalitiib dicti mariti tui in omnibus.

Quod est / factum V^a kalendas febrearii, anno Domini M^o CC^o XVIII°.

Sig+num Pera de Vallaura. /9 Sig+num frater de Vallaura. Sig+num G. de Castellione. Sig+num G. de Petra. / Sig+num

a. Interpretem.

b. Sponsalicii, interlineat.

Bernardi de Portella senioris, qui hoc laudo et firmo et accipio
a te Martino dicto /.X. solidos, ex quibus bene sum paccates.
Sig+num Bartholomei filii dicte Pere, qui hoc laudo et firmo /12
et accipio a te dicta Ermesende sorore mea, pro hereditate .X.
solidos Barchinone ex quibus bene / fui pacates.

/ B. Egarii^c qui hoc^d scripsit.

c. No s'enten.

d. Posa entremig signe decorat.

1232, juny 26.

Sentència del litigi entre domna Geralda de Berga i Guillem de Peguera, sobre el feu de Peguera. Comarca del Berguedà.

A.

B. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.75, n.458.
Perg. 123/177. Document en alfabet divis.

C. ACA. Traslats Reg. Canc. Jaume I, n. 458.

Ne^a res semel per iudicium divisa amplius in litem procedat. Id circo universis sit manifestum, quod lis mota fuit inter dominam / Geraldam de Berga ex una parte, et Guillelmus de Pegaria ex altera, sub examine domine Geralde supradicte, existentibus iudicibus /3 Berenguer et G. de Turdo, fratribus et P. de Ladernosa hanc inde ad iam dicta domina Geralda constitutis.

Primo siquidem conquesta est domina / Geralda prelibata, a iam dicto G. de Pegaria, de quodam feudo quod Bertrandus de Grailera, miles, qui decessit tenebat, unde iam dicta / domina Geralda dicebat, quod de pacto feudo militem habere debebat. Et quam ipse G. de Pegaria nolebat inde sibi hostendere mili-/6 tem predicta domina Geralda feudum ei emparavit supradictum. Unde iam dicta domina Geralda, conquerebatur ab ipso G. de Pegaria et a / militus suis qui sunt ibi subtus ipsum, quia desemparavit eidem domine Geralde feudum prenominatum scilicet, ab A. de Aragail / et a Berengaria de Grailera qui frexereret ei hemparamentum feudi supra dicti. Ad hoc predictus G. de Pegaria respondit, quod iam dictus /9 miles non ab est ibi aliquo quod

a. "N" inicial decorada.

ipse debeat facere, immo confesus est, quod iam dictus miles debet ibi esse, et quia petebat ipsum militem / iuxta posse suum. Ad hēparamentum predictum factum, a domina Geralda respondit, quod ipse aliquid ibi non fregit nec aliquid / voluntate sua vel consilio, nec defenderit ei quin A. de Aragail et Berengaria de Grailera fregissent eidem domine Geralde /12 et ipsi G. de Pegaria hēparamentum supra scriptum. Unde G. de Pegaria putabat non tenere dicte domine Geralde / de iam dicto hēparamento, prius quam ipse non^b fregerat, et quod petebat ab ipsis feudum illud pro omni posse suo. Et confesus fuit / quod, iam dictum feudum tenet pro iam dicta domina Geralda, quod fuit desēparatum, et quod A. de Aragail, tenet pro ipso illud /15 feudum. Et Berengaria de Grailera per iam dictum A. de Aragail.

Auditis itaque ac diligenter inquisitis et exonitatis / utriusque partis allegacionibus, responsionibus, confessionibus et replicacionibus, ac habito consilio virorum prudentum, nos / iudices predicti, a predicta domina Geralda constituti huius cause cognitores de iure dicimus sentenciando quod, G. de Pegaria /18 prelibatus, faciat restitui ac reddi prefate domine Geralde, omnia expleta que fuerunt extracta de feudo predicto, prius quam / ipsa domina Geralda emperaverit dictum feudum G. de Pegaria supradicto.

Actum est hoc VI° kalendas iulii, anno a Nati-/vitate Christi M^o CC^o XXXII°.

Sig+num domine Geralde de Berga. Sig+num Berengarii et Sig+num Guillermi de Turdo, fratrum. / Sig+num Petri de Ladernosa, hoc ad firmatum. Sig+num Bertrandi de Cascails. Sig+num B. Olive. Sig+num /21 G. Cascho.

/ Ribillus de Serrayma, publicus scriptor, scripsit hoc iussa P. de Ladernosa, die et anno prefixo^c.

AB

AB

AB

b. Interlineat , non.

c. Signe autografat i decorat entremig de prefixo.

1239, juny 21.

Testament de Sibil.la de Berga. Reparteix els seus béns entre Pere de Berga i els seus fills: Arnau de Saga, Elisenda de Portella i Bernat bisbe de Elna, i a diverses esglésies, monestirs i altres.

A.

B.

C. ACA. Canc. Jaume I, Pergamins, c-81, n. 762.
Perg. 285/515. Tacat a la part dreta de dalt.

D. ACA. Traslats Reg. Canc. Jaume I, n. 762.

Quatenus nullus in carne positus mortem evadere potest. Ideo in Dei nature. Ego Sibilia de Berga, pleno senso et memoria integra, facio meum testamentum in quo eligo manumissores meos, / videlicet, dominum Bernardum, Elenensis episcopus, et Gaucerandum de Pinos, et Gaucerandum D'Urg, et Poncium de Sancta Fide et Guillerum de Boxados, quos ego rogo et maneo ut faciant sequi sicut inferius /3 ordinavero cum obiero vel religionis habitu accepero.

In primis dimitto ecclesie Sancte Eulalie Berge, .X. solidos bone monete, quos accipio in manso Maiore de Carnicer Farnes, quas / sacrista accipiat annuatium illius ecclesie omni tempore censualis et faciat ardere unam lampadem perenhiter ante altare Sancte Eulalie Berge. Dimitto Capitula eiusdem loci /.X. solidos bone monete et aliis presbiteris in ecclesie ibi servientibus, uniuersis .III. solidos. Dimitto Ospitali Berge, in perpetuum totam decimam quam accipio in manso de Feraluo et deci-/6 mam quam accipio in manso de Merli, sicut iam ibi dedi cum carta. Dimitto ecclesie Sancte Marie Magdalene de Berga, ad

ardendum ibi unam lampadam perhemniter (...) ^a / somatam vindimie, quam de faluod et sui dent ibi semper annuatim, et hoc quod iam promisi ibi de Guillermo Carbonel. Dimitto ecclesie de Sancte Cilie decimam de bla(do) ^b, / hoc quod homo de Sancte Cilie laborat cum sua rela, et faciat ardere semper ibi unam lampadam. Dimitto Sancto Vicentio de Merola, unam eimam ordei in mea era de (...) ^c /9 quam sacrista eiusdem loci accipiat, et faciat ibi ardere unam lampadam quadragesime nocte dieque. Dimitto Sancto Michaeli de Ponte, .XII. denarios, et dimitto Sante Andre de (...) ^d, /.XII., denarios, et Sancto Salvatore Muntrot .XII. denarios, et Sancte Marie de Uclosil .V. solidos, et dimitto Sancte Margaritte de Uclosil .III. solidos et Sancte Cecilie de Figols .III. solidos. Dimitto Sancto Saturn(ino) ^e / de Taverniolis .X. solidos. Dimitto Sancte Eugenie de Saga .V. solidos. Et Sancto Johanni eiusdem loci, .III. solidos. Dimitto Sancte Marie de Tolo .V. solidos, et Sancte Marie de Quadres .II solidos. Dimitto Sancto Mar-/12 tino Daransis .V. solidos. Dimitto Sancte Leocadie .II. solidos, Sancto Andree Daristot .II. solidos, Sancto Jacobo de Talorid .II. solidos, Sancte Columbe Dentegal .II. solidos. Dimitto Sancto Mar-/cello .XII. denarios. Dimitto Sancte Marie Sedis Urgellensis .V. modios de segal, quos pater meus dimisit ibi in suo testamento, in decimo de Saltegal. Tamen Bernardum, episcopus Elenensis, filius meus, / teneat in vita sua, et totum residuum predictae decime, sit ad suam voluntatem, sicut iam dedi ei cum carta. Dimitto Sancte Marie de Antiquetatibus .III. solidos. Dimitto Sancte Marie de /15 Montesserrato .II. sextarios ordei, quos habeat in granario de Casseris, mensura Berge. Post hec, eligo meam sepulturam in monasterio Sancte Marie Rivipollensis, / si obiero in selari habitu, cum illo manso de Marnagals, cum omnibus iuribus atque pertinentiis suis, et dimitto Sancte Marie dicte Rivipollensis cum predicto manso, .C. solidos malgarense / per refectionem. Tamen si accepera habitum religionis in vita mea quod postum vivam introire, dono ad illum locum ubi intrabo totum illum

a. Borrós 3 lletres.

b. Interpretem "do".

c. Borrós dos lletres.

d. Borrós tres lletres.

e. Borrós interpretem.

honorem de Vilafeleta^f, quod pater meus /18 comperavit de dominis de Pegan, per alodium franchum. Sin autem et obiero in seleari habitu, dimitto totum illum honorem ad dictam Berenguariam de Sancta Fide ad omnem et / suam voluntatem faciendam, et ut illa det .C. solidos malgerenses Beate Marie de Bono Repauso. In super dimitto Petro de Berga, Palatium de Berga, et duas partes de omnibus exitibus / et redditibus de Berga, de censis, de usaticis, daemprivis, de stabilimentis, dentestiis, de exerchiis, de censis, de usaticis, de passadgis, de mercato, et de furno, de venditis et de compras, de acca-/21 pitis. Et residuam terciam partem dimitto Arnaldo de Saga filio meo, scilicet, de omnibus exitibus de furno de mercato, de caperatonibus, de vendicionibus, de accapitis et de redditibus, de censis, de usaticis, ademprivis, de stabilimentis, dentestiis, de exorchiis, de passatgis, de leudis, de placitis et de galliniis et dimitto ei Podium de Curbia ubi possit facere / staticum si vult et quisque, possit miterere suum baiulum in villenus in un suam partem et in furno furner simul. Dimitto etiam A. de Saga totum mansum de Riparia, et mansum /24 de Berengaria de Portolil et mansum de Petro Bernardo de Collo et mansum de Petro de Collo Panno et mansum de Berenguer de Sorripis quod tenet Bernardus frater, et mansum de Ramona / Serra, qui fuit de Johanne de Sorripis. Istos cum omnibus qui facere debent, videlicet, cum hominibus et feminis censis et usaticis, stabilimentis, placitis, decimis, questiis, ad-/emprivis et cum omnibus aliis que facere debent, et dimitto ei vineam de Guarnafre quod pater meus comperavit per alodium franchum et liberum de domino de Salis, cum introitibus / 27 et exitibus, terminis et affrontacionibus, et cum omnibus iuribus suis. Et totam aliam parrochiam dimitto Petro de Berga, cum omnibus que facem debent de (ortal) et fexes de Sorri-/pis et castrum de Palatio, tamen A. Saga habet terciam parte de fexis et de castrum de Palacio. Dimitto Petro de Berga, castrum de Blancafort et castrum de Peguera, / cum omibus suis donacionibus que habere debet et cum militibus et totam parrochiam de Uclosil, et civades de Baunebre et illas civades et ordeum quod accipuerit de /30 Sancto Saturnino de Custodia et permutencia in

f. de Vilareletat, interlineat.

parrochia Sancte Cecilie de Figulis et de Sancto Salvatore. Et dimitto A. de Saga, castrum de Figols, cum illa donatio / et militibus et mansis que ad illum castrum debent respondere vel pertinere et censis et usaticis qui sunt in parrochia Sancte Cecilie de Figols et de Sancto Cripriano, et dimi(to)^g / eidem A. de Saga, Merolam totam parrochiam et rochas et staticam, cum omnibus que ad illum terminum de Merola pertineant, et illas civadas quas debemus accipere /33 in parrochiam Sancte Marie de Labadels per manutenciam de Ripol, et dimitto eidem A. de Saga, totum quantum habeo et habere debeo in parroquia de Castelar, cum hominibus / et femenis. Et dimitto eidem A. de Saga, totum quantum habeo et habere debeo in Casserris et in Antiquitatibus, cum hominibus et feminis censis et usaticis et cum omnibus / decimis quod est alodium franchum. Preter duos mansos, quos dimitto Eliesendis de Portella, filia mea, videlicet, de Berengario Rubeo de Vuvuos et mansum de Arnal-/36 do Fag, cum omnibus que facere debent ad omnem suam voluntatem. Dimitto II mansos de Sacorb videlicet, de Guillelmo Ferrario et de Rossiniol, Berengarie de Sancta Fide / cum omnibus que facere debent ad omnem suam voluntatem. Iterum dimitto Petro de Berga, feudum de Merles et feudum de Monteclaro, et feudum de Spuniola cum / bestiis de ost, quos facere debent et cum omnibus aliis serviciis que facere debent. Iterum dimitto A. de Saga feudum de Solanlonger et bestiam de ost, et feudum de Cheralbs, et bestiam /39 de ost, de quibus Berengarius de Vilar tenetur facere, et illam bestiam de ost, quam Petrus de Boscho tenetur facere per illum feudum de Petra, et hoc que tenetur facere R. de Ba-/unebie per illam decimam de Casserris, qui est de Selis^h, et hoc quod milites de Figols tenerentur facere per castrum de Figols, totum hoc dimitto A. de Saga. Et iterum dimitto Petro de Berga illas / cavalerias de Pegan et bestias de ost et quisque secundum quod teneretur, faciant servicium domino regi. Dimitto Berengario de Bescheram .Quatuor centos. /42 solidos melgerenses, inter illum et filium R. de Bescheram, quas mei heredes persolvant illis. Et sic omnes sint contempti pro suis legitimis, supra / dictis omnibus

g. Borrós, interpretem.

h. qui est de Selis , interlineat.

in sua fortitudine manentibus sicut sunt ordinata, accipio .Tria milia. solidos melgerenses per solvendis meis debitis. Et volo / et mando quod, quicquid habeo et habere debeo in villam Berge in parrochia Sancte Eulalia et in castro de Blanchafort et de Figols et in Marola et in /45 Castelar, quod omnia expleta veniant in posse domini filii mei Bernardus, Elenensis episcopi et Gaucerandi de Pinos et Gaucerandi de Urg et Guillelmi de Boxados, et Poncii / de Sancte Fide, illis iurantibus tradium donec de redditibus et proventibus et exitibus dictorum honorum sint persoluta dicta .Tria milia. solidarum que sint per-/soluti ubi ego mandavero. Precor Petro de Berga et mando et meis hominibus fidelibus de Berga, quod si aliquis faciebat iniuriam Arnardo de Saga, vel liti-/48 gabat cum illo de ista sua porcione ut fuissent sibi valitores et coadiutores, sicut mi debent esse in omnibus. Hoc est meum testamentum / et mea ultima voluntas, quam volo valere iure testamentari aut codicillarum aut alterius cuiuslibet ultime voluntatis. Item precor do-/minum regem Iacobo, gratia Dei, cuius sum serva et fidelis et mei antecessores fuerunt, quod faciat semper sequi inviolabiliter istium meum testamentum /51 et penitus Arnaldus de Saga sequatur. Et si Petro de Berga venerit contra hoc vel legatum est vel violaverit sua pars devoret vel veniat in posse domini / regis, qui hoc faciat in sua firmitate sic sequi.

Actum est hoc XI° kalenas iulii, anno Domini M^o CC^o XXX° VIII.

Sig+num Domine Sibilie de Berga, qui / hoc laudat et firmat. Sig+num Bernardi, Elenensis Dei gracia episcopi. Sig+num Gaucerandi de Pinos. Sig+num Gaucerandi d'Urg. Sig+num Poncii de Santa /54 Fide. Sig+num Guillelmi Boxados. Sig+num Vacher. Sig+num P. de Figols. G. B. de Torrente, profeudo. Sig+num fratris Berengarii de Ospi-/tali. Sig+num R. de Casserris, testium. Sig+num P. de Noeto, militis pro testes similiter cum aliis.

/ Bereangarius, presbiter de Marnamag, qui hoc scripsit et in VII^a linea litteris rasit et emendavit ubi dicitur, de blado,

et in XVII^a linea literis supraposuit ubi dicitur, de
Vilafeleta, et in /57 literis supra posuit ubi dicitur, de
Sellers, in XL^a linea, et suum Sig+numⁱ inposuit die et anno
prefixis.

i. Signe autografat i decorat.

1239, agost 24. Puigcerdà
Pere de Berga, dóna, entrega i permuta a l'Orde de Sant Joan de Jerusalem, l'hort i terres al costat de l'hospital i església, en la vila de Berga, per tot el que té a la parròquia de Santa Cecília de Fígols. Signa també la seva mare Geralda de Berga. Situat al terme de Cercs, comarca del Berguedà.

A.

B.

C. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c. 81 n. 771.
 Perg. 240/330. Document en alfabet divis.

D. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n. 771.

Notum sit omnibus, quod ego Petrus de Berga non aliqua in-
 /coactus nec dolo aliquo circumventur immo spontaneus et
 consultus habita etiam metum diligenti deliberacione et comodo /
 meo inspecto, per me et per omnes meos natos et nacturos, cum
 hac publica irrevocabiler valitura. Dono semper trado in
 presente in excambiis Domino Deo et Ospitali /3 Iherosolimitani
 Sanctis Johannis et rectoribus eiusdem presentibus et futuris,
 et tibi fratri Raimundo de Lyri, preceptori Domorum Costoie et
 Berge pro ipso Ospitalio, et tibi fratri Petro de / Grallea, sub
 preceptori eiusdem Domus Berge et cunctis successoribus vestris,
 totum quicquid habeo vel habere debeo seu mihi competit vel
 competere potest mee donacionis vel /populacionis ville Berge,
 in illo orto terre qui est iuxta ospitale vestrum et ecclesiam,
 quam ibidem habetis, que habetis in villa de Berga, et in super
 totum quicquid pro me tenet Rai-/6mundus Rocher^a de Figols, homo
 vester in villa et parrochia Sancte Cecilie eiusdem, et omnes
 census et usaticos et tinencias et iura, que inde mi solvere

a. Interlineat Rocher.

tenetur et facere, et omnes domi-/naciones quas horum ratione habeo vel habere debeo in ipso eodem homine aut suis sive in rebus eorum habetis et habendis ubique. Ortus vero supradictus, afrontat in dicto ospitali et / ecclessia supradicta, et in campo qui fuit Narbone Cerdane quondam, quem Petronus, donatus vester, emit et vobis dedit et in ciminterio. In quo campo liceat vobis, vos populari quo tempore /9 homines poteritis, qui sint vestri propii et solidi ipsi et eorum proles cum bonis que ibi habuerint in perpetum. Quicumque igitur populati fuerint in predicto orto, non teneantur ipsi nec eorum posteri-/tates mi vel meis quicumque facere vel solvere aliquo tempore, decetero ratione ostis, cavalcate, segii, cucucie, intestationis, exorquie, questie, tolte, forcie vel exaccionis cuiuslibet / iure vel consuetudine seu alio modo quolibet mi competentibus vel competere debentibus in ville Berga, set ipsos omnes homines et feminas, cum progeniebus et rebus eorum, qui /12 populati fuerint et populari poterint aliquo tempore in predicto orto et statica sua ibi deposuerint et construxerint, habeatis, teneatis et impepetuum vos et successores vestris possideatis iure / comutuacionis prefate, liberos, franchos et penitus absolutos, sine omni revocacione, ab omnibus his predictis et singulis quem mihi in eis vel eorum proieniebus ibidem po-/pularis, mi vel posteris meis, retineo aut reservo aliquo modo. Cedo et dono semper vobis et fratribus dicti Ospitalis presentibus et futuris, omnes acciones et excepciones et petitiones et /15 omnia ommino iura mi competencia vel competere debentia in predicto orto, et populatoribus ipsius pro eo iure vel consuetudine, aut iure ville Berge aliquo modo et contra / dictum R. Rocher, pro illis que pro me tenebat, sive etiam in illis et modo in presenti, vos in rem vestram procuratores constituo. Et promito vobis et cunctis fratribus supradicti / Ospitalis presentis et futuris, quod ego et heredes et posteri mei, faciemus semper vos tenere et habere et iure comutacionis perfecte perpetuo possidere libere et quiete ad /18 omnes vestras et successorum vestrorum voluntates faciendas, prenominata omnia et singula excepto, quod non possitis nec liceat vobis ea dare, excambiare vel permutare / cuiquam nisi domini religionis et firmam et legalem guarentiam, inde vobis et

successoribus vestris^b faciemus contra omnes personas, et de eviccione tenore et tenebimur ego et / mei etiam si per nos optentum fuerit in causa, obligando vobis et successoribus vestris et fratribus predicti ospitale presentibus et futuris, pro his omnibus et singulis in vinculum /21 omnes res meas et heredum meorum, habitas et habendas ubique, et pro his predictis que vobis dono, recipio a vobis mansum vestrum de Lastis, cum pertinentiis et iuribus ad eundem / spectantibus qui fuit Berengarii de Lastis hiis subtilius a vobis exceptatis de pertinentiis suis. Et si plus his que a vobis accipio, valent aut sunt in / posterum que vobis dono valitura, quicquid est illud vel erit vobis et successoribus vestris et fratribus supradictis hospitalis presentibus et futuris, dono semper amore /24 Dei et ob indulgenciam delictorum meorum, renuncias consulte ex certa sciencia, excepcioni doli et metus et beneficio minoris etatis licet sim perfecte / et omni iuri canonico et civili ac consuetudinario scripto et non, generaliter et specialiter mi competituro ad hec infringenda vel aliquis eorum. Et ego / frater Raimundus de Liri, preceptor supra nominatus et ego frater Petrus de Peguera, subpreceptorum prenominatus, ambo per nos et per omnes fratres Ospitale supradicti, presentes et futuros, damus /27 semper in excambiis et tradimus presenti, tibi Petro de Berga et tuis et cuicumque voleritis, mansum nostrum de Lastis, qui fuit Berengarii de Lastis condam, cum omnibus pertinen-/tiis et ademprivis, et iuribus ad illum spentantibus vel spectare debentibus aliquo modo, qui mansus cum pertinetiis suis et iuribus, est in adiacencia Sancte Eulalie de Berga. / De hac tamen donacione tantum excipimus illum ortum quem nos tenemus in villa de Berga, qui fuit rxtenedone ipsius mansi, quem ortum R. de Noguero quondam, emit ab herede /30 ipsius mansi et dedit dicto Ospitali et infra excepimus de eadem donacione, locum illium in quo ecclesia eiusdem ospitali et ciminterium, quod ibi est, sunt facta et constructa / et infra excepimus de eadem donacione generalia ademprivia aquarum et aliorum ab huius modi ospitali et nobis et successoribus nostris habenda, que omnia singula superius a nobis exceptata / de predicta donacione dicto ospitali et nobis semper retinemus, ita

b. Interlineat, vestris.

quod ratione predicti mansi nunquam, a te vel a tuis, impediri possint vel inquietari. Prenominatum igitur mansum cum /33 pertinentiis et iuribus ad illum spectantibus aliquo modo vel spectare debentibus hiis supradictis, exceptatis, habeatis, teneatis, et iure comutationis perfecte perpetuo possideatis, / tu et tui libere et quiete, ad omnes vestras voluntates de eo et in eo omni tempore faciendas nullo iure nobis vel ospitali predicto ibi retento aut reservato aliquo modo. Et pro evic- /cione quam tibi facere teneremur de eodem manso, tradimus tibi in presenti cartam, in qua continetur Guillermum Raimundi, quondam de Berga, antecessorum tuum huiusmodi mansum dicto /36 Ospitali Iherosolimitani, dedisse ob remedium delictorum suorum, cum qua possitis tu et tui tueri contra inquietatores predicti mansi siqui fuerint. Nam omnes acciones et / excepciones et petitiones et omnia omnino iura, que eidem ospitali et fratribus eiusdem et nobis, competunt vel competere debunt aut^c possunt aliquo modo, in predicto manso aut contra / de tentatores ipsius, vel pro his contra quamlibet aliam personam, tibi cedimus et te in rem tuam procuratorem constituimus. Et recepimus a te, pro eodem manso, hec que con-/39tinentur in ista carta superius. Et quem his contenti sumus de predicto manso, in eis excepcioni rerum supradictorum, non receptarum consulte. Renunciantes siquidem plus / his, que a te accipimus, valeat vel est prefatus mansus valiturus, illud habeatis semper tu et tui ex dono nostro, renunciante expressim illi iuri quod dicit que ecclesia, / velut pupillus succurritur et omni alii iuri canonico et civili ac consuetudinario, scripto et non scripto, generaliter et specialiter vobis competenti vel competituro ad hec /42 infringenda. Et ego P. de Berga profiteor vobis fratribus supradictis me dictum mansum a vobis recepisse, et in eo excepcioni mansi non recepti, renuncio. Es est manifestum.

Quod est actum anno Dominice Incarnacionis M CC XXXVIII die VIIII kalendas Septembris.

Sig+num Petri de Berga et fratris Raimundi de Liri, preceptoris, / et fratris Petri de Gallea, subpreceptoris, qui

c. Interlineat, aut.

nos hanc cartam firmamus et firmari rogamus.

Et ego Petri de Berga, laudo et firmiter confirmo semper dicto Ospitali, et vobis supradictis /45 fratribus et successoribus vestris, illud affranchimentum quod ego et G. condam frater meus, et domina Geralda, mater nostra, vobis fecimus de Arnallo de Vila, homine vestro, sicut plenius continetur in carta / inde confecta, quam laudo et confirmo cum hac presenti.

/ Sig+num fratris Raimundi de Sanillers, Ospitalis Sancte Susane de Ramer, quod est subditum Ospitali Iherosolimitani, et G. de Rivo de Pallerols, eiusdem hominis /48 et R. de Merles, et Berengarii de Guardia et Raimundi de Castelet et Vacheii, militum et B. scriptoris Podiicerdani, testes.

Raimundus de Isavalle, notarius publicus / Podiicerdani, mandato Domini Nunonis, hoc scripsit^d die et anno prefixi.

ABC

ABC

ABC

d. Signe decorat entre scripsit i die.

1239, setembre 28. Berga

Sibil.la de Berga i Geralda de Berga, lloen, concedeixen i confirmen a Déu i a l'Orde de l'Hospital a Jerusalem i a Ramon de Liri, preceptor de les Cases de Costoja i de Berga, aquells bescanvis fets per Pere de Berga: el mas de Lastis, per l'hort de terra, que està just a l'hospital i església, en alou franc i immune. Comarca del Berguedà.

A.

B. ACA. AGP: Pergamins, armari n.3, pergami n. 80
221/170.

Notum sit omnibus, quod ego domina Sebilis de Berga, et ego domina Geralda de Berga, habita super his deliberacione sollempni, non / vi coacte nec dolo inducte, nec in aliquo circumvente, set mera libera ac spontanea voluntate, per nos et per omnes nostros natos /3 et in posterum nascituros, laudamus, concedimus et in omnibus et per omnia sollempniter, cum auctoritate huius publici instrumenti perpetui valituri, / confirmamus, Domino Deo et Ospitali Iherusalem et rectoribus eiusdem presentibus et subsequentibus, et vobis fratri Raimundo de Liri, preceptori domo-/rum Custodie et Berge pro ipso Ospitali, et tibi fratri Petro de Guilera, subpreceptori eiusdem Ospitali Berge, et cunctis successoribus vestris, totos /6 illos escambis^a, quosque Petrus de Berga vobis fecit et excambiavit per manso de Lastis, pro quo dicto manso de Lastis, dictus Petrus de Berga, vobis dedit / et concessit et excambiavit illum ortum terre qui est iusta Ospitalem vestrum et ecclesiam, per alodium franchum et immune, et in super totum ius et raciones / et quicquid in manso Raimundi Rocher de Figulis, homo vester,

a. Interlineat, escambis.

nobis faciebat et omnes census et usaticos terre et iura, que nobis inde solvere et facere /9 tenebantur, et omnes (...) ^b que in ipso manso habebamus vel habere poteramus. Quod dictum ortum terre superius nominatum, et ipsum mansum vestrum predictum de / R. de Rocha de Figulis, laudamus vel concedimus et in franchimus et liberum et quietum facimus et immunem, sicut continetur in instrumento commutationis / me confecto. Quod vobis fecit Petrus de Berga, que omnia predicta et singula, habetis vos et vestri successores et possideretis in perpetuum per liberum et fran- /12 cum alodium et immunem ad omnes vestras vestrorumque voluntates, in perpetuum libere faciendas. Nullo iure vel acciones aut voces in his / nobis aut nostris retinemus, nec aut posterum reservamus et in vestram corporalem possessionem inducimus tam etiam iuris quam facti. Constitu- / entes vos procuratores in rem vestram, nec etiam possumus ibi unquam aliqua exigere vel accipere, nec etiam contra venire in iure vel extra /15 ius, in causa vel extra causa, in foro ecclesiastico vel civili. Renunciantes enim sponte, benefici Novissime Constitutionis et dividende, accionis / et omni benefici novissime constitutionis dividende. Et omni legi nove vel veteri, et si est qui ^c contravenire possemus, illud penitus renunciamus et omni iuri / divino et humano, scripto et non scripto, introducto vel introductore, nobis competenti vel competituro ad hec infringenda.

Et est manifes- /18 tum quod est actum anno Dominice Incarnacionis, M° CC° XXXVIIII, die IIII kalendas octobris.

Sig+num domine Sebilie / Berge. Sig+num domine Geralde de Berga. Que hoc ambe laudamus et firmamus.

/ Sig+num Raimundi de Merles et Guillermi de Peguera et Raimundi de Casteleto et Raimundi de Solano /21 et Berengarii de Guardia, testium.

b. No compres.

c. Interlineat, qui.

/ Raimundus, scriptor publicus Berge, scripsich die^d anno
prefixo.

d. Signe autografat i decorat entemig de "die i anno".

1240, juny 16. Berga

Arnau de Cascaills i esposa Raimunda, donen, cedeixen i entreguen a Pere de Berga tot el lloc, les accions reals i personals, veus i drets, de la compra que van fer a Berenguer de Montclar, dels masos Vilaric i de Riu. Signa Geralda de Berga. Comarca del Berguedà.

A.

B. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.82, n.805.
Perg. 207/112.

C. ACA. Trasllat Reg. Canc. Jaume I, n. 805.

Notum sit omnibus quod nos Arnaldus de Cascaills et Raimunda uxor mea, ambo parieter scienter atque consulte et libera atque spontanea voluntate. Damus / et cedimus, cum hoc publico instrumento perpetui valituro tradimus, vobis domino Petro de Berga et vestris et cui volueritis, totum nostrum locum et omnes nostras acciones reales /3 vel personales, replicciones, voces et iura nostra, in tota ipsa empcione quam vos feceramus de Berengario de Monte-Claro usque ad XVIII expleta inde completa, de man-/sibus videlicet, Degotvins et de Plano et de Civitate et de Esbart et de Torre et de Vilariche^ar et de Rivo, qui sunt in termino de Monteclaro et de suis redditibus et exitibus / sicut nobis integriter plenarie, Berengarius de Monte-Claro vendidit et concessit et sicut continetur in instrumento inde confecto vobis P. de Berga et cui volueris, damus totum /6 locum nostrum et acciones, voces et iura nostra sine aliquo nostro retentum, ad habendum, tenendum et in pace possidendum, nullo iure. In his nobis aut nostris / retinemus nunc aut in posterum reservamus et de nostro iure in vestro transferimus dominium et potestatem.

a. Rascat i sobreescrit, Vilaricher.

Constituentes inde vos procuratorem tanquam / in rem vestram propriam ad agendum, excipiendum, componendum atque contradicendum ad omnes vestras voluntates, inde faciendum nullo iure in his^b vel obstante.

Et est /9 manifestum, quod est actum anno Dominice Incarnacionis M CC XL die XIII kalendas iulii.

Sig+num Bernaldi Cascaills. Sig+num Raimunde eius / uxoris, qui hoc laudamus et firmamus, et in super instrumentum empcionis vobis in continenti tradimus et pro ac quidem donaciones accepimus a vobis CC XX mac-/sinonas iucisias, de quibus omnibus sum bene vestri paccatus. Renuncians excepcioni non numerate, pecunie et doli.

Sig+num Domine Geralde de Berga, /12 qui hoc laudo et firmo.

/ Sig+num G. de Peguera et Bernardi de Olibas et Bernardi de Cascaills et G. de Caturcio, testium.

/ Raimundus, scriptor publicus Berge, scripsit^c die et anno prefixo.

b. Interlineat, his.

c. Signe decorat entremig de " scripsit i die".

1241, gener 18. Berga

Bernat de Portella, dóna i concedeix al monestir de Santa Maria de Valldaura i a seva abadessa Centella, la masoveria de Colina i els masovers, en alou franc a perpetuïtat. També dóna el molí de l'Adrover amb aigua i cap d'aigua, i licència per construir un molí, si volen. Pertany tot al municipi d'Olvan, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.160, n. 16. Perg.
210/160. Tota la part de dalt del pergami està tacat i borrós per humitat. Mal conservat.

Notum sit omnibus, quod ego Bernardus de Portella se(que)nter^a et consulte, puro corde et libera voluntate, (...) ^b et per omnes succesores meos presentes et / posteros, dono atque in perpetuum concedo et incontinenti cum auctoritate huius publici instrumenti perpetui valituri, trado Domino Deo et Beate Marie eius ge-/3 nitricis et monasterio Sancte Marie de Valle Laurea et vobis domna Centeilla divina miseracione abbatisse eiusdem loci, et cunctis successoribus vestris presentibus et / futuris ad remedium et salutem anime mee et sucessorum meorum et in remissione peccatorum meorum. Videlicet, Bertolomeum Grilo et Mariam uxorem suam et ma-/trem suam Raimundam, et omnem prolem illorum natum et nascituram et omnem mansoveriam de Colina, quam illi tenent cum omnibus suis honoribus, domibus et pertinentiis, /6 tenedonibus et possessionibus, iuribus et ademprivis, per aloudium franchum. Dando in quam vobis et vestris atque concedendo, hoc omnia predicta perpetuo aloudium franchum et omnem domi-/nium et iura censum, reddita et exita^c et in omnem illum honorem integriter qui dicitur, de molino Adrover, qui fuit de tenedone mansi de Ripa, quem dictum honorem / de eodem

a. Borrós.

b. Espai trencat.

c. tacat.

manso de Ripa habui et emi, quem dictum honorem integriter vobis et successoribus vestris in perpetuum, pro alodio francho dono atque concedo sicut termine sunt posite, /9 et construatis licite ibidem, molinum si construere volueritis ad vestram voluntatem, que dictum molinum habeatis, cum suo aquale et capite aqua et cum suo mul-/uar et iure et cum omnibus ad molinum pertinentibus et pertinere debentibus. Que omnia et singula predicta locus beate Marie de Vallelaurea et vos domina / Centella, gratia Dei eiusdem loci abbatissa, et totus conventus eiusdem loci, et omnes successores vestrorum teneatis, habeatis, possideatis et expletetis ex meo dono /12 et concessione per alodium franchum, cum introitibus et exitibus, viis et reductis, adempramentis, tenedonibus et possionibus, iuribus et pertinentiis ad omnes vestras / vestrorumque voluntates, in perpetuum faciendas, nullum ius in hiis vel aliquo eorum vel dominium aut servitutem, mi aut poste(ri)tates^d meo retineo nec aut / in posterum reservo. Immo, promitendo Domino Deo et Beate gloriose Genitricis eius Marie, et votum facio, quod in hiis predictis et singulis superius precaxatis /15 unquam deinceps in aliquo tempore, non exigam vel exigem faciam ne accipiam aliquid, ne in aliquo contraveniam, vel venire faciam per me vel per interpositam / personam. Ex hoc totum ut predicti, ratum et firmum et irrevocalibiter omni tempore permaneat, pro ut melius et utilius dici aut intelligi potest, / et sine omni decepcione et ingannio. Si quis autem contra predictam hanc donacionem venire, maligno spiriti presupreserit careat iuribus et effectu in cunctis, que ira /18 Dei omnipotentis et cum Iuda traditore partem capiat in infernum.

Et est manifestum que est actum, anno Domine Incarnacione M° CC° XL° primo, die / XV^a kalendas febrerii.

Sig+num Bernardi de Portella, qui hoc omne laudo et firmo et firmari rogo. Sig+num Raimundi de Portella, eiusdem filii, / qui hoc omnia mandato domini Bernardus de Portella patris mei, laudo atque in perpetuum concedo.

d. Tacat.

/21 Sig+num^e Petri de Berga et Berengarii de Portella et G.
de Queralto et Peratoni de Gironela et Bernardi de Podio Dolvan,
testium.

/ Raimundus scriptor publicus Berge, scripsit hoc cum hiis
rasis et emendatis in V^a linea vi dici, natur. Sig+num^f die et
anno prefixo.

e. Signe autografat i decorat.
f. Signe autografat i decorat.

1241, juny 3. Sant Pau de Casserres
Berenguera de Sarroca de Caserres i Arnau seu marit, i el seu fill Pere, donen, concedeixen i entreguen a Guillem de Soler, l'honor que tenen en la parròquia de Sant Pau de Casserres en el lloc dit Coll de Càlvica, que tenen per domna Geralda de Berga i Pere de Berga, fill seu. Situat a la comarca del Berguedà.

A.

B.

C.

D. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.82, n. 844.
 Perg. 195/175. Tacat per humitat en la part baixa, des de la penúltima línia.

E. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n. 844.

A

B

C

D

Notum sit cunctis. Quod nos Berengaria de Sarrocha de Casserres, et Arnaldus de Sarrocha, vir meus, et Petrus filius noster, nos omnes pariter libera voluntate, per / nos et per omnes nostros natos et in posterum nacituros. Damus concedimus cum hoc publico instrumento semper valituro tradimus tibi, Guillelmo de Solario /3 et uxori tue Ermesende, et vestris et omni proienie vestre nate et in posterum nasciture. Totam ipsam nostram honorem quem habemus in parrochia / Sancti Pauli de Casserres, in loco nominato ad Collum de Calvica, sicut continetur, ex prima parte in collo de Calvica, et de secunda in honore de Cesvivues, et de tertia / in honore Ferrarii de Vivues, quem tenet pro Seniores de Cespluga, et de quatuor vero parte in honore den Sanxa de Vilameiori, et damus vobis et vestris /6 in predicta honore Barchana, II pettias terre, sicut

continentur ex prima parte in collo de Calvica, et de secunda in via que movit de Collo de Calvica / et pergit ad Vivues, et de tertia in torrente, et de quarta in honore den Sanxa de Vilameiori et in ripa grossa, de quia dicta Barcharia ullam partem / non donetis nisi tantum decima et primicia. Ad habendum, tenendum, expletandum et possidendum omni tempore absque omni impedimento et contradicto /9 tocuis persone cum ingressibus et egressibus suis tenedonibus et pertinenciis, adempramentis et melioramentis que unquam ibi fieri possi-/tis, et cum introitibus et exitibus suis. Sicut melius ac firmius dici vel intelligi potest, ad vestrum comodum et utilens intellectum. Absque / omnes decepcione et malo ingenio. Ad omnes voluntates vestras et vestras et iuris perpetuo libere faciendas. Salvo nostro iure et successorum nostrorum. Tali /12 vero pacto, quod predicta honore bene et fideliter laboretis et vinificetis et custidiatis et eediccione aqua defendatis. Et detis inde nobis / et successoribus nostris fideliter, quintum pani et vinis exceptis barchariam, et faciatis censum annuatim .1. par gallinarum in festo Sancte Marie Au-/gusti, et faciatis in reffectionem de duos homines de pani et vini et carnei quando levaretis expleta, et faciatis levata (...) tribus esmiries Berge /15 de quacumque bladi ibi deus dederit, et non faciatis soladge ne ventadures, et ibi non eligatis aliquem alium dominum vel patronum ni nos / et omnes successores nostri. Et nos et omnes successores nostri faciemus vos et vestros et cui volueritis, semper honorem predictam ut predicatur tenere et habere / et in pace possidere, et erimus semper inde vobis et vestris legales guirentes et deffensores contra omnes personas privatas et extraneas. Et pro ac donacione /18 accepimus a vobis iam dictis .XLIII. solidos Barchinone monete recce duplici, de quibus omnibus sumus bene vestri paccati plenarie et contenti. Renunciantes / excepcionis non numerate, peccunie et doli. Et quantum ad hoc omnia supradicta et singula, renunciamus omnes in simul et quibus, nostrum in solidum omni / iuri divino et humano, introducto vel introducturo, nobis competenti vel competituro, ad hoc prenonata vel eorum aliquod infringendum.

Et est ma-/21nifestum, quod est actum anno Dominice

Incarnacionis M° CC° XL°I die tercio nonas iunii.

Sig+num Berengaria de Sarrocha. Sig+num Arnaldi, vir meus.
/ Sig+num Petri, filii nostri. Nos qui hec omnes firmamus et
laudamus, et hec omnia predicta honore superius memorata,
tenemus nos et nostros, pro domina Geralda / Berge, et pro Petri
de Berga, filii eius.

Sig+num domina Geralda de Berge. Sig+num Petri de Berge,
filii eius, nos qui hoc ambo firmamus et laudamus et de nostrum
/24 tercium confitemur bene esse paccati.

Sig+num Petri de Nemore, baiuli nostri, qui hec laudo et
firmo.

/ Sig+num R. de Casserres, et B. de Calvica, et P. Ug des
Cesvivues, testium.

Sig+num^a Ferrarii, capellani / Sancti Pauli de Casserres,
in cuius manu et posse, coram prescriptis testes predictos
donatores superius memoratis, hec presens /27 instrumentum
firmaverunt et meum signum aponit.

/ Raimundus Levita, scripsit hec vice Ferrarii, capellani
Sancti Pauli de Casserres publici^b die et anno prefixo.

a. Signa autografat i decorat.

b. Signe decorat entremig de "publici" i "die".

1241, setembre, 8. Seu d'Urgell.

Pons, de Vilamur bisbe d'Urgell, amb aprovació del Capítol d'Urgell,

concedeix a domna Geralda de Portella i a totes les dones que volen rebre hàbit de monges en l'Orde del Císter, licència i potestat per construir en el plaç de cinc anys un monestir, i posar o elegir abadessa i convent de santes monges, sota l'Orde del Cister, en el lloc dit "Vallis Laura", en el deganat de Berga, prop del monestir de Sant Pere de la Portella, en la parròquia d'Olvan. És doncs el permís del bisbat d'Urgell, per la fundació del monestir de Santa Maria de Valldaura. Situat al terme d'Olvan, comarca del Berguedà.

- A. ACU. Carpeta monestirs varis: Santa Maria de Valldaura. Perg. 230/270. Document en alfabet partit.
- B.
- C.

Ad honorem Dei et gloriose Virginis Marie, nos Poncius, Dei gratia Urgellen episcopus, cum assensu et voluntate Capituli Urgellensis, per / nos et omnes successores nostros, cum hoc presenti instrumento perpetuo valituro, concedimus vobis domine Geralde de Portela, et omnibus donabus /3 volentibus recipere habitum monialium Cisterciense Ordinis, licenciam et potestatem construendi monasterium et ponendi abbatissam / et conventum donarum sanctorum monialium sub Cisterciense regula, in loco qui dicitur Vallis Laura, qui est in decanatum nostro Berguitani / iuxta monasterium de Portela, in parrochia de Olvan. Sub eo videlicet modo, predictam licenciam vobis damus, que infra quinque /6 nium proximo future, monasterium quod est construendum, incorporetis Ordini Cisterciense. Ita que de licencia nostra tantum, subponatis / predictum monasterium et

vos et futuras moniales alicui de monasteriis Catalonie ordinis supradicti. Et ibidem abbatissam et conventum / eiusdem ordinis infra predictum terminum habeatis. Et quancumque et quotienscumque ibi abbatissa ponita fuerit vel electa, tam ipsa quam alie moniales, confirmationem et crisma ac alia episcopalia officia pertinentia, ab episcopo Urgellen accipiant. Et eidem dicta abbatissa promittat obedienciam et subieccionem in omnibus, salvo Ordine Cisterciense. Nec ipsa abbatissa vel conventus eiusdem, parrochianos vel res ecclesiarum, recipiant in preiudicium earumdem, ni quatenus sacra Romana Ecclesia concedit generaliter Cisterciense Ordini, nec etiam decimas seu alia aliqua bona ad nos et ad ecclesias nostras spectantia accipiant quoquomodo, sine speciali licencia episcopi et ecclesie / Urgellen. Et hoc omnia promittat nobis et successoribus nostris et ecclesie Urgellen, qualibet abbatissa quancumque ibi ponita fuerit^a vel electa. De his autem / que a parrochianis nostris in eodem monasterio, sepulturam eligentibus, eidem relicta fuerit vel legata, ius suum dabunt abbatissa et conventus illius loci nobis et successoribus nostris et ecclesie Urgellen^b. Alioquin ab illo termino in antea, dicta concessio quo ad Cisterciense Ordinem irrita habetur. Ita quod ratione supradicte donacionis, Cisterciense in dicto loco ac in rebus predicto monasterio construendo collatis, aliqua ratione nichil sibi valeant vindicare, set totum sit sub dominio et ordinatione nostra et nostrorum / successorum ac ecclesie Urgellen. Qua propter ego dicta domina Geralda de Portela, suscipiens per me et omnes futuras moniales, omnia supradicta / a vobis domino Poncio, Dei gratia Urgellen episcopo, promitto per me et omnes futuras moniales, vobis et successoribus vestris et ecclesie Urgellen, omnia / supradicta et singula attendere sub condicionibus antedictis.

Quod est actum, anno Domini M^o CC^o XL° primo. Die VI° idus septembre.

a. fuerit , interlineat.
b. Tacat, interpretem.

/21 Sig+num Poncii, Urgellen episcopi. Ego (Petro...) ^c
canoni Urgellen, (...) ^d subscribani. / Sig+num ^e R. prioris
Urgellen. Sig+num ^f A. de Corneliana archidiaconi. Sig+num B. de
Talarn, archidiaconi. / Sig+num I. de Cascallis, Urgellem
archidiaconi. /24 Sig+num ^g Johannis de Tozmeda, cappellani
Sancti Odonis. / Sig+num ^h Zacharie. / Sig+num ⁱ A. de Todinano.
Sig+num Petri de Coveseo. /27 Sig+num G. B. de Fluviano,
canonici. Sig+num ^j A. de Cherolt. Sig+num Johannis de
Villarubea. / Sig+num domine Geralde de Portela predictae, que
hoc firmo. / Sig+num Raimundi, abbatis Sancti Laurentii. Sig+num
Berengarii de Pedreto. Sig+num Bernardi de Miramon. Sig+num B.
de Talarn. Sig+num Burdi /30 de Pinos, militum. Sig+num Geraldii
Petri. Sig+num Raimundi de Beviure, testium.

/ Sig+num ^k Petri de Monteliano, notarii domini episcopi,
qui hoc scripsit et suprascripsit in XIII^a linea et cum literis
rasis et dictionibus / (...) ^l et rescriptis per manum sacriste
in XXI^a linea.

ABC

ABC

ABC

-
- c. Ratllat, interpretem.
 - d. Illegible.
 - e. Signe autografat i decorat.
 - f. Signe, dibuixat un ocell.
 - g. Signe autografat i decorat.
 - h. Signe autografat i decorat.
 - i. Signe autografat i decorat.
 - j. Signe autografat i decorat.
 - k. Signe autografat i decorat.
 - l. Borrós, una paraula.

1243, març, 17. Vic.

Agnès, vídua de Bernat de Rajadell, reconeix haver rebut de domna Geralda de Berga, monja del monestir de Santa Maria de Valldaura, i de la seva abadessa i convent, 100 auris que rebia per la ració del castell de Puigdemàger, que el seu marit va deixar a la nostra filla Guillerma, ara morta. En rep 45 auris, i els 55 auris restants els dóna al monestir, per remei de la seva ànima. Dóna també al monestir, tots els seus drets en: la part de la seva filla, la part del seu marit, la part del seu dot i seu esponsalici, o qualsevol altre del dit castell. Situat al municipi d'Els Prats de Rei la comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.160, n. 17. Perg. 228/240. Tota la part esquerra es una mica borrosa per humitat. La "N" inicial decorada.

Notum^a sit cunctis quod ego Agnes, uxor condam Bernardi de Rajadello, bona et libera voluntate, per me et meos presentes et futuros, in presenti / cum hoc publico instrumento, in veritate facio et recognosco vobis domine Geralde de Berga, moniali monasterii Sancte Marie de Valle Laura et abbatisse et conven- /3 tui universo eiusdem in perpetuum, me tibi vobis bene esse paccatam plenarie et contentam ad voluntatem meam, de omnibus illis .Centum. aureos quos ego / petebam in castro de Podio de Mager, racione laxacionis quam de ipsis fecerat dictus maritus meus, Guillerme condam filie mee et sue, super / eodem castro. De quibus vero .C. aureis, tibi vobis recepissee confiteor numerando .Quadraginta et Quinque. aureos, renunciando omni exep- /6 cioni aureorum non receptorum vel peccunie numerate et doli. Et omnes residuos .L.V. aureos in presenti, sine retentu aliquo et engannio, / ob remedium anime mee, dono, offero et diffinio irrevocabiler Deo et vobis et monasterio predicto ac abbatisse et conventiu eiusdem. Item / dono, intervingo, solvo,

a. Dibuíxada N.

evacuatio ac penitus sine aliquo meo meorumque retentis, et impedimento, perpetuo diffinitio predicto monasterio et vobis et abatisse /9 ac conventui ipsius, totum ius meum integre quod ratione filie mee predictae, vel ratione dicti mariti mei, vel ratione dotis, vel sponsalicii / mei, aut quocumque alio modo habeo vel habere debeo in toto predicto castro vel in terminis eiusdem. Ita videlicet, que unquam ego vel aliquis / ex parte mea, sive aliqui successores mei aliquid de cetero in castro predicto vel in^b eius terminis sive in vestro monasterio, predictis rationibus vel aliis quem deinceps aliquo modo possent exercere, demandare, repetere sive exigere nullatenus possim vel possint casu aliquo contingere. Dando / etiam et cedendo vobis et predicto monasterio in perpetuum, in omnibus predictis aureis, et in toto meo iure integre, quod predictis rationibus vel aliqua alia de qua habeo / vel habere debeo in toto predicto castro vel in eius terminis. Totum locum meum plenarie iura, voces, replicationes, cessiones et acciones meas reales et personales, mixtas, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias ac universa alia ibi vel me ad me quoquomodo competentia vel competentura / constituens vos et predictum monasterium, in omnibus predictis et singulis, procuratores irrevocabiles in propriam rem vestram et ipsius monasterii / pro ut melius et utilius dici exprimi, excogitari vel intelligi nunc potest vel a modo poterit. Ad vestros et dicti monasterii bonum, sanum ac /18 utilem intellectum, preterea sine aliquo meo meorumque retentis et impedimento, absolvo et quitio Arnaldum de Talamancha et Bernardum filium suum et suos et omnia bona regula quantum ad petitionem omnium predictorum .C. aureorum mihi ratione predictae filie mee debitorum. Sic quod de cetero, / ego vel aliqui ex parte mea, dictos Arnaldum de Talamancha et Bernardum filium suum vel suos, sive bona sua ratione ipsorum .C. /21 aureorum convenire vel repetere sive inquietare, aliquatenus non possimus. Salva ius mei quantum ad ipsum Arnaldum de Talamancha et suos, / alia obligatione ab ipso mihi facta. Pro ut in instrumento vel instrumentis inde confectis dinoscitur contineri. Causam ratione illius obligationis non valeam predictorum casuum vel

b. Ratllat sobre la n.

monasterium de cetero aliquatenus inquietare vel etiam demandare. Hanc autem predictam donacionem et diffinicionem, nullo contingente ca-/24 su valeam de cetero revocare, ne hanc voluntatem meam in aliquo permutare. Item in veritate dico et recognosco, quod in predictis .C. aureis in / omnibus vel in aliqua parte ipsorum, non dedi aliacui locum meum. Ne donacionem vel obligacionem sive alienacionem aliquam me feci. Re-/nuncio etiam scienter et consulte, omni iuri proprietatis et sponsalicii mei et dotis et iuri ypothecarum mearum et accioni recissorie et omni /27 beneficio senatus, consulti velleyani, et omnis alii beneficio et accioni et iuri scripto et non scripto, tam canonico quam civili, propter qua me / vel aliquam personam nomine meo contingeret nunc vel impostorum hec predicta vel aliquid de predictis in totum vel in partem in iurium / revocare. Ad maiorem denique firmitatem, iuro ego dicta Agnes, per Deum et super Sancti IIII° Dei Evangelia, manibus meis propriis /30 corporaliter tacta, hoc omnia predicta et singula semper atendere plenarie et complere et nuncquam in aliquo contravenire, ne aliquam personam / facere venire, oculte vel manifeste, auctoritate proprietatis vel sponsalicii mei aut quolibet alio modo, vel iure.

Quod / est factum XVI kalendas aprilis, anno Domini M^o CC^o XL° Tercio.

Sig+num Agnetis, predicte qui hoc iuro et facio, laudo, /33 firmoque concedo. Sig+num Raimundi de Dotis. Sig+num Bernardi de Angle de Arteriis. Sig+num Raimundi de Mino-/ves, testium rei huius.

/ Sig+num^c Petri de Ayreis, Vicens canonici et publici ville Vici notarii. /36 Sig+num^d Poncii de Argilagosa, scriptoris iurati, qui hoc scribi fecit et clausit, mandato Petri d' Ayreis, publici Vicens notarii, / cum literis rasis et emendatis in XI^a linea ubi dici, in, die et anno quod supra.

c. Signe autografat i decorat.
d. Signe autografat i decorat.

1243, març 18. Berga.

Aldiars d'Anglesola, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, domna Geralda de Berga monja, domna Blanca priora i Elisenda de Puig Alt sacristana, en nom de tot el convent, donen, concedeixen i entreguen a perpetüitat a Bernat Teixidor i a la seva muller Guillema, dues cases que tenen en la vila de Berga i que foren abans dels Frarers Menors. Paguen com a cens anual, 2 gallines per Nadal. Situat a Berga.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.160, n. 18. Perg. 215/199. Molt tacat i borrós per humitat la part superior i un tros de la banda dreta. La "N" inicial una mica decorada.

Notum sit omnibus quod nos domina Aldiaris de Angularia, Dei gratia abbatissa monasterii Sancte Marie de Valle Laurea, et domina / Geralda de Berga, monialis eiusdem loci et domina Blanca, priorissa et Eliesendis de Podio Alto, sacristane dicti loci, nos omnes et /3 cum consilio et voluntatis totius nostri conventus, per nos et per omnes nostros successores presentes et futuros, damus, concedimus et in(continente)^a tradi-/mus in perpetuum, tibi Bernardo Textori et uxori tue Guillerme et vestris presentibus et futuris et cui volueritis, duas domibus de aliis (do)^b/mibus, quas habemus in villa Berge, que fuerunt condam Fratrum Minorum, super ipsam ripam qui est super cararia que itur ad (...) ^c ipsa dot de R.^d /6 Cascails. Quas dictas domos, damus et concedimus vobis et cui volueritis, sicut affrontant cum alteris residuis domibus nostris, usque ad ripam (...) ^e usque / ipsa regalera que exit retro domibus, et cum ipsa entrada super ripam, sicut modo taylantur ipse tapie foris et si

a. Tacat, interpretem.

b. Borrat dos paraules.

c. Illegible dos lletres.

d. Illegible per taca d'humitat.

e. Illegible una paraula.

(...) (terminatus)^f usque / ad ipsam pujadetam, super nominatas domos sicut affrontantur et assignantur cum ipsa intrada iam dicta, super ripam (...) ^g et afrontatur /9 cum pausis, parietibus et tectis et stillicidiis atque degutaris, et cum omni suo iure et bastimento de abisso usque ad celum, damus et concedimus vobis / et vestris ad habendum, tenendum et in pace possidendum ad omnes vestras vestrorumque volunt(ate)s^h in perpetuum faciendas. Salvo tamen quod hoc totum pro / nobis et monasterio nostro, teneatis et sitis nostri in perpetuum, et faciatis nobis pro his censum semper annuatim, unum par gallinarum domesticorum in festo Natalis /12 Domini. Et nichil aliud censum nobis mei de his facere teneamini. Et nos et nostri successores qui locum nostrum tenuerint, faciamus vos et vestris / et quoscumque volueritis dictas domos, cum introitibus et exitibus iuribus et affrontacionibus suis ut superius dictum est, tenere et habere et iure presentem / donacionis possidere, et promittimus esse vobis et vestris inde legales girentores et defensores contra omnes personas indistincte, et firmitur et fideliter /15 de eviccionem cerey promittimus et tenemur tamen retendo et etiam vobis concedendo que vos habetis posam super nos et nos super vos usque ad celum. / Et contra hanc donacionem vel concessionem non veniamus vel venire aliquatenus possemus, renunciamus omni accioni et auxilio et omni iuri cano-/nico vel civili, introducto vel introducturo, nobis competenti vel competuro ad hec infringenda. Et pro ac donacione accipimus a vobis .X. mangerias /18 iucisias auri finis, de quibus sumus bene paccate vestri ad comodum nostrum et utilitatem et nostri monasterii.

Et est manifestum que est actum / anno Dominice Incarnatione, M^o CC^o XL° III, die XV^a kalendas aprilis.

Sig+num domine Aldiares, abbatisse predicte. Sig+num domine Geralde de / Berga, monialis. Sig+num Blanche, priorisse. Sig+num Eliesendis de Podio Alto, sacristane. Sig+num Agnetis de

f. Borrós, interpretem.

g. Illegible unes tres paraules.

h. Tacat, interpretem.

Baygeris, cantris-/21 se, nos omnes quod totum hoc laudamus et firmamus .

/ Sig+num Petri de Berga, qui hoc omnia laudo et firmo et pro bono habere in perpetuum concedo.

/ Sig+num Guillermi de Valle militis, et Bernardi de Queralto et R. de Merles, testium .

/24 Raimundus, scriptor publicus Berge, scripsit hocⁱ, die et anno prefixe.

i. Signe decorat i autografat amb una creu gammada abans de die.

1243, abril, 30. Solanelles

Trasllat fet 1288, en que Raimon Folc vescomte de Cardona, dóna i concedeix a perpetuïtat al monestir de Santa Maria de Vallaura i a la seva germana Geralda i a totes les santesmonges, el cens i domini que rep del castell de Montmajor. Dóna també, per remei de la seva ànima i dels seus parents, tots els serveis del castell, soldats, castellania amb tots els homes i dones que allí habiten, amb terme i pertinences i tots els drets, com alou franc, lliure i quiet. Situat a la comarca del Berguedà, terme de Montmajor.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.160, n. 19. Perg. 229/162.

Hoc est translatum bene ac fideliter translatum .XIIII° kalendas octobris, anno Domini M^o CC^o LXXX° VIII°, sumptum / a quodam originali instrumenta in quo series sic habetur. Sit notum cunctis quod nos dominus Raimundus Fulco-/3 nis, Dei gratia vicecomes Cardone, per nos et omnes nostros successores cum hoc presenti instrumento publico / confecto, damus et in perpetuum concedimus monasterio: Beate Marie de Vallaura et Geralde sororis nostre, et omnibus sanctimo-/nialibus ibidem servientibus, scilicet, scenssum et dominium quod habemus et accepimus habere et capere debemus in cas-/6 trum de Podio Mayori, scilicet .Quinque. migerias triticho pulcro et recipiente. Item damus atque concedimus, pro re-/medium anime mee et parentorum nostrorum, predicto monasterio Beate Marie Vallaura, et omnibus sanctimonialibus ibidem / servientibus, castrum predictum de Podio Mayori, cum omnibus militibus et castellanis, et cum omnibus hominibus et feminibus ibi /9 habitantibus et habitatoris, et cum omnibus terminis et

pertinentiis, et cum omnibus iuribus et vocibus nostris totum hoc ubi me-/lius et plenius dici vel intelligi potest ad commodum et salvamentum, pro alodio franco libero et quieto. Damus, in / perpetuum concedimus predicto monasterio: Beate Marie Vallaura et omnibus sanctimonialibus ibidem servientibus. Et de /12 nostro iure posse ac dominio predicta et omnia damus et habstrahimus et in nostrum ius posse, quantum mitimus, et transferimus / ad habendum, tenendum, possidendum et expletandum in perpetuo sine omni nostro retentu et nostrorum que in hoc non facimus, / hoc tamen quod si vendere vel alienare ne permutare volueritis in omnia vita nostra sine nostra voluntate, facere non possi-/15 tis, post hobitum vero nostrum cuique volueritis sine omni contradicto tenere, habere, possidere in pace. Faciamus vobis et vestris suc-/cessoribus predictam donacionem, facere legalem guarentiam contra cunctas personas.

/ Actum est hoc pridie kalendas madii, anno Domini M° CC° XL° tercio.

Sig+num domini Raimundi Fulchonis, vicecomitis Cardone, /18 qui hoc laudamus et firmamus, et testes firmare rogamus.

Sig+num Cardoni. Sig+num Berengario de Mealya. / Sig+num Raimundi de Yosa. Sig+num Guillermi de Floviane. Sig+num Guillermi de Ivorra. Testium.

Arnaldis, presbiter pu-/blicus notarius Cardone, qui hoc scripssi, die et anno quod^a supra.

Sig+num^b Dalmacii, presbiter, qui me preste su-/21 bscribo. Guillermus de Albespi, de mandato domini Galgalda de Medalia, notarii publici et gerentis vices domini Vicens episcopi / in ecclesia de Solanellis, hoc scripssi et hoc Sig+num^c feci, die et anno prefixis.

a. Signe autografat i decorat entremig de les dues paraules.
b. Signe autografat i decorat.
c. Signe autografat i decorat.

/ Sig+num^d Garangaldii de Medalia, notarii publici de Pratis, qui hoc scribi fecit, die et anno prefixe.

d. Signe autografat i decorat.

1243, juny, 20. Quart

Testament labial de Bernat de Portella. Vol entrar en vida contemplativa, i fa testament en el que elegeix com a marmessors a Raimon Folc vescomte de Cardona i el seu fill Raimon de Cardona, Pere de Berga, Gaucerà de Pinós i Berenguer de Calders. Reconeix al seu fill Raimon de Portella com hereu universal, fill legítim d'ell i de Geralda. Fa importants deixes al monestir de Santa Maria de Valldaura i a Geralda de Portella, monja del monestir. Reconeix drets d'herència a Bernat fill, il.legítim d'ell i de Blanca, en cas que el seu fill Raimon i la seva filla Beatriu, morin sense fills. Comarca del Berguedà.

A.

B. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.84, n. 918.
Perg. 445/415.

C. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n.918.

Quoniam ut Sacra testatur pagina nil incertius ora mortis et origo humani generis propter culpam pro plausti ita labilo facta est. Quiam nullus in carne positus mortem evadere potest corporalem oportet. Siquidem quemlibet vita fruentem instabitem diem mortis, sub / dubia transposicione dilabentis temporis accessurum legitimis transposicionibus et disposicionibus prevenire, ut in adventum iudicis iusti ad generalem Sentenciam a cunctis naxis Salubrite expeditus; Amicorum Dei consortio valeat agregari. Igitur in Xristi nomine, ego Bernardus de Portella, divi- /3 na gratia ministrante misericordia Dei instinctu divini Spirito famulante, volens et appetens vitam contemplativam ducere Deo Dante circa vero ordinis, introitum testamentum omnium mearum rerum et possessionum, dispono inquo manumissores meos eligo scilicet, Raymundum Fulco- /nem, Dei gratia vicecomitem Cardone et Raymundum de Cardona filium suum, et Petrum de Berga, et Gaucerandum de Pinos, et Berengarium de

Calders, quos rogo et maneo ut ordinent res meas prout in huius testamenti serie invenient / ordinatum.

Primum dimitto, laxo atque inperpetuum / solvo omnes toltas, questias, forcias, intestias, exorquias, cucucias, redempciones hominum et feminarum et gaytas atque tragina et recipienda, civum et bladi, atque vindimie et generaliter omnia mala consueta, que recognosco me iniuste recepisse in mansis et hominibus monasterii Sancti Petri /6 de Portella, sive in honoribus et mansis aliorum sanctorum qui sunt in totam terram meam. Item diffinio atque remito omnes iniurias et pravas consuetudines et ex heredamenta et omnes questias, toltas, forcias tam numerorum et bladi, vindimie et intesties, exorquias, cucucias, redempciones homi-/nium et feminarum, et oves et albergas, operas et gaytas et albergas que accipiebam et demandabam in mansis et hominibus meis et propriis tocuis mee terre iniuste, et omnia quascumque minus iuste, ego et successores meis in omnibus dictis mansis et honoribus totius terre mee, tam in illis qui sunt Sancti Petri de Portella vel aliorum sanctorum, quam in meis propriis, missimus, statuimus sive apposiuimus totum sicut predicatur remitatur et difiniatur in perpetuam sine fine pro ut in instrumentis mearum restitutionum iniuriarum conscriptis plenius continetur que scilicet, instrumenta dictarum restitutionum laudo in omnibus et per omnia /9 solempniter ac confirmo. Item dimitto monasterio Sancte Marie Valle Laure ob redemptione anime mee et ad presbiteros qui sunt per me ibidem stabiliter, in perpetuum illos mansos et honores et homines quos habeo et habere debeo per alodium franchum apud Viniolles, subtus Gardiam de Ripoles. Dimitto / etiam dominabus eiusdem monasterii Sancte Marie de Valle Laure usque ad .X°. annos, omnia ova et caseos et omnem lanovet scilicet, canabum, linum et lanam, que ego accipio et accipere debeo iure meo in totam terram meam. Item dimitto ad omnes iniurias meas retituendas, et ad debita / persolvenda, castra de Palmerola de Quar, et de Roseto, et de Portella atque de Gironella, de omnia expleta, exitus, redditus, census, usaticos et omnia iura mea, que ego habeo et habere debeo et accipio vel accipere debeo iuste in totam meam terram sicilicet,

de Rippa de Adest usque ad flumem /12 Lubricati, et de Ladornosa superius usque ad Valle Fecundam iusta Liletum, usque ad .XX. annos completos continuo dilabentes, et dico et mando quod omnes redditus et expleta, et censum et usatica iam dictam, veniant in posse Domine Geralde de Portella, moniale Sancte Marie de Valle / Laure et abbatis monasterii de Portella et comendatoris de Podio Regum, usque ad .XX. annos ut iniurie mee sint emendate et debita persoluta, et illi predicti ad bonam suarum cognicionem et Fratrem Minorem ac Predictorum et virorum aliorum religiosorum de hiis predictis, restituant / meas iniurias benigniter et emendent. Et si usque ad .XX. annos prefixos, mee iam dicte iniurie plene non fuerint restitute, castrum de Palmerola, cum suis iuribus universis ac singulis sit ad hec pleniter obligatum tamdiu donec omnes dicte iniurie sint plenarie ut predictae /15 emendate. Et si forte interim citra terminum suprafixum vel autem quam omniam dicte iniurie restituantur vel plenarie emendentur, Domina Geralda decesserit, quecumque abbatisse fuerit in loco Sancte Marie de Valle Laure, cum duobus predictis super hiis premissis, teneant suum locum / tamen alter istorum ad exigenda premissa procedere non valeant dum alii duo fuerint absentantes. Item dimitto Alamande, filie domine Blanche, .CC. aureos, quorum sint ei persoluti de rebus meis annuatim .C. aureis, tamen ante solucionem horum .CC. aureorum mee iniurie / sint sicut prenotatur primitus restitute. Dimitto etiam alie filie domine Blanche iam dicte, assignate sive deputate in ordine de Bonrepos, .C. aureos qui sint ea persoluti de bonis meis. Dimitto inquam Bernardo, filio domine Blanche prenominata, .M. aureos quos habeat /18 super bonis meis, cum restitutione mearum iniuriarum facta fuerint iam predicta. Item dimitto Beatrice, filie mee, .M. aureos pro suo exovario et iure qui eidem sint persoluti quemcumque maritali consortio fuerit copulata. Item Raymundo de Portella, filio meo, dimitto / castra de Gironella et de Quar et de Roseta et de Palmerola et castrum de la Seu, qui sunt alodii mei franchi et etiam castrum de Portella, quod teneo in feudum pro domino Rege, et omnia quecumque habeo iuste et accipio habere et accipere debeo, de flumine de Adest usque ad / flumine Lubricati et de Ladornosa usque ad Valle Facundam iuxta Liletum, hoc totum

dimitto eadem R. filio meo, tam feudum quam aloudium, quem Raymundum filium meum iam dictum, generalem heredem instituo, restitutis tamen plenarie emendatis omnibus meis iniuriis /21 prout superius denotatur. Dimitto inquam eidem Raymundo filio meo, omnia feuda que teneo pro domino episcopo et ecclesie Urgellense, et feuda que teneo pro monasterio Sancte Marie Rivippollense in parrochia Sancte Marie de Merles. Item dimitto eidem Raymundo filio meo, / castrum de Cherol, et castrum de Monte Maiori, cum omnibus pertinentiis et terminis eorumdem et cum hominibus et militibus, et si forsam ille qui tenet comdoram de monte Escunii, conquestus fuerit super hiis seu demandam au questionem facerit, dictus Raymundus filius meus, / faciat causa ius. Dimitto inquam atque lexo dicto filio meo Raymundo, totam illam donationem et concesionem quam dominus Rex mi fecit donationis castri de Bauzareyn et castri Edral, de quibus his omnibus predictis et singulis, instituo generalem heredem filium /24 meum Raymundum predictum, cui dimitto et laxo hec omnia predicta et singula et suis in perpetuum. Verum, si forsam Raymundus, filius meus iam dictis, decesserit sine prole legitima, hoc totum quod ei^a relinquo, remaneant sorore sue Beatrici, filie mee iam dicte, et si Beatrici filia mea, / decesserit sine^b prole legitime, hoc quod^c sibi superius dimitto, remaneant dicto Raymundo filio meo, fratri suo. Et si ambo decesserint sine prole legitima, hoc totum quod eis dimitto, remaneat Bernardo, filio meo et domine Blanche. Et si Bernardus decesserit sine prole legitima, illud quod sibi superius / dimitto, remaneat Raymundo, et si omnes decesserint sine prole, superius ante dicta hec omnia suprascripta et singula eis dimissa et legando relicta, remaneat et revertantur integriter et in pace et sine aliquo contradicto Domini Milicie Templi Salomonis, in perpetuum sine fine, sub tali quidem condicione que, procura-/27 tores Domus Templi, instituant .V. presbiteros in monasterio Sancti Petri de Portella et alios .V. presbiteros in monasterio Sancte Marie Valle Laurea. Qui decem presbiteros, in predictis locis, nocte ac die, divino semper

a. Interlineat , ei.

b. Sine , interlineat.

c. Rascar i reescrit , hoc quod.

obsequio mancipati humiliter, ibidem divinum celebrent officium et devote omni tempore, ob / redempcionem anime mee et meorum antecessorum et fidelium omnium defunctorum. Item dimitto Petro de Berga .C. sextarios ordeï et .C. sextarios frumenti ad mensuram Sedis Urgellense, que comes Palearensis mihi debet, quos acomodavi eidem quondam comes iam dicti duxerit in uxorem dominam / Sibiliam, sororem dicti Petri de Berga, quod iam dictum prestitum fecit apud Organya, propter quod bladum iam dictum, idem comes persolvat eidem Petrus de Berga, precium dicti videlicet, bladi secundum quod vendebatur tunc temporis vel valebat. Item dimitto Raymundo, filio meo predicto, illud vinchulum quod hoc in sponsalicio /30 sororis mei Eliesendis, et totam illam concessionem quam, Raymundus Guillermi Dodena, mihi fecit de bonis suis, cum instrumento inde confecto. Et retineo mihi, quod si forte alicui monasterio vel ecclesiis aliquibus sum iniuriatus, possim de bonis meis restituere sive comendare et iniuriam illam sive iniurias / cum cartis ad meam voluntatem specialiter^d inde factis, et Raimundus, filius meus, per iam dictos, laudet et concedat cartam vel cartas, si quam vel aliquas huiusmodi fecero sine aliquo contradicto. Retineo inquam mihi ad meam voluntatem, totum illum quod habeo et ad me pertinet in castro de Mureto et Mino-/risa et in monte Scunii et pignus de Berguitano et Averum, quod hoc in castro de Vivario et Averum sive pecuniam quam comes Foxensis, mii debet ratione et nomine A. de Castrobono quondam, / et omnia mobilia sicilicet, averum bladum et vinum exceptis tamen expletis que sunt de inde recipienda /33 de tota mea terra que scilicet, expleta ad iniurias meas restituendas. Et dimitto penitus atque laxo ut superius est iam dictum. Item laudo et concedo dicto Raimundo filio meo, illud instrumentum illius donacionis quam domina Geralda, mater sua, sibi fecit et concessit in bonis meis scilicet, .Quinqua-/ginta milia. solidorum. Salvando tamen mihi ipsum instrumentum quod idem Raymundus filius meus, de hiis mihi fecit, cum Sacramento et homagio roboratum. Et si aliquis conquerens vel conquerentes aliqui apparebunt in aliquo tempore de meo honore, querimoniam proponentes, dictus Raymundus filius meus, eisdem / querelantibus vestris faciat complimentum. Ad

d. Rascat i reescrit, specialiter.

ultimum vero rogo et sicut possum et debeo prece multiplici de precor dominum meum regem Aragonem et dominem archiepiscopum Tarragonem et dominum episcopum Urgellen, amore Dei ac pietatis intuitu, faciant presens prosequi testamentum /36 et illud quod super meis iniuriis instituo faciant si placuerit diligentius adimpleri. Item dico et mando firmiter et districte, Raymundo et Bernardo, filiis meis prelibatis, quatinus hoc presens meum testamentum^e per / bonum et firmum recipiant et firmissimum habeant omni tempore et in aliquo non contraveniant vel venire faciant ullo modo. Immo hoc ipsum scilicet, testamentum prosequatur in omnibus et per omnia et sequendo iuxta posse suum totum faciant ad impleri et insuper adiuvent diligenter, / que omnia prelibata et singula ad execucionem veniant pro obtatam. Verum tamen si forte quod ab sit dictus Raumundus et dictus Bernardus, contra prenotatam restitutionem mearum iniuriarum ut superius dictum est vel etiam contra institutionem ad donacionem elemosinarum superius contestarum, /39 in toto vel in parte aliquo tempore, aliquatenus venire ad presens infringere testamentum presumpserint ad comprehensa superius ad eorum aliquod infringendum, de omnibus bonis meis et singulis sint^f exheredati. Ita quod de bonis omnibus a me sibi concessis superius requeserentur penitus et / priventur et totum illud quod eis dimitto sive laxo sit in perpetuum tanquam alodium franchum in posse domini regem Aragonem et sub eius dominio confiscatum sive (encorrengr). Hec est mea extrema voluntas, quam semper inviolabiliter observari, precipio que si non valet iure testa-/menti, valeat salute iure Codicillorum seu alie ultime voluntatis, et ut res certam melius et universa et prenotata et singula, plenisima semper congaudeant firmitate.

Ego Bernardus de Portella, prefatus Sacrosanctis IIII° Evangeliiis, coram me positus et manua litera / a me tactis, iuro et iurando promitto, me omnia predenotata et singula, semper inviolabiliter provaturum et numquam aliquam temporis parte

e. Et illud quod super meis iniuriis instituo faciant si placuerit diligentius adimpleri. Item dico et mando primitus et districte Raymundus et Bernardus, filiis meis prelibatis, quatinus hoc presens meum testamentum, indicat com a nota III al final del pergami (linea 48).

aliquod testamentum facturum super premissis vel aliquo eorum ad voluntatem meam^g ultimam mutaturum, sic Deus me adiuvet et hec Sancta IIII° Dei /42 evangelia corporaliter a me tacta.

Et est manifestum, quod est actum, Dominice Incarnacionis M^o CC^o XL° III, dia XII kalendas iulii.

Sig+num Bernardi de Portella, qui hec omnia laudo et firmo et firmare rogo. Sig+num mei Raymundo de Portella, filii dicti / Bernardi, qui hec omnia laudo et firmo et iuro atque sponte iurando promito, me omnia prelibata et singula ut superius sunt prenotata servaturum et numquam in aliquo per me vel per interpositam personam contraventurum, nec alicui persona contravenenti, operam daturam occulte vel / manifeste sic Deus me adiuvet et hec Sacrosancta IIII°. Dei Evangelia, corporaliter a me manu tacta.

/45 Sig+num Petri de Berga. Sig+num Berengarius de Calders, manumissorum.

Sig+num Bernardi de Mazanos et Dalmacii de Ma-/zanos et Umberti de Merles et Guillielmi de Valle et Guillermi de Cheralt et Guillermo de Tord et Petri Geraldi de Olivan et A. de Turre et G. de Valle Minoris et G. de Sagas, testium.

Item Sig+num testium baiulorum: A. de / Palmerola et Bernardi de Roseto et P. de Roseto et R. Blanc et Bn. de Quadres et Petri Celarani, baiuli de Olvan et Bn. de Quadres de Sagas.

Raymundus scriptor publicus Berge, scripsit hoc^h die et anno prefixo.

f. Sint, , interlineat.
g. Meam , interlineat.
h. Signa autografat i decorat.

/ Sig+num Petri de Palacio sacerdotis. Sig+num Petri
Michaeli capellani de Quar. Sig+num Bn. sacerdotis de Rimpol.

1243, novembre 25.

Bernat de Portella, per donació entre vius, dóna i concedeix a perpetuïtat al seu fill Raimon, tota la condoria de Montesquiu, amb les seves pertinences.

A.

B. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.84, n. 928.
Perg. 235/133.

C. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n. 928.

Pateat omnibus quos, ego Bernardus de Zaportella per me et omnes meos, donacione simplici inter vivos rata et iure locabili dono et in perpetuum con-/cedo, vobis Raimundi deza Portella, filio meo, et ad vestris de omnes vestras vestrorumque voluntates perpetuo facienda, totam condoriam meam /3 de Muntsequiu, cum omnibus eidem condorie pertinentibus. Quam predictam Comdoriam, cum omnibus condorie pertinentibus^a, eicio et abstraho penitus a dominio iure et posse / meo, tradens, transferens in dominium ius et corporalem possessionem vestram et vestrum. Sicut melius dici, scribi vel intelligi potest ad comodum / et salvamentum vestrum et vestrorum, et sine omni retento quem ibi non facio. Hoc tamen solvo quod, si illi qui dictam condoriam vel partem tenent /6 vellent vobis facere ius sine diffugio, quod vos accipiatis .S(...)^b autem quod possitis illud eis petere. Promitto in super que de dona-/cione ista voluntatem meam, non mutabo ratione ultime voluntatis mee. Sive testamenti vel qualibet alia ratione.

/ Actum est hoc VII kalendas decembre anno Domini M^oCC^o XL^oIII^o.

a. Interlineat, cum omnibus eidem condorie pertinentibus.
b. No comprés.

Sig+num Bernardi Deza Portelle, qui hec firmo et concedo
tes-/9tesque firmare rogo.

Sig+num P. de Berga militis. Sig+num P. de Turre militis.
Sig+num P.de Gava-/rra de Tarrega, testium.

/ Guillermi de Spina, hoc scripsit et hoc Sig+num^c
compossint, cum supradicto in tercia linea ubi dicitur, cum
omnibus eidem condorie pertinentibus.

c. Signa autografat i decorat.

1244, març, 1. Berga

Aldiarda d'Anglesola, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, amb voluntat de tot el convent, bescanvia, dóna i concedeix a Pere de Berga, el mas Descodo, situat a la parròquia de Santa Cecília de Figols, per les cases que aquest té a Berga, i que foren dels Frares Menors. Situat a la vila de Berga, comarca del Berguedà, i al terme de Cercs, de la mateixa comarca.

A.

B. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.85, n.973.
Perg. 175/175 mm.

C. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n.973.

Notum sit omnibus, quod nos domina Aldiaris de Angularia, Dei gratia abbatissa Sancte Marie Vallis Lauree. Cum assensu / et voluntate totius nostri conventus, damus et concedimus et cum hoc publico instrumento semper valituro, tradimus vobis /3 Petro de Berga et vestris et cui volueritis dare vel dimitere in perpetuum, totum mansum Descodo quem nos habemus et habere / debemus ex adquisicione A. de Salis confratiis vestri, pro alodio francho, in parrochia Sancte Cecilie de Figelis, cum omnibus / suis honoribus, tenedonibus, iuribus et pertinentiis suis et cum censibus et usaticis et cum omnibus ad nos vel ad /6 dictum mansum spectantibus vel spectare debentibus ubique, ad habendum, tenendum et in pace possidendum et expletandum / pro alodio francho et libero et immune ad omnes vestras vestrorumque voluntates in perpetuum libere faciendas. Hanc autem / donacionem et concesionem irrevocabilem facimus pro emenda illius laudacionis et concessionis et confirmacionis et franchi- /9 tate quam nobis fecistis domorum et loci Fratrum Minorum, quos habebant in villa Berge, et nullum ius in dicto manso / aut

in suis iuribus et pertinenciis nobis aut successoribus nostris retinemus nunc aut in posterum reservamus. Immo / locum nostrum et omnes nostras acciones voces et iura nostra habeatis in perpetuum pro libero et francho alodio pro ut melius /12 dici aut intelligi potest ad comodum et utilitatem vestram. Et nec contra hanc donacionem veniamus vel ve-/nire faciamus. Renunciamus omni iuri divino et humano quo ad hec infringenda iuvari possemus.

Et est manifestum / quod est actum anno Dominice Incarnacionis M° CC° XLIIII°, die VI kalendas marcii.

Sig+num domine Aldiarts, abbatisse /15 predicte. Sig+num domine Blanche, priorisse. Sig+num domine Agnetis de Baieris, cantorisse. Sig+num domine Geral-/de de Berga, monache. Sig+num Eliesendis de Podio Alto, sacristane. Que hoc omnes laudmus et firmamus.

/ Sig+na R. de Portella et G. de Valle militis, et R. de Merles, et G. de Casails et Bernardus de Sola, testes.

/18 Raimundus scriptor publicus Berge, scripsit hoc die^a et anno prefixo.

a. Signe autografat i decorat, davant "die".

1244, juny 1. Berga

Sibil.la de Berga i Pere de Berga, conjuntament, concedeixen i aproven a Bernat de Portolil, esposa i fill Berenguer, tota la propietat del Camp d'Estoval, situat a la comarca del Berguedà. Paguen 100 sous.

A.

B.

C. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.85, n.951.
Perg. 210/180. Document en alfabet divis.

D. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n. 951.

ABC

ABC

ABC

Notum sit omnibus quod, nos domina Sebila de Berga et Petrus de Berga, unusquisque per se ambo pariter, per nos et per omnes nostros na-/tos et imposterum nascituros, laudamus et concedimus et aprobamus, tibi Bernardo de Portolil et Soriane uxori tue et Berengario /3 filio vestro et omnibus vestris natis et in posterum nascituris, et cuicumque vel quibuscumque volueritis dare, vendere seu alienare volueritis / ad vestram voluntatem, totum illum honorem vestrum de Campo Estoval, quem vos emistis et adquisivistis a Berengario de Portolil de Collo / de Arlis et uxoris eius Marie et filiorum suorum Guillelmi et Berenagarii. Sicut afrontat in carraria que transit inter vineam Arnaldi /6 Michel, et in carraria publica de Pedreto et in honore Berengarie de Cantalops. Super nominatum honorem, quantum inter his afronta-/ciones includitur, laudamus atque in perpetuum concedimus per liberum et franchum alodium, quitium et himmunem et ad omni honore servi-/tutis penitus expeditum, sicut melius dici aut intelligi potest ad vestrum vestroquumque comodum

et sanum intellectum. Ita quod /9 dare aliquid unquam decetero inde non teneamini nisi decimam vel primiciam. Et eo tamen retineo tantum que si vendere dictum /honorem velletis unquam vos vel vestri, nos habemus tercium precii vendicionis. Sicut nos est et nobis competit ex aliis vendicionibus. / Et si forte, que Des Everted mansus de Portolil de Collo de Arlis particulariter vel universaliter deperiret. Campus dictus de Camp Esto-/12 val ratione census vel cuiuslibet servitutis in aliquo non agravetur set semper ut dictum est, remanet dictus campus franchus, libere, quietus, et / et immunes. Et huiusmodi vos et vestri in perpetuum teneatis et habeatis et posideatis dictum honorem franchum et liberum. Et pro accione / cessione huiusmodi liberatis confitemur et in veritate recognoscimus nos a vobis recepisse et habuisse .C. solidos Barchinone, de quibus sumus /15 bene vestri paccatos. Renunciantes omni excepcioni non numerate pecunnie et doli et omni accioni auxilio et omni iuri divino et humano, quo ad / hec in^a fringenda nos iuvari posemus.

Et est manifestum, que est actum anno Dominice Incarnationis M^oCC^o XLIIII die kalendam iunii.

/ Sig+num domine Sebilie Berge. Sig+num Petri Berge, qui hoc omnia laudamus et firmamus.

/18 Sig+num A. de Saga et R. de Merles et A. de Pual et P. de Boreda et R. de Cordua, testium.

/Raimundus, scriptor publicus Berge, scripsit hoc die^b et anno prefixo.

a. in , interlineat.

b. Signe autografat i decorat, al final de "die".

1244, juny, 15. Calaf

Berenguer, Raimon i Guillem de Rajadell, venen, donen i entreguen, defineixen i deslliuren al monestir de Santa Maria de Valladura, a l'abadessa Aldiarda i a Geralda de Berga, monja d'aquest lloc i successors, tot allò movable i immovable, especial i general, que tenen i deuen tenir de la ració o dret o costums, en tot el castell de Puigdemàger i el seu terme, per 60 morabatins d'or, que han cobrat. Situat al terme de Els Prats de Rei a la comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.160, n. 20. Perg.
215 /195.

Notum sit cunctis quod ego Berengarius de Regadel et Raimundus et Guillermus de Regadel et Saura uxor dicti Berengarii, quisque nostrum insolidum / per nos et omnes nostros voluntaries ac consultes, vendimus, damus et tradimus, diffinimus et absolvimus in perpetuum domui /3 vel monasterio de Vallaura et vobis .E., Dei gratia eiusdem loci abbatisse, et Geralda de Berga ipsius loci monache, et omnibus successoribus vestris / totique conventui eiusdem domus dicte, presenti et futuro et etiam cui vel quibus volueritis, scilicet, totum hoc tam mobile quam immobile, specialiter et generaliter, / quod habemus et habere debemus qualibet racione vel iure sui consuetudine in toto castro et eius termino de Pugdemager utrimque et cum omni dominio /6 nostro, iure, racione vice at accione loco et voce atque districtu sive omnibus aliis et singulis ad nos spectantibus vel spectare debentibus iuste / vel iniuste aut etiam aliequatenus et etiam pro ut melius dici vel premeditari pote ab aliquo iure consulto, pro .Sexsaginta. morabetinis an-/fussinis bonis novis et iustis ac legitimis rectique poderis, de quibus omnibus sumus bene paccati, renunciantes omni excepcioni non /9 receptorum aureorum et doli,

preterea cum sollempni stipulacione sive pacto, nos omnes predicti quisque in solidum per nos et eos nostros promi-/timus dicto monasterio sui domui predictae et vobis dicti empatoribus et omnibus successoribus vestris vel quibus volueritis in perpetuum, quod omnia pre-/dicta et singula sicut melius et utilius et largius excogitari possit. Faciemus tenere et habere, possidere, expletare, poteter pacifice /12 contra cunctos, et etiam teneamur de eviccione sive garentia perpetua contra cunctos, obligatis inde nobis et nostris et omnibus bonis nostris mo-/bilibus et immobilibus utrimque presentibus et futuris sine obstaculo. Si valet autem vel valebit dicta vendicio et donacio dicto precio, / totum sit donum irrevocabile et ob salutem animarum nostrorum et parentum nostrorum. Renunciamus etiam inde specialiter ipsi legi aut /15 iuri que corrigit deceptionem ultra dimidiam iusti precii, et omni iuri etiam rationi sive consuetudini presentibus et futuris, tamquam hic / specialiter enumeratis. Si qua autem huic carte tibi instrumento defievint ad comodum dicte damus et vestrum semper intelligantur esse / apposita tanquam hic specialiter enumerata.

/18 Quod est factum XVII kalendas iulii, anno Domini M° CC° XL° IIII°.

Sig+num Berengarii dicti. Sig+num Rimundi. Sig+num Guillermi dictorum. Sig+num / Saure uxoris dicti Berengarii, totum hoc laudamus et firmamus et testes firmare rogamus.

Sig+num Gombaldi de Ulugia. Sig+num / G. de Aquilari. Sig+num Nicholay de Peguera. Sig+num A. de Calaf. Sig+num capellani de Regadel. Testes.

Ego Petrus /21 de Gomar, notarius de Calaf, hoc scripsi cum hoc Sig+no^a.

a. Signe autografat i decorat.

1244, juliol 6. Berga.

Domna Sibil.la de Berga, dóna, concedeix, lloa, firma i aprova al monestir de Santa Maria de Valldaura, a la abadessa Aldiars i a domna Geralda de Berga, monja i a les dones de tot el convent i successors, tot el lloc i feixa, hort i cases que tenien i posseïen abans els Fra Menors, en la vila de Berga, en lliure i franc alou. Acepta 300 sous malgaresos, que ha rebut. Comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 1. Perg.
230/140. Tacat per humitat la part dreta de les sis primeres línees. La "N" inicial una mica decorada.

Notum sit omnibus quod ego domna Sebilias de Berga, scienter et consulta libera atque spontanea voluntate, per me et per omnes meos natos et posterum nascitos / dono, concedo, laudo, firmo et aprobo Domino Deo et monasterio Sancte Marie Vallis Lauree et vobis domine Aldiari, divine provissione abbati- / 3 sse eiusdem loci, et domine Geralde de Berga monache, et donabus et toti conventui dicti loci, et cunctis successoribus vestris et rectoribus presentibus et futuris, et cui- / cumque vel quibuscumque volueritis in perpetuum, totum locum et fecium, ortum et domos quod et quas Fratribus Minoribus condam, dederamus in villa Berge. Quod dictum locum / et fecium et ortum et domos, totum integriter, siti Fratres Minores tenebant et habebant et possidebant per liberum et franchum, vobis et cunctis successoribus vestris lau- / 6 do et concedo ad habendum, tenendum et in pace possidendum cum introitibus et exitibus et cum omnibus suis iuribus et bastimentis de abisso usque ad celum, per liberum et / franchum alodium, ad omnes vestras vestrorumque voluntates libere in perpetuum faciendas, cuidare, dimitere, vendere seu alienare volueritis sine consilio et voluntate / meo meorumque et mandato. Nullum ius in his michi aut meis retineo nec aut in posterum reservo, ne habemus inde

aliquam accionem realem vel personalem, ne aliquam (movem)^a /9
questionem in iure vel extra ius in causa vel extra causam. Immo
de meo iure in vestrum transfero dominium et potestatem, tam
etiam iuris quam fieri. Constituens inde vos procurato-/res
tanquam in rem vestram propriam. Et pro ac quidem donacione,
laudacione et concessione, accicpio a vobis .CCC. solidos
malgeresis, de quibus sum bene paccata ad mea vo-/luntatem.
Renuncians omni excepcioni no numerate, peccunie et doli et omni
accioni et auxilio et omni iuri divino et humane quo ad hoc
infringenda iuvari possemus.

Et /12 est manifestum que est actum, anno Domine
Incarnacione M° CC° XL° quatuor, die II nonas iulii.

Sig+num domine Sebilie, predicte quod hoc omnia lau-/do et
firmo. Sig+num Arnaldi de Saga, qui hoc firmo et laudo.

/ Sig+num U. de Merles et Berengarii Dez Vilar et Bernardi
De Cartucio et Bernardi Olibae et Bernardus Dagilar, testes.

/15 Raimundus, scriptor publicus Berge, scripsit hoc.

a. Illegible 5 lletres.

1244, juliol, 17. Berga

Pere de Berga, marmessor del testament de Bernat de Portella, i Geralda de Berga, seva mare, monja del monestir de Santa Maria de Valldaura, confesen haver rebut de fra Guillerme de Cardona, mestre de la Casa Militar del Temple en Aragó i Catalunya i del frare Comendador de Puig-Reig, totes i cadascuna de les demandes d'injúries que Bernat Portella els hi va fer. Confessen que les han restituit, i resolen en pacte solemne, no fer atacar en nom de Bernat de Portella, ni suscitar cap qüestió en endavant. Comarca del Berguedà.

A.

B. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.85, n. 954. Perg. 190/140. Bon estat.

C. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaime I, n.954.

Notum sit omnibus, quod nos Petrus de Berga, manumissor testamenti Bernardi de Portella condam, et domna Geralda de Berga mater sua, monia-/lis monasterii Sancte Marie Vallis Lauree, ambo pariter, confitemur et in veritate recognoscimus nos habuisse et recepisse a vobis /3 domino fratre Guillermo de Cardona, magistro Domus Milicie Templi in partibus Aragone et Catalonie, et a vobis fratre Raimundo de Villanova / comendator Podii Regi, omnes comandas et singulas quas Bernardus de Portella condam, vobis aut aliquibus aliis fratribus (Raimundo de Vilanova)^a seu Domibus Templi / unquam tempore aliquo comandasset aut vos seu fratres Domus Templi a dicto Bernardo de Portella, aliquo loco vel modo tenuiscetis, quas /6 scilicet comandas omnes et singulas confitemur reduxisse in restitutiones sive comandas iniuriarum ipsius Bernardus de Portella predicti. / Unde per nos et per omnes alios manumissores testamenta ipsius

a. Raimundo de Vilanova, nomès hi és en registre.

Bernardi de Portella, vos priorius obsolvimus pactum de non petendo sol-/empniter facientes.

Ita quod ratione vel nomine dicti Bernardi de Portella aut comande sive comendarum dictarum contra vos iam dictos /9 vel aliquos fratres aut aliqua bona Domus Templi, non valeat unquam decetero questio aliqua suscitari.

Et est manifestum, que est / actum anno Dominice Incarnacionis M° CC° XL° IIII°, die XVI kalendas Augusti.

Sig+num Petri de Berga. Sig+num Domne Geralda de Berga, / monacha predicte, qui hoc laudamus et firmamus. Sig+num Raimundi de Portella, filii condam Bernardus de Portella, qui hoc omnia laudo /12 et firmo.

/ Sig+num Bernardi Bartolomei de Berga et G. de Valle, militis et Berengario de Caturcio, testes.

/ Raimundus, scriptor publicus Berge, scripsit hoc^b die et anno prefixo.

b. Signe autografat i decorat, entremig de "hoc" i "die".

1245, febrer, 27. Berga

Raimon de Portella, amb voluntat i lloament del seu germà Pere de Berga, confesa i reconeix el que el seu pare, Bernat de Portella, donà i concedí al monestir de Santa Maria de Valldaura, per l'establiment de tres presbíters celebrants allí, ofici diví sempre. Ho complementa donant al monestir i a l'abadessa Aldiarda d'Anglesola i tot al convent, el mas d'Artiga, situat a la parròquia de Santa Maria d'Olvan, i el mas d'Escobet, situat a la parròquia de Santa Maria de la Quar. Tots pertanyents a la comarca del Berguerdà.

A. AHN, Secció Clero, Valldaura, c. 161, n. 1B.
Perg. 165/240.

Notum sit omnibus quod ego Raimundus de Portella, cum voluntate et laudamento fratris mei Petri de Berga, non in coatus, ne dono inductus, set mera et libera / atque spontanea voluntate, pro redemptione anime mee et patris mei Bernardi de Portella condam, et quia confiteor et in veritate recognosco quem illa que pater /3 meis, condam Bernardus de Portella, dedit et concessit monasterio Sancte Marie Vallis Lauree ad stabilimentum trium presbitorum, celebrantes ibi divinum officium omni tempore, / non sufficiebant, ad complementum illius stabilimenti, per me et per omnes successores meos presentes et posteros. Dono, concedo et cum hoc publico instrumento semper vali-/ turo, trado Domino Deo et dicto monasterio Sancte Marie Vallis Lauree et vobis domne Aldiaris de Angularia, Dei gratia abbatissa eiusdem loci, et toto vestro con-/6 ventui et cunctis successoribus vestris presentibus et futuris. Totum mansum de Artiga pro alodio francho, qui est in parroquia Sancte Marie Dolvan, cum omnibus suis / honoribus, domibus, pertinentiis, tenedoribus et possessionibus heremis et condirectis, pratis, paschuis et devesis et cum omnibus ad

eundem mansum pertinentibus et pertinere / debentibus, cum hominibus et feminis, cum censibus et usaticis, serviciis, ademprivis et iuribus, et cum omnibus et singulis et donacionibus que ego ibidem habeo et accipio habere vel /9 accipere debeo ad habendum, tenendum et in pace libere et quiete possidendum ad omnes vestrorumque voluntates in perpetuum faciendas, per liberum et franchum alodium. Dando / (in)quam^a vobis et successoribus vestris et in perpetuum concedendo sine meo meorumque retentu, omnem dominium et omnem que habeo et habere debeo seu mi pertinet vel pertinere debet aliqua ratione iu-/re modo vel casu in toto manso Descobet^b qui est in parrochia Deszaquar. Nullum ius in his omnibus et singulis mi aut meis retinen nunc aut in posterum reservo. Imo /12 inde de his me et meos penitus de nudo, et vos et dictum monasterium investio, constituendo inde vos et monasterium procuratores tanquam in rem vestram ad agendum excipien-/dum atque contradicendum tam etiam iuris quam facti. Promitendo inquam vobis et Domino Deo et Beate Virginis Marie que in his predictis et singulis que vobis superius sunt dare, vel aliquo eorum unquam / non exigam vel exigere possim, nec in aliquo contraveniam vel venire faciam per me vel per interpositam personam. Renuncio omni accione et auxilio minoris etatis quam ius sim /15 perfectus et omnis expresset, specialiter iuri divino et humano, introducto vel introducturo mi competenti vel competituro ad hoc infringenda.

Et est manifestum que est / actum, anno Domini Incarnationis M° CC° XL° III°, die III kalendas marcii.

Sig+num Raimundi de Portella, qui hoc omnia laudo et firmo et hanc donacionem integriter facio / dicto loco fieri Bernardus de Portella, condam patris meis, emit a Berengario de Bosco cum illo censu de camp des areis, et cum omnibus ad dictos mansos pertinentibus.

/18 Sig+num Petri de Berga et G. de Valle et G. de Cascaills

a. Forat, una lletra.

b. Descobet, interlineat.

de Berga et G. de Minovis et P. Celarer de Gironella. Testes.

/ Raimundus scriptor publicus Berge, scripsit hoc, et in
XI^a linea vi dice Descobet suprascript, die^c et anno prefixe.

c. Signe decorat entre les dues paraules.

1245, octubre 2. Lió.

Butlla del papa Innocenci IV dirigida a l'arquebisbe de Tarragona, abats, priors, decans, ardiaques, arxiprests i altres prelats, i especialment a l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, de la diòcesi d'Urgell. Lamenta que els religiosos siguin injuriats i robats i sense defensa. Demana a la Universitat de Berga que ajudi a les monges contra els malefactors i que aquets siguin castigats, tant laics com clergues. Exposa els tipus de càstigs a aplicar.

A.

B.

C. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 2. Perg.
200/265. Les dues línees finals una mica borroses.

INNOCENCIUS^a episcopus servus servorum Dei, venerabilibus fratribus archiepiscopo Terraconense, et eius suffraganeis, ac dilectis filiis abbatibus, / prioribus, decanis, archidiaconis, archipresbiteris et aliis ecclesiarum prelatis per Terraconense provinciam constitutis. Salute et apostolicam bendicio. /3 Non^b absque dolore cordis et plurima turbacione, didicimus quod ita in plerisque partibus ecclesiatica censura dissolvitur, et canonice sentencie / generantur. Ut iuri relegiosi et hii maxime qui per sedis apostolice, privilegia maiori donati sunt libertate passim a malefacere totibus suis / iniurias sustineant et rapinas dum mii invenitur qui congrua illis proteccione subveniat et profouenda pauperum innocentia se murum /6 defensionis opponat.

Specialiter autem dilete in Xhristo filie, abbatissa et conventus monasterii Vallis Laure, Cisterciense ordines,

a. Innocencius lletres tres vegades més grans.
b. N, molt més gran.

Urgellensis / diocesis, tam de frequentibus in iuris quas de ipso cotidiano defectu iusticie conquerentes. Universitatem vestram literis petierunt apostolicis excita-/ri ut ita videlicet eis in tribulacionibus suis contra malefactores earum prompta debeatis magna nunitate consurgere quod ab angustiis quas /9 substinent et pressuris vestro possint presidio respirare. Ideoque universitati vestre, per apostolica scripta mandamus atque precipimus quatinus illos / qui possessiones vel res seu domos earundem irreverenter invaserint au ea iniuste detinuerint, que predictis monialibus ex testamento / decendencium relinquuntur, seu in sorores ipsas vel ipsarum aliquam contra apostolice sedis indulta sentenciam excomunicacionis au interdicti pre-/12 sumpserint promulgare vel decimas laborum de terris habitis ante Consilium Generale. Ante quod susceperunt eiusdem ordinis institu-/ta quas propriis^c manibus aut sumptibus excolunt. Seu nutrimentis animalium suarum spretris sedis apostilice privilegiis exorquere / monicione premissa. Si laici fuerint publice candelis accensis singuli vestrum in diocesibus et ecclesiis vestris excomunicacionis sentencia /15 parcellatis. Si vero clerici vel canonici regulares sive monachi fuerint, eos appellecione remota ab officio et beneficio suspendatis neutram / relaxaturi sentenciam donec predictis sororibus plenarie satisfaciant. Et tam laici quam clerici seculares qui pro violenta manum inieccione in / sorores easdem vel ipsarum aliquam anathematis vinculo fuerint in nodati. Cum diocesani episcopi literis ad sedem apostolicam venientes ab /18 eodem vinculo mereantur absolvi.

Dates Lugdunus, VI nona octobris, pontificatus Innocensius anno tercio.

/ Hoc est translatum ab originali fideleter factum VII idus iulii, anno Domini M^o CC^o XL° VI°.

Sig+num^d Bartolomeus sacerdos. Sig+num^e Bernardi / sacerdotes.

c. Tacat, interpretem.

d. Signe autografat i decorat.

e. Signe autografat i decorat.

/21 Petrus, sacerdos et capellanus Desagas, qui hoc translatum ab originali fideliter translavit nihilque in eo feciente varianti ne addidit vel mitivit. Et Sig+num^f / pisset et ad comprobacionem huius translati testes advenient, scilicet, Bartolomeus sacerdos et Bernardus deserato mediano sacerdos, et fratrem Raimundum Vallis Laure.

f. Signe autografat i decorat.

1246, maig, 18. Vic.

Bernat de Mur, de bisbe de Vic, amb assentiment i voluntat del seu

Capítol, dóna en benefici del monestir de Santa Maria de Valldaura, a l'abadessa i convent, tota la dècima que Pere Negre, ciutadà de Manresa, té en el terme del castell de Puigdemàger. Mana que li redi anualment, en la festa de Sant Miquel, un auri. Comarca de l'Anoia, terme de Els Prats del Rei.

A. AHN, Clero, Valldaura, c.161, n.3. Perg.
190/215. Carta partida per ABC. La "N"
encapçalament decorada.

B.

C.

ABC

ABC

ABC

Notum sit cunctis quod nos Bernardus, Dei gratia Vicens episcopus, assensu et voluntate Capituli nostri, in presenti / cum hoc publico instrumento, damus in beneficium monasterio Vallis Laure et abbatisse ac toti eiusdem conventui in perpetuum, /3 totam illam decimam quam Petrus Nerei, civis Minorise, tenet in termino castris de Podio Mager, cuius / dominium ad ecclesiam nostram spectat et fuit alineata dicto Petro Nerei, sine concessu nostro, propter quod damus et concedimus ipsam decimam abbatisse et conventui dicti monasterii imperpetuum ut revocet ipsam decimam a dicto Petro /6 Nerei et teneat eam pro beneficio ecclesie nostre. Et reddat, nobis episcopo et successoribus nostris, singulis annis in festo / Beati^a Michaelis, cum ipsam decimam, revocaverit .unum. aureum pro censu omni tempore, et de tota predicta decima nullum /

a. Beati, interlineat.

alium censum vel servicium nobis vel successoribus nostris reddere teneatur. Cedimus etiam eidem abbatisse et conventui /9 in perpetuum, atque damus omnes acciones nostras. Item laudamus et concedimus dicto monasterio abbatisse et conven-/tui in perpetuum, in beneficium^b sine parte expletorum, et censu decimam quam in dicto castro tenet.

Quod est factum XV kalendas iunii^c, / anno Domini M^o CC^o XL° sexto.

Sig+num Bernardi, Dei gratia Vicens episcopi, /12 (BERN)AT^d. / Ego Bernardi de Tornamira, Vicensi rectore firmo. Petrus de Salet sacerdos et laudo et hoc firmo.

/15 Ego R. de Capraria, Vicens canonicus subscribo. Ego Bernardi de Colle, qui hoc firmo. / Ego R. de Sala, Vicensi canonicus firmo. Ego F. Detornamira, qui hoc firmo. / Ego Dalmacius de Corneliano, qui hoc firmo. Ego Petrus de Brulio, firmo. /18 Petrus, firmat ita de pausa carmina decera. Sig+num Ego Petrus de Sancto Ypolito, susbcribo. / Ego Petrus de Vinario, Vicense canonicus qui hoc firmo. Ego Nicolaus de Ungari, Vicens canonici firmo. / Sig+num Berengarii de Mata, canonici. Sig+num Gaucerandi de Cardona. /21 Ego Petrus de Torrentibus, canonicii Sancti Petri firmo.

/ Sig+num Petri de Ayreis, Vicensi canonici et publici ville Vicens notarii.

/ Sig+num Ferrari, domini scriptoris iurati qui hoc scripsit mandato Petri de Ayreis, publici Vicens notarii. Cum dictione rasa /24 et emendata in XI^a linea ubi dici, iunii, et cum dictionibus supra positis in X^a linea et ubi dici, in beneficium, die et anno quod supra.

b. Beneficium, interlineat.

c. Tacat final de paraula.

d. Firma illegible que acaba amb una creu.

1246, maig, 18. Vic

Trasllat del document anterior, fet l'any 1480, en que Bernat, bisbe de Vic, dóna en benefici del monestir de Santa Maria de Valldaura, el delme que, per ells té Pere Negre, en el terme del castell de Puigdemàger. Situat al terme de Els Prats de Rei, comarca del Anoia.

A. Document anterior.

B.

C.

D. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 4. Perg. 265/225. Copia simple de s.XV., d'un document en alfabet dividit.

Hoc est translatum fideliter sumptum a quodam publico instrumento per Alphabetum divisio, non viciato, non cancellato / nec in aliqua sui parte suspecto. Sed omni proiectus vicio et suspitione carente, cuius exemplum est huius modi. /3 Notum sit cunctis quod nos Bernardus, Dei gratia Vicens episcopus, assensu et voluntate Capituli nostri, in presenti cum / hoc publico instrumento. Damus in beneficium monasterio Vallis Lauree et abbatisse ac toti eiusdem conventui in perpetuum, / totam illam decimam quam Petrus Nerei, civis Minorise, tenet in termino castris de Podio de Mager, cuius dominium /6 ad ecclesiam nostram spectat et fuit alienata dicto Petro Nerei sine consensu nostro, propter quod damus et concedimus / ipsam decimam, abbatisse et conventui dicti monasterii imperpetuum, ut revocet ipsam decimam a dicto Petro Nerei, / et teneat eam pro benefificio ecclesie nostre, et reddat nobis episcopo et successoribus nostris, singulis annis in festo beati Michaelis, /9 cum ipsam decimam, revocaverit .unum. aureum pro censu omni tempore, et de tota predicta decima nullum alium censum vel / servicium nobis vel

successoribus nostris, reddere teneatur. Cedimus etiam eidem abbatisse et conventui imperpetuum atque damus / omnes acciones nostras. Item laudamus et concedimus dicto monasterio, abbatisse et conventui imperpetuum in beneficium, sine /12 parte expletorum et censu decimam quam in dicto castro tenet.

Quod est factum XV kalendas iunii, anno Domini M° CC° XL° sexto.

/ Sig+num Bernardi, Dei gratia Vicens espicopus B A R T N R H T^a. Ego B. de Tornamira, Vicens precentor, firmo. Petrus / de Salers, sacerdos cameus, qui hoc firmo. Ego Raimundus de Capraria, Vicens canonicus, subscribo^b. Ego Bernardi de Colle, qui hec /15 firmo^c. Ego R. de Sala, Vicens canonicus firmo^d. Ego F. de Tornamira, qui hec firmo et Ego Dalmacius de Corne-/liano, qui hec firmo. Ego^e Petrus de Brulio, firmo et Petrus firmat ita de pausa carmina dicta^f et Ego Petrus / de Sancto Ipolito, subscribo^g. Ego Petrus de Vinario, Vicens canonicus, qui hic firmo et Ego Nicholaus de Ungari, Vicens /18 canonicus firmo. Sig+num Berengarii de Mata canonici^h. Sig+num Gaucerandi de Cardona. Ego Petrus de / Torrentibus, canonicus Sancti Petri firmo.

Sig+numⁱ Petri de Ayreis, Vicens canonici et publici Vici notarii.

/ Sig+num^j Ferrerii, domini scriptoris iurati, qui hec scripsi de mandato Petri de Ayreis, publici Vicens /21 notarii, cum dictione rasa et emendata in XI^a linea vi dici, iunii et cum dictionibus suprapositis inde X^a linea, in beneffi-/cium, die et anno quibus supra.

-
- a. Nom autografat.
 - b. Signe augrafat i decorat al final.
 - c. Signe autografat i decorat alfinal.
 - d. Signe autografat i decorat al final.
 - e. Signe autografat amb una creu entremig.
 - f. Signe decorat i autografat al final.
 - g. Signe autografat i decorat al final.
 - h. Signe autografat i decorat al final.
 - i. Signe autografat i decorat.
 - j. Signe autografat i decorat.

(primera columna)

/ Sig+num^k Bartholomeu Requesens, regia /24 auctoritate,
notarii publici Barchinone testis.

(segona columna)

/ Sig+num^l Guillermi Jordani, auctoritate regia, /24
notarii publici Barchinone testis.

/ Sig+num^m Dalmacii Ginebret, auctoritate regia, notarii
publici Barchinone, qui / huius modi translatum ab originali suo
fideliter sumptum et cum /27 eodem veridice comprobatum,
testificatum ut supprapatet clausi. Vere die / mensis
septembris, anno a Nativitate Domini Millesimo CCCC^o octuage-
/simo primo.

k. Signe autografat i decorat.
l. Signe autografat i decorat.
m. Signe autografat i decorat.

1246, juny 17. Vic

Bernat, dit el Bord de Castellnou, ven a Blanca de Berga, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i a tot el convent, el mas íntegre que li donà el Bord de Rajadell, que està en el terme del castell de Puigdemàger i tota la batllia, amb cases, honors, possessions censos, expletes i parts d'expletes, amb tots els homes i redempcions d'homes i dones i establiments a tercers, ... Ho venen al preu de 150 sous de Barcelona. Comarca de l'Anoia, terme d'Els Prats del Rei.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 5. Perg.
410/120. La "N" inicial gran, dibuixada i decorada.

Notum sit cunctis quod ego Bernardus, qui vocor Burdus de Castro Novo, per me et per omnes meos presentes et futuros non coactus neque circumventus. Immo gratis consulte et ex mera liberalitate, vendo in perpetuum sine aliquo meo / meorumque retentu, vobis domne Blanche de Berga, abbatisse Vallis Laure et toti eiusdem conventui, totum integre illum mansum quem michi dedit Burdus de Rajadello, et fuit Petri Bernardi et est in termino castris de Podio de Mager. Item ven-/3 do vobis in perpetuum, totam bauliam quam ego recipio et recipere debeo in termino dicto castris de Podio de Mager. Iam dictos itaque mansum et bauliam, cum omnibus domibus, honoribus, possessionibus, censibus, expletis et expletorum partibus et cum omnibus hominibus et reddentio-/nibus hominis et mulieris et cum omnibus stabilimentis tercerius, laudisimis, iuvis, traginis, operibus, cavalcatis, pastis, herbis, lignis, pasturis, montibus, planis, petres, rochis, arboribus rourris, ademprivis, pertinentiis cum domibus, dominiis iuribus, venturis, in-/gressibus, egressibus et affrontacionibus suis, et cum universis aliis a celo usque in habissum, vobis vel inde ad me

et meos quoquomodo spectantibus vel spectare debentibus in pro
ut melius dici cogitari sive inveniri nunc potest vel a modo
potere, vobis et dicto vestro /6 monasterio vendo in perpetuum
pro .Centum Quinquaginta. solidos denariorum Barchinone de
duplo. Ex quibus omnibus bene sumus vestri paccatus. Renunciando
omni excepcioni, peccunie non numerate. Extrahendes hoc omnia
predicta et singula de omni meo meorumque posse vestrorum /
dominio eadem omnia in vestrum et quorumcumque velitis posse ius
et dominium mito, trado ac transffero irrevocabiler, cum omnibus
locis, vocibus, cessionibus et acccionibus meis ac cum universis
aliis vobis vel inde ad me et meos quoquomodo competen-/tibus
vel competituris. Vos etiam et dictum vestrum monasterium de
Vallis Laura, de predictis omnibus in presenti cum hoc
instrumento in corporalier posserean pleno iure in^a rem vestram
propriam perpetui inducendo. Item illud totum quod plus valent
dicti mansus et baulia /9 dicto precio, totum vobis et dicto
vestro monasterio, ob remedium anime mee parentumque meorum,
omnium in perpetuum offero atque dono. Promito etiam, per me et
meos, vobis et dicto vestro monasterio, semper salvare predictam
integre vendicionem, inde et / omnia bona mea mobilia et
immobilia, habita et habenda, vobis et dicto vestro monasterio,
pro eviccione et expensis circa (...) ^b fecis perpetuo obligando.

Quod est factum quinto decimo kalendas iulii, anno Domini
M^o CC^o XL° sexto.

/ Sig+num Bernardi, qui dicor Burdus de Castronovo, qui hoc
facio et firmo.

Testes huius rei sunt. Gauzerandus de Cardona. Berengarius
de Villa de Ran. Petrus de Spluga et Guillermus de Albadia.

/12 Si+num^c Petri de Aireis, Vicensi canonici et publici
ville Vici notarii. / Sig+num^d Ferrarii, domini scriptoris
iurati, qui hoc scribi feci et clausit, mandato Petri de Aireis,

a. Rascat, in.

b. Tacat, illegible unes 9 lletres.

c. Signe autografat i decorat.

d. Signe autografat i decorat.

publici Vicens notarii, cum dictione rasa et emendata in VIII^a
linea ubi dici, in, die et anno quod supra.

1246, juny 27. Sagàs

Domna Estefania de Lluçà, vídua de Pere de Lluçà, monja no encara professa del monestir de Santa Maria de Valldaura, estant greument malalta, fa testament en presència dels marmessors. Vol ser enterrada en el cementiri del monestir de Santa Maria de Valldaura, on allí mateix rebí l'hàbit de professió monacal. Deixa al monestir els masos de Planes i el de Olzinoses. Deixa també un dipòsit de 500 auris d'or per les necessitats del monestir. Fa varies deixes, especialment a la seva filla Berenguera, monja del citat monestir. Terme de Les Lloses, comarca del Ripollès.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 6. Perg.
265/280. Mal conservat, borrós i taca gran al mig,
i trencat a la part alta de l'esquerra

Quam nullus in carne pollitus mortem evadere pote, id circo, in Xhristus nomine. Ego domina Estaphania de Luciano, monacha non dum professa in monasterio Sancte Marie Vallis Lauree, Ordinis Cisterciense, primo tempore proba-/(cionis)^a, existente gravi detenta infirmitate, in meo plenu sensu et memoria, ac loquela integra, meum cando ac facio testamentum in presencia et posse sub scriptorum, proborum hominum, in quo meos, meos invoco et eli-/3 go (man)umissores^b, videlicet dominum Bernardum, Dei gratia Vicensi episcopum; et Arnaldum Sancti Petri de Portella, abbatem; et nobiler virum Petrum de Berga et venerabilem Raimundum de Portella et fratrem (Raimundum)^c / comendatorem Podii Regum domus Milicie Templi. Quibus dono plenam licentiam et potestatem, quia ipsi sine dampno, eorum divindant omnes res meas et hanc meam voluntatem

a. Forat a final de paraula.
b. Primera part paraula forat.
c. Forat, interpretem.

ad imple-/(...)d quibus toto posse suo ad impleri faciant.

In primis dimitto animam meam et corpus, Domino Deo et eius Genetrici gloriose, et eligo meam sepulturam in cimiterio monasterii Sancte Marie Valle /6 (Laure)(...)e et ibidem, faciendo professionem, habitum recipio monachale. Et dimitto eidem monasterio Sancte Marie Vallis Laure pro redemptione anime mee .Quingen-/(tos)f. aureos, boni auri fini. Pos volo et mando ut comendentur abbati predicto de Portella, qui eos teneat in deposito mei et abbatisse ac conventus prenominati monasterii /(Vallis)g Laure, quo usque predicta abbatissa et conventus faciant inspectionem honoris in quo ipsi aurei dentur et persolvantur semper ad perfectum utilitatem dicti monasterii et conventus /9 eiusdem. Item dimitto ac dono per redemptione anime mee prenominato monasterio, totum honorem et mansos Deplanis, cum omnibus iuribus et pertinentiis ac tenedonibus / suis in perpetuum, sicut ego emi ipsos de nobili milite Guillermo de Portella ad per proprium alodium et franchum ut instrumento inde confecto plenius continentur. Et est iste honor et mansi pre- /nominati in parrochia Sancte Marie de Matamala, termini castri de Guardia, comitatus Bisuldone. Quam dictum honorem et mansos Deplanis, cum et illum honorem similiter qui /12 fuerit emptus de prenominatis aureis, teneant semper abbatissa prefati monasterii in perpetuum, et omnis singuli in die aniversaris mei de redditibus et proventibus dictorum hono- /rum, donet refeccionem ab illem conventui predicti monasterii et pietanciam ovuum et casei competentem. Et quod superavint de reddetibus eiusdem honoris, sit ad hu- /tilitatem monasterii et conventus preli(b)atih. Item dimitto prenominato monasterio Vallis Lauree pro redemptione anime mee, totum illum honorem et mansos de Ozinoses, cum /15 omnibus iuribus et pertinenciis et possessionibus suis, sicut eos emi per proprium alodium et franchum de Guillerma de Garrigosa et suis ut in cartis inde factis continetur. Et sicut Petrus / de Luciano quondam vir

d. Forat, falten unes 10 lletres.

e. Forat, interpretem una part.

f. Forat, interpretem.

g. Forat.

h. Falta lletra per taca.

morit, eiusdem honorem et mansos predictos mi dimissio in sua ultima voluntate, quod possium ipsum dare et stabilise pro anima mea ubique vo-/luerim ut in suo testamento continetur. Tali vero condicione, dimito dicto monasterio pre nominatum honorem de Olzinoses, quod omnis fructus et redditus de proventus /18 eiusdem, dentur et prelevantur annunciatim ad meas iniurias restituendas et debita persolvenda ad noticiam dictorum manumissorum, restitutis vero meis iniuris et de-/bitis penitus per solutis sit semper totum propium alodium franchum et liberum dicti monasterii ad utilitatem et perfectum dicte abbatisse et conventus imperpetuum . Item dimito, / de assensu et voluntate Berengarie filie mee, ad meas iniurias restitucendas et debita persolvenda, omnis redditus et proventus Deossera e de Valceboleta que dicta Beren-/21 garia filia mea, tenet pro sua hereditate quo usque fuerint ex toto predicte mee iniurie restitute et .C. solidos malguereces quos mihi debet abbas Sancti Joannis Deabatissi. / Item dimito hominibus Deossera de Valcebolera, .Quingentos. solidos malgaresem de .Mille. solidos dicte monete quos mihi debebant, et alios .D. solidos qui remanet / de illis .Mille., relinquo Blanche sorori mee, cum omnibus meis vestiis grossis et minutis, ubique sint. Et tria coopartoria et duo lunitainias et duas plomacias, totum /24 ad suas voluntates libere faciendas. Item dimito prenominate monasterio .CC. modios silliginis que comendaverin ad aloues in Ceritania et Gaucerandus de Pi-/nos recepte violeretet predictam silliginem. Rogando dictum Gaucerandum, quod reddit eidem monasterio decimam silliginem, sicut michi reddere tenetur. Item dimito predicto / monasterio, unam sellam quam emetam ad Berengariam filiam meam. Et tres olles decodre, duas qui sunt in dicto monasterio et tertia qui est apud Lucianum. Et omnia /27 mea mei vasa supie, vascula ad panem et unum tenenda deputata ubique sint. Et pannos universos lane et lini ubicumque ipsos habeo exceptis .V. vanius / quas dimito especialiter ad ornamenta ecclesie Sancte Marie de Vallis Laure, et unam ad Agnetem de Baguavis priorissam eiusdem. Dimito ad ecclesiam Sancti Vincenti / conster(...)ⁱ tam in castro Deluciano in perpetuum .I. liberam de cera censualiem quam P.de Podio

i. Borratt part final paraula.

Decordelitis, michi donat et dare tenetur annuatim. Item dimitto /30 totum bladum quod modo habeo in ecclesia Sancte Marie Deluciano ut alibi ad meas iniurias et debita persolvendit. Rogo ex patre Dei omnipotentis dominum abbatem Sancti / Petri de Portella et Petrum Devilarone, canonicum Sancte Marie de Luciano et dominam Geraldam de Berga monacham Vallis Laure, et Gaucerandum de Pinos (...) ^j / ipsi decimam bladum et fructus prenomatos et alia ad meas iniurias assignata, dividant et ab me iniuriam possis restituant. Sicut melius (...) ^k /33 licens anime mea videre expedire. Et si omnes ad hoc exegenda interesse non poterint. Duo tantum ipsorum ea michi hominis exequitur (...) ^l / ac dimitto predicto monasterio Sancte Marie Vallis Laure, omnibus rebus meis qua habeo vel habere debeo aliquo modo vel racione mobilius vel immobilius, habitis et habendis ubi- /que sint, longe vel prope, sicut ego melius dare sine obligare possum ad comodum et utilitatem dicti monasterii redempcione anime mee, et dando pre-/36 dicto monasterio locum nostrum et plenum dominium et iura voces et acciones reddes compertencia vel compertitura. Et personales inducendo ipsum implenam corporaliem / possessionem pleno iuri salus omnibus superius exceptatis.

Hoc omnia pre scripta fuit factum in presencia Arnaldi, abbatis Sancti Petri de Portella ac domine / Blanche, abbatisse predicti monasterii Vallis Lauree et domine Geralde de Berga, monache eius monasterii et Geraldoni monachi Sancti Petri de Portella et domine priorisse /39 Sancte Marie Vallis Lauree et domine Blanche, sororis predicte Stephanie de Luciano et fratris Raimundi Vallis Lauree et Bernardi clerici deserato mediano. Et Petri clerici de / Drambruis in quorum presencia hoc testamentum fuit factum.

Actum est hoc V^a kalendas iulii, anno Domini M^o CC^o XL° VI°.

j. Tacat, falten unes 3 lletres.
k. Id.
l. Illegible per taca, 6 lletres.

Sig+num domine predicte Estapha-/nie de Luciano, que hoc testamentum facio et firmo, et testes firmari que rogo, et manumissores.

/42 Sig+num Bernaldi de Serracomediano^m, sacerdotis. / Sig+num Petri de Podio. Sig+num Berengarii de Vilaplana. Sig+num Joannis Duranii testes huius testamenti.

/ Sig+num Petri de Berga. Sig+num Raimundi de Portella, nos manumissores huius testamenti, qui hoc laudamus et firmamus.

/45 Petrus, sacerdos et capellanus de Sagas, qui hoc testamentum mandato domine predicte Estaphanie de Luciano, scripsit et die et anno quoⁿ supra.

m. Nom illegible, borrós.

n. Signe decorat i autografat entremig de "quo dupra".

1246, juliol 18. Sagàs

Trasllat fet 1247. Berenguera de Lluçà, monja del monestir de Santa Maria de Valldaura, en temps de prova, filla d'Estefania de Lluçà i de Pere de Lluçà, 20 dies després del testament labial fet per la seva mare monja, ofereix i dóna a Déu i al monestir, tots els seus drets, accions, veus, que té per part de pare i mare. Es reserva 200 sous dels rèdits de la heretat, per vestuari i per altres necessitats, amb licència de l'abadessa. Passats els sis mesos de prova, dóna plena possessió i ho entrega corporalment al monestir.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 7. Perg. 190/210. Ombres a la part final/esquerra. Al revers indica: Testament de Berenguaría Deluciano.

Hoc est translatum fideliter factum XVIII kalendas augusti, anno Domini M° CC° XLVII°. Notum sit cunctis quod / ego domina Berengaria de Lusciano, Vallis Laure monacha, offero atque dono Deo et monasterio Sancte Marie Vallis Lau- /3 ree me et omnia mea iura et omnes meas acciones et voces que habeat et habere debeo racione mea hereditatis sive fra- / rasche et legitime que michi competit, racione patris mei Petri de Lusciano in castro de Lusciano et in omnibus aliis / honoribus, pertinentibus ad castrum de Lusciano, sive in aliis que pertinebant ad patrem meum aliqua racione vel iu- /6 re. Tali modo facio hanc donacionem predicto monasterio, quod emanantur possessiones de predicta hereditate sive frares- /che et legitime ad opus predicti monasterii. Item tamen quod de redditibus qui empti fuerint de predicta hereditate et / frarescha et legitima, dentur mi^a, cum licencia abbatisse predicti monasterii, .CC. solidos, quas retineo pro indumentis et aliis que /9 fuerint mi

a. Interlineat "mi".

necesaria. Et hoc facio cum licencia abbatisse, non tamen quod hoc possit comparati mi in proprium. Immo volo, / quod fiat secundum consuetudinem nostri ordinis. Totam hanc donacionem facio tali modo, quod si casu fortuito locus iste / sive monasterium predictum destrueretur, quod nullo monasterio in quo intrabo, habeat predictas possessiones que empte /12 fuerit de predicta hereditate et fraresche et legitime. Tamen eas, dum monasterium istud duravet, non vale-/am me transferre ad aliud monasterium nec si ego vellem recedem, quod deus auteritate aliqua racione ab isto mo-/nasterio. In antea nullo modo valeam repetere predictas possessiones. Immo monasterium predictum habeat iam dictas /15 et teneat ac possideat semper et infinitum, secundum quod superius dictum est. Ad hoc volo et mando quod fiat post / obitum meum, aniversarium de predictis .CC. solidos quos supra dictis retinui, aprovidentur conventui de predictis, et orent pro me domine, / predicti monasterii, et residuum detur in hutilitate predicti monasterii Ste. M^ab. Vallis Laure, ad hac dono et dimito predicto mona-/18 sterio, totam meam legitimam sive frarescham ac hereditatem meam, que mi competit racione matris mee. Hoc / totum facio infra tempus probationis. Et infra VI menses, dictum vero monasterium cum hoc publico instru-/mento, in plenariam possessionem mito ac corporalem istius donacionis. Ita quod decento non valean /21 iure aliquo comutare nec revocohare. Et me expolio ac penitus excludo. Et predictum monasterium in / plenam ac corporalem possessionem, induco et in michi in supra dictis omnibus heredem instituo. Et ad / revocandum supra dictam donacionem. Renuncio omni iure et consuetudine. Quod et quam pro me /24 possem inducere.

Actum est hoc XV^a kalendas augusti, anno Domini M^o CC^o XL° VI°.

Sig+num domine / Berengarie de Lusciano, predictae que omnia supra dicta laudo et concedo atque firmo, et testes / firmari que rogo.

Sig+num Guillermi de Portella. Sig+num Dalmacii de Mascans

b. Interlineat " Sta.M^a."

/27 milites. Sig+num Berengarii de Ribes, huius rei testes.

/ Petrus, sacerdos et capellanus de Sagas, qui hoc scripsit et in VII^a linea et in XVII^a suprascriptis, die et a- /nno quo^c supra.

Petrus, sacerdos et capellanus Vallis Lauree, qui hoc translatum fideliter trans-/30 latavit, die et anno quo^d supra.

c. Signe autografat entre les dues paraules.

d. Signe autografat entremig les dues paraules.

1246, octubre 11. Berga

Domna Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, i domna Geralda de Berga monge i fundadora del dit monestir; domna Agnès de Bayneres, prioressa i Elisenda de Puig Alt, sacristana, amb voluntat i assentiment del convent, venen, cedeixen i concedeixen en alou propi, franc i immune, a perpetuitat, a Ferrer Gilabert de Berga i a la seva filla Esclarmunda, un tros de casa del claustre de les cases que tenen a la vila de Berga, que foren dels Frares Menors. El preu és de 60 sous, que ja han cobrat. Deuen donar ademés 1/2 lliure de cera com cens anual per Nadal. Comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n 8. Perg.
215/220. Mal conservat, amb parts borroses,
especialment la banda esquerra i al mig.

Notum sit omnibus quod ego domina Blanca, divina miseracione abbatissa monasterii Sancte Marie Vallis Laure. Et domina Geral-/da de Berga, monialis et fundatorem dicti loci. Et domine Agnetis de Bayateris, priorissa. Et Eliesendis de Podio Alto, sacristane, nos omnes parieter, /3 cum assensu et voluntate totius nostri^a conventus, per nos et per omnes nostros sucessores presentes et futuros, vendimus ad cedimus et proprium alodium franchum / in perpetuum, concedimus tibi Ferrario Gilaberti de Berga et filie tue Sclarmunde et vestris natis in posterum nacturis, unum trocium domus de ipsi cla-/ ustri, illorum nostrorum domorum quas habemus in ville Berge, qui fuerunt condam Fratrum Minorum. Quod dictum trocium domos quod nobis superius vendimus, /6 affrontat de omnibus partibus in nostro residuo ut iam terminatum est. Et in vestro orto terre qua iam ibi vobis dedimus. Quod dono trocium domus, / vendimus et concedimus vobis et vestris his affrontacionibus inclusum ad

a. Interlineat "nostri".

habendum, tenendum et in pace possidendum in perpetuum, cum introitibus et exitibus, pascuis pascuis et tectis et canalibus et degutariis^b, cum omni suo bastimento de abisso usque ad celum, et possitis ibi facere domos et bastire unas super alteras, /9 et habeatis pausam super nos et nos similiter super vos de abisso usque celum, et vos sitis in illa nostra franchitate ibidem data et concessa. Vide-/licet, quod vos et vestri ibidem stacionanti fratris, franchi et liberi atque immunes de oste et cavalcada, de questia, tolta et forcia et entestie / et exorquia et de redempcione hominorum vel feminarum et de omni servitudine. Et etiam de omnibus et singulis hic expressis et non expressis qua quod franchi-/12 tatem contigit extra cum et inde nobis et nostris retento, quod hoc totum pro nobis et noster nostro monasterio teneatis et mediam liberam cere pro censu annua-/tim in festo Natalis Domini semper facistis. Hanc autem vendicionem vobis vestris facimus precio .LX. solidarum, de quibus omnibus sumus bene paccate, / renunciantes omni excepcioni non numerate, peccunie et doli. Si vero hoc venditi plus predicto precium valet nec vel imposterum est valitura, totam plus valen-/15 cia, vobis et vestris donamus et concedimus. Item damus vobis que possitis clauso opire ca(mi...)^c illas quam inter nos et vos retinuimus et superius bastire / et domum facere licite sine aliquo contradicto. Damus inquam quod inde possitis^d meare aqua, et accipere per ipsam claustram, et nos faciemus ipsa aqua vobis et / vestris habere quam vobis necesse fuerit, ad habendum et accipiendum. Et totum hoc ut superius dictum est faciemus nos et nostri, vos et vestros /18 et cuicumque volueritis tenere et habere et in pace possidere ad omnes vestras vestrorumque voluntates in perpetuum faciendas et in firmis vobis et vestris legales / girentores et defensores contra omnes personas indistincte. Et hoc habetis in nobis et in omnibus rebus nostris et nostri monasterii. Et ut hoc omnia attendamus / et observemus et ne contra veniamus, renunciamus omni accioni et auxili et omni iuri quo ad hoc infrigenda nos iuvari possemus.

b. Interlineat "canalibus et degutariis".

c. Illegible 6 lletres.

d. Interlineat "possitis".

Et est /21 manifestum quod est actum, anno Domine Incarnacione M^o CC^o XLVI°, die V^o idus october.

Sig+num Domine Blanche, abbatisse. Sig+num / domine Geralda de Berga, monache. Sig+num domine Agnetis de Banieris, priorisse. Sig+num Eliesendis de Podio Alto, sacristane. Sig+num / Timborchete de Angularia, precentoris. Sig+num Eliesendis de Vernet, que hoc omnia omnes laudmus et firmamus.

/24 Sig+num^e Petrus de Cordua et G. de Minovis de Berga (...) ^f et P. de Podio, testium.

/ Raimundus, scriptor publicus Berge, scripsit hoc et in VIII^a linea in XV^a linea suprascripsit^g, die et anno / prefixo.

e. Signe autografat.

f. Illegible una paraula.

g. Signe decorat entremig de les dues paraules.

1246, desembre 3. Calaf

Guillem de Boixadós i esposa Agnès, venen, donen i entreguen amb carta de dret de propietat a Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valladura, tot el feu íntegre que tenen en el terme del seu castell de Puigdemàger: el mas de Pere Batlle i el mas de Guillem del Coll, que els seus predecesors tenien pel senyor de Rajadell. Ho donen per 30 morabatins d'or. Comarca de l'Anoia, terme d' Els Prats del Rei.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 9. perg. 240/230. En el revers indica: Lo feudo que qunte de la heredad bene a la abadessa de Vall daure.

Notum sit cunctis quod ego Guillelmus de Boxados, et uxor mea domina Agnes, per nos et per omnes nostros presentes et futuros, vendimus / et damus et cum testimonio presentis carte iure proprietatis, et possessionis corporaliter tradimus^a vobis domine Blanche, Dei gratia abbatisse /3 de Vallaura omnique vestre conventui et ministritibus et rectoribus eidem monasterii, scilicet totum ipsum feudum integriter nostrum quod habe-/mus et habere debemus infra terminos castris nostri de Puig de Mager. Sicut melius et plenius predecesores de me, dicto villano dum ibi tenuerit / et habuerit pro domino de Rajadello, cuius vicen et locum et dominium, vos predicta domina abbatissa in predicto castro et feudo, pleniter habetis /6 loca et nominata sicut de predicto feudo nostro, scilicet mansus de Petro Baiulo, cum inde pertinentiis et mansus de Guillerma de Collo, cum inde pertineatiis. Item in-/ tellegatur in hac dicta vendicione, omnes alias possessiones et iura qualibet nostra que infra terminos predicti castris, racione prefati feudi, habe-/mus et quolibet meo habere debemus, et in possessionibus et

a. Borrós, interpretem.

detentoribus in parte (...) ^b insolidum eidem feudi. Que omnia dicta universa et singula, ego G. /9 de Boxados, et uxore mea domina Agnes, per nos et per nostros, vendimus, damus et transfferendo vos dominam abbatissam, cum omni vestro conventu in hac dicta / vendicione, corporaliter possessionem tradimus et donamus per .XXX. morabetinos, boni auri et puri rectique precii. Quos omnes confitemur a vobis / numerando accepisse, et de ipsis integriter a vobis bene paccatores. Renunciantes omni excepcioni non numerate, peccunie et doli et si for-/12 se hec dicta vendicio in futura plus quam dictum precium valet vel valevit, quicquid amplius me valet vel antea valebit, ob remedium anime nostre / et parentum meorum, damus, in pepetuum concedimus, Domino Deo et monasterio de Vallaura et ministritibus ac rectoribus eidem loci. Re-/nunciantes in super omni iuri scripto et non scripto, tam civili quam canonici, contra hoc omne supradictum quolibet mea competenti in nobis succurenti et /15 especialiter illi legi que corrigit et destruit vendicione unimus iusti precii esse factam non valere quibus omnibus premissis penitus. Renuncia-/mus pro hoc omnia supradicta universa et singula, de nostro iure et posse et dominio penitus (...) ^c et in vestro vestrorumque successorum ratione prefati / monasterii iure et posse ac dominio in presenti tradimus, mitendo vos in super in corporaliter possessionem, cum auctoritate presentis carte, ob /18 habendum et tenendum ac possidendum et ad vestram vestrorumque successorum perhenvitur voluntatem faciendam. Quod cautelam et servitatem / vestram et vestrorum, ego G. de Boxados et uxore mea, domina Agnes, per nos et per nostros convenimus et bona fide promitimus, vobis domine / dicte abbatisse et omni vestro conventui et successoribus vestris, qui dictum monasterium regrerit super omnibus bonis nostris mobilibus inmo-/21 bolibus ubique sint, et extra facere legalem guarentiam de omni dicta vendicione contra cunctas personas nec et semper. Siquis hoc evadere vo-/luerit, non valeant et in duplo componat et sit omni tempore firmium.

b. No compres.

c. No comprés).

/ Actum est hoc III nonas december, anno Domini M° CC° XL° VI°.

Sig+num Guillermus de Boxados. Sig+num domine Ag-/24 netis, nos ambo qui hoc laudamus et firmamus et testes firmare rogamus.

Sig+num Oti de Balzareis militis. / Sig+num G. de Abbadals. Sig+num Paleti. Sig+num Loberti de Solanelles. Sig+num P. de Podio, qui fuit / Colles.

Sig+num^d Guillermi Veneteris, capellani de Boxados, in cuius posse firmavit cartam istam dominam Agnes de Boxados, coram /27 presentibus testibus mei^e Burdi de castro Galino et P. de Cocina de Boxados et Januanii de Podio Grosso.

/ Arnaldus de Fluviano, presbiter dictis prior de Calaf, qui hoc scripsit^f.

d. Lletra més petita en les dos linees següents, com si fos afegit.
e. Entremig posa el seu signa.
f. Entremig posa el seu signe.

1248, març 8. Berga

*Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura
Agnès de Bagneres prioressa, Esclarmunda sots-prioressa,
Berenguera de Lluçà sacristana, Timbors d'Anglesola
cantora i tot el convent, venen, concedeixen i entreguen
a Jaume de Vilaró les restants cases que tenen prop
de la vila de Berga, que foren dels Frares Menors, com
alou propi franc i immune, a perpetuïtat, pel preu de 75
morabatins d'or fí. Fan un cens anual d'una lliura de
cera per Nadal. Vila de Berga, comarca del Berguedà.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 10. Perg.
220/245. Carta partida per ABC. La lletra inicial
gran i molt dibuixada. Pergamí una mica borrós i
tacat a la part esquerra. Mal conservat.

Notum sit omnibus quod nos domina Blanca, Dei gratia
abbatissa monasterii Sancte Marie Vallis Lauree, et Agnetis de
Banieris priorissa et / Columba subpriorissa et Berengaria de
Luciano sacristana, et Timboris de Angularia cantorissa. Omnes
parieter, una cum assensu et voluntate totius conventus, per
nos et per omnes successores nostros presentes atque futuros,
vendimus, concedimus et cum hoc publico instrumento semper
valituro tradimus / tibi Jacobo de Vilaro et tuis et cui
vendere, dare, seu alienare volueris, illas residuas nostras
domos quas habemus et habere debemus aput / Bergam, de illa
tenedonem qui fuit Fratrum Minorum condamnatum portallum,
quantum ibi habemus et habere debemus scilicet, claustram et
illam domum que dicebantur /6 dormitorium et alteram qui
dicebatur reffretorium. Et affrontat hoc totum quod tibi
vendimus, in ortum et in domibus Raimundi^a Decordua, et in
domibus Bernardi / Textoris, et in domibus Ferrari Gilaberti, et
in domo Petri de Podi ad introitum. Et affrontat in ipsi nostro

a. Borrós, interpretem.

residuo corallo que erat constructum pro Fratribus Minoribus /
ratione ecclesiem et in alia parte in illo quod dedimus Raimundo
Decordua per stabolum, iuxta domos F. Gilaberti. Et que habeatis
intradam et exitam unu modo ibidem /9 intramus, sicut tenet
dictam intradam et sic tenet de fronte^b portallum, et de ample
et deleaigeda usque in cararia que vadit ad ipsam dot de
cascaills sicut tibi est / assignatum et terminatum est sicut
superius affrontatur et determinatur. Salva intrada P. de Podio
et quantum inter istas affrontaciones habemus tibi et tuis /
vendimus et concedimus in perpetuum, ad habendum et tenendum et
in pacem perpetuam possidendum, proprium alodium, franchum et
immunem ad omnes tuas tuorumque volun-/12 tates in perpetua
faciendas. Hanc autem vendicionem tibi et tuis facimus precii
.LXX. quinque. morabetinos iucifiarum auri fini, de quibus
omnibus sumus bene / tui paccate. Renunciantes omni excepcioni
non numerate, peccunie et doli. Si vero hoc venditi, plus
predicto precio valet nec vel in posterum est valituro, totam /
plus valentiam, tibi et tuis damus et in perpetuum concedimus.
Et tu et tuis illum locum tenentes, sitis ibidem franchi et
liberi atque immunes de ost et cava-/15 cada et de legi et de
redencione et de questia et forcia et etiam de entestia et
exequia et in omnibus vel ad servitutem ac ad franchitatem et
libertatem pertineant, / pro ut melius dici aut intelligi
potest, sine omni vestro enganno, ne etiam de tercio de his dare
non tenamini aliquo tempore vos vel vestri, si hoc dicta vendere
/ de indere unquam contingerint utriusque partis tam emptoris
quam venditoris. Nihil aliud in his nobis aut nostris retinemus
aut reservamus nisi tantum modo que /18 hoc totum pro nobis et
pro monasterio nostro Vallis Lauree teneatis tu et tui et quod
nobis et nostris .II. liberas cerem pro censu annuatim faciatis
annuatim in / festo Natalis Domini, nichil aliud censu facem
teneamini. Et nos et nostri faciemus vobis et vestris et
quoscumque volueritis, hoc omnia predicta et singula, tenere /
et habere et iure perfete empcionis possidere, potenter et
quiete de omni persona per liberem et franchum alodium, cum
introitibus et exitibus, pausis omnibus /21 partibus et
parietibus et tectis et cum omni suo iure et bastimento de

b. Interlineat, de fronte.

abisso usque ad celum, et cum dicta franchitate et que habeatis adempmentum aqua sine / tua missione que possit ibi intrare siam solebat manere. Et de his omnibus et singulis, nos et omnes successores nostri, locum nostrum et monasterium / tenentes, simus vobis et vestris, legales girentores et defensores de his omnibus singulis contra omnes personas et firmint et fideliter de eviccionem inde teneri /24 promittimus et tenemur contra omnes personas. Ita que si aliquis vel aliqui inde contradixerint vel petitionem aut demandam in his moverint contra te, nos cum nostris / propriis expensis, ponendo ante te et tuos, et respondendo atque faciendo ius pro vobis. Obligando inde pro his, tibi et tuis, omnes res nostras habitas et habendas / usque. Et in hoc renunciamus omni accioni et auxilio et omni iuri divino et humano, quo ad hoc infringenda iuvari possemus, et expresse illi iuri et legi qua deceptis /27 ultra dimidiam iusti precii futuritur.

Et est manifestum quod est actum, anno Domine Incarnacione, M° CC° XL° VII°, die VIII idus marcii.

Sig+num domine / Blanche, abbatisse predicta. Sig+num Agnetis de Baigneris, priorissa. Sig+num Columbe, subpriorisse. Sig+num Berengarie de Luciano, sacristane. / Sig+num Timbors de Angularia, cantorise, que hoc omnes laudamus et firmamus.

/30 Sig+num^c Guillermi de Podio Alto, militis et A. de Salis et G. de Pug(...)gul^d, testium.

/ Raimundus, scriptor publicus Berge, scripsit hoc et in VIIII^a linea vi dici, de fronte, suprascripsit, die^e et anno prefixe.

c. Signe autografat.

d. Borrós 3 lletres.

e. Signe d'una creu davant die.

1250, maig 4. Berga

Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i el convent, venen a Jaume de Vilaró, habitant de la vila de Berga, les cases i hort del costat, que tenen en la vila de Berga, que foren de F.Gilabert i que la seva filla Esclarmunda vengué al monestir. El preu és de 80 morabatins d'or fi. Pot construir el que vulgui, i està lliure tèstia, exòrquia, cucúcia, quèstia, toltes, fòrcies, emprius, ost i cavalcades i seguiment, ni "tant". Paguen un cens anual d'una lliure i mitja de cera per Nadal. Vila de Berga, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 11. Perg. 250/320. Mal conservat, amb taques d'humitat, i parts borroses.

Notum sit cunctis quod nos domina Blanca, abbatissa monasterii Vallis Laure, per nos et totum conventum nostrum et per omnes nostros et successores, vendimus cum auc-/toritate et testimonio huius publici instrumenti perpetui valituri atque duraturi, tibi Jacobo de Vilaro, comoranti in villa Berge, et cuius et cui volueris, quasdam videlicet domos /3 nostras quas habemus et habere debemus in villa Berge, in franchitate nostri monasterii ante dicti. Et quemdam nostrum ortum quem habemus in eadem franchitatem contigium domibus predictis. Que dicte / domos et ortus fuerint F.F. Guilabert, quondam, et hoc predicta nobis vendidit Esclarmonda, filia ipsius. Pro ut hoc omnia in instrumentis que tibi tradimus continetur. Et affrontant dicte / domos et ortus, de una parte in orto Raimundi de Cordoa, alia parte in cortallo ipsius Raimundi de Cordoa et in carreria publica qui ibi est, et in domibus tui emptoris. Alia autem /6 parte, in carreria que itur hals Palomers et in orto Bernardum de Solano, quantum predictis affrontacionibus circumcirca, cum ingressibus et egressibus suis cum terminis et affrontacionibus, cum fundamentis et bastimen-/tis de celo usque ad abissum

secundum tuam voluntatem. Cum parietibus, tectis et fundamentis, portis et fenestris, canalibus et degutariis atque fallicidiis, et cum aqua cum qua rigari debet / ortus predictis, scilicet, cum aqua deza dod, sicut instrumentis FF. Guilabert quondam, que tibi tradimus continetur. Et cum super posamento et bastimento illius carrerie que ibi est. Qua carreria itur ad ortum /9 predicti Raimundi de Cordoa, quam carreriam possis cohopertte et bastire super ipsa. Et ipsam cohopertam tene, salvo inter introitu per ipsam carreriam ad ortum predicti Raimundi de Cordoa, et cum / omnibus iuribus et pertinenciis suis, vendimus tibi et tuis precio .LXXX^a. morabetinos iucifiarum auri fini, rectique preci de quibus sumus bene vestri pacate nostre voluntate unde. Renunciamus excepcioni peccunie non recepti / et doli et ipsius, confitemur misisse et expendisse in utilitatem nostri monasterii, videlicet in construendis et hedificandis domibus iuxta villam Berge, in loco ubi mutamus nostrum monasterium Vallis Lauree. Et siquid /12 plus predicto precio hoc vendicio nunc valet aut est in posterum valituro, totam illam plus valenciam habeas in nostro firmo et irrevocabili dono. Ita quod, racione iusti precii non recepti aut racione alterius cuiuslibet / deceptionis, nos aut successores nostri, non possimus te vel tuos aliquatenus convenire. Quare renunciamus omni iuri quo possimus contra predicta iuvari, et expresse renunciamus illi iuri quo deceptis ultra / dimidiam iustii precii succeritur, licet iustum precium inde receperimus. Et quicumque in predictis domibus vel orto, si domos construcxeris in orto predicto, mansoveria steterint. Et quo orto possis domos construere /15 secundam tuam voluntatem. Non teneantur dare intestiam vel exorchiam aut cucuciam, vel dare questiam vel questias, toltas, forcia adempprivia aut hostes vel cavalcatas aut segi, ni tantum. / Pro censu annuatim .unam. liberam et mediam cere in festum Natalis Domini annuatim, quam ceram dietis pro censu nobis et nostro monasterio annuatim. Et nos et successores nostros et locum nostrum tenentes facie-/mus tenere et habere ac in pace possidere in perpetuum tibi et tuis et cui volueris contra omnes personas. Salvo tenere iure nostro et domino atque monasterii nostri. Et de eviccione, teneri promitimus et tenemur in causa /18 ante causam et post causam,

in iure et extra ius. Et si qua persona te vel tuos impeteret vel demandaret aliqua ratione super predictis superius per nos tibi venditis, promittimus tibi bona fide et legali / que ponemus nos ante te et tuos in continenti in iure et extra ius, et faciemus tibi et tuis firmam et legalem guirentiam et deffensionem contra omnes personas. Et pro hiis omnibus et singulis tibi complendis / et attendendis ut superius dicta sunt. Obligamus tibi et tuis et cui volueris omnia bona nostra mobilia et immobilia habita et habenda ubique sint, in quibus melius habere vel accipere volueris ad tuum salvamen- /21 tum. Et nullum alium censum de predictis facere vel dare tenebatis, nisi ut superius dictum est. Et mitimus te in corporalem veram et plenam possessionem, ad habendum, tenendum, possi- /dendum, expletandum, vendendum et alienandum et ad omnes tuas tuorumque voluntates in perpetuu libere faciendas, salvo meo iure dominii nobis et monasterio nostro et censu superius nominato. / Et (ce)dimus^a et damus tibi et tuis et cui volueris in predictis et super predictis, totum locum nostrum et iura sicut melius dici potest ad utilitatem tuam et tuorum. Salvo nobis et monasterio nostro iure /24 dominii, et dominium super predictis constituentes. Et quantum ad omnia supradicta et singula, renunciamus omni iuri canonico et civili, comuni et privato, scripto et non scripto, / et iuri consuetudinario et omnibus consitucionibus et singulis factis et faciendis et privilegio vel privilegiis, nobis vel ordini nostro indultis quibus possemus contra predicta iuvari

/ Actum est hoc IIII nonas madii, anno Domini M° CC° L°.

Sig+num domine Blanche, abbatisse predicte. Sig+num Blanche de Sancte Fide, priorisse. Sig+num Eliesendis de Verne- /27 to, subpriorisse. Sig+num Ermisendis de Ional, sacristane. Sig+num Guillerme de Bayana, cellararie, que hoc omnia laudamus et firmamus.

a. Tacat, illegible, interpretem.

/ Sig+num^b Ffratris Berengarii Vallis Laure, in cuius posse dicte domine firmaverunt filie Blancha de Sancta Fide et Ermisendis de Ional et Guillerma de Bayona, / presentibus B. de Fornells et P. de Colels et et G. de Artiga.

/30 Sig+num^c Guillermi de Piyana Desalagosa et Petri de Podio, rectoris. B. de Fornels et Raimundi Lobet, comorantium in Berga. Testes.

/ Raimundus de Colle, notarius publicus Berge, qui hoc scripsit^d die et anno prefixo.

b. Signa autografat i decorat.

c. Signe autografat i decorat.

d. Signe decorat, entremig de les dues paraules.

1251, gener 25. Sagàs

Bernat de Balsereny i muller Guillema, i llur fill Pons i Blanca, seva muller, donen i ofereixen a Déu i al monestir de Santa Maria de Valldaura, la seva filla Blanca perquè serveixi a Déu i sigui monja. Donen i ofereixen també 6 mitgeres de blat a la mesura del mercat de Calaf, a perpetuïtat, sobre tots els rèdits, sortides i censos de Solanelles. També donen el cens i domini que reben del mas de Portella. Cal situar a l'actual terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 12. Perg. 170/125. Lectura difícil per estar la tinta molt fluixa i borrada. La Llettra inicial una mica decorada.

Notum sit cunctis quod nos domini Bernardus de Badcereny, et uxor mea Guillerma et filius noster Poncius et uxor eius / Blanca, nos omni in simul cum bono animo et gratuita voluntate, damus et offerimus Deo et monasterio Sancte Marie Valle /3 Lauree, filiam nostram Blancham, et serviat ibi Deo et sit monacha ipsius monasterii, vero ipsa ibi sit onerosa perpetua / paupertatem et indigencia monasterii et damus et offerimus Deo et monasterio dicto Valle Lauree .VI. migerias tritici ad / mesuram mercati de Calaf imperpetuum, et meis incontinente^a in corpotalem possessionem mitimus dictum monasterium /6 quas dictis .VI. migerias frumenti recipiat dictum monasterium et abbatissa ipsius monasterii in omnibus redditibus et / exitibus et in censibus de Solaneles et nos non possimus in predictis censibus nec in exitibus nec in redditibus aliquid accipere do- /net predictum monasterium et abbatisse receperint et ellevaverint primo .VI. migerias frumenti boni et pulcree, quas semper /9 annuatim damus et offerimus predicto monasterio et

a. Borrós quasi illegible.

abbatisse et conventui eiusdem loci tam in vita quam in morte nostra omni / tempore. Item damus et concedimus Deo et predicto monasterio Sancte Marie Valle Lauree, imperpetuum illud censum et dominium quod habemus et / recipimus in manso de Portela omni tempore, et ad maiorem firmitatem, nos omnes donatores, ad maiorem securi- / 12 tatem vestram iuramus super Sancta .IIII°. Evangelia ut non veniamus contra hoc omnia.

Actum est hoc VIII kalendas febrarii, / anno a Nativitate Domini M° CC° LI°.

Sig+num Bernardi de Badcerenii. Sig+num Guilleme de Badce- / renii, uxor eius. Sig+num Poncius de Badcerenii, filius eorum. Sig+num Blanche, uxor Poncii qui hoc laudamus et firmamus et testes firmari rogamus.

/15 Sig+num G. des Vilar et P. Negre et P. de Solaneles huius rei testes.

/ Petrus, sacerdos et capellanus de Sagas, qui hoc scripsit die et anno quo^b supra.

b. Quo, incorpora dibuix.

1253, juny, 29.

Raimon de Portella, per ell i el seu pare Bernat de Portella, i per Pons de Guàrdia i Esquiú, germans seus, i tots els hereus, deslliga i torna a Ermengol de Baireiis, de tot dret a part i acció de Montesquiú i el seu terme, de Manresa i el seu terme, i del castell de Mur i el seu terme. Comarca del Bages.

A.

B. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.90, n. 1335, Perg. 255/170.

C. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n. 1335.

Notum sit cunctis. Quod ego Raimundus de Portella, per me et Bernardum de Portella patrem meum et per Poncium de Guardia / et Esquiú, fratres meos, et omnes heredes sive successores meos, solvo et diffinio ac remitto et dono tibi, Ermenguando de Ba- / 3ireiis et tuis vel cui volueris, in perpetuum, quodcumque ius^a rationem et accionem, habeam et habere debeam ratione ac nomine Bernardus Portella, / patri mei quondam, et Poncii de Guardia et Esquiú, fratrum meorum, in tota Condone de Montesquiú et suis terminis et in Minorisse et suis termi- / nis et in castro de Muredine et toto suo termino, et volo, deprecor atque mando, tam militibus quam aliquibus aliis personis presen- / 6tibus et futuris ut tibi et tuis vel cui volueris de inde obediant ac respondeant in omnibus sine aliquo meo meorumque contradicto / et retentu, dando et cedendo tibi et tuis et cui volueris, in omnibus supradictis et singulis, totum locum meum, ius, voces, raciones, ac- / ciones reales, personales, et mixtas, utiles et directas, excepciones et replicaciones mi competentes et competituras, aliquo / 9 iuris casui et ut hoc omnia maiorem hanc

a. Interlineat, ius.

firmitatem gratis et sine aliquiis meis propriis manibus, iuro per Deum et super Sancta quatuor / Evangelia, omnia predicta et singula firma habere, tenere et complere et non in aliquo unquam contravenire aliquo iuris casui, et confiteor quod propter hoc habui et / recepi Sexcentos^b aureos bonos, in auro, de quibus omnibus sum bene paccatus mea voluntati, renunciando omni excepcioni non numera-/12te peccunie.

Actum est hoc III kalendas iulii, anno Domini M^o CC^o L^o tercio.

Sig+num Raimundi Portella, iurantis qui hoc laudo / facio atque firmo.

Testes huius rei. Bernardus de Petra. Petrus de Argenciola. Geraldus Petri de Olvain. Arnaldus Gaucerandi / et Bertrandus de Casanova.

/15 Raimundus de Sala, notarius publicus Minorise scripsit, cum literis suprapositis in III^a linea ubi dicitur ius, et rasis et emendatis in XI^a linea ubi dicitur Sex-/centos, die et anno^c quo supra.

b. Ratllat i sobrescrit.

c. Signa decorat, entremig de anno i quo.

1254, juny 5.

Pere de Berga, dóna i concedeix a Raimunda, vídua de Bernat de Coçart i al seu fill Jaume, aquella plaça i pòrtic integrat que està davant les seves cases en la vila de Berga. Paga un cens de tres diners, per Nadal. Berga.

A.

B. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.91, n. 1370. Perg. 283/100. Document an alfabet divis. Pergamí en bon estat, tacat una mica abaix a l'esquerra.

C. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n. 1370.

AB

AB

AB

Notum sit omnibus. Quod ego Petrus de Berga, per me et omnes meos presentes atque futuros, dono atque in perpetuum concedo tibi Raimunde, uxori quondam Bernardi de Coçart de Berga, et Jachobo filio tuo et vestris et cuicumque volueri-/tis in perpetuum, videlicet totam illam Platheam et Setium integriter que est ante domos vestras in villa Berge, in plathea usque Septemtrionem, et totam illam porticum que est ibi hedificata et fundata trium pilarium. Quam habeatis, /3 teneatis, et possideatis vos et vestri in perpetuum. Salvo tamen iure et dominio nostri, et .III. denarios monete curribilis, quos vos et vestri donetis nobis et nostris pro censum semper annuatim pro his in festo Natalis Domini. Nichil aliud pro me vobis / facere teneamini. Et sub predictam porticum non teneamini macellariis predictae ville, recipere cum carnibus, nec facientes ibi carnes, nec accidentes bestias aliquas, nec tenentes ibidem aliquas bestias mortuas sive / vivas. Set non possitis predictam Portichum inferius claudere, set sit in quo

statu ipsa porticus sicuti modo est. Et nos predicta Raimunda et Jachobus filius eius, nos ambo pariter per nos et omnes successores nostros presentes et posteros. /6 Recipimus predictam donacionem a vobis domino Petro de Berga, et promittimus vobis et vestris successoribus, predictum censum solvere annis singulis in terminio supradicto, et tenere predictam Platheam et Porticum in eo statu in quo modo est. Salvo etiam / iure de dominio vestri et vestrorum. Et salva donatione illius tabule quam in predicta porticu, nobis fecistis cum instrumento publico inde nobis confecto.

Actum est hoc die nonarum iunii anno Domini Incarnacionis M° CC° L° quarto.

Sig+num / Petri de Berga, qui hoc laudo et firmo. /9 Sig+num Raimunde de Coçart, predicte et Jachobi eius filii, qui hec ambo laudamus et firmamus.

/ Sig+num Guillelmi de Pegaria. Raimundi de Casserris. Bernardi Bertolomei. Berenguer de Casserris et Petri de Caturcio, testium.

/ Raimundus de Campo parietum, scriptor publicus Berge, scripsit hec^a die et anno prefixo.

a. Signe autografat i decorat entremig de " hec" i "die".

1254, juny 13.

Raimon de Portella, confessa que ha rebut d'Ermengol de Banyeres 700 morabatins d'or que li devia per la donació del castell de Morea.

A.

B. ACA. Canc. Jaume I, Pergamins, c.91, n.1373.
Perg. 140/130. Bon estat.

C. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n.1373.

Notum sit cunctis. Quod ego Raimundus de Portella, per me et omnes meos presentes atque /futuros, scienter et consulte. Confiteor in veritate me habuisse et numerando recepisse a te /3 Ermengando de Bagnariis et G. de Sancta Columba, loco tuo, .DCC. morabatinos anfossinos, / boni auri rectique ponderis, quos mi debebas et tenebaris persolvere pro illa diffinicione, donacione / ac laudacione, quam tibi feci et tuis de castris et honore de Morea. Et quare a te et dicto G. /6 de Sancta Columba et vestris sive de omnibus dictis morabatinis, bene paccatus voluntati mee. Renun-/cio excepcioni non numerate peccunie et doli. Ideoque per me et omnes meos presentes atque futuros, diffi-/nio vobis predicto Ermengando de Bagnariis et G. de Sancta Columba et vestris presentibus atque futuris, et omnibus /9 aliis quibuslibet personis privatis et extraneis que specialiter vel generaliter sint vel fuerint, mite-/mus pro omnibus dictis aureis vel parte ipsorum obligate, quod ego per me vel aliam a me interposi-/tam personam, non possim vos inde convenire vel demandare in iudicio vel extra iudicium, in causa vel /12 extra causam, immo facio vobis et vestris, bonum finem et pactum de non petendo. Siquo etiam iure vel ratione / contra hanc diffinicionem, venire vel iuvare possemus aliquo tempore, illi

iuri et rationi quantum ad hoc / penitus renuncio.

Quod est factum idus iunii anno Domini M° CC° L IIII°.

Sig+num mei predicti /15 Raimundi de Portella, qui hoc facio, laudo et firmo.

Testes huius rei sunt. Guillermi Petri Doluan. / P. Dolo. Berenguarii de Sagas. Bernardi de Petra. et G. de Pedros.

/ Petrus de Vallecursa, rector ecclesie de Villalata, Urgellensis diocesis, qui hoc scripsit pro /18 mandato dicto R. de Portella, presentibus testibus supradictis die et anno^a prefixo.

a. Decorat entremig de "anno i prefixo".

1254

Testamet de Raimon de Portella. Reconeix els deutes del seu pare Bernat de Portella vers el monestir de Santa Maria de Valldaura, i mana que siguin pagats després d'un mes de la seva mort. I li fa deixa del mas de Riba, situat a la parròquia d'Olvan. Comarca del Berguedà.

A.

B. ACU. Carpeta monestir varis : monestir de Sant Pere de la Portella, Perg. 411/230. Té dues taques d'humitat grans, la més petita afecta al text. No datat. Falta la part final.

Hoc est translatum ab originali fideliter sumptum cuius series sic habetur. Quoniam nullus est in carne positus (...) ^a evadere potest. Id circo, ego Raimundus de Portella gravii detentus infirmitate, meum facio testamentum in quo eligo manumissores meos, / videlicet, Illustrissimum Dominum Regem Aragonie et Comitem Barchinone, semper in deffectu et abçencia ipsius, et nobilem Raimundum de Cardona, Petrum de Berga, Guillermum de Angularia, Raimundum d'Urgio et monachum de Sancta Eugenia. Quibus dono plenam licenciam et /3 potestatem que ipsi dividant et ordinent res meas mobiles et in mobiles sine danpno eorum, sicut hic in venerint ordinatum.

Primo dimito Domino Deo et eius genitrice Virgini Marie, animam meam ad regendum et eligo meam sepulturam in ciminterio monasterii Sancti Petri de Por-/tella, et dimito ibi lectum meum et unam mulam meam nigram que me portet ibi. Et omnes expensas quas occasione mee sepulture oporteat ibi facere. Et dimito eidem monasterio, mansos duos de Serrat miga et mansos Selva Redona et de Solaneles, et mansum de Font / de dura, cum omnibus

a. Borrós per taca, una paraula.

iuribus et pertinenciis suis et tenedonibus ubicumque ipsas habeant dicti mansi et quicquid habeo et habere debeo in ipsa valle eiusdem monasterii sicut aqua versat ex utriusque parte et de serra de Mascaró usque ad collem de Pinel, et laudo eidem monasterio illud /6 donum sive legatum quod Petrus Berengarii de Villalata et mater sua Dulcia de Villarasa quondam, dicta ibi fecerunt in parrochia de Villalata vel alibi, et etiam confirmo eidem monasterio omnia legata et donaciones eidem (facte)^b ab alioquo usque ad istam diem. Et que abbas et conven-/tus eiusdem faciant ibi semper annuatim aniversarium per anima mea et parentum meorum in die obitus mei. Et que de redditibus istis detur ipsi conventui ipso die, competens pietancia victualium. Et dimitto Sancte Marie Quart, redditus in ipsis mansis et decimo de Quart, de quibus unus presbiteri / possit ibi stare semper et celebrare pro anime mea et parentum meorum et omnium fidelium defunctorum. Et solvo atque reddo Petro de Noeto et suis, totam illam emptionem quam ab ipso feci de hoc que habebat in parrochia Sancti Johannis de Villa Lata vel alibi, sicut in carta illius emptionis continetur . Et /9 ipse restituat manumissoribus meis .Mille. solidos Barchinone, quos in ipsa emptione persolvi computatis tamen primo in sortem omnibus fructibus quos inde percepi ante emptionem vel post. Et dicti denarii persolvantur P. de Casturcio, et Petrus de Noeto restituat predictis manumissoribus ad (extimacionem)^c / P.de Berga, abbatis de Portella et comendatorum de Podio Regum, expensas quas ego feci in ipsis operibus et domibus quas ibi construxi vel detur ei precium ipsius fundamenti dictorum domorum, et extimacione nec danpnis que inde sustinebit. Etiam dono atque lego monasterio Sancte (Marie)^d de Ri-/vipullo omnes mansos meos et honores de villa Sicca, terminis castri de Palmerola, videlicet et mansum de Serrato et mansum de Tuiga et mansos de Rocha et de Olzines et den Amalric, cum omnibus pertinenciis et tenedonibus suis pro redditibus .CC. solidos, quos ibidem dono in perpetuum, et si redditus / 12 illorum mansorum ascendent ultra summa .CC. solidos, illud retineo mi

b. Borrós, interpretem.

c. Taca, interpretem.

d. Borrós, interpretem.

et meis, et si defecerit de illis .CC. solidos illud emendatur eidem monasterio in alio certo loco et securo, et dictum monasterium componat pro me et patri meo cum homibus suis de danpnis et iniuriis que eis dedimus aliqua ratione. Item / dimitto eidem monasterio Rivipolle, omnes census et redditus quos accipio et debeo accipere et habere iuste in omnibus mansis et honoribus, quos dictum monasterium habet in baiulia sua de Borredano, et in baiulia sua de Nuce, et in sua baiulia de Merlesio, et faciant semper anniversarium / annuatim in ecclesia sua pro anima mea et parentum meorum in die obitus mei, et de his detur pietancia ipsi conventui competenter illa die. Et solvo eidem monasterio et abbati eiusdem, atque diffinio in perpetuum illam bastidam quam contra voluntatem suam (fecerunt)^e in iuste apud Merlesium /15 in honore proprio dicti monasterii, et dono atque lego omnes expensas quas in opere ipsius bastite feci Bernardo Escaric qui meo tenet ipsam et aliquis de genere meo non habeat in ipsa de cetero aliquod dominium vel servitatem. Item dono et lego monasterio de Vallis Laura illum meum mansum de Ripa, (cum)^f omnibus pertinenciis suis, qui est in valle de Solerio de parrochia de Olvan, et infra mensem post mortem meam, statim persolvantur eidem monasterio, totum illum bladum et denarii et alia que ego concedo me in iuste retinuisse de illo legato / quod Bernardus de Portella quondam pater meus, fecit eidem monasterio. Item dimitto et dono monasterio Sancte Marie de Serratex, illum mansum de Comolgosa, quem mansus de Casteylo de parrochia de Sagas tenet per me, et totum illud quod accipio et accipere debeo in illo manso /18 de parrochia de Sagas, qui vocatur Podioliis, et illo manso de Gavarros quem tenet Raimundus de Podiolo pro me, et illum mansum et honorem quam tenet pro me Bernardus de Solerio de Garzilans, cum omni dominio, iurisdicione et servitute qui in ipsis mansis habeo et habere debeo aliqua ratione / et faciant semper aniversarium pro anima mea in die obitus mei, et detur de hiis competens pietancia ipsi conventui ipsa die. Item dimitto ecclesie Sancti Jacobi de Fronteniano, illud quod accipio in manso Bernardi de Palat, et in manso de Amenla, et quicquid illi

e. Borrós, interpretem.

f. Tacat, interpretem.

mansi tenent pro me et com-/ponant cum ipsis hominibus de iniuriis quia ego et pater meus eis fecimus, et habeant ipsos franchos absque aliquo meo meorumque retentu. Item dimitto monasterio Sancti Laurentii de Baguano, quicquid accipio aliquo iure vel ratione in omnibus mansis et honoribus et in personis eorundem mansorum, /21 quos dictum monasterium habet infra terram meam de Lubricato usque ad flumen Daest, et habeant ipsos franchos in perpetuum et componant cum ipsis hominibus de danpnis sibe illatis a me et patre meo, et faciant semper annuatim aniversarium pro anima mea et parentum meorum, in die obitus mei. / Item dimitto monasterio Sancte Marie de Stagno, mansum de Lodoncel de parrochia de Ierundela cum omnibus iuribus suis per alodium franchum, et componant pro me et patre meo cum hominibus suis de iniuriis quia eis fecimus. Item dimitto Ospitali Iherosolimitano illud quod mansus de Turris de / parrochia Sancti Petri de Casserres et mansus de Colle tenent pro me, et hospitale componat cum bonibus suis de iniuriis sibe illatis a me et patre meo. Item dimitto Domui Milicie Templi, redditus .XX. solidos annuatim in manso de Campis, et in omnibus aliis qui accipio ultra flumen Lubrigati / 24 versus occidentem, et si hec non sufficerent ad dictos redditus .XX. solidos, mei manumissores compleant illud in alio loco circo eidem templi et securo, et si superat inde aliquid illud mi et meis et componant cum hominibus suis de danpnis illatis sibe a me et patre meo, et solvo, reddo atque concedo / pro alodio ecclesie Sancti Michaelis de Pedreto, illum honorem quem eide deret quondam, Dulcia de Villarasa et P. Berengarii, filius suis. Item laudo et concedo per me et meos in perpetuum, ecclesie Dolvan, de Sagas, de Quar, de Villalata, omnes sacrarias suas pro alodio franco et (...) ^g ad habendas, tenendas et possidendas integre et quiete sicut in cartis in facte fuerunt inter episcopum Sedis Urgellem et Guillerum de Portella pro avum meum plenius continetur. Item dono atque lego ecclesie Sancti Iohannis de Villalata et rectori suo presenti et futuro et omnibus aliis, aliis ecclesiis de terra /27 mea omnes census, redditus et consuetudines qui ibi accipio vel aliquis pro me tam in ecclesiis quam in sacrariis earundem, de blados, de vino et

g. Borrós per taca, una paraula.

carnibus sive de aliqua re, et que in ipsis non possim de cetero petere alberguam nec accipere vel aliquis de genere meo. Et dimitto omnibus ecclesiis pa-/rrochialibus de terra mea, in quibus non accipio aliquem censum, unicuique ipsarum, .X. solidos censuales annuatim, et ecclesiis Sancte Marie de Merlesio, et de Nuce et de Malanied et hospicio (Beg.), de Borredano, unicuique similiter .X. solidos annuatim pro comestione et dampnis que ego et pater mei ipsis / dedimus et fecimus, et capellani ipsarum faciant semper anniversarium in ipsis ecclesiis in die obitus mei, pro anima mea et parentum meorum. Et deti .X. solidos assignaretur predictis ecclesiis, super redditibus meis censuales per, abbatem de Portella, et Comendatorem de Podio Regum de /30 assensu et concilio P. de Berga. Et dimitto ecclesie Sancte Marie de Guardia .X. solidos annuatim super redditibus quos accipio in manso de Quadres, et si illi redditus non sufficerent ad illos .X. solidos, emendetur eidem ecclesie in alio certo loco, per predictos abbatem et Comendatorem et P. de Berga. / Item dimitto conventui Sancte Marie de Luzano et dono ligna ad necessitatem ospicii sui cotidie in perpetuum in boscho de Escarics, et concedo eis omnem donacionem inde factam ab antecessoribus meis. Item dono et lego monasterio Sancte Marie de Monte serrato .XX. solidos. Et monas-/terio Sancti Beneditos de Bagiiis .XV. solidos. Quos denarios mando et volo predictis monasteriis dari et assignari annuatim censuales super redditibus meis in loco eiusdem certo et securo, per P. de Berga et abbatem de Portella et Comendatorem de Podio Regi. Et ista duas monasteria et /33 monastrium de Serratex, componant similiter cum homibus suis pro me et patre meo de dampnis quas (...) ^h (in omnibus supra dictis legatis salvo), et retineo totum ius et consuetudinem baiuli mei de Palmerola et aliorum baiulorum perpetuum alium. Item confiteor me re-/cepisse de dote mi promissa a domna Sibila, uxore mea, .VI. Mille et .CC. solidos malgereses in denariisⁱ (...) ^j que fueret extimata ad .M.D. solidos malgereses, ex quibus mando sibi restitui .M. solidos, quos tenet de ipsis abbas Portelle et predicta guar-/nimenta.

h. Taca, falten 2 paraules, resta interpretem.

i. Rascat, i sobreescrit, malgareses in denariis.

j. Taca, falten 6 paraules.

Et pro residuis .V. Mille .CC. solidos de dote predicta, et per illis .Mille. solidos, quos dedi sibi de meo (ad voluntates suas tempore nupciarum ut instrumento)^k sui sponsalicii continetur. Et pro recompensacione reddituum castri de Palmerola, quod sibi non potui obligare pro mea dote et sponsalicio, quia /36 iam erat obligatum ad iniurias patris mei. Teneat ipsa totum illud decimum et mansum de Planis (...) (Dolvan)^l et manso de Esponia et feudum quod dominis de Terrogia consuevit tenere pro me et antecessoribus meis in parrochia Sancti Johannis de Villalta, hoc certi excepto / que de dicto (...) ^m eidem ecclesie Sancti Iohannis, superius dimitto et si redditus isti non sufficient ad extimata (...) ⁿ de Palmerola emendetur sibi minus fallimentum in alio certo loco, et siquid inde superaverit mi remaneat sine obligacione sua. Sed volo ac mando quod / equus et garnimenta et omnia alia mea mobilia vendantur et precium illarum persolvatur predicte domine in solucione dictorum .XI. Mille .CC. solidos et vendatur ille honore de Castello cum omni dominio et iuridiccione sua abbati de Portella, sicut E. de Portella quondam ipsum vendi-/39 dit patri meo et detur sibe pro .III. Mille solidos malgereses, et que componat pro me et patre meo cum hominibus suis de iniuriis quas eis fecimus et que tenat semper in monasterio suo .l. sacerdotem pro anima mea et parentum meorum et si hec predicta non sufficient ad dictam solucionem, lego / Sancte Marie Sedis Urgellen. Et Episcopo eiusdem predictem decimum de Nuce, que per ipsum teneo et ipso persolvat predicte domine .III. Mille solidos malgereses et componat cum homnibus demunt Magastril, de Sadao. Et de Sadao et de Canos de iniuriis et danpniis que eis feci. Et si (episcopis nulle)^o / hoc facere, Capitulum eiusdem compleat hec predicta et habeat derem de omnium, vel in defectu ipsorum vendatur eiusdam alteri qui ipsum tenerat pro ecclesia et episcopo supradicto, et precium cadat in solucionem domine dicte et aliis meis debitis persolvendis. Item mando persolvi Raimundo P. /42 de Malam .III. Mille solidos malgereses, quos sibe debeo de dote sororis mee

k. Taca, borrós interpretem.

l. Taca, interpretem en part.

m. Borrar 3 llestres.

n. Taca, falten 2 paraules.

o. Borrós, interpretem.

Beatricis de .VII. Mille solidos Barchinone, quos dominis rex mihi debet et que recipiat Barchinones cum malgereses, ad valorem de quatorzens quia ita est pactum in term et ipsum et de hoc quod superaverit de predictis .VII. Mille solidos Barchinone, / fiat solutero P. et G.de Casturcio, quibus debeo .III. Mille .CC. solidos malgereses vel paulo plus. Item volo et mando in anima dictorum manumissorum que testamentum Bernardi Portella quondam pater meis observetur in omnibus et ipsum faciant penitus observari et que omnes sue iniurie emendetur.

1255, abril, 12. Berga
Umbert de Merlès, confessa i reconeix que rep de Pere de Berga, el castell de Montmajor. Li promet bona fe, fa homenatge tot seguit i promet ferma i legal estipulació. Situat al terme de Montmajor, comarca del Berguedà.

A.

B. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.92, n. 1411.
 Perg. 215/150.

C. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n.1411.

Notum sit cunctis, quod ego Umbertius de Merles, confiteor et recognosco quod recipio a vobis, domino P. de Berga, castrum de Monte-/maiori. Quod dictum castrum michi redditis ratione manumissionis testibus Raimundi de Portella quondam. Et promitto vobis bona /3 fide quod donem vobis de predicto castro iratus et paccatus potestatem, quincumque volueritis vel pecieritis . Et facio vobis / homagium in continenti pro dicto castro. Item promitto vobis firma stipulatione quod stabo cognitionis illius iudicis cuiuscumque / vos volueritis vel elegeritis super combenientiis quas mihi petebat dictus Raimundus de Portella, et ad diem et dies, locum et loca /6 quos vel que mihi iuste assignaveritis sine omni diffucio ex eam, et Sentenciam que super hiis per vestrum iudicem quem / ad hoc elegeritis lata fuerit audiam et sequas abasque aliquo contradicto. Ita etiam quod ratione iniuriorum quas mihi intu-/lit dictus Raimundus de Portella, non impediam aliqua ratione quim Sentenciam Audiam et Sequar, super iam dictis. Item promitto /9 vobis quod aliquem ranchorem vel malam voluntatem non habuero, nec malum aliquid inferam hominibus de Montemaiori, eo / quare auxilium vel iuvamen prestiterunt, Raimundi de Portella et ei tanquam domino servierunt. Omnia supradicta et singula / sicut superius scripta

sunt, promitto vobis bona fide et sub legalitates attendere, et
segi et firmiter complere. Et obliigo inde /12 vobis omnia bona
mea ubique.

Actum est hoc II idus aprilis, anno Domini M° CC° L°V°.

Sig+num Humberti de / Merles predicti, qui hec laudo et
firmo.

/ Sig+num Geraldii Petri Dolvan et Bernardi de Turre.
Bernardi Bartholomei et Bernardi Olibe, testis.

/15 Raimundus de Colle, notarius publicus Berge, qui hoc
scripsit^a die et anno prefixo.

a. Signe autografat i decorat, entremig de "scripsit" i "die".

1256, maig 14. Berga

Varis homes en representació de la vila i universitat de Berga, reconeixen al senyor Pere de Berga, i pacten les condicions i impostos als habitants nous a la vila de Berga.

A.

B. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.92, n.1447.
Perg. 290/280. Document en alfabet divis.

C. ACA. Traslats Reg. Canc. Jaume I, n. 1447.

Notum sit cunctis. Quod nos Bernardus Bartolomei, Bernardus de Michealis, et Berengarius de Canalibus, A. Lobera et Bernadus Dez Porto-/lil, Berengarius de Prixana, et Raimundus Bageti, Bernardus de Renad et Bernardus Deza Pila, Raimundus de Canalibus et Berengarius de /3 Padriga, Pertrus Auger et Berengarius Raedor, Petrus Buiga, et Berengarius de Riparia, Bernardus de Coneminis, et Raimundus Dez / Noguer, per nos et per totam Universitatem Ville Berge, et per omnes successores nostros et successores, tocius universitatis. Recognoscimus, cum / testimonio et auctoritate huius publici instrumenti perpetuum valituri et duraturi, vobis domino Petri de Berga^a, quod si ab hac die in antea ullo /6 tempore aliqui homines sive mulieres aliumde ab aliqua parte sive ab aliquo loco dominacionis, vestre ad villam Berge ve-/nirent, et ibidem in dicta villa comorantes, infra annum sue comoracionis decesserint in ipsis et rebus suis habeatis vos ean-/dem petitionem sive demandam quam ante huius comoracionem sive stacionem haberetis super intestia et

a. Interlineat, de Berga.

exorchia^b petendis sive etiam requiren- /9dis. Si vero post annum, in eadem villa iam dicta, residenciam facientes, decesserint a predictis intestia et exorchia, / sint liberi franchi penitus et immunes, sicut alii homines ville Berge stantes in eadem et naturales eiusdem ville. Ita videlicet, / quod post annum residencie sue, sine intestati, sine exorchi, sine etiam intestati et exorchi decesserint, nullam demandam /12 possitis facere in bonis suis ratione intestie vel exorchie. Sed omnes et singuli intellegantur in illa franchitate quam nobis et / Universitatem ville Berge concessistis, pro ut plenius et melius in instrumento franchitatis continetur. Item recognoscimus vobis, dicto / domino Petro de Berga, quod homines qui extra villam iam dictam, in mansis antiquis et masoveriis parrochie Sancte Eulalie de Berga, /15 modo sunt et erunt de cetero non intelliguntur in franchitate a vobis concessa, nobis et toti Universitati ville Berge, super intestia et / exorchia superius memoratis. Verum si forsam, aliquis vel aliqui homines vel mulieres de iam dicta parrochia et mansis antiquis et / masoveriis iam dictis, in ville Berge iam dicta, post annum steterint a predictis intestia et exorchia sint penitus liberati, /18 ita quod non teneantur ad predicta post annum pro ut superius dictum est, nec vos aut vestri possitis ipsos vel successores eorum aut eorum bona impetere vel demandare super predictis, sed sint penitus immunes et quitii a predictis intestia et / exorchia prestandis, sicut homines ville Berge propii ac etiam naturales.

Actum est hoc II idus madii, anno Domini M^oCC^oLVI^o.

/ Sig+na Bernardi Bartolomei. Bernardi Michaelis, Bernardi de Canalibus. A. /21 Lobera. Bernardus Des Portolil. Bernardus de Prixana. R. Hugueti. Benardus de Padrinya et Petri / Augerii. Berengari Raedor. Petri Buiga. Bernardi de Riparia. Bernardus de Coneminis et Raimundi de Noguero, predictorum, qui hoc lau- /damus et firmamus.

Sig+num G. de Peguera, et R. de Peguera, et Bernardus de

b. Interlineat, exorchia.

Baucerein, A. de Turre, G. de Boscho, /24 Petri de Caturcio, G. de Cascaills, A. Olive, et A. de Cosconera, commorantium in Berga. Testes.

/ Raimundus de Colle, notarius publicus Berge, qui hoc scripsit^c die et anno prefixe.

AB

AB

AB

c. Signe decorat entremig de "scripsit i die".

1256, juliol 24. Vic

Raimon, vescomte de Cardona, concedeix, dóna i confirma, per remei de la seva ànima i dels seus pares, al monestir de Santa Maria de Valldaura i a la seva abadessa Blanca, i successores, a perpetuïtat, una saumata de sal de Cardona, cada setmana. Comarca del Bages.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 13. Perg.
225/100. L'última línia borrosa i illegible.
La N inicial dibuixada i allargada.

Notum sit cunctis quod nos Raimundus, Dei gratia vice comes Cardone, per nos et omnes presentes et futuros, cum hoc presenti publico / instrumento perpetuo valituro, gratis ac spontanea voluntate, damus, concedimus et confirmamus in presente ob remedium anime nostre et parentorum /3 nostrorum et omnium fidelium defuntorum monasterio de Vallis Laura et vobis domine Blanche, Dei gratia abbatisse eiusdem monasterii et successoribus vestris / imperpetum, unam saumatam salis nostre de Cardona. Quam saumatam dictum monasterium et vos atque successores vestros habeatis et recipiatis semper / liberam et quitiam absque omni meo meorumque contradictu in dicto sale nostro de Cardona. Hanc qualibet septimania^a autem donacionem facimus dicto monasterio et vobis domine abbatisse /6 atque sucessoribus vestris de predicta saumata salis imperpetuum, sicut melius dici intelligi nominari sive excogitare potes ad vestrum vestrorumque successorum / salvamentum et bonum intellectum; promittentes que unquam contra predictem donacionem non veniamus^b teneamini, ne unquam aliquam personam contravenire faciamus vel / promittimus^c aliquo modo.

a. Qualibet septimania) ,interlineat.

b. Borrós, indiquem per comparació amb pergami 161-14.

c. Borrat, igualment comparem amb 161-14 P.

Actum est hoc nono kalendas augusti, anno Domini M° CC° LVI°.

Sig+num Raimundi de Cardona predicti, qui hoc laudo et firmo.

9/ Testes huius rei sunt, Gaucerandus de Cardona, Berengarii de^d Tuguris, miles et Petrus de Olibeba et A. Rotgerius.

/ Sig+num A. d'Aireis, Vicen canonici et publici ville, Vici notario. / Sig+num Petri de Alibergo, scriptoris iurati, qui hoc scribi feci et clausit mandato Petri de Ayreis, publici notarii, /12 cum dictionibus supra posint en V^a línea^e ubi dici, quolibet septimana, et in VIIII^a ubi dici, Berengarii de, die et anno quod supra^f.

d. De, interlineat.

e. cum dictionibus supra posint in V^a linea, illegible, posat per comparació amb pergami 161-14.

f. vi dici Berengarii de, illegible per borrós. Ho posem per comparació amb pergami 161-14.

1256, juliol, 24. Vic
Trasllat fidel fet 1480. Raimon, vescomte de Cardona, dóna concedeix i confirma al monestir de Santa Maria de Valldaura i a la seva abadessa Blanca i successores, a perpetuïtat, una saumata de sal de Cardona, cada setmana. Comarca del Bages.

A. Document anterior.

B.

C. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 14. Perg. 175/305. La "N" inicial una mica decorada. Al revers del pergamí indica: copia augmentada.

Hoc est translatum bene et fideliter sumptum a quodam publico instrumento tenoris sequentis. Notum sit cunctis quod nos Raimundus, Dei gratia / vice comes Cardone, per nos et omnes nostros presentes et futuros, cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro, gratis ac spontanea voluntate, damus, /3 concedimus et confirmamus in presenti, ob remedium anime nostre et parentorum nostrorum et omnium fidelium defunctorum, monasterio de Valle Laura / et vobis domine Blanche, Dei gratia abbatisse eiusdem monasterii et successoribus vestris imperpetum, unam saumatam salis nostre de Cardona. Quam sau-/matam dictum monasterium et vos atque successores vestros habeatis et recipiatis semper liberam et quitiam absque omni nostro nostrorumque contradictu in dicto /6 sale nostro de Cardona qualibet septimania. Hanc autem donacionem facimus dicto monasterio et vobis dicte abbatisse atque successoribus vestris de predicta / saumata salis imperpetuum. Sicut melius dici intelligi nominari sive excogitari pote ad nostro nostrorumque successorum salvamentum et bonum intellectum, promit-/tentes quibusquam contra predictam

donacionem non veniemus nec unquam aliquam personam contravenire et facemus vel permitemus aliquo modo.

Actum est hoc /9 nono kalendas augusti, anno Domini Millessimo Ducentesimo Quinquagesimo Sexto.

Sig+num Raimundi de Cardona predicti, qui hec laudo et firmo.

/ Testes huius rei sunt Gaucerandus de Cardona, Berengarius de Tuguris, miles et Petrus de Olibeba et A. Rotgeris.

Sig+num Pe-/tri de Ayreis, Vicen canonici et publici ville Vici notarium.

Sig+num Petri de Alibergo, scriptoris iurati, qui hoc scribi feci et clau-/12 sit mandato Petri de Ayreis, publici Vicens notarii, cum dictionibus supra posint en V^a linea ubi dici, qualibet septimania, et in VIIII^a ubi dici, / Berengarie de, die et anno quod supra.

/ Petri Balella, auctoritate regia, notarii publici testis.

/ 15 Petri Sala, auctoritate regia, notarii publici testis.

/ Johannis Saragossa, notarii publici Minorise prevende preposito Minorise, qui hoc translatum a predicto publico / instrumento fideliter sumptum. Et hiis eodem de verbo ad verbum veridite comprobamus scripsit. Et signo et nomine scri-/18 tis et consuetis mei testifficatione predictorum et duorum notariorum ut supra patet infidem et testimonio premissorum.

Signa VI° decimo die, mensis octobris, anno a Nativitate Domini Millessimo Quadragesimo octuagesimo.

1257, maig 7. Portella
*Qüestió que fou moguda entre Pere de Castellà i el seu fill,
 contra els marmessors de Bernat Portella: Pere de Berga i
 Raimon Portella ara ja mort, pel mas de Noguera. Comarca
 del Berguedà.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 15. Perg.
 190/340. Trencat la part dreta superior, falta
 un tros.

Pateat universis quod mota fuit questio inter, Petrum de
 Castelani (...) ^a filium suum agentes ex una / parte super
 iniuris et dampnis quas Bernardus de Portella quondam, eis
 (...) ^b Castelyo patri ipsius Petri de Cas-/3 stelyio et dominum
 P. de Berga manumissorem testamentorum Bernardi ac Raimundi
 quondam, de Portella ac tutorem testamentarum / Geralde filie
 condam Raimundi de Portella, ex alia deffendentem pro se et
 aliis manumissoribus dicti Bernardi de Portella et / R. de
 Cardona contutore suo sub examine P. de Valcorba iudicis
 delegati ab ipso domino P.de Berga ad /6 cognoscendum de iniuris
 et dampnis illatis per Bernardus de Portella. Et omnia
 propossuerunt conquirendo predicti P. et G. de / Castellyo in
 hunc modum conquesti fuerit P. de Castelyo de parrochie d'Olvan
 et G. filius suus de P. de Berga / manumissore condam Bernardus
 de Portella ac tutore testamentario Geralde filie condam
 Raimundi de Portella dicentes, /9 que dictus Bernardus de
 Portella olim iniuste et sine causa racionavili, cepit G. de
 Castelio patrem istius P. et fece / eum redimi .D. solidos
 Barchinone de quibus recepe dictus Bernardus de Portella .CCC.
 solidos in denariis et compulit per vim et / metum ipsum G. de

a. Pergamí trencat, falten unes 16 lletres.
 b. Trencat, falten unes 14 lletres.

Castelio que tenebat ipsum captum pro isti predicti et dicti G. darent dicto Bernardo de Por-/12 tella mansum de Noguero qui est iuxta monasterium Valle Lauree pro residuos .CC. solidos unde petebant isti de Castellidere / prenonati prefactum domini P. de Berga et alios manumissores predicti Bernardi de Portella, sibi condenpnan ad restitutionem / dictorum .CCC. solidos et ad restitutionem mansi pre nonati vel salute loco predicti mansi ad solutionem iusti precii que val-/15 lebat dictus mansus tunc temporis computato in ipso precio illum censum et consuetudines qua dictus Bernardus de Por-/tella remisit et diffinium suo manso de Castello imperpetuum pro precio empchonis illius mansi sicut in carta predictae ven-/dicionis continere. Et quia domini P. de Berga ignorabat predicta et non constabat ei de violencia et metu predicto P. /18 de Castelyo et G. filius suis produxerunt ab hoc probandum XVI testes. Videlicet: P. de Torrentibus, R. de Conemines, G. de Pugcugul, F. de Deu, Bernardus de Vallaura, R. de Fuiva, Peraton baiulus Dolvan, Berengario de Podio Dolvan, / G. Rossiniol F.Rossinyol, F. de Vallaura, P.de Gironela, G.Garroza, /21 Bernardus F.F. de Minoves, G. de Solerio. Qui iurati deposuerent super capcione et violencia ac metu predicto / sicut in eorum de posicionibus redactis in libro restitutionum plenius continere. Unum ego P.de Valcorba datus cog-/nitor iniurarum domini Bernardus de Portella per dominum P. de Berga manumissorem ipsius visa petitione predictorum. G. et P. /24 de Castello et audita ac diligente intellecta visis etiam de posicionibus. Et qui in posse meo super hoc iurati / de posuere habito super hoc plenum sapientum consilio de iure, condenpno prefactum dominum P.de Berga et alios manumi-/ssores predicti domini Bernardus de Portella ad restitutionem dictorum .CCC. solidos quos ad iudico restitui per dictum dominum /27 P. de Berga predictis G. et P. de Castello. Item cum constet mi que dictus Bernardus de Portella habuit pervim et metum quem in tulerat G. condam de Castello mansum de Noguero prenonatum et dedit eum monasterio Vallau-/ree, et dictum monasterium et conventus eiusdem, ipsum mansum meo teneant et possideant dico similiter, et de iure /30 pro predictis domini P. de Berga, manumissores dicti Bernardi de Portella, persolvat de bonis ipsius Bernardus de Portella eidem

de / Castelio, illud iustum precium que isti Castelio prenonati possent habere tunc temporis de ipso manso si ipsum licite / posseret vendere cuilibet extranee persone computato tamen et recompensato in illo precio, ille census et consuetudines /33 que dictis B. de Portella dimisit manso de Castello pro aprisione predicti mansi de Noguero vel reddat eiusdem de Cas- /tellio mansum Noguero prenonatum. Et in hoc condenpno predictum domini P. de Berga et alios manumissores dicti Bernardus de / Portella.

Data fuit hoc firma die nono madii, anno Domini M° CC° LVII°, presentibus Bernardus de Balzarem. /36 Geraldus Petri Dolvan. Berengarii de Podio Dolvan. R. de Conemines. Bernardus de Za Rovira.

/ Sig+num Peratoni, baiuli Dolvan, qui loco et vice P. de Berga interfuit ad hoc omnia supradicta tractanda et / probanda et ad promulgacionem istius firmie pro mandato domini P. de Berga et hoc firmo et laudo.

/39 Raimundus de Nidobono, scripsit hoc vice ac nomine Petri de Vallaura iudicis predicti die et anno prefixo^c.

/ Sig+num^d mei Petri de Vallaura, iudicis predicti qui hanc Sentenciam tuli et firmavi et eam scribi feci et clausi meo / Sig+no.

c. Signe autografat i decorat.
d. Signe autografat i decorat.

1257, novembre 23. Barcelona
Jaume I, rei d'Aragó, concedeix a Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, el domini i drets dels 4 masos de Fàbrica, situats en la parròquia de Santa Eulàlia de Berga, per a construir-hi un nou monestir. Berga, comarca de Berguedà.

A.

B. ACA. Reg.Can. Jaume I, n° 9, fol.49v.

Publ.: HUICI, A., Documentos Jaime I, vol.3.
 València, 1916-1922

Quod nos Iacobus, etc. intellecto per vos Blancham abbatissam monasterii Sancte Marie Vallis Laure, ordinis cisterciensis, quod, propter ipsius loci indecenciam, proponitis vos et conventum vestrum ad decencio rem locum transferre, attendentes quod ex regie dignitatis officio tenemur et debemus personas et loca religiosa diligere et fovere ac maioribus donacionibus et beneficiis prosequi ac fovere, idcirco ob remedium anime nostre et progenitorum nostrorum, per nos et nostros assignamus, concedimus et donamus vobis Blanche, abatisse predictae, et per vos ipsi monasterio et conventui eiusdem imperpetuum totum ius et dominium quod habemus et habere debemus aliquo modo aliqua ratione aut iure in illis quatuor mansis de fabrica dominicature nostre, qui in parrochia Sancte Eulalie de Berga pro nobis tenentur et terminis ac pertinentiis eorundem cum censibus, agrariis, questiis, donis, cenis, serviciis, monetaticis, bovaticis, ademprivis, iusticiis, caloniis et cum vocibus et accionibus, realibus, personalibus et mixtis et aliis iuribus omnibus que non ibi habemus et habere debemus aliqua ratione, ad habendum, tenendum, possidendum, expletandum et ad omnes vestras vestrorumque successorum

voluntates libere ac perpetuo faciendas, sine aliquo nostro nostrorumque vinculo et retentu, ita, tamen, quod vos et succesores vestri in ipsorum mansorum termino, hinc ad unum annum, vestrum de novo incipiatis hedificare monasterium et construere ac vos, hinc ad quinque annos primo venturos et continue completos, ibidem cum conventu vestro ad habitandum perpetuo transferatis.

Datum Barchinone, IX kalendas decembris, aano Domini M.CC.L. septimo.

1259, agost 24. Guàrdia

Raimon de Planes i la seva muller Estefania de Planes, de la parròquia de Santa Maria de Matamala, confesa i reconeix com senyor seu i natural al monestir de Santa Maria de Valldaura i especialment a Blanca, abadessa del monestir i convent, promet obeir. Situat al terme actual de Lloses a la comarca del Ripollés.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 16. Perg. 160/145. Mal conservat, amb parts borroses, especialment al costat esquerre. La lletra inicial gran i dibuixada. En el revers del pergami indica: Homenatge de Matamala, tenent any 1259.

Sit notum cunctis quod ego Raimundi de Planis coniux Estephenie de Planis, condam de parrochie / Sancte Marie de Matamala, scienti et consulte et bona ac libera voluntate, per me et per omnes meos /3 presentes atque futuros et cum testimonio huius publici instrumenti imperpetuum valituro, confiteor et / recognosco dominum meum naturalem monasterium Sancte Marie de Valle Laure et specialiter / domi(nam)^a Blancham, Dei gratia abbatissam eiusdem monasterii et omne conventui eiusdem loci et successo-/6 res (...) ^b perpetuum, promitendo in fide et veritate, personam et omnem prolem meam et omnia bona mea mo-/bi(lia et in)^c mobilia, habita et habenda, ubicumque habeant leges vel prope habere et expectare ad ius / (...) ^d etatem dicti monasterii et successorum suorum (imperbenem) et esse legalem et fidelem dicta et /9 (...) ^e omni ege(nio)^f et malo ingenio et faceret serviciis in manu et posse

a. Borrat 3 lletres.

b. Id. 4 lletres.

c. Borrat, posem (lia et in).

d. Borrat, falten unes 6 lletres.

e. Borrat, falten unes 5 lletres.

f. tacat, interpretació.

vestro tam a vobis / (...) ^g anuciis vestr(is) fuero requisitus,
non obstante casu aliquo contingente. Item pro ista bona fide
sequi et / facere vestram voluntatem omni tempore et stare et
obedire precepto et mandamento vestro tanquam meorum dominorum.
/12 Ita que alium dominum propio vos et successores et
monasterium ante dictum non eligam ne eligere possim ecclesie /
(...) ^h vel manifeste, et hoc omnia intelligantur esse facta ad
bonum et sanum intellectum pro ut melius et / (inte)lligi ⁱ dicti
pote. Renunciando omni iuri divino et humano, introducto vel
introductore et omni accioni tam /15 reali quam personali, tam
canonico quam civili, et omni legi auxilio et beneficio que ad
hoc infringenda iuvari / possem.

Actum est hoc VIII kalendas septembre, anno Domini M^o CC^o
LVIII°.

Sig+num Petri de Planis, / que hoc laudo et firmo.

/18 Testes huius rei sunt, Petrus de Seralonga, et
Berengarius de Casallis capellanus de locis, et Petrus / de
Capite ville.

/ JOANNES ^j de Matamala, scribanus de Guardia, qui hoc
scripsit sub die anno quod supra ^k.

g. Borrat 4 lletres.

h. Borrat 3 lletres.

i. Borrat 4 lletres.

j. Escrit amb lletres grans i dibuixades una mica.

k. Autografiat entremig de supra.

1260, maig, 21. Tarragona

Bernat de Portella, que ja té la majoria de Portella, rep de Pere de Berga en feu, els castells de Montmajor i de Quer. Promet bona fe i ferma estipulació, per la majoria que tindrà de Berga, fent-li homenatge. Situat a la comarca del Berguedà.

A.

B.

C. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.94, n. 1608. Perg. 180/190. Document en alfafet divis.

D. ACA. Trasllats Reg. Canc Jaume I, n. 1608.

ABC

ABC

ABC

Sit notum cunctis, quod ego Bernardus de Portella, per me et meos, recipio a vobis Petro de Berga / in feudum, castra de Monte-Maiore et de Querd, et promito vobis stipulando bona fide quod ego et mei qui /3 maioritatem honoris de Portella tenebunt, tenebimus super castra predicta, per vos a vestros qui maioritatem de Berga tenebunt, et faciemus vobis et vestris semper homagium pro ipsis castris, et irati et paccati / dabimus potestatem vobis et vestris qui maioritatem domini de Berga tenebunt ad usum Consuetudinem /6 Barchinone. Et pro hiis omnibus et singulis atendendis per me et meos in futurum, facio vobis homagium in / presenti, et promito vobis stipulando quod procurabo et tractabo semper bonum vestrum et utilitatem vestram / in omnibus, et iurabo vos et valebo vobis et tenebo me vobiscum contra omnes homines iuste et iniuste. Iuro /9 igitur in Deum tactis a me corporaliter Sacro Sanctis Dei quatuor Evangeliiis, omnia predicta et singula attendere / et complere et

in nullo contravenire. Versa vice, ego Petrus de Berga, promito vobis Bernardo de Portel-/la quod procurabo et tractabo semper bonum vestrum et utilitatem vestram in omnibus, et iurabo vos et /12 valebo vobis et tenebo me vobiscum contra omnes homines qui nolint recipere ius vestrum. Et hoc promit-/to vobis in fide qua dominus tenetur vassallo, et etiam iuro omnia predicta et singula, attendere et complere / et in nullo contravenire, sic Deus me adiuvet et hec Sancta quatuor Evangelia corporaliter a me tacta.

Actum /15 est hoc XII° kalendas iunii, anno Domini M^o CC^o Sexagesimo.

Sig+num Bernardi de Portella. Sig+num / Petri de Berga, qui hoc firmamus, laudamus et iuramus.

Sig+num Ferrarii de Gatello. Sig+num / Guillermi Stephanis. Sig+num Raimundi de Morerio, prepositi de Lilleto. Sig+num Bertrandi de Monte Olivo. /18 Sig+num Guillelmi de Podio, rectoris ecclesie de Falseto. Sig+num Guillermi de Peguera, testium.

/ Ego Raimundus de Villanova, notarius Terrachone, hoc scribi feci. / Ego Petrus Vedelli, hoc scripsi mandato Raimundi de Villanova, Terrachone notarius, die et anno prefixis.

1260, maig, 28. Falset

Trasllat fet 1272. Blanca de Portella, aprova i lloa la compra que va fer Pere de Berga a Bernat de Portella, fill seu i de Bernat de Portella ja mort, sobre el castell de Garcia i Monte Leto, i el mas Roig i de els seus termes.

A.

B.

C. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.94, n. 1610. Perg. 265/185. Bon estat.

D. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n. 1610.

Hoc est translatum fideliter factum V° nonas october anno Domini M°.CC°.LXX° secundo, sumptum a quodam instrumento quod sic habetur. Sit omnibus manifestum, quod / ego domina Blanca de ça Portella, per me et omnes successores meos, scienter consulte et de toto iure meo pleno certificata cum hoc publico instrumento /3 perpetuo valituro, aprobo, et consencio ad laudo vobis nobili Petro de Berga, empcionem quam fecistis a Bernardo de ça Portella, filio mei domne Blanche et Bernardo de ça / Portella condam, castro de Carçia et de Monte Leto, et de manso Rubeo et terminis eorum, sicut in instrumento inde vobis per ipsum facto plenius continetur, / dando et cedendo vobis dicto nobili Petro de Berga, quicquid iuris vel facti ego habeam vel habere debem aut poteram in predictis aliquo iure casu vel modo tam ratione /6 peratum meorum, quam ratione compositionis facte inter me ex una parte, et dictum Bernardum de ça Portella filium meum, ex altera quam alia qualibet ratione casu modo vel iure que / dici possit vel excogitari ad vestrum bonum et sanum intellectum. Ita quod per me vel aliquam personam interpositam, palam vel oculte, in iudicio vel extra non / veniam nec venire

possim contra predicta vel aliquod predictorum, nec faciam dicto vel facto, nec fieri permitam, quantum in me fuerit nec maxinabor in aliquo quo predicta minus valeant /9 aut valere possint vel debeant vobis dicto nobili Petro de Berga, et quod hoc predicta omnia et singula, firma vobis sint et valeant pepetuo. Renunciando specialiter / sexus descripto et non scripto, ponitivo et consuetudinario, quo vel quibus contra predicta et singula vel aliquod predictorum venire possim vel in aliquo adiuvari, et / omnia predicta et singula atendere, servare et nunquam in aliquo contravenire ut predicatur ad vestrum sanum et bonum et vobis utilem intellectum, iuro super Sancta IIIII° /12 Dei Evangelia coram me ponita et corporaliter manu tacta.

Actum est hoc V° kalendas iunii, anno Domini M° CC° LX°.

Sig+num domine Blanche de ça / Portella, qui hoc firmo et laudo iuro atque concedo, testibus que firmare rogo.

Sig+num Petri Punalt. Sig+num R. Avela. S.Bernardi de / Carçia, huius rei testium.

/15 Ego Guillermus de Ponte, notarius de Falçet, pro G. de Podio, hoc scripsi die et anno prefixo^a, et cum raso et emendato in VI^a linea ubi dicitur, feci.

/ Ego Johannis de Revidana, notarius publicus Ilerdensis, ut testis subscribo. Ego Petrus Aterii, notarius publicus Ilerdenesis ut testis subscribo.

/ Sig+num^b mei Petri de Clero, notarii publici Ilerdense, qui hoc scripsit translatum.

a. Signe autografat i decorat, entremig de "prefixo".
b. Signe autografat i decorat.

1260, juny, 19. Berga

Bernat de Portella, desfà i dóna fi, amb instrument en possessió de Pere de Berga i homes i dones del senyor de la Portella, a totes les ingratituts, desamors, males voluntats i rancúnies, hagudes des del dia de la mort del seu pare Bernat de Portella, fins el dia d'avui. Promet a Pere de Berga i a tots els dits, bona fe.

A.

B.

C. ACA. Cancel. Jaume I, Pergamins, c.94, n.1617. Perg. 235/120.

D. ACA. Trasllats Reg. Canc. Jaume I, n. 1617.

Notum sit cunctis, quod ego Bernardus de Portella, bono animo et gratuita voluntate et ex certa sciencia, solvo et diffinio cum hoc publico / instrumento in posse manu viri nobili Petri de Berga, Arnaldo de Turre, et Bertrando de Turre, et Petro de Palmerola, et Berenguer /3 de Buatela, et infantibus eius et Petro filio Raimundi Blanch et Bernardus Blanch, et A. Poncii et Peratono, baiulo de Gironella, et / generaliter omnibus hominibus et mulieribus domini de Portella, omnes ingratitudines sive desamors et malas voluntates et ranchores, / quas vel quos ratione vestri vel alia qualibet ratione que dici vel nominari possit, contra eos habuerim a die illo citra /6 quo Bernardus de Portella, pater meus quondam decessit, usque hanc diem presentem, et promito vobis Petro de Berga bona fide / et cuique predictorum, quod ipsis vel suis aut successoribus eorum, nunquam malum faciam vel dicam aut fieri faciam rationibus / predictis, set omnibus et singulis sit perpetuo aut hac die in anima solutum remissum et diffinitum, sicut melius dici potest.

/9 Actum est hoc XIII kalendas iulii, anno Domini M°.CC°
LX°.

Sig+num Bernardi de Portella, predicti qui hoc laudo et
firmo.

/ Sig+na A. capellani Berga. G. de Torrentibus. Bernardi
Bartholomei. A. de Cosconera et P. Auger, comorantium / in
Berga, testes.

/12 Raimundus de Colle, notarius publicus Berge, qui hoc
scripsit^a die et anno prefixo.

a. Signe autografat i decorat, entremig de "scripsit " i "die".

1260, desembre, 8. Lleida

Testament de domna Berenguera de Santa Fe. Fa deixes al monestir de Santa Maria de Valldaura, mitjançant la seva filla Blanca, prioressa del monestir. Trasllat fet el 28 gener de 1289, d'un altre trasllat.

A.

B.

C. AHN. Clero, c. 2245, n. 12. Perg. 280/200.
En bastant bon estat. Lletra petita. Trencat pel costat dret al final.

Hoc est translatum fideliter ad alio translato cuius tenor talis est. Hoc est translatum fideliter / factum V° kalendas februari, anno domini M°CC° LXXX° nono, a quodam testamento cuius series sit habetur. Quia nemo /3 mortalium Incarne positus mortem evadere potest. Id circo, ego Berengaria de Sancta Fide, licet agrea corpore, / sana mente. In meo pleno sensu et loquela integra, meum facio scribere testamentum, auctoritate cuius eligo manu-/missorem meum, Poncium de Sancta Fide virum meum, cui plenum posse et licenciam dono dividendi seu dis-/6 tribuendi et largiendi, omnia bona mea et etiam crescendiet minuendis vestri voluntatem suam.

In primis / eligo meam sepulturam in monasterio Sancte Marie Petrecalis, promitens et statuens quod recipiam habitum / domarum monasterii predicti et conventui, dimitto per pietancia in mense eius dare .Quiquaginta morabetinos. Item /9 dimitto priorisse Valle Laure scilicet, Blanca nomine filia mea, Vilaflet cum suo termino, sicut domna Sibilia, / mater mea, mi dimisit in suo testamento. Post obitum vero predictae filie mee Blanca, nomine volo et mando pro remaneat / predicto monasterio

Valle Laure, itaque semper in dormitorio predicti monasterii ardeat nocte una lampada et semper /12 senile et setimana pro omnibus fidelibus defunctis sacrificium oficiatur. Item volo et constituo pro omnia debita, que / ego et vir meus Poncius de Sancta Fide, simil fecimus persolvantur de illis .CCC. morabetinis quos ambo habemus super / castro de Sancta Fide et soluta pietancia scilicet, .L. morabetinos et restitutione facta de in iuris ac debitis in qua /15 sunt. Volo, que vir meus predictis, dividat per anima mea illos .C. aureos qui super sunt hec ea ante volun-/tas mea novissima. Set ut hoc testamentum predictum maiori gaudeant firmitate.

Ego Berengaria predicta, vero / super Sancta IIII° Evangelia pro nec imitabo de predictis voluntatem meam.

Actum est hoc VI idus desember, /18 anno Domini M° CC° LX°.

Sig+num Berengaria de Sancta Fide predicte, testatricis, qui hec firmo et concedo manumissores et testes / firmare rogo.

Sig+num Poncii de Sancta Fide, viri eius et manumissoris predicti qui hoc firmo. Sig+num Bernardi / de Pontibus militis. Et Bernardis Dolinelles, testium.

Ego P. Magie, rector ecclesie Taylacelli, scrip-/21 si hoc mandato ffratris P. de Luna, de Ordine Cisterciensi, cum dapnato in IIII^a linea et in VII^a, cum supraposito / ubi dicitur, simile. Ego frater P. de Luna, Cisterciensi Ordinis, subscribo et hoc Sig+no inpono. / Ego Bernardus de Canega priorius, notarius Canega, hic mi pro testes, subscribo. Ego Petrus Ferrarrii, notario publici /24 eius Canega hic me pro testes, subscribo.

/ Bernardus de Pontibus, notario publicus Berge hoc fideliter abserbo regula translata fecit, cum quo / de verbo ad verbum comprobavit nichil addite ab visso vel viciato et clausis tercio idus /27 desember, anno Domini Millesimo CC° XC°

Septimo, hoc suo Si+gno^a.

a. Signe dibuixat.

1261, agost 8. Església Sant Martí
Pons de Balsareny, amb voluntat i deliberació de l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, dóna, entrega, lloa i assigna a Berenguer de Medàlia, muller Dolça i els seus, el castell de Puigdemager i la seva fortalesa, amb vicari, homes i dones, habitants i habitants, cases, feixes, fruits, honors, censos, usos, agrers, serveis. Comarca de l'Anoia, terme d'Els Prats del Rei.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 17. Perg.
 200/115. Mal conservat, al centre del pergami casi borrat. La "S" inicial una mica decorada.

Sit noctum cunctis quod ego nobiler Poncius de Balzarenio, cum voluntate et deliberatione ex domina abbatissa / Vallis Laure, per me et omnes meos presentes et sequentes dono, trado et in terminos cum hoc publico instrumento perpetui va-/3 lituro, laudo et habere assigno, vobis Berengario de Medalia, habitanti in villa de Pratis et uxori vestre Dulcie et vestris et / cui volueritis scilicet, totum castrum de Podio Mager et fortitudinem dicti castri cum omnibus hominibus et / feminis vel habitantis vel habitaturis, et cum omnibus domibus, fecis, vel fructus et cum omnibus honoribus, censis, /6 usatice, agraris frummentis plantatis in cuius laudissimis bonis laudamentis et cum omnibus ademprivis, omnium / re(...)patis^a arbris et cum omnibus iuribus et vocibus meis michi in dicto castro et in toto suo termino aliquo modo perti-/nentibus iuste vel in iuste. Ita dono et laudo et in eternum habere concedo, sub hanc forma et condicione, quod semper /9 per me et meos dictum castrum cum vicaris vos et vestrum et quamdocumque vobis ne vestris peciero sive mei per-/cierunt^b potestatem de dicto castro in (termino)^c

a. Borrós, no comprés.

b. Borrós, interpretem.

spacium omnem dierum et absque aliquo cum in vallo intradatis. Et ut / nos est Barchinone dictum castrum vobis et vestris in pace reddam et in perite (...) ^d reitero sine aliquo impedimento o contradiccione. /12 Et si forte domina abbatissa de Valle daura servicenciam michi vel meis in aliquo tempore pecierit inde meo, / tantum sive vestro adiutorio, faciam de omnibus directos de vobis Berengario de Medalia. Si post obite vestri, / quando facerem servitium racione decimi, castri preffati abbatisse .Decem. solidos huius (monete) ^e terni in pace sal-/15 uatis et non aliud et ego mei faciam tenere et habere et in pace expletare vobis et vestris totam donacionem / solum modo cum vestris expenssis.

/ Quod est factum VI idus augusti, sub anno Incarnacionibus M° CC° LX° primo.

Sig+num nobile Poncii de /18 Balzarennio, qui hoc totum firmo. Sig+num domine Blanche, Dei gratia abbatissa de Valledaura, qui hoc firmat et in omni-/ bus. Sig+num Sig+num Arnaldi de Grevalosa. Sig+num Petri militibus et Geraldi de (Berge) ^f.

Arnaldus, presbiterum / notarius Sancti Martini de Ecclesiole, qui hoc scripsit et hoc feci Sig+num ^g B. impresit.

c. Borros, interpretem.
d. Borrós.
e. Quasi illegible.
f. Borrós, illegible.
g. Signe autografat i decorat.

1263, gener 18. Berga
 Arnau Roger, comte de Pallars, i muller Sança, donen i
 ofereixen a Déu i al monestir de Santa Maria de
 Valldaura, a Blanca la seva abadessa i al convent, a
 perpetuïtat, un cens anual de 100 sous malgaresos, sobre
 els rèdits, sortides i drets del mercat del castell de
 Peramea. Comarca de Pallars Sobirà

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 18. Perg.
 265/230. Mal conservat, borrós i trencat per doblec
 vertical. La "H" inicial decorada.

Hoc est translatum sumptum fideliter a quodam instrumento
 segello cereo q(...)^a in quo sigillo aperpebat figura militis
 equitantis in / equo miniato et be habuit (...)^b S. Arnau Roger,
 comite de Paylars, cuius instrumento tenor talis est. Notum sit
 cunctis /3 quod (...)^c comtissa per nos et per omnes nostros
 natos et futuros cum hoc pu-/ (publico intrumento...)^d consulte
 ex scienter liberatione, damus, laudamus atque offerimus domino
 / Deo et Monasterio beate Marie Vallee Laure et vobis domine
 Blanche, Dei gratia abbatisse eiusdem loci et totius conventiu
 eiusdem loci et omnibus vestris /6 (...)^e imperpetuum .C.
 solidos malgaresis censualem annualium, super redditibus et
 exitibus et iuribus que nos accipimus et accipere debemus in
 Coleverio sive / censibus mercatis castris nostri de
 Perramersia. Tali videlicez, (...)^f quam vos et vestris
 successoris quoscumque volueritis, habeatis et teneatis et

a. Borrat unes 9 lletres.
 b. Borrat unes 9 lletres.
 c. Borrat unes 11 lletres.
 d. Borrat unes 11 lletres.
 e. Illegible.
 f. Borrat il.legible.

possideatis quiete predictum / census, scilicet, .C. solidos malgaresis annuatim in festo Sancti Michaelis septembre, de predictis omnibus redditibus pro ut melius dici vel intelligi potest ad vestrum como-/9 dum et honorem predicte monasterio Valle Laure (...) ^g successorum vestrorum. Et si forte predicta moneta fuerit alterata vel pignorata valetur vel precio / solvant vobis quolibet anno ad vos Marchus de Argener, in prenominato termino in redditibus sive censibus mercati predicti castri de Petramersia, (...) ^h / vobis per firmam et legalem convenientiam ut faciamus vobis et successoribus vestris (...) ⁱ, hoc supradicta tradere et habere in sana pace contra cunctas personas /12 in iure vel extra ius. Renunciamus curie vestri et omni legi iura domino et (...) ^j sive consuetudinaria et introducta vel introducto huic donacio modo / aliquo resistente.

Actum est hoc XIII kalendas febrerii, anno Christus, M^o CC^o LXIII°.

Sig+num A. Rogere gratia Dei comite. Sig+num uxoris eius domina comi-/tissa Sanxa, ambos qui hanc instrumenta mandaverunt scribere et testes firmare.

Sig+num ^k domino ffrater P. gratia Dei abbas gerensis. /15 Sig+num Bernardus de Rochafort et Petri de Monteros, milites. Sig+num Bernardi de Paris facerem in castro Bono, omnes testes sunt.

/ Sub vissionem omnium predictorum, Bernardus de Villanova, notarii publici gerensis scripsit et suo Sig+no ^l feci, die et anno quo supra.

/ Bernardus ^m de Pontibus, notarius publicus Berge, hoc fideliter ab originali suo translari fecit, cum quo de verbo

g. Borrat, il.legible 12 lletres.

h. Borrat, il.legible 9 lletres.

i. Borrat, il.legible 9 lletres.

j. Borrat, il.legible 4 lletres.

k. Signe autografat i decorat.

l. id.

m. A partir d'aquí amb lletra molt diferent.

ad verbum /18 diligenter comprobavit, cum raso et emendato in XV^a linea ubi scribiter, et Petri, et clausit hoc suo Sig+nunⁿ.

n. Signe autografat

1265, abril, 8. Barcelona

Trasllat fet a octubre de 1266. El rei Jaume I concedeix a Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i al convent i successors, aquelles 5 cases edificades en la vila de Berga, que tenien els Fra Menors en alou lliure i franc. Dóna permís per poblar amb gent que no sigui de la vila de Berga.

A.

B.

C. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 19. Perg. 260/270. Trencat a la part final del pergami. La "H" inicial i també la "N" on comença el text copiat del document original estan dibuixades.

Hoc est translatum a quodam alio translato fideliter sumptum cuius tenor tali est. Noverint universi quod nos Iacobus, Dei gratia rex Aragoni, / Maioricha et Valencie, Comes Barchinone et Urgellen, et dominus Montepesularii, per nos et nostros, concedimus vobis Blanche, abbatisse monasterii Vallis Laure et conventui /3 eiusdem quod vos et vestros successores habetis illa quinque hospicia que edificata sunt in villa de Berga, in domo et loco quam et quem Fratres Minores condam / consuevere habere et habebant et que iam ex donacione mea habebatis ibidem per francho sedio et libero alodio nostro et possitis in ipsis quinque hospiciis / habere atque populatores homines qui non sint ville de Berga. Nos autem enfranchimus et liberos ac franchos facimus ipsa quinque hospicia et homines /6 qui dicta quinque hospicia tenent vel de cetero tenebunt quia non sint ville de Berga, abonum questia excorca et cavalcata et redemptionibus / eorumdem. Salvo inde nobis et nostris que siqui ipsi homines habent vel tenent vel habebunt de tercio seu

tenebunt de meo redento quocumque / modo de eo non sint liberi necque franchi set inde nobis et nostris pro iure et dare teneantur ut alii homines de Berga. Et ita volumus et /9 concedimus vobis quod vos et quos vos volueritis, habetis dicta quinque hospicia et homines qui ut predictum est ea tenent vel tenebunt ad habendum, / tenendum, possidendum et ad vendendum, dandum et in pignorandum et ad vestras voluntates inde (pactus) faciendas sicut melius et utilius dici et in-/telligi pote vestro bono intelectium et vestrorum, mandantes firmiter vicariis, baiulis, curiis, portariis et universis aliis oficialibus et subditis nostris /12 ac locum nostrum teneantibus, et predicta omnia firma habeant et observeant ac faciant observari, et nos nec dicta .V. hospicia seu homines / qui ea teneant vel de cetero tenebunt ut predictum est, contra predicta non molestant in aliquo, no permitant esse molestati.

Datum Barchinone VI° idus aprilis, anno Domini M° CC° LX° V°.

/ Sig+num^a Jachobi, Dei gratia Rege Aragonum, Maioricha et Valencie, Comitibus Barchinone et Urgellen et Domini Montepesulari.

/15 Testes sunt: Gualdus, vicecomes Caprarie. R. de Guardia. / P. de Monte Cathano. G. Cervelione. Huguetus de Cervilione.

/ Sig+num^b Simonis de Sancto Felicio, qui mandato domini regis, predicti hoc scribi feci et clausit, loco die et anno prefixis.

/18 Raimundus de Qualepa, publicus Berge qui hoc translatum fecit fideliter translari, cum dictionibus suprapositis ubi dicitur, et vestris nicho / ad dico mitato dimisso seu variato, se science XI kalendas de octobri, anno Domini M° CC° LXV° I°,

a. Signe autografat i decorat.
b. Id.

et apposuit suum Sig+num / (Raimundus)^c de Qualepa, presbiter
notarii qui hoc translatum fecit fideliter translatavi publici
notari iurati (...) ^d, anno Domini M^o CC^o /21 (...) ^e addito
mutato dimisso seu variato se sciente et apposuit suum Sig+no.

c. Trencat, falten 3 lletres.
d. Trencat, falten 3 lletres.
e. Trencat, falten 8 lletres

1265, desembre, 15. Sant Jaume de Frontonyà
Trasllat fet l'any 1301 a Berga. Blanca abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, amb concens i voluntat de tot el convent, donen, lloen i concedeixen a Guillem de Mediroles i a qui ell vulgui, a perpetuïtat, tota la batllia de Rotgers, amb totes les provendes i rèdits que accepten en tota la parròquia de Sant Sadurní de Rotgers. Aquest li fa homenage de mans. Situat al terme de Borredà, a la comarca del Berguedà.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.161, n. 20. Perg. 240/230. Borrós cap a la part final, marge esquerra. La "H" inicial mica decorada. En el revers indica: Acte de la vendas feu domna Blanca abadessa de Val Llaura de la batllia de Rotgers a Guillem de Mediroles.

Hoc est translatum ab originali fideliter sumptum tenor talis est. Sit notum cunctis, quod nos domina Blanca Dei gratia abbatissa Monasterii Devallaura de con-/sensu et voluntate totius conventus eiusdem loci, damus, laudamus atque concedimus tibi Guillermi de Mediroles et cuicumque volueritis ad omnes tuas voluntates /3 imperpetum faciendas omnem baiuliam totius honore nostri de Rotgers et omnem proventum et redditum que nos accipimus et accipere et habere debemus in tota parrochia / Sancti Saturnini de Roigers sub tali videlicet condicione ti et cuicumque volueris predictam baiuliam damus eorum tu et ille que tu volueris expleta, redditus et proven-/tus predicti honoris congregetis bene et fideliter et habeas et recipias inde racione baiuli, decimi blado et vino septimiam mensuram de primis, et due gallinis, /6 habeas unam pernam de quinque argenzades et unam gallinam pro tua retrodecima et duos solidos de omnibus censualibus et retrodecima de omnibus aventuris, / et habeas

eratges et trescols et albergas pro ut baiulus ibi accipere consuevit annuatim. Et ita concedimus ti et cuicumque volueris imperpetuum predictam baiuliam / pro ut melius et utilius dici vel intelligi potest ad tuum bonum et sanum intellectum. Pro qua diffinitione sive concessione accipimus a te .Duoscentos. solidos /9 Barchinone monete de terno, de quibus confitemur nos esse bene paccate. Renunciando omni excepcioni, peccunie non recepte pro qua etiam bauliam tu et ille au illam / dare, dimitere vel dimitere volueris eritis non homo faciendo nobis unus post alium homagium manuale quod homagium a te G. de Mediroles accipimus / in continenti ad hoc ut ita donacio finior habetur, concedimus etiam tibi et cuicumque volueris que nunquam de cetero unus post alium istam baiuliam teneatur /12 a nobis sive successoribus nostris impetrare ne aliquo laudissimi dare. Set nos et omnes successores nostri, faciamus illam bauliam ut predicti tenere, habere et im-/perpetuum possidere sine nostro alio servicio ti G. de Mediroles et cuicumque volueris in perpetuum et ego de Mediroles, recipiendo a vobis domina abbatissa et conven-/tui vestro predictam baiuliam ut predicti, et facio vobis homagium manuale et promito vobis esse fidelis et legalis dicto et facio et facere et sicuriare ius pro /15 predicta baulia (...) ^a cuicumque et quacumque fuero requisitus a vobis.

Actum est hoc VIII.X. kalendas ianuarii, anno Domini M° CC° LXVI°.

Sig+num domine / abbatisse Blanche^b, firmo. Sig+num Eliessendis de Urgio, priorissa. Sig+num Dolça de Iosa, subtus priorissa. Sig+num Ga. de Baiine, celleraria. Sig+num / Ermessendis de Jonal, sacristana. Sig+num Berengarie de Luciano.

Sig+num In de Leiida^c. P. de Vilaplana et P. de Madiroles, testium.

a. Borrós, illegible 8 lletres.
b. Illegible, interpreto.
c. No comprès.

Raimundus de Fonte, /18 clericus et notarius Sancti Iacobi de Frontiniano, qui hoc scripsit sub die et anno quod^d supra.

/ ^eBernardus de Pontibus, notarius publicus Berge, hoc fideliter ab originali suo translatare fecit, / cum quo de verbo ad verbum comprobavit et clausit, XV kalendas Iulii, anno Domini M^o CCC^o primo /21 hoc suo Sig+num^f.

d. Suscripció autografada.
e. Lletra molt diferent.
f. Signe autografat i decorat.

1267, agost 21. Berga

Agnès de Vilallonga i espós Mateu de Vilallonga, prometen bona fe i ferma i legal estipulació a Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, convent i successors, i entreguen el que posseixen lliure, quiet i buit, de la venda del castell de Solanelles, que van vendre quan el posseïen. Situat a l'actual terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 1. Perg.
190/150.

Notum sit cunctis quod nos Agnes de Vilalonga et vir eius Mactheus de Vilalonga, per nos et omnes nostros, promittimus bona / fide et firma et legali stipulatione, vobis domine Blanche, Dei gratia abbatisse monasterii Vallis Lauree et conventui eiusdem /3 et successoribus vestris, quod nos trademus vobis posseemus quitiam et liberam atque vacuum, totius illius venditionis castrum de / Solaneles quod vobis vendidimus quanto ipsam posseemus, recipere volueritis. Et ipsum castrum cum pertinentiis suis / et hominibus ipsius castrum, trademus vobis liberum et absolutum et ipsum vobis tenere faciemus in pace ab omni /6 honore debitorum. Et si aliqua debita vel obligationes ratione debitorum, nunc vel in posterum apponerint quibus / castrum vel habitatores ipsius per nos vel per Poncium de Balcioregno vel predecessores nostros obligata fuerit / ab illis debitis et obligationibus quibus libet illa liberabimus et absolvemus, et vos et in rationes dicti castrum /9 et dictum castrum inde preves servabimus et vos et ipsos et bona eorum et nostra quitie et plene super predictis deffen-/demus, sine omnia vestra molestia et dampno. Pro quibus complendis, servandis et attendendis obligamus / vobis et dicto monasterio et successoribus vestris, omnia bona nostra mobilia et immobilia

habita et habenda utrique sint. Et renunciamus omni iuri et exceptioni quibus possemus, contra predicta in aliquo adiuvari.

Actum est hoc XIII / kalendas septembre, anno Domini, M^o CC^o LXVII°.

Sig+num Agnetis predicte. Sig+num Mathei de Vilalonga predicti, qui hoc laudamus et firmamus.

15 / Sig+num Petri de Berga. Bernardi de Cascails et Arnaldi de Cosconera, testes.

Raimundus de Qualepa, publicus notarius Berge, qui hoc scribi fecit et clausit hoc Sig+no^a.

a. Signe autografat i decorat.

1267, novembre 20. Berga

Trasllat fidel fet el 1298. Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i convent, deslliuren i tornen a Mateu de Vilalonga i muller Agnès, totes les demandes dels béns que foren de Bernat de Balsereny. Fent posseir la part del dret i llei fetes per Guillem de Balsereny, mort i Blanca, filla de Bernat de Balsereny, donant-li tota licència i llei, el qual i que pertanyen a Blanca, monja del monestir, afegint que rebrà a una de les seves filles, com a monja.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 2. Perg. 225/110. Mal conservat, borrós.

Hoc est translatum fideliter, secundum die kalendas febreurii, anno Domini M^o CC^o XCVIII^o cuius series tali est. Noverint universi, quod nos domina Blanca, Dei gratia / abbatissa monasterii Valle Lauree, ex certa sciencia, per nos et conventum nostrum et per omnes successores nostros, solvimus et diffinimus atque in perpetuum remitimus vobis Matheo /3 de Villalongua, militi et Agneti uxor vestre et vestris, omnes petitiones et demandas vestras qu(as)^a vos vel derimentes bona que fuere Bernardus de Balcenregno, facere pussumus / racione iure et lexe vobis et monasterio nostro fieris per Guillermum de Balcenregno, quondam et Blancham filiam dicti Bernardi. Diffinimus tibi, vobis et vestris totam licenciam et franscam et ius / quod et que dicte Blanche moniali dicti monasterii pertinent urbanis predictis, vel pervenire possunt. Absoluciones vos et vestris et omnia bona vestra et detentores fine pusses-/6 sores dictorum bonorum ab omni petitione exaccione et demanda nostri et nostrorum successorum. Qua ad predictam, et faciamus

a. Borrat dos lletres. Interpretem.

pactum firmissimum atque in perpetuum non petendi et non /
exigendi ulterius. Renunciantes spunte omni iuri et privilegio,
ac exceptioni et beneficia quibus contra predicta pussemus
aliquatenus adiuvari promittimus tibi vobis que recipiemus in /
monasterium nostrum pro moniali unam de filiabus vestris
quocumque per vos fuerimus requisite, et hoc sive omni missione
vestri et vestrorum. Salva reffecione conventus et vestibus et
/9 lecti.

Quod est factum XII kalendas decembris, anno Domini M° CC°
LX° septimo.

Sig+num domine Blanche predicte. Sig+num Guillerme de
Linyana, cellerarie, que hec / laudamus et firmamus.

Sig+num Petri de Berga et Bernardi de Cascaills et A. de
Casanova et Guillermi de Piyana. Testes.

/ Raimundus de Ornalian, publicus notarius Berge, qui hoc
scripsit et clausit hoc Sig+no^b.

/12 Sig+num^c Bernardi de Rierola, presbiter et rectoris
ecclesie de Madiola, qui hoc translatum viso et lecto originali
pro testes firma.

/ Sig+num^d Bernardi de Condemina, recthori ecclesie
Balcireii, qui hoc scribi feci cum literis rasis et emendatis in
X^a linea / ubi dici, na, die et anno quo^e supra.

b. Signe autografat i decorat.

c. Signe autografat i decorat.

d. Signe autografat i decorat.

e. Signe dibuixat entremig de les dues paraules.

1267, novembre 30. Berga

Agnès de Vilallonga i el seu espós Mateu de Vilallonga, ensems, venen, concedeixen i entreguen a Déu, al monestir de Santa Maria de Valldaura, l'abadessa Blanca, i al convent i successors, tot el castell de Solanelles, que és més avall dels termes de la Segarra, en alou propi, amb homes i dones, cases, fortalezes, terres cultes i ermes, plans, pastures, llenya, fonts, vi i aigua, roques i pedres, totes les teneduries i pertinences, censos, rèdits, parts d'expletes, jornades, bades, tragines, serveis, batudes, guaites, seguicis, bada i tots emprius i servituts, tots els dominis. El preu és de 6.200 sous Barcelona. Signa com testimoni Pere de Berga, entre altres. El castell de Solanelles és a la comarca de l'Anoia, al terme actual de Els Prats de Rei.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 3. Perg. 333/300. Al verso diu: Acta de la compra de Solanelles.

Notum sit cunctis, quod nos Agnes de Vilalonga et vir meus, Matheus de Vilalonga, ambo pariter, per nos et omnes nostros presentes et posteriors, cum auctoritate et testimonio in / huius presentis publici instrumenti perpetui duraturi et valituri, vendimus et concedimus et vendo in presenti corporaliter tradimus domino Deo et monasterio Vallis Lauree et facio ad honorem gloriose matris eius et vobis domine Blanche, Dei gratie abbatisse dicti monasterii et conventui eiusdem et successoribus vestris dictum monasterium tenentibus ad omnes vestras et successorum / vestrorum perpetuas faciendas. Videlicet, totum illum nostrum castrum nominatum de Solaneles, quod castrum est infra terminos terre de Sagerra et est unum alodium franchum. Quod castrum predictum, cum hominibus et mulieribus, domibus et fortitudinibus, terris, possessionibus, cultis et heremis, cum planis, pasturis, lignaris, cum fontibus et vinis et aquis cum roquis / 6 et petris et cum omnibus

tenedonibus et pertinentiis et terminis suis et adempriviis, cum censibus, redditibus agrariis et partibus expletorum cum iovis, batudis, traginis, seguiciis et (...) ^a/gieris, cum guaitis et badis et cum omnibus adempriviis et serviturtibus, et cum omnibus dominiis et senioraticis que in predictis habemus, et generaliter cum omnibus hic expressis et non expressis hic / novatis et ignoratis que in predicto castro et in terminis suis habemus et habere debemus vel possumus, et antecessores nostri habuerunt. Vendimus vobis et monasterio vestro et successoribus vestris in perpetuum /9 pro alodio bene francho, quitio et libero, precio .Sex milium. et .CC. solidos Barchinone de terno, de quibus omnibus sumus bene vestri paccati nostre voluntati. Renunciantes excepcioni non recepte / sive non numerati precii et doli, et licet in veritate iustum et verum precium obtuberitis, siquid cum ultra predictum precium hoc presens venditio, in nunc valet aut est in posterum valitura totam / illam plus valenciam habeatis in nostro proprio, dono, firmo et irrecovabili. Ita quod ratione iusti precii non recepti, licet in veritate iustum precium recepimus, non possimus vos vel successores /12 vestros aliquo tempore convenire bene. Renunciamus omni iuri et excepcioni, quibus possemus contra predicta iuvari, et specialiter illi iuri quo deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenit. / Et nullum ius partem aut dimidium, nunc nobis in predictis retinemus, aut in posterum reservamus. Et nos et nostros de ipsius precii denudamus et vos et dictum monasterium pleno iu-/re investimus. Et iniciamus vos et dictum monasterium in veram et plenam possessionem et contrari possessionem vestris et feci ad habendum, tenendum, possidendum, vendendum, alienandum et ad omnes /15 nostras voluntates ^b successorum vestrorum semper libere faciendas. Et cedimus vobis et dicto monasterio et vestris successoribus, totum locum nostrum iura voces et acciones et quidquid in ipsis habemus et habere / debemus. Et nos per nos et omnes nostros faciemus vobis et dicto monasterio et successoribus vestris tenere, habere, possidere et in pace perpetuo expletare, pro alodio bene francho, / quitio et libero, omnia predicta et

a. Illegible.

b. Voluntates, Interlineat.

singula contra omnes personas indistincte. Et de eviccione et plena guirentia, tenemur vobis et monasterio vestro et successoribus vestris et tenere promittimus /18 in perpetuum, contra omnes personas indistincte, in causa, ante causam, et post causam in iure extraneis, non expectata vel requisita aliqua monicione sive monicionibus sive denunciacione vel / denunciacionibus, pro qua quidem guirentia et eviccione et omnibus supradictis et singulis, vobis et vestro monasterio servandis, complendis et attendendis, et etiam pro expensis dampnnis / et interesse que in predictis propter defectum nostrum vobis contingerent. Obligamus vobis et monasterio et successoribus vestris, omnia bona nostra mobilia et immobilia ac senioventia, habita et /21 habenda utrimque sint. Sub qua obligacione predicta, promittimus vobis et monasterio vestro, bona fide et firma stipulacione, quod si aliqua persona vel persone propinque vel extraneis / cuiuscumque condicionis essent vobis vel monasterio vestro vel successoribus vestris in predictis vel aliquo de predictis, questionem querelam vel demandam in iure ut extra ius moverit vel / moverent, illi questioni vel questionibus seu demandis aut querelis. Nos et successoris nostris et locum nostrum tenentes nos, offeremus et ipsis in nos recipiemus et contra qualibet /24 vos et monasterium vestrum, plene deffendemus quantito illud saverimus vel per vos aut vestris nobis fuerit nunciatum. Non expectata iudiciali convencione. Renunciantes scienter et / sponte omni iuri canonico et civili, comuni et privato, scripto et non scripto, consuetudini et constitutioni, quibus contra predicta possemus iuvari. Et ego Agnes predicta, scienter et / de iure meo cerciorata per rabellionem infra scriptum. Renuncio iuri ypothecarum et rerum racione dotis sponsalicii mi obligatam. Et etiam iuri quod prohibet ne fundus dotalis /27 vel res vendetur, vel alienetur, et omni alii iuri quo possem contra predicta, in toto vel in parte iuvari. Et ut predicta omnia et singula, in tuto melius et firmus, sint. / Nos predicti domina Agnes et Matheus vir eius, ambo scienter et consulte, iuramus et iurando sponte promittimus quod, contra predicta vel aliquod de predictas nullo tempore veniamus, / ne persone venienti, contra opem auxilium vel consilium demus vel prestemus. Sed omnia predicta

et singula, attendamus, servemus et compleamus, sic Deus nos adiuvet, et hoc Sanctam /30 Dei IIII° Evangelia, corporaliter per nos tacta. Et sub virtute presenti iuramenti, renunciemus omni iuri et excepcioni quibus possemus contra predicta iuari.

Actum est hoc, / XII kalendas december, anno Domini M^o CC^o LXVII°.

Sig+num domine Agnetis predicte. Sig+num Mathei de Vilalonga iuratorum, qui hoc laudamus et firmamus.

/ Sig+num Petri de Berga. Bernardi de Cascails. Arnaldi de Cosconera et Guillermi de Pinyana. Testes .

/33 Raimundus de Qualepa, publicus notarius Berge, qui hoc scribi fecit, cum raso et emendato ubi dicitur, LXVII^c, et clausit hoc Sig+no^d.

c. Ratllat.

d. Signe autografat i decorat.

81 bis.

1269, agost 8. Solanelles

Trasllat de document fet 4 maig de 1341. Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, amb concens del convent, dóna i entrega a Guillem de Quadra, estant en el castell de Solanelles, el camp de terra dit "Camp de Peyora", que és en el castell de Puigdemàger, perquè el treballi, guardi, sembri i doni la 1/5 part dels fruits. Paga 35 sous. Terme de Els Prats del Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 10. Perg. 330/240.

Hoc est translatum sumptum fideliter quarto nonas madii, anno Domini Millesimo Trecentesimo Quadragesimo Primo, a quondam instrumento cuius tenor sequitur in hunc modum. / Notum sit cunctis presentibus et futuris presentem paginam inspecturis quod nos domina Blanca, Dei gratia abbatissa Valle Laure, de consilio et voluntate totius nostri conventui, per nos /3 et omnes successores nostras damus et in presenti tradimus vobis Guillermo de Quadra, stante in castro de Solanelis, et vestris et cui vos volueritis, quodam campum nostrum terre que vocatur / Campum de Peyora, que est situm in termino castris de Pug de Mager, que afrontat a prima parte in onore Bernardi Mercer de Pratis, de secundam in onore den Alenii, de tercia in onore / G. Sala, de quarta in onore Guillermi dez Soler et in via que vadit versus Sancte Margarite. Sicut ab omnibus partibus terminatur et afrontatur cum introitibus et exitibus /6 suis et melioramentis que ibi sunt et facere volueritis. Ita vobis et vestris damus atque concedimus ad omnes nostras nostrorumque voluntates perpetuo faciendas, habendo / vos de cetero potestatem dandi, vendendi, vendendi alienandi vel quecumque volueritis voluntates

tanquam de re vestra propria, salvo tamen, iure et dominio nostri monasterii in / omnibus, prefatum nove campum damus atque concedimus sub tali forma et condicione que ipsum bene laboretis et custodiatis et femetis, et de fructibus eorum quos demus /9 ibi dedent nobis, quintam partem fideliter tribuatis. Et hoc facio nichil teneamini facem nobis nec nostris. Et nos et nostris faciemus vobis et vestris tenedonem, possidem in pace contra cunctas / personas, in eternum sub obligationem omni bonorum nostrorum mobilium et immobilium. Et pro hac donacione, recipimus a vobis vobis .XXXV. solidos Barchinone monete terni, de quibus nos / confitemur bene esse paccate tota nostre voluntati. Renunciatis omni exceptioni non mumerate, peccunie et doli, et si predicta donatio de predicto precio valet aut deinceps va-/12 lebit, totum in nostro plano dono habeatis. Ita que per nos nec nostris de cetero revocari non possit. Mitendo vos in possessionem et corporalem perpetuum tenedonem.

Actum / est hoc VI° idus augusti, anno Domini M° CC° LX° IX°.

Sig+num domina Blanca, Dei gratia abbatissa Vallis Laure, qui hec firmavit et concessit. Testes firmare rogavit. Sig+num / domina Geraldona Ça Morera, eiusdem monasterii monacha, que hec firmavit. Sig+num Eliesendis de Curdo, priorisse.

Testes huius rei sunt, Bernardi de Maçana et Bertoli et G. /15 Sala, homines de Solanelis.

Guillermus de Porta, clericus de Solanelis, qui hoc scripsit et clausit et suo Sig+num^a hoc imposuit.

/ Sig+num Berengarii Mercerii, subvicarii de Pratis et Segarre pro domino rege, qui huic translato in nostri presencia, per infrascriptum notarium, fideliter comprobato cum suo originali nostram prestamus auctoritatem periter / et decretum, et volumus que in iudicio et extra, ut suo originali fides ab omnibus impendatur.

/ 18 Sig+ num^b mei Berengarii Rovira, regentis scribaniam ville de Pratis, pro fratre Francischo Vives, coadjuntore perpetuo, rectore ecclesie dicte ville, ac notario publico eiusdem, qui hoc / translatum sumptum a suo originali et cum eodem fideliter comprobatum auctoritzatumque per dictum sub vicarium scripsi die et anno, predictis presentibus testibus Petro / Viver et Raimundo Scutiferi, et clausi.

a. Signe autografat i decorat.
b. Signe autografat i decorat.

1270, febrer 27. Calaf

Trasllat fet a 1343. Berenguera Seguera de la vila de Tàrrega i el seu fill Pere, venen a Pere Ierma i esposa Elisenda, l'honor anomenat Clos en el terme de Puigdemàger i els Comelars que estan al costat. Ho venen per 40 sous de Barcelona. Terme Dels Prats del Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n.4. Perg. 365/300. Mal conservat. Trencat per la part d'abaix, i varies taques d'humitat. Còpia en abstracte.

Hoc est translatum fideliter sumptum, quarto nonas augusti, anno Domini Millesimo Trecentesimo Quadragesimo Tercio a quodam instrumento cuius tenor sequitur in hunc modum. Notum sit cunctis, quod / ego Berengaria Seguera, comorans in villa Tarrege et filius meus Petri, nostra diliberalitate, non dolo ni vel metu inducti ne in aliquo circumventi, vendimus per nos et omnes nostros presentes atque futuros /3 tibi, Petro Ierma de Pratis et uxori vestre Elichsende et vestris et cui volueritis imperpetuum, scilicet, quandam honorem que nuncupatur Clos, qui est in termino de Podio Mayer. Et illos Comelars que sunt / aparedalets, quem dicto Clos affrontatur et terminatur ex una parte in camino publico qui vadit apud Calaff, et ex alia parte in fereyenallo de Sauquor, et ex altera cum honore Petri Olarii. Et / dictum Comelars affrontatur ex duabus partibus cum honore Petri Centelli, et ex alia parte cum Gonerne et cum Petro Olarii. Iam dicti Clos et Comelars, cum omnibus introitibus et exitibus suis et omnibus /6 ad ipsum pertinentibus et debentibus pertinere, et cum omnibus locis viribus, vocibus^a et accionibus in nobis competentibus et competituris, vendimus vobis Petro

a. Vocibus) Interlineat.

Iermani et uxori vestre Elichsende et cui volueritis imperpetuum, / salvo iure dominorum in omnibus dictus Clos et Comelars sicut superius nominatur. Vendimus vobis Petro Ierma et uxori vestre Elichsende et cui volueritis sicut melius dicti pote ad intelligi ad nostrum nostrorumque / salvamentum et bonum intellectum, nos extrahentes hoc de nostro nostrumque iuri dominio et posse eandem in nostrum nostrorumque ius dominium et posse transferimus irrevocabiliter. Inducendo te cum hoc publico /9 instrumento perpetuo valituro, de presenti in corporalem possessionem pleno iure, tanquam in rem nostram propriam ad habendum et semper quiete possidendum et ad omnem vestram vestrorumque voluntatem faciendam, sine ullo / nostro nostrorumque rectum ullius hominis et feminis, et pro hanc autem vendicionem, recipimus a vobis .XL. solidos monete terni Barchinone, de quibus a vobis sum bene paccati nostre voluntati. Renunciamus excepcioni / non numerate, peccunie et doli. Et siquit hec dicta venditio, plus modo valet vel a modo valuerit precio supradicto in super, promitimus vobis et vestris solvere quisque nostrum in solidum dicta vendicione et /12 etiam michi vobis et vestris legales guarentes ac deffensores et quod teneamur semper vobis et vestris de firma et legali eviccione. Repromitentes vobis quod ad questionem siqua vobis vel vestris mota / fuerint in predictis insolidum vel in parte stanti, satisfaciemus et respondebimus pro vobis et vestris et agentiis causam nostris propriis in expensis a principibus usque ad finem suscipiendo in nos autem hiis / contestacionem bonus linguis vel vobis vestris similitis possitis causam agere pro vos ipsos eleccionem tam superius hoc vobis et vestris, quam voca remitendo vobis et vestris ex pacto neccessitatem denunti- /15 ationes. Et si vos vel vestrorum eligeritis in propria tractare, causam promitimus restituere vobis et vestris qua hora velitis quisque nostrum insolidum, expensis circa licen factas et querelatum a vobis vel vestris sit / evictum sive obtineatis in causam sive subcumbeatis totum interesse gravamem (nei stionis) si qua abetis operint et facere vel sustinere quo modo sint, quod de hiis omnibus vobis et vestris planis verbis / absque placito et sacramento et sive testiis vel testium produccione ac sine aliqua cabemenia pro quibus omnibus et singulis complendis

et atendendis, obligamus vobis et vestris quisque nostrum insolidum /18 nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia ac seniacione habita et habenda, in quibus magno melius accipere volueritis sine nostro dominio. Et non possimus altere pro altero excusari. Renunciamus / quantum ad hec novissime constitutioni et omni iuroi rationi et consuetudine contra et repugnanti. Ad mayorem vestram vestrorumque cautelam, ego Berengaria Seguera et filius meus Petri, iuramus, / per Deum et eius Sancte IIII° Dei Evangelia, coram nobis posita et a manibus nostris corporaliter tacta, hoc omnia supradicta atendere, complere et nunquam contravenire. Renunciamus quantum ad hoc, omni /21 iuri scripto et non scripto, civili et canonicho.

Actum est hoc III kalendas marcii, anno Domini M° CC° LXX°.

Sig+num Berengarie Seguera, iurantis. Sig+num Petri filii eius, iurantis; qui hoc omnia / laudamus, iuramus et firmamus. Sig+num Arsendi, uxori dicti Petri. Sig+ne (monache). Sig+num Elieshendi, filias Berengarie Seguera, qui hoc omnia supradicta laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt, / Petrus Cereioni et Bernardus Cardone et Arnaldus Dartes de Patris.

Sig+num^b mei A. de Morros, notarii publici de Calaff, in cuius posse G. de Solerio, recepto tercio istius venditionis, hec /24 firmavit et promisit sub obligacionem rex suorum, quod predictos emptores, semper super tercio ab ipso recepto, defendant et quandam domum in dicto Clos sitam, emiptoribus solvit et difinuit, / salvo sibi scensu .Sex. denarios terni in dicto Clos, testibus presentibus Berengaria, FF. et Guillermo de Val et Petro Cerolio de Pratis. Sig+num Bernardi Deape. Sig+num Dominici Carnicer, / testium firmamenti et iuramenti dicti Petri et firmamenti etiam Arsendis, (monacha) et Eliehsendis predictam.

Sig+num^c, Petri Mageri, publici notarii Tarrege, in cuius posse et manu firmavit et iuravit /27 dictus Petrus et etiam firmarunt dicte Arsendis, ne et Eliessendis, nonas madii anno quo supra.

Sig+num domina Blanca, Dei gratia abbatissa Vallis Lauree, qui hoc firmo et recipi racione / huius laudacionis .XIII. solidos, salvo censu iure et dominio nostro monasterio in omnibus. Sig+num domina Gueraldona de Jorba, eiusdem monasterio subpriorissa, qui hoc firmo.

Sig+num^d / Guillermi de Porta, clericus de Solanellis in cuius manu et posse predicte domine firmarunt. Testibus presentibus G. Mudalel et G. De Oliveres, P. Artes de Pratis. Sig+num Berengario de Me-/30 dalia, qui hoc laudat et firmat, salvo iure suo in omnibus, scilicet, unum par gallinorum quos recipit annuatim super illa honore qui nuncupatur, era den Seguer, et afrontatur dictus honor / cum fferegenal, qui fuit Guillermi de Aligno quondam, et secundum cum fereyallo qui se tenet proprii Guillermo de Solario de Calaff.

Sig+num^e Gerangoldi de Medalia, notarii publici de Pratis, qui hoc scriptis.

/ Sig+num^f mei Berengarii Rovira, regentis scribaniam ville de Pratis pro fratre Francischo de Ribalta, coadiutore perpetuo rectore ecclesie dicte ville, notario publico eiusdem, qui hoc translatum /33 a suo originali fideliter abstractum scribi feci, cum supraposito in sexta linea ubi dicitur, vocibus, et clausit.

c. Signa autografat.

d. Signa autografat.

e. Signa autografat i decorat.

f. Signe autografat i decorat.

1275, abril. Església d'Olvan
Umbert de Merlès, dóna a perpetuïtat, per remei de la seva ànima i la dels seus pares, a Blanca abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, al convent i al monestir, una quadra de terra anomenada "des Olzeda". Accepta 10 sous de Barcelona. Situat al terme d'Olván, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 6. Perg. 240/180. Mal conservat, trencat en la part final esquerra i taques d'humitat per varis llocs, especialment al mig i a la part dreta final. La "N" inicial una mica decorada.

Notum sit omnibus quod ego Umbertus de Merlesio, miles, per me et omnes meos presentes et futuros sol(vo)^a, deffinio / atque in perpetuum relaxo et dono, ob remedium anime mee parentumque meorum, vobis domine Blanche, Dei gratia abbatisse de /3 Vallaura et conventui et monasterio eiusdem in perpertuum, quadam terram vocatam dez Olzeda quam tenebat pro me et meis G. / de Ripa condam. Quam vendidit vobis et vestro monasterio in perpetuum pro ut in instrumento inde confecto plenius continetur. Quam predictam / vendicionem ratam habemus et eam confirmamus in perpetuum, et totum ius et dominium quod in predicta(...)^b habebamus vel habere debebamus /6 aliqua racione iure meo vel casu, vobis predictae domine abbatisse et monasterio el conventui eiusdem, damus et concedimus cum hoc publico in- /strumento in perpetuum valituro, sicut melius et utilius dici vel intellegui pote ad vestrum comodum et vestrorum. Et in(...)^c omnia nullum / ius nobis vel nostris deinceps retinemus aut reproviamus aliquo modo. Imo, nos et nostros inde spoliantes, et

a. Borrós per taca. Interpreto.
 b. Taca, falten 3 lletres.
 c. Taca, falten 4 lletres.

vos et ves(tros)^d successores /9 inde investimus. Et in plenam et corporalem possessionem iuris et faci in presenti, cum hoc publico instrumento in perpetuum^e valituro, de omni / iure et dominio que in predicta terra habebamus, vos et vestrum monasterium mitimus et inducimus et stituentes in vos et vestros suc-/cessores, veram dominam et procuratorem ut iurem nostram propriam. Et evicionem sive garentiam, vobis et successoribus vestris /12 et vestro monasterio, faciemus contra omnes personas in iudicio vel extra, sub obligacione omnium bonorum nostrorum. Et pro hac donacione, / accepimus a vobis .X. solidos Barchinone de terno, de quibus sumus bene vestri paccati. Renunciantes excepcionem peccunie non (nu)merate^f et doli. Et si plus valet vel de cereto valebit. Totum illud quicquid fuerit, damus et concedimus vobis gratis intervivos. Re(nun)-/15 ciantes^g omni iuri canonico et civili atque consuetudinario, scripto et non scripto. Quo vel quibus contra predicta aliquatenus venire / possimus. Et afrontat predicta terra, a parte orientis et meridici in honore nostro, et circii^h in honore mansi de Ar(ti)-/gaⁱ et occidentis in honore G. de Castelione, quem tenet pro vobis.

Actum est (hoc) (...) ^j kalendas aprilis, anno Domini M^o /18 CC^o LXXV°.

Sig +num Umberti de Merles, predicti, qui hoc laudat et firmat, (...) ^k.

/ Sig+num^l Petri de Fondalda, presbiteri et Bernardi De Scobet et Bernardi Blanch, testium.

/ (...) ^m de Minovis, rectore ecclesie Dolvan, scripsit hoc

-
- d. Tacat, interpretem.
 - e. Tacat, interpretem.
 - f. Tacat, interpretem.
 - g. Tacat, interpretem.
 - h. Tacat, interpretem.
 - i. Tacat, interpretem.
 - j. Tacat, interpretem i falten 4 lletres.
 - k. Trenecat, falten 5 lletres.
 - l. Signe autografat.
 - m. Trenecat, falten 6 lletres.

et suum Sig+num (...)ⁿ apposit, die /21 et anno prefixe.

n. trençat, falten 6 lletres.

1275, desembre 20. Berga

Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, en nom seu i del convent, venen, concedeixen i donen a perpetuïtat a Bartolomeu de Cardona, comorant a la vila de Berga, la tercera part del bosc que tenen en la parròquia de Santa Maria de Matamala, amb licència per tallar arbres, fusta i llenya de qualsevol gènere, i per obres de torneria. Reben 50 sous i uns cens anual per Nadal de dues dotzenes de "panifsidinis" i mitja dotzena de blats pulcres i bons. Situat al terme de Les Lloses, comarca del Ripollés.

A. AHN, Clero, Valldaura, c.162, n. 7. Perg.
225/310. Borrós i amb un forat a la quinta línea.

Notum sit cunctis quod nos domina Blanca, Dei gratia abbatissa monasterii Vallis Lauree, per nos et conventum eiusdem et per omnes suc-/cessores nostros presentes et posterius, cum auctoritate in testimonio huius publici instrumenti perpetui valitiri et duraturi, vendimus et concedimus et /3 damus in perpetuum tibi Bartolomeo Cardone, comoranti in villa Berge et tuis et cui volueris in perpetuum, videlicet, illam nostram terciam partem illius ne-/moris, quam habemus et habere debemus, in parrochia Sancte Marie de Matamala que est in termino de Za Guardia. In qua dictam / terciam (partem)^a totius dicti nemoris, vendimus et concedimus atque damus te et cui volueris gratuita voluntate, et tuis in perpetuum vis(...)^b /6 et servitatem et plenum posse et licenciam scindi arboris que sunt et erunt in dicta tertia parte dicti nemori et fustes et / ligna cuiuscumque generis ibi sunt et erunt ad opus ministerii de torneria et tenendi operarios quoscumque voluerit et quandocumque / qui ibi scindant et possint scindere arboris, fustes et ligna necries et

a. trenca, interpretem.
b. Borrós.

necreria ad opus dicti ministrii, sine contradicto nostro et nostrorum /9 successorum et alterius cuius libet persone. Predictam omniam, vendimus, concedimus atque damus tibi et tuis et cui volueris ad omnes tuas et / tuorum voluntates libet faciendas. Et damus et concedimus tibi et tuis et cui volueris, perpetuo plenum posse et licenciam deffendendi dictam / terciam partem dicti nemoris a quibuscumque personis, et que in predictam tercia partem, ante dicti nemoris, nullus scindat aut scindere /12 possit de arboribus lignis et fustibus, que sunt et erunt in predicto nemore sive bosch, ad opus ministrii de torneria sue / voluntate et licencia tua et tuorum. Et confitemur et veritate recognoscimus, nos habuisse et recepisse a te^c pro predictis .L. solidos Barchinone / de terno, de quibus sumus bene paccate nostre voluntati. Renuncians excepcioni predictorum denariorum non receptorum^d et doli. Et certificunt super plus /15 valentia siquid plus valeant aut valebunt, predicta totum damus et concedimus tibi et cui volueris et tuis in perpetuum. Mittentes te / in presenti, in possessorem vel quasi possessorem, iuris scindenti ad opus predicto ministerii de torneria, in predicta tercia parte nemoris sive / bosch. Et te verum dominum, dicti iuris et servitutis constituimus ad habendum, tenendum, possidendum, expletandum et faciendum tuas /18 voluntates. Constituentes te de predictis procuratorem et dominum ut in rem tuam propiam. Cedentes atque dantes tibi et tuis et cui volueris / in omnibus predictis, totum locum nostrum iuri, voces et acciones et quicquid ibi habemus et habere debemus, quacumque racione, quantum /ad mi et servitutum scindendi ad opus predicti ministrii de torn et de torneria. Et nos et nostri successores faciemus tibi et tuis et /21 cui volueris predicta omnia et singula tenere et habere et pacifere, possidere contra cunctos in distincte. Salvo dominio nostro. Et de eviccione / reali, promitimus et tenemus omnium predictorum in vera ante causam et post causam, in iure et extra ius. Pro qua eviccione et omnibus / predictis perpetuo servandis et complendis, obligamus tibi et tuis omnia bona dicti monasterii mobilia et immobilia, habita et habenda /24 utrique sint, et tu

c. Te, interlineat.

d. Receptorum, interlineat.

et tuis qui predicta tenuerint faciatis nobis et nostris successoribus pro predictas, censum annuatim in festo Nati- / vitatis Domini perpetuo, duas dodzenas panifsidinis et mediam dodzenam trihorum pulcrarum et pulcrorum bonorum et recipientium. / Et nullum alium censum nec aliquod aliud nobis aut meis successoribus, dare vel facere teneatis pro predictos. Et ego dictis Bar-/27 tolomeis per me et meos, promito vobis in perpetuum facere predictum censum ut predicatur sune aliquo contradicto. Renunciantes / omnes in simul, omni iuri canonico et civili, comuni et privato, scripto et non scripto et iuribus consuetudinario et iuris auxilio / quibus possimus contra predicta iuari.

Actum est hoc XIII kalendas ianuarii, anno Domini M° CC° LXXVI.

Sig+num domine /30 Blanche predicte. Sig+num Eliesendis de Turdo, priorise. Gualde de Iorba subtus-priorise, Ermesendis / de Ioval, sacristane. Guillerme de Bayona, cellararie et (Na)(...)^e de Zacostanera, hostalarie. Quod hoc omnes / laudamus et firmamus.

/33 Sig+num Bernardi de Matamala et Arnaldi Viles. Testes.

/ Raimundus Lupeti, publicus notarius Berge, qui hoc scripsit, cum dictione rasa et emendata, vi dici, ministri, et alibi cum / dictionibus suprapositis, vi dicitur, non receptorum, et suum Sig+num^f apposuit, die et anno prefixis.

e. Illegible.

f. Signe autografat i decorat.

1277, agost, 5. Manresa

Tomasa de Portella, vídua de Raimon de Guàrdia, i el seu fill, Pons de Guàrdia, junts prometen a Arnau Rotger, comte de Pallars, que restitueixen i entreguen el lloc i parròquia de Pedret, que li havien venut quan el senyor de Mataplana els vengué al senyor de Portella, i heretà el seu fill Guillem, i que aquest vengué a Berenguer de Portella, pare meu. Situat al terme de Cercs, comarca del Berguedà.

A.

B. ACA. Cancel. Pere II, Pergamins, c.109, n. 54. Perg. 250/135.

C. ACA. Trasllats Reg. Canc. Pere II, n.54.

Notum sit omnibus quod nos domina Thomasa de Portella, uxor quondam nobilis R. de Guardia, et Poncius de Guardia filius eorum, ambo pariter promittimus / bona fide et firma stipulacione vobis nobili Arnaldo Rodgerii, Dei gracia comiti Pallarensis, et tibi notario infrascripto stipulanti pro ipso quod nos trademus /3 et restituimus vobis et cui volueritis, omnia instrumenta facientia pro loco et parrochia de Pedreto, que vobis vendimus quam cito per vos vel vestros fuerimus / requisiti, et specialiter instrumentum cum quo dominus de Mataplana vendidit predicta domino de Portella et testium domini de Portella, in que dimisit / predicta, Guillermus de Portella filio suo, et instrumentum vendicionis in quo, Guillermus de Portella vendidit predicta, Berengario de Portella, patri meo. Et /6 etiam quamcumque alia instrumenta facientia pro dicto loco, pro quibus omnibus vobis et vestris servandis et complendis obligamus vobis et vestris omnia / bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Renunciantes sponte omni iuri et exceptioni quibus possemus contra predicta

iuari. / Et nos predicti principalis iuramus et iurando sponte promittimus nos hec omnia et singula attendere, servare et complere et non in aliquo /9 contravenire, si Deus nos adiuvet et hec Sancta IIII° Dei evangelia, corporaliter per nos tacta.

Actum est hoc nonas augusti, anno Domini / M CC LXX. VII.

Sig+num domine Portelle et Poncii de Guardia, predictorum iuratorum, quod et qui hec laudamus et firmamus.

/ Sig+num R. de Qualepa. P.Barrat. P. dez Padrinya et Burdi dez Vilar, testium.

/12 Raimundus Lupeti, publicus notarius Berge, qui hoc scribi fecit, et suum Sig+num^a apposuit, die et anno prefixis.

a. Signa autografat i decorat.

1277, agost, 5.

Tomasa, senyora de Portella de Guàrdia, vídua del noble Raimon de Guàrdia i Pons de Guàrdia, seu fill, junts prometen a Arnau de Rotgers, comte de Pallars, que alliberaran i treuran la parròquia i el lloc de Pedret i els homes allí escampats, i tot dret local que li han venut. Situat al terme de Cercs, comarca del Berguedà.

A.

B. ACA. Cancel. Pere II, Pergamins, c.109, n. 55.
Perg. 300/135. Bon estat.

C. ACA. Trasllats Reg. Canc. Pere II, n. 55.

Noverint universi quod nos domina Portella dez Guardia, uxor quondam nobilis R. dez Guardia et Poncius dez Guardia, filius eorum, ex certa sciencia per nos / et omnes nostros cum hoc publico instrumento, promittimus bona fide et firma stipulacione vobis domino Arnaldo Rotgerii, Dei gracia comiti Pallarensis et vestris, nobili /3 notario infrascripto stipulanti pro dicto domino A. Rotgerii, quod nos liberabimus et quitabimus parrochiam et locum de Pedreto, et homines ibi degentes et loca / universa que vobis vendimus, ab omni obligacione qua sint predicta vel aliquod de predictis obligata tam pro obligacionibus nostris, quam predecessorem nostrorum. / Que omnia predicta faciemus et complebimus bona fide, quam cito per vos vel vestros vel alium loco vestri verbo vel literis fuerimus moniti vel requisiti /6 nos predicti vel alter nostrum. Et si forte ratione alienius obligacionis, vos vel vestros vel hominis dicti loci contingeret, aliquam solucionem vel / soluciones facere pro predictis, aut dampnum vel interesse sustinere, totum restituemus vobis et cui volueritis bona fide incontinenti sine omni dilatione / et diffugio bona fide quam

cito per vos vel vestros fuerimus requisiti vel per aliquem nomine vestri. De quibus tradamini simplici verbo sine pena et /9 Sacramento pro quibus predictis servandis et complendis, obligamus vobis et cui volueritis quisque nostrum solidum omnia bona nostra mobilia et immobilia / ubique. Et renunciamus beneficio dividendarum accionis et Nove Constitutioni et omni iuris auxilio quibus possemus contra predicta ad iuvari. Et / nos dicta domina et Poncius de Guardia, eius filius, iuramus et iurando sponte promittimus predicta omnia attendere et servare et complere bona fide /12 et non in aliquo contravenire aliqua ratione que dici posit, sic Deus nos adiuvet et hec Sancta IIII° Dei evangelia, corporaliter per nos tacta.

/ Actum est hoc nonas augusti, anno Domini M CC LXX VII.

Sig+num domine Portelle et Poncii de Guardia, predictorum iuratorum, qui hoc / laudamus et firmamus.

Sig+num R. De Qualepa, clerici. R. Barrat. P. de Padrinya. Burdi dez Vilario. G. dez Torrents. R. /15 de Valpicants, capitent. Bartholomi David et P. Daviana, presbiteri, testium.

/ Raimundi Lupeti, publicus notarus Berge, qui hec scribi fecit, cum raso et emendato ubi dicitur, predecessorum et alibi vestri, et sum Sig+num^a apposuit, / die et anno prefixis.

a. Signa autografat i decorat.

1279, agost 29. Solanelles

Trasllat fet el 4 maig de 1341. Dolça, vídua de Jaume de Solanelles i el seu fill Romeu, venen i entreguen irrevocablement a Guillem de ça Quadra, "estant" en el castell de Solanelles, una peça de terra dita "lo Vinyal", situada al castell de Puigdemàger, sota el domini i potestat del monestir de Santa Maria de Valldaura. El preu és de 35 sous de Barcelona. Són testimonis varis homes de Solanelles; ho firmen i lloen l'abadessa Blanca, priora Elisenda, sagristana Ermesenda, cantora Berenguera, Guillerma cellerera i el clergue de Solanelles. Situat al terme de Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 8. Perg. 330/235. Una mica borrós. La lletra inicial del trasllat, i la de l'inici de text copiat, decorades.

Hoc est translatum sumptum fideliter, quatro nonas madii anno Domini Millessimo Trecentessimo Quadragessimo Primo, aquodam instrumento cuius tenor talis est. Notum sit cunctis presentibus et futuris / presentem paginam inspecturis, quod ego Dulcia, uxor condam Jacobi de Solanelles et filii mei Romei et Jacobi utrimque nostrorum in simul, per nos et omnes nostros presentes et subsequentes, vendimus et irrevoca-³ biliter tradimus vobis Guillermo de Çaquadra, stante in castro de Solanelles et vestris et cui vos volueritis, silicet, quem dictum nostrum campun que vocatur Lo Vinyal, que est situm in termino castris de Puig de Mager, / sub dominio et potestate monasterii Sancte Marie Vallis Laure. Que afrontat a prima et a secunda parte in nos venditoribus, a tercia vero parte in onore Guillermi Texidor, et de alia parte in onore Petri Alerii. Sicut / omnibus partibus afrontatur et terminatur circumcirca et cum introitibus et exitibus suis et melioramentibus suis que ibi

sunt et facere volueritis. Ita vobis et vestris vendimus et tradimus pro precio .Triginta et /6 Quinque. solidorum Barchinonem monete terni. Quos confitemur a vobis habuisse et numerando recepisse. Renuncians omni exceptioni non numerate, peccunie et doli. Prefatam vero vendicionem vobis et vestris facimus om-/nem bonum nostrum intellectum et comodum, sicut nos habemus et tenemus et habere debemus et nostri predecessores, omni tempore tenererunt. Ita vobis et vestris vendimus et tradimus, mitendo vos et vestris / in possessionem et corporalem perpetuam tenedonem, habendo vos de certo potestatem, vendendi, dandi, alienandi, inpignorandi vel quecumque volueritis, voluntates tanquam de res vestra propria, salvo /9 nostri iure et dominio seniorum in omnibus. Et si dicta venditio plus de predicto precio modo valet aut deinceps valuerit, totum in nostro plano habeatis. Renunciantes omni iuri et legi canonici et civili. Et spe-/cialiter illi legi que subvenit deceptis ultra dimidiam iusti precii. Preterea retinemus in predicta venditione .Duos. denarios Barchinonem monete terni, quos faciatis vos et vestris nobis et nostris annuatim / in festo Sancti Michaeli septembre, pro certo canone censu. Et hoc facio nichil aliud tenamini facem nobis ne nostris. Et nos et nostri faciemus vobis et vestris tenen et possiden in pace contra cunctas personas /12 in eternum. Et obligando ad hoc omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda utrique sint longe vel proper. Item ad maiorem vestram serenitatem et firmitatem, ego predicta Dulcia non nec metu / nec in aliquo coacta immo spontanea et libera voluntate, promito omnia predicta atendere et non in aliquo contravenire si Deus me adiuvet et hac Sancta quatuor Evangelia, coram me posita et corporaliter / per mea tacta.

Actum est hoc IIII° kalendas setembre, anno Domini M° CC° LXXIX°.

Sig+num Dulcie, prediacte venditoris, qui hoc firmo et concedo, testes que firmare rogo. Sig+num /15 Romie et Jacobi predictis, qui hoc firmamus concedimus atque laudamus.

Testes huius rei sunt, G. de Sala et Bernardus de Maçana et G. Lobet, homines de Solanellis.

Sig+num domine / Blanche, Dei gratia abbatisse monasterii Vallis Lauree, que hec firmat et laudat. Sig+num Eliesendis de Turdo, priorisse eiusdem. Sig+num Ermesendis de Joval, sacristane. Sig+num / Berengarie de Castlluz, cantoris. Sig+num Guillerme de Basora, cellararie, que hec firmant et laudant.

Guillermus de Porta, clericus de Solanelles, qui hoc scripsi et meum Sig/+num^a hic inpresi.

/ Sig+num Berengarii Mercerii, subvicari de Pratis et Segarre pro domino rege, qui viso originali a quo hoc translatum fideliter supra est ipsumque translatum in nostri presentia / per infrascriptum notarium, in nostri presentia fideliter comprobatum eidem, nostram prestamus auctoritatem periter et decretum, ita quod in iudicio et extra iudicium, fides ab omnibus habetur, appositum /21 hic per notarium infrascriptum, die et anno predictis.

/ Sig+num^b mei Jacobi de Ulugia, regentis scribaniam villa de Pratis, pro ffratem Francischo Vives, coadiutore perpetuo rectore ecclesie dicte ville ac notario publico eiusdem, qui hoc / translatum sumptum fideliter a suo originali, actorizatumque per dictum subvicarium, scripsi. Die et anno in prima linea, contentis presentibus testibus Petro Viver et Raimundo /24 Scutifer de Pratis.

a. Signa autografat.

b. Signe autografat i decorat.

87 bis.A

1282, febrer 23. Calaf

Trasllat fet 20 d'abril de 1341. Jaume de Comes, de Castellfollit del Boix, i muller Maria, venen i entreguen a Dolça de Solanelles, vídua de Jaume Batlle, totes les possessions i honors que tenen en el terme del castell de Puigdemàger, sota el domini de l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura. El preu és de 30 sous. Situat al terme de Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 8. Perg. 260/265.

Hoc est translatum sumptum fideliter, undecimo kalendas madii anno Millesimo CCC^o Quadragesimo Primo, a quodam instrumento cuius tenor talis est. Notum sit cunctis / tam presentibus quam futuris, quod ego Iacobus de Comes de castro Folis dez Boix et uxor mea Maria, per nos et omnes nostros, bono animo et spontanea voluntate, vendimus et in /3 presenti tradimus cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro, vobis Dulcia de Solanelis, uxor quondam Iacobi Batle et vestris et quibus volueritis dare vel relinquere / imperpetuum, videlicet omnes honores et possessiones quos et quas habeamus sive hec debemus in termino castris de Puig de Mager sub dominio domine abbatisse Vallis / Laure, dictas possessiones habeatis cum introitibus et exitibus melioramentis factis et faciendis atque omnibus eorum pertinentiis, vobis vendidimus in- /6 tegriter, scilicet pro precio .Triginta. solidos Barchinone monete terni. Quos a vobis habuimus et numerando recepimus de quibus sumus bene paccati / toti nostre voluntati. Renunciantes omni excepcioni non numerate, peccunie et doli. Et si dicta vendicio plus isto precio nec valet ad / de cetero valebit,

totum in nostro plano dono plenius habeatis. Renunciamus etiam illi legi que subvenit deceptis ultra di-/9 midiam iusti precii, et omni alii iuri canonico et civili nobis in aliquo valituro. Salvo tamen iure et dictis denariorum. Et sic de nostro posse / iure et de dominio, totum erimus et in vestrum transferimus penit hac omnino. Mittendo vos in possessionem et corporalem tenedonem / habendo vos potestatem vendendi, alienandi, faciendi quamcumque volueritis voluntate. Promittentes etiam vobis quod dictos ho-/12 nores et possessiones faciemus vobis et vestris tenere, habere et possidere in pace contra cunctos. Et de evictione et guirentia inde facienda, / obligamus vobis omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda in quibus melius et plenius habere volueritis. / Et ad maiorem vestram firmitatem, ego predicta Maria uxor dicti Iacobi, renuncians consideata mente, omni iuri dotis /15 suis sponsalicii et cuilibet alteri iuri, iuro omnia predicta et singula attendere et complere et non in aliquo contravenire per me nec per aliqua / persona, sit Deus me adievet et hac Sancta IIII Dei Evangelia, coram me ponita et corporaliter per me tacta.

Actum est hoc / VII kalendas marcii, anno Domini M° CC° LXXX secundo.

Sig+num Iacobi de Comes de castro Folit, qui hec supradicta firmavit et /18 laudavit. Sig+num^a Gaucerandi de Prato, presbiteris de Castro Follito, in cuius posses et manu, predicta Maria, hanc car-/tam firmavit et iuravit, presentibus testibus G. de Rabega et G. de Ximerades.

Testes huius rei sunt Bernardus de Porta de Calaf et Guillermus / de Sinerades. Br. Mercer. Petrus clericus de Aquilario.

Sig+num^b Berengarius de Viladeran, rector ecclesie de Solanelis, in cuius posse /21 firmavit dominas Blancam abatissam Vallis Laure et Geraldam de Jorba et domne domine Spertona, et

a. Signa autografata i decorat.
b. Signe autografata i decorat.

inde tercium recipit.

Testes Petrus de Castelbo, / et Petrus Ble et Raimundo Zaval, Arnaldus de Morros notarius publicus de Calaf, qui hoc scripsit et hic Sig+num^c imposuit.

/ Sig+num Berengarii Mercer, subvicarii de Pratis et Segarre pro domino rege, qui huic translato in nostri presencia per infrascriptum notarium, cum suo /24 originali fideliter comprobato, nostram prestamus auctoritatem periter et decretum, ut fides ipsi translato, ab omnibus habetur appositum hic per notarium / infrascriptum, die et anno predictis.

/ Sig+num^d mei Iacobi de Ulugia, regentis scribaniam ville de Pratis, per fratrem Francischo Vives, coadjutore perpetuo rectore /27 ecclesie dicte ville, ac notario publico eiusdem, qui hoc translatum sumptum, a suo originali fideliter, auctoritzatumque per dictum / subvicarium, scribi feci, die et anno in prima linea, contentis presentibus testibus Petro Viver, Raimundo Stutferi de Pratis, et clausi.

c. Signe autografat i decorat.
d. Signe autografat i decorat.

87 bis.B

1285, agost 26. Manresa

Romeu, abat del monestir de Sant Pere de la Portella, confessa i reconeix la donació feta per Tomasa Portella, esposa de Ramon de Guàrdia, al monestir de la dècima d'Olvan. I, reconeix també la retenció de 100 sous anuals per Marquesa de Guàrdia, prioressa del monestir de Santa Maria de Valldaura, pagadors a la festa de Santa Maria d'agost. Terme d'Olvan, comarca del Berguedà.

A. ACS. Monestir de la Portella: Pergamins, 38,7 x 32 cm.

Sit omnibus notum quod nos frater Romeus dei gratia abbas monasterii Sancti Petri de Portella et conventus eiusdem loci, per nos et omnes successores nostros, confitemus et recognoscimus vobis domine Thomasie, uxori nobilis / Raimundi de Guardia quondam, que in donacione oblacione et stabilimento que nobis et dicto monasterio nostro fecistis de decimo quod habeatis in parrochia Sancte Marie de Olvan. Etiam de manso de Casis et de dominio quod habeatis in feudo quod Guillermus de Valle /3 pro nobis tenebit in dicta parrochia, retinuistis vobis quolibet anno donec Triginta anni apresenti die in antea computandi fuerint completi Quadringentos Solidos bone monete Barchinone perpetue de terno, quos nos teneremus vobis solvere / annuatim in festo in Festo Omnium Sanctorum et que tenerentibus etiam vobis solvere in primo venturo festo Natalis Domini, Octingentos solidos dicte monete, quorum Quadringentis solidi computarentur in solucione unius anni dictorum Triginta annuarum. / Retinuistis etiam domine Marquesie, priorisse Vallis Laure, quolibet anno in tota vita sua (...) ^a Centum solidum monete predicte quos nos et successores nostris annuatim in festo Sancte Marie Augusti sibi solvere teneremur.

Quare cum hoc /6 publico instrumento renunciando omni exceptionis donacionis oblacionis et stabilimenti predictorum non habitorum et doli peratimus vobis per nos et omnis successores nostros que predictos Quadringentos solidos solvemus vobis et cui volueritis / annuatim in Festo Omnium Sanctorum cunctas predicti Triginta anni apresenti die in antea computandi continue fuerunt completi. Solvemus etiam vobis et cui volueritis in primo venturo festo Natale Domini predictos Octingentos solidos, quorum Octin-/gentorum solidorum, Quadringenti computentur in solucione unius anni dictorum Triginta annuarum. Et si forte ante dictos Triginta annos completis contingeret vos mori, promitimus dictos Quadringentos solidos dare et solvere quolibet /9 anno in Festo Omnium Sanctorum cuicumque vos mandaveritis, verbo vel testamento, dono predicti Triginta anni apresenti die in antea computandi ut dictum fuerint completi. Et per predictis omnibus vobis et vestris atendendis firmiter et complendis obliga-/mus vobis specialiter totum predictum decimum de Olvan et mansum de Casis que nobis dedistis, et quicquid nos habemus in tota parrochia Sancte Marie de Olvan et in baiulia nostra de Olvan. Et damus vobis et vestris licenciam et plenam potestatem que / possitis dictum decimum et mansum de Casis et omnia alia iura que habemus et habere debemus in dicta parrochia et baiulia nostra de Olvan, accipe et ocupare vestra propria auctoritate sine requisitant nostra et cuislibet curie et deis /12 dominis et vestris satisfacere in predictis omnibus solucionibus, nisi vobis et cui volueritis compliremus et faceremus dictas soluciones ut superius continentur. In super damus vobis fideiussores Raimundum de Minovis. Antonium Torrentibus. Romeum / de Casis. Romeum Sagris. Raimundum de Curina. Petrum de Podio Cuguli. Bernardum de Solerio. Raimundum de Cerdanyola. Petrum de Palacio et Arnaldum de Casamigana, homines nostros, qui nobis cum et sine nobis, vobis et vestris tenean-/tur de omnibus supradictis. Nos itaque omnes predicti tam principalis que fidiussores, promitimus vobis domine Thomasie predicte et vestris omnia supradicta et singula atendere et complere, obligantes vobis et vestris quisque nostrum in solidum /15 perpetare hanc nos et

a. Illegible una paraula

omnia bona nostra mobilia et immobilia habita et habenda et etiam omnia bona mobilia et immobilia dicti monasterii. Dantes vobis licenciam et plenam potestatem que possitis (...) ^b quelibet nomini / et omnia bona pignorite pignerare vestra propria auctoritate sine requisicione cuiuslibet curie vel iudicis nisi vobis et cui volueritis faceremus et compliemus omnis predictas soluciones ut superior (...) ^c no aliquis / nostram pro aliquo valeat in hoc excasari vel distriti meus constitutioni et beneficio dividende accionis. Et specialiter nos fidiuissores et pleno dimidiam et nove constitutioni de fidiuissoribus ac omni alii iuri racioni et consuetu- /18 dini contra hoc repugnantibus penitus renunciamus.

Actum est hoc VII kalendas septembris, anno Domini Millessimo Ducentos octagesimo quinto.

Sig+num Raimundi Minobis. Sig+num Antoni de Torrentibus. Sig+num Romei de / Casis. Sig+num Romei Sagas. Sig+num Raimundi de Curina. Sig+num Petri de Podio Cuguli. Sig+num Bernardo Solerio. Sig+num Raimundi de Cerdanyola. Sig+num Petri de Palacio. Sig+num Arnaldi de Casamijana. Nos (...) ^d / facemus concedimus et firmamus.

Nos frater Romeus, Dei gratia abbas Portellem firmamus. Sig.+num fratris Petri, sacriste. Sig+num fra- /21 tis Bernardi Dezaruvira na hoc. Sig+num fratrus Petri de Cantellios nath. Sig+num fratrus A. Monachi. Sig+num fratris Guillelmi de Matamala in firmaqui.

Testes huius rei sunt, Arnaldus de Gravalosa. Petrus de Gravalosa et Petrus Sabata cives Minorise.

/ Sig+num Petri de Minobis, rectoris ecclesie Dolvan, in cuius manu et posse: R.de Minovis. Antonius de Torrentibus. Romeus de Casis /24 Romeus Sagris. R. de Curina. Petrus de Podio

b. Illegible.
c. Illegible.
d. Illegible.

Cugul. Bernardus de Solerio. R. de Cerdanyola. Petrus de Palacio
et Arnaldus de Casamigana, fideiussores, / predicta hanc cartam
omnia contenta in ea firmaverint, XIIII kalendas (...) ^e anno
predicto, presentibus testibus Bernardus de Mingals et G(...) ^f
et R. (...) ^g.

/ Sig+num magistere Petri, notari publici Minorise, qui hoc
scribi feci et clausi die et anno predictis.

e. Illegible.
f. Illegible.
g. Illegible.

87 bis.C

1285, octubre 26. Manresa

Domna Tomasa, vídua de Raimon de Guàrdia, per remei de l'ànima del seu pare Berenguer de Portella i de la seva mare Elisenda de Portella, llur esposa. Fa varies deixes al monestir de Sant Pere de la Portella, tot establint els diferents graus de drets d'herència els seus fills, entre ells a Marquesa de Guàrdia, priora del monestir de Santa Maria de Valldaura. Deixa per a Marquesa 100 sous anuals retinguts del delme del mas de Cases d'Olvan, a pagar el la festa de Santa Maria d'agost. Situat al terme d'Olvan, comarca del Berguedà.

Ed.: SANTAMARIA, Joan, *Memòries del monestir de Sant Pere de la Portella, document XXXV.*

In Xpi. nomine sit omnibus manifestum quod nos Domina Thomasia, uxor nobilis Raimundi de Guardia quondam, per nos et nostros successores natos et nascituros, ob remedium anime Berengarii de Portella, patris nostris quondam, et anime nostre, et domine Eliesendis de Portella matris nostre quondam, uxoris dicti Berengarii, et omnium parentum nostrorum, scienter et consulte habendo Deum pre oculis, sponte offerimus, damus arque stabilimus in perpetuum monasterio Sancti Petri de Portella et fratri Romeo, Dei gratia abbati et conventui eiusdem et successoribuseorum in perpetuum, totum decimum quod accipimus et habere et percipere debemus et consuevimus in tota parochia Sancte Marie de Olvan, simul cum manso de Casis quod ibidem habemus, et cum iure et dominio quod ibidem habemus in feudo quod Guillermus de Valle pro nobis tenet in parochia supradicta: quod dictum decimum et mansum et dominium quod habemus et habere debemus in illo feudo quod Guillermus de Valle accipit in dicto decimo, quod feudum pro nobis tenet, offerimus et concedimus perpetuo dicto monasterio de Portella pro complimento illius presbiteratus quod predictus Berengarius de Portella, pater

noster, constituit in dicto monasterio, in altari Sancti Nicolai, et pro aniversario quod idem Berengarius de Portella constituit sibi die obitus sui in predicto monasterio de Portella ac in testamento seu última voluntate continetur. Item volumus et ordinamus quod die obitus nostri domine Thomasie predicte fiat annuatim perpetuo anniversarium in dicto monasterio de Portella, tali ut modo quod abbas et conventus et alii presbiteri, tot qui sufficiant ad decem inter monachos et alios, cantent et celebrent missas pro anima nostra et celebratis missis absolvant animam meam coram altari beati Petri, simul induti vestimentis sacerdotalibus tenentes candelas in manibus, quo facto, faciant processionem usque ad sepulcrum patris nostri predicti et absolvant animam ipsius cum honore et reverencia Ihesu Xpi., et dictus abbas offerat singulis presbiteris de predictis unicuique duodecim denarios Barchinonis monete proprio de terno et provideat eiusdem honorifice in victualibus, et illum idem anniversarium faciant incrastinum in omnibus et per omnia, ut superius continetur, ita quod qualibet die cantent et celebrent decem missas, ita quod complementum viginti missis illos duos dies quolibet anno. Item volumus et ordinamus in die obitus nostri Domine Thomasie predicti annuatim perpetuo abbas dicti monasterii recipiat quinquaginta pauperes in dicto monasterio et donet eis uncumque libram panis frumenti et iusticiam vini, sicut uni monaco, et duo pulmenta si dies non fuerit carnalis, et si dies carnalis fuerit, quod det eis de duabus carnibus et donet predictis quinquaginta pauperibus centum ainas de canami, quas dividat inter eos iuxta discreccionem suam, ita quod omnes habeant camisas de dicto panno; que omnia dicimus et ordinamus quod fiant honorifice ut superius continetur de predictis decimo et manso de Casis et de redditibus et exitibus Vallisformosa, quos dictus Berengarius de Portella, pater noster, assignavit ad presbiteratum predictum et anniversarium in die obitus faciendum. Item volumus et ordinamus quod unus presbiter instituat perpetuo in altari Sancti Nicholai, constructo in dicto monasterio de Portella, qui ibi celebret qualibet die pro anima dicti patris mei et mea, et dictus presbiter sit monachus et ordinetur sicut dictus pater meus ordinavit et ordinari mandavit in suo testamento, hoc tamen

addito, quod volumus quod dictus monachus presbiter, qui in dicto altari instituetur et ad predicta assignabitur, presentetur et assignetur nobis dum vixerimus et coram nobis affirmat onus predictum et promittat celebrare in dicto altare, ut supra dicimus, et post obitum vero nostrum presentetur et assignetur sub dicta forma Poncio de Guardia filio nostro et successoribus suis dominis castri de Guardia. Item volumus, dicimus et ordinamus quod si dictus abbas et conventus dicti monasterii in predictis inventi fuerint negligentes quo minus fiant predicta, dictus Poncius de Guardia in vita sua possit compellere monasterium predictum et abbatem et conventum eiusdem ad complendum predicta, ita scilicet quod moneat abbatem et conventum dicti monasterii ad complendum predicta, et si monitione facta abbatem et conventui dicti monasterii de predictis complendis ipso duos menses immediate post dictam monitionem sequentes non compleverint, id quod defecerit de predictis quod predictus Poncius de Guardia possit accipere et occupare decimum et mansum de Casis sua propriis auctoritate et quod predicta fieri faciat et complere in monasterio de Portella predicto imputatis in predictis redditibus et exitibus Vallisformose. Post obitum vero ipsius Poncii de Guardia, si dicti abbas et conventus inventi fuerint negligentes in predictis, volumus quod Berengarius de Guardia, canonicus Barchonensis, si supervixerit dicto Poncio, possit compellere ipsos ad complemendum predicta sicut ipse Poncius posset in vita sua sub forma superius comprehensa in persona ipsius Poncii. Post obitum vero dicti Berengarii de Guardia, Raymundus de Guardia, frater Milice Templi, filius noster, si supervixerit dicto Berengario et Poncio de Guardia, possit compellere dictos abbatem et conventum ad predicta complenda sub forma in persona predicti Poncii comprehensa. Post obitum vero dictorum Poncii, Berengarii et fratris Raymundi de Guardia, domina Marquesia de Guardia, priorissa monasterii Vallis Laure, possit compellere predictos abbatem et conventum ad complendum predicta sub forma superius comprehensa. Post obitum vero predictorum dominus episcopus Urgellensis compellat monasterium predictum, abbatem et conventum, ad complendum predicta, accipiendo et occupando decimum et mansum de Casis predictum sub forma predicta, et si

abbas et conventus predicti et dominus episcopus Urgellensis in predictis negligentes inventi fuerint, dominus castri de Guardia compellat dictum monasterium, abbatem et conventum eiusdem ad complendum et faciendum predicta, accipiendo et occupando decimum et mansum de Casis predictum sub forma superius comprehensa in persona Poncii de Guardia. Retinemus tamen nobis dicte domine Thomasie in predicta oblacione, donacione, concessione et stabilimento, quod dictum monasterium de Portella et abbas et conventus eiusdem donent nobis annuatim in festo Omnium Sanctorum, hinc ad triginta annos continua numerandos, quadringentos solidos bone monete Barchinone proprio de terno, quos quadringentos solidos reciperemus nos quolibet anno in dicto festo dum vixerimus; si autem nos mori contingerit ante dictos triginta annos completos, quod dictus abbas et conventus donet dictos quadringentos solidos qualibet aano in dicto festo cuicumque nos mandaverimus verbo vel scripto donec dicti triginta anni fuerint completi; transactis vero dicti triginta annis non teneantur dictos quadringentos solidos alicui dare. Donent etiam nobis et solvant in primo venturo festo Natalis Domini octingentos solidos monete predicte, quorum quadringenti solidi computentur in solucione unius dictorum triginta annorum. Retinemus etiam quod donent domine Marquesie priorisse Vallis Laure predicte annuatim continue in festo Sancte Marie augusti in tota vita sua tantum centum solidos dicte monete; post mortem vero suam ipsos centum solidos dare nullomodo teneantur. Et ut predicta oblatio, concessio, donacio et stabilimentum maiorem semper obtineat firmitatem, iuramus per Deum et super Sa<ncta Quatuor Evangelia coram nobis posita et manibus nostris corporaliter tacta, omnia suprdicta firma habere et numquam in aliquo contravenire aliquo iure, causa vel ratione, et de evictione omnium predictorum et singulorum teneri promittimus perpetuo per nos et nostros dicto monasterio de Portella et abbati et conventui eiusdem et eorum successoribus, sub obligatione omnium bonorum nostrorum mobilium et immobilium, habitorum et habendorum. Ad hec nos frater Romeus, Dei gratia abbas monasterii Sancti Petri de Portella predicti et conventus eiusdem, recipientes a vobis Domina Thomasia predicta oblationem, donacionem, concessinem et stabilimentum predictum,

promittimus vobis et vestris et omnibus aliis supradictis et notario infrascripto, eorum nomine stipulanti, per nos et omnes successores nostros omnia supradicta et singula attendere perpetuo et complere qua a nobis attendendo fuerint et complenda sub forma, pactis et condicionibus supradictis, obligantes vobis et successoribus vestris et Poncio de Guardia et Berengario de Guardia et fratri Raymundo de Guardia et domine Marquesie priorisse Vallis Laure et domino episcopo Urgellensi et domino etiam castri de Guardia in perpetuum licet absentibus, et vobis notario infrascripto eorum nomine stipulanti, paciscenti et recipienti, omnia bona nostra et dicti monasterii nostri mobilia et immobilia, habita et habenda, dantes predictis omnibus et cuilibet eorum licenciam et potestatem compellendi nos et successores nostros ad predicta sub forma superius comprehensa.

Actum est hoc VII kalendis novembris, anno Domini Millessimo CC L XXX V.

Sig+num domine Thomasie, uxoris nobilis Raymundi de Guardia quondam, que hec facimus, firmamus et concedimus atque iuramus.

Nos frater Romeus, Dei gratia abbas portellensis, firmamus.

Sig+num fratris Guillelmi de Matamala, infirmarii. Sig+num fratris Bernardi, monachi. Sig+num fratris Joannis, sacriste. Sig+num fratris Petri, monachi. Sig+num fratris Iuliani, monachi.

Testes huius rei sunt Arnaldus de Grevolosa, Petrus de Grevolosa, Petrus Cabassa, cives Minorise, et Petrus de Minovis, capellanus ecclesie Sancte Marie de Olvan.

Si+num Magnifici Petri notarii publici Minorise, qui hec scribi feci, cum lineis suprapositis in prima linea ubi dicit quondam, et clausi die et anno predictis.

1288, març 31. Berga

Arnau de Grevalosa, ciutadà de Manresa, ven i concedeix a Blanca abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, i convent, la potestat del castell de Puigdemàger, situat en el bisbat de Vic, i tot el feu que té Ramon de Medàlia per Agnès i el seu fill Pons de Vilallonga. Acepten 150 sous de Barcelona. Situat al terme de Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.162 n. 9. Perg. 230/390. Mal Conservat, molt fluix i borrós, e quasi il·legible la part dreta del pergami. El vers del pergami diu: "La compra que feu la abadessa de Vallaura de Puig de Mager y la àpoca".

Notum sit cunctis quod ego Arnaldus de Gravalosa, civis Minorise, excerta sciencia iure mi cesso, ab Agnete de Vilalonga (...) ^a / quando cum instrumentis inde confectis, vendo, concedo, diffinio et solvo vobis domine Blanche, Dei gratia abbatisse monasterii Vallis Lauree et conventui (ipsius monasterii et) ^b /3 vestris successoribus imperpetuum, potestatem castris de Podio Maiori quod est in episcopatum Vicensi et totum illud feudum quod Raimundus de Medalia per dictam (...) ^c Poncium de Villalonga tenet et tenere debet cum toto iure, potestate, senioratico, iurisdicione et dominio. Predictis Agneti et Poncio eius filio, et (...) ^d / petitionis quolibet iure racione vel causa in toto dicto castro et mansis, terris, honoribus et possessionibus suis terminis et perticentiis universis et in hominibus (et mulieribus) (...) ^e /6 habitantis, presentibus et futuris ubique sint. Predictam itaque potestatem

a. Borràt, falten unes 25 lletres.

b. Borrós, interpreto.

c. Borrós, falten unes 20 lletres.

d. Borrós, falten unes 15 lletres.

e. Borrós, interpretem i falten unes 5 lletres.

dicti castri, feudum et dominium et alia et omnia supradicta et
singula pro ut melius et (...) ^f / filius eius in ibi habent et
habere debent et consueverunt excerta sciencia, iure et
auctoritate ipsius cessionis michi ab eis in hiis facta, vendo,
concedo, solvo et (definio vobis et dicti) ^g mona-/sterii et
conventui vestro et dicto vestro monasterio imperpetuum. Cedens
vobis et successoribus vestris in hiis omnibus, omnia loca mea
et dictorum Agneti et Ponci iura voces (...) ^h /9 (...) ⁱ
conventum vestrum ac successores vestros, dominas et
procuratores, in rem nostram propriam, mandamus dicto Raimundo
de Medalia et universis hominibus et mulieribus dicti castri et
aliis (...) ^j / (...) ^k aliquo teneantur dictis Agneti et Poncio,
que vobis et vestris et cui volueritis de cetero obediant et
respondeant de omnibus et singulis, de quibus ipsi Agneti et
Poncio (...) ^l / (...) ^m et debebant quam ipsos inde auctoritate
predicta duxi absolvendos. Et ut melius dici et intelligi potest
ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellitium (...) ⁿ
/12 in omnia et singula de meo meorumque et dicti Agnetis et
Poncii iure dominio et posse et in vestrum vestrorumque ius
dominium et posse mito et transfero irrevocabiliter, ad dandum
(vend)endum ^o / (...) ^p nandum, alienandum, habendum, tenendum
omnique tempore, in pace possidendum et ad omnes vestras
vestrorumque voluntates libere faciendas, absque aliquo
retencione et excepcione (pro hoc) ^q / autem vendicione,
concessione, solutione et diffinicione, accepi a vobis .Centum
Quinquaginta. solidos monete Barchinonem de terno. Super quibus
quia a vobis bene paccatus sum. Renuncio excepcioni precii et
/15 peccunie non recepte et legi illi que subvenit deceptis
ultra dimidiam iusti precii, et omni iuri divino et humano,
scripto et non scripto, publico et privato, canonico et civili

f. Borrós, falten unes 15 lletres.

g. Borrós, interpreto.

h. Borrós unes 10 lletres.

i. Borrat 3 lletres.

j. Borrat unes 8 lletres.

k. Borrat 5 lletres.

l. Borrat unes 9 lletres.

m. Borrat unes 9 lletres.

n. Borrat unes 4 lletres.

o. Borrós, interpretem.

p. Borrós.

q. Interpretem.

seu consue-/tudinario. Et sicquid amplius hec predicta valevit aut valere poterint, totum id quantumcumque sit vobis et vestris perpetuo, inde certificatus dono et remito. In super promito salvare vobis et vestris, / totam presentem vendicionem et esse inde vobis et vestris legalis guirens, auctor et deffensor, et que tenebor vobis et vestris semper de firma et legali eviccione et guirentia contra omnes /18 personas, et omni contradicenti me opponam ante causam in causa et post causam, et in iure et extra ius. Et pro predictis complendis et attendendis, obligeo vobis et vestris successoribus / auctoritate dicte cessionis, omnia bona mobilia et immobilia, habita et habenda, dictorum Agnetis et Poncii et etiam mea ubique sint. Renunciens quantum ad hoc omni iuri rationi et consuetudini contra hec / repunquantibus.

Actum est hoc pridie kalendas aprilis, anno Domini M° CC° Octogeno Octano.

Sig+num Arnaldi de Gravalosa, predicti, qui predicta laudo, concedo et firmo.

/21 Testes huius rei sunt, Raimundus de Qualpari. Berengarius Muntanerii. Petrus Barrat et Petrus Iuliani.

/ Bernardus de Pratibus, notarius publicus Berge, hec scripsit et clausit hoc suo Sig+no^r.

r. Signe autografat i decorat.

1288, abril 4. Prats del Rei

Trasllat fet 19 d'abril de 1341. Guillem de Quadra de Solanelles i muller, venen a Romeu, batlle de Solanelles, una sort de terra que tenen en el terme de Puigdemàger, sota el domini de l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, per 18 sous de Barcelona. Ho transfereixen tot, menys els drets de l'abadessa, i un cens anual de 2 diners rebedors per la festa de sant Miquel. Situat al terme de Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.162 n. 10. Perg. 305/240.

Hoc est translatum sumptum fideliter, tercio decimo kalendas madii, anno Domini Millesimo CCC^o Quadragesimo Primo, a quodam instrumento cuius tenor noscitur esse talis. Notum / sit cunctis quod ego Guillermus de Quadra de Solanellis et uxor mea Columba, nos simul, per nos et successores nostros, cum testimonio huius instrumenti publice confecti. Vendimus vobis /3 Romeo, baiulo eiusdem loci et uxori vestre Geralde, et vestris successoribus imperpetuum, quandam sortem terre quam nos habemus in termino de Podio Mager, sub dominio domine abbatisse / de Vallaura; sicut affrontatur ex omnibus partibus cum vobis emptoribus. Sicut ab omnibus partibus affrontatur et determinatur, cum introitibus et exitibus suis et cum omnibus suis pertinentiis. / Vendimus et concedimus vobis predictis et vestris imperpetuum dictam sortem terre pro precio .Decem et Octo. solidorum monete terni Barchinone. Quos a vobis habuimus et recepimus numerando. Ideoque /6 renunciamus excepcioni non recepte, peccunie et doli, et illi legi que subvenit deceptis ultra dimidiam iusti precii non recepti. Extrahendo dictam terram de nostro nostrorumque / ius dominium et posse, et eandem

in vestrum vestrorumque ius dominium et posse transferimus irrevocabiler, ad omnes vestras vestrorumque voluntates faciendas. Salvo iure dicte / domine abbatisse. Et salvo etiam nobis et nostras in perpetuum .Duos. denarios monete terne predicte scensuales annuatim in festo Sancti Michaelis mensis septembre. Et /9 inde alium dominum ne patronum non eligatis nisi nos et nostros. Et si vendere, inpignorare vel alienare volueritis, nobis vel nostris iure, faciatis anno spacium triginta diorum / cum suis noctibus, et si retinere voluerimus, licitum habeamus dandi tantum quantum aliquis alius emptor daret sine autem vestram inde faciatis voluntatem, exceptis mililibus et setis. Et de eviccione et guirentia, obligamus vobis et vestris, nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda. Renunciantes omni iuri canonico et civili, /12 comuni et privato, Consuetudini et nove Constitutioni; et ego dicta Columba, gratis renuncio beneficio senatus, consulti velleiani et iuri ypothecarum meorum et sponsali-/cio meo et omni alii iuri scripto vel non scripto penitus. Renunciamus in super ego dicta Columba, gratis iuro omnia predicta fideliter atendere et complere bona fide, sic Deus / me adiuvet, et hac Sancta IIII° Dei Evangelia, coram me posita et mea manu tacta.

Actum est hoc II nonas aprilis, anno Domini Millessimo CC° LXXX° octano.

Sig+num Guillermi de /15 Quadra. Sig+num Columbe, eius uxoris, iurati predictorum, qui hoc firmamus et laudamus.

Ego Guillermus de Moraria, baiulus domine abbatisse de Valdaura, qui hoc firmo / et laudo, salvo iure et dominio monasterii de Valdaura, in omnibus et meum Sig+num^a aposui.

Ego Romeus Durandi, presbiter notarius publicus de Pratis, pro Garangoldo / de Medalia, rectore ecclesia eiusdem loci, hoc scripsi et meum Sig+num^b aposui, die et anno prefixis.

a. Signa autografat i dibuixat.
b. Signe autografat i dibuixat.

/18 Sig+num Berengarii Mercer, subvicarii de Pratis et Segarria pro domino rege, qui huic translato in nostri presentia per infrascriptum notarium, cum suo originali fideliter comprobato, nostram prestamus auctoritatem periter et decretum, ut fides eidem translato ab omnibus habeatur appositum hic, pro notarium infrascriptum, die et anno predictis.

/Sig+num^c mei Jacobi de Ulugia, regentis scribaniam ville Pratis, pro ffratrem Ffrancischo Vives, coadjutore perpetuo rectore ecclessie dicte ville, ac notario /21 publico eiusdem, qui hoc translatum sumptum a suo originali fideliter actorizatumque per dictum subvicarium, scribi feci die et anno in prima linea, / contentis presentibus testibus Petro Viver et Raimundo Scutifier de Pratis, et clausi.

c. Signa autografat i dibuixat.

1288, agost 23. Prats del rei.

Raimon de Medàlia i Sibil.la la seva muller, senyors del castell de Grevalosa, venen a Blanca abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, la castellania i "statica" que tenen en el castell de Puigdemàger: el mas d'Agramunt i el mas de Soler Dalmau. També venen tot el que tenen en l' anomenat Casal de Meyà, i totes les dominicatures que tenen en tot el terme del castell de Solanelles, i en general, tot el que tenen en els termes i castells de Puigdemàger i el de Solanelles, tan per alou com per feu. El preu és de 1.500 sous, que reben. Situat al terme de Prats de Rei, la comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 11. Perg. 400/510. Té taques d'humitat en ambdues bandes. Borrós.

Notum sit cunctis quod ego Raymundus de Medalia, et uxor mea domina Sibilia, domini castri de Grevalosa, non cohacti ab aliquo ne circumventi, sic bono animo et spontanea voluntate et excerta sciencia, per nos et omnes successores / nostros, vendimus vobis domine Blanche, Dei gratia abbatisse de Vallaura presenti et recipienti hanc venditionem, et vestris sucessoribus et toto conventui eiusdem monasterii de Vallaura, et cui sive quibus vo(lueritis)(...) ^a /3 castelanium et staticam, que habemus et habere debemus, in castro de Podio Mager et mansum Acrimonte in eidem castro, et mansum Solerii Dalmacii in termino eiusdem castri, et Roviram Modelianam et omnia alia que hab(emus)(...) ^b / vocatum Casal de Meyà, et apud Cruyosses in predicto termino et omnes dominicaturas quas habemus vel habere debemus in toto termino castri de Solanelis, et generaliter omnia alia que habeamus vel habere debemus, in castro et in /

a. Borrós per taca, interpretem.

b. Borrós per taca, falten 4 lletres.

termino de Podio Mager et de Solanelis, tam per alodium quam per feudum. Predictas itaque castelianam et staticam et dictos mansos et dominicaturas et omnia alia que habemus vel habere debemus in dicto castro de Podio Mager et in termino /6 eiusdem et castri de Solanelis, tam per alodium quem per feudum, vendimus vobis dicte domine abbatisse et conventum monasterii predicti de Vallaura et vestris succesoribus in perpetuum, cum hominibus et feminis ibi de (...) ^c / notibus et ubicumque etiam sint vel degeant, presentis et futuris, cum honoribus et possessionibus vineis, scilicet, et terris cultis et heremis in montibus et planis, per omnia loca et cum arboribus fructuribus vel infructuritis (...) ^d / granerium et cum pratis, pascuis, nemoribus, silvis, venationibus, devesis et granicis, aquis, aqueductibus, montibus et montanis et omnibus pertinentiis, terminis et iuribus dicte castelanie et statie et (honorum) ^e /9 mansorum et aliorum honorum et possessionum et dictorum dominicaturam, quod per feudum et franchum alodium, habemus et possidemus in Vicensi diocesi. Et omnis redditus census agraria, exitus, laudimia (...) ^f ria, / proventus, redemptiones hominum et mulierum, intestis, exorquiis, cuguciis, servitia, ademprivia et iuridiccione et qualibet alia iura realia et personalia, quod de iure usu in consuetudine, habemus et / habere debemus accipere, in dicto castro et in terminis predictis, et in mansis et in pertientiis et iuribus ipsorum, et in hominibus et feminis eorundem. Hanc autem venditionem facimus vobis, dicte domine abbatisse /12 et dicto monasterio et cui sive quibus velitis, in perpetuum per feudum et per franchum alodium, de predictis omnibus et singulis iure libere et ab solven et sine omni condicione et retencione, et sicut melius dici potest vel intelligi toto nostro bono intelectum et dicti monasterii. Extrahentes predicta omnia et singula que vobis vendimus, de iure dominio et posse nostri et nostrorum et eadem omnia et singula supradicta, in nostrorumque ius do-/minium et posse mitimus, transferimus irrevocabiliter, ad habendum et tenendum, omnique tempore in pace possidendum et ad omnem nostram

c. Illegible una paraula.

d. Borrós per taca, falten unes 5 lletres.

e. Borrós per taca. Interpretem.

f. Borrós, illegible 9 lletres.

nostrorumque voluntatem, et dicti monasterii in de libere /15
faciendam, per feudum et per alodium sine contradiccione et
impedimento nostro et nostrorum et ullius presentem. Et ex causa
venditionis, cedimus vobis et vestris et dicto monasterio, omnia
loca iura, voces, exceptiones, defensores / acciones reales et
personales seu mixtas, utiles et directas, ordinarias et
extraordinarias, et alias quascumque nobis competentibus et
competituris, aliquod modo in predictis omnibus et singulis que
vobis vendimus, et contra / quascumque personas et res ratione
eorum. Quibus locis iuribus, vocibus, exceptionibus,
defensionibus et accionibus nostris predictis, possitis vos et
dictum monasterium uti et ex parte agendo et defendendo, in
iudico et extra /18 iudicium, contra quaslibet personas, quem ad
modum nos possemus ante huius modi venditionem et cessionem.
Constituendo vos et dictum monasterium, dominam et procuratricem
in rem nostram propriam, ad / faciendum inde nostre libitum
voluntatis. Et promittimus vobis, quod per nos vel per
procuratorem nostrum, trademus vobis vel procuratori vestro
possessionem predictae castlanie et statice, et dictorum mansorum
et dominicaturarum / et iurum eorundem, quandocumque vobis
placebit. Et de presenti constituimus, nos pro vobis et nomine
vestro et dicti monasterii, tenere et possidere predictam
castelanium et staticam et mansos et dominicaturas et predictos
alios /21 honores et possessiones, cum terminis et pertinenciis
in iuribus eorundem. Predicta dicimus et mandamus cum testimonio
huius publici instrumenti Vicensi, etiam epistole gerentis
Acrimonte dicti castris, et suis quod nos dictum / monasterium
habeant de cetero pro domino suo, et quod vobis faciat homagium
et fidelitatem, et respondeat et satisfaciat de omnibus iuribus
nostris in omnibus per omnia.

Et vos, etiam possitis ipsum ad hoc compelere sicut ut / decimis
dicti mansi pro hac autem venditione, habuimus et recepimus a
vobis .Mille et Quingentos. solidos, monete terni Barchinone, de
quo precio constituetur, nos a vobis bene fare pacatos et
contentos ad /24 nostram voluntatem, et ideo renunciamus
exceptioni non numerante, pecunie et non recepte et doli, et
illi legi que subvenit deceptis ultra dimidiam iusti precii et
omni alii iuri canonico et civili, / comuni et privato et

consuetudini, et omni alii iuri tam promulgator, quod promulgando, dando et remitendo vobis et dicto monasterio, si quod hoc que gratis et ex certa sciencia irrevocabiler donacione in (terminis)(...)^g / vobis in dicto monasterio vendimus, plus valent vel possunt valere precie supradicto in super, convenimus et promittimus vobis et dicto monasterio per nos et omnes heredes et successores nostros, quod solvabimus /27 vobis et dicto monasterio perpetuo tam hanc venditionem et erimus inde vobis et dicto monasterio, leguales guirentes actores et defensores contra omnes personas, et vobis et dicti monasterii semper de / firma et legali eviccione, teneri promittimus. Et si forsam aliqua vel alique persone moverent, vobis vel dicto monasterio, aliquas petitiones sive demandas in predictis que vobis et dicto monasterio vendimus, / vel tali que parte eorum, promittimus quod respondeamus pro vobis et dicto monasterio, cuilibet querelanti set querelantibus. Et in principio cause sive causam ipsas in vobis suscipiemus et agemus cum nostris propriis /30 supratibus a principio usque ad finem, vel vos vel dictum monasterium, finelitis positis ipsam causam sive cause, agere et ducere, per nos ipsos et hoc sit in eleccione nostra et dicti monasterii, nos enim remittimus / vobis et successotibus vestris et dicto monasterio expacto necessitatem denunciaticis. Et si vos vel dictum monasterium eligeritis tractare et ducere predictam causam sive cause in propria persona, promittimus vobis et dicto / monasterio restituire et solvere expensas archa licem factas, et quicquid et quantum a vobis vel vestris successoribus evictum fuerit, cum omni dapnno et interesse que, inde vos vel dictum monasterium facietis vobis /33 sustinebitis aliquo suo sine obtineatis in casu sive subcumbetis. Et credatur vobis et successoribus vestris, super predictis missionibus dapnnis et interesse plano et simplici verbo nostro absque placito, / testibus ac sacramento et absque aliquo alio genere probacionum. Et hoc omnia supradicta et singula ut superius continentur, promittimus vobis et successoribus dicti monasterii per nos et omnes heredes et successores / nostros. Obligando vobis et dicto monasterio, pro predictis omnibus et singulis, omnia bona nostra mobilia et in mobilia habita que habenda. Ad hec autem, ego

g. Doblec del pergami, illegible unes 15 lletres.

domina Sibilie, uxor dicti Raymundi de Medalia, /36 cerciorata de iure meo a notario infrascripto, renuncio quantum ad hoc sponsalicio meo et iuri ypothecarium mearum et senatus consulto velleyano et donationi propter nubcias et omni alii iuri / rationi et consuetudini, quibus possem contra predicta vel aliqua de predictis aliquo tempore venire aliquo iure vel casu. Et ad maiorem firmitatem, iuramus vobis et dicto monasterio, / per Deum et eius Sancta quatuor Evangelica, manibus meis corporaliter tacta, predicta omnia et singula, atendere et complere et inviolabiliter observare, et numquam in aliquo contravenire, aliquo /39 iure causa vel racione.

/ Actum est hoc decimo kalendas septembre, anno Domini Millessimo CC° LXXX° VIII°.

Sig+num Raymundi de Medalia. Sig+num domine Sibilie, eius uxoris, predictorum iuratorum, / qui hoc totum firmamus, laudamus, ratificamus et aprobamus

/42 Testes huius rei sunt vocati et rogati, Petrus Cereyani. Raymundus Cereliony. Guillermus Moraria de Pratis. Guillermus de Albespino, presbiter. Arnaldus de Clusa, clericus de Grevalosa. / Guillermus Ferari (...) ^h sera de Menresana.

/ Sig+numⁱ Garangoldi de Medalia, notarii publici de Pratis, qui hoc scribi fecit et clausit die et anno preffixis.

h. Borrós, falten 5 lletres.

i. Signe autografat i decorat.

1288, agost 23. Castell de Puigdemàger.

Raimon de Medàlia, senyor de Grevalosa, dóna possessió a Guillem de Morera, batlle dels castells de Puigdemàger i de Solanelles, en nom de Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, de la estàtica i castellania dels dits castells i masos de Agramunt i de Soler Dalmau. Situats al terme de Prats de Rei, la comarca de l'Anoia.

A. AHN, Secció Clero, Valldaura, c. 162, n. 12.
Perg. 220 /225. La primera lletra dibuixada.

Notum sit cunctis quod in presencia mei notarii et testium infrascriptorum ad hoc specialiter vocatorum / et rogatorum. Raimundus de Medalia, dominis castri de Grevalossa constituit se in castro de Podio /3 Mager et in dominicatura quam tenet Bertolinus, apud pratum de Solanelis, et misit Guillermm Moraria, baiu-/lum castri de Solanelis et de Podio Mager pro domina Blanca, Dei gratia abbatissa de Vallaura, et nomine / eiusdem domine abbatisse in vacuam possessionem statice et castlanie dicti castri et mansi /6 de Acrimonte in eodem castro, et omnium possessionem et pertinentiarum et in racioni eorumdem et mansi / Solerii Dalmacii, cum omnibus suis pertinentiis et de omnibus aliis honoribus et possessionibus, que habet / vel habere debet, tam per alodium quam per feudum, in castro et in termino de Podio Mager et de Solanelis, /9 mitendo dictum Guillermm Morariam in dicta statica et castlania et mansis predictis, nomine dicte / domine abbatisse, hostendendo sibi honores ipsorum et tradendo sibi glebas in signum vere / possessionis. Et mandavit dicto Acrimonte quod de cetero, dicte domine abbatisse et dicto monaste-/12 rio de Vallaura, responderet in omnibus, tanquam suo domino naturali, de iuribus sui mansi in / cuius rei testimonium, dictus Raimundus de Medalia mandavit per me notarium feci / publicum instrumentum ut

in rei memoria melius veritas haberetur.

Actum est hoc X^o kalendas /15 setembre, anno Domini Millessimo CC^o LXXX° VIII^a.

/ Testes huius rei sunt: Petrus Cercyo. Raimundus Cereyani. Guillermus de Albspino presbiter.

/Sig+num^b Garandoldi de Medalia, notarii publici de Pratis, qui hoc scribi fecit, die et anno /18 prefixis.

a. L'última "X" de la xifra, està tacada.
b. Signe autografat i decorat.

1288, agost 23. Prats del Rei
Raimon de Medàlia, senyor del castell de Grevolosa, i muller Sibil.la, confessen i reconeixen que han rebut de Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, els 1500 sous, per la part de la venda que van fer de la estàtica del castell de Puigdemàger i del mas d'Agramunt i altres, tan en alou com en feu, en el terme dels castells de Puigdemàger i de Solanelles. Situats al terme de Els Prats de Rei, a la comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 13. Perg.
 215/190. El vers del pergami diu: R. Medalia i esposa han rebut 1500 sous per la venda estàtica de P.Mager i Solanelles.

Notum sit cunctis quod ego Raymundus de Medalia, dominis castris de Grevolossa et uxor mea domina Sibilia, nos / simul, per nos et omnes successores nostros, confitemur et recognoscimus bene esse pacatos et contentos /3 a vobis domina Blanca, Dei gratia abbatissa de Vallaura et a successoribus dicti monasterii in perpetuum nostre vo-/luntati de .Mille et Quingentos. solidos monete terni Barchinone, quos vos nobis debebatis ratione venditionis / quam vobis fecimus de statica castris de Podio Mager et mansi de Acrimonte et de omnibus aliis que habebamus in termino dicti /6 castris de Podio de Mager et de Solanellis, tam per alodium quam per feudum. Et quia ad preces nostras, de predictis .Mille et / Quingentos. solidos, instituistis vos debtricem Raymundo Cereyeni de Pratis, ita quod quicquid cum ipso fe-/ceritis ratum et firmum, concedimus habere perpetuum ex parte nostra et nostrorum, facimus vobis dicta domine abbatisse /9 et monasterio ante dicto, finem perpetuum et legalem pactum de ulterius non petendo et de non agendo, in iudicium vel extra iudi-/cium, in curia et extra curiam, sicut melius dici vel cogitari potest, toto nostro bono in-/tellectui

et predicti monasterii. Renunciantes omni iuri racioni et consuetudini scriptis vel non scriptis, /12 vobis in his aliquid iuvanti. In super gratis et si non mi iuramus, omnia predicta fideliter a atendere et complere, / bona fide, sic Deus nos adiuvet et hac Sancta IIII° Dei Evangelia, coram nobis posita et nostris manibus tacta.

/ Actum est hoc X^o kalendas setembre, anno Domini Millessimo CC^o LXXX° VIII°.

Sig+num Raymundi de Medalia. Sig+num /15 domine Sibilie eius uxoris, predictorum iuratorum, qui hoc firmamus et laudamus.

/ Testes huius rei sunt: Petrus Tercio. Raimundus Tercyoni. Arnaldus de Clusa, clericus de Grevalossa.

/ Sig+num^a Garangoldi de Medalia, notarii publici de Pratis, qui hoc scribi feci, /18 die et anno prefixe.

a. Signa autografat i dibuixat.

1288, agost 23. Prats de Rei

Raimon de Medàlia, senyor de Grevalosa i la seva muller Sibil.la, absolen a Agramunt de Puigdemàger i a la seva muller, de tota fidelitat natural i homenatge de domini i jurisdicció. Manant que en el successiu, responguin a Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i al convent del monestir, i li faci homenatge oral i de mans, que com home propi han de fer al seu senyor. Terme de Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 14. Perg.
150/210. La primera lletra dibuixada.

Notum sit cunctis quod ego Raymundus de Medalia, dominis castris de Grevalosa et uxor mea domina Sibilialia, / nos simul per nos et omnes successores nostros, cum testimonio huius instrumenti perpetuo valituri, absolvimus /3 vos Acrimontem de Podio Mager et uxorem vestram Sibilialiam, et omnes filios et filias vestras presentes / atque futuros, ab omni fide naturalitate et homagio dominio et iurisdictione, in quibus nobis tene-/bamini aliqua ratione. Mandantes vobis et vestris, quod deinceps respondeatis domine abba-/6 tisse de Valldaura, nomine Blanca, et conventui eiusdem monasterii, cui vos et mansum vestrum / vendidimus tanquam domino naturali, de omnibus de quibus vobis respondere tenebamini usque nec^a. Et / faciatis sibi homagium ore et manibus, sicut homo proprius tenetur facere domino suo. Et ut hec /9 omnia supradicta melius et firmiter observentur, ego predicta domina Sibilialia, gratis et sine mi iuro omnia predicta / fideliter attendere et complere. Renunciatis scienter, beneficio senatus, consulti velleyani et iuri ipothecarum / et sponsalicio meo, sic Deus me adiuvet, et hac Sancta IIII° Dei Evangelia, coram me posita et mea manu /12

a. Interlineat "nec".

tacta.

Actum est hoc X^o kalendas septembre, anno Domini M^o CC^o
LXXX° VIII°.

Sig+num Raymundi de / Medalia. Sig+num domine Sibilie eius
uxoris, iurant predictorum, qui hoc firmamus et laudamus.

/ Testes huius reii sunt: Raimundus P. Tercyo. Petrus
Tercyo. G. Morera de Pratis.

/15 Sig+num^b Garangoldi de Medalia, notarii publici de
Pratis, / qui hoc scribi fecit, cum aposito in VII linea vi
dici, nec, die et anno prefixa.

b. Signe autografat i decorat.

1288, agost 28. Església de Solanelles
 Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura,
 en consell i voluntat de tot el convent, donen i
 estableixen a Bernat Rosses dez Conemines i la seva
 muller Maria, el mas de Soler Dalmau amb totes les
 seves possessions, terres, arbres, honors, vinyes,
 horts, casals i agris cultivat o erms, perque ho
 cultivin. Ha de donar una 1/4 part de les collites i
 la dècima del domini. I de "barquama" un cens anual de
 dos sous i un parell de gallines. Acepten 150 sous per
 aquest establiment. Situat al terme de Els Prats de Rei,
 comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 15. Perg.
 270/225. Document partit per ABC. Mal conservat. Trencat
 a la part d'abaix, amb 4 entrades/forats.

ABC

ABC

ABC

Notum sit cunctis quod nos Blancha, Dei gratia abbatissa
 monasterii Vallis Laure, de consilio et voluntate conventui /
 nostri, damus et stabilimus vobis Bernardo Rosses dezet
 Coneminas, et uxori vestre Marie et vestris in perpetuum
 silicet, totum mansum nostrum de /3 Solario Dalmacii, cum
 omnibus suis possessionibus, terris et arboribus, honoribus,
 vineis, ortis et ortallibus et agris cultis et / heremis. Et cum
 omnibus suis pertinenciis atque pertinendis et domibus. Tali
 vero forma que, vos sitis homo noster solidus et afoncatus, / et
 faciatis staticam perpetuam in manso predicto de Solario
 Dalmacio. Et laboretis bene et cultibiretis honores predicti
 mans-/6 si. Et detis nobis bene et fideliter, quartam partem et
 decimam dominium honorum, de quibus honoribus consuetum est.
 Item stabi-/limus que detis nobis et monasterio predicto de
 barquama annuatim, duos solidos scenssuales monete terni
 curribilis Barchinone, / et unum par gallinarum. Item damus

vobis licenciam que possitis plantare vineas in honoribus quartallis. Et de vineis, detis nobis et /9 dicto monasterio, quartam partem fideliter, et de trullis, detis nobis decimam. Et si predictum manssum vel aliquam partem ipsius, / vendere vel impingnorare vos vel vestri volueretis, infra spacium XXX dierum cum suis noctibus, nobis et dicto monasterio / stare faciatis. Et si predicta retinere voluerimus, licitum habeamus dandi tantum quantum aliquis, quantum aliquis alius non tar-/12 daret sui autem licitum habeatis, vendendi, alienandi, impingnorandi nostris censualibus et non aliis. Confitemur a vobis habuisse et / recepisse ratione istius stabilimenti .Centum Quinquamginta. solidos monete Barchinonem de terno, quos omnes numerando a vobis / habuimus et recipimus et sumus bene vestri paccati ad nostram voluntatem. Renunciantes omni excepcioni non recepte /15 et habite dicte pecunie et doli, et omni excepcioni in facta, et legi que corrigit deceptione dimidia iusti precii, et omni / alii iuri scripto et non scripto, publico vel privato. Et de eviccione et guarentia, promitimus vobis et vestris, dictam donacionem facere, tenere / et habere in pace expletare contra cunctas personas, et esse legales guarentes et deffensores, ante causam et in causa et /18 post causam, sub obligatione speciali omnium bonorum predicti monasterii, mobilium et in mobilium habendum vel haben-/darum, ubique sint, quandocunque vel quecieunscunque, per vos vel per vestros fuerimus requisiti, pro ut melius dici potest in-/telligi utilitati et comodo vestro, et in totum.

Actum est hoc quinto kalendas septembre, anno Domini M° CC° LXXX° VIII°.

Sig+num /21 domine Blanche, Dei gratia abbatisse predicte. Sig+num domine Xanxe de Vilamur, monache. Sig+num domine Sibilie de(...) ^a / ria, monache predicti monasterii. Sig+num Bernardus Rosses predicti, nos omnes in simul, qui hoc laudamus et firmam(us) ^b.

a. Trencat, falten tres lletres.
b. Trencat, interpretem.

/Testes que firmare rogamus. Sig+num Berengarii Re(...)^c,
Sig+num Petri clerici. Sig+num Guillermi Moraria, Sig(+num)^d /24
Guillermi Za cuadra, (Sig+num)^e Bartholini de Solane(li)^f.
Testium.

Guillermus Albespi^g, de mandato Raimundi Ganalgoldi de
(Meda)^h-/lia, notarii publ(ici)(...)ⁱ, vices Raimundi Vicens
ep(iscopi)^j ecclesia de Solanellis, hoc scripssi, cum literis
suprapositis (in)^k / IIII^a linea ubi dici, (...)^l et hoc Sig+num^m.

/27 Sig+n(um mei Gar)ⁿangoldi^o de Meda(lia notarii)^p
publici (...)^q hoc scribi fe(ci)^r.

-
- c. Trencat, falten 3 lletres.
 - d. Trencat, interpretem.
 - e. Trencat, interpretem.
 - f. Trencat, interpretem.
 - g. Interlineat "Albespi".
 - h. Trencat, interpretem.
 - i. Trencat, interpretem.
 - j. Trencat, interpretem.
 - k. Trencat, interpretem.
 - l. trencat, falten unes 12 lletres.
 - m. Signe autografat i decorat.
 - n. Trencat, interpretem.
 - o. Trencat, interpretem.
 - p. Trencat, interpretem.
 - q. Trencat.
 - r. Trencat, interpretem.

1288, septembre 15. Prats del Rei
Raimon de Puigdemàger, comorant en el castell de Puigdemàger, per ferma i solemna estipulació, promet a Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, ésser home seu, soliu i afocat en el castell de Puigdemager, fent a ella i al monestir homenatge de digne home. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 16. Perg.
 130/195.

Notum sit cunctis quod ego Raimundo de Podio Mager, comorans in castro de Podio Mager, per me et per omnes successor/res meos^a, per firmam et sollempnem stipulacionem interpositam, promito et convenio, cum hoc publico instrumento /3 perpetuo valituro, vobis domine Blanche, Dei gratie monasterii^b Vallis Laure et successoribus vestris sive conven-/tui eiusdem loci, esse homo vester solidus et afocatus in castro de Podio de Mager, faciens vobis et / vestro monasterii, homagium per de dignium homine et manibus, promitens, vobis et dicto monasterio, esse bonus /6 et fidelis cum omnibus honoribus, possessionibus, terris, ortis, ortallibus, vineis, clapssis, agris cul-/tis et heremis, scenssualibus, quos vel quas modo teneo, habeo et possideo vel quas Deo dante lucra-/ri vel meliorari potereo, in termino castris predicti, et promito vobis face custodire, servare castrum vel /9 castro vestro defendere die ac nocte, in stando et redendo, stando, dormendo, vigilando ubique. / Et homines nuncios vestros, et tenere in peramentum vel imperamenta, vestre baiuli et successorum vestrorum. / Renunciens penitus omnibus iuribus auxiliis et humanis sive

a. meos , intelineat.

b. sobreescrit "monasterio".

privilegis, tam constitutis quam consti- /12 tuendis, tam hic specialiter numeratis pro ut melius dici nominari, cogitari potest ad utili- /tatem et comodum vestrum et vestrorum.

Actum est hoc XVII° kalendas octobris, anno Domini M° CC° LXX° VIII°.

/Sig+num Raimundi de Podio Mager, predicti qui hoc laudo et firmo.

Testes que firmare rogo. Sig+num /15 Petri clerici. Sig+num Berengarii Abbatis de villa Pratorum.

Guillermus de Albespino de mandato / Garangoldi de Medalia, notarii publici de Pratis et gerentis vices Raimundum Vicensi episcopi in ecclesia / de Solanellis, hoc scripssi, cum literis suprapositis in secunda linea ubi dici, meos, et hoc Signum /18 meum^c aposui.

c. Signe autografat i decorat.

1288, setembre 22. Castell de Puigdemàger
Trasllat fet l'any 1308. En presència del notari i testimonis, cridats i pregats per Raimon de Medàlia, senyor del castell de Grevolosa, dóna possessió a Guillem de Morera, batlle dels castells de Solanelles i de Puigdemàger per l'abadessa Blanca del monestir de Santa Maria de Valldaura, de la castellania i estàtica dels dits castells i dels masos d'Agramunt i de Soler Dalmau. Situats al terme de Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 17. Perg. 225/145. Mal conservat, tinta correguda en bona part del document.

Hoc est translatum^a ab originali fideliter sumptum cuius series sicut habetur. Notum sit cunctis quod in presencia mei notarii, et / testium infra scriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum, Raimundus de Medalia, dominis castri de Grevo-/3 losa, constituit se in castro de Podio Mager, et in (...) ^b quam tenet Bertolinus apud pratum de Solanelis et mi-/sit Morariam bailum castri de Solanelis et de Podio Mager pro domina Blanca, Dei gratia abbatissa de Vallaura, et me /eiusdem domine abbatisse, in vacuum possessionem statice et castelanie dicti castro et mansi de Acrimonte in eadem castro, /6 et omnium possessionum et pertinenciarum et iurium (eiusdem) ^c et mansi Solerii Dalmacii, cum omnibus suis pertinentiis et de omnibus / aliis honoribus et possessionibus que habet vel habere debet, tam per alodium quam per feudum, in castro et in termino de Podio Mager / et de Solanelis, Mitendum dictum Guillermum

a. Les tres primeres paraules tinta escorreguda.

b. Borrós, dues paraules.

c. Borrós, interpretem.

Morariam in dicta statica et castlania et mansis predictis, nomine dicte domine ab-/9 batisse, hostendendo sibi honores ipsorum et tradendo sibi glebas in signum vere possessionis. Et mandavit dicto Acrimon-/te que de cetero dicte domine abbatisse et dicto monasterio de Vallaura, responderet in omnibus, tanquam suo domino naturali de pacibus / sui mansi in cuius rei testimonium dictos, Raimundus de Medalia mandavit per me notarium, feri publicum instrumentum /12 ut in rei memoria omnibus veritas haberetur.

Actum est hoc X kalendas octobris, anno Domini M° CC° LXXX° VIII°.

/ Testes huius rei sunt. Petrus Cereyo. Raimundus Cereyoni. Guillermus de Albespino, presbiter.

/Sig+num^d Garangoldi de Medalia, notarii publici de Pratis, qui hoc scribi fecit, die et anno prefixis.

/15 Petrus de Minoves, rector ecclesie Dolvan et notarius publicus eiusdem, qui hoc translatum a suo originali fideliter translatavit / nec addidit nec mitivit. Et per omnia perse(...)° e fuit de verbo ad verbum, presentibus G. Melar, presbitero et Bertomeo capellano de Guardia et Guillermo Uget et suum Sig+num^f apposuit, IIII kalendas marcii, anno Domini M° CCC° VIII°.

d. Signe autografat i decorat.
e. Borrós, falten 4 lletres.
f. Signe autografat i decorat.

1288, novembre 28. Prats del Rei
*Raimon de Medàlia, senyor del castell de Grevalosa, per ell i
 seus succesors, promet per ferma estipulació a Blanca,
 abadessa del monestir de Santa Maria de Valladura i seus
 successors absents, i a Guillem de Morera de Prats,
 procurador i batlle de Solanelles per la dita abadessa,
 que si alguna qüestió o demanda es moguda sobre tota, o
 en part, de la venda del feu del castell de Puigdemàger
 i de Solanelles, respondran per ella i el seus. Situats
 en el terme de Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 18. Perg.
 180/225. La primera lletra dibuixada. En el revers
 diu "Com certa qüestió fos en Ramon Gravalosa a lo
 monestir".

Notum sit cunctis quod ego Raymundus de Medalia, domini
 castris de Grevalossa, per me et omnes successores meos, per
 firmam stipulationem, / promitto vobis Blanche, Dei gratia
 abbatissa de Vallaura et successoribus vestris licet absenti
 tanquam presenti, et vobis Guillermo Morarie /3 de Pratis,
 procuratore et baiulo de Solanelis pro dicta domina abbatissa
 presenti, quod si forte aliqua questio vel demanda moveretur
 vobis dicte / domine abbatisse vel dicto monasterio de Vallaura,
 ullo tempore in tota illa venditione vel in parte ipsius, quam
 ego et uxor mea, / domina Sibilia, vobis fecimus de feudo castris
 de Podio Mager et de Acrimonte eiusdem castris et de Solerio
 Dalmacii et de omnibus aliis que /6 habebamus in castro et in
 terminis de Podio Mager et de Solanelis, sicut instrumento
 venditionis a nobis inde vobis confecto auctoritate
 infrascripti notarii lacius continetur ratione venditionis ad in
 perpetuum vel ad eternum tempus vel ratione pignoris sive
 alicuius alterius obligacionis, quod ego vel mei respondeamus
 pro vobis et vestris, omnibus querelanti sive querelantibus.

Et in principio cause sive causarum ipsas, in nobis suscipiemus et agemus et ducemus ipsam causam sive causa nostris propriis / supratibus, a principio usque ad finem, toto nostro bono intellectui et nostrorum. Et de omni hoc dono vobis fideivssorem et prin-/cipalem solutorem, Berengarium (Zolz)inya^a de Pratis, qui me cum et sine me, dictam paccionem vobis et vestris compleat et compleri /12 faciat ut superius dictum est, toto nostro bono intellectui et nostrorum. Nos, vero dicti tam principalium quam fideiussor / quisque nostrum in solidum, promitimus vobis dicte domine abbatisse et dicto monasterio et vobis dicto Guillermo Morarie procurato-/re, omnia suprascripta fideliter atendere et complere bona fide, sicut melius et utilius dici potest, toto nostro bono intellectui /15 et nostrum. Obligantes vobis et vestris propter hoc, nos et omnia bona nostra mobilia et in mobilia, habita et habenda / nove constitutioni et beneficio dividendo accionis. Et ego fideiussor empte diviadriani et nove constitutioni / de fideiussoribus et beneficio rei prius conveniendi, et omni alii iuri scripto vel non scripto, penitus renun-/18 ciamus.

Actum est hoc IIII° kalendas decembre, anno Domini Millesimo CC^o LXXX° VIII°.

Sig+num Raymundi de Medalia, / predicti, qui hoc facio et firmo. Sig+num Berengarii Zonlzina, fideiussors predicti, qui hoc firmo et laudo.

/ Testes huius rei sunt. Raymundetus de Medalia. Bernardus de Turi de Pratis.

/21 Sig+num^b Garangoldi de Medalia, notarii publici de Pratis, qui hoc scribi fecit / et clausit, die et anno prefixe.

a. Illegible, interpretem s/. doc. Col. Dipl. 98.
b. Signe autografat i decorat.

1288, novembre 28. Prats del Rei
Trasllat fet l'any 1308. Raimon de Medàlia, senyor del castell de Grevalosa, per ell i els seus successors, en ferma estipulació promet a Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i seus successors, i a Guillem de Morera, procurador i batlle seu a Solanelles, que si alguna qüestió o demanda mogués, sobre tota aquella venda, o en part, del feu del castell de Puigdemàger i d'Agramunt, de Soler Dalmau i d'altres del mateix castell, respondran per ella. Situat al terme de Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 19. Perg. 235/160. Té una taca al mig del pergamí.

Hoc est translatum ab originali fideliter scriptum cuius series sit habetur. Notum sit cunctis quod ego Raymundus de Medalia / domini castri de Grevolosa, per me et omnes successores meos, per firmam stipulacionem, promito vobis domine Blanche, Dei gratia abba-/3 tisse de Vallaura et successoribus vestris licet absenti tanquam presenti, et vobis Guillermo Morarie de Pratis, procuratore et baiulo / de Solanelis pro dicta domina abbatisse presenti, quod si forte aliqua questio vel demanda moveretur vobis dicte domine abbatisse vel dicto / monasterio de Vallaura ullo tempore, in tota illa vendicione vel in parte ipsius, quam ego et uxor mea domina Sibilia, vobis fecimus /6 de feudo castri de Podio Mager et de Acrimonte eiusdem castri, et de Solerio Dalmacii et de omnibus aliis que habebamus in castro et in / terminis de Podio Mager et de Solanelis, sicut instrumento vendicionis a nobis inde vobis confecto auctoritate infrascripti notarii, la-/cius continetur racione vendicionis ad in perpetuum vel ad eternum tempus vel racione pignoribus sive alicuius alterius obligacionis, quod ego

vel mei /9 respondeamus, pro vobis et vestris, cuilibet querentanti seu querentibus. Et in principio cause sive causarum ipsas in nobis suscipiemus et agemus et / ducemus ipsam causam sive causa, nostris propriis supratibus a principio usque ad finem, toto vestro bono intellectui et vestrorum. Et de omni hoc / dono vobis fideiussorem et principalem solutorem Berengarium^a Zolzina de Pratis, qui me cum et sine me, dictam paccionem vobis et vestris comple-/12 at et compleri faciat ut superius dictum est, toto vestro bono intellectui et vestrorum. Nos vero dicti, tam principales quam fideiussor, quisque / nostrum in solidum, promittimus vobis dicte domine abbatisse et dicto monasterio et vobis dicto Guillermo Morarie procuratore, omnia supradicta fideliter / attendere et complere bona fide, sicut melius et utilius dici potest toto eostro bono intellectui et vestrorum, obligantes vobis et vestris propter hoc nos /15 et omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda, nove constitutioni et beneficio dividendo (ac)cionis^b, et ego fideiussores empte divia-/driani et nove constitutioni de fideiussoribus et beneficio rei prius conveniendi et omni alii iuri scripto vel non scripto, penitus renunciamus .

Actum est hoc IIII° kalendas decembre, anno Domini M^o CC^o LXXX° VIII°.

Sig+num Raimundi de Medalia predicti, qui hoc fa-/18 cio et firmo. Sig+num Berengarii Zolzina, fideiussoris predicti, qui hoc firmo et laudo.

/ Testes huius rei sunt. Raimundetus de Medalia. Bernardus de Turi de Pratis.

Sig+num^c Garangoldi de Medalia, notarii publici de Pratis, qui hoc scribi fecit et clausit, die et anno prefixe.

/21 Petrus de Minoves, rector ecclesie Dolvan et notarius publicus eiusdem, scripsit hoc translatum a suo originali

a. Ratllat, i sobreescrit Berenguarium.
b. Tacat dos lletres.
c. Signe autografat i decorat.

fideliter scriptum, nec addidit nec-/mitivit, set per omnia secutus fuit de verbo ad verbum, presentibus G. Molar, presbitero et Bartolomeo capellanus de Guardia et Guillermi Uget et suum / Sig+num^d apposuit, die tercio kalendas marcii^e, anno Domini M^o CCC^o VIII° et rescripsit et rasis in XI linea ubi dici, Berengarium.

d. Signe autografat i decorat.

e. Ratllat el tros del dia i el mes, i sobreescrit.

1288, novembre 28. Prats del Rei
Trasllat fet el febrer de 1308. Raimon de Medàlia, senyor del castell de Grevalosa, promet per ferma estipulació a Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i els seus successors, i a Guillerm de Morera de Prats, procurador i batlle de Solanelles per ella, que si alguna qüestió o demanda fos moguda sobre tota venda o en part, que ell i la seva muller Sibil.la varen fer del feu del castell de Puigdemàger i d'Agramunt i de Soler Dalmau i d'altres que tenien en el terme de Puigdemàger i de Solanelles, respondran per ells. Fent dels 1.500 sous, fi perpetu i pacte de no atacar. Situat al terme de Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.162, n. 20. Perg.
 135/235. Té alguna taca i la tinta una mica correguda.

Hoc est translatum ab originali fideliter scriptum^a cuius series sic habetur. Notum sit omnibus quod ego Raimundus de Medalia domini castri de Grevalosa, per me et omnes successores meos, per firmam stipulacionem, promi(to)^b vobis domine Blanche, /3 Dei gratia abbatisse de Vallaura et successoribus vestris, licet absentis tanquam presentis, et vobis Guillermo Morarie, de Pratis, / procuratore et baiulo de Solanelis (pro)^c dicta domina abbatisse presentis, que si forte aliqua ques(tio)^d vel demanda moveretur, / vobis dicte domine abbatisse vel dicto monasterio de Vallaura (ullo tempore)^e, in (tota)^f illa vendicione vel in parte ipsius, /6 quam ego et uxor mea domina Sibilia, vobis

a. Borros, interpretem.

b. Borrós, interpretem.

c. Borrós, interpretem.

d. Borrós, interpretem.

e. Borrós, interpretem per doc. anterior.

f. Idem.

facimus de feudo castri de Podio Mager et de Acrimonte eiusdem castri, et de / Solerio Dalmacii et de omnibus aliis que habebamus in castro et in terminis de Podio Mager et de Solanelis, sicut instrumento ven-/dicionis, a nobis inde vobis confecto, auctoritate infra scripti notarii, lacius con(ti)netur^g, de quibus predictis .Mille et Quingentis. /9 solidos, per nos et nostros facimus vobis et successoribus vestris, finem perpetuum et pactum de ulterius non petendo et de non agendo, in iudicium / vel extra iudicium^h, in curia et extra curiam, sicut melius dici vel cogitari potest toto vestro bono intellectui et vesstrorum. In ponen-/tes nobis et successoribus nostris de predictis omnibus et singulis, silencium in perpetuum.

Actum cum hoc IIII° kalendas decembris, anno Domini /12 M^o CC^o LXXX° VIII°.

Sig+num Raimundi (Cereyami)ⁱ. Sig+num Raymundi de Medalia, predictorum, qui hoc totum / laudamus firmamus et aprobamus, testes firmareque rogamus.

/ Testes huius rei sunt. Petrus clerici, Berengarius decani. Jachobus de Durban. Bonanatus Viver de Pratis.

/15 Sig+num^j Garandoldi de Medalia, notarii publici de Pratis, qui hoc scribi fecit et clausit.

/Petrus de Minoves, rector ecclesie Dolvan et notarius publicus eiusdem, scripsit hoc translatum a suo originali nec addidit nec /mitivit, set per omnia secutus fuit de verbo ad verbum, presentibus, G. Molar presbiteri et Bartolomei capellani de Guardia et G. Uget /18 et suum Sig+num^k apposuit, die tercio kalendas marcii, anno Domini M^o CCC^o VIII°, et rasit et

g. Idem.

h. Rascat i sobreescrit desde final linea 8^a fins inici de la linea 10^a.

i. Illegible.

j. Signe autografat i decorat.

k. Signe autografat i decorat.

rescripsit in VIII^a linea¹ vi dici et nonam totam.

1. interlineat "linea".

99 bis.

1288, novembre 28. Prats del Rei
Raimon de Cereiane de Prats i Raimon de Medàlia, senyor del castell de Grevalosa, juntament, reconeixen i confessen que han rebut de Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, i del seu procurador Guillem de Morera, els 1500 sous que devien de la venda del feu del castell de Puigdemàger i d'Agramunt i d'altres dels termes de Puigdemàger i Solanelles, feta per Raimon de Medàlia i la seva muller Sibil.la, a l'abadessa. Situat al terme de Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 13. Perg. 256/160. Mal conservat, trencat a la part mig/dreta, abarca set linees. En el verso diu: "Apoca de M5CC sous fet per la abadessa compra den Raimon Cererii lo qual feu compra delme PM.".

Notum sit cunctis quod ego Raimundus de Cereyani de Pratis et ego Raimundus de Medalia, domini castri de Grevalosa, nos simul, per nos et / nostros, confitemur et recognoscimus habuisse et recepisse a vobis domine Blanche, Dei gratia abbatisse monasterii de Vallaura, liçet absenti /3 tanquam presenti et a vobis Guillermo Morarie, de eodem loco de Pratis, procuratore et baiulo de Solanelis pro dicta domina abbatissa, presenti, .Mille et / Quintentos. solidos monete terni Barchinone, quos dicta domina abbatissa, mi dicto Raimundo Cereyani, debebat cum publico instrumento ratione / illius venditionis quam, ego dictus Raymundus de Medalia et uxor mea domina Sibila, vobis dicte domine abbatisse et dicto monasterio /6 fecimus de feudo nostro castri de Podio Mager, et de Acrimonte eiusdem castri, et de omnibus aliis que habebam (in dicto ter-)/minis^a de Podio Mager et de Solanelis, sicut

a. Trencat, interpretem.

instrumento venditionis a nobis inde vobis confecto (...) ^b /
notarii lacius continetur. De quibus predictis .Mille et
Quingentos. solidos, per nos et nostras faciemus (...) ^c /9 finem
perpetuum et pactum de ulterius non petendo et de non agendo in
iudicium vel ex(tra iudicium) (...) ^d /riam sicut melius dici vel
cogitari potest, toto nostro bono intellectui et nostrorum. In
ponem (...) ^e / de predictis omnibus et singulis silentium in
perpetuum.

Actum est hoc, IIII° kalendas decembre, anno (Domini M^o CC^o
L) ^fXXX^o /12 VIII°.

Sig+num Raimundi Cereyani. Sig+num Raimundi de Medalia,
predictorum qui hoc totum / laudamus, firmamus et aprobamus,
testes firmarique rogamus.

/ Testes huius rei sunt Petrus clerici. Berengarius decani.
Iacobus de Durbam. Bananatus, micer de Pratis.

/15 Sig+num^g Gerangoldi de Medalia, notarii publici de
Pratis, qui hoc scribi feci et clausit, / die et anno prefixe.

b. Trencat, falten unes 12 lletres.
c. Trencat, falten unes 20 lletres.
d. Trencat, interpretem en part.
e. Trencat, id.
f. Trencat, interpretem.
g. Signe autografat i decorat.

1289, abril 2. Berga
 Berenguer de Noguera, bescanvia amb el seu germà Guillem,
*"aquella vinya i terra que té prop de Santa Cecília",
 sota el domini del monestir de Santa Maria de Valldaura,
 per la vinya i terra a la serra de Munt, sota el domini
 del senyor d'Avià. Comarca del Berguedà.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 1. Perg.
 245/330. Mal conservat, amb una taca per humitat en la
 part central que afecta varies línies. A més la tinta
 és molt fluixa. Document partit per ABC.

B.

C.

ABC

ABC

ABC

Notum sicut omnibus quod ego Berengario de Noguero, (...) ^a
 quondam Raimundi de Nogerio, excerta sciencia et cum hoc publico
 instrumento per me et meos presentes / et futuros (excomuto) ^b
 sive intercambio tibi Guillermi (...) ^c de Berga et fratri meo et
 tuis cui (...) ^d nbri perpetuo, totam illam nostram vineam et
 terram quam habeo et debet /3 apud primum Sancte Celie sub
 dominio monasterii domi (...) ^e huius eam ex causa emptionis me;
 et afrontat de una parte, in camino quo itur ad Sanctam Celiam,
 et ex alia parte in honore mansi Decondeminis (...) ^f, ex alia in
 carraria qua itur ad mansium den Albert. Predictam itaque vineam
 et terram cum introiti-/bus et exitibus suis, arboribus et

a. Taca vertical, borra 8 lletres.

b. Taca, falten 2 lletres.

c. Taca, falten 7 lletres.

d. Tacat 4 lletres.

e. Tacat 6 lletres.

f. Tacat 6 lletres.

plantis cuiuscumque generis pr(...)^g cum omnibus suis pertinentiis et melioramentis ibi factis et in posterius faciendis excambio sive excambio, tibi et tuis et cui volueritis perpetua pro hiis que tu (...) ^h inferius excomutas extraheris hoc omnia de meo meorumque iure domino et posse, et in tuum tuorumque / ius dominium et posse mito et transffero irrevocabiliter (...) ⁱ iure domini et censu consue (...) ^j habeo, ego Guillelmus de Noguero per me et omnes meos presentes et / futuros, excomuto sive excambio cum hoc publico instrumento, tibi dicto Bernardo de Noguero, fratri meo, et cuius et cui volueris perpertuo, totam illam meam vineam et terram que fuit dicti quondam patris nostri quam habeo (...) ^k serra de Munte sub dominio domini de Avyano, pro ut affrontat ex una parte in honore den / Sacorp et ex alia in honore Guillermi Malet qui fuit Arnaldi Meli quondam, et ex alia parte in honore Berengarii Cellarerii de Fabricha, / predictam itaque vineam et terram cum introitibus et exitibus suis arboribus et plantis cuiuscumque generis fuit et pertinetiis excomuto sive excambio, tibi et tuis /12 et cui volueris imperpetuum pro hiis que tu michi superius (...) ^l excomutas extraheres hoc omnia et singula de meo meorumque iure domini et posse mito et transferro irrevocabiliter, salvo iuri domini et censu consueto inducens (...) alter alterum ad in vycem interperlase possessionem iure et facti, et nos veros dominos et proprietarios constituimus / tanquam iurem nostram propriam (...) ^m tenendum, dandum, possidendum et expletandum, vendendum, alienandum et ad omnes nostras voluntates faciendas, promi- /15 tentes alter alteri ad in vitem (...) ⁿ carere, tenere, habere contra omnes personas indistinte, salvo iure dominorum pro quibus omnibus complendis, atten- /dendis obligamus unus alter (...) ^o bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sint. Renunciantes sponte et consulte, omni iuri canoni- /co et civili, comuni pri(vato)

g. Tacat 5 lletres.

h. Tacat 6 lletres.

i. Tacat 6 lletres.

j. Forat.

k. Tacat 5 lletres.

l. Tacat 3 lletres.

m. Borrat 15 lletres.

n. Borrat 12 lletres.

o. tacat 15 lletres.

(...)ᵖ to, seu consuetudinario et omni alii iuri racioni et consuetudini contra hec repugnatibus.

Actum est hoc quarto /18 nonas aprili, anno Domini Millessimo CCº LXXXº nono.

Sig+num Bernardi de Noguero predicti, qui predicta laudo et firmo, Sig+num Guillermi de Noguero predicti, / qui predicta laudo et firmo.

/ Testes huius reii sunt, Bernardus Guillabert, Raymundii de Granerio et Berengarius Iuliani.

/21 Bernardus de Pontibus, notarii publicus Berge, hoc scribi fecit et clausit, hoc suo Sig+no^q.

p. Borrat 8 lletres.
q. Signe autografat i decorat.

1289, abril 21. Berga

Bernat de Madirols, amb assentiment i voluntat de Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, ven, dóna i concedeix a Guillem de Torrents de la parròquia de Sant Sadurní de Rotgers, la "saionia" de la batllia de Rotgers, que té per l'abadessa i monestir, tot indicant les condicions. Situat al terme de Borredà, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 2. Perg. 380/425. Mal conservat. Tacat quasi tota la banda esquerra, i diverses taquetes d'humitat a la part superior dreta i al mig.

(...)^a Bernardus de Madirolis, non seductus ab aliquo vel circumventus set gratis et excerta ciencia, per me et meos presentes et futuros, cum assensu et voluntate domine Blanche, Dei gratia / (abatisse monasterii Sancte)^b Marie Vallis Lauree, vendo, dono et concedo tibi Guillermo de Torrentibus, de parrochia Sancti Saturninii de Rotgeriis, et tuis et cui sive quibus velis, perpetuo saioniam totius illius /3 (...)^c Rotgeriis, quam habeo et teneo per dictam dominam abbatissam et monasterium suum Vallis Lauree. Predictam itaque saioniam, omnium et singulorum locorum infra totam dictam baiuliam meam / (cum)^d omnibus et singulis ad ipsam saioniam competentibus et competituris ubique, vendo, dono et concedo excerta sciencia tibi dicto Guillermo de Torrentibus et tuis et cui sive quibus volueris, / (...)^e sicut melius dici et intelligi potest ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum, et ad omnes tuas

a. la part esquerra del pergami fins el final, menys les signatures, hi falta un tros tacat i trencat, casi sempre falten 3 lletres. Ho indiquem amb (...). La primera línia però falten unes 10 lletres.

b. Trencat, interpretem.

c. Trencat, interpretem bailia de.

d. Trencat, interpretem.

e. Trencat, falten unes 3 lletres.

tuorumque voluntates libere faciendas. Concedens et comitens tibi et tuis /6 (...) ^f velis, semper in ausencia mei, totum locum meum et vices meas in tota dicta baiulia. Ita quod, tu et tui et quem vel quos volueris, vice loco et nomine mei et meorum tanquam baiulus et saio dicti / (...) ^g possitis uti et experiri contra quoscumque, et eorum bona in curia et extra curiam, in iudicio et extra et etiam ubique quem ad modum, ego et mei possemus ante huius modi donacione et concessio-/(ne) (...) ^h tibi est et omnia et singula facere quecumque quilibet baiulus et saio facere consuevit, et potest in dicto loco mandaribus ex parte dicte domine abbatisse et mea, cum hoc publico instrumento /9 (u) ⁱ niversis hominibus et mulieribus infra ipsam baiuliam constitutis presentibus et futuris, que te et tuos et quem et quos tu et tuis semper volueritis, habeant et teneant pro saione et etiam in / (...) ^j ausencia mei et meorum ut est dictum, semper pro baiulo dicto loci et pro te et tuis faciant, ac tibi et tuis et cui sive quibus volueritis, tu et tui sive mandaveritis semper obediant et res-/pondeant de omnibus et singulis de quibus baiulo et saioni dicti loci obedire et respondere consueverunt et tenentur ac debent. Et tu et tui semper vice et nomine mei et meorum, requiratis /12 (exi)gatis ^k, congregatis, levetis ac percipiatis omnes redditus, exitus et proventus ac iura omnia dicte domine abbatisse et monasterii sui et mea et meorum bene et fideliter pro ut consuetum est / (...) ^l debet. Et habeatis inde ac percipiatis tu et tui et quem vel quos tu et tui volueritis pro labore vestro, videlicet pro intersitis simul me cum et cum meis, in omnibus albergis que / (...) ^m et mei recipimus, et si denarios pro ipsis albergis recipimus, habeatis ex ipsis tu et tui medietatem et ego et me aliam mediaetatem, et habeatis tu et tui de iure meo /15 (...) ⁿ unum sesterium ordeii ad mensuram Berge, et de iure meo carnum

f. Trencat.

g. Trencat.

h. Trencat.

i. Tacat, interpretem.

j. Trencat.

k. Tacat, interpretem.

l. Trencat.

m. Trencat.

n. Trencat.

salsarum habeatis tu et tui unam argenziatam et de iure meo denariorum census habeatis et retineatis / (...)° duos denarios, et de retrodecimo meo omnium proventuum ibidem provenientium, et habeatis et retineatis tu et tui semper retrodecimum. Et tu et tui semper sitis super predictis fi-/(...)p (le)gales dicte domine abbatisse et suo monasterio, et mi et meis pro hac autem vendicione, donacione et concesione, accepi a te .Centum. solidos monete Barchinone de terno. Super quibus quia /18 (bene)q pactatus sum. Renuncio excepcioni precii et peccunie non recepte, et legi que deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenire, et omni iuri divino et humano, scripto et non scripto / (...)r consuetudinario. Dando et (...)s endo si quod hec predicta plus valent vel valere poterint precio supradicto in super. Et promito salvare tibi et tuis hec predicta et esse inde / (...)t tuis legalis guirens et (...)u et deffensor et que teneat tibi et tuis semper firma et legali eviccione et guirentia et tenere ac posidere in pace perpetuo faciam te et tuos et quos vo /21 (lueris) contra omnes personas et omni contradicenti me opponamus et ante causam in causa et post causam, in iure et extra ius. Pro quibus omnibus servandis et complendis, obligo tibi et tuis / omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda, ubique sint. Ad hec nos Agnes, uxor dicti Bernardi de Madirolis et Petrus filius eiusdem Bernardi, laudantes, approbantes hec omnia et singula supradicta, / (renunc)iamusv et iuramus per Deum et eius Sanctam quatuor Evangelia a nobis corporaliter tacta, ea omnia semper irrevocabiliter, observare et non contravenire per nos vel per interpositam personam, aliquo in racione /24 (...)w vel causa, ne ego dicta Agnes, racione dotis mee et sponsalicii vel modis (aliquo)x omne meo sponsalicio et auxilio senatus, consuli velleyani et ius ypothecarum mearum quantum ad hoc cerciorata /

o. Trencat.

p. Trencat.

q. Tacat, interpretem.

r. Trencat.

s. Borrat per humitat 12 lletres.

t. Trencat.

u. Tacat falten 6 lletres.

v. Tacat, interpretem.

w. Trencat.

x. Tacat, interpretem.

(...)^y versa vice, ego dictus Guillermus de Torrentibus recipiens hec predicta a vobis dicto Bernardo de Madirolis (in)^z dicta forma, promito et iuro per Deum et eius Sancti quatuor Evangelia a me / corporaliter tacta, esse vobis et vestris semper et dicte domina abbatisse ego et (meos)^{aa} fideles et legales in omnibus et singulis supra (...) ^{bb} et obediens et pro quibus etiam facio vobis homagium ore /27 et manibus comendatum.

Actum est hoc undecimo kalendas madii, anno Domini M° CC° LXXX° nono.

Sig+num Bernardi de Madirolis predicti, qui predicta laudo et firmo. Sig+num Ag-/netis, uxoris eius et Petri filii eiusdem Bernardi, nos qui predicta laudamus, firmamus et iuramus. Sig+num Guillermi de Torren(tibus), qui predicta laudo firmo et iuro.

/ Testes huius rei sunt, Raimundus de Sans. Bernardus de Ginebreto. Bernardus de Vallobera et Guillermus Prato, mercerius /30 notarium publicus de Mataplana.

/ Sig+num Guillermus capellanus de Mogien, in cuius posse dicte domine Agnes, uxor predictus Bernardus de Madiroles et Petri filius dictus Bernardi firmavint et iuravint presentibus, dicti presbiterum de capellanie Bernardum de Portela rebet. /(...) ^{cc} G. de Boixadera.

/33 Sig+num domine Blanche, Dei gratia abbatisse monasterii Sancte Marie Vallis Lauree, que ratione domini predicta confirmamus et de iure nobis competenti pro hac alienacione sumus / bene paccate, salvo dominio et iuri domini nostri monasterii in omnibus. Sig+num Geralde de Jorba, sacristane dicti monasterii que predicta laudo et firmo. Que firme fuerit

y. Tacat, falten 4 lletres.

z. Tacat, interpretem.

aa. Tacat, interpretem.

bb. Tacat.

cc. Trencat, illegible 3 lletres.

facta, / et hic apposite pro subscriptum notarium tercio kalendas
marcii, anno predicto presentibus testibus Raymundo de Gualopan
et Guillermo de Prato, mercerio.

/36 Bernardus de Pontibus notarius publicus Berge, hoc
scripsit et clausit hoc suo Sig+no.^{dd}

dd. Signa dibuixat.

1295, febrer 24. Església de Solanelles
Trasllat fet en abril de 1341. Berenguer Micer, i la seva muller Guillema, comorants de Prats, venen a transitori i entreguen corporalment a Guillem Sala, comorant de Solanelles, dos troços de terra situades en el terme de Puigdemàger, en el lloc dit "Collum Puthei", sota el domini del monestir de Santa Maria de Valldaura. El preu és de 110 sous de Barcelona. Situats al terme de Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 3. Perg.
 340/280. Fluix. Còpia en abstracta.

Hoc est translatum fideliter sumptum idus aprilis, anno Domini M° CCC° Quadragesimo primo, a quondam instrumento cuius tenor sequitur in hunc modum. Noverint universi quod nos Berengarius Micer et uxor eius Guillerma, comorantes de Pratis, utrimque nostrum insolidum per nos et omnes nostros, vendimus imperpetuum et corporaliter tradimus vobis Guillermo Sala, comoranti de Sola-/3 nellis et omnibus vestris vel quibus etiam volueritis, silicet, duo trocia terrae sita in termino de Podio de Mager, loco vocato ad Collum Puthei, sub dominio monasterii Vallis Lauree. / Quorum unum affrontat ex prima parte, in via publica et de secunda, cum alodio den Valmanya, et de tertia, cum Bernardus de Maçana, aliud nove affrontat ex prima partem, / cum Iacobo Çasera, et de secunda, cum Raimundo Çabassa, et de tertia, cum Mercader de Cosconemines, de quarta, cum Berengario de Maçana. Quantum predictae affrontaciones inclu-/6 dunt vel ambiunt, sic vendimus vobis et vestris dicta trocia terre, integre cum omnibus iuribus et primicis et melioramentis eorumdem cum ingressibus et exsibus suis, tam dandi, / vendendi, possidendi, alienandi et faciendi inde omnes vestras

vestrorumque voluntates perpetuo faciendas, salvis tribus
dotcens blad tempore messium silicet, unum et dimidium triti-
cii, et unum et dimidium ordei inter amba trocia, nobis
venditoribus atque nostris annuatim et salvo omnia iure dominio
dicti monasterii. Quam vendicionem vobis et vestris red-/9 dimus
precio .Centum decem. solidarum Barchinonem bone monete
curribilis, quos omnia a vobis numerando habuimus et recepimus
bene, ad nostram voluntatem sumus bene ves-/tris paccati.
Renunciantes omni excepcioni non receptorum denariorum et doli
et omni excepcioni infactum et omni beneficio minoris precii et
legi decepte ultra dimidiam / corrigendi, et omni alii iuri
scripto et non scripto, nobis et nostris in iuvantibus vel
iuvantitis. Et quidquid dicta vendicio plus valet dicto precio
vel valebit de cetero, totum quidquid sit /12 vel quantum quarum
vel plurinum, vobis dicto emptori et vestris iure emptoris
vestre, in nostra simplici donacione, sit omni tempore
concenssum. Et predictam empcionem habea-/tis, teneatis et
posideatis expletetis potenter in pace, tan pro iurem vestram
propriam. Et nos et nostri faciemus vobis et vestris tenere,
habere et semper possidere contra cu-/nctas personas. Et de
eviccionem et guirentia obligamus et deffensione legitima
obligamus, nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia, tam
habita quam habenda, ubique /15 sint, quandocumque per vos vel
per vestros fuerimus requisiti, pro ut melius dici potest
intelligi utilitati et comodo vestri et vestrorum, in causa ante
causam et post causam, ab bonum / intellectum. Et in super ego
predicta Guillerma, gratis et scienter, renunciens velleyane et
dividi adriano et senatus iuri ipothecarum mearum, iuro omnia
predicta et singula / perpetuo habere rata et firma et non
contravenire, per me ne per interpositam personam, racione doti
mei vel sponsalicii vel alterius cuius liberet rei, sit Deus me
adiuvet et hec Sancta Dei /18 quatuor Evangelia, coram mea
posita et manu tacta.

Actum est hoc sexto kalenas marcii, anno Domini Millesimo
Duocentessimo Nonagessimo quinto.

Sig+num Berengarii / Micer predicti. Sig+num Guillerme uxor

eius, predicti iurantis qui hoc firmamus et laudamus. Sig+num Cardone Sarocha. Sig+num Petri Artes testium.

Ego Gui-/llelmus Morera, baiulus domine abbatisse de Vallis Lauree, qui hoc firmo et laudo, salvo iure dominio monasterii de Valdaura in omnibus, et hoc Sig+num^a feci.

/21 Guillermus de Albepi, notarius publicus ecclesie de Solanellis, hoc scripsi, cum literis suprapositis in tercia linea ubi dicitur, terre, et hoc Sig+num feci^b.

/ Sig+num Berengarii Mercerei, subvicarii de Pratis et Segarre pro domino rege, qui huic translato a suo originali fideliter abstracto et cum eodem legitime comprobato nostram prestamus / auctoritatem periter et decretum, et volumus in iudicio et extra fides plenaria ab omnibus ad liberi ut suo vero originali.

/24 Signum^c mei Berengarii Rovira, regentis scribaniam ville de Pratis, pro fratre Francischo Vives, coadjutore perpetuo, rectore ecclesie dicte ville, ac notario publico eiusdem, / qui hoc translatum a suo originali, fideliter abstractum auctorizatumque per dictum subvicarium, scribi feci, die et anno predictis, presentibus testibus Rai-/mundo Scutiferi et Bernardo de Ferraria, et clausi.

a. Signe autografat i decorat.
b. Signe autografat i decorat.
c. Signe autografat i decorat.

1298, febrer 1. Església de Prats de Rei
Guillem de Morera, batlle de l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura en els castells de Puigdemàger i de Solanelles, en presència del seu notari i testimonis especialment cridats i pregats, davant Berenguer de Rajadell rector de Valls, i d'Arnau Negre i altres, protesta i comunica, de part de l'abadessa i de la priora i de tot el convent, que Berenguer de Rajadell, rector de Valls, i el seu germà Pere Mercader, no van comprar, ni en el castell de Puigdemàger ni en el de Solanelles, a Arnau Negre de Manresa cap part de possessions ni rèdits amb possessions i rèdits sense la sub iurisdicció i dominació del monestir, que són del monestir. Terme del Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 4. Perg.
 250/145. Bastant fluix i algunes ombres a l'inici.

Noverint universi quod in presencia mei notarii et testium infrascriptorum, ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum, Guillermus de Moraria, / baiulius domine abbatisse monasterii Vallis Laure in castris de Podio Mager et de Solanellis, constitutus in ecclesia de Pratis /3 coram Berengario de Rajadello, rectore ecclesie de Vallibus et Arnaldo Nereii et pluribus aliis. Et dictus Guillermus de Moraria, / baiulus predictus domini, protestando et comuniut et est mouvit vel mandavit ex parte domine abbatisse Vallis Laure et domine / priorese et omni eius conventium monasterii predicti, Berengarius de Rajadello predicto et fratri suo Petro Cereyanii, que ipsi non emerent /6 in castro de Podio Mager ne in castro de Solanellis ab Arnaldo Nereii de Minorise, aliquas possessiones, neque redditus / cum dicte possessionis et redditus sine sub iurisdiccione et dominacione monasterii predicti. Et specialiter ex parte / nobilis domini Petri Fulchonis, vicecomitis Cardone et ex parte Bernardi Galcerandi et Petri Galcerandi, filiis

Galcerandi de /9 Pinos condam, et ex parte Bernardi Guillermi za Portella, et dixit pro eius et comuniut, predicto rectori de Vallibus et fratri suo / Petro Cereyoni, que ipsi non emeretur dictas possessiones et redditus, ne intererat se in predictis castris qui sunt de predicto / monasterio, cum omnibus suis terminis et pertinentiis eorumdem franchos alodios et quietos. Et de omnibus et singulis, /12 predictus Guillermus de Moraria fecit fieri per me notario infrascripto, publicum instrumentum.

Actum est hoc kalendas febrerii, / anno Domini M° CC° XC° octavo.

Sig+num Guillermi de Moraria, baiuli predicti, qui hoc firmo et laudo.

Testes huius rei / sunt: Raimundus Eimeric. Raimundus de Medalia, domino castri de Grevalosa. Jacobus de Solana. Bernardus Dartes. Jacobus Dartes. /15 Petrus Ça Morera. Jacobus Nereii.

Ego (...) ^a Morera presbiter, qui hoc scripsi mandato Garangoldi de Medalia / et notarii publici de Pratis et meu Sig+num ^b feci.

/ Sig+num ^c Garangola de Medalia, et notarii publici de Pratis, qui hoc scribi fecit.

a. Borrós 6 lletres.

b. Signe autografat i decorat.

c. Signe autografat i decorat.

1299, juny 8. Manresa

Pere de Morera, ciutadà de Manresa, promet per ferma estipulació a Rómia d'Alou, monja del monestir de Santa Maria de Valldaura i als seus successors, haver, tenir i posseir en pau, per alou lliure i franc, quiet i immune, el cens de 15 sous de Barcelona i una gallina, que rep per les taules de la plaça de Manresa, i sobre les vinyes situades en el territori de la ciutat, al costat de la serra. I també, la sexta part del domini de les mateixes taules i vinyes que li ha venut, per alou lliure, franc, quiet i immune. Terme de Manresa, comarca del Bages.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 5. Perg.
290/215.

Sit omnibus notum quod ego Petrus de Moraria, civis Minorise, per me et meos promito per firmam et legalem stipulacionem, vobis Romie de Alodio moniali monasterii Sancte Marie / de Vallaura et vestris successoribus, que ego faciam vos et successores vestros perpetuo habere, tenere et possidere in pace contra cunctas personas, pro alodio libero et francho, quitio et /3 inmuni, totum illud censuale .Quindecim. solidos Barchinone monete perpetue de terno, et unius galline, quod recipitur super quibusdam tabulis que sunt in plathea Minorise, / et super quibusdam vineis qui sunt in territorio eiusdem civitatis, apud serram; et sextam partem dominii ipsarum tabularum et vinearum que, omnia ego vobis vendidi pro / alodio libero, francho, quitio et inmuni ut in instrumento inde confecto plenius continetur. Ita specialiter, quod si ab aliqua persona unquam questio vel demanda vobis vel vestris, in predictis que /6 vobis vendidi, moveretur in totum vel in partem, statim satisfaciam et respondebo pro vobis et vestris et quibus volueritis, et suscipiam in me bonus litigii et ducam causam meis propriis / expensis, a principio usque ad finem

litis, aut vos vel vestri successores si volueritis, possitis ipsam causam ducere pro vos ipsos eleccione vobis inde super hoc servata, remitendo vobis, ex / pacto necessitatem denunciacionis. Set si vos vel vestri successores, elegeritis tractare dictam causam, promito vobis et ipsis vestris successoribus, per me et meos^a, restituire expensas /9 iura licem factas et quantum inde esset evictum sive obtineatis in causam sive subcumbatis, et omne dampnum gravamen et^b interesse que inde super hoc modo aliquo, vos / vel vestros successores, oportuerit facere vel modo aliquo sustinere. Et pro predictis omnibus atendendis et complendis, dono vobis fideiussorem Petrum Mercerii coniutem meum, qui / mecum et sine me, vobis et successoribus vestris teneatur de omnibus supradictis. Nos itaque ambo predicti, tam principalis quam fideiussor, promitimus vobis dicte Romie de Alodio, mo-/12 niali et vestris successoribus, omnia supradicta atendere et complere, obligantes vobis et ipsis successoribus vestris, utrique nostrum in solidum propter hec nos et omnia bona nostra mobilia / et immobilia, habita et habenda. Ne vero alter nostrum per altero valeat in hoc in hoc excusari vel diffieri nove constitutioni et beneficio dividende, accionis et specialiter, ego dictus fideiussor, / legi ditenti proprius conveniatur principalis quam fideiussor ac omni alii iuri racioni et consuetudini, contra hoc repugnantibus penitus renunciamus.

Actum est hoc VI°/15 idus iunii, anno Domini M^o CC^o XC^o nono.

Sig+num Petri de Moraria. Sig+num Petri Mercerii predictorum, nos qui hoc facimus et firmamus.

Testes huius rei / sunt, Ferrarius de Colle et Petrus Zapata.

/ Sig+num^c Jacobi de Arters, notarii publici Minorise, qui

a. Sobreescrit.
b. Et, interlineat.
c. Signe autografat i decorat.

hec scribi fecit, cum literis rasis et emendatis in VIII^a linea
ubi dici, me et meos, et suprapositis in nona ubi dicitur, et.
Et /18 clausis die et anno predictis.

1300, octubre 5. Església d'Olvan
*Pere de Pujol i Arnau de Pons, de la parròquia de Sagàs, i
 Pere de Frontinyà de la parròquia de Santa Maria de la
 Quar, tots junts, amb lliure i espontànea voluntat,
 protesten i demanen a Marquesa, abadessa del monestir de
 Santa Maria de Valldaura, la seva intervenció per
 l'actuació i danys fets per Guillem de Torrents, de la
 parròquia de Sant Sadurn de Rotgers, vers els homes de
 Rotgers. Li demanen un pacte perquè Guillem no els
 perjudiqui, i ells tornaran a Guillem els 700 sous
 barcelonis. Comarca del Berguedà.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 6. Perg.
 180/310. Té la part central afectada per doblec.
 La primera lletra dibuixada. Verso indica: Acta de
 fermada feta ha Guillem de Torrent, en lo any de 1303.

Noverint universi quod nos Petrus de Podiolo et Arnaldus
 Poncii, de parrochia de Sagas / et Petrus de Frontiniano de
 parrochia Sancte Mª de Quarte, per nos et successores nostros,
 /3 non in nec dolo inducti, set excerta sciencia et libera ac
 spontanea voluntate, quisque nostrum in so-/litum, et pro toto
 teneatur, manulevamus de vobis domina Marquesia, Dei gratia
 abbatissa mo-/nasterii Sancte Mª Vallis Lauree, Guillermmum de
 Torrentibus, de parrochia Sancti Saturnini de Rot-/6 geriis.
 Quem Guillermmum predictum, vos domina predicta abbatissa tenetis
 captum racione quia / ipso predictis G. fingeat se sedem que
 firma referebat, que ipse daret dampne / hominibus de Rotgeriis.
 Tali vero pacto, nos predicti, predictum Guillermmum manulevamus
 /9 a vobis predicta domina abbatissa, que si force predictus
 Guillermmus de Torrentibus, per se vel per suos / vel per
 interpositam personam privatam aut extraneam, malum vel dapnum,
 guavamen, mi-/ssionem vobis dedeat aut vestro monasterio, vel
 hominibus vestris predicte parrochie de Rot-/12 geriis, assensu,

consilio sive coactione ipsius palea vel occulte malum vero^a
dammum / nullo meo illatum fuerit, vobis nec vestris vel
predicti monasterii, seu hominibus vestris predicti / loci de
Rotgeriis, aut bonis vestris nec bonis eorum, promittimus vobis
per nos et per omnes /15 nostros de vita et de morte nostra,
ipsum Guillelmum, tornare in posse vestro vel .Sep-/tingentos.
solidos monete Barchinonem perpetuo de terno, nomine pene
stipulate a vobis, et vobis notario / infrascripto, stipulanti
et recipienti pro predicta abbatissa, et vobis predictae domine
abbatissae /18 in curse et adquisite infra spacium, decem dierum,
cum per vos vel per vestros aut / alium nomine nostri inde
fuerimus requisiti, sine dilacione aliqua et excasacione, /
absque omni dampno et missione et clamore curie ac iuris
perferimento, sicut melius /21 et plenius dici vel intelligui
aut scribi excogitari potest ad comodum / et salvamentum vestrum
vestrorumque successorum ad bonum et sanum intellectum. / Et ut
hoc predicta et singula impellantur, ad maiorem servitatem
vestram obligan-/24 tes inde vobis et vestris, quisque nostrum
in solidum et pro toto teneatur propter hoc mea omnia / bona
nostra mobilia et immobilia, habita et habenda, ubique sint,
longe vel prope, / sicut melius recipere volueritis ad nostrum
comodum et salvamento. Renunciantes /27 quantum ad hec nove
constitucionem et beneficio dividendo, accionis et de duobus /
reis stipulantibus et epistole divicidrani et specialiter et
expresse legi ordice / de fideiussoribus, lege saxioiamus et
illis iuribus quibus excetetur quod prius conveni-/30 atur pro
quo constituitur, quam qui se constituit ac omni alii iuri
rationi et consuetudini, quibus / possemus contra predicta
iuvare. Et ad maiorem cautelam, promittimus hoc omnia predicta
obser-/vare et non contravenire iure aliquo, ne nos elongare ni
quantum de vestra fuerit volun-/33 tate. Immo, ego Petrus de
Podiolo predictis, iuro super Sancta IIII° Dei Evangelia, omnia
/ predicta attendere et complere et non in aliquo contravenire.

Actum est hoc III nonas octobris, anno / Domini M^o CCC^o
III^b.

a. Interlineat, vero.
b. Interlineat "III".

Sig+num Petri de Podiolo, iurati predicti et Arnaldi Poncii predicti /36 et Petri de Frontiniano predicti, qui omnes hoc laudamus et firmamus.

/ Sig+num Perperaniani, capellani de Sagas et Berengarii de Nidobono, presbiteri / et Bernardus rector et Bernardi de Torrente de Sagas. Testius.

/39 Petrus de Minoves, rector ecclesie Dolvan, scripsit hoc et fecim. Sig+num^c / appossuit, die et anno prefixe, et supra scripsit in XXXY linea, vi dicitur, III.

c. Signe autografat i decorat.

1301, octubre 1. Prats del Rei
Trasllat fet el 14 de maig de 1341. Guillem Mercader i la seva muller Estefania i mare Elisenda, habitants de Prats, tots junts venen a Jaume d'Angles, habitant de Solanelles, la meitat dels horts que tenen en el terme i el castell de Puigdemàger, sota el domini de l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, pel preu de 35 sous de Barcelona, que han rebut. Fan un cens anual de la vintena part de cada gallina. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 7. Perg. 300/270. Còpia en abstracta. Alguna taqueta. Les tres línies finals fluixes. La primera lletra decorada.

Hoc est translatum scriptum fideliter pridie idus madii anno Domini, Millesimo Trecentesimo Quadragesimo Primo, a quodam instrumento cuius tenor sequitur. Noverint universi quod nos Guillermus / Mercader et uxor eius Stephania et mater eius Eliesendis, habitatores de Pratis, utrimque nostrum insoludum. per nos et nostros presentes et futuros, vendimus vobis Jacobo Angle-/3 sii, habitatori de Solanellis et vestris et cui volueritis in perpetuum, medietatem cuiusdam ortis quem habemus in termino castri de Podio Mager, sub dominio nobilis domine abbatis-/se monasterii Vallis Laure. Sicut affrontatur ab una parte, cum Petro de Pug de Mager, et de secunda, cum honore Bernardi Ganel et de tertia, cum Bernardo Sala et de quarta, in torren-/te. Sicut affrontatur et determinatur cum introitibus et exitibus suis et pertinentiis et melioracionibus ibi fecis et faciatis, ita vobis iam dicto Iacobo, vendimus perpetuo /6 pro precio .Triginta et Quinque. solidos Barchinonem monete terni, quos omnes a vobis habimus et numerando recepimus. Ideo

renunciamus excepcioni non numerate, peccunie et doli. Et / si hec vendicio plus isto precio modo valet vel fuerit deinceps valitura, totum damus vobis et remittimus in dono plano. Renunciantes illi que corrigit de-/ceptionem in vendicionibus ultra dimidiam iusti precii, et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro, mittimus vobis in corporalem possessionem et perpetuam tene-/9 donem, ad habendum, vendendum, alienandum, tenendum et semper in pace possidendum contra cunctos, salvo iure et donacione predictae domine abbatisse / et monasterii Vallis Laure, et salvo etiam pro faciatis annuatim censualium, vicena parte in quadam gallina quam dictus Bernardus Ganell tenetur / facere annuatim censualim, prelibate domine abbatisse et monasterio Vallis Laure, habere, tenere et semper in pace possidere promittimus vobis quod faciemus dictam /12 vendicionem contra cunctos. Et de eviccionem et guarentia, obligamus nos inde vobis dicto Jacobo et vestris, omnia bona nostra presentia et futura. Et omnes / simul renunciamus omni iuri canonico et civili, legi et consuetudini tanquam hic specialiter enumeratis, quibus contra tenorem huius publici instrumenti / nos posset in aliquo adiuvari.

Et ut predicta firmius observantur nos predictae Stephanie et Eliesendis, cerciorate de iure nostro per notarium infrascriptum, /15 renunciantes velleyano, iuri ipotecharum, nostrarum, iuramus predicta omnia et singula semper habere, rata et firma, sic Deus nos adiuvet et hec Sancta Dei / IIII° Evangelia, coram nobis posita et a manibus nostris tacta.

Actum est hoc kalendas october, anno domini M° CCC° Primo.

Sig+num Guillermi. Sig+num / Stephanie uxor eius. Sig+num Elissende, matris eius, iurant predictorum qui hoc firmamus et concedimus.

Testes huius rei sunt: Petrus Anglesii. /18 Berengarii Anglesii et Bernardus Fita.

Sig+num domine Marquesie, Dei gratia abbatisse monasterii

Vallis Laure, qui hoc firmat, salvo iure dicti monasterii, / in omnibus.

Testes firmamenti dicte domine abbatisse, Bernardi de Niubo presbiter. Ego Raymundus Ça Morera notarius publicus de Pratis pro Garan-/galdo de Medalia, rectore ecclesie eiusdem loci, hoc scripsi et meum Sig+num^a aposui.

/21 Sig+num Berengarii Mercerii, subvicarii de Pratis et Segarre pro domino rege, qui huic translato in nostri presencia per infrascriptum notarium, cum suo origina-/li comprobato et ab eodem fideliter abstracto, nostram prestamus auctoritatem periter et decretum, et volumus quod in iudicio et extra fides ab omnibus habeatur.

/ Sig+num^b mei Berengarii Rovira, regentis scribaniam ville de Pratis pro fratre Francischo Vives, coadiutore perpetuo, rectore ecclesie dicte villa ac notario /24 publico eiusdem, qui hoc translatum a suo originali abstractum, non viciatum nec in aliqua sui parte suspectum, auctoritzatumque per dictam scribaniam, / cum scripsi die et anno in prima linea, contentis presentibus testibus Petro Viver et Raymundus Scutiferi, cum literis rasis et emendatis in quinta / linea ubi dicitur, cionibus, et clausit.

a. Signe dibuixat.
b. Signe dibuixat.

106 bis.

1301, octubre 18. Els Prats de Rei
Trasllat de document fet 1341. Raimon Maçana, la seva muller Ròmia i el seu fill, habitants de Prats, venen i entreguen corporalment a Sibil.la, muller de Bernat de Vilaseca de Solanelles, una sort de terra en el terme del castell de Puigdemàger, sota el domini de l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura. El preu és de 20 sous, i un cens anual de dos diners per Nadal. Terme de Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 9. Perg.
315/250. La part final/dreta, té ombres d'humitat.

Hoc est translatum fideliter sumptum a quodam instrumento tercio kalendas madii, anno Domini Millesimo CCC^o Quadragessimo Primo, cuius tenor sequitur in hunc modum. Noverint universi quod nos Rai-/mundus de Maçana et uxor eius Romia et filius eorum Peritonus, habitatores in villa de Pratis, utrimque nostrum insolidum per nos et nostros presentes et futuros, vendimus vobis Sibilie, uxori /3 ri Bernardi de Vilasecha de Solanelis, et vestris et cui volueritis imperpetuum, videlizet, quandam sortem terre quam habemus in termino castris de Podio Mager, sub dominio nobilis / domine abbatisse monasterii Vallis Laure. Sicut affrontat, ab (una)^a parte in manso qui tendit a la Forcha, et de secunda et de tertia cum vobis emptoribus, et de quarta cum Romeo baiu-/lo de Solanelis. Sicut est affrontata et determinata cum introitibus et exitibus suis et pertinentiis, ita vobis vendimus pro precio .Viginti. solidos Barchinone monete terni, quos /6 a vobis habuimus et numerando recipimus. Ideo renunciamus excepcioni non numerate, peccunie et doli. Et si hec venditio plus isto precio modo valet vel deinceps fuerit

a. Taqueta, interpretem.

va-/litura, totum ad quantum et quicquid sit damus vobis et remittimus in dono plano. Renunciantes illi legi que corrigit deceptionem ultra dimidiam iusti precii. Et cum hoc publi-/co instrumento perpetuo valituro, mittimus vos dictam Sibiliam, de predicta sorte terre in corporalem possessionem et perpetuam tenedonem ad habendum, tenendum, vendendum, alienandum /9 et semper in pace possidendum contra cunctas personas, salvo iure et dominio predictae nobilis domine abbatisse et monasterii Vallis Laure et suorum successorum. Et salvo / etiam que faciatis vobis venditoribus annuatim et nostros duos numos censuales in festo Natalis Domini. Et de eviczione et quirentia, obligamus nos inde vobis dicte Si-/bilie, et vestris et cum bona nostra mobilia et immobilia presenciam et futura utrique sint vel fuerint et omnes simul et quilibet nostrum solidum. Renunciamus quantum ad hoc omni iuri /12 canonico et civili, legi et consuetudini quibus contra predicta vel aliquod predictorum nos posset in aliquo adiuvari. Et ut predicta maiori gaudeant firmitate, ego dicta Ro-/mia, cerciorata de iure meo per notarium infrascriptum, renunciando velleyano et iuri ipothacarum mearum, iuro predicta omnia et singula semper habere rata et firma si Deus me / adiuvet, et hec Sancta Dei quatuor Evangelia, coram me posita et manu mea corporaliter tacta.

Actum est hoc quinto decimo kalendas novembris, anno Domini Millesimo Tre-/15 centesimo primo.

Sig+num Raimundi de Maçana. Sig+num Romie, uxori eius iurate. Sig+num Peratoni, eorum filii predictorum, qui hoc firmamus et con-/cedimus.

Testes huius rei sunt Bernardus Nicholad, Berengarius de Calcines et Periconus za Morera.

Ego Raimundus za Morera, notarius publicis de Pratis pro Garango-/ldo de Medalia, rectore ecclesie loci eiusdem, hoc scripsi et meum Sig+num^b apposui, die et anno prefixe.

/18 Sig+num Berengarii Mercer, subvicarii de Pratis et Segarre pro domino rege, qui huic translato in nostri presencia, per infrascriptum notarium cum suo originali fideliter comprobato, nostram / prestamus auctoritatem periter et decretum, ut fides eidem translato ab omnibus habetur appositum hic, per notarium infrascriptum, die et anno predictis.

/ Sig+num^c mei Jacobi de Ulugia, regentis scribaniam ville de Pratis, pro fratre Francisco Vives, coadiutore perpetuo rectoris ecclesie dicte ville, ac notario publico /21 eiusdem, qui hoc translatum sumptum a suo originali fideliter et actorizatumque per dictum subvicarium, scribi feci, die et anno in prima linea, contentis / presentibus testibus Petro Viver et Raimundo Scutiferi de Pratis, et clausi.

b. Signe autografat i decorat.
c. Signe autografat i decorat.

1302, octubre 31. Calaf
Trasllat fet el maig 1341. Pere Teixidor i la seva muller Maria, habitants a la sagrera de Sant Jaume de Calaf, junts venen i entreguen corporalment a Bartolí de Solanelles, quatre trossos de terra anomenades "Puigdela, Loas, Fexes i Comelar", situades en el terme de Puigdemàger, sota el domini del monestir de Santa Maria de Valldaura. Paguen 160 sous de Barcelona. Comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 8. Perg.
 390/265. Mal conservat, amb parts borroses i taques.
 La part dreta final, molt fluixa. Còpia en abstracte.

(H)oc^a est translatum fideliter scriptum quarto nonas madii, anno Domini Millessimo Tercius Quadragesimo Primo, a quodam instrumento cuius tenor talis est. Noverint universi quod ego Petrus Textoris et uxor mea Maria, habitantes in sacraria Sancti Jacobii de Ca-/laff, utrimque nostrum in solidum, per nos et nostros presentes atque futuros, non dolo ni vel metu ad hoc inducti nec circumventi, sed gratis ac libera voluntate et excerta sciencia, vendimus et in presenti corporaliter et tradimus, vobis Bartholino de Solanellis et ves-/3 tris et cui seu quibus dare, vendere seu alienari volueritis nunc et de cetero in eternum, videlicet, quatuor trocia terre sita in termino de Puig de Mager sub dominio monasterii Vallis Laura, silicet, quidam cumbea loco vocanto Puigadela, / de qua damus dicto monasterio Vallis Laura, quintam partem omniam expletorum, et que affrontatur de prima parte in via publica que dirigit de Calaff versus Otinea, de secunda in garriga Romei baiuli, de tertia in honore Bernardi Belo de Solanellis. / Item quandam

a. Falta la "H" inicial, per taca.

sortem terre in loco nominato Loars, pro qua facimus dicto monasterio annuatim, quatuor denarios censuales, que afrontatur de prima parte in cumba dena Centola, de qui, et III^a in honore Petri de Solerio de Sancto Jacobo, de quarta /6 vero parte in honore den Villasicha. Item quoddam trocium terre quod vocatur Fexes, pro ut afrontatur, de prima parte in honore Berengarii Micer de Pratis, de secunda in honore Bernardi de Maçana, de tercia nove parte in honore Berengarii Torner de Pratis . Item / quoddam Comelar, pro ut affrontatur de prima parte in honore Petri Stephani de Sancto Jacobo, de II^a in honore Bernardi de Maçana, de tercia nove parte in honore Petri de Solerio sive in torrentar qui discurrit inter ipsum Comelar et honorem Petri de Sole-/rio. Quantum igitur et quicquid per iam dictas affrontaciones concluditur et terminantur archum circa de abassat usque ad celum, cum ingressibus et egressibus et melioramentis omnibus factis et faciendas, et cum omnibus suis iuribus et pertinentiis universis, sicut vendimus /9 vobis dicto emptori et vestris et cui volueritis perpetuo, sicut melius dici et intelliigi potest seu cogitari per aliquem saimonete ad vestrum comodum et vestrorum, et etiam salvamentum. Extrahendo hoc omnia predicta et singula de nostro nostrorumque iure / dominio et posse et eadem omnia et singula in nostrum nostrorumque ius dominium et posse, mitimus irrevocabiliter transfferendo et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro, inducimus vos in possessionem de predictis omnibus et singulis et incorporalem te-/nedonem, pleno iure ratione emptoris vestre, ad habendum, tenendum omnique tempore possidendum, ad omnes vestras vestrorumque voluntates inde perpetuo libere faciendas, sine omni contradicione, vinendo, et retentu nostro et nostrorum et illius /12 persone. Salvis semper in omnibus et per omnia iure dominio, censu, et parte predictis prefato monasterio et abbatisse eiusdem, preterea damus et (con)cedimus^b vobis et cui volueritis super predictis omnibus et singulis, omnia iura nostra loca, ut voces et acciones tan / reales et personales, utiles et directas sive mixtas ad faciendum in omnibus voluntatem vestram et vestrorum, hanc igitur vendicionem^c vobis

b. Borrós, interpretem.

c. Vendicionem, interlineat.

facimus de predictis precio .Centum Sexsaguinta. solidos Barchinone de terno, quos a vobis numerando recepimus et inde bene pac/cati sumus nostre voluntati. Renunciando omni excepcioni, peccunie non numerate et non recepte atque doli. Dantes, concedentes vobis et vestris excerta sciencia, totum quicquid hec venditio modo, plus valet dicto precio vel sia /15 imposterum valituri, ad vestras voluntates et vestrorum. Et in super promitimus ac bona fide convenimus, per nos et successores nostros, vobis dicto emptori et successoribus vestris, legitima stipulacione interposita inter nos et vos / totum presentem vendicionem, vobis et vestris salvare, et inde perpetuo teneri de firma et legali eviccione et guirentia, vobis et vestris facere constitutores. Et in vos et vestros stare et pro vobis et vestris satisfacere et respondere cuicumque conque-/renti de predictis, in totum vel in parte, in iudicio et extra iudicium in curia et extra curiam et suscipere in nos bonus litis seu litium incontinenti, cum nobis vel nostris fuerit signifitatum et causam seu cause durete de principio usque ad /18 finem nostris propriis laboribus et expensis et etiam reficere et emendare, vobis vestris quicquid evictum fuerit de predictis a vobis et vobis a nobis, nobis ducentibus causam vel vobis seu vestris. Et pro hiis omnibus et singu(lis)^d complendis et aten-/dendis, obligamus vobis et cui volueritis, nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia presencia et futura. Et nec alter meum pro altero se valeat in hoc^e illatenus excusari vel differi. Renunciamus beneficio dividende accionis et nove / constitucioni de duobus reis, et illi legi que subvenit deceptis ultri dimidiam iusti precii, et omni alii iuri canonico et civili, publico et privato, comuni in singulari et omni auxilio leg(is)^f decretorum et usaticorum, quibus con-/21 tra premissa possemus in aliquo adiuvari. Et in super ego dicta^g Maria, cerciorata de iure meo per notarium infrascriptum, renuncians auxilio senatus, consulti velleyani et iuri ipothecarum et doti ac sponsalicio meo, et auten-/ticis si qui mulier et sive a me, iuro per Deum et Sancta Dei quatuor Evangelia, coram mea posita

d. Tacat, interpretem.
e. in hoc, interlineat.
f. Tacat, interpretem.
g. dicta, interlineat.

et per me tacta, omnia predita servare et complere et non contravenire aliqui racione.

Actum est (XIII)^h kalendas aprilisⁱ, anno Domini Millesimo CCC^o (LXI)^j.

/ Sig+num Petri Textoris predicti. Sig+num Marie, uxor eius, iurate qui hoc^k totum firmamus et concedimus.

Testes sunt huius rei: G. Morera de Pratis. P. Roger de Fortes et G. Lobet de Sol(an)ellis^l. Sig+num domine Marquesie Ça /24 Gardia, abbatisse Vallis Laure, que recepto tercio huius vendicionis, hoc firmamus et laudamus. Salvis in omnibus et per omnia nobis et nostro monasterio, dominio et censu de parte et in omnibus pleno iure. Sig+num Blanche de Balcereny / et Guillerme de Sau, monacarum dicti monasterii, qui hoc firmamus et laudamus.

Pridie kalendas decembris, anno Domini M^o CCC^o II°, presentibus P. de Fontel, P. Tomas, Bernardus Çaporta de Sancto Jacobo. Ego A. prior Sancti Jacobi de Calaff / firmamentum iuranrum recepi a Maria uxor P. Textoris de Sancto Jacobo de Calaff, super hiis omnibus que continent in presenti instrumento et hic imposui meum Sig+num^m Petrus Beloni notariis publicis de Calaff, qui /27 hoc scripsit et clausitⁿ vite domini G. prioris Sancti Jacobi, cum apposito in penultima lineaubi dici, et parte, et suum Sig+num^o hic impressit, salvo tamen quod dicta Maria non firmavit et nec iuravit ad huc.

/ Sig+num Berengarius Mercerii, subvicarii de Pratis et Segarre por domino rege, qui huic translato in nostri presencia per infrascriptum notarium, fideliter comprobato, nostram

h. Quasi illegible.
i. Tacat 4 lletres, interpretem.
j. Tacat, interpretem.
k. hoc, interlineat.
l. Tacat, interpretem.
m. Signa autografat i decorat.
n. et clausit , interlineat.
o. Signe autografat i decorat.

prestamus auctoritatem periter et decretum, et volumus quod in iudicio ut extra / fides plenaria ab omnibus habeatur.

/30 Sig+num^p mei Berengarii Rovira, regentis scribaniam ville de Pratis, pro fratre Francischo Vives, coadiutore perpetuo, rectore ecclesie dicte ville ac notario publico eiusdem, qui hoc translatum a suo originali / abstractum et cum eodem fideliter comprobatum auctoritzatumque per dictum subvicarium scribi feci, die et anno predictis, presentibus testibus, Raimundo Scutiferi et Petro Viver, cum raso et emendato in tercia linea ubi dicitur, / quibus, et cum supraposito in XIII^a linea ubi scribitur, vendicione, et in XIX linea ubi notatur, in hoc, et in XXI linea ubi apponitur, dicta est, et in XXIII^a linea ubi notatur, hoc, et in XXVII^a linea ubi est, et clausit, /33 et clausit.

p. Signe autografat i decorat.

1302, Berga

Marquesa de Guàrdia, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, amb assentiment i voluntat de tot el convent, dóna i concedeixen plena autoritat a Sibil.la de Castell, monja del monestir, perquè pugui rebre, dirigir i exigir els seus drets competens i del monestir, en béns del seu pare Bernat de Castell, ja mort.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 9. Perg.
177/180. Borrós a la part inferior esquerra.
En el verso indica: Licencia ad exigenda parentum
bona moniali concessa Vallis Laure.

Sit omnibus notum quod nos Marchesia de Guardia, Dei gratia abbatisse monasterii Sancte Marie Vallis Lauree, excerta / sciencia cum assenssu et voluntate conventus ipsius nostri monasterii, licenciamus et auctoritatem et plenum posse da-/3 mus et concedimus vobis Sibilie de Castelus, moniali dicti monasterii ac procuratricem (...) ^a constituimus et ordi-/namus super petendis, exigendis et recipiendis omnibus et singulis iuribus vobis et nobis et dicto nostro mo-/nasterio competentibus et competituris in bonis Bernardi de Castelus, quondam patris vestris. Dantes et concedentes /6 vobis super hiis, generalem et liberam et potestatem ad petendum, exigendum, recuperandum et recipiendum et ad ven-/dendum, distrahendum et alienandum, ipsa bona et iura et ad componendum, transigendum et dificiendum et apostolica / seu antipostolicam de soluto faciendum et omnia alia et singula faciendum que vobis in predictis videbuntur faciendam /9 et que no facere possemus, nos enim in hiis vobis comitius totaliter vices nostras / ratum et firmum, habere quod (...) ^b / (...) ^c quicquid per vos actum

a. Illegible 4 lletres.
b. Illegible.
c. Borrós, illegible.

gestum seu fuerit et nunqua contraveniremus.

Actum est hoc X kalendas, /12 (...) ^d M^o CCC^o secundo .

Sig+num domine Marchesie, Dei gratia abbatisse predicte. Sig+num (...) ^e / (...) ^f priorise. Blanche de Garrigosa, sub priorisse. Cilie de Cartiliano, cantore. Blanche de Bange / (...) ^g de Moraria, sacristana dicti monasterio, qui nomine meo et totius conventus ipsius monasterio, /15 laudamus et firmamus.

/ Testes huius rei sunt: Bernardus de Vubo presbiter. G. de Navata, clericus et Berengarius de Vallaura.

/ Bernardus de Pontibus, notarius publicus Berge, qui hoc scribi fecit et clausit suo Sig+no ^h.

d. Borrós, illegible.
e. Item.
f. Idem.
g. Idem.
h. Signa autografat i decorat.

1303, març 25. Església de Solanelles
Trasllat fet 2 maig 1341. Romeo, batlle i seva muller Geralda, comorants de Solanelles, venen a Sibil.la de Vilaseca, muller de Bernat de Vilaseca de Solanelles, un tros de terra en el lloc dit "Alapuyadeta", en el terme de Puigdemàger, que està sota el domini del monestir de Santa Maria de Valldaura. Paguen per la compra 20 sous de Barcelona, i un cens anual d'un diner per la festa de Sant Miquel. El monestir es guarda els seus drets de domini. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 10. Perg.
 330/255. Copia en abstracte.

Hoc est translatum fideliter scriptum sexto nonas madii, anno Domini M^o CCC^o quadragessimo primo, a quodam instrumento cuius tenor sequitur in huiuc modum. Noverint universi / quod nos Romeus baiulus et uxor mea Gualda, comorantes de Solanellis, per nos et nostros successores, vendimus vobis Sibilie de Villasecha, uxor Bernardi de Vilasecha com- /3 orantibus eiusdem loci, et vestris successoribus imperpetuum, quoddam trocium terre in termino de Podio Mager, loco vocato Alapuyadela^a, sub dominio monasterii Vallis Lauree; sicut affron- /tatur, ex una parte in via qua pergit apud Calaff, et de duabus partibus cum tibi emptoribus, et de quarta partem in onore^b Thome de Maçana de Solanellis. Predic- /tum itaque trocium terre vendimus et concedimus^c tibi et vestris, precio .Viginti. solidos Barchinonen de terno, quos omnes a vobis habuimus et

a. dela , interlineat.

b. onore, sense h.

c. concedimus, interlineat.

recepimus numerando, de quibus sumus bene /6 vestri peccati ad nostram voluntatem. Renunciantes omni excepcioni non recepte et habit dicte peccunie et doli. Et si hec vendicio plus valet predicto precio vel dein-/ceps fuerit valitura, quicquid sit vobis et vestris remittimus excerta sciencia. Renunciantes illi legi qua subvenitur deceptis ultra dimidian iusti precii^d. Promittentes vobis, totam / hanc vendicionem facere, tenere et habere tibi et vestris in pace possidere contra cunctas personas imperpetuum. Salvo iure predicti monasterii, in omnibus et salvo etiam uno dena-/9 rio censuali annuatim, nobis venditoribus et successoribus nostris in festo Sancti Michaelis, mensis septembris. Et pro eviccione quisque nostrum in solidum o-/bligamus vobis et vestris, nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda, utrique fuerint vita et morte; promittentes quem, si aliqua persona vel pluribus vobis et vestris / in dicta vendicione, in iudicium vel extra iudicium, moveretur questio vel demanda, quod nos incontinenti deffendamus vos et duramus causam seu cause nostris propriis supra-/12 tibus a principio usque ad finem, litis evitentes vos incorporalem possessionem, tanquam in rem vestram propriam ad habendum, tenendum, vendendum, alienandum, impig-/norandum et ad faciendum ibi, vestras in omnibus voluntates pro ut melius dici et intelligi cogitari potest ad vestrum bonum intellectum et vestrorum. Et ego predicta Gu-/eralda, cerciorata de iure per notarium infrascriptum, eenuncians velleyano et iuri ipothecarum meorum^e, iuro per Deum predicta omnia et singula fidelitur attendere et complere et non in /15 aliquo contravenire, sic Deus me adiuvet, et hec Sancta Dei quatuor Evangelia, coram me posita et manibus meis corporaliter tacta.

Actum est hoc VIII° kalendas aprilis, anno / Domini, Millessimo CCC^o tercio.

Sig+num Romei, baiuli predicti. Sig+num Gualde uxor eius predictae, iurantibus, qui hoc firmamus.

d. precii , interlineat.
e. meorum , interlineat.

Testes huius rei sunt, Gui-/llemus Lobet et Petrus de Castellbo et Bernardus Belo.

Guillermus de Albespi, rector et notarius publicus ecclesie de Solanellis, hoc scripsi et hoc Sig+num^f feci.

/18 Sig+num Berengarii Mercerii, subvicarii de Pratis et Segarre pro domino rege, qui huic translato in nostri presencia per infrascriptum notarium, cum suo originali fideliter comprobato, nostram prestamus / auctoritatem periter et decretum, et volumus in iudicio et extra, dicto translato ut suo originali fides plenaria ab omnibus ad liberi.

/ Sig+num^g mei Berengarius Rovira, regentis scribaniam ville de Pratis, pro fratre Francicho Vives, coadiutore perpetuo rectore ecclesie dicte ville ac notario publico eiusdem, /21 qui hoc translato a suo originali fideliter abstractum et cum eodem legitime comprobatum auctoritatumque per dictum subvicarium, scribi feci die et anno prefixis, / presentibus testibus Petro Viver et Raimundo Scutifer, cum supraposito in tercia linea ubi dicitur, dela, et in quinta linea ubi scribitur, et concedimus, et in septima linea ubi vocatur, / precii, et XIII^a linea ubi apponitur, meorum, et clausit.

f. Signe autografat i decorat.
g. Signe autografat i decorat.

1303, maig 10. Església d'Olvan
Raimunda Pujola, per remei de la seva ànima, dóna i ofereix a Déu i a l'església del monestir de Santa Maria de Valldaura, i a la seva abadessa Marquesa de Guàrdia, convent i monestir, 30 lliures de cera bona cada any a perpetuitat, per el servei i il.luminació de l'església, sobre el cens que va comprar en nom del monestir, en el lloc dit de Solanelles i Puigdemàger. Situat l terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 11. Perg.
 248/230. Taca d'humitat a l'esquerra. La primera lletra una mica decorada.

Notum sit omnibus quod ego Raimunda Puyola, gratis ac spontanea voluntate, intuita Dei, et (ob rem)edium^a anime / mee, cum hoc publico instrumento perpetuo valituro, dono et offero donacione pura et irrevocabili inter vivos, dono Deo et /3 ecclesie beate Marie Vallis Lauree, et vobis domine Marquesie, Dei gratia abbatisse totique conventui eiusdem monasterii, in / perpetuum ad illuminationem et servicium eiusdem ecclesie, .Triginta. libras bone cere, habendas et percipiendas, singulis annis, / de illo censuali quod ego emi de bonis meis nomine monasterii, in loco qui dicitur Solaneles et a Podio de Mager de Raymundo /6 de Mealia de Pratis, sicut in instrumento inde confecto plenius continetur. Ad quas predictas .XXX. libris cere emendas et habendas / specialiter et expresse, assigno .Sexaginta. solidos Barchinonen de terno, super dicto censuali annuatim habendas et percipiendas per manum / domine abbatisse eiusdem monasterii, que pro tempore ibi fuerit vel cuiscumque domine de conventu ipsa voluerit. Quam quidem ceram predictam /9 totam, expendi volo in illuminatione et servicio ecclesie

a. Tacat, interpretem.

predicte. Et si forsitam de dicto censuali deductis et solutis predictis /.LX. solidos aliquid super fuerit, illud totum in vita mea retineo ad omnem meam voluntatem, post obitum vero meum, totum predictum / censuale cum omni iure et dominio quod ibi habeo ex nunc ut ex tunc, obligo, dono et offero ecclesie supradicte pro predicti cen-/12 (su)^b, habenda et percipenda singulis annis in perpetuum. Predictam autem donacionem, vobis domine abbatisse predicte totique conventui / et vestris successoribus in perpetuum, cum omnibus iuribus, vocibus realibus et personalibus, directis et mixtis que mi pertinent vel / (per)tinere^c possunt, quocumque meo racione vel causa in iam dicto censuali et suis omnibus pertinentiis, pro salute anime mee, facio ut /15 (di)ctos^d .LX. solidos in vita mea, post obitum vero meum, totum dictum censuale, habeatis, possideatis et expletetis pro iam dicto servicio / (...) ^e cendo ad omnes vestras vestrorumque voluntates. Et promito hanc donacionem semper firmam habere et nunquam in aliquo contravenire / (Re)nunciants^f omni iuri legi et consuetudini contra predicta in aliquo repugnanti.

Actum est hoc VI idus madii, anno /18 (Domini)^g M^o CCC^o tercio.

Sig+num predicte Raymunde Podiole, que hec firmat et laudat. Sig+num domine / (Marquesie)^h, Dei gratia abbatisse. Sig+num domine Sanxa de Vilamur, priorisse. Sig+num domine Blanque de Garri-/gosa, subpriorisse. Sig+num domine Cecilie de Carteliano, cantoris. Sig+num domine Geralde de Mo-/21 raria, sacristane. Sig+num domine Sibilie de (Ryivira), hospitalarie. Sig+num domine Narbone, ce-/lararie, que omnes hoc laudamus et firmamus.

/ Sig+num Berengarii de Nidobono et Johannis Fratis, eius

b. Taca, interpretem.

c. Tacat, interpretem.

d. Tacat, interpretem.

e. Tacat, faltan 3 lletres.

f. Tacat, interpretem.

g. Tacat, interpretem.

h. Idem.

presbitorum et Ar. de Podiolo de Cervaria. Testium.

/24 Petrus de Minoves, rector ecclesie Dolvan et notarius publicus eiusdem, scripsit hoc et suum Sig+noⁱ apposuit, / die et anno prefixis.

i. Signe autografat i decorat.

1304, febrer 8. Berga

Davant del notari i testimonis, Joan de Niubó, presbíter, en nom de l'abadessa Marquesa del monestir de Santa Maria de Valldaura, fa llegir a Jaume de Casanova, sots-vicari de Berga i Berguedà, una carta de paper, segellada, del venerable Bernat de Fonollet, gerent i vice procurador del rei a Catalunya, dirigida a ell. En la carta diu que l'abadessa Marquesa es queixa que ha pres, als homes d'allí, les recaptacions i altres opressions de forma indeguda i impertinent, i més, quan ells havien suplicat humilment a l'abadessa, benignitat. Manen que restituexi integrament o esmeni a l'abadessa i als homes, tot. Comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 12. Perg.
265/150. Trencat part superior, sense que afecti al text. Taca i borrós al mig. En el revers indica :
"Protest donat per lo procurador de les monges al sots veguer de Berga fet en lo ann 1304".

Noverint universi quod in presencia mei notario et testium infra scriptorum, die et anno inferius scriptis Johannes Denidobone, presbiter nomine venerabilis domine abbatisse monasterii Sancte Marie / Vallis Laure, presentavit et legi fecit Jacobo de Casanova, subvicario Berguitane, quandam literam papiram, parentam sigille venerabilis Bernardi de Fonoylano gere-/3 ntis vices procuratoris in Cathalonia pro domino rege, in dorso sigillatam, cuius tenor talis est.

Bernardus de Fonoylano, auctoritate regia, gerens vices pro-/curatoris pro iudico domino infante Jacobo in Cathalonie, dilecto Jacobo de Casanova, subvicario Berge et Berguitane. Salutem et dilectionem ex parte venera-/bilis Marchesie, Dei gracia abbatisse monasterii Vallis Lauree, fuit expositum coram nobis, que facita iuris in dicta abbatissa et eius hominibus, non in venia pigno-/6 ratis ipsos homines ac ineptas et

indebitas exactiones at alias oppressiones eiusdem facitis, minus iuste quare nobis humiliter supplicavit dicta abbatissa, ut sibe de hiis / deberemus sibe ac dictis hominibus, benigniter providere. Cuius supplicationem ad missa attendentes que (et teneamini)^a debet iuvari qui sub dictos in iure conectur deffendere / et cueri vobis damus et mandamus quatenus si est ita omnia supradicta minus debite per vos facta in statum debitum revocantes, eidem abbatisse et eius hominibus /9 de hiis dem faciatis taliter restitutionem integram seu emendam, quod non habeamus vobis alterato scribere super hiis.

Datum est sexto idus febreri, anno Domini / Millesimo CCC^o quarto, quibus auditis et intellectis Jacobus de Casanova subvicarius predictus respondit, que si^b aliqua habuit in debite et iniuste de hiis / que asservitur est paratus revocare et restituere et stare ad cognitionem iudicis curie domini regis in Berga. De quibus dictus Johannes de Niubo, /12 nomine dicte abbatisse, mandavit sibi fieri per notarium infrascriptum, hoc publicum instrumentum.

Quod est actum pridie idus febreri, anno predicto, / presentibus testibus, Raimundo Luppeti, iuriperito et Petro de Bretons.

/ Bernardus de Pontibus, notarius publicus Berge, hoc scribi fecit, cum apposito in X^a linea ubi dicitur, si, et clausit hoc suo Sig+/15 no^c.

a. Borrós i fluix, quasi illegible.
b. Interlineat, si.
c. Signe autografat i decorat.

111 bis.

1304, maig 10. Prats del Rei
Trasllat de document, 1341. Guillem de Morera, muller Leonor i els seus fills Raimon i Pere Anton, venen a Jaume Anglès de Solanelles, el tros de terra que tenen en el terme de Puigdemàger, i un camp amb fregenall contiguo, en el lloc anomenat "vila Ganella", situat en la carretera que va a Calaf. Depenen del monestir de Santa Maria de Valldaura. El preu és de 290 sous. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 11. Perg.
360/235. La part inferior fluixa. Còpia en abstracte.

Hoc est translatum fideliter sumptum pridie idus madii, anno Domini Millesimo Trescentesimo Quadragessimo Primo, a quodam instrumento cuius tenor sequitur in hunc modum. Sit omnibus notum / quod nos Guillermus de Moraria de Pratis et Eyronis, uxor eius et Raimundus de Moraria et Peratonus de Moraria^a filii eorum, omnes in simul et quilibet nostrum in solidum, per nos et nostros, vendimus vobis Iacobo /3 Angles de Solanellis, et vestris et cui volueritis imperpetuum, quandam sortem terre quam habemus in termino de Podio Mager, et tenemus pro monasterio Vallis Laure, et in eius alodio que affrontat cum hono-/re den Bernardi de Villasieca de Solanellis, et cum honore Iacobi Martini, et cum honore Guillermi Mercerii de Pratis, et cum honore^b Bernardi Sala de dicto loco de Solanellis. Item vendimus vobis et vestris perpetuo, quen-/dam campum cum fferregenali eidem contiguo, quem et quod habuimus in dicto termino in loco qui dicitur vila Ganella, et tenemus pro dicto monasterio et in eius alodio. Que campus affrontat, cum ho-/6

a. de Moraria, interlineat.
b. honore, interlineat.

nore dicti Bernardi Sala et cum via publica qua itur usque Calaff, et cum honore Iacobi de Sera, qui honor fuit Petri Germani de Pratis, affrontat autem dictum ferregenale, cum honore se / predicti Bernardi Sala, et cum honore predicti Iacobi Sera et cum via que est inter dictum campum quem vobis vendimus et ipsum ferregenale. Sicut ab omnibus partibus affrontatur et terminatur, cum omnibus introitibus et / exitibus suis et melioramentis que ibi sunt et facere volueritis. Ita vobis et vestris et cui volueritis, vendimus perpetuum pro precio .Ducentorum Nonaginta. solidos Barchinone monete perpetue de terno. De quibus /9 a vobis sumus bene paccati. Renunciando excepcioni peccunie non numerate et doli. Et si hec venditio plus isto precio modo valet vel valebit, de inde totum vobis et vestris damus et remittimus, / excerta sciencia imperpetuum. Renunciando specialiter illi legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur. Et cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro, introducimus inde^c vos et vestros et illos quos / volueritis, de presenti in corporalem possessionem et perpetuam tenedonem ad omnes vestras vestrorumque voluntates plenarie ac perpetuo faciendas, sine omni nostro nostrorumque vinculo et retentu, quem in predictis /12 non facimus ullo modo. Salvo semper in omnibus iure et dominio dicti monasterii et suorum successorum. Nos autem et nostri erimus inde semper, vobis et vestris, guirentes et legales deffensores contra cunctas per-/sonas. Et de eviccione, obligamus vobis et vestris quisque nostrum insolidum, nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda. Nec vero aliquis nostrum pro aliquo valeat in hoc excussari vel diff-/erri nove constitutioni et beneficio dividende accionis. Et specialiter ego dicta Eyronis, sponsalicio meo et auxilio senatus consulti velleyani et iuri ipothecarum mearum ac omni ali iuri racionus /15 et consuetudini contra hec repugnantibus penitus, renunciamus. Et ut hoc omnia supradicta firmiora sint, ego dicta Eyronis, cerciorata de iure meo per notarium infrascriptum, iuro per Deum et eius / Sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, omnia supradicta firmiter habere, tenere et fideliter observare et non in aliquo unquam contravenire iure aliquo vel

c. inde, interlineat.

ratione.

Actum est hoc sexto / idus madii, anno Domini Millesimo CCC^o quarto.

Sig+num Guillermi de Moraria. Sig+num Eyronis, uxoris eius iurantis. Sig+num Raimundi de Moraria. Sig+num Peritoni de Moraria, predictorum nos qui hoc facimus concedimus et firmamus.

Testes huius rei sunt: Bernardus den Pont. Raimundus de Medalia et Petrus Anglesii de Pratis. Sig+num Guillermi de Moraria de / Pratis. Sig+num Periconi Ferrari de Calaff emptorum reddituum exituum et proventuum castrum de Solanellis et de Podio Mager (domini)^d presentis qui hec laudamus et firmamus, presentibus testibus, / Raimundo de Moraria et Raimundeto, filio Petri de Nafferrera de Sancto Iacobo de Calaff. Sig+num Raimundi de Boxadera, baiuli venerabilis domine abbatisse monasterii Vallis Laure in castris /21 predictis, qui hoc laudo et firmo, salvo iure dicto monasterio in omnibus, presentibus testibus, Petro clerici de Pratis et Raimundo de Moraria, rector ecclesie Vicianana.

Sig+num^e Garan-/ngoldi de Medalia, rectoris et notarii publici de Pratis, qui hoc scribi fecit.

/ Sig+num Berengarius Mercerii, subvicarii de Pratis et Segarre pro domino rege, qui huic translato a suo originali fideliter abstracto, et cum eodem fideliter comprobato nostram prestamus auctoritatem /24 periter et decretum, et volumus que in iudicio et extra, ut suo originali fides plenaria ab omnibus habeatur.

/ Sig+num^f mei Berengarii Rovira, regentis scribaniam ville de Pratis, pro fratre Ffrancischo Vives, coadiutore perpetuo rectore ecclesie dicte ville, ac notario publico eiusdem, qui

d. Fluix, interpretem.

e. Signe autografat i decorat.

f. Signe autografat i decorat.

hoc translatum / a suo originali fideliter abstractum, non viciatum seu in aliqui sui parte suspectum, auctoritzatumque per dictum subvicarium, scribi feci, die et anno predictis, presentibus testibus /27 Petro Viver, Raimundo Scutiferi, cum supraposito in secunda linea ubi dicitur, de Moraria, et in quarta linea ubi scribitur, honore, et cum edmendati in VI^a linea ubi notatur, itur, et cum appo-/sito in X^a linea ubi apponitur, inde, et clausi.

1305, març 27. Castell de Guàrdia
Bartomeu Cardona, fill de Bartomeu Cardona de Berga, dóna, cedeix i transfereix a Arnau de Bairi i a Ramon de les Planes, de la parròquia de Santa Maria de Matamala, i a tots els homes de la mateixa, que són dels senyors dels monestirs de Santa Maria de Serrateix i de Santa Maria de Valldaura, tot el que el seu pare va comprar i ell va heretar del venerable Bernat, abat de Serrateix i de Blanca, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, d'aquella part de bosc dit de Matamala, amb tots els drets locals, veus, accions reals i personals. Situat al terme de Les Lloses, comarca del Ripollès.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 13. Perg. 192/155. Mal conservat, amb parts tacades. Molt fluix i borrós en les tres primeres línies. En el revers indica: "Restitutis nemoris de Matamala per Bartolomei Cardona".

Sit omnibus notum quod ego Bartolomeus Cardona, filius et heredes Bartolomei Cardona de Berga, gratis et excerta / sciencia, per me et omnes successores meos dono, reddo, cedo^a et transfero in vos, Arnaldus de Bairi et Raimundi de Cespla- / 3 nes, de parrochia Sancte Marie de Mathamala presente, et in universos alios et singulos homines dicte parrochie qui sunt de domino monasteriorum / Sancte Marie de Serrateii et Sancte Marie de Vallaura, absente tanquam presentes, et vestros et eorum heredes ac in quoscumque vo-/lueritis perpetuo, totam illam empcionem quam, dictus Bartolomeus Cardona pater meus, qui mi hereditavit de bonis et iuribus suis /6 feci suis herevit de venerabilis Bernardo condam, Dei gratie abbate dicti monasterii de Serratex, et de domina Blanca, eadem gratie abba-/tissa Vallis Laure condam, de parte illius nemoris vocati de Mathamala, quod est in predicta parrochia de Mathamala, et etiam

a. Rascat i sobreescrit, cedo.

omnia / loca iura, voces et acciones reales et personales, utiles et directas, ordinarias et extraordinarias sive mixtas, et quascumque alias /9 mi et dicto patri meo, competentes et competere debentes, in predicta empcione, pro ut melis in instrumentis ipsius vendicionis sive / venditionum in que vobis trado plenius continetur. Quibus locis iuribus et accionibus meis, possitis vos et vestri agere utius experire, in / curia et extra curiam, in iudicio et extra iudicium, et etiam ubique quem ab modum ego possem de (...) ^b donacionem et /12 cessione. Constituens vos et alios predictos homines vestros et eorum successores, super (...) ^c dominos et procuratores, tan-/quam in rem vestram et dictorum hominum propriam, pro ut melius ad utilitatem vestri vestrorumque dici vel intelligi pote ad omnes / vestras et ipsorum hominum et vestrorum, de eorum successorem voluntates in libere perpetuo faciendas, in omni meo meorumque et /15 totius alteri parte retentu.

Actum est hoc VI° kalendas aprilis, anno Nativitate Domini M^o Trescentesimo Quinto.

Sig+num Bar-/tolomei Cardona filii et heredis Bartolomei Cardona predicti, qui hoc laudo et firmo.

/ C. huius rei testes sunt, Raimundus de Roseto, rector de Mathamala; Petrus Beleuz, et Petrus de Vallemala.

/18 Sig+num^d Guillermi de Borredano, scriptoris publici iurati, termini Castri de Guardia, qui hoc scripsit et clausit, cum literis / rasis et rescriptis II^a linea ubi dici, cedo, die et anno quod supra.

b. Borrat per petit forat i taca, falten unes 8 lletres.

c. Idem, falten 4 lletres.

d. Signe autografat i decorat.

1305, setembre 29. Cervera
Pere Soler, drapaire de Cervera, i la seva muller Bertomeua, entreguen corporalment i desemparen, a Marquesa, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, i a Cecília de Cartellà, sots-priora, tota la propietat de terres cultes i ermes, que tenien a Solanelles, en el lloc dit Puigdemàger, per alou franc, lliure i quiet, i tot el cens de domini. El preu és de 600 sous de Barcelona. Situat al terme d'Els Prats de Rei.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 14. Perg.
 4458/325. Taca per humitat al mig i al costat dret de la part superior.

Sit omnibus manifestum quod ego Petrus Soler, draperius Cervarie et Bartolomeua eius uxor, utrimque nostrum in solidum, per nos et omnes nostros, non coacti nec in aliquo circumventi set bono animo et spontanea voluntate, scienter, provide, in omnibus consu(...)^a / et corporaliter tradimus seu quasi derelinquimus atque desemperamus vobis, domine Marchesie, Dei gratia abbatisse monasterii de Vallaura, licet absentem tanquam presenti, et prefato monasterio et vestris successoribus et conventui ipsius monasterii nunc et in perpetua, et vobis domine Cilie (Cartiliano sots)^b /3 priorisse dicti monasterii, presenti nomine dicte domine abbatisse a vobis ementi, recipienti et stipulanti, et nomine etiam monasterii et conventus predictorum, totum honorem cultum et heremum quem habemus et habere debemus (...)^c de Solaneles, loco vocato Puig de Mager pro franco (libero)^d ac / quitio alodio, et totum censum dominium et alia

a. Borrat per taca, falten unes 10 lletres.

b. Borrat per taca, interpretem.

c. Borrat per taca 5 lletres.

d. Borrat per taca, interpretem.

iura universa et singula quecumque nomine consevitur, quos et que habemus et accipimus habere et accipere debemus in dicti termino vel terram tenetibus in proprio termino quolibet racione. Et predecessores mei antierius consueti sumus accipere et habere^e de proprietate, totius predictae venditionis, euidem nos penitus / dominio, iure vinculo, posse ac proprietate nostra et nostrorum. Tradimus et transferimus integre, iure emptiones vestre in dominium, ius tenedonem et corporalem possessionem ac proprietatem vestri, dicte domine abbatisse et predicti conventus et successorum vestrorum, cum ingressibus et egressibus, melioracionibus /6 et suis omnibus pertinentiis; ad habendum, tenendum, dandum, vendendum, alienandum et faciendum ibi et inde quolibet modo, omnes vestras vestrorumque successorum voluntates et quorum volueritis perpetuo facien(das)^f et sine omni exepcione et retencione nostra et nostrorum quam ibi vel inde / non facimus aliqua racione. Hanc autem venditionem, vobis dicte domine abbatisse nomine dicti monasterii licet absenti tanquam presenti et eidem monasterio et eius conventui et vobis dicte domine Cilie, presenti nomine eorumdem, nobis ementi et stipulanti faciamus nunc et in perpetuum, pro precio .Sexcen- /torum solidos Barchinone terni, quos omnes a vobis, dicte domine Cilie, nomina domine abbatisse prenominate, et conventus predicti, habuimus et recepimus numerando, et quem de totis et de toto ad voluntatem nostram, bene vestri paccati sumus et contenta. Renunciamus excepcioni peccunie predictae, non habite, non numerate et /9 non recepte et doli et illi legi et iuri que subvenit deceptis ultra dimidiam iusti precii, et omni alii legi et iuri civili et canonico, comuni et singulari, publico et privato et omni alii auxilio et beneficio, tanquam hiis (...) ^g enumeratis, quibus contra hec possemus nos vel nostri racione dupli-/cis, triplicis vel quadruplicis decessores vel alterius cuius libet rei in aliquo adiurari verum scienter et consulte per nos et omnes nostros, cum hec presenti publico instrumento, damus et concedimus vobis dicte domine abbatisse, nomine dicti monasterii et vestris

e. Interlineat, predecessores mei antierius consueti sumus accipere et habere.

f. Illegible, interpretem.

g. Borrós, illegible 5 lletres.

successoribus et eidem monasterio et eius con-/ventui, licet absentibus tanquam presentibus, et vobis domine Cilie de Carteya, presenti nomine eorumdem, recipienti et stipulanti quicquid hec venditio plus predicto valet precio vel est impostorum valituro (...) ^h vestrorumque successorum, voluntates perpetuo faciendas. Convenimus item /12 quod bona fide utrimque nostrum insolidum per nos et omnes nostros, que totam predictam venditionem et donationem pro ut superius continetur, faciamus nos et nostri, vos dictam dominam abbatissam et vestros successores et dictum (monasterium) ⁱ et eius conventus, habere, tenere et in pace possidere contra omnes personas. Et / si aliquam persona vel persone inde vos dictam dominam abbatissam vel vestros successores seu dictum monasterium et eius conventum demandaverint, vel in causam (...) ^j qualibet racione, vobis dicte domine abbatisse (...) ^k vestris successoribus et vobis dicte domine Cilie, presenti, nomine ipsorum recipienti / et stipulanti, bona fide promittimus statim tunc pro vobis, firmare et facere ius et bonus litigii in nos suscipere et causam seu causa ducere, et vos dictam dominam abbatissam et vestros successores et prefactum monasterium et eius con(ventus) (...) ^l (pri)ncipio litis usque ad finem, et facere etiam bonam et legalem guiren-/15 tiam et deffenionem, contra omnes personas in perpetuum, ante causam et in causa et post causam, et in iure et extra ius, pro ut melius dici cogitari et intelligi pote, ad comodum utilitatem et scinter cum intellectum (vestre dicte) ^m domine abbatisse et successorum vestrorum et dicti monasterii et eius conventus in perpetuum. / Et si inde a vobis aliquid evictium fuerit qualibet racione nobis presentibus vel absentibus, denunciotionem nobis facta vel non factam necessitatem eius denunciotionis, vobis dicte domine abbatisse, licet absenti, et vestris successoribus et monasterio et eius conventui supradictis, et vobis et dicte domine Cilie de Carte-/ya, presenti, pro ipsis a nobis recipienti et stipulanti,

h. Borrós per taca, illegible 9 lletres.

i. Borrós, interpretem.

j. Borrós unes 6 lletres.

k. Borrós, illegible 9 lletres.

l. Borrós, illegible 8 lletres.

m. Borrós, interpretem.

excerta sciencia, remitimus de presenti totum illud quantum et quicquid sit vobis dicte domine abbatisse et vestris successoribus et dicto monasterio et eius conventui restituere et emendare promittimus incontinenti quanda fuerimus requisiti sine omni obsta-/18 culo et contradicto, unde de guirentia, eviccione et salvitate, inde vobis dicte domine abbatisse et vestris successoribus et dicto monasterio et eius conventui in perpetuum facienda, utrimque nostrum in solidum, renunciantes benefificio dividendo, accionis et nove constitutioni de duobus reis stipulantibus / et auxilio et benefificio senatus, consulti velleyani et epistole diverciis, obligamus inde vobis dicte domine abbatisse, licet absentis, et vestris successoribus et dicto monasterio et eius conventui et vobis dicte domine Cilie Decarteya, pro ipsis a nobis recipienti et stipilanti, et notario etiam / infrascripto pro dicta domina abbatissa et eius successoribus et monasterio et conventu predictis, et omnibus aliis quorum interesse vel interesse pote legitime stipulanti et recipienti, nos et omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda, in cunctis locis. Et ut predicta firmiter ob-/21 serventur, iuro predicta omnia et singula atendere et complere et non contravenire, ego dicta Bartolomeua, racione dote vel sponsalitiis mei vel alterius cuius libet rei per Deum et eius Sancta IIII° Evangelia, coram posita et a mea corporaliter manu tacta.

Actum est hoc X^o kalendas / octobris, anno Domini M^o CCC^o quinto.

Sig+num Petri Soler. Sig+num Bartolomeue eius uxori, iurate predictorum, qui hoc firmamus et concedimus.

Sig+num fratris Bernardi Raimundi Maioralis domus Beati Antoni Cervare. Sig+num Bartolomei Gui-/labert, clerici. Testium.

/24 Ego Guillermus ffratrii, publicus notarius Cervarie, hoc scripsi, cum supraposito in IIII^a linea ubi dici, pro ut nos et predecessores mei antierius consueti sumus accipere et habere,

et hoc Sig+noⁿ feci.

n. Signe decorat i autografiat.

1305, octubre 7. Cervera

Pere Soler, mercader i habitant de Cervera, confessa i reconeix, que ha sigut ben pagat i content per Cecília de Cartellà, sots-priora del monestir de Santa Maria de Valldaura, de la diòcesi d'Urgell, dels 600 sous barcelonis, per la venda de les propietats, possessions i censos que rebia, per herència del seu pare Guillem de Soler habitant de Calaf, en l'alou del terme i lloc de Solanelles. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 15. Perg.
275/130. Primera lletra dibuixada.

Sit notum cunctis quod ego Petrus Solerio, mercator et habitator Cervarie. Confiteor et in veritate recognosco me esse bene paccatum et contetum a vobis, domina Cilia de Car-tiliano, subpriorissa monasterii Sancte Marie Vallis Lauree, dioecesis Urgellen, nomine proprio et abbatisse et conventus dicti monasterii, de illis .Sexcentis. solidos Barchinone terni, qui /3 mi debebantur, racione illius vendicionis, quam vobis feci de quibusdam honoribus et possessionibus et censibus, quos habebam et percipiebam ex successione Guillermi de Solerio quondam, / patris mei habitatori de Calaff, pro francho alodio in termino loci de Solanellis, pro ut in instrumento ipsius vendicionis laciis continetur. De quibus dictis .DC. solidos qui a vobis habui et / recepi, et inde a vobis bene paccatus et contentus sum ad voluntatem meam. Ideo renuncio excepcioni non numerate, peccunie et non habite et doli. Facio inde vobis et abbatisse et conventui /6 monasterii supradicti et sucessoribus vestris, bonum perpetuum finem et pactum de non petendo et de non movendo questione aliquod, in iudicio vel extra, absque aliquo retencione et ex-/cepcione, sicut melius dici et

intelligi potest ad vestrum vestrorumque salvamentum et bonum intellectum.

Actum est hoc nonas octobre, anno Domini M^o CCC^o quinto.

Sig+num Petri de / Solerio predicti, qui predicta laudo, concedo et firmo. Sig+num ffratris Bernardi Raimundi, Ordinis Sancti Antoni (Branensi). Sig+num Bartholomei Guilaberti presbiteri. Testium.

/9 Ego Romeus Cridador iure notario Cervarie et scriptor curie, vicari eiusdem pro domino rege, hoc scribi feci et hoc meo Sig+no^a firmo.

a. Signe autografat i decorat.

1310, desembre 1. Els Prats de Rei
Trasllat fet 1341. Pere Maçana, fill de Raimon Maçana de Prats, i la seva muller Sibil.la, venen a Periconó Vilaseca i muller, habitants del lloc de Solanelles, dos trossos de terra que tenen en el terme de Puigdemàger, sota el domini del monestir de Santa Maria de Valldaura. Acepten un "puixeró" de blat, un d'ordi i un de civada i 4 diners com cens anual. El preu de venda és de 115 sous de Barcelona. L'esposa renuncia a tots els seus drets d'esponsalici, auxili vellesa, dret d'hipoteques i altres. Situats al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 16. Perg. 350/330. Tacat per humitat a la part de dalt i abaix a l'esquerra.

Hoc est translatum fideliter sumptum, quarto kalendas madii, anno Domini Millesimo Trecentesimo Quadragesimo Primo, a quodam vendicionis instrumento cuius tenor talis est. Sit omnibus notum quod ego Petrus / Maçana, filius Raimundi Maçana quondam de Pratis et Sibilia uxor mea, per nos et omnes nostros presentes atque futuros, vendimus vobis Perichono Villasicha et Elieshendi, uxori vestre, habitatoribus /3 loci de Solanellis, et vestris imperpetuum, duo trocia terre nostros, quos habemus et tenemus in termino de Podio Mager sub dominio et alodio monasterii Vallis Laure. Qui in predictis trociis terre, accipit / unum punyxeronum de frumento et alium puyxeronum ordeï et unum puigeronum de civada, et etiam quatuor denarios Barchinonen terni censuales. Quod dictum bladum et denarios, vos faciatis et vestri / pro censu ratione dictorum duorum trocium terrem annuatim dicto monasterio. Quorum unus affrontat a prima parte, in honore den casa Olera et a duabus suis partibus, cum honore

Petri de Podio /6 Mager; alius vero affrontat a prima parte, cum via publica que itur de Podio Mager apud Calaff, et de secunda in cumba Romeus de na Dolça quondam, et de tertia cum honore den Sala, et quarta vero parte in / honore Petri den Agramunt. Predictos duo trocia terre, pro ut affrontatur et terminatur ab omnibus suis partibus, cum introitibus et exitibus et iuribus eorundem ac cum omnibus melioramentis factis et fa-/ciendis, vobis predictis emptoribus et vestris, perpetuo vendimus pro precio .Centum Quinque. solidos Barchinonen terni nobis quitiorum, ex quibus bene vestri paccati sumus nostre voluntati. Ideoque, renunciamus omni excepcioni peccunie /9 non (numerate)^a et non recepte et doli. Et si hec vendicio plus predicto precio modo, valet vel in posterum fuerit valitura, totum vobis et vestris, gratis et excerta sciencia, damus, remittimus imperpetuum. Renun-/ciantes specialiter, illi legi que subvenit deceptis in venditione, ultra dimidiam iusti precii. Et cum hoc presenti publico instrumento perpetuo valituro, mittiemus vos de presenti, de predictis trociis terre, in corpo-/ralem possessionem et proprium tenedonem ad omnes vestras voluntates vestrorumque perpetuo faciendas, sine omni nostro nostrorumque vinculo et retentu. Salvo semper iure dominio et censu prefati monasterii in omnibus. /12 Quos prefatos duo trocia terre, cum omnibus iuribus eorundem, promittimus per nos et nostros vobis predictis emptoribus et vestris, facere, tenere, habere et in pace possidere contra cunctas personas imperpetuum. / Et de evicione et legali guirentia, tam speciali quam generali, utrimque nostrum in solidum, obligamus vobis predictis emptoribus et vestris, nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda ubique ne / vero altero nostrum pro altero, in hoc valeat excusari vel differri nove constitutioni et beneficio dividendo, accionis ac omni alii legi, iuri rationi et consuetudini, quibus contra predicta vel aliqua predictorum /15 possemus in aliquo nos iuvari. Et specialiter, ego predicta Sibilia, cerciorata de iure meo per notarium infrascriptum, meo sponsalicio et auxilio senatus, consulti velleyanni et iuri ypothecarum mearum, / ac omni alii iuri,

a. Borrós, interpretem.

legi contra hec venientibus penitus (...) ^b. Et ego predicta Sbilialia, iuro per Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus meis tacta, predictam vendicionem ratam et firmam / perherempinter, habere, tenere et observare et non contravenire iure aliquo vel racione.

Actum est hoc kalendas decembris, anno Domini Millesimo trecentesimo decimo.

Sig+num Petri Maçana. Sig+num /18 Sibilie eius uxoris, iuranti predictorum, qui hoc facimus concedimus et firmamus.

Testes huius rei sunt: Raimundus de Medalia. Petrus Morelli. Bernardus Ermengou et Raimundus Cerelihoni de Pratis.

/ Sig+num ^c Jacobi de Soldevila, rectoris ecclesie Solanellis, in cuius manu et posse domina Cilia de Carteya, tenens locum domine Marquesie, abbatisse Vallis Laure, in castro de / Solanellis et Podio Mager, et domina Geralda de ça Morera, sacristana eiusdem monasterii, hoc instrumentum et omnia contenta in eo firmaverunt et laudaverunt, salvo iure dicti monasterii in omnibus.

/21 XVI° kalendas ianuari, anno Domini Millesimo trecentesimo terciodecimo, presentibus testibus Berengarius, clericus de Sererols et Bernardus Croat.

/ Ego Bernardo de Fonaylosa, presbiter regentis scribaniam de Pratis, pro fratre Jacobo Jordani, rectore et notarii publici loci eiusdem, qui hoc scripsi, cum aposito in VIII^a linea ubi dicitur, vendimus, et meum / Sig+num ^d aposui, et clausi, die et anno prefixis.

/24 Sig+num Berengarii Mercerii, subvicarii de Pratis et Segarre por domino rege, qui huic translato in nostri presencia, per infrascriptum notarium, cum suo originali fideliter

b. Borrós 7 lletres.

c. Signe autografat i decorat.

d. Signe autografati decorat.

comprobato, nostram prestamus / auctoritatem periter et decretum, ut ipsi translato fides ab omnibus haberitur appositum hic per infrascriptum notarium, die et anno quibus supra

/ Sig+num^e mei Jacobi de Olugia, regentis scribaniam ville de Pratis, pro fratre Francischo Vives, coaciutore perpetuo, rectore ecclesie dicte villa, ac notario publico eiusdem, qui hoc translato /27 sumptum suo originali fideliter auctoritzatumque per dictum subvicarium, scribi feci, die et anno in prima linea, contentis presentibus testibus Petro Viver et Raimundo Stutifier, et clausit.

e. Signe autografat i decorat.

1310, desembre 19. Berga

Francesc Calinzano de Berga, dóna, estableix a cens, concedeix i entrega a Pere de Prat, fill de Guillem de Prat, un tros de terra situada en la parròquia de Berga, sota el domini del monestir de Santa Maria de Valldaura. Ha de donar un cens anual de quatre sous per Nadal. Paga a més 20 sous de Barcelona per l'entrada. Comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 17. Perg.
315/260. Mal conservat, molt fluix, especialment la part dreta. La "N" inicial una mica decorada.

Noverint universi quod ego Franchiscus de Calinzano de Berga, ex certa sciencia, per me et meos presentes futuros, dono et stabilio et ad censum infrascriptum concedo et trado, tibi / Petro de Prato, filio Guillermi de Prato, Merceri Berge et tuis et cui sive quibus volueritis perpetuo, quoddam trocium terre, cum introitibus et exitibus, suis arboribus et pertinentiis, quod /3 habeo in parrochia Berge, sub dominio et (...) ^a ali monasterii Vallis Laure. Pro ut affrontatur ex parte una, in honore Raimundi Poliad; ex alia parte, in honore den Celarer; / ex alia parte, in camino quo itur versus hospicio de fabrica. Predictum itaque trocium terre, cum introitibus et exitibus et suis iuribus pertinentiis et arboribus ibi diversorum ge-/nerum, dono et stabilio tibi, dicto Petro de Prato et tuis et cui sive quibus volueris, perpetuo ad habendum, tenendum omnique tempore in pace possidendum, dandum, vendendum /6 inpignorandum seu alienandum, et ad omnes tuas tuarumque voluntates semper libere faciendas. Tali videlizet modo et pacto, que tu et tui donetis mi et meis pro censu, / quolibet anno in festo Natalis Domini, quatuor solidos monete curribilis Barchinonen perpetue de terno. Et nichil aliud inde, dare vel facere teneamini tu vel tui, mi

a. Illegible 4 lletres.

nec meis. /Pro intrata autem huius stabilimenti, accepi a te .Viginti. solidos Barchinonen de terno. Super quibus, quia a te bene paccatus et contentus suum ad voluntatem meam. Renunciando /9 excepcioni precii et peccunie non habite et non recepte et doli. Et legi que deceptis ultra dimidiam iusti precii subveneriter, et omni iuri divino et humano, canonico et civili, / comuni et privato seu consuetudinario, quia certificatus pluri valencia predictorum, dono et remito tibi et tuis. Promitens hec predicta, tenere et habere te et tuos et quos / volueris contra omnes personas, et tenebor tibi et tuis de firma et legali eviccione et guirentia contra omnes personas. Pro quibus, obligo tibi, omnia bona mea mobilia et /12 immobilia, habita et habenda, ubique sint. Ad hec ego Petrus de Prato predictus, recipiens hoc predicta suo firmis pacto et condicionibus supradictis, promito dare dictam / tascham dicto monasterio, et tibi solvere dictum censum quolibet anno ut predictus sub obligacione dicte terre et melioramentorum in ea faciendorum. Salvo iure et dominio / monasterii Valle Laure.

Actum est hoc XIII° kalendas ianuarii, anno Domini Millessimo CCC^o Undecimo.

Sig+num Francischi de Calinzano predicti, qui hoc laudo, concedo et firmo. /15 Sig+num Petri de Prato predicti, qui hoc laudo, concedo et firmo. Sig+num Guillermi de Prato, Mercerii Berge, procurator constituti domina Marchesia, Dei gratia / abbatisa Valle Laure et in (auto)ritate^b dicte procuratore, predicta laudo, firmo et de iure competenti dicte domine abbatisse pro et alie (...) ^c bene paccatas.

/ Testes huius rei sunt, Guillermus de Prato Mercerius, Raimundus Molar et Raimundus Fresoli.

/18 Bernardus de Pontibus, notarius publicus Berge, hoc

b. Illegible, interpretem.
c. Illegible 8 lletres.

scribi fecit et clausit hoc suo Signo^d.

d. Signe autografat i decorat.

1311, juliol 22. Barcelona

Esclarmonda, vídua de Guillem Moneder, ciutadà de Barcelona, ven a Marquesa de Guàrdia, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura de la diòcesis d'Urgell, per lliure i franc alou, el censal de diversos censos i tot dret de domini i fadiga que rep de cada peça d'hort, en diferents emfitéusics, situats en un suburbi de Barcelona, al costat del mas de Moneder. Censos corresponents a la venda que domna Tomasa, mare de l'abadessa Marquesa, va fer al monestir per l'establiment del pa de blat, des de Quaresma a l'octava de Pasqua. El preu és de 5000 sous de Barcelona. Situat a la ciutat de Barcelona, entre Sarrià i Finestrelles, al límit del terme d'Esplugues de Llobregat.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.163, n. 18. Perg. 775/477. La "I" inicial decorada. Algun tros illegible per doblec.

In Dei nomine. Sit omnibus notum quod ego Sclarmunda, uxor Guillermi Monetarii quondam, civis Barchinone, non dolo vi vel metu inducta, nec in aliquo circumventa, set gratis et bono animo et spontanea voluntate, per me et per meos presentes et futuros, vendo vobis religiose in Christo domine Marchesie de Guardia, Dei gratia abbatisse monasteii Vallis Lauree diocesis Urgellen et ementi ad opus / dicto monasterii et peccunia ipsius monasterii et conventus eiusdem monasterii et vestris, perpetuo et notario infrascripto recipienti nomine vestro et dicti conventus seu dicti monasterii, per propium liberum et franchum alodium, censualia infrascripta et totum ius dominium et faticam que et quod habeo et percipio et habere et percipere debeo, in quibusdam pecciis terre, ortis, /3 sive trileis, quas diversi emphiteosi infrascripti pro me tenent, et sub dominio alodio meo in suburbio Barchinone, iuxta a tenedones mansi vocati den Monader. Et que siquidem censualia spectant ad me, ex

successione dicti Guillermi Montearii quondam mariti mei. De quo siquidem censuali, prestant et prestare tenentur heredes den Caya pro / quadam peccia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro me tenet in festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti .Tres. morabetinos. Et Sibilia uxor Arnaldi Martini quondam, pro quadam peccia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro quadam me tenet in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, .Duos. morabetinos. Et Berengaria uxor Petri Manaschalis quon- /dam, pro quadam peccia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro me tenet in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti .Duos. morabetinos. Et Bonaichuench uxor Guillerms Magranerii, pro quadam peccia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro me tenet in festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti .Unum. morabetinum et medium. Et Guillermus /6 Bosch, pro quadam peccia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro me tenet in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti .Duos. moraberinos et medium. Et Petrus de Podio Alto clericus, pro quadam peccia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro me tenet in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis .Duos. morabetinos. Et Bernardus de Solano, / pro quadam peccia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro me tenet in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti .Duos. morabetinos. Et Bernardus Salavert, pro quadam peccia terre quam pro me tenet in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti .Duos. morabetinos. Et Raimundus Ferrarii, pro quadam peccia terre cum tiris ibi plantatis, quam / per me tenet in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti .Duos. morabetinos. Et Petrus Stephani de Palaciolo Sutor, pro quadam peccia terre cum tiris ibi plantatis, in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti .Duos. morabetinos. Et predicta censualia solvuntur et debent solvi in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis /9 augusti quolibet anno ut dictum est.

Terminantur autem omnes predictae peccie terre cum tiris ibi plantatis que contigue sunt, ex tribus partibus in viis publicis et ex alia parte in tenedone mea.

Hanc autem vendicionem facio vobis, dicte domine abbatisse

et conventui predicto, ementi ad opus illius stabilimenti quod nobilis domina Portera, mater vestri dicte / domine abbatisse, fecit in dicto vestro monasterio scilicet, de pane tritici, dando dicto conventum a festo Carniprivi usque ad octavas Pasche. Et quia dictum precium vos et asseritis michi solvistis de illis .Quinque Mille. solidos monete Barchinone de terno, quos dicta domina Portera mater vestra, dimisit per redditus emendiis ad opus dicti stabilimenti, et vestris per-/petuo et notario infrascripto recipienti, nomine vestro et dicti conventus seu dicti monasterii, et eius vel eorum quorum interest vel intererit seu interesse potest aut poterit, de dictis censualibus seu morabetinis, qui sunt in summam .Viginti. morabetini. Et solvuntur pro uno quoque ipsorum morabetinorum, .Novem. solidos monete Barchinone de terno, de toto iure et dominio, fatica et laudi-/12 miis, michi pertinenti et pertinere debenti in predictis peccis terre ortis sive trileis, ex causis predictis et aliis quibuscumque. Sicut melius dici et intelligi potest ad salvamentum et bonum intellectum vestri et dicti conventus seu etiam dicti monasterii. Extrahens predicta omnia et singula, que vobis et dicto conventui seu monasterio et / notario infrascripto recipienti, nomine vestro et dicti conventus seu etiam dicti monasterii, et eius vel eorum quorum interest vel intererit seu interesse potest aut poterit, vendo de iure dominio et posse mei et meorum. Eademque omnia et singula in vestrum vestrorumque, ius dominium et posse, mitto et transfero irrevoca-/biliter. Et promitto convenio vobis et dicto conventui et notario infrascripto, stipulanti nomine vestro, et dicti conventus seu etiam dicti monasterii, et eius vel eorum quorum interest vel intererit seu interesse potest aut poterit, que tradam vobis seu procuratori vestro possessionem predictorum omnium et singulorum, /15 que vobis et dicto conventui seu etiam dicto monasterio et notario infrascripto recipiente, nomine vestro, et dicti conventus seu etiam dicti monasterii et eius vel eorum quorum interest vel intererit seu interesse potest aut poterit, vendo. Et nichilominus dono et concedo vobis et procuratori vestro, potestatem / apprehendendi ipsam possessionem, et apprehensam licite retinendi. Et quo usque possessionem predictorum omnium et singulorum, vobis vel

procuratori vestro, tradidero vel vos eandem possessionem per vos vel per procuratorem vestrum fueritis adepti constituo, me interim predicta omnia et singula que vobis / et dicto conventui seu etiam dicto monasterio et notario infrascripto recipienti nomine vestro et dicti conventus seu etiam dicti monasterii, et eius vel eorum quorum interest vel intererit seu interesse potest aut poterit, vendo tenere et possidere, pro vobis et nomine vestro et dicti conventus seu etiam dic-/18 ti monasterii. Et ex causa dicte vendicionis, dono et cedo vobis et vestris perpetuo et dicto conventui seu etiam dicto monasterio et notario infrascripto recipienti, nomine vestro, et dicti conventus seu etiam dicti monasterii et eius vel eorum quorum interest vel intererit seu interesse potest aut poterit, omnia / iura et omnes acciones que michi competunt aut debent vel possunt competere, in predictis omnibus singulis que vobis vendo ut dictum est, ex causis predictis et aliis cuibuscumque. Quibus iuribus et accionibus meis predictis, possitis vos et vestri et dictus conventus et quos volueritis, predicta omnia et singula que / vobis et dicto conventui seu etiam dicto monasterio, vendo ut dictum est ut (...)iagere^a et experiri, in iudicio et extra iudicium, in curia et extra curiam. Et predicta omnia et singula, que vobis et dicto conventui seu etiam dicto monasterio vendo, deffendere et (tenere) contra quascumque personas, in predictis omnibus et /21 singulis, que vobis et dicti conventui seu etiam dicto monasterio vendo querimoniam proponentes, seu molestiam aliquam inferentes, quem ad modum ego possem ante huius modi vendicionem et iurium cessionem.

Ego enim facio et constituo inde vos et dictum conventum seu etiam dictum monasterium, dominam et procuratricem / ut in rem vestram propriam ad faciendam inde omnem vestram voluntatem. Pro hac autem vendicione, confiteor et recognosco habuisse et recepisse a vobis .Quatuor Mille et Octingentos. solidos monete Barchinone de terno, ad racionem, videlicet .Ducentorum Quadraginta. solidos dicte monete, pro quolibet morabetinos. Quod pre-/cium extimatum est verum et iustum precio ipsius vendicionis. In quibus, renuncio exceptioni non numerate

a. Illegible 3 lletres.

peccunie et non recepte, et legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur, et omni alii iuri rationi et consuetudini contra hoc repugnantibus. Dando et remitendo vobis et vestris perpetuo et dicto conventui seu etiam dicto /24 monasterio et notario infrascripto recipienti, nomine vestro, et dicti conventus seu etiam dicti monasterii, siquid predicta omnia et singula, que vobis et dicto conventui seu etiam dicto monasterio ut dictum est, vendo plus modo valeat vel possunt valere precio antedicto. Promito (...) ^b notario infrascripto / stipulanti nomine vestro et dicti conventus seu etiam dicti monasterii, et eius vel eorum quorum interest vel intererit, que faciam vos et vestros et dictum conventum et quos volueritis, predicta omnia et singula, que vobis et dicto conventui seu etiam dicto monasterio ut dictum est vendo, habere, tenere et possidere in pace perpetuo (...) ^c / personas et inde vobis et vestris semper de firma legali evictione, teneri promito. Promitto etiam, vobis et dicto conventui seu etiam dicto monasterio et notario infrascripto, stipulanti nomine vestro et dicti conventus seu etiam dicti monasterii, et eius vel eorum quorum interest vel intererit, que de predictis que vobis et dicto conven-/27 tui seu etiam dicto monasterio vendidi non feci alicui persone vendicionem vel donacionem vel aliquem alium contractum propter, quem presens vendicio impediatur vel impediri possit vel eidem in aliquo derogetur. Ad questionem vero seu questiones si qua vel si que mote fuerint, vobis vel dicto conventui in totum, / scilicet, vel in partem. Promito et convenio vobis dicte domine Marchesie, abbatisse et conventui predicto et notario infrascripto, stipulanti nomine vestro et dicti conventus seu etiam dicti monasterii, que incontinenti amonicione vestri et dicti conventus seu etiam dicti monasterii vel vestrorum, recepta suscipiam in me bonus littigii et agam / et ducam ipsas causas meis propriis expensis, a principio usque ad finem, et vos et dictus conventus si volueritis possitis ipsas causas agere et ducere per vos ipsos et hoc sit in electione vestri et dicti conventus, ego enim, remitto vobis et vestris et dicto conventui seu etiam dicto monasterio ex pacto

b. Doblec del pergami falten unes 22 lletres.

c. Doblec del pergami, falten unes 10 lletres.

necessitatem denun- /30 cionis. Et sive vos aut dictus conventus aut vestri, duxeritis ipsas causas sive ego aut mei duxerimus easdem in omni cause, promitto et convenio vobis et dicto conventui seu etiam dicto monasterio et notario infrascripto, stipulanti nomine vestro, et dicti conventus seu etiam dicti monasterii, que solvan et restituam vobis / si quas missiones dapnam vel interesse oportuerit vos seu dictum conventum, facere vel sustinere pro predicto vel ratione predictorum in evincendo hec vel causam eviccionis examinando. Et quicquid et quantum a vobis vel vestris et dicto conventum seu etiam dicto monasterio evictum fuerit sive obtineatis in causam seu causas / sive subcumbatis. Et credatur vobis et vestris et dicto conventui super predictis missionibus dapnis et interesse plano et simplici verbo vestro et vestrorum et dicti conventus, nullo alio probacionis genere requisito.

Et pro predicto complendis et firmiter attendendis, obligo vobis et vestris et dicto conventui seu etiam /33 dicto monasterio et notario infrascripto, recipienti nomine vestro, et dicti conventus seu etiam dicti monasterii et eius vel eorum quorum interest vel intererit, omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda. Renunciatis quantum ad hec beneficio velleiani, senatus consulti et omni alii iuri rationi et consuetudini, / contra hec repugnantibus. Et ad maiorem cautelam, iuro in anima mea, per Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, predicta omnia et singula, attendere et complere et inviolabiliter observare et numquam contravenire aliquo iure causa vel ratione.

Actum est hoc unde- /cimo kalendas augusti, anno Domini Millesimo Trescentesimo undecimo.

Sig+num Sclareunde, uxoris Guillermi Monetarii quondam, predictae que hec laudo concedo firmo et iuro.

/36 Testes huius rei sunt: Petrus de Gravalosa, iurisperitus. Guillermus Galcerandi et Anticus Sabaterii.

/ Sig+num^d Jacobi de Letenali, notarii publici Barchinone
et per totam terram et iurisdicionem domini regis Aragone, qui
hoc scribi fecit et clausit, die et anno prefixe.

d. Signe autografat i decorat.

1311, agost 2. Barcelona

En presència de l'antic Sabater, escriptor jurat de Jaume Letenal, notari públic de Barcelona i testimonis especialment cridats i pregats i del procurador de Esclarmonda, vídua de Guillem de Moneder, i amb instrument fet en data 28 juliol 1311, incorpora i tramet a Pere Gravalosa, procurador de Marquesa, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, al convent i a Cecília de Cartellà sots-piora, Na Timbors de Portella, monges del dit monestir, la possessió de cada un dels censos, i tots els drets de domini, fadiga que rebia Esclarmonda, vídua de Guillem de Moneder, sobre cadascuna de les peces de terra, orcs o trilles en el suburbi de Barcelona, al costat de mas dit d'en Monader. El total suma 21 morabetins. Situat a la ciutat de Barcelona, entre Sarrià i Finestrelles, en el límit del terme d'Esplugues de Llobregat.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 1. Perg. 620/395. Trencat a la part esquerra de baix. Molt fluix. En el revers indica: "Procurador Sclarmunde uxori Guillermi Monetari quod missit procuratore abbatisse Vallis Laure in possessionem quarundam terrarum in suburbio Barchinone iuxta tenendones mansi den Moneder".

Noverint universis quod die lune, que fuit quarto nonas augusti, anno Domini Millessimo Trecentesimo undecimo, in presencia mei antici Sabaterii, scriptoris iurati sub Jacobo de Letenali, notario publico Barchinone, et in presencia etiam Fferrarii Bernardi, Ffrancisci de Guardiola et Jacobi Ortolani testium, ad hoc specialieter vo-/catorum et rogatorum, Bonus iuda granis, iudeus Barchinone, procurator ad infrascripta constitutus a domina Sclarmunda, uxore Guillermi Monetarii quondam, cum instrumento confecto auctoritate notarii infrascripti, quinto kalendas augusti anno predicto, induxit seu immisit nomine procuratoris predicto, Petrum de Gra-/3 valosa, iureperitum, procuratorem religiose domine Marchesie de Guardia,

Dei gratia abbatisse monasterii Sancte Marie Vallis Laure, diocesis Urgellen, et conventus eiusdem, et Cilie de Cartayano, subpriorisse eiusdem monasterii et Natimbors de Portella, monacharum dicti monasterii Sancte Marie / Vallis Laure, cum instrumento confecto auctoritate notarii infrascripti, quinto kalendas augusti anno predicto in possessionem. Quorundam morabetinorum censualium et totius iuris dominii, fatice et iurium et pertinentiarum ipsorum, que dicta domina Sclarmunda, uxor Guillermi Monetarii quondam, habe-/bat et percipiebat et habere et percipere debebat per liberum et franchum alodium, super quibusdam peciis terre, ortis sive trileis, quas diversi emphiteote infrascripti pro dicta domina Sclarmunda, uxore Guillermi Monetarii quondam, tenebant et sub dominio /6 et alodio ipsius domine Sclarmunde, uxoris Guillermi Monetarii quondam, in suburbio Barchinone iuxta tenedones mansi vocati den Monader. Quem siquidem censualia et totum ius dominium et laudimia, dicte domine Sclarmunde spectabat ex successione dicti Guiller-/mi Monetarii quondam, mariti sui.

De quo siquidem censuali que est in sumam .Viginti. morabetinorum, prestant et prestare tenentur heredes den Gaya quondam, pro quadam pecia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro dicta domina Sclarmunda, tenebant quoli-/bet anno in festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, .tres. morabetinos. Et Sibilia, uxor Arnaldi Martini quondam, pro quadam pecia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro dicta dominam Sclarmunda, tenebat quolibet anno in festo sanctorum Petri et Fe-/9 licis mensis augusti, .duos. morabetinos. Et Berengaria, uxor Petri Manaschalis quondam, pro quadam pecia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro dicta domina Sclarmunda, tenebat quolibet anno in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, .duos. morabetinos. Et Bo-/naichuench, uxor Guillermi Magrarenii, pro quadam pecia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro dicta domina Sclarmunda, tenebat quolibet anno in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, .unum. morabetinum et medium. Et Guillermus Boschs, pro quadam pecia terre cum / tiris ibi plantatis, quam pro dicta domina Sclarmunda, tenebat quolibet anno in dicto festo sanctorum Petri

et Felicis mensis augusti, .duos. morabetinos et medium. Et Petrus de Podio Alto, clericus, pro quadam pecia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro dicta domina /12 Sclarmunda, tenebat quolibet anno in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, .duos. morabetinos. Et Bernardus de Solano, pro quadam pecia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro dicta domina Sclarmunda, tenebat quolibet anno in dicto festo Sanctorum / Petri et Felicis mensis augusti, .duos. morabetinos. Et Bernardus Salavert, pro quadam pecia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro dicta domina Sclarmunda, tenebat quolibet anno in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, .duos. morabetinos. / Et Raimundus Ferrarii, pro quadam pecia terre cum tiris ibi plantatis, quam pro dicta domina Sclarmunda, tenebat quolibet anno in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, .duos. morabetinos. Et Petrus Stephani de Palaciolo Sutor, pro quadam pecia /15 terre cum tiris ibi plantatis, quam pro dicta domina Sclarmunda, tenebat quolibet anno in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti, .duos. morabetinos. Et que siquidem censualia que sunt in summa .Viginti. morabetinorum ut dictum est, cum toto iure dominio, fatica et / laudimia, et cum omnibus iuribus et pertinentiis ipsorum, dicta domina Sclarmunda, uxor dicti Guillermi Monetarii quondam, vendidit dicte religiose sorori domine Marchesie de Guardia, Dei gratia abbatisse dicti monasterii Sancte Marie Vallis Laure et conventui eiusdem seu etiam dicto monas-/terio et notario infrascripto, recipienti nomine dicti conventus seu etiam dicti monasterii et eius vel eorum quorum interest vel intererit per proprium, liberum et franchum alodium, pro precio .Quatuor Milium et Octingentorum. solidos monete Barchinone de terno, pro ut hec et alia in instrumento /18 vendicionis confecto auctoritate notari infrascripti, undecimo kalendas augusti anno predicto, lacius et plenius continentur.

In quam siquidem possessionem, dictus Bonus iuda, granis, nomine procuratorio predicto, iuduxit seu immisit Petrum Gravalosa, iureperitum, procuratorem dicte religiose soro-/ris domine Marchesie de Guardia, Dei gratia abbatisse monasterii Sancte Marie Vallis Laure et conventus eiusdem monasterii et

Cilie de Cartayano, subpriorisse dicti monasterii et Natimbors de Portella, monacharum dicti monasterii Sancte Marie Vallis Laure. In hunc modum, videlicet, quia immissit nomine procuratorio predicto, dictum Petrum de Gravalosa, procuratorem dicte domine Marchesie de Guardia, Dei gratia abbatisse dicti monasterii Sancte Marie Vallis Laure et conventus eiusdem monasterii Sancte Marie Vallis Laure, diocesis Urgellen, intus dictas pecias /21 terre, ortos sive trileas, et tradidit sibi de terra et de pampolis vitium, que ibi erant in signum tradite possessionis. Et Nichelominus dictus Bonus iuda, gram procurator dicte domine Sclarmunde, mandavit Matheo de Sigario Frenerio, tutori dictorum heredum den Gaya quondam, facienti pro / dictis heredibus in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti quolibet anno, .tres. morabetinos; et dicte Sibilie, uxor Arnaldi Marti quondam, facietis in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti quolibet anno, .duos. morabetinos. Et dicte Berengarie, uxori Petri Manascha-/lis quondam, facietis in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti quolibet anno, .duos. morabetinos. Et dicte Boneichevech, uxori Guillermi Magranerii facienti in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti quolibet anno, .unum. morabetinum et medium. Et dicto Guillermo /24 Bosch facienti in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti quolibet anno, .duos. morabetinos et medium. Et dicto Petro de Podio Alto, clerico, facienti in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti quolibet anno, .duos. morabetinos. Et dicto Bernardo de Solano, facienti in dicto / festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti quolibet anno, .duos. morabetinos. Et Eliessendi, uxori Bernardi Thomasii, facienti in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti quolibet anno, .duos. morabetinos. Et Agneti, uxori dicti Raimundi Ferrarii, facienti in dicto sanctorum / Petri et Felicis mensis augusti quolibet anno, .duos. morabetinos. Et dicto Petro Stephani de Palaciolo, facienti in dicto festo sanctorum Petri et Felicis mensis augusti quolibet anno, .duos. morabetinos, que de cetero respondeant, obediant et satisfaciant dicte religiose sorori domine Mar-/27 chesie de Guardia, Dei gratia abbatisse dicti monasterii Sancte Marie Vallis Laure et conventui dicti

monasterii Sancte Marie Vallis Laure, seu etiam dicto monasterio aut cui dicta religiosa sor domina Marchesia de Guardia, Dei gratia abatissa dicti monasterii Sancte Marie Vallis Laure / et conventus dicti monasterii voluerit, vel procuratori ipsius de predictis .Vigintis. morabetinis, et de toto iure dominio, fatica et laudimiis, sicut dicte domine Sclarmunde, uxori dicti Guillermi Monetarii quondam, antea respondere, obedire et satisfacere tenebantur. Et de predictis / omnibus et singulis, dictus Petrus de Gravalosa, procurator dicte religiose domine Marchesie de Guardia, Dei gratia abbatisse dicti monasterii Sancte Marie Vallis Laure, diocesis Urgellen, ad eternam rei memoriam mandavit sibi et dicte religiose sorori domine Marchesie de /30 Guardia, Dei gratia abbatisse dicte monasterii Sancte Marie Vallis Laure, et conventui dicti monasterii Sancte Marie Vallis Laure, seu etiam dicto monasterio Sancte Marie Vallis Laure, diocesis urgellensis, cuius procuratore erat fieri publicum instrumento per me scriptorem / predictum.

Que fuerunt acta, die et anno in prima linea scriptis presentibus testibus supradictis.

/ Sig+num^a Jacobi de Letonali, notario Barchinone predicti, qui hoc firmo.

/33 Sig+num^b mei Anticii Sabaterii, scriptoris iurati, sub Jacobo de Letenali, notario publico Barchinone, qui de mandato ipsius predictis, interfui et hec scripsi et clausi. Die et anno supra in prima linea scriptis.

a. Signa autografat i decorat.
b. Signa autografat i decorat.

1311, octubre 21. Lluçà
Marquesa, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, en concili i voluntat de tot el convent, lloa i concedeix a Guillem des Torrents i al seu fill Bernat, de la parròquia de Sant Sadurní de Rotgers, tota la batllia de Rotgers que abans tenia Bernat de Medirois i que, el dit Guillem li va comprar amb instrument fet pel notari de Berga, Bernat Pons. Situat al terme de Borredà, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n.2 Perg. 215/290. Molt mal conservat, amb taques d'humitat quasi illegible. En el vers indica : Acta de la venda, firmada lo batlle a la abadessa y convent ha Guillem de Torrent fet l'any 1311.

Notum cunctis quod nos domina Marchesia, Dei gracia abbatissa monasterii Vallis Laure, scienter et consulte per nos et omnes successores nostros (et de)^a consilio / et assensu nostri conventus, laudamus, concedimus, firmamus tibi Guillermo de Torrentibus et filio tuo Bernardo, de parrochia Sancti Saturnini de Rotgeris /3 et vestris et cui volueritis imperpetuum totam illam bauliam (de)^b Rotgers, quam Bernardus de Madirolis tenebat et habebat pro nobis et nosatri monasterio in / dicta parrochia de Rotgers, in quam tu, dictus Guillelmus, emisit de ipso Bernardo de Madiroles et ab Agnete, uxore eius, cum publico instrumento inde / facto in scribania ville Berge, per Bernardum de Pontibus, notarium eiusdem, die idus december anno Domini Millessimo CC° LC septimo, unde laudantes /6 et approbantes dictam vendicionem ac eam in hoc presenti publico instrumento penitus eius iura vobis et vestris et cui volueritis

a. Borrós, interpretem.

b. Tacat, interpretem.

con-/cedimus et firmamus. Tali pacto adiecto pro vos et vestris semper nostram bauliam teneatis, possideatis et regatis bene et fideliter et ad servicia et fideli-/tate nostri et successorum nostrorum et monasterii antedicto (...) ^c pro numquam vos vel vestri positus in en ponere vel substi(tuire) ^d, alineare, agenciare vel sub-/9 baieiam perpetuum ad ipsam bauliam Rotgers nex adiuri nostram petendam vel confregadam nec evade bailiam vendere reque-/rendo, alienare alicui vel aliquibus personis maioribus vel pro omnibus vobis nec etiam alicui alio sine licencia et voluntate expressi nostri / vel nostrorum successorum. Et pro non habeatis nec percipiatis vos vel vestri in quam baiulis vel pro ea nisi retrodecimum soleam. Id habeatis et /12 percipeatis obtinere vos et vestri ad undecimam partem sive ad undeciman mensuram tam de blado, uno carnibus, gallinis et de altris / quam de quibuscumque aliis redditibus et proventibus ac iuribus nostris exceptis tam alberguis quas habeatis et percipiatis pro ut eas baiulius antierius re-/cipe consuevit. Mandantes p̄mnibus hominibus et feminis predictarum parrochie et baylie presentibus et futuris in hiis predicti publico instrumento contra ad hec /15 (...) ^e gerenti pro decetero vobis et vestris (dare), tradere et (persolverer) dictos nostros (...) ^f et proventus et pro ipsos / (...) ^g dare, tradere tenerentur et vos ac vestros habeant pro baiulius nostris in dicto loco de Rotgers, et vobis ac in / omnibus redditus et proventibus ac universis iuribus nostris tam quam nostro baiulo (...iant) ^h et obediunt ac etiam de omni iuro baiulum con-/18 suetu predicto Bernardo de Madiroles olim baiulo nostro ante predictam vendicionam, dare. tradere et persolvere teneantur omni / singula supradicta ac de eiusdem etiam respondere. Pro concessione autem et firma predictis, recognoscimus recipere a vobis. Centum viginti et quinque solidos Barchino-/nensis de terno. Renunciantes excepcioni non numerate peccunie et doli et omni iure consuetudinis quibus

c. Borrós.

d. Borrós, interpretem.

e. Borrós dues paraules.

f. Borrós i illegible gran part de la línia 15.

g. Borrós dues paraules inicis línia.

h. Borrós una paraula.

contra dicta venire posemus aliquid et contra /21 ad res nos dictis Guillermus de Torrentibus et Bernardus filius eius recipimus a vobis dictam dominam abbatissam concessionem et firmam predictas, / promittimus per nos et nostros et sub fide et omagio in quibus nobis tenemus ecce de dicta baiulia vobis et vestris successoribus de dicto monasterio boni fidelis et legalis / et regere ipsam baiuliam ac omni iura vestra et dicti monasterii in sua baiulia petere, requirere, tolligere et congregare bene et fideliter /24 pro me (habimus), requerimus vel percipiremus in ea vel pro ea in tantem et cum retrodecim et alberguas / et alberga predicta pro ut per vos superius et (sta..) ⁱ. Renunciantes omni ius et consuetudinis quibus nec predictam venem possemus vel in digno adiuvari.

Actum est hoc XII kalendas novembris / anno Domini M^o CCC^o XI°.

Sig+num (Marchesie) ^j dicte domine abbatisse, qui hoc firmamus et laudamus. Sig+na domina Sanxe /27 de Vilamur, priorisse. Esperte Paschala, cantoris. Guillerme de Sau. Esclarmunde de Vilalonga. Alamanda Alaman. Sancie de Vilanova. Si-/bilie de Castluz. Timbors de Portella. Sanxe de Fabrega. Marie de Ver(...) et Eliesendis de Prixana, monialium dicti monasterii, qui hoc / firmant et laudant. Sig+na dictorum Guillermi de Torrentibus et Bernardi filii eius, qui hoc firmant.

Testes huius rei sunt, Guillermus de ecclesia, /30 clericus de Rotgers, Guillermus et Bernardus dez Prat, Berengarius et Raimundus Collo.

/ Sig+num ^k Bernardi de Serra, notari publici de Luciano, qui hoc scripsit et clausit, die et anno prefixe.

i. Borrós illegible.

j. Borrós, interpretem.

k. Signe autografat i decorat.

1311, novembre 23 i 25. Berga
Acte d'enfrontament i acusació entre el monestir de Santa Maria de Valldaura i el sots-vicari de Berga i Berguedà, pel control de la dominació i el mer i mixt imperi del lloc de Rotgers. L'acte es fa en presència del notari i testimonis especialment cridats per Sança de Vilamur, priora, i davant de Guillem de Padrinyà, sots-vicari de Berga i Berguedà. Situat al terme de Borredà, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 1bis. Perg. 265/550. Tacat part dreta. A baix trencat i borrós.

Ed.: RIU, *Documents del Archivo Histórico Nacional de Madrid, referents a monestirs i canòniques del bisbat d'Urgell (segles XII-XV), doc. 7, Urgellia n°10.*

Noverint universi quod in presencia nostri notarii et testium subscriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum, die et anno inferius scriptis, domina Sanxia / de Vilamur, priorissa monasterii Valle Laure, constituta personaliter ante presencia Guillermi de Padrinyano, subvicario domini regis in Berga et /3 Berguitano, dixit et proposuit nomine monasterii supradicti et nomine abbatisse ipsius monasterii et conventus eiusdem, coram dicto subvicario quod locus / de Rotgers est dicti monasterii alodium franchum, et dictum monasterium et dicta domina abbatisa et conventus dicti monasterii, habent omnimodam domi-/natione et merum et mixtum imperium et omnem iurisdictionem in dicto loco de Rotgers et in toto termino eius et in hominibus et feminis in ibi /6 degentibus, maxime ubi causa sanguinis non agitur, sicut predicta omnia melius et plenius habuerunt domini de Mataplana qui dicto monasterio et con-/ventui suo omnia predicta vendiderunt pro libero et francho

alodio, de quibus omnibus supradictus abbatisse ipsius monasterii, qui pro tempore fuerunt / et etiam domini de Mataplana usi sunt in dicto loco de Rotgers tanto tempore quod, memoria hominum in contrarium non existit, nec unquam /9 vicarius vel aliquis officialis domini regis intravit dictum locum de Rotgers pro querimonis, faticis, pignoracionibus, sive exequucionibus aut alia / quacumque occasione, causa sui officii, nisi quod a modico tempore circa, Jacobus de Casanova intrare temptavit contra usum predictum et / contra constitutiones domini regis Petri, recolende memorie, quod etiam dictus Guillermus de Padrinyano nititur atemptare contra libertates /12 et franchitates dicti monasterii et privilegia ipsius et contra usum et observanciam supradictam, cum ceperit dictus subvicarius et captos teneat / aliquos homines dicti loci, videlicet: Guillermum dez Vilar, Jacobum de Comelles, Petrum de Ecclesia, Guillermum de Sorribes, occasione quia asserit dictus subvicarius quod supra /14 dicti homines monopolium fecerunt quod tamen, salva eius gratia, verum non est. Et etiam quia dicti homines puniti fuerunt per dictam dominam abba-/15 tissam de quodam illicito iuramento quod fecerant, de quo dictus subvicarius ipsos homines iterum punire intendit quod, salva eius gratia, esset / contra iura quia delicta unius hominis sepius querendum non est, maxime cum punicio de predictis non expectat ad dictum subvicarium set / ad dictam dominam abatissam ut superius est iam dictum. Unde cum dictus dominus rex P. fecerit constitutiones in celebri curia barchinonense /18 que confirmate fuerunt per dominum Jacobum nunc regnatem in hac ultima curia barchinonense. In quibus quidem constitutionibus cavetur quod dominus / rex restituit possessionem vel quasi in locis meri imperii ecclesiis et aliis religiosis et personis ecclesiasticis et baronibus et quibusdam aliis qui ipsi / ab antiquo usi fuerunt, vel quasi in locis eorum et quod ipsos vel aliquis eorum non spoliabit possessione vel quasi ipsius meri imperii sine cause /21 cognitione. Restituit etiam omnibus supradictis personis et locis mixtum imperium et iuredictionem, sicut antecessores eorum ab antiquo tenuerunt, / et quod super predictis eos non molestaret vel permetteret molestari. Et in confirmatione predicta continentur, quod si in aliquo per

dominum regem vel / officiales suos in ipsis capitulis vel in eorum altero, esse factum contra a tempore circa quo dicta capitula fuerit facta vel de cetero fieret contra ipsa, quod id totum sit /24 pro revocato et pto non facto. Quare dicta domina priorissa nomine dicti monasterii et dicte domine abbatisse requisivit dictum subvicarium, quod dictam dominam / et conventum ipsius vel ipsum monasterium non molestet in predictis vel molestari faciat seu permitet, quominus dicta domina abbatissa possit uti / in dicto loco de Rotgers merus et mixto imperio et omni moda iuredicctione in personis hic habitantibus et comitentibus in dicto loco, et quod ipse subvicarius non /27 intret amodo dictum locum de Rotgers circa officii sui et quod illud quod male, salva eius gratia, fecit revocet absolvendo homines memoratos, et quod dein-/ceps de predictis se non intromitat aliquin gravaret dictum monasterium et dictam dominam abbatissam et conventum ipsius manifeste. A quo gravamine / illato cominato seu etiam inferendo dicta domina priorissa nomine et vice ipsius domine abbatisse et conventus et monasterii premissorum nunc ut ex tunc /30 et tunc ut ex nunc appellavit in hiis scriptis ad illustrissimum dominum regem vel ad inclitum nichilum procuratorem eius Cathalonia vel ad illum ad quem debeat / appellare. Ponens se et dictum monasterium et ipsam dominam abbatissam et bona eorum et dictum locum de Rotgers sub proteccionem speciali et deffenssione / et custodia domini regis speciali, inibendo dicto subvicario virtute appellationis presentis, quod contra prescriptam appellationem in aliquo non atemptet, /33 petens nomine quo supra, ex nunc ut ex tunc et tunc ut ex nunc cum instancia quamta pre apelos sibe concedi et tradi. De quibus omnibus supradictis, dicta / domina priorissa mandavit sibe fieri hoc publicum instrumentum .

Quod est actum IX kalendas decembres, anno Domini Millesimo CCC° XI, presentibus testibus Bernardo / Tapia, Raimundo Guilaberti, Berengario de Guarnerio, Arnaldo de Brecons, Jacobo Spitale presbitero, Jacobo Castelli et pluribus aliis.

/36 Quibus respondit dictus subvicarius et dicit quod,

dictus locus de Rotgers, non est alodium dicti monasterii Valle Laure, nec etiam unquam fuit, nec est ipsius monasterii vel abbatissa et conventus eiusdem monasterii que et qui pro tempore ibi fuerunt tenuerunt nec etiam habuerunt ab antiquo dictum locum Rotgers / pro alodio et francho, nec in ipso loco nec in hominibus seu feminis ibidem tempore preterito seu etiam nunc habitantibus haberunt unquam omni modam dominacionem /39 nec merum imperium neque mixtum nec etiam dominus de Mataplana, a quo ut asserit predicta domina priorissa, dictum monasterium habet locum in dicto loco de Rotgers, habuit / unquam predictum locum sive tenuit pro libero et francho alodio. Dicit etiam ipse subvicarius quod, vicarii et subvicarii predecessores eiusdem in ipso officio, intrarunt et con-/sueverunt predictum locum de Rotgers racione officii sui pro querimoniis, faticis, pignorationibus sive exequucionibus faciendis in ipso loco aut quacumque alia racione, tempore /42 quo illustrissimus dominus Jacobus Rex Aragone, bone memorie vivebat et etiam a tanto tempore circa a quo non estat memoria hominum in contrarium. Et sic non predici / nec etiam est verum, salvo honore predictae domine priorisse, quod ipse subvicarius proprio ausu temerario attemptaverit contra aliquas libertates et franquitates predicti monasterii Vallis Laure, / nec contra privilegia ipsius monasterii, nec etiam contra usum et observantiam quo et qua ipsa domina priorissa et abbatissa ipso monasterio pro tempore fuerint sicut use, eo quia ipse subvicarius /45 citavit et ad ipsum venire fecit aliquos homines predicti loci de Rotgers, videlicet: Guillermus dez Vilar, Jacobus de Comelle, P. de Ecclesia, G. de Sorribes, pro eo quia de-/ nunciatum fuit sibi et dictum quod ipsi comiserant quedam gravia crimina seu quosdam graves excessus. Volens super ipsis criminibus seu excessibus, recipere confessionem / cuilibet eorumdem, ex quibus nulla fiat iniuria dicte domine priorisse, nec etiam monasterio prenominato per dictum subvicarium eo quod intendit procedere et procedit ut contra predictos homines /48 racione dictorum criminum seu excessum, cum illud iuste et de iure facere possit et nemini facit iniuriam qui utitur iure suo, nec etiam contradicunt in aliquo supradicis id quod / dicitur per ipsam dominam priorissam, videlicet quod dicti homines sunt puniti per dictam

dominam abbatissam et quod delicto unius hominis sepius non est querendum, nam si forsam dicti / homines fuerunt puniti per ipsam dominam abbatissam, illud pro non facto haberi debet, tanquam factum ab ipsa domina abbatissa ad quam non expectabat, nec etiam nunc spectat /51 cognicio seu punicio ipsorum criminum seu excessus, nam quod factum est a non suo iudice quod non facto haberi debet. Et sic ipse subvicarius nunc de novo potest de ipsis / criminibus cognoscere seu excessibus et etiam punire ipsos homines non obstante predictam punctionem factam per ipsam dominam abbatissam que nulla est ipso iure. Et sic ex / causis predictis apparet, quod dicta domina priorissa nec ipsa domina abbatissa, in aliqua non fuerunt nec etiam sunt gravate per ipsum subvicarium, et quod dicta appellacio emissa /54 per ipsam dominam priorissam est manifeste frustatoria et in annis et sic non est defferendum eidem, nec etiam dictus subvicarius admitit eam causis et racionibus supra-/dictis. Que predicta petiit dictus subvicarius inseri in hoc instrumento.

Quod est actum VII° kalendas decembres, anno Domini Millesimo CCC^o undecimo. / Presentibus testibus Arnaldo de Brecons et Arnaldo de Boscho.

/57 Ad que resppondit dicta domina priorissa et negavit illa que dictus subvicarius aservit contra eam esse vera. Et dicit quod est parata probare omnia illa que ipsa / priorissa asservit esse vera sub examine iudicis competentis et petit iterum, cum instancia apelos sibi concedi et tradi.

/ Et dictus subvicarius repetit omnia et singula supradicta responsa dicta et allegata et preposita per eundem, et negavit omnia superius dicta et preposita et allegata /60 per dictam dominam priorissam. Et si forsam ipse subvicarius habet aliqua probare de responsis dictis propositis allegatis superius, per ipsum est paratus ea probare suo / loco et tempore oportunis coram iudice competenti et est paratus dicte domine priorisse concedere et tradere (...) apelos negativos. Que petiit dictus subvicarius / inseri in hoc instrumento.

/63 Et dicta domina priorissa petiit sibi (dari)^a et concedi dictos apelos.

/ Et dictus subvicarius dixit quod erat paratus (tradere)^b dicte domine priorisse dictos apelos negativos.

/ Et dicta domina priorissa dixit quod erat parata eos (re)cipere^c.

Quod est actum die et anno predictis, presentibus testibus supradictis.

/66 Bernardus de Pontibus, notarius publicus Ber(g)e^d, hoc scribi fecit et clausit hoc suo Sig+no^e.

a. Trencat, interpretem.
b. Trencat, interpretem.
c. Trencat, interpretem.
d. Trencat, interpretem.
e. Signe autografat i decorat.

1312, gener 31. Lleida

Trasllat fet 1341. Bernat Maçana de Solanelles, i el seu fill, i la muller d'aquest, habitants de Lleida, venen un tros de terra situada en el terme del castell de Puigdemàger, en el lloc dit "Canetis", a Bartomeu Ferran, ara habitant en el terme des castell, que tenen per "domna" Raimundeta de Podiolo, comorant en el monestir de Santa Maria de Valldaura, que rep la quarta part de les collites. El preu és de 30 sous. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 3. Perg. 380/295. Mal conservat. Borrós i trencat a la banda de dalt esquerra, molt arrugat tota la banda, fent-lo il·legible. Còpia en abstracte.

Hoc est translatum fideliter scriptum a quondam instrumento quartodecimo kalendas marcii, anno a Nativitate Domini Millesimo Trecentesimo Quadragesimo primo, cuius tenor sequitur in hunc modum. / Sit omnium notum quod ego Bernardus Maçana de Solanellis, et (Tomeis)^a filius meus, Celia uxor dicte Tomeis, nove habitatores in civitate Ilerden, per nos nostros presentes atque futuros, vendi-/3(mus)(...)^b Bartholomei Ferrandi, nunc habitatori in termino castris de robacione et vestris infra et quoddam trocium terre nostrum quod habeamus et teneamus, posedemus in termino castris de Podio Mager, in loco voca-/to (...)^c et Canetis, per domina Raimundeta de Podiolo comorante in monasterio Vallis Laure, que Raumundeta accipit quartam partem omni expletorum. Affrontat autem dictum trocium / terre, in una parte cum honore Guillermi Mercerii, de secunda un honore de

a. Borrós, interpretem.

b. Borrós, interpretem en part.

h. Borrós una paraula.

c. Borrós una paraula.

Petri de Podio de Mager, et de tertia parte cum honore Raimundi Viner, et quarta nove parte in honore Guillermi domini Agremunt, quod redictum /6 trocium terre, pro ut affrontatur et terminatur ab omnibus suis partibus, cum introitibus et exitibus eiusdem, et cum omnibus melioramentis factis, et faciendis et etiam cum omnibus iuribus (vestris ne sicut) et singulis / (...) ^d de dictum trocium terre pertinentibus vel pertinere deventibus pro ut ipsum (...) ^e nos melius habemus et tenemus et possidemus sic cum vobis dicto Bartholomeo, et uxoris, perpetuo vendimus salvo iure et dominio / dicte domine in omnibus pro precio .Triginta. solidarum Barchinone terni, nobis quitiorum tercio dicte domine, quos omnis a vobis habuimus et recepimus, et bene nostri paccati sumus nostre voluntati, itemque, renun-/9 ciamus omni excepcioni peccunie, non habite et non recepti et doli. Et si hoc venditio plus predicto precio modo valet vel fuerit inposterium valitura, totum illud plus nove dicto emptori et vestris / (...) ^f sicut damus et remitimus imperpetuo. Renunciantes specialiter illi legi que subvenit deceptis ius venditione ultri dimidium iusti precii, et cum hoc presente publico instrumento perpetuo valituro, mitimus de presenti / predicte precio bono, vos incorporalem possessionem et perpetuam tenedonem ad habendum tenendum et possidendum, dandum, vendendum et alienandum et ad faciendum eo et in de omnis nostras nostrorumque /12 (...tates) ^g perpetue faciendas simul omni nostro nostrorumque vinculo in retentu, quod dictum trocium terre, cum omnibus in se habentibus promitimus vobis dicto Bartholomeu, nostris fide tenere, habere et in pace / possidere contra cunctas personas in perpetuum. Et de eviccione et legaliter guiretiam in specialiter, quam generaliter, obligamus inde vobis atque nostrum in solidum nos et omnia boni mea mobilia et in-/mobilia, habita et habenda utrique necnon alter manu pro altero in hoc valeat excusari vel differri nove constitutioni et beneficio dividende, accionis ac omnis alii legi et iuribus quibus contra predicta /15 possemus nos in aliquis iuravi peccitus. Renunciamus et ego Sperta predicta Cilia, cerciorata de iure meo per notarium

d. Borrós una paraula.

e. Borrós

f. Borrós.

g. Borrós una part de la paraula.

infrascriptum meo sponsalico ac potestati dici mariti mei et auxilio / senatus consulti et velleyani et iure ipothecarum meorum ac alii iuri pro me in hoc facienti omnia. Renuncio et iuro per Deum et Sancta quatuor Evangelia, manibus meas tacta, predicta omnia supra / dicta, rata et firma perpetuo habere, tenere et observare et non contravenire sine aliquo vel racione.

Actum est hoc II kalendas febreri, anno domini Millesimo CCC. duodecimo.

Sig+num Bartholomeum. /18 Sig+num Tomei, eius filii. Sig+num Cilie, uxor dicti Tomei, iurate predictorum, quo hoc facimus, concedimus, firmamus.

Testes huius rei sunt: Petrus Martini. Guillermus Ma- / rtini. Raimundus Teyllo et Raimundus Zabassa, clericus. Sig+num fratrum Guillermi de Cavallere, presbiteri comandatoris pro hospitaliis. Petri Moliner, de parrochia Sancti Laurenti Ile- / rde. Sig+num Maymoni Davall, presbiteri studentis Illerde. Sig+num Raimundi Ganell, manentis in Pratis et Segarra, testium firmarum concessionem Bernardi Maçana et Cilie /21 (...cram)^h et sacramenti ipsius Cilie, qui hoc firmavit et concesseravit, et ipsa Cilia iuravit, nono kalendas marcii anno predicto, in manu et posse mei Petri de Barchea, notarii publici Illerde, / que firma et gestionis ipsorum et sacramentum ipsius Cilie, recepi et hac scripsi manu propria ut mea habita notum et firma eorum clausi, cum punctis ut moris est hoc, Sig+naⁱ feci.

/ R. qui Sig+nun^j mei Jacobo de hospitalieri, pre scribi gerentis vices Petri de Minoris, rectore ecclesie Dolvan et notarii eius dictum in cuius posse et nomine domine Raymunde Podiole, per ma-/24 nens in monasterio Vallis Laure, hoc instrumentum firmavit et dici contenta in eodem, salvo iure meo et in omnia^k, kalendas marcii.

h. Borrós una part.

i. Signe autografat i decorat.

j. Signe autografat i decorat.

k. In omnia, interlineat.

Testius presentibus Petri Salvat, presbiter et Antoni de Toren et Petri, / donati dicti monasterii.

Actum est hoc anno ut supra. Ego Bernardus de Fonollosa, presbiter regens scribania de Pratis, pro sancte Jacobo Iordani, rectore et notarii publici loci eiusdem, qui hoc / scripsi, cum apposito in XII linea ubi dicitur, nos, et meum Sig+num^l possui et clausi, die et anno prefixe.

/27 Sig+num Berengarii Merceri, subvicaris de Pratis pro domino rege, qui huic translato a suo non originali abstracte et cum eodem legitime comprobato nostram prestamus, auctoritatem periter et decretum, et volumus que in iudicio / et extra ut suo originali fides plenaria ab omnibus haberet.

/ Sig+num^m mei Berengarii Rovira, regentis scribaniam ville de Pratis, pro fratre Francisco Vives, coaciutore perpetuo, rectore ecclesie dicte ville, ac notario publico eiusdem, qui hoc translatum a suo originali fideliter /30 abstractum et cum eodem legitime comprobatum, non viciatum nec in aliqua sui parte suspectum, autentizatumque per dictum subvicarium de Pratis, scribi feci, cum supra posito in XXV^a linea ubi dicitur, / ut, et in vicesima quarta linea ubi scribitur, in omnia, et in eadem linea ubi notatur, presbiter, et clausi, die et anno in prima linea, contentis presentibus testibus Berengarius de Riera et Bernardo Piquert.

l. Signe autografat i decorat.
m. Signe autografat i decorat.

1312, febrer 23. Seu

Raimon, visitador pastoral del bisbat d'Urgell, fa visita oficial al monestir de Santa Maria de Valldaura. El reben l'abadessa, priora i altres monges. Diuen que no s'escau, ja que elles no depenen del "archiepiscopum", segons privilegi Papal. Mostren el document i el visitador diu que no ho és, i que en "virtut de la santa obediència" i sota la pena d'excomunicació, dins el plaç de vuit dies, presentin el document verídic. Terme d'Olvan, comarca del Berguedà.

A. Arxiu Capitular de Vic. Llibre de Visites.
Calaix 31, Visites Urgell, vol.II p.16. Decanat de Berga.

Vallaura: Eadem die et anno, decanus Raymundus, visitator predicto, accessit ad mona-/sterium monialium de Vallaura, et in presencia domine abbatisse et priorisse et /3 aliorum monialium voluimus proceded ad officium visitationis exercendum, et dicta / domina abbatisa et^a priorissa, atque alies moniales proposuerunt, quod non debebant pro / archiepiscopum, seu pro aliquem alium visitari, cum essent privilegio Sumi Pontifice /6 premunite. Et in contienti ostenderunt dicto visitatori quodam instrumenta papalia in / quibus de excepcione dicti monasterii mencio non fiebat. Et ideo dictus visitator man-/davit dicte domine abbatisse priorisseque et (...) ^b ceteris aliis monilibus, in virtu-/9 te sancte obedencie, et sub penna etiam excommunicationis ut ad officium dicte visitationis / exercendum cum admitenter. Ita ut posset dictum monasterium et ipsas monia-/les visitare. Set proposuerunt que si dicta instrumenta pro eas ostensa non suficiebant /12 ad earum excepcionem comprobendam, habebant nichilominus quodam alia privilegia / afficiora que,

a. et, interlineat.

b. Illegible 4 lletres.

quo ad presens non habebant in pro intu ratione quarum ostensorum / intendebant se ex esse exceptas a iurisdictione ordinariorum et adicta /15 visitatione. Ideo rogaverunt dictum visitatorem, ad dicta privilegia ostenden-/da daret eis terminum competentem. Et etiam que a dicta visitatione cessaret / unde dictus visitator earum pecibus melanatus cessavit a dicta visitatione sub /18 tali modo et condicione que ut infra VIII° dies continue sequentes et // proximi, ostendant privilegia pro eas allegata, venenrabili Galcerando Ça Costa, aut / eius locum tenenti in villa Berge. Ali non cessavit, nec cessat registrad visitatorem /21 et procuracionem sibe debitam racione visitationis. Et ultra dictum terminum cessarent / recipere ipsius visitationem et procuracionem (...)^c. Ex nunc ut ex tunc et ex tunc ut / ex nunc, dictum monasterium subposuit ecclsiastico interdicto.

c. Illegible 4 llestres.

1314, agost 26. Berga

Sança de Vilamur, priora del monestir de Santa Maria de Valldaura, procuradora per concessió de l'abadessa, lloa aprova i confirma a Bartomeu de Eralta aquella adquisició que, el seu avi Joan de Mager i la seva àvia, van fer a Bernat de Vilar de Rotgers, en l'honor dels masos de Vila, d'"Insula" i de Font Gelada i del molí de vila, que tenien sota el domini del monestir de Santa Maria de Valldaura. Bartomeu, paga 25 sous de Barcelona. Situat al terme de Borredà, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 4. Perg.
313/220. Tinta molt fluixa. Trencat a la part d'abaix,
no afecta al text.

Sit notum cunctis quod nos domina Xanxia de Vilamuro, priorissa monasterii Sancte Marie Vallis Laure, regens et procurans dictum monasterium, ex concessione domine Marchesie, abbatisse eiusdem / monasterii et conventus eiusdem monasterii, excerta sciencia, per nos et dictam dominam abbatissam et conventum dicti monasterii, laudamus, approbamus et in omnibus et per omnia confirmamus tibi, Bar-/3 tholomeo de Eralta, de parrochia Sancti Vincentii de Castello de Alazen et tuis, perpetuo illam adquisicionem quam Iohannes Mageri quondam, avius tuus, et Arsendis uxor eius, avia tua, predecessores / tui fecerunt, a Bernardo de Vilario de Rotgers et Bernarda, uxori eius de illo honore quem habebant et tenebant de manso de Villa, et de Insola et de Fonte Gelata inferius, et de illo honore quem habebant / et tenebant ab molindinus de villa ex utraque parte et etiam, de toto illo honore que habebant apud Iunchar, iuxta caminus qui honoris tenentur et sunt subdominio nostro et dicti monasterii quantus /6 in instrumento dicte adquisicionis non contineatur, quod instrumentum fuit confirmi auctoritate Petri de Valle Curba, capellani de Villalata, pro ut melius et plenius

in instrumento dicte adquisicionis continetur et affirmantur / dicte terre hanc autem laudacionem, aprobacionem et confirmacionem, facimus tibi et tuis perpetuo sicut melius dici et intelligi potest, ad tuum tuorumque salvamentum et bonum intellectum. Salvo iure / et dominio nostro et dicti monasterii, et salva tascha expletorum crescencium in dictis terris quam ibi recipere debemus ut nobis constat per instrumentum nobis hostensum, que dominis Ugo de Mataplana, /9 tuis dominus dicti loci de Rotgers, concessit dictas terras ad tascham, possessoribus mansi de Vilario de Roigers, a quibus dicti tui predecessores adquisiverunt dictas terras. El salvo etiam / et retento nobis et dicti nostro monasterio, que tu et tui tenamini firmare et pro sequi ius posse nostro seu abbatisse dicti monasterii, pro dictis terris, et non aclametis alium dominum in dictis terris. Et / pro hac laudacione, aprobacione et confirmacione, accipimus a te .Viginti Quinque. solidos Barchinone de terno. Super quibus sumus a te bene paccate, et ideo renunciamus excepcioni peccunie non /12 recepte. Et sicquid plus nobis competit, totum tibi damus et remittimus. Renunciamus quantum ad hoc omni iuri racioni et consuetudini, quibus possemus contra predicta venire.

Actum / est hoc septimo kalendas september, anno Domini Millesimo Trescentesimo Quartodecimo.

Sig+num domine Sanxie de Vilamuro, priorisse predicte, que predicta laudamus et firmamus. / Sig+num Guillerme de Sau, subpriorisse. Sig+num Geralde ça Morera, sacristane. Sig+num Sibile ça Ribera, hospitalarie. Sig+num Sancie de Villanova, cellerarie. Sig+num Romie /15 de Alodio, pietanciarie. Sig+num Sancie de Fabrica, infirmarie. Sig+num Alamande de Sancto Privato, moniale, nos que predicta laudamus et firmamus.

/ Sig+num Guillermi de Vilario de Rotgers, qui in predictis consencio et ea laudo et firmo et servare promito et non contravenire. Sig+num Guillermi, filii dicti Guillermi de Vilario, qui predicta / laudo et firmo et servare promito et non contravenire.

/18 Testes huius rei sunt: Aprilis de Vilassau,
iureperitis. Matheus ça Sala de Borredano. Berengarius, clerici
et Guillermus de Prato, mercerius Berge.

/ Bernardus de Pontibus, notarius publicus Berge, hoc
scribi fecit clausit hoc suo Sig+num^a.

a. Signe autografat i decorat.

1315, octubre 6. Rotgers

Raimon Çavila, Guillem de Sorribes, Jaume Comelles, Guillem de Vilar, Pere Zesglea i Guillem de Torrens, tots del terme de Rotgers, homes propis, solius, quiets del monestir de Santa Maria de Valldaura i de la seva abadessa Cecília, a qui li concedeixen, cedeixen i donen totes les accions peticions civils, criminals, útils, directes, que els hi competen, contra Guillem de Padrinyà i Geroni, ambdos de la vila de Berga, en altre temps subvicaris de Berga i Berguedà, en nom del rei. Es queixen que els han perjudicat i robat sobre l'alou del lloc de Rotgers. I constitueixen a l'abadessa Cecília, senyora i procuradora de les seves coses. Situat al terme de Borredà, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 5. Perg. 495/182. Mal conservat. Falta un tros abaix a la dreta.

Universis presentis instrumentum publicum in perpetuis, pateat manifeste quod nos Raimundus Çavila et C(...) ^a et Guillemus de Sorribes ^b et Jacobus de Comelles et Guillemus de Vilar et Petrus Zesglea et Guillemus de Torrens, omnes de termino de Rotgers ac homines proprium, / solidii, quitis et (afocatus monasterio) ^c Sancte Marie Vallis Laure, et venerabilis domine Cilie, Dei gratia abbatisse eiusdem, per nos et omnes heredes et successores nostros, non inducti vi vel metu vel in aliquo circumventi, se pura et libera voluntate, concedimus, cedimus atque damus vobis /3 domine Cilie, abbatisse predictae, domine nostre, omnis acciones peticiones civilis, criminalis nostras nec non reales personales, utiles et directas, iura voces et acciones que nobis competunt et competere possunt et

a. Borrós illegible.

b. Guillemus de Sorribes, interlineat.

c. Borrós interpretem.

qua habemus et habere possumus aliqua ratione vel iure, contra Guillelmus de Padrina de / villa Berge et contra Garensium dicte ville, olim subvicarios Bergue et Berguitani pro domino rege et queliberet eorumdem ratione et pro quorumdam excessum per ipsos et ipsorum quelibet seu eorum nuncios ac que^d viciniarum nobis et cuilibet nostrum predictorum homini factorum et factarum / tempore quo ab eo predicti subvicarii et quilibet eorumdem officium subvicarie predictae agerebat, tenebat, administraebat predicto domino rege suis transactis temporibus in partibus supradictis, nec non quarundam extorsionum pignorantium nobis predictis hominibus in debite et in-/6 iuste factorum per predictos Guillelmi de Padrina et Garensium ac eorum nuncios officio predictae subvicarie eidem comisse ab humilitate et sub predicto licite illicita comi (...)^e in magnum damnum nostrum grande pro iudicio et appressione iurisdictionis et domini liberatis / et franquitate alodii dicti loci de Rotgers, Sancte Marie Vallis Laure et domine abbatisse predictae, extra civitatum in predicto termino de Rotgers iurisdictioni predicti subvicarii exercens, et quicquid ad nos predictos hominis pertinet et pertinere debet et potest occasione predictorum criminum et / excessum ut predictum est. Seu alias in iuste et indebite per predictos Guillelmi et Garensium (...)^f subvicarios contra nos perpetrarum contra personas eorumdem, nec non in omnibus bonis super omnibus mobilibus et in mobilibus, iuribus, actionibus et aliis universis. Rebus ratione, qualibet iure seu consuetudine, Guillelmi et Garensium predictorum totum vobis dicte domine abbatisse, nostre damus, concedimus et cedimus ut predictum, et nos homines vestri supradicti constituendo vos in predictos omnibus et singulis vobis per nos datis et concessis, dominam et procuratricem in rem vestram propriam ad habendum exhibendum / et omnia alia faciendam, que verus dominus potest facere de rem sua propria et que possitis per nos alium seu alios pro libito voluntatis, dictos Guillelmi et Garensium accusare contravenire civiliter et criminaliter, et contra eos agere pro predictis dictis excessibus coram inquisitoribus per dictum

d. que, interlineat.

e. Borrós illegible

f. Borrós idem.

nomine regis ad inquirendum / contra Guillermi et Garensum
officiales olim predictos post de positam administrationi
specialiter seu etiam gene(raliter)^g deputatis de male, et
contra iure et iniusticiam administratis debite extorsis et
exactis pignoratis tempore eorum administre seu eorum aliis
quibuscumque iudicibus ordinariis seu (etiam) /12 delegatis, et
de Catalonia iurare et prohibet aliud iuramentum subire et omnia
alia facere que verus domini pote facere nichil nobis vel nostris
seu eorum quolibet precius reservato set in vobis dicto domini
et vestris et quibus cumque volueritis omnibus actoribus
accusatoribus supradictis per nos vobis / dicte domine abbatisse
datis cessis et concessis in vobis et vestris et quibus
volueritis translatis penen et transfusis predictam siquidem
donatione et concessionem accionem et accusationum ac omnis
predictorum vobis dicte domine abbatisse, et quibus vobis
(facere) ut predictum, et facimus / gratis et ex certa sciencia
et promittimus vobis dicte nostre abbatisse predicte in presenti,
et tibi notario infrascripto stipulanti pro quolibet cuius
interest et interesse posse, ratum et firmis proprio
(...)(...)^h quicquid per vos actum procantum. Recepi (...)
infactum sui difi-/15 nitum et factum fuerit in premissis et de
premissis, obligando ad hoc nos et nostros et omnia bona nostra
presencia et futura it. Renunciamus omni iuri et racioni,
privilegio forsi et beneficio quibus contra predicta (...) ⁱ
possemus.

Actum est hoc II nonas octobris, anno / Domini Millesimo
CCC° Quindecimo.

Sig+num Raimundi Savila. Raimundi (Cerni). Guillermi de
Sorribes. Iacobi de Comeles. Guillermi de Vilario. Petri Zesglea
et Guillermi de Torrens, predictorum qui predictam donacioni et
concessionem / laudamus et item confirmamus.

Testes huius rei sunt: Raimundus de (Cenri). Arnaldus et

g. Tacat, interpretem.

h. Borrós illegible.

i. Idem.

Matheus de Podio.

Guillermus de ecclesie (Sant Sadurní)^k de Rotgers, et notario publico de Rotgers, qui hoc scripsit et clausit, et II^a linea /18 supra scripsit, et Guillermi de Sorribes, (...) ^l Sig+num apossit die et anno predicto.

^j. Borrós interpreten
k. Borros, illegible

1317, desembre 12.

Qüestió entre l'abadessa Cecília del monestir de Santa Maria de Valldaura i Pere Texelioni, beneficiari de la capella de Santa Anna.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n.6. Perg.
738/395. En molt mal estat.

1318, març 21. Girona

Ermesenda de Cartellà, "domna" d'Hostoles, reconeix haver rebut de la seva germana Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, aquells 10.000 sous corresponents a la part de la venda que va fer al monestir, en nom propi i dels marmessors del noble Guillem Gaucerà de Cartellà, el seu pare, ara mort; i com hereves de la seva mare Blanca d'Hostoles, 375 sous, rendals sobre la meitat i la meitat de la dècima de Sant Gregori, dita de Cartellà. Situat al terme de sant Gregori, comarca del Gironès.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 7. Perg.
310/345.

Sit omnibus notum quod nos Ermessendis de Cartiliano, domina de Hostolesio, recognoscimus vobis domine Celie, Dei gratia abbatisse monasterii Vallis Laure / sorori mei presenti, quod recepimus et habuimus a vobis, omnes illos .Decem Milia. solidos Barchinone de terno, quos nobis dare et solvere promisistis racione vendicionis /3 perpetue quam, dicto monasterio et vobis eius nomine, fecimus tam nomine proprio, quam nomine manumissores nobilis Guillermi Gaucerandi de Cartiliano quondam, patris / nostri, et tanquam heres domine matris nostre, per libero et francho alodio de .Trescentis et Septuaginta Quinque. solidos Barchinone de terno, rendalibus super / medietate, et de medietate decime de Sancto Gregorio, scilicet, super illa medietate que vocatur de Cartuliano, pro ut in instrumento ipsius vendicionis confeto /6 in posse notarii infrascripti VI° idus decembre, anno presenti lacius continetur. Quos .Decem Mille. solidos habuimus in hunc modum, scilicet, / ex quod recepimus inde, per manus vestras .Septem Mille. solidos. Item per manus Arnaldi de Montanyanis militis, .Mille. solidos, quos idem Arnaldus vobis / dare promiserat, et

tenebatur per elemosina racione cuiusdam puelle filie Arnaldi de Petris de Osorio, quam concessistis recipere in monialem /9 dicti monasterii, et vos mandastis ipsos .M. solidos per eundem Arnaldum nobis tradi. Item recepimus per manus eiusdem Arnaldi de Montanyanis / .Mille Centum et Septuaginta quinque. solidos, quos vobis mutuavit seu mutuare promisit, et quos de mandato vestro, nobis tradidit. Item re-/siduos .Octingentes et Viginti quinque. solidos, vobis retinuistis de voluntate nostra, per fructibus istius anni dicte medietatis decime de Sancto /12 Gregorio, et decime de suprarrochia, et censualis mansi de villa de Cartiliano, super quibus vobis partem vendidimus et partem donavimus / .Octingentos et Viginti quinque. solidos rendales, et nos tempore vendicionis et donacionis premissorum retinuimus nobis ex pacto quod fructus predictorum / nobis retinere possemus per .Octingentis et Viginti quinque. solidos, quos vobis daremus quolibet anno, pro ut in instrumento quod inter nos et vos de ipsa re-/15 tencione et pacto factum fuit in posse dicti notarii, die predicto lacius continetur. Et quia nos retinuimus nobis fructus predictorum istius anni. Ideo te-/nebamus vobis dare et solvere .Octingentos et Viginti quinque. solidos, quos vobis solvimus sub forma premissa, scilicet, que eos de voluntate nostra vobis / retinetis de precio supradicto, ut cedant vobis in solutum dictorum .D.CCC. viginti quinque. solidos, quos vobis debebamus per fructibus predictis huius anni, /18 quos nobis retinemus et nobis cedant in solutum precii dicte vendicionis, per nos ut promittitur vobis facere. Et ideo renunciando excepcioni peccunie non / numerate et non recepte et de predictis .X. Mille solidos, novibus quibus supra facimus vobis et succedentis vobis et dicto monasterio, bonum finem / et pactum de non petendo. Sine aliquo retentu. Quod precium convertimus et soluimus in iniuriis et debitis dicti nobilis Guillermi Gaucerandi /21 et predecessorum suorum.

Actum est hoc XII kalendas aprilis, anno Domini Millesimo Trecentesimo Octavodecimo.

Sig+num Ermessendis / de Cartuliano, domine predictae. Que hec firmamus et laudamus.

Testes huius rei sunt: A. de Montanyanis, miles. T. de Casellis, iureperitus Gerunde et Bartholomeus de Gerondella, rector ecclesie de Palmerola.

/Sig+num^a Guillermus de Querio, publicus notarius substitutus auctoritate regia, a Raimundo Simonis de Torlano, publico Gerunde notario, et hoc scribi feci et clausi.

a. Signe autografat i decorat.

1318, març 21. Girona

Ermesenda de Cartellà, senyora d'Hostoles, atenent en nom propi i en nom dels hereus de domna Blanca, nostra mare morta, i en nom de l'afranquidor de Guillem Gaucerà de Cartellà, nostre pare, mort que, reconeix el que havien venut al monestir de Santa Maria de Valldaura i de Cília abadessa del monestir, germana seva, comprant en nom del monestir per alou franc, lliure i perpetu, els treballs del blat. Donant unes rendes anuals, en advent i quaresma, 375 sous de Barcelona. Además, per remei de la seva ànima i dels seus parents predecessors, donen 450 sous rendals, pel vestuari del convent. Situat al terme de les Planes d'Hostoles, comarca de la Garrotxa i al terme de Sant Gregori, comarca del Gironès.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 8. Perg.
305/445. Tacat a la part esquerra de dalt.

Noverint universi quod nos Ermessendis de Cartuliano, domina de Hostolesio, attendentes nos tam nomine proprio quam ut heres domine Blanche de Hostolesio quondam, ma-/tris nostre, et etiam nomine manunissorio nobilis Guillermi Gaucerandi de Cartiliano quondam, patris nostri vendidisse monasterio Vallis Laure et domine Cecilie, Dei /3 gracia abbatisse dicti monasterii, sorori nostre, ementi nomine eiusdem monasterii perpetuo pro libero et francho alodio ad opus, scilicet, frumenti dandi annuatim / conventui dicti monasterii in adventu et in quadragesima, .Trescentos septuaginta et quinque. solidos Barchinone de terno, rendales annuatim perpetuo / per iam dictam abbatissam et per omnes succedentes ei in officio abbadie, percipendos, colligendos et habendos super medietate et de medietate decime et fruc-/6 tuum de parrochie de Sancto Gregorio et omnium aliorum parrochiarum et locorum ad dictam decimam pertinentium, scilicet, super illa medietate que vocatur de Car-/tiliano, pro ut publico in instrumento de ipsa vendicione

confeto in posse notario infrascripti, VI° idus december, anno presenti lacius continetur. Attendentes etiam nos, ad honorem Dei et beate Marie et ob remedium anime nostre et animorum predecessorum nostrorum, obtulisse sponte et dedisse donacione inter vivos Deo /9 et monasterio predicto, et predicte domine abbatisse nomine ipsius monasterii perpetuo libero et francho alodio ad opus, scilicet, ut stranii conventus dicti / monasterii .Quadringentos quinquaginta. solidos Barchinone de terno, rendales per se predictam abbatissam et per succedentes ei in dicti officio abbatie / annuatim, et perpetuo percipendos et habendos, pro quibus assignabimus et tradidimus eidem res infrascriptas, sive valeant dictam quantitatem, sive plus /12 vel minus, scilicet, pro .Centum et quinquaginta. solidos, ex ipsis totam partem quam nos et dictus Guillermus Gaucerandi quondam, habebamus et percipiebamus in decima et expletis et fructibus decime parrochie de suprarrochia et omnium aliarum parrochiarum et locorum ad dictam decimam pertinentium. Et pro .Septingenta. solidos, quoddam censuale in instrumento dicte donacionis expressum, quod nos accipiebamus et dictus pater noster accipiebat in manso de villa Cartiliano. Et pro .Ducentis et triginta. solidos residuis, totum id quod superfuerit seu superaviter annuatim de dicta / medietate decime de Sancto Gregorio, deductis et traditis inde primitus sibi dictis .CCC LXXV. solidos, sibi ut primititur venditis pro ut in instrumento / de dicta donacione et assignacione confeto in posse notario infrascripti, die et anno prefixis, hanc et alia lacius continentur. Ex certa sciencia constituimus, /18 facimus et ordinamus certos et specialiter procuratores nostros, vos Arnaldum de Montayanis milites et Petrum baiuli scutifferum nostrum et / qualibet vestrum insolidum ita, que non sit potior condicio negocium occupantis, ad mittendum et inducendum dictam dominam abbatissam vel quem vel / quos voluerit loco sui in corporalem possessionem, omnium predictorum que dicto monasterio vendidimus et donavimus ut est dictum, et ad faciendum, mandantum omnibus illis qui nobis de predictis respondere tenentur ut inde respondeant, dicte domine abbatisse vel cui voluerit loco sui, et ad faciendum, mandandum teneroribus dicti mansi de villa, ut homagium faciant et fidelitatem pro

primissis promittant dicte domine abbatisse, vel cui voluerit, /
et absolvendum eos inde et faciendum omnia et singula que circa
primissa oserverint facienda, et qua nos facere possemus si
personaliter interessemus, /24 promittentes vobis et notario
infrascripto, tanquam publice persone nomine vestro et omnium
quorum interest vel pote aut poterit interesse, legitime
stipulanti / nos ratum et firmum perpetuo herede quicquid per
vos et quolibet vestrum actum gestum seu procuratum fuerit in
primissis et quolibet primissorum, / et nullo tempore revocare
sub bonorum nostrorum omnium ipotheca.

Actum est hoc XII kalendas aprilis, anno Domini Millesimo
CCC° octavodecimo.

/27 Sig+num Ermessendis de Cartiliano, domine predicte, que
hec firmamus et laudamus. Testes huius rei sunt: R. de Casellis,
iureperitus / Gerunde, et Bartholomeus de Gerundella, rectore
ecclesie de Palmerola.

/ Sig+num^a Guillermus de Querio, publico notario
subtitutus, auctoritate regia a Raimundo Simonis de Toylano,
publico Gerunde notario, hoc scribi feci et clausi.

a. Signe autografat i decorat.

1318, març 21. Girona

Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, manifesta que, atenent el que la seva germana Ermesenda de Cartellà, senyora d'Hostalets, tan en nom propi com de la nostra mare Blanca d'Hostoles, morta, i també en nom de l'afranquidor de Guillem Gaucerà de Cartellà, pare nostre, mort, que vengué al dit monestir per lliure i franc alou, els treballs del blat, donant anualment al convent del dit monestir en advent i quaresma, 375 sous rendals anuals, segons consta en l'instrument fet pel notari. Atenent també que Ermesenda per redempció de la seva ànima i dels seus pares, feu donació entre vius, al monestir i a la abadessa de 450 sous, rendals anuals, per obres de vestuari del convent. Constitueix i fa especial procurador, síndic i actor a Bartomeu de Gironella, rector de l'església de Palmerola. Situats al terme de Les Planes de Hostoles, comarca de la Garrotxa i al terme de Sant Gregori, comarca del Gironés.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 9. Perg.
263/422.

Noverint universi quod nos Cecilia, Dei gracia abbatissa monasterii Vallis Laure, attendentes quod nobilis domina Ermessendis de Carti-/liano, domina de Hostolesio, soror nostra, tam nomine suo proprio, quam ut heres domine Blanche de Hostolesio quondam, matris sue, quam etiam /3 nomine manumissorio nobilis Guillermi Gaucerandi de Cartuliano quondam, patris sui, vendidit monasterio predicto, et nobis ementi / nomine eiusdem monasterii perpetuo pro libero et francho alodio ad opus, scilicet, frumenti dandi annuatim conventui dicti monasterii in ad-/ventu et in quadragesima, .Trescentos septuaginta et quinque. solidos Barchinone de terno, rendales annuatim perpetuo per nos et /6 per omnes succedentes nobis in officio abbatie, percipendos, colligendos et habendos super medietate et de medietate decime et fructuum / et expletorum decime parrochie de Sancto Gregorio et omnium aliarum

parrochiarum et locorum ad dictam decimam pertinentium scilicet, super / illa medietate que vocatur de Cartiliano, pro ut in instrumento de ipsa vendicione confecto in posse notarii infrascripti, VI° idus decembre /9 anno presenti, lacius continetur. Attendentes etiam ipsam dominam^a ad honorem Dei et beate Marie, et ob remedium anime sue et animarum / predecessorum suorum, obtulisse sponte et dedisse donacione inter vivos, Deo et monasterio predicto et nobis dicte domine abbatisse no-/mine ipsius monasterii perpetuo pro libero et francho alodio ad opus scilicet, vestiarii conventus dicti monasterii .Quadringentos /12 quinquaginta. solidos Barchinone de terno, rendales per nos et per succedentes nobis in dicto officio abbatie, annuatim et perpetuo / percipiendos et habendos, pro quibus assignavit et tradidit nobis res infrascriptas, sive valeant dictam quantitatem, sive plus vel / minus, scilicet, pro .Centum et quinquaginta. solidos ex ipsis totam partem quam ipsa et dictus Guillermus Gaucerandi quondam, habebant et /15 percipiebant in decima et expletis et fructibus decime parrochie de suprarrochia et omnium aliarum parrochiarum et locorum ad / dictam decimam pertinentium. Et pro .Septuaginta. solidos, quoddam censuale in instrumento dicte donacionis expressum quod ipsa accipie-/bat, et dictus pater suis accipiebat, in manso de villa de Cartiliano. Et pro .Ducentis et tringinta. solidos residuis, to-/18 tum id quod superfuerit seu superaverit annuatim de dicta medietate decime de Sancto Gregorio, deductis et traditis inde primitus / nobis dictis .CCC.LXXV. solidos, nobis ut primititur venditis pro ut in instrumento de dicta donacione et assignacione confecto in posse notarii / infrascripti, die et anno prefixis, hoc et alia lacius continentur. Ex certa sciencia, constituimus, facimus et ordinamus certum /21 et specialem procuratorem nostrum syndicum vel actorem, vos Bartholomeum de Gerundella, rectorem ecclesie de Palmerola presentem / ad petendum, exigendum, requirendum et recipiendum corporalem possessionem predictorum omnium a dicta domina Ermessende, vel a procura-/tore seu procuratoribus suis, et ad recipiendum fidelitatem et homagium a teneroribus dicti mansi de Villa, et ad faciendum omnia /24 et singula que circa

a. dominam, interlineat.

premissa occurrerint facienda et que nos facere possemus si personaliter interessemus. Nos enim vobis in premissis / comittimus plenarie vices nostras. Promittentes vobis et notario infrascripto, tanquam publice persone nomine vestro, et omnium quorum in-/terest vel pote aut poterit interesse legitime stipulanti, nos ratum et firmum perpetuo habere quicquid per vos actum, gestum seu pro-/27 curatum fuerit in premissis et quolibet premissorum, et nullo tempore revocare sub bonorum dicti monasterii omnium ipotheca.

Ac-/tum est hoc XII^a kalendas aprilis, anno Domini millesimo CCC^o Octavodecimo.

Sig+num Cecilie, Dei gracia abbatisse / predicte, que hec firmamus et laudamus. Testes huius rei sunt: R. de Casellis, iureperitus Gerunde et A. de Mon-/30 tanyanis, miles.

/ Sig+num^b Guillermus de Querio, publicus notarius substitutus, auctoritate regia a Raimundo Simonis de Toyano, publico Gerunde, notario, cum raso et emendato ac suprascripto in linea IX^a vi dici, ipsam dominam, hoc scribi feci et clausi.

b. Signe autografat i decorat.

1318, desembre 8. Girona

Cecília de Cartellà, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, atenent el que la seva germana Ermesenda de Cartellà, senyora d'Hostalets, en nom propi i dels hereus de la nostra mare Blanca, senyora d'Hostoles, morta; i en nom de l'afranquidor de Guillem Gaucerà de Cartellà, nostra pare, mort; reconeix que va comprar en nom del monestir i de l'abadessa, per l'obra: donant blat en Advent i Quaresma, en valor rendals anuals de 375 sous. Reconeix també que la seva germana Ermesenda fa donació entre vius, per remei de la seva ànima i dels seus pares, de 450 sous per vestuari del monestir. El total són 825 sous, que pagaran en tres terços anuals, o sigui, cada quatre mesos. Terme de Les Planes d'Hostoles, comarca de la Garrotxa i terme de Sant Gregori, comarca del Gironès.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 10. Perg. 470/640. Mal conservat, amb taques d'humitat. Trencat un tros que afecta la part dreta, dotze línees. Document partit en ABC.

ABC

ABC

ABC

Sit omnibus notum quod nos Cecilia, Dei gratia abbatissa monasterii Vallis Laure, attendentes quod vos nobilis domina Ermessendis de Cartiliano, domina de Hostolesio, soror nostra, nomine proprio et ut heredes domina (Blanche)^a / Hostolesio quondam, matris nostre, et nomine manumissorio nobilis Guillermi Gaucerandi de Cartiliano quondam, patris nostri, vendidistis dicto monasterio et nobis dicte abbatisse, ementi nomine eiusdem perpetuo pro libero et f(rancho)^b /3 alodio ad opus, scilicet, frumenti dandi annuatim conventus dicti monasterii in adventu et in quadragesima, .Trescentos septuaginta quinque. solidos Barchinone de terno, rendales annuatim perpetuo per nos dictam

a. Trencat, interpretem segons doc. anterior.

b. Trencat, interpretem.

abb(atissam)^c / et per omnes succedentes nobis in officio
abbadie percipiendos, colligendos et habendos super medietate,
et de medietate decime et expletorum et fructuum et decime
parrochie de Sancto Gregorio et omnium aliorum parro(chiarum)^d /
et locorum ad dictam decimam pertinentium, siclicet, super illa
medietate que vocatur de Cartiliano, pro ut in instrumento de
ipsa venditione confecto in posse notarii inscripti, die
presenti lacius continetur. Et attendentes etiam (quod)^e /6
dicta domina Ermessendis, ad honorem Dei et beate Marie, et ob
remedium anime nostre et animarum predecessorum nostrorum,
obtulistis sponte et dedistis donationes inter vivos et Deo et
monasterio predicto et nobis dicte (abba)^f-/tisse nomine ipsius
monasterii, perpetuo pro libero et francho alodio ad opus,
scilicet, vestiarii conventus dicti monasterii, .Quadringentos
et Quinquaginta. solidos Barchinone de terno, rendales per nos
dictam abbatissam (...) ^g / succedentes nobis in dicto officio
abbacie, annuatim et perpetuo percipiendos et habendos, et pro
quibus assignastis et tradistis nobis res infrascriptas, sive
valeant dictam quantitatem, sive plus vel minus, scilicet, pro
.Centum (et)^h /9 Quinquaginta. solidos ex ipsis totam partem
quam vos habebatis et perciebatis in decima et expletis et
fructibus decime parrochie de Suprarocha et omnium aliarum
parrochiarum locorum ad dictam, et decimam / pertinentium. Et
pro .Septuaginta. solidos quoddam censuale in instrumento dicte
donationis expressum quod vos accipiebatis in manso de Villa de
Cartiliano. Et pro .Ducentos et Triginta. solidos residuis,
totum id quod / superfuerit seu superaverit annuatim de dicta
medietate decime de Sancto Gregario, deductis et traditis inde
primitus nobis dictis .CCC. LXXV. solidos nobis ut primititur
venditis, et pro ut in instrumento de dicta donatione,
assignacione et tra-/12 dicione confeto, in posse iam dicti
notarii, die presenti lacius continetur. Per nos et omnes
succedentes nobis, recognoscimus vobis dicte domine Ermessendi
et vestris, quod fuit actum et convenium inter nos et / vos, et

c. Trencat, interpretem.

d. Trencat, interpretem.

e. Trencat, interpretem.

f. Trencat, interpretem.

g. Trencat.

per vos etiam expresse retentum in venditione et donatione predicta et ante et post, quod vos si volueritis, percipiatis et percipere possitis de vita vestra, dictam medietatem decime de Sancto Gregorio et dictam / partem decime de Suprarocha et dictum censuale per vos venditas et donatas dicto monasterio ut est dictum, et que donetis nobis et succedentibus nobis pro quolibet anno, quo predicta retinere et percipere volueritis, .Octingentos /15 et viginti quinque. solidos Barchinone de terno, quos nobis solvatis per tres tercias anni, scilicet, de quatuor in quatuor menses terciam partem. Et que si nolletis vobis retinere et percipere supradicta, te-/neamini hoc dicere et declarare et significare nobis vel succedentibus nobis usque ad festum Natalis Domini in illo, scilicet, anno sive annis quo vel quibus ea volueritis retinere et percipere. Et (...) ⁱ / hoc est rei veritas. Ideo per nos et per omnes succedentes, nobis promittimus vobis, predicta observare et attendere et non contravenire de vita vestra vobis solventibus nobis dictos .Octingentos et Viginti Quinque. solidos /18 quolibet anno ut est dictum. Set post obitum vestrum, nos vel succedentes nobis possimus ea vendere cuicumque voluerimus vel percipere vel inde facere quod voluerimus. Nec successores vestri predicto possint sibi / retinere nisi de nostra vel succedentium nobis proceserit voluntate. Et nos Ermessendis de Cartiliano, domina predicta, confitentes predicta sic fore convenia, firmamus hoc et laudamus et promittimus / vobis, dicte domine abbatisse et succedentibus vobis, solvere vobis vel cui volueritis dictos .Octingentos et Viginti Quinque. solidos quolibet anno, quo predicta nobis retineamus et percipiamus sub forma predicta. /21 Et si forte pro deffectu premissorum dampnum aliquod vel interesse sustinueritis, vos dicta domina abbatissa vel succedentes vobis vel missiones aliquas inde feceritis quocumque modo, totum vobis et succeden-/tibus vobis restituere promittimus, et inde credamini vos succedentes vobis, simplicis verbo vestro sine testibus et juramento. Et propter hoc, obligamus vobis dicte domine abbatisse et succedentibus vobis, omnia / bona nostra mobilia et immobilia, et semovencia habita

h. Trencat, interpretem.

i. Tacat.

et habenda ubique. In super nos Raimundus Motergilus, Petrus Buc, Arnaldus de Petra, Geneaius de Villa, Bonanatus de Salgeriis, Iacobus Baseti et Michael /24 de Caneto, omnes parrochie Sancti Felicis de Cartiliano, et Guillermus de Podiata, bailus de Sancto Gregorio. Petrus de Puiadella. Bernardus Baroni. Arnaldus de Villabela. Bernardus Quintana. Arnaldus Piconin. Ia-/cobus Roselli et Bernardus Andree de Prato, omnes parrochie de Sancto Gregorio, et Berengarius de Solerio de Bierto, baiulus de Ruppecurva. Et Guillermus de Pirasio et Bernardus de Colle, parrochie de Bierro, / et Bernardus de Petra de Artis et Petrus de Malagelada de Podio, Arnaulfo et Bernardus de Robore de Caneto. Quilibet nostrum insolidum precibus dicte domine Ermessendis, instituimus nos fidevisso-/27 res et principales paccatores et restitutores vobis dicte domine abbatisse et succedentibus vobis in dicta abbacia, de omnibus et singulis supradictis pro predicta domina Ermessendis, cum ea et sine ea in vita / et morte. Renunciantes scienter, beneficio dividende accionis et illius legis qua cavetur ut prius, conveniatur principalis quod fidevisor et explete diviadrim et omnis alii iuri in contrarium veniente. / Et propter hoc, qualibet nostrum insolidum renunciantes ut supra, obligamus vobis dicte domine abbatisse et succedentibus vobis, omnia bona nostra mobilia et immobilia et semovencia habita et habenda ubique.

Actum /30 est hoc VI° idus decembre, anno Domini Millesimo Trecentesimo Octavodecimo.

Sig+num Cecilie, Dei gratia abbatisse. Sig+num Ermessendis de Cartiliano, eius sororis, predictorum qui hoc / firmamus et laudamus predictis et anno presentibus testibus Raimundo de Casellis, iureperito Gerunde, et Petro Bon de Borradano et Petro filio Romei, baili de Ministrollo. Sig+num Raimundi Morgerii. / Sig+num Petri Buc. Sig+num Arnaldi de Petra. Sig+num Geronssii de Villa. Sig+num Bonanati de Falgeriis. Sig+num Michaelis de Caneto. Sig+num Guillermi de Podiata. Sig+num Petri /33 de Puiadella. Sig+num Bernardi Baroni. Sig+num Arnaldi de Villabela. Sig+num Bernardi Quintana.

Sig+num Arnaldi de Piconi. Sig+num Iacobi Caselli. Sig+num Bernardi Andree de Prato. Sig+num / Iacobi Basseti predictorum, qui hoc firmamus et laudamus III° idus marcii anno predicto. Presentibus tetibus Castilione de Cumba de Villamulorum et Ffrancisco de Macianero de Crudiliis. / Sig+num Berengario de Solerio. Sig+num Guillermi de Pirario. Sig+num Bernardi de Colle predictorum, qui hoc firmamus et laudamus XIII kalendas aprilis anno predicto presentibus testibus Ffrancisco Serra de Gerunda /36 et Petro de Verdaguerio de Sancto Gregorio. Sig+num Bernardi de Petra. Sig+num Petri de Malagelada. Sig+num Bernardi de Robore, predictorum, qui hoc firmamus et laudamus XI kalendas aprilis anno predicto, / presentibus testibus, Raimundo de Casellis predicto, et Castilione de Cumba predicto, et Berengario Moreti de Burdillis.

/ Sig+num^j Guillermus de Querio, publicus notarius substitutus auctoritate regia a Raimundo Simonis de Toyano, publico Gerunde notario, hoc scribi feci et clausi.

j. Signe autografat i decorat.

1319, maig 1. Valls d'Hostoles
Vint homes i dones de la parròquia de Sant Feliu de Pallerols, set de la parròquia de Sant Miquel de Pineda, sis de la parròquia de Sant Cristòfol de Planes, vuit de la parròquia de Santa Maria de les Encies, onze de la parròquia de Sant Cristófol de Cogolls, tots de Les Valls d'Hostoles, atenent a Ermesenda de Cartellà, senyora d'Hostoles, que en nom propi i de l'afranquidor del seu pare Guillem Gaucerà de Cartellà, mort, venguè al monestir de Santa Maria de Valldaura i a l'abadessa, per lliure i franc alou, per l'obra: donant blat anual en Advent i Quaresme, 375 sous rendals anuals. I que, Ermesenda per redempció de la seva ànima i dels seus pares, donà 450 sous per vestuari del convent del monestir. S'institueixen en fiadors i principals venedors, donadors i restituïdors, de l'abadessa i monestir. Terme de Les Planes d'Hostoles, comarca de la Garrotxa i terme de Sant Gregori, comarca del Gironès.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 11. Perg.
 357/415. Mal conservart, taques d'humitat. Una taca més fosca al mig del pergami.

Se ceperit universis quod nos Dalmacius de Villari et Guillermus de Condemina, E. de Seschers et Ermessendis, uxor eius, Petrus de Medianis, Petrus Torrente, Simon de Fontanils, Petrus de Devesa, Petrus de Malegons, Petrus de Rovirola, Petrus de Tormo, / Petrus de Masdaval, Arnaldus de Rebrugent, Raimundus de Podio Aver et Arnaldus de Podio Aver, Berengario de Rippa, Petrus de Longafulia et Cecilia, uxor eius, Arnaldus de Viladecans, iunior et Marchesia uxor eius, omnes parrochie Sancti Felicis de /3 Payerollis. Et Arnaldus de Tertucio, Petrus de Peralta, Arnaldus de Claperols, Raimundus de Colello, Berengarius de Plano, Bernardus de Curtils et Ermesendis, uxor eius, omnes parrochie Sancti Michaelis de Pineda. Et Geraldus de Olmera et Maria, / nurus eius, Petrus de Prato, Petrus de Pinel

et Bernarda, uxor eius, et Guillelmus Olerii, omnes parrochie Sancti Xchristophan de Planis. Et Petrus de Cumba et Geralda, uxor eius, Berengarius de Valle et Sibilia, uxor eius, Fferreris de / Montcada et Guillerma uxor eius, Guillelmus de Boscho et Eliesendis, uxor eius, omnes parrochie Sancte Marie de Oniis. Et Berengarius de Villa et Ermessendis, uxor eius et Vincentius de Cigarrio, Petrus de Stanyol Daval et uxor /6 eius Dulcia, Berengarius de Staniyol Damont et Ermessendis, uxor eius, Petrus de Triterio et Guillelma, uxor eius, Petrus de Borreda et Berengarius de Ferigoletto, omnes parrochie Sancti Xchristophani de Cogollis, omnes vallis de Ostoles, / attendentes quod notabilis domina Ermessendis de Cartiliano, domina de Hostelesio, nomine proprio et nomino manumissorio nobilis Guillelmi Gaucerandi de Cartiliano quodam, patris sui vendidit monasterio Vallis Laure et vobis Cecilia, Dei gracia / abbatissa dicti monasterii, ementi nomine dicti monasterii et succedentibus vobis in officio abbacie, perpetuo pro libero et francho alodio ad opus, scilicet, frumenti dandi annuatim conventui dicti monasterii, in adventum et in quadragesima, /9 .Trecentos Septuaginta Quinque. solidos Barchinone de terno. Rendales annuatim perpetuo, per vos dictam dominam abbatissam et per omnes succedentes vobis in dicta abbatissa, percipiendos, collingendos et habendos super medietate, et de medietate / de decime et explet(orum fructuum)^a decime parrochie de Sancto Gregorio et omnium aliorum parrochiarum et locorum ad dictam decimam pertinentium, scilicet, fieri illa medietate que vocatur de Cartuliano, pro ut in instrumento de ipsa vendicione confecto / in posse Guille(rmi de Gaucerandi), VI° idus decembre, anno Domini M^o CCC^o XVIII,^o lacius continetur. Attendentes etiam quod dicta domina Ermessendis, ad honorem Dei et beate Marie Virginis matris Dei et ob remedium anime ipsius domine /12 Ermessendis (et nostrum predecessorum suorum) (...)^b dedit donacione irrevocabili inter vivos, Deo et monasterio predicti et vobis dicte domine abbatisse, nomine ipsius monasterii, perpetuo pro libero et francho alodio ad opus, scilicet, vestiari / conventus

a. Borrós per taca, interpretem.

b. Borrós un tros, intepretem en part.

dicti monasterii .Quadringentos^c Quinquaginta. solidos Barchinone de terno, rendales per vos dictam dominam abbatissam et per omnes succedentes vobis en officie abatisse annuatim, et perpetuo habendos et collingendos et percipiendos, pro (quibus assignant et tra...)^d vobis res infrascriptas sive valeant dictam quantitatem sive plus sive minus, scilicet, pro .Centum Quinquaginta. solidos ex ipsis totam partem quam, dicta domina Ermessendis habebat /15 et percipiebat in decima et expletis et fructibus decime parrochie de Suprarocha et omnium aliorum parrochiarum et locorum ad dictam decimam pertinentium. Et pro .Septuaginta. solidos, quoddam censuales in instrumento dicte donationis expressum, / quod dicta domina Ermessendis accipiebat in manso de villa de Cartiliano. Et pro .Ducentis Triginta. solidis residuis, totum id quod superfuerit seu superaverit annuatim de dicta medietate decime de predicto Sancto Gregorio, deductis / et traditis inde primitus, vobis dicte domine abbatisse et succedentibus vobis, dictos .Trecentos Septuaginta Quinque. solidos, vobis ut primitur venditis, pro ut in instrumento de dicte donacione assignacione, et tradidem confecto in posse iam dicti /18 notarii, die et anno proxime, dictis hoc et alia lacius continentur. Que quidem omnia et singula, tam vendita quam donata, dicta domina Ermessendis promisit vobis, dicte domine abbatisse et succedentibus, vel facere, habere semper / tenere, percipere et possidere in pace et stare contra cunctos, pro libero et franco alodio, et inde obligavit vobis et succedentibus vestris de eviccione et interesse se et suos, et omnia bona sua. Attendentes etiam quod dicta / (domina)^e Ermessendis promissit vobis, dicte domine abbatisse et succedentibus vobis nomine dicti monasterii, quod si contigerit ipsum emere et recuperare a nobili Bernardo de Capraria, vel a suis duas partes, quas ipsa domina et /21 (an)tecessores^f sui recipiebant et recipere consueverant in decima et expletis decime parrochie de Sils, et omnium aliarum parrochiarum et locorum ad dictam decimam pertinentium. Quod

c. Borrat per taca, interpretem.

d. Borrós, idem.

e. Tacat, interpretem.

f. Borrat per taca, interpretem.

ipsis emptis per eterno et recuperatis assigna-/bit dicto monasterio et vobis et succedentibus vobis, nomine ipsius monasterii, perpetuo pro libero et francho alodio, infra unum annum post quam inde fuerit requisita, et tradet dicto monasterio, vobis et vel succedentibus vobis / eius nomine, pro dicti .Octingentis Viginti et Quinque solidis, rendalibus per ipsam partem venditis et partem donatis dicto monasterio ut est dictum ad opus, scilicet, frumenti et vestuarii predictorum. Dictas duas partes decime de /24 Sils, et totum ius quibus ipsa domina vel antecessores sui, in ipsa decima habere consueverunt sine ipse due partes valeant dictam quantitatem, dictorum .Octingentorum Viginti Quinque. solidos rendalium sive plus vel minus / pro ut in instrumento inde confecto, in posse dicti notarii, XII kalendas aprilis anno prefixo, hoc ac alia lacius continentur. Nos igitur omnes et singuli supradicti et quilibet nostrum in solidum, certificati de vendicione, donacione, / assignacione, promissione et omnibus et singulis supradictis et de instrumentis inde confectis, et de omnibus in eis contentis ex certa sciencia precibus dicte domine Ermessendis, instituimus nos fideiussores et principales venditores, /27 donatores, promissores, tornatores et restitutores, vobis dicte domine abbatisse, licet absentis et succedentibus vobis in officio abbacie, nomine dicti monasterii de omnibus et singulis supradictis, que dicta / domina Ermessendis, dicto monasterio et vobis eius nomine, vendidit, donavit et promissit, et de omnibus singulis que ratione vendicionis donacionis et promissionis primissorum vobis promissit, et ad que se, et sua vobis / et succedentibus vobis, obligavit cum ea et sine ea, in vita et morte. Ac etiam quilibet nostrum promittimus, ex pacto et per firmam stipulacionem, vobis absentis et succedentibus vobis et subscripto notario, tanquam publice /30 persone, predicta omnia et infrascripta a nobis, nomine vestro et dicte monasterii et omnem quorum intererit vel interesse possit, legitime stipulanti et recipienti, pro predicta omnia et singula, dicto monasterio et vobis eius nomine, per / dictam dominam Ermessendam vendita et donata, faciemus vobis et succedentibus vobis habere, tenere, percipere et possidere semper in pace fecere contra cunctos, pro libero et francho alodio pro ut melius vobis et dicto /

monasterio fuerunt vendita atque data, et pro ut melius et largius ipsa domina ea vobis promisit facere et habere et in instrumentis vendicionis et donacionis predictorum continere. Et promittimus ac constituimus nos et quilibet /33 nostrum et bona nostra vobis et succedentibus vobis teneri et obligari semper de eviccione et interesse pro predictis pro ut melius et largius, ipsa domina sic et sua vobis inde obligavit. Renunciantes scienter qualibet / nostrum in solidum, beneficio dividende, accioni et illius legis (quatenus) ut prius conveniatur principalis quam fideiussoris et (Eplete) divi adriani et omnis alii iuri in contrarium veniente. Et pro predictis omnibus et / singulis, attendentis firmiter et complendis et de eviccione et interesse obligamus vobis et succedentibus vobis et suprascripto notario, nomine quo supra stipulanti quilibet nostrum in solidum, renunciantes ut supra nos /36 et heredes et successores nostros, et omnia bona mea utrique habita et habenda. Ru(...)^g nos dicte mulieres, de iure nostro plene cerciorate, renunciamus scienter et exprese serie hiis beneficio senatus consulti vel /leiani et iuri ipothecarum que habemus in bonis predictorum virorum nostrorum, racione sponsaliciorum vel alie. Preterea iuramus sponte, nos omnis et singuli supradicti per Deum et Sancta Quatuor eius Evangelia corporaliter / tacta, predicta omnia et singula, rata et firma, semper habere, tenere et observare et attendere et complere et numqua in aliquo contravenire, per nos vel per interpositam personam de iure vel de facto, aliquo inter causa /39 vel racione.

Actum est hoc kalendas madii, anno Domini M^o CCC^o nonodecimo.

Sig+num Dalmacii de Villari. Sig+num Guillermi de Condamina et Ermessendis, coniungum. Sig+num Petri de Medianis. Sig+num Petri de Torrente. / Sig+num Simonis de Fontanils. Sig+num Petri de Devesia. Sig+num Petri de Malengons. Sig+num Petri de Rovirola. Sig+num Petri de Torono. Sig+num Petri de Masdavali. Sig+num Arnaldi de Re-/brugent. Sig+num Raimundi de Podio Aver. Sig+num Arnaldi de Podio Aver. Sig+num Berenagarii de Rippa.

g. Borrós.

Sig+num Petri de Longafilia. Sig+num Cecilie, uxoris eius.
Sig+num Arnaldi de Vila-/42 cans iunioris et uxoris eius
Marchesie. Sig+num Arnaldi de Terrucio. Sig+num Petri de
Peralta. Sig+num Arnaldi de Claperols. Sig+num Raimunddi de
Colello. Sig+num Berengarii de Plano. Sig+num Bernardi / de
Curtils et Ermessendis, uxoris eius. Sig+num Geraldi de Olmera
et Marie, nurus eius. Sig+num Petri de Prati. Sig+num Petri de
Pinel. Sig+num Bernarde, uxoris eius. Sig+num Guillemi clerici.
/ Sig+num Petri de Cumba et Geralde, uxoris eius. Sig+num
Berengarii de Valle et Sibilie ,uxoris eius. Sig+num Francisci
de Montcada et Guillerme, uxoris eius. Sig+num Guillermi de
Boscho et Eliesendis, uxoris eius /45 Sig+num Berengarii de
Villa. Sig+num Ermesendis, uxoris (eius)^h Sig+num Vicentii de
Cigarro. Sig+num Petri de Stanyol Daval et uxoris eius Dulcie.
Sig+num Berenagarii de Stanyol Damont et Ermessendis, / uxoris
eius. Sig+num Petri de Trituio et Guillerme, uxoris eius.
Sig+num Petri de Loreda. Sig+num Berengarii de Ferigoletto,
predictorum nos omnes, quod hoc firmamus et laudamus, periter in
iuramus.

/ Testes huius rei sunt: Castilionus de Torrentes de
primito et Petrus Spanyolli de Paeriollis et Jacobus de Ollana
et Guillermus Torrente, sagio de Ostoles parrochie Sancti
Felicis de Paierollis. Raimundus /48 de Rovira filius Guilaberti
de Rovira et Petrus de Solerio et Guillermus de Villari de
Ropito et Raimundus de Podio de Vilahur.

/ Sig+numⁱ Bernardi Petrarii, qui hoc scripsit.

/ Ego^j Bartholomeus de Castlario, publicus notarius Vallis
de Ostolesio, hoc scribi feci et clausit.

h. Forat, interpretem.

i. Signe autografat.

j. Signe autografat i decorat.

1319, maig 16. Cabrera

Beatriu, vescomtessa de Rocabertí, esposa de Dalmau vescomte de Rocabertí, i "domna" de Cabrera, reconeix el que va donar i concedí la seva mare Ermesenda, al monestir de dones de Santa Maria de Valldaura, en posse i mà de l'abadessa Cecília, per obra de vestuari; i el que va donar al monestir Blanca, mare d'Ermesenda. El total és 41 lliures i 5 sous. Promet a l'abadessa, amb assentiment del seu espòs Dalmau, sobre aquesta venda i donació, no venir ni fer venir en contra cap cosa.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 12. Perg.
190/185.

Noverint universi quod nos Beatrice, Dei gratia vicecomissa Ruperbertini et domina de Cabrerio, atendentis et recognoscentes quod domina Ermessendis, matri nostre dedit et concedit monasterio dominarum de Valle Daura, in manu et /3 posse reverende domine Cilie, abbatisse eiusdem monasterii, pro in ceteris in iuris pro dominibus parentum suorum, et etiam pro quadam / iniura quam domina Blanca, mater eius, dicto monasterio tenebat aliquos redditus ad opus vestiarii dicte domine / Cilie, abbatisse eiusdem monasterii et aliorum denarum, videlicet, Triginta. cuilibet earum, .Quindecime. solidos Barchinone. Quos capivet /6 sumam .Viginti duas. libras et mediam. Item atendentis et recognoscentes quod predicta domina, etiam mater nostra, / vendidit perpetuo predictae domine Cilie, abbatisse eiusdem monasterii, sororis eius, ad opus dicti monasterii, videlicet, .Decem / et octo. libras et .Quindicim. solidos Barchinone de terno, renduales. Ita quod inter predictam donationem et venditionem, capi-/9 cint sumam in universo .Quadráginta et unam. libras et .Quinque. solidos inter predictam donationem et venditionem. / Quam quantitatem predictum redditum, dictus monasterius hoc super omnem decimam

Sancti Gregorii, et super omnem decimam / de super Rochea et
super quadd(am)^a mansum vocatum mansus de Villa de Cartiliano,
pro ut instrumentis inde confectis /12 lacius continetur. Unde
per nos et per omnes nostros presentes et futuros, de voluntate
et ascensu nobilis Dalmacis, Dei / gratia vicecomes
Ruppebertini, mariti nostri, promitimus vobis predicte domine
abbatisse, et omnibus successoribus vestris / in dicto
monasterio, quod contra predictam donationem et venditionem, non
veniamus nec venire faciamus oculute /15 vel manifeste, in
iudicio vel extra iudicium, iure aliquo vel racione sive etiam
causa, racione legitime nostre / et hereditatis, proprietatis,
donationis future successione vel alio quocumque modo.
Renunciantes super hiis omni / iuri, legi et consuetudini,
quibus contra predicta vel aliquid predictorum, venire possemus
in aliquo.

Actum est hoc XVII kalendas /18 iunii, anno Domini
Millesimo Trecento Nonodecimo.

Sig+num Beatricis predicte, qui hoc laudamus et / et
firmamus. / Testes huius rei sunt Arnaldus de Morenyana, milite,
et Jacobus de Palatio Domicellus et Iacobus, baiuli de Mi-/21
nistrello.

Ego Petrus Estrucee, scriptor publicus auctoritate domini
de Cabrerio, hoc scripsi et / hoc Sig+no^b feci.

a. Illegible 2 lletres. Interpretem.
b. Signe autografat i decorat.

1320, gener 28.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 13. Perg.
283/385. Molt mal conservat, dolent de lectura. Té
un tros trencat gran a la part dreta.

1320, gener 25.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 14. Perg.
414/258. Dolent, mal conservat. Referent a Pere de
Morera.

1320, octubre 23. Girona
 Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, constitueix, fa i ordena procurador especial, síndic i actor del monestir a Pere Pons, capellà de Borredà, davant de Berenguer Renaldi i Arnau de Terrades, jurisperits i, dels afranquidors d'Ermesenda de Cartellà, senyora d'Hostoles, ja morta, perquè facin una estimació dels censals anuals. Terme de Les Planes d'Hostoles, comarca de la Garrotxa, i terme de Sant Gregori, comarca del Gironès.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 15. Perg.
 260/414.

Noverint universi quod nos Cecilia, Dei gratia abbatissa monasterii Vallis Laure, excerta sciencia, constituimus, facimus et ordinamus certum et specialiem procura-/torem nostrum syndicum vel actorem, vos Petrum Poncii, capellanum Borredani, presente ad comperendim nomine nostro coram venerabilibus Berengario Re-/3 naldi et Arnaldo de Terradas, iuriperitis arbitris seu arbitratoribus per nos ex una parte, et per manumissores domine Ermessendis de Cartiliano quondam, / domine de Hostolesio, ex altera, contra clericis cister facienda extimacione de interesse seu minus valencia de alodio in feudum quarundam decimarum, quas vobis, dicta / domina Ermessendis, partim vendiderat et partim dederat, et suplicandum et requirendum eiusdem ut dictam extimacionem faciant et in dicto com-/6 promisso, procedant et pronuncient. Et vos in ipso compromisso, possitis comparere, procedere, requirere, prestari, agere, deffendere extimacionem / et pronunciotionem audire et eam approbare vel reprobare et pignora tornare et alterius partis pignora tornari facere, et penna si comitatur / vel pignora pro ea, petere et recipere et dictam extimacionem petere, recipere et habere et facere apocham de soluto et omnia

alia facere que circa premis-/9 sa ocurrente facienda. Et ratificamus expresse, quicquid per vos, nomine nostro, processum est in dicto compromisso. Preterea constituimus / vos procuratorem ad petendum, exigendum et recipiendum .Duo Millia Sexcentos et Viginti. solidos Barchinone de terno. Vel ad quod inde debea-/tur quos nobis debet Raimundus de Salite, clericus de annuaris ratione venditionis, quam ei fecimus de quodam censuali quod accipiebamus sicut manso /12 Geronesu de Villa de Cartiliano. Item .Tria Millia et Ducentos. solidos quos nobis debeant Bernardus Barrau et Mercaderius, clerici Gerunde, procura-/tores confratrie beate Marie sedis Gerunde, ratione venditionis quam eis fecimus de tota parte quam percipiebamus in decima de Suprarocha. / Item .Duodecim Millia et Quingentos. solidos, quos nobis debet venerabilis Raimundus Yermar, ratione venditionis quam ea fecimus /15 de medietate decima de Sancto Gregorio voccata de Cartuliano. Dantes et concedentes vobis, plenam et liberam potestatem petendi et / recipiendi omnia et singula supradicta, et faciendi apocham de soluto. Et si necesse fuerit, exponendi querimoniam contra predictos, / qui ad predicta tenentur et eorum quemlibet et eorum bona tam in curia ecclesiastica quam seculari, et querelantibus de nobis ius firmandi, /18 et pro iuris firma bona nostra et nostri monasterii, obligandi et agendi, deffendendi, excipiendi, respondendi, replicandi, triplican-/ di, iurandi de calumpnia seu alterius cuiuslibet generis, iuramentum in anima nostra prestandi sentencias, tam inter locutorias, quam diffini-/tivas, audiendi et ab eis si necesse fuerit, appellandi et appellationum casu pro sequendi et protestandi de iure nostro, in iudicio /21 et extra et protestatis, respondendi et alium vel alios procuratores substituendi anno licem contestatam et post qui habeant idem / posse et eos removendi, et eos vel alios ibi ponendi et dictam procuratorem officium resumendi, rationes, questies vobis placuerit / et videbitur expedire et omnia alia faciendi que causarum merita postulent et requirunt et que potest et debet facere procurator legi-/24 time constitutus, et que nos facere possemus si personaliter interesemus. Volentes in stare vos et substituendos a vobis ab omni bonere satis-/ dandi penitus relevare de iudicato solvendo et ratihabitione

promittimus vobis et notario infrascripto, tanquam publice persone a nobis, predicta / infrascripta stipulanti et recipienti nomine partis adverse et cuiusquequorum interest vel potest aut poterit interesse iudicio iusti et iu-/27 dicatum salvo cum suis clausulis universis. Et nos semper habere gratum et firmum quicquid per vos, vel substitutum vel substi-/tuendos a vobis, actum, gestum seu procuratum fuerit in premissis et quolibet premissorum et nullo tempore revocare sub bonorum omnium nostrorum et / dicti monasterii ypotheca.

Actum est hoc X kalendas novembre, anno Domini M^o CCC^o Vicesimo.

Sig+num Cecilie, Dei /30 gratia abbatissa predicte, que hec firmamus et laudamus.

/ Testes huius rei sunt Michael Cloposa de Barchinone et Berengario de Fabrica Caserris.

/ Ego^a Guillermus de Querio, notarius publicus substitutus, auctoritate regia a Raimundo Simonis de Toyano publico Gerunde notario, hoc scribi /33 feci et clausi, cum raso et emendato in linea XXVIII^a vi dici, nostrorum et, et in XXIX^a ubi dice ypotheca.

a. Signe autografat i decorat.

1322, maig 5. Vic

Berenguer, bisbe de Vic, constitueix i ordena a Bernat Raimon de Manresa, rector de l'església de Freixenet, com a procurador seu i en nom de l'abadessa Cecília del monestir de Santa Maria de Valldaura, de l'Orde Císter, en la diòcesi d'Urgell; sobre aquella venda en alou, franc i lliure del castell de Sent Domí, que van fer al monestir. Situat al terme de Sant Guim de Freixenet, comarca de la Segarra.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 16. Perg. 432/300. Una mica borrós. En el vers diu : Lo bisbe de Vic fo procura per a posen en possessio a la abadessa dels llocs Sen Domi que ly hauria venut.

Notum sit cunctis quod nos Berengarius, Dei gratia Vicens episcopus, facimus, constituimus et ordinamus certum et specialem procuratorem nostrum, vos Bernardum Raimundi de Minorisa, rectorem ecclesie de Frexeneto, presentem et suscipientem, ad tradendum et deliberandum / pro nobis et vice et nomine nostro venerabili domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii Vallis Laure, Ordinis Cisterciense, Urgellensis diocesis, nomine sue et sui monasterii, vobis procuratori eorum, plenam et corporalem possessionem, pleno iure in rem propriam eiusdem monas-/3 terii, de illa perpetua vendicione quam, de consilio et assensu nostri Capituli, per liberum et franchum alodium fecimus perpetuo dicte domine abbatisse et eius monasterio, de castro de Sancto Domino, quod habeamus in nostra diocesis, cum fortitudine ipsius castrum et / cum omnibus eius terminis, redditibus, exitibus, censibus, agrariis, expletorum, partibus aventuris, hominibus et mulieribus et omnibus universis et singulis, aliis iuribus et pertinentiis dicti castrum, et que ad nos racione eiusdem castrum pertinebant et pertinere / potanter et debebant quoquo modo, pro ut in instrumento dicte

vendicionis recepto per Bernardum Salati, notarium publicum Vicens, plenius et lacius continentur. Et inducendum in signum possessionis, tradire predictorum dictam dominam abbatissam, nomine /6 suo et dicti monasterii et eius conventus vel procuratorem, eorum intus domos et edificium dicti castri et tradendum eidem claves eiusdem castri. Nemone ad mandandum vice et nomine et ex parte nostra, omnibus universis et singulis personis cuiuscumque status, seu condicionis existant, que ad / prestacionem predictorum, nobis ante dictam vendicionem tenebantur, et singulis earumdem quod de omnibus universis et singulis in quibus nobis tenebantur ratione dicti castri dictis domine abbatisse et eius / monasterio et conventui, a modo repudeant, donent et tradant ac pareant, attendant et obediant, pro ut nobis ante huius omni^a vendicionem tenebantur, et non nobis nec successoribus nostris vel altrui pro nobis seu ex parte nostra. Et etiam prestent fide-/9 litatem et homagium dicte domine abbatisse, nomine suo et dicti monasterii vel procuratori eorum, pro ut nobis prestantur et ut tenetur prestare domino naturali. Et ad absolvendum easdem omnes et singulas personas ab omni homagio / fidelitate naturalitate et subiectione et aliis omnibus in quibus nobis ratione dicti castri et occasione eiusdem et iurium et pertinentiarum eiusdem ante dicte vendicionis huius omni^b tenebantur. Et omnia alia faciendum et procurandum / super tradicionem et instruccione dicte possessionis quecumque in eisdem necessaria occurrerint vel etiam oportuna, et que nos dictus episcopus faceremus et facere possemus personaliter. Constituti vobis enim dicto procuratori meo, tradimus et comitimus /12 super hiis totaliter, locum nostrum et plenam liberam at generalem administracionem. Promittentes notario infrascripto vice et nomine omnium quorum interest et interesse potest et poterit hec a nobis legitime inplenaria et recipienti nos et nostros / successores ratum et firmum, homine perpetuo et non revocare quicquid per vos super predictis annis fuerit, vel etiam procuratum sub obligatione bonorum pro evi(ccione) dicte (...) ^c nos obligatorum^d.

a. omni, interlineat.

b. omni, interlineat.

c. Tros borrós, interpretem i falta paraula.

d. obligatorum, interlineat.

Actum est hoc III nonas madii, anno Domini Millesimo
Trescentesimo / Vicesimo secundo.

Sig+num Berengarii, Dei gratia Vicens episcopi, predicti,
qui hoc firmamus et laudamus.

Testes huius rei sunt: Iacobus Ritulssi, iureperitus.
Bernardus Calvelli. Johannes de Prato, presbiteri et Rodearius
de Muro.

/15 Sig+num^e Bernardi Salat, notarii publici Vicens,
auctoritate domini Vicens episcopi, qui hoc scribi fecit et
clausit, cum raso et emendato in penultima linea vi dicitur,
bonorum pro eviccione dicte vendicionis / per nos, et cum
suprascripto in eadem penultima linea vi dici, obligatorum, die
et anno quo supra.

e. Signa autografat i decorat.

1322, maig 5. Vic

Trasllat fidel a l'original. Berenguer, bisbe de Vic, atenent que el castell de Sent Domí, de la diócesi de Vic, està en lloc distanciat i entre nacions perverses, raptors i altres, ven i bescanvia, amb consens del Capítol General, a Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, de l'Orde del Cister, oferint i donant el dit castell, amb fortalesa i tot el seu terme i territori, aigües, fonts, boscos, prats, terres de pastura, monts, plans, camins, garrigues, treballs, deveses, delmes, rèdits, sortides, censos, empires, parts de collites, terres de "laudimia", entrades i altres pertinences; amb homes i dones, justícies de nova planta, jurisdiccions, "stacamentis" i altres... El preu és de 25.000 sous, que cobren amb l'entrega de varies propietats de la comarca del Bages: els castells de Sallent i de Castellnou, i la casa de Vall Vuide. Situat al terme de Sant Guim de Freixenet, comarca de la Segarra.

A.

B. AHN. Clero. Valldaura, c.164, n. 17. Perg. 625/385. Taques per humitat a dalt i al costat dret. Un petit forat al mig.

Hoc est translatum bene et fideliter sumptum a quodam instrumento originali cuius tenor talis est. Notum sit cunctis quod nos Berengarius miseratione divina Vicens episcopus, attendentes quod castrum nostrum de Sancto Domino constitutum in Vicensi diocesi, dudum per nos emptum propter loci distanciam, et quia consistit in medio nationis perverse et raptors et alias, nobis et ecclesie Vicens / propter multa alia est quod amodo in utile et plurimum sumptuosum at preterea habito senile et pluries super vendicione castri predicti, tractatu multiplici cum venerabili nostro Capitulo, in veniremus propiciendo ecclesie meliora fore nedum utile. Immo necessarium valde vobis et dicte ecclesie, castrum predictum vendere cum iuribus et

pertinentiis suis et alibi /3 emere in loco propinque et utilitu nobis et ecclesie supradicte. Ideo per nos et omnes successores nostros Vicens episcopus, de consensu et voluntate nostri Capituli supradicti, vobis concessiis in Capitulo Generali cum hoc publico instrumento perpetuo valituro, vendimus et titulo vendicionis concedimus in perpetuum, pro francho et libero alodio, vobis venerabili et religiose domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterrii / Sancte Marie Vallis Laure, ordinis cisterciense urgellensis diocesis, tanquam plus offerenti et danti et ipsi monasterio et abbatissis succedentibus post vos in dicto monasterio, et notario infrascripto vice et nomine vestro et dicti monasterii et succedentium post vos in eodem, et omnium quorum interest et interesse pote, hec legitime stipulanti et recipiente castrum predictum nostrum de Sancto Domino, / constitutum in Vicens diocesis, cum fortitudine ipsius castri et cum omnibus eius terminis et territoriis, aquis, fontibus, nemoribus, silvis, pratis, pascuis, pasturis, terris, montibus, planis, garritiis, viis, carrariis, itineribus, laboratoribus et possessionibus aliis omnibus et devesiis, decimis, reddibus, exitibus, censibus, agrariis, partibus expletorum et terris laudisimis, in-/6 tratis, emparis, firmamentis et quibuscumque aliis exitibus et ob ventionibus pertinentibus et pertinere debentibus quoquomodo ad castrum predictum et ad dominium castri eiusdem, et cum omnibus hominibus et feminis, iusticiis nuilibus plantis, stacamentis, firmamenti directi et cum omnibus aliis dominiis iuridictionibus, qualibus et servitiatibus, preceptis et mandatis et aliis / universis et singulis iuribus et pertinentiis ipsius castri. Pro ut melius dici pote et intelligi ad comodum vestrum el dicti monasterii perpetuo et bonum intellectum sine omni nostre et nostrorum successorum retentu ad omnes vestras et succedentium post vos in dictis abbattia et monasterio, voluntates inde perpetuo per liberum et franchum alodium faciendas. Pro ut omnia predicta, / nos dictus episcopus, habeamus ex emptione per nos facta a Guillermo de Minorisa, filio et herede Petri de Minorisa et Francische, eius uxoris quondam de Cervaria, et a domina Sibilia, uxore eiudem Guillermi. Et de predicta vendicione inducimus vos et dictum monasterium, cum hoc carta in plenam et corporalem possessionem,

pleno iure in rem propriam /9 monasterii supradicti, nos et omnes successores nostros inde perpetuo penitus spoliantes. Quam quidem possessionem corporalem per nos vel procuratorem nostrum ad hec legitime constitutum, vobis dicte domine abbatisse vel procuratori vestro et dicti monasterii, tradere promittimus sine omni questione dilatione et aliquo excepcione iuris et facti, cum per vos vel procuratorem vestrem super / hec moviti fuerimus vel etiam requisiti, vel vos nobis si requisitis possitis dictam possessionem corporalem aprehendere et retinere ut rem propriam vestram et dicti monasterii. Nos enim usque que dictam possessionem corporalem vobis vel dicto procuratori vestro, tradiderimus vel vos seu procurator unde eandem possessionem aprehenderitis autoritate propria corporalem, predicta / que vobis et dicto monasterio vendimus vestri et ipsius monasterii, nomine constituimus et confitemur nos possidere. Et ex causa huius omni vendicionis, damus et cedimus vobis et dicto monasterio et dictis succedentibus post vos in eodem in predictis omnibus universis et singulis, que vobis et dicto monasterio et predictis post vos succedentibus in (eodem)^a, vendimus, totum locum nostrum et /12 acciones reales et personales, mixta utiles et directas et quascumque alias nobis et successoribus nostris et Vicens ecclesie ratione dicte vendicionis inde nobis ut predictur face competentes et competituras. Quibus vos et abbatisse succedentes post vos in dicto monasterio vestri, agere et experiri possitis in iudicio et extra iudicium contra quas-/cumque personas et earum bona agendo, deffendendo, repudendo, excipiendo, replicando et reconveniando, et omni alio quolibet modo sicut nos possemus ante huius modi vendicionem. Instituentes vos et dictum monasterium et abatissas succedentes post vos in dicto monasterio, super predictis veras dominas et procuratores ut in rem propriam mo-/nasterii prelibati. Quam quidem vendicionem, vobis et dicto monasterio facimus, tanquam plus offerenti et danti pro precio .Viginti et Quinque Milium. solidos monete Barchinone de terno, quos a vobis numerando confitemus recepisse ad voluntatem nostram, de quibus re vera convertimus in precio emptionis per nos facte de domo de valle Vuide, terminis,

a. Taca, interpretem.

iuribus et /15 pertinentiis suis in Bagii constituta et castris nostris de Sallienti et de castro Novo contiguis, .Quatuor Decim Milia. solidos et in expensis quas necessario fecimus ratione predictae emptionis .Mille et Centum. solidos monete predictae. Et in precio emptionis quam fecimus a Bertrando de Casanova, filio Romei de Casanova quondam, civis Minorise, de duo-/bus mansis vocatis mansus de Insula superiori et mansus de Condaminis, constitutis in termino castris mei de Salliente, et quibusdam aliis contentis in instrumento emptionis eiusdem .Octo Milia. solidos monete et etiam .Quingentos. solidos pro supratibus quos necessario facere habemus circa emptionem predictam. Quos .Octo Milia et Quingentos. solidos, nos manu-/levaveramus, et eos ad hiis debebamus. Residuos .Nove Mille Quadringentos. solidos qui de dicto precio remaneat penes nos convertimus et promittimus convertere in comodum Vicens (...) ^b et in aniversariis vel aliis suis causis infra Vicens ecclesiam statuendis super quibus renun(ciamus) ^c excepcioni peccunie non numerate. Dantes et remittentes vobis /18 perpetuo ex causa donationis irrevocabilis inter vivos, quicquid et quantum hec venditio modo valet vel valuerit plus dicto precio. Renunciantes super hoc sciendere et expresse beneficio in novis precii et illi etiam legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii succurritur. Et sit per nos et omnes successores nostros promittimus, vos et dictum monasterium et succe-/dentes post vos in eodem predictam vendicionem, facere, tenere, habere, et perpetuo possidere contra omnes personas pro liberum et franchum alodium. Et de firma legali eviccionem dicte vendicionis et expensis circa eviccionem factis vobis et vestro monasterio, promittimus teneri perpetuo, ad questionem vero signa, vobis vel abbatissis post vos succedentibus in dicto mo-/nasterio mota fuerit in toto vel in parte, promittimus nos opponere et ipsam questionem et questiones in nos suscipere et causam et causas ducere et tractare cum nostris expensis. Vel remissa vobis et abbatissis succedentibus post vos in dicto monasterio expacto necessitate. Denunciationis possitis causam et causas ducere et tractare cum vestris et dicti monasterii expen-/21 sis. Quas expensas vobis

b. Tacat, falten unes 6 llestres.

c. Tacat, interpretem.

et dictis abbatissis post vos succedentibus in dicto monasterio, restituere promittimus in continenti. Et totum et quicquid de predictis a vobis vel dictis post vos succedentibus in dicto monasterio evitare fuerit vel sublatum ob medio in causam vel etiam subcumbendo. Et (...) ^d inde nostro plano et simplici verbo, sine omni sacramento et testi-/bus. Pro quibus omnibus universis et singulis sit firmiter attendendis et complendis et pro firma et legali eviccione predictorum et expensis circa eviccionem factis de voluntate et expresso assensu dicti nostri Capituli, obligamus vobis et dicto monasterio et abbatissis succedentibus post vos in eodem monasterio, et notario infrascripto vice et nomine vestro et dicti monasterii et / omnium quorum interest et interesse pote, hec a nobis legitime stipulanti pacistica et recipienti res predictas per nos emptas in Bagiis et de residuo quod penes nos remanet de precio supradicto, emendas. Mandantes cum hoc publico instrumento Vicen Capituli Generali, omnibus universis et singulis personis cuiuscumque status seu condicionis existant que ad prestaciones predictorum nobis teneatur /24 et singulis earumdem, quod de omnibus universis et singulis in quibus nobis teneantur vestre dicti castri vobis et dicto monasterio et dictis succedentibus post vos in eodem seu quibus volueritis loco vestri et dicti monasterii a amodo respondeant, donent et tradant ac vobis pareant et attendant in omnibus et per omnia sicut nobis tenebantur, et non nobis seu successoribus nostris nec alicuii / pro nobis seu ex parte nostra, et etiam fidelitatem et homagium vobis vel procuratori vestro prestant pro ut nobis prestiterunt et ut tenentur prestare domino naturali. Nos omni absolvimus eisdem omnes personas et singulas earum ab omni homagio fidelitate et naturalitate et subiuccione, et aliis omnibus in quibus nobis racione dicti castri et occasione eiusdem et iurium et pertinentiarum eiusdem / ante dicte vendicionis huius modi tenebantur. Nos itaque Capitulum supradictum, ad sonum campane ut moris est pro Capitulo, simul cum dicto domino episcopo congregati habito super hiis tractatu multiplici semel et pluries cum domino episcopo memorato predictas et singulas, consilium et assensum nostrum prestamus in manu infrascripti

d. Borrós.

notarii Vice /27 et nomine vestri dicte domine abbatisse et monasterii preffati, ac quorum omium interest et interesse pote et poterit hoc a nobis legitime stipulantis et recipientis. Et nichilomnibus pendens sigillum nome huic instrumento duximus apponendum. Nos pro dictus episcopus, in hoc instrumento manu propria duximus subscribendum.

Actum est hoc IIII° nonas madii, anno Domini Millesimo / Trecentesimo Vicesimo Secondo.

Sig+num Berengario, miseracioni divina Vicens episcopi predicti, qui hoc firmamus et laudamus.

Testes huius rei sunt: Jacobus Ritulfi, iuriperitus. Bernardus Calvelli. Johannes de Prato, clerici, et Roderius de Muro. Nos Berengarius, Dei gratia Vicens episcopus, hoc firmamus.

Sig+num^e Bernardi Salat, notarii publici Vicens, / auctoritate domini Vicens episcopi, qui predictis vocatus interfuit et firmam dictorum domini episcopi et Capituli congregatorum pro Capitulo ut supradictum est, recepit et hec scribi fecit et clausit. Cum raso et emendato in IIII^a linea ubi dicitur, ipsi, et cum suprascripto in IX^a linea ubi dicitur, in rem. Die et anno quod supra.

/30 Sig+num^f Bernardi Salat, notarii publici Vicens, auctoritate domini Vicens episcopi, qui hoc translatum cum originali suo sigillo pendenti dicti Capituli, roborato fideliter comprobatum, scribi fecit et clausit, cum raso et emendatis in XXV^a linea vi dicitur, omnes. Nonas iunii, anno predicto, presentibus testibus Raymundo Lortam et Bernardo Osona.

e. Signe autografat i decorat.

f. Signe autografat i decorat.

1322, agost 5. Prats del Rei
 Davant de notari i testimonis especialment cridats i pregats,
 Bernat de Joan, de Prats, posa a Bernat Croat, batlle
 dels castells de Solanelles i de Puigdemàger, per Cecília
 abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, de
 l'orde del Císter, en corporal possessió i perpetuu
 tenedor en nom de l'Esperta Pasqual, cantadora i monja
 del monestir, d'aquella venda que Bernat de Joan li va
 fer a ella del cens anual de cinc sous, sobre les
 possessions que Bernat de Joan té en el terme de
 Puigdemàger, sota el domini del monestir de Santa Maria
 de Valldaura. I en senyal de verdadera possessió, per
 part de Bernat Croat en nom de l'Esperta, entrega un
 diner. I Bernat de Croat entrà i manà fer instrument
 públic al notari. Situat al terme d'Els Prats de Rei,
 comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 18. Perg.
 322(335)/148(189). La part esquerra és més petita.

Noverint universi quod in presencia mea notarium et testium
 subscriptorum, ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum,
 Bernardus Johannis de Pratis misit sive induxit Ber-/nardum
 Croat, baiulum castrorum de Solanellis et de Podio Mager, pro
 venerabili et religiosa domina Cilia, Dei gratia abbatissa
 monasterii Vallis Laure, ordinis cisterciense /3 Urgellis
 diocesis, in corporalem possessionem et perpetuam tenedonem
 nomine Sperte Pascalis, cantatricis et monache dicti monasterii,
 de illa perpertua vendicione quam / idem Bernardus Johannis
 fecit, dicte Sperte Pascalis, de .Quinque. solidos Barchinone
 monete de terno, censualibus suis annualibus recipiendis
 annuatim perpetuo in festo Sancti / Johannis Batiste, mensis
 iunii, per dictam Sperta et suos successores in dicto
 monasterio, super illis honoribus et possessionibus quos et quas
 idem Bernardus Johannis habet /6 in termino de Podio Mager,

ultra collum vocatum dez Ceger, sub dominio et alodio monasterii Sancte Marie Vallis Laure predicti, pro ut in instrumento vendicionis inde / confeto, auctoritate subscripti notario, sub kalendario kalendas augusti, anno infrascripto lacius continer. Et in signum vere possessionis tradite et recepte / per dictum Bernardum Croat, nomime dicte Sperte Pascalis, idem Bernardus Johannes tradidit de censuali predicto, dicto Bernardo Croat recipienti nomine dicte Sperte, /9 unum denarium Barchinone de terno. In quam possessionem, dictus Bernardus Croat, nomina quo supra intravit et mandavit inde, per me dictum notarium publicum / fide instrumentum.

Actum est hoc nonas augusti, anno Domini Millesimo Trecentio vicesimo secundo.

Sig+num Bernardi Johannis predicti, qui hoc laudo et firmo.

/ Testes huius rei sunt: Cardonetus ça Rocha. Berengarius Bruneti de Pratis et Johannes de Prato presbiter.

/12 Ego Petrus de Moraria, regents scribaniam de Pratis pro fratre Bernardo de Ribalta, rectore et notario publico loci eiusdem predictis interfui, et hoc scripsi et / clausi hoc meo Sig+no^a.

a. Signe autografat i decorat.

137 bis.

1323, gener 26. Mas de ça Bassa. Castellar
Trasllat fet 1341. Guillem Torner, fill de Pere Torner de Prats, ven i entrega a Pere de Vilaseca, habitant de Solanelles, un tros de terra que té en el terme de Puigdemàger, al lloc dit "Als Loas", sota el domini de l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura. El constitueix senyor i procurador del lloc. El preu és de 140 sous i un cens anual de 2 diners que ha de pagar a Jaume ça Riera. Terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 7. Perg.
365/240. Mal conservat, amb taques d'humitat per la part dreta. Còpia en abstracte.

Hoc est translatum sumptum fideliter, duo decimo kalendas madii, anno Domini Millesimo Trecentesimo Quagragesimo Primo, a quondam vendicionis instrumento cuius tenor noscitur esse tali. Sit omnibus manifestum quod (ego)^a / Guillermus Torner, filius Petro Torner de Pratis, per me et meos presentes pariter ac futuros, gratis et ex certa sciencia, vendo et ex causa vendicionis concedo et trado vobis Petre de Villasica de Solanellis et vestris, et (...)^b, et /3 cui sive quibus volueritis perpetuo, quandam sortem terram quam habeo et habere debeo in termino de Podio de Mager, loco vocato Als Loas, sub dominio et alodio venerabilis abbatisse monasterii Vallis Laure, cum introitibus et exitibus, / pertinentiis et iuribus eiusdem. Affrontat autem dicta pecia terre, ex una parte cum honore vestri emptoris predicti, de secunda vero parte cum honore Petri den Agramunt de Podio Mager, de tertia vero parte cum honore /

a. Taca, interpretem.

b. Taca, falta una paraula.

Bertholini de Solanellis, hanc autem vendicionem facio vobis et vestris, et cui sive quibus volueritis perpetuo de predicta pecia terre, pure, libere et absolute et sine condicione et retencione mei et meorum. Salvo tamen iure et dominio (dicte)^c /6 venerabilis abbatisse Vallis Laure. Et salvo etiam que facitis et facere teneamini Iacobo ça Riera de Solanellis, .duos. denarios censuales annuatim, solvendos in festo Sancti Michaelis mensis septembre. Extraens pre(senta)^d / que vobis vendo de iure dominio et posse mei et meorum. Eademque omnia et singula in vestrum vestrorumque ius et dominium et posse, mito et transfero irrevocabiliter, sicut melius dici et intelligi pote, ad vestrum (como)-/dum^e et vestrorum. Et cum hoc publico instrumento perpetuo valituro, induco vos de predictis omnibus et singulis, que vobis vendo in corporalem possessionem pleno iure, tanquam in rem vestram propriam ad faciendam inde vestram (volun)^f-/9 tate. Et ex causa huius vendicionis, dono vobis et vestris et cui sive quibus volueritis, pepetuo omnia iura et omnes acciones reales et pesonales, utiles et directas et alias quascumque que michi competunt vel possunt (competere)^g / in predictis que vobis vendo et contra quascumque personas et res racione eorum. Quibus iuribus et accionibus meis, predictis possitis vos et quos volueritis uti agere et experiri, deffendere, excipere et (...) ^h / et proponere et omnia alia facere, in iudicio et extra quem ad modum ego possem. Ego enim facio et constituo vos in hiis, dominum et procuraorem ut in rem vestram propriam ad faciendum inde vestram voluntatem. (Pro)ⁱ /12 preciis autem huius vendicionis, confiteor me habuisse et recepisse a vobis .Centum Quadraginta. solidos Barchinone terni, de quibus boni vestri paccatus sum, super quibus renuncio excepcioni non numerate, peccunie et precii non (...) ^j / non soluti et doli et legi etiam qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur, et omni alii legi iuri rationi et

c. Tacat, interpretem.

d. Idem.

e. Idem.

f. Idem.

g. Idem.

h. Tacat, falten 8 lletres.

i. Tacat, interpretem.

j. Tacat, falten 6 lletres.

consuetudini contra hec repugnantibus, penitus renuncio verum, si dicta vendicio plus iam dicto valet / precio vel est^k in posterum valitura, totum illud plus vobis et vestris scienter et consulte, dono et concedo, in dono perpetuo et irrentabili ad omnes vestras voluntates vestrorumque perpetuo faciendas. In super, convenio et promito vobis, que predicta /15 que vobis vendo, cum omnibus melioramentis vestris faciamus vos et quos volueritis habere, tenere et possidere contra omnes personas. Et inde vobis et vestris semper de firma et legali eviccionem teneri promito. Et per hiis com-/plendis et firmiter attendendis, obligo vobis et vestris omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sint. Renuncians quantum ad hec omni iuri rationi et consuetudini contra hec repugnantibus.

Quod est / actum apud mansum de za Bassa, termini de Castellario, septimo kalendas februarii, anno Domini Millesimo Trecentesimo Vicesimo tercio.

Sig+num Guillermi Torner, venditoris predicti, qui hoc firmo et concedo. Sig+num /18 Bernardi Croati, baiuli venerabile abbatisse Vallis Laure monasterii, qui tercium huius vendicionis habui et recepi, hoc firmo et concedo^l salvo iure et dominio dicte venerabile in omnibus.

Testes huius rei sunt: Petrus za Bassa de / manso de za Bassa. Guillermus Martini, filius Petri Martini et Petrus Morelli de Pratis.

/ Sig+num^m mei Iacobi de Ulugia, auctoritate regia notarii publici per totam terram et dominacionem illustrissimi domini regis Aragone, predictis interfui, hoc scripsi et clausi, die et anno prefixis.

/21 Sig+num Berengarii Mercerii, sub vicarii de Pratis et Segarre pro domino rege, qui huic translato in nostra presencia,

k. est , interlineat.

l. et concedo , interlineat.

m. Signe autografat i decorat.

cum suo originali fideliter comprobato per notarium infrascriptum, nostram prestamus auctoritatem periter et decretum, et / volumus qui in iudicio et extra fides plenaria, ab omnibus habeatur.

/ Sig+numⁿ mei Berengarii Rovira, regentis scribaniam ville de Pratis, pro fratre Francischo Vives, coadiutore perpetuo, rectore ecclesie dicte ville ac notario publico eiusdem, qui hoc translatum a suo ori- /24 ginali fideliter abstractum auctoritzatumque per dictum subvicarium, scribi feci, die et anno predictis, presentibus testibus Petro Viver et Raimundo Scutiferi, cum supraposito in XIII^a linea ubi dicitur, est, et / in XVIII^a linea ubi scribit, et concedo, et cum raso et emendato in eadem linea ubi notatur, in omnibus, et in secundam linea ubi apponitur, et, et clausi.

n. Signe autografat i decorat.

1323, febrer 18. Els Prats del Rei
Trasllat en abstracta, fet 22 de febrer de 1341. Bernat de Joan, de Prats, ven a Pere Sala de Solanelles, un tros de terra que té en el terme de Puigdemàger, en el lloc dit "Coll Degaboleda", que és sota el domini del monestir de Santa Maria de Valldaura. El preu és de 100 sous de Barcelona i un cens anual de 4 diners per Nadal. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 19. Perg.
 274/270. Sombres d'humitat a la part dreta, i un forat abaix a la dreta. Còpia en abstracte.

Hoc est translatum sumptum fideliter decimo kalendas marci anno a Nativitate Domini Millesimo trecentesimo quagragesimo primo, a quodam instrumento cuius / tenor sequitur in hunc modum. Sit omnibus notum quod ego Bernardus Johannis de Pratis, per me et meos presentes et futuros, vendo vobis Petro Sala de /3 Solanellis et vestris perpetuo, licet absenti tanquam presenti, quoddam trocium terre meum quod habeo in termino de Podio Mager in loco que dicitur Col Degaboleda /da, sub dominio et alodio monasterii Sancte Marie Vallis Laure, quod ibi recipit .quatuor. denarios Barchinone monete de terno, annuatim perpetuo in festo Natalis Domini cen-/sualis, quod trocium terre affrontat cum honore Petri de Grevalosa civis Minorise ex parte una, et de alia cum torrente que ibi est, et de alia cum camino /6 publico de Minorisa et de Pratis. Sicut ab omnibus partibus afrontatur et terminatur cum omnibus introitibus et exitibus suis et melioramentis que ibi sunt / et facere volueritis. Ita vobis et vestris et cui volueritis, vendo imperpetuum pure libere et absolute et sine aliqua retencione mei et meorum, salvo pleno iure / censu et dominio dicti monasterii pro precio .Centum.

solidos Barchinone monete terni, de quibus a vobis sum bene paccatus. Renunciando excepcioni peccunie non /9 numerate et doli. Et si hec vendicio plus isto precio modo valet ut valebit, deinde totum vobis et vestris dono et remito ex certa sciencia im-/ perpetum. Renunciando specialiter, illi legi qua deceptis ultra dimidiam iusti precii subvenitur. Et cum hoc presenti publico instrumento perpetuo va-/lituro, introducto inde vos et vestros de presenti incorporalem possessionem et perpetuam tenedonem. Ego autem mei eximus inde semper vobis et vestris /12 guirentes et legales deffensores contra cunctas personas. Et de eviccione et legali guarentia, obligo vobis et vestris me et omnia bona mea mobilia et / inmobilia, habita et habenda ubique. Renuncians quantum ad hoc omni iuri rationi et consuetudini contra hoc repugnantibus.

Actum est hoc duodecimo kalendas / marcii, anno a Nativitate Domini M^o Trecentesimo Vigesimo Tercio.

Sig+num Bernardi Johannis predicti, qui hoc laudo et firmo.

Testes huius /15 rei sunt: Petrus Maçana. Berengarius Clarmunt de Portespana et Romeus, decani de Pratis.

Sig+num Bernardi Croat, baiuli de Solanellis et de Podio / Mager pro venerabilis domina Cilia, Dei gratia abbatissa monasterii Vallis Laure, que dictam vendicionem laudavit et firmavit racione dominii, salvo iure et domino / dicti monasterii in posse mei Petri de Moraria, regentis scribaniam de Pratis, subscripti decimo kalendas marcii anno predicto, presentibus testibus A. Cardo-/18 na et Guillermo de Vilasacra.

Ego Petrus de Moraria regentis scribaniam Pratis, pro fratre Bernardo de Ribalta, rectore et notario publico / loci eiusdem, hoc scripsi et clausi hoc meo Sig+no^a.

/ Sig+num Berengarii Mercerii, subvicarii de Pratis et Segarre pro domino rege, qui huic transumptum a suo originali

fideliter translato, et cum eodem fideliter comprobato /21
nostram prestamus auctoritatem periter et decretum et in iudicio
et extra, ut suo vero originali fides plenaria volumus^b ab
omnibus adhiberi.

/ Sig+num^c mei Berengarii Rovira, regentis scribaniam ville
de Pratis pro fratre Francischo Vives, coadiutore perpetuo,
rectore ecclesie dicte / ville ac notario publico eiusdem, qui
hoc translato a suo originali abstractum auctoritatumque per
dictum subvicarium, scribi fe-/24 ci die et anno quod supra,
presentibus testibus Raimundo Scutifier et Berengario de Turri,
et clausit.

a. Signe autografat i decorat.
b. Volumus interlineat.
c. Signe autografat i molt decorat.

1323, juny 14. Berga

Pere de Montclar, jove, procurador per Bernat d'Aragall, canonge d'Urgell, rector de l'església de Sant Pere de Madrona, ven i concedeix al jutge provincial de Berga, el primer terç, fadiga, domini i laudimia i dret del dit Bernat d'Aragall, de cada pati de terra, o "setio", finestrons de les cases que Jaume de Bancs i esposa Maria, tenen i posseïxen en la vila de Berga, prop de Puig de Lastres. El preu és de 16 sous. Situat al terme de Berga, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.164, n. 20. Perg.
337/285. Mal conservat, molt borrós. Trencat i tacat a la part dreta.

Noverint universi quod ego Petrus de Monteclaro domicellus, procurator venerabilis Bernardi de Aragallo canonici Urgellensis, rectorem ecclesie Sancti Petri de Madrona, de qua quidem procuracione facta fuit / fides notario infrascripto, excerta sciencia, auctoritate dicte procuratoris et mea, vendo et concedo vobis Barcono, provinciali iudico Berge, et vestris et cui sive quibus volueritis, totum primum tercium /3 fathicam, dominium, laudimium et ius michi aut dicto venerabilium Bernardo de Aragallo competens et competiturum, ex prima venditionem seu alienatione que fiet, cum effectu vel que ultimo facta / fuit et que (...) ^a aliquen alium nomine et vice dicte ecclesie Sancti Petri de Madrona firmata non sit, de quodam patio terre sive setio finesfetio domorum, quod Iacobus de Banchs et Maria, uxor / eius comorantes in ville Berge, habent et possident incural opsius ville Berge, prope Podium de Lastres, sub dominio dicte ecclesie, pro ut affrontatur ex una parte in domibus Bernardi Riupullis, textore; ex alia in orto /6 hospital Sancto Johannis Berge, ex alia in patio domorum Berengarii Fuster et in rippe

a. Borrós, illegible.

Podii de Lastres, et ex alia parte in via publica. Predictus itaque dictum primum tercium fathicam, dominium, lau-/dimiam et ius, totum mi et dicto rectori competens et competiturum, ex dicta prima venditione feci alienatione que fiet vel facta sit ultima cum effectu de dicte patio sine domorum facio simul cum toto iure / et dominio dicto rectorum (...) ^b mi pro eo competenti in dicto patio sine setius domorum, /9 quod domibus si fforsam in dicti patio sive serio domorum construatur. Vendo concedo vobis et vestris et cui sive quibus volueritis. Pro precio autem huius vendicionis, accepi a vobis .Sexdecim. solidos monete Bar-/chinone, et ego super quibus qui a vobis bene paccati contentus sum ad voluntatem meam. Renunciando excepcioni precii et peccunie non habite et non recepte et doli, et legi que deceptis ultra dimidiam / iusti precii subvenitur, et omni iuri directo et humano, scripto et non scripto, canonico et civili, comuni et privato, introducto et introducendo seu consuetudinario. Et certifficatur de pluri valencia predic-/12 torum, dono et remito vobis et vestris quicquid hoc que vobis vendo, plus valent vel ad modo valenter precio supradicto. Extraheris hoc omnia singula a meo posse iure dominio et dicti venerabilis / Bernardi de Aragallo et in vestrum vestrorumque ius dominium et posse tanto et transfero irrevocabiliter. Cedens atque dans vobis et vestris in predictis omnia loca mea iura voces, acciones reiales et / personalis, utiles et directas, mixtas et coherentes, et quascumque alias mi et dicti rectori competentis et competere debentis. Quibus possitis vos et vestris et quos volueritis agere uti et experci /15 contra quascumque personas et eorum bona in curia et extra curiam quem ut dicti et extra et etiam ubique quem ad modum dicto rector, aut ego nomine ipsius, facere possemus ante contractum / huius vendicionis. Ita quod positis dictum patium terre sive setius pro domorum ad opus vestri et vestrorum volueritis retinere, et alii seu aliis emptori vel emptoribus concedere, laudare, approbare et firmant-/us coperper tercium et laudimium pro eodem. Quem sine opus vestri vel vestrorum retinueritis sine alii seu aliis laudaveritis vel concesseritis, ego nunc ut ex tunc et tunc ut ex nunc. Laudo approbo /18 et confirmo. Mandans

b. Borrós.

cum hoc publico instrumento notario, qui instrumentum vendicionis conficerit et vos ipsum laudare volueritis quod firmam et subscripcionem nostram et dicti venerabilis rectoris op-/ponat in eodem cum per vos requisitus fuerit, promitens hoc predicta vobis et vestris et quos volueritis facere, tenere, habere et in pace possidere contra omnes, et de eviccione et guirentia legali, teneri promito contra / omnes personas et de eviccione et guirentia legali, teneri promito contra omnes personas et omni contradicenti me ob ponam in tan causa ante causam post causam in iure et extra iure. Pro quibus a me atententis, /21 servandis, complendis obligo vobis et vestris auctoritate dicte procuratoris, omnia loca dicti rector, mobilia et in mobilia, habita et habenda, ubique sint. Renuncians omni iuri rationi et consuetudini ac statuto / quibus possim contra predicta iuvari.

Actum est hoc octavodecimo kalendas iulii, anno Domini Millessimo Trescentesimo vicesimo tercio.

Sig+num Petri de Monteclaro, procuratori predicti, qui hoc laudo et firmo.

/ Testes huius rei sunt: Petrus de Castellario, emptos redditum dicte ecclesie de Madrona. Bernardus de Sancte Eulalia et Raimundus de Aviano.

/24 Sig+num^c Berengarii Cardona, publici notari ville Berge, qui hoc scribi feci et clausit.

c. Signe autografat i decorat.

1323, juliol 18. Església d'Olvan
Trasllat ordinari. Cecília de Cartellà, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i tot el convent, donen concedeixen, i assignen a Nicolau Casanova, a la seva muller Maria, al seu fill Jaume i muller, tots de la parròquia de Sant Maurici, la terra, vinya i olivers dita "Socarrada", perquè la treballi. Paguen com a cens la tasca de pa i vi, i el dret de tots els fruits, i un parell de gallines anuals per Nadal. Terme de La Quar, comarca del Berguedà.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.165 n. 1. Perg. 235/250. Mal conservat per humitat, amb varies taques i un forat entre línees 17 i 19. Borrós.

Hoc est translatum hordinalis fideliter sumptum tenor huis talis est. Sit omnibus notum quod nos domina Cilia de Cartiliano, Dei / gratia abbatissa monasterii Sancte Marie Vallis Laure, ex certa sciencia, de consilio et voluntate totius nostri conventus, damus et concedimus et /3 assignamus per nos et per omnes nostros successores, scienter et consulte, tibi Nicholau de Cassanova et uxor tue Maria, et Iacobus filius tuis / et Barchinona uxoris dicti Iacobi, de parrochia Sancti Mauricii et omni progenie vestre in perpetuum, illam nostram terram et vineam et oliverios, quam / et quos habemus infra (termi)nos^a qui vocantur Socarada. Sicut afrontatur, ex parte horientis in torrente de Portella, in parte meridie in honore vestre /6 (empt)oribus^b sicut terminan(di)^c est termini sicut ibi posite ex esffixi, ex parte occidentis in via que vadit apud

a. Tacat, interpretem.

b. Borrós, interpretem.

c. Tacat, interpretem.

Valle Laure, ex parte circii in honore meo / Gi. Bassis. Quantum hiis quatuor affrontacionibus includuntur, cum ingressibus et greessibus suis, damus vobis et vestris et cui volueritis, in /perpetuum sicut melius dici et intelligi pote ad vestrum vestrorumque sal(va)mentum^d et bonum intellectum. Ita que bene fidelit(er)^e laboretis et dicto^f vobis et vestris /9 successoribus partibus tascham fideliter paniis et vini et de omni(bus)^g fructibus terre, et faciatis nobis et nostris successoribus censum (...) ^hssa de ceteris / salpice et unum par gallinarum annuatim in festo Natalis Domini. Et nos faciemus tenere et habere in pace, tibi et tuis et cui vol(lueritis con)traⁱ cunctas / personas, salvo iure nostro dominio. Item concedimus vobis et vestris in perpetuum et renunciamus omni iure auxilio sic que non possemus de dicto super-/12 dictis in aliquo convenire seu in causam realis vel nullam gocem movere in iudicio vel extra iudicio absque aliqua retencione et excepcione. / Et propter hanc institutionem et donationem, recepimus a vobis .Centum. solidis Barchinone curribiler de terno, de quibus bene confitemur esse paccate. / Renunciando excepcione non numerate, peccunie et doli. Et siquic plus nobis aut successores nostros competit aut competere pote et (...) ^j /15 totum vobis et vestris in perpetuum damus et renunciamus.

Quod est actum XV kalendas augusti, anno Domini M^o CCC^o vicessimo tercio.

/ Sig+num domina Cilia de Cartuliano, Dei gratia abbatissa predictae, que predicta laudamus, concedimus et firmamus. Sig+num domina / 18 Marquessia de Guardia. Sig+num Constancia de Portella. Sig+num Romia de Alodio, subtus priorissa. Sig+num (...) ^k /tella. Sig+num Sperta cantatrix. Sig+num Sancie de

d. Taca, interpretem.

e. Taca, interpretem.

f. dicto, interlineat.

g. Tacat, interpretem.

h. Borrós i petit forat, falten unes 8 lletres.

i. Forat, interpretem.

j. Borrós, 4 lletres.

k. Forat, falten unes 15 lletres.

Villanova, sacristana. Sig+num Sancie de Fabrica (...)¹. /
Sig+num Alamanda Alamanya. Sig+num Sibilialia de Caslutz. Sig+num
Aliesendis de Moraria, celerera. Sig+num Aliesen(dis)^m /21 de
Castelario. Sig+num Marquessa de Mazanos. Sig+num Sibila de
Queralto. Sig+num Cilie de Munt Corb. Sig+num / Timboris de
Queralto. Sig+num Blancha de Olvan, monaches dicti monasterii,
nos omnes que predictam donationem / laudamus et confirmamus.

/24 Testes huius rei sunt, Bartomeus de Soribes presbiteri
et Bertomeus de Bonets, beneficiatus in dicti monasterii, et /
Petrus bo bailus, dicti monasterii.

/ Sig+numⁿ Bernardi de Solanis, presbiteri regentis
ecclesiam Sancte Marie Dolvan, et Bernardo de Canalibus, rectore
et regentibus dicti, qui hoc scribi feci, cum supra posito in
VIII^a linea ubi dici, dicti, et raso et hemendato (...)° /27
linea ubi dicitur, in aliquo, et clausit die et anno ut supra.

l. Forat, falten 15 lletres.
m. Forat, interpretem
n. Signe autografat i decorat.
o. Forat i trenecat, falten 8 lletres.

1323, setembre 12. Berga

Bartomeu Celarer de Fàbrica, de la parròquia de "Beata"

Eulàlia de Berga, confessa i reconeix davant notari, per tots els seus nats i naixedors, que és home propi, quiet, soliu i natural de Cília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, i del convent del mateix monestir, sobre la concessió i donació feta pel rei Jaume I, en memòria. Promet observar, obeir, respondre i satisfer a ella i al convent i monestir com a home propi. No elegir cap altre senyor o senyora. Fa homenatge de mans i oral a Pere Bo, el seu batlle. Situat el terme de Berga, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 2. Perg. 470/190. Mal conservat, borrós, taques fosques. Té un doble vertical i horitzontal que afecta al text. Una taca vertical a la part esquerra. Borrós especialment la part esquerra. Possem en parèntesi el text interpretat.

Sit omnibus notum quod ego Bartholomeus de Celarer de Fabrica, (de) parroquia Beate Eulalie Berge, ex certa sciencia, per me et omnes meos natos et nascituros, confiteor et recognosco vobis reverentissima domine domine Cilie, digna Dei / providencia, abbatisse monasterii Sancte Marie Vallis (Laure) et conventui eiusdem monasterii, et eidem monasterio in notario infrascripto pro vobis et ipsis pro omnibus terciam personis quarum interest et intererit aut interesse pote et poterit paciscenti /3 ex recipianti, ac etiam (habeo) (...) ^a me esse (hominem) vestris per (propris) quitium, solidum et naturalem dictorum notariorum monasterii et conventui ex concessione et donacione factam dicto monasterio vestro per dominum Iacobum regem Aragonie re / (...) ^b (memorie) convenio et promito vobis

a. Illegible per doblec.

b. Idem.

(et dicti) vestro monasterio et conventui eiusdem, et notario infrascripto pro vobis et ipsis stipulante et recipienti per me et omnes meos natos et nascituros, me servare, obedire, respondere et satisfacere / (...) vobis dicto vestro monasterio et conventui eiusdem et successoribus vestris in dicto vestro monasterio in omnibus et per omnia tanquam dominis meis propriis, quitis, solidis et naturalibus, numquam facere, eligere, vel aclamare alium dominum vel dominam propter /6 hoc ipsius vestrum monasterium et conventum eiusdem et succesores vestros in dicto monasterio, pro quibus omnibus et singulis (...) ^c obligo, vobis et dicto vestro monasterio et conventui eiusdem et successoribus vestris in dicto monasterio et notario infra-/(cripto) (...) ^d vobis et ipsis et pro omnibus etiam personas quarum interest et intererit aut interesse pote et poterit, stipulanti (et recipienti, omnia bona nostra mobilia et immobilia) habita et habenda ubique sint. Et renuncio quantum ad hoc / (iuri nostrum et con)suetudini et omni immunitati et franquitudini cuiuscumque civitatis, ville, castri vel burgi (...) ^e aut immunitatem o franquitatem habitationis vel alia racione possem conocere predicta /9 (...) ^f infrascripta venire. Et ad maiorem cautelam, iuro per dominum Deum et eius Sancte quatuor Evangelia, manus corporaliter tacta, plenam attendere, facere, complire et non aliquo contravenire seu facere aliquo nostre racione vel. / (Ideo et facio) homagium hore et manibus, cum (...) ^g ndando et cuilibet in manibus nostris et in hore Petri Bo baiuli, nec (predictis monasterii vestri) (...) ^h Barchinone et Consuetudinem Cathalonie, ac Furum Aragone / (...) ⁱ omnia et singula supradicta facio, promito in plena et pacistor vobis dicte domine Cilie et conventui et monasterio vestris et successoribus vestris in eidem monasterio et notario infrascripto, tanquam publice persone pro vobis et dicti monasterii /12 et conventui vestris et successoribus vestris in dicto monasterio (et)

c. Idem.
d. Idem.
e. Idem.
f. Idem.
g. Idem.
h. Idem.
i. Idem.

omnibus (...) ^j personas quarum interest et intererit aut interesse pote et poterit paciscenti et recipienti ac etiam legitimi stipulanti.

Quod est actum pridie idus septembre, / (anno) Domini M^o CCC^o vicessimo tercio.

Sig+num Bartholomei Celarer predicti, qui predicta laudo, concedo et firmo et iuro, atque hominagium facio ut superius continetur.

/ Testes huius rei sunt : Petrus de Sancta Crucium, Raimundus, scriptoris iuriperitis. Berengarius Baladreti. Arnaldus Merles, presbiteri. Berengarius de Prixana atque Petrus Bo baiulus predictis.

/15 Sig+num^k mei Raimundii de Soribes, notarii publici ville Berge, qui hoc scribi fecit et clausi.

j. Idem.

k. Signe autografat i decorat.

1324, febrer 23. Església de Solanelles
Trasllat fet en abril de 1341. Berenguer Micer de Prats, ven i entrega corporalment a Pere Sala, els casals que té en el terme del castell de Puigdemàger en el lloc dit "Vila Ganela". Ho ven pel preu de 20 sous. Signa Bernat Croat, batlle de l'abadessa de Santa Maria de Valldaura, que rep ple dret d'aquesta venda en nom de l'abadessa. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 3. Perg.
 235/240. Còpia en abstracte.

Hoc est translatum fideliter scriptum idus aprilis, anno Domini Millessimo Trecentesimo quadragessimo primo. A quodam instrumento / cuius tenor sequitur in hanc modum. Noverint universi quod ego Berengarius micer de Pratis, de certa sciencia et voluntates libera, cum hoc /3 publico instrumento perpetuo valituro, vendo et corporaliter trado vobis Petro Sala de Solanellis et vestris et quibus volueritis imperpetuum, illos / casals meos et quos ego habeo et teneo et habere debeo in termino de Puig de Mager, in loco qui dicitur vila Ganela, sub do-/minio domine abbatisse Vallis Lauree. Sicut affrontat de prima parte, cum feregenallo Petri den Bertholi, et de secunda cum /6 feregenallo Bertholomei de Perafita, et de alia parte, in casallis Iacobi Çariera. Ita vobis et vestris vendo precio / .Vigenti. solidarum Barchinone de terno, de quibus sum bene vestri paccatus. Renunciando excepcioni dicte venditionis non facte / dicti precii, non numerati et non recepti et doli. Quamquidem vendicionem vobis et vestris facio, cum introitibus et exitibus et cum /9 universis melioramentis ibi facis et faciendis de abissu usque ad celum. Sicut ego melius habeo et habere debeo ad facien-/dum, inde omnes vestras et vestrorum

voluntates perpetuas faciendas, sicut dere vestra propria. Renunciatis expresse iuri succurrenti de-/ceptis in venditionibus ultra dimidia iusti precii, inducens inde vos et vestros incorporalem possessionem et perpetuam tene-/12 donem de predictis, inde ex nostro et meos sine exceptione et retentu. Et insuper promitto vobis et vestris, pro speciali quiren-/tia et securitate, nos et nostros et quos volueritis, semper facere, tenere, habere et in pace possidere, omnia predicta contra cunctas person-/as. Et ad hec et ad predicta, obligo omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda vobis et vestris. Et renuncio omni iu-/15 ri rationi constitutioni et consuetudini et omnibus aliis contra predicta facientibus vel aliquod predictorum.

Actum est hoc decimo sep-/timo kalendas marcii, anno Domini Millesimo CCC^o vicessimo quarto.

Sig+num mei prefati Berengarii Micer, venditoris qui hoc / facio, laudo et firmo. Sig+num mei Bernardi Croath, baiuli dicte domine abbatisse Vallis Laure, qui recepto pleno iu-/18 re de predicta venditione, pro dicta domina abbatissa, hoc omnia laudo et firmo, salvo semper dicte abbatisse et suis successoribus pleno / iure et dominio.

Testes huius rei sunt Berengarius de Sent Miquel de Pratis et Berengarius Ritolph de Minorisa, muntus den serrat

/ Ego Iacobus de Soldevila, rector ecclesie de Solanellis et notarius publicus eiusdem loci, qui hoc scribi feci et meum Sig+num^a /21 hoc apposui.

/ Sig+num Berengarii Mercereii, subvicarii de Pratis et Segarre pro domino rege, qui huic traslato cum suo originali fideliter comprobato, nostram prestamus / auctoritatem periter et decretum, et volumus in iudicio et extra, ut suo vero originali fides plenaria ab omnibus adhiberi.

a. Signe autografat.

/24 Sig+num^b mei Berengarii Rovira, regentis scribaniam
ville de Pratis, pro fratre Francisco Vives, coadiutore
perpetuo, / rectore ecclesie dicte ville ac notario publico
eiusdem, qui hoc translatum a suo originali abstractum auctorit-
/zatumque per dictum subvicarium, scribi feci die et anno
predictis, presentibus testibus Raimundo Scutifer et /27
Bernardo de Ferraria, et clausit.

b. Signe autografat i decorat.

1324, agost 23. Església de Solanelles
Jaume Ça Riera i la seva muller Jacmeta, habitants de Solanelles, venen i concedeixen en títol de venda a perpetuïtat, a Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i a la domna Esperte, monja i cantora del monestir, el censal de 4 sous i 3 denaris, d'aquells tros de terra anomenada "Coma de Trànsit", en el terme de Puigdemàger, que tenen per l'abadessa i el monestir. El preu és de 100 sous. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaur, c.165, n. 4. Perg.
 260/260. Mal conservat, borrós i fluix, especialment al final del document.

Noverint universi quod nos Iacobus de Çariera et uxor eius Jacmeta, habitatoris de Solanellis, per nos et omnes heredes et successores nostros, vendimus et titulo presente ven-/ditionis, concedimus nunc, et imperpetuum, vobis reverendissime domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii Vallis Laure, et vobis venerabili domine Esperte, monache et cantrici /3 ipsius monasterii, licet absentibus tanquam presentibus, .quatuor, solidos et .III. denarios monete Barchinone de terno, censuales in illo et super illo trocio terre quod vocator Coma de Tran-/sito in termino de Podio Mager. Sicut affrontat a prima parte, in sorte Petri Sala, et de secunda parte in camino quo itur apud ça forca, et de tertia in honore Petri / Soler Sancti Iacobii de Calaf, quod trocium terre tenemus pro vobis dicta domina abbatissa et pro vestro monasterio supradicto. Et sub dominio districtu et alodio meo et nostro /6 monasterii, predictum vero censum, franchum et liberum ab omnibus servitutibus realibus et personalibus, promitimus facere et prestare nos et nostros successores pro dicto trocio / terre, vobis et dicte domine

Esperte, cum in omnibus diebus vite nostre quolibet anno, de cetero in festo Omnium Sanctorum adiare, et cui vos mandaveritis. Et etiam promittimus / sub firma stipulacione, vobis domine abbatisse domine nostri et nostri hospicii ac totius loci de Solanellis supradicti vite et nomine vestri et monasterii prelibati. Quod /9 nos et nostri successoris dabimus et prestabimus in pace, vobis et vestris successoribus in eodem monasterio vel baiulo vestro de Solanellis et vestrorum qui pro tempore fuerit / in festo predicto adiate, sine aliqua contrarietate et missione vestri et vestrorum, totum prefatum censum .IIII. solidarum, et trium denarium imperpetuum, post obitum predictae domine Esperte, / franchum et liberum ut predicti pro trocio supradicto. Et sic damus et cedimus vobis, dicte domine Esperte dum vobis fuerit vita Comes. Et vobis predictae domine abbatisse et con-/12 vento supradicto, imperpetuum omnia loca iura et acciones que nobis et cuilibet nostrum pertineant et pertinere possint in predicto censu et in predicto trocio terre racione eiusdem. / Et nos constituimus in predictis, veras dominas acciones pertinentes ut iurem nostram propriam. Et in super cum hoc publico instrumento, omni tempore valituro, mittimus / vos dictas emptitores de dicto censu et de predicto trocio terre, racione ipsius census in possessorem vel quia ad habendum ipsum censum, percipiendum, tenendum et /15 possidendum, dandum, vendendum seu alienandum et faciendum in omnibus vestram voluntatem et vestrorum. Hanc autem venditionem facimus vobis et / vestris precio .Centum. solidarum Barchinone de terno, quos a vobis habuimus et recepimus quitios a tercio et bene peccati sumus. Ideoque renunciamus omni^a excepcioni / dicte pecunie, non numerate et non recepte et doli et legi que subvenit deceptis in venditionibus ultra dimidiam iusti precii et omni alii iuri voci et /18 consuetudini contra hoc repugnantibus. Dantes vel remittentes vobis perpetuo et vestris siquid venditio plus valet vel valebit precio supradicto. Quamquidem / venditionem promittimus semper, vos et vestros et dictum monasterium et quos volueritis, facere, tenere, habere, percipere et possidere contra omnes personas in pace / ante causam et in causa et post causam. Et in iure et extra ius pro

a. omni, interlineat.

ut melius et utilius dici pote seu cogitavi, ad totum comodum nostrum et nostrorum, at etiam /21 salvamentum obligantes vobis et vestris propter hoc. Et per legali iusticia et eviccione predictorum et notario infrascripto nomine vestri et vestrorum hec recipienti / a nobis et legitime stipulanti, nos et omnia bona nostra habita et habenda ubique. Et ut hoc omnia et singula, maiorum gaudeant firmitate, ego dicta / Jacmeta cerciorata de iure meo per notarium subscriptum, liberent renuncio beneficio senatus, consulti velleianii et iuri sponsaliciu mearum. Et gratis iuro /24 per Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, meas manibus tacta, predictam vendicionem et omnia supradicta tenere et observare et non contravenire aliqua accione / unquam per me vel interpositam personam.

Actum est hoc X^o kalendas septembre, anno Domini M^o CCC^o XX° quarto.

Sig+num Iacobii Çariera. Sig+num / Jacmeta eius uxore, predictorum qui hoc concedimus et firmamus. Et ego dicta Jacmeta suo.

Testes huius rei sunt: Simon de Canalera et Petrus /27 Barades de Solanelles.

Sig+num^b mei Iacobi de Soldevila, rectoris ecclesie de Solanellis et notari publici dicti loci, cum supra-/posit in sexta X^a linea ubi dici, omni, et clausit.

b. Signe autografat i decorat.

1324, novembre 30. Església del castell de Sent Domí
 Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, de
 l'Orde del Císter, i tot el convent, concedeixen a
 perpetuitat i estableixen a Pere Arbet i al seu fill
 Peret d'Arbet, homes seus del castell de Sent Domí,
 totes les jornades, batudes, arades, femades, tirades i
 veremades i veremadors, que tenen i deuen rebre, i
 convenien amb els homes i masos del lloc de Sent Domí i
 el seu terme. Dóna tot dret de veus, accions reals i
 personals, útils, directes que tenen. Paga un cens anual
 de 20 sous: 10 per la festa de Sant Miquel, i 10 per
 Nadal. Per la concessió de l'establiment paga 50 sous.
 Situat al terme de Sant Guim de Freixenet, comarca de la
 Segarra.

A.

B.

C. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 5. Perg.
 315/200. Document en alfabet diviso. Alguna taca
 petita. Les tres línees primeres borroses i fluixes.

Noverint universi quod nos Cilie, Dei gratia abbatissa
 monasterii Vallis Laure, hordinis cisterciencis diocesis
 Urgellen, de consilio nobilis nostri conventus, ex certa
 sciencia, per / nos omnes successores nostras, concedimus in
 perpetuum stabilimus vobis Petro Arbert, et Pericono Arbert
 filio tuo, homines nostros de Sent Domi, et vestris et cui
 volueritis, perpetuo omnes et /3 singulas iovas, batudas seu
 aradas, fematas, tiratas, vendemiatas et vendemiatos, que nos
 habemus et recepimus seu habere et recepere debemus et
 consuevimus, in homini-/bus et mansis nostris loci predicti de
 Sent Domii et terminis eiusdem, dantes, concedentes vobis et
 vestris perpetuo in predictis, quolibet eorum omnia iura voces
 et acciones reales et personales uti-/les et directas et mixtas,
 quascumque alias vobis et monasterii vestri competentes et

competere debentes in predictis et eorum cuilibet aliquam rationem, vos vero dicti Petri Arbert et Pericono /6 Arbert filius eius, et vestri providentes dictis hominibus vestris, qui predicta facere debent et tenentur omnia et singula in quibus vos eiusdem providere debemus et teneamini eos providere, sicut / modo est dicti castri nostri de Sent Domii, et quilibet eorum (...) ^a nos a dominio iure et vinculo et posse nostre et nostrorum constituentes nos domini in predictis ne in rem vestram / propiam, ad vendendum, dandum, alienandum ad omnes vestras que voluntates perpetuo libere faciendas, promittentes vobis nichilominus et cuius predicta que tibi damus, facere, tenere et habere et in pace perpetuo /9 possidere contra cunctas personas, libere et quiete sue obligatione omnium bonorum et nostri monasterii, habita et habenda ubique sint, longe vel prope vero tamen vendere vel inpignori-/norare volueritis, primo vobis et nostris faticham decem dierum faciatis, et si comuni precio que alia pote dare voluerit retinent voluerimus, sit licitum vobis et vestris alias positis ven-/dere vel inpignori, dare vel legare nostris consimilibus et non aliis, salvo tamen etiam iure nostra, et faticham et dominio in omnibus et singulis supradictis. Et nichilominus salvitis /12 vobis et successoribus vestris, perpetuo annuatim pro censu .Viginti. solidos Barchinone terni, videlicet, in festo Sancte Michaelis mensis septembris qui .decem. solidos, in festo Natalis Domini / alios .decem. solidos dicte monete Barchinone terni, rationes et liberas omni exceptione, revoce unde, si plus valeat vel sunt in posterum valitum (totum) ^b vobis et vestris damus, / ad omnes vestras vestrorumque voluntates, et de eviccione, querentia vobis et vestris perpetuo faciemus tenere, possidere contra cunctas personas sub obligatione omnium bonorum dicti monasterii mobilium /15 et in mobilia, habitorum habendorum. Et ad hoc ego Petrus Arbert et Periconus filius eius, recipiens a vobis abatissa predicta, concessionem et stabilimentum predictum, promittimus vobis et successoribus vestris, dare et solvere perpetuo annuatim in festi Natalibus predictis censum supradictum, quibus attendendis et complendis, obligamus vobis et

a. Borrós, una paraula.
b. Borrós, una paraula.

vestris successoribus, nos et omnia bona nostra mobi-/lia in mobilia habita et habenda ubique sint, longe vel prope, volumus etiam vos dicta abatissa et concedimus vobis dicto Petro Albert et Pericono, filio tuo et vestris, quod possitis acceptare /18 nostra mandare et compellere seu distringere iovas, batudas seu tiradas et femadas tiratas, vendemiatas et vendemiatos et forcias et pennas in ponent / ac ipsam penna si necesse fuerit pignorarare et ipsas vendere sent de pena predicta per vos in positam, nos et successores nostras medietatem habeamus, et vos et vestri oblige / medietatem haberatis, mandantes auctoritatem huius publici instrumenti vigere plene in hac parte, gerentis baiulo nostro dicti loci de Sent Domii, qui nunc est pro tempore /21 fuerit pro presentem concessionem et stabilimentum perpetuo teneat in violabiliter et observet confitentes vobis, et per hanc autem concessionem et stabilimentum habuimus et recipimus a vobis nu-/merando .quingenta. solidos Barchinone terni, de quibus vobis bene paccati sumus pariter et contente. Renunciantes omni exceptioni pecunie non numerate, non habite et non recepte / et accioni in factum et doli, promittimus vobis que omnia predicta faciemus vobis et vestris habere, tenere, possidere contra cunctas personas sub obligationem omnium bonorum nostri monasterii, nos omnis /24 predicta renunciamus quantum ad hoc, omni iuri legi usatico et consuetudini contra hoc repugnantibus.

Actum es hoc pridie kalendas decembris, anno Domini M° CCC° XX° IIII.

Sig+num / domine abatissa predicta, que omnia predicta firmo et concedo, laudo et aprobo. Sig+num Petri Arbet. Sig+num Pericono Arbet, qui predicta concedimus et firmamus.

Testes meus rei sunt: / Berengarii de Moros de Sent Domii. Bertolomei Sera, rectore ecclesie de Meranges et P. Be. Scutifer dicta abatissa, testium.

Sig+num^c Petri, decani ville, notarii publici de Luzsano, in /27 cuius manu et posse domine Constancia, priorissa. Romia de Alodio, subpriorissa. Sperta Paschale, cantatrix. Aliesendis de Moraria, subcantatrix. Timbors de Portella, hostalaria. Sancia de Fabrica, pietaria. Sancia de Vilanova, sacristana. Alamanda Alaman, omnes moniales et de conventu dicti monasteri de Vallaura, firmamus.

Hoc est in (...) ^d quarto nonas / iulii, anno Domini M^o CCC^o XX° IV°, presentibus Petrus de Fondavila, Berenhgarius de Ollizinosa et Bartholomei de Bonets, presentis.

Ego Bernardus Bassa, rector ecclesia de Sent Domii, qui hoc scripsi sicut litera /30 patet, et meum apposii Sig+num^e.

ABC

ABC

ABC

c. Signe autografat i decorat.
d. Borrós, illegible.
e. Signe autografat i decorat.

1325, febrer 16.

Jaume Ça Riera i la seva muller Jacmeta, de Solanelles, confessem i reconeixen haver rebut de domna Esperta Pasqual, monja i cantatriu del monestir de Santa Maria de Valldaura, per mans del notari, els 100 sous barcelonis, corresponents a aquella venda de cens que van fer, de 4 sous i 3 diners, sobre un tros de terra nostra. Fan albarà. Situat al terme d'El Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 6. Perg.
180/175. Mal conservat, borrós i fluix.

Sit omnibus notum quod nos Iacobus Çariera et uxor eius, Jacmeta de Solanellis, con-/fitemus et recognoscimus vobis religiose domine Sperte Pasquala^a, moniali et canctrici monasterii /3 Vallis Laure, absenti tanquam presenti notario subscripto meo nomine, exhiginti et recipienti que / solvistis et tradidistis nobis omnes illos .Centum. solidos Barchinone monete de terno, quos nobis / dare promisistis, ratione illius venditionis quam vobis fecimus scilicet, de .quartuor. solidos et /6 tribus denariis Barchinone, censualibus super quadam trocio terre nostro, cum instrumento publico ut / in eo lacius continetur, et de quibus a vobis bene paccati sumus nostre voluntati. Et ideo re-/nuntiamus excepcioni non habita et non recepte dicte peccunie et doli, super quibus vos absol-/9 vimus facientes vobis super ipsis .Centum. solidos, bonum finem et perpetuum pactum de non pe-/tendo, nobisque et nostris super ipsis .Centum. solidos, perpetuum silentium imponendo. Et presens / albaranum vobis facimus de receptis.

Actum est hoc XIIII° kalendas marcii, anno a Nativi-/12

a. Pasquala interlineat.

tate Domini Millesimo Trescentecio Vicensio Quinto.

Sig+num Iacobi Çariera. Sig+num / Jacmete eius uxoris,
predictorum qui hoc concedimus et firmamus.

Testes huius rei sunt / Iacobus Angles et Bartholomeus de
Perafita de Solanellis.

/15 Sig+num^b mei Lombardi Valenti, illustrissimi domini
regis Aragone, auctoritate per / totam terram et dominationem
eiusdem, notarii publici, qui predictis instrumenti et hoc
scripsi, cum / appposito in II^a linea ubi dici, Pasquala, et
clausi.

b. Signe autografat i decorat.

1325, març 7. Església de Sent Domí
*Pere Soler, del castell de Sent Domí, i Berenguer Durban
 també del castell de Sent Domí, per separat, però en
 el mateix pergamí, confessen i reconeixen a Cecília,
 abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, de
 l'Orde del Cister, ser homes seus i del monestir, propis,
 solius, afocats i naturals. Prometen no elegir altre
 senyor o senyores, ser bons i obedients, legals i fidels.
 Fan homenatge de mans i oral. Testimonis són Pere Arbet i
 P. de Cardona. Situat al terme de Sant Guim de Freixenet,
 comarca de la Segarra.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 7. Perg.
 170/325. Mal conservat, taques d'humitat. En el
 pergamí consten dos documents que anomenam A. i B.

A.

Noverint universi quod ego Petrus Soler, habitator castr
 de Sent Domii, confiteor et / in veritate recognosco vobis,
 venerabili et religiose domine domine Cilie, Dei gratia /3
 abatisse monasterii Valis Laure, ordinis cisterciensis, que sum
 per me et me-/os, homo vestro et dicti vestri monasterii,
 proprius, soli(dus)^a et afocatus ac etiam naturaliis, /
 promitens vobis dicte domine abatisse, que ego vel meis non
 eligemus alium domi-/6 num seu dominas nissi vos et successores
 vestras et monasterii supradicti. Et / ero vobis et
 successoribus vestris et dicto monasterio, per me et successores
 mei, / bonus et obediens et legalis et fidelis procurabo que
 vobis et successoribus vestris /9 et monasterio predicto, omni
 utilia que potero et profectum et defendam vos et dictum /
 monasterium, et manu tenebo pro posse meo, sicut homo proprius,
 solidus, afo-/catus et naturalis, facere debet et teneatur suo

domino naturali. Et de presenti, /12 vobis dicte domine abbatisse, ex inde omagium facio ore et manibus propriis comen- /datum.

Actum est hoc III° idus novembris, anno Domini M° CCC° XXIIII°.

/ Sig+num P. Soler predicti, qui predicti concedo et firmo.

Testes huius rei /15 sunt P. Arbert et P. Cardona de Sent Domii.

Testium, ego Bernardus Bassa, / rector ecclesie de Sent Domii, qui hoc scripsi et meum aposui Sig+num^b.

B.

Noverint universis quod ego Berengarius Durban, habitator castrum de Sent Domii, confite-/or et in veritate recognosco vobis venerabili et religiose domine domine Cilie, Dei /3 gratia abbatisse monasterii Valis Laure, ordinis cisterciense, licet absenti / tamquam presenti, et notario infrascripto pro vobis legitime stipulanti, que sum per / me et meos, homo vestre et dicti vestri monasterii, proprius, solidus, et afocatus ac etiam /6 naturalis, promittens vobis dicte domine abbatisse, que ego vel meis non eli-/gemus alium dominum seu dominas, nisi vos et successores vestras et / monasterio supradicti, et ero vobis et successoribus vestris et dicto monasterio per /9 me et successores mei, bonus et obediens et legalis et fidelis procurabo, / que vobis et successoribus vestris et monasterio predicto, omnia utilia que po-/tero et profectum et defendam vos et dictum monasterium et manu tene-/12 bo pro posse meo, sicut homo proprius, solidus, et afocatus et naturalis, fa-/cere debet et tenetur suo domino naturali, et de presenti facio in persona / vestra Petro Cardona, baiulus vestre de Sent Domii, ex inde

a. Tacat, interpretem.

b. Signe autografat i decorat.

omagium ore et /15 manibus propriis comendatum.

Actum est hoc nonas marcii, anno / Domini M° CCC° XXV°.

Sig+num Berengarii Durban predicti, qui predictam / concedo
et firmo.

Testes huius rei sunt Bernardus Canalera et /18 P. Arbert
de Sent Domii.

Testium ego Bernardus Bassa, rector ecclesie / de Sent
Domii, qui hoc scripsi et apossiu Sig+num^c.

c. Signe autografat i decorat.

1325, setembre 18. Avignó

Papa Joan XXII, mana el trasllat de Constaça de Portella, monja del monestir de Santa Maria de Valldaura, de l'Orde del Cister, al monestir de Vallbona, de la mateixa orde, amb una altra monja escollida per ella, degut a la pobresa del monestir. Terme d'Olvan, comarca del Berguedà.

A.S.V., R.A. 24, fol 48v-49.

B.

Ad venerabili fratri Archiepiscopo Terraconense. Salute illis libenter personis sedes apostolica pia mater consuevit in gratiis-/se reddere liberalem que mundanis illecebris relegatis per eremitas incedendo virtutum sub regulari /3 habitu domino famulantur. Cum itaque sicut pro parte dilecte in Xhristo, filie Constancie de Portella, moni-/alis monasterii de Valle Laurea, cistercense ordinis, Urgellen diocesis, nobis exhibita petitio continebat / eadem Constancia, cum una ex monialibus eiusdem monasterii quam duxerit eligendam ex eo /6 quod idem monasterium paupertate oppressum existit ad monasterium de Vallebona eiusdem ordis / Terraconense diocesis, quod ut magis habundans omnis huiusmodi poterit decencius supportare. Se trans-/ferre desiteret et in eo virtutum domino famulari fraternitati tue per apostolica scripta, mandamus quatenus /9 si sine onere gravi eiusdem monasterii de Vallebona fieri possit, et aliud canonicum non obsistat / prefatam Constanciam, cum una ex dictis monialibus eiusdem monasterii de Valle Laura, quam eadem / Constancia ut premittitur duxerit eligendam de ipso monasterio de Valle Laura ad monasterium /12 de Vallebona predictum, autoritate apostolica transferre procures ipsasque facias per te vel alium seu alios / in eodem monasterio, recipi in monachas et

sorores et sincera in domino Caritate tractari. Et / non obstantibus quibuscumque statutis et consuetudinibus monasteriorum et ordinis /15 predictorum contrariis iuramento confirmatem apostolica vel quacumque firmitate alia roboratis / seu si pro aliis ibidem quibus per hoc nulum preiudicium gravetur scripta forsitam apostolica sint / directa. Aut si dilectis in Xhristo filiabus, abbatisse et conventui eiusdem monasterii de Vallbona /18 vel quibus ius aliis comiter vel divisim, a sede apostolica sit indultum quod ad receptionem aliter / minime teneantur. Et ad id compelli seu quod interdici suspendi vel excomitari non possint. / Per literas apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto // 21 de huiusmodi mencionem, et qualibet alia dicte sedis indulgencia generaliter vel speciali cuiuscumque tenoris existat per quam / presentibus non expressam vel totaliter non insertam effectus earum impediti valeat quomodolibet vel differri / et de qua cuiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Contraditores per censuram Ecclesiasticam apostolice postposita compescendo.

Datum Avinnione XIIII kalendas october, anno decimo.

1325, desembre 19. Els Prats del Rei
Guillermó Martí, fill de Pere Martí de Prats, procurador de Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i del convent del mateix monestir; amb l'autoritat de procurador i potestat concedida per l'abadessa i convent, reconeguda per document públic fet pel frare Bernat de Quintana del monestir de Sant Pere de Portella, en que reconeixia a Guillermó, fill i hereu universal de Pere de Morera, mort, haver intervingut en el tracta sobre el cens de 12 diners que Pere de Morera abans de morir va reconeixer que rebia i devia anualment, per cada peça de terra en el terme del castell de Puigdemàger sota el domini del monestir de Santa Maria de Valldaura, i que el dit tros van vendre a Jaume Anglés de Solanelles, sense fer menció del cens de 12 diners. Fan acte de composició i avinença pel dit cens, passats 30 anys. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldura, c.165, n. 8. Perg.
 520/330. Document partit per ABC. La lletra inicial dibuixada. Té tres forats a la part del mig i d'abaix, i algunes taques borroses. Mal conservat.

ABC

ABC

ABC

Novierunt universi quod ego Guillermonus Martini, filius Petri Martini de Pratis, procurator domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii Vallis Laure et conventus eiusdem, auctoritate dicte procurationis et ex potestate michi concessa per dictam dominam abbatissam et per conventum dicti sui monasterii, / facta fide de procuratione per publicum instrumentum confectum per manum fratris Bernardi Quintini, monachi monasterii Sancti Petri de Portella, regentis ecclesiam Sancti Mauricii, sub kalendario nonas ianuarii, anno Domini Millesimo Trecentesimo vicensio quinto, recognosco vobis Guillermono, filio et /3 heredi universali Petri de Moraria

quondam, que vos interveniente tractatu amicorum meorum venistis mecum ad bonum et legale compotum et plenariam satisfaccionem, de quodam censu .duodecim. denariorum, quem dictus Petrus de Moraria quondam, recognociit in infirmitate qua decessit debere, / recipere et habere annuatim, super quadam pecia terre situata in termino castris de Podio Mager, sub iure et dominio dicti monasterii Vallis Laure. Quod dictum trocium terre seu peciam, Guillelmus de Moraria, pater dicti Petri de Moraria quondam, et dictus Petrus, vendiderunt Iacobo Angles de / Solanellis, nulla habita mencione de dicto censu dictorum .duodecim. denariorum censualium quem ut dictum est dictum monasterium, super dicta pecia terre habere debet et consuevit. Recognoscens que vos dictus Guillelmus Morera, satisfecistis et persolvistis michi nomine et vice dicti /6 monasterii et ut procuratori eiusdem, pro censu fallito et cessato a triginta annis circa facta inter nos compositione et avinencia .Triginta. solidos monete Barchinone de terno. De quibus .Triginta. solidos vos dictus Guillelmus, secundum Deum et forum anime, michi satisfecistis nomine / vice et auctotitate quibus supra. Imponens michi, nomine dicti monasterii et domine abbatisse eiusdem, super dicta peccunie quantitate, silentium sempiternum. Et quia vos dictus Guillelmonus, de consensu et voluntatem amicorum vestrorum, recognoscistis et recognocitis, que dictus census de dicta / pecia terre fuit cessatus a dicto tempore circa. Et que nunc multis, que dictus census fiat dicto monasterio et abbatisse eiusdem singulis annis. Et multis etiam que nos teneamini ad solucionem dicti census. Pro cuius prestacione et solucione, obligatis dicto monasterio et eius abba-/9 tisse, quandam peciam terre quam similiter habetis, tenetis et possidetis in termino de Solanellis sub iure et dominio eiusdem monasterii. Quod trocium nominatur Coma, confrontatur ex una parte cum honoribus Iacobi Angles, et ex alia cum honore Petri Morelli, et ex alia cum honore / beati Bartholomei, situati in ecclesia de Pratis. Et multis etiam que dicta pecia terre (...) ^a est confrontata, sit perpetuo obligata ad dictum censum, cum toto eo iure que dictum monasterium et eius abbatissa habent et habere debent, super dicta pecia terra, racione impositacionis / dicti census. Et

a. Taca, falten dos paraules.

ali ut dictum monasterium et eius abbatisa sunt soliti recipere (alios census)^b quos recipiunt infra terminos dicti castri de Solanellis. (M)ultis etiam et conceditis, que dictus census persolvatur singulis annis in festo Nativitatis Domini. Ideoque, gratis /12 et ex certa sciencia et auctoritate dicte procuratonis, et nomine et (vice)(...)^c monasterii et abbatisse eiusdem, confirmo, laudo et aprobo vobis dicto Guillermono de Moraria, ut filio et heredi predictorum Guillermi et Petri de Moraria predecessorum (vestro)rum, illam vendi-/cionem quam fecerunt predicti predecessores vestris dicto Iacobo Angles, (de dicta pecia terra) (...)^d per eos predicto Iacobo facta extitit. Salvo tamen iure dominii directo dicto monasterio et abbatisse eiusdem, quod habent et habere debent in dicta pecia terre. Itaque de cetero / dictum monasterium, nec eius domina abbatisa, racione dicti census cessati. Nec (racione)^e quia fuit venditum per antedictos, sine expresione census predicti, non possint de inde movere aliquam demandam nec questionem contra vos, nec contra dictum Iacobum Angles, /15 qui causam habet in dicta pecia terre a vobis dicto Guillermono, tanquam ab herede predictorum predecessorum vestrorum et ab ipsis predecessoribus vestris. Immo, super accione et demanda, sit impositum silencium sempiternum, dicto monasterio et abbatisse eiusdem et suo conventui, et michi / nomine et vice ipsorum, et omnibus aliis quibus interesse potest, et in futurum, in casibus supra expressatis. Promitens per firmam et sollempnem stipulacionem, vobis dicto Guillermono de Moraria, a me stipulanti et recipienti, nomine dicti monasterii, et dicte domine abbatisse et / notario infrascripto, dictam stipulacionem recipienti, nominibus quibus supra et quorum interest et interesse poterit, que dicta domina abbatisa et eius conventus et successores eorum, habebunt ratum et firmum, nunc et in perpetuum, predictam difinicionem et permutacionem, /18 et que nullo cause ipsas revocab(unt)^f. Immo ipsas observabunt, et facient observari ut supra continetur. Et ego dictus

b. Taca, interpretem.

c. Taca, idem.

d. Taca, idem.

e. Trencat, interpretem.

f. Tacat, idem.

procurator(i)(...)^g odo et nominibus quibus supra. Renuncio omni iuri, scripto et non scripto, singulari, publico et privato ac omni alii iuri rationi et / consuetudini, quibus (dicta)^h domina abbatissa et eius conventus, nec ego nomine eorumdem, possemus nunc vel in futurum co(...)ⁱ ssa, in aliquo adiuvari.

Ad hoc ego Guillermonus de Moraria predictus, concepcionis omnibus et singulis supradictis confi-/tens me esse maiorem sexdecim annorum, gratis et ex certa sciencia, de consilio et voluntate amicorum meorum, et cum tractatu eorum, promito vobis dicto procuratori, nomine dicti monasterii et abbatisse et conventus eiusdem et notario infrascripto stipulanti et recipienti /21 nomine dicti monasterii et abbatisse et conventus eiusdem, que faciam complebo et servabo omnia supradicta per me et successores meos, sub obligatione omnium bonorum meorum mobilium et immobilium, habitorum et habendorum. Et ad maiorem firmitatem eorum, ego / dictus Guillermonus, iuro per (Deum et eius)^j Sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, omnia et singula (supra)dicta^k, facere, tenere et observare et nunquam in aliquo contravenire per me nec per successores meos nec per aliquam interpositam / personam, et gratis et ex certa (sciencia)^l et de consilio amicorum meorum, facio dictam convencionem et promission(em) et recipio a vobis dicto procuratore nomine eorum quorum estis procurator. Et renuncio quantum ad hoc, omni iuri ra(cioni)^m et consuetudini contra hec /24 repugnantibus.

Actum est hoc quarto(decimo) kalendas ianuarii, anno Domini Millesimo Trecentesimo vicessimo sexto.

Sig+num Guillermoni Martini, procuratoris predicti, qui nomine et auctoritate quibus supra, predicta laudo, concedo et firmo. Sig+num Guiller-/moni de Moraria predicti, qui de

g. Tacat, falta 1 paraula.

h. Borrós, interpretem.

i. Trencat, falten 7 lletres.

j. Borrós, interpretem.

k. Idem.

l. Idem.

m. Idem.

assensu, consilio et voluntate amicorum meorum, predicta omnia laudo, concedo (...)ⁿ.

Testes huius rei sunt: Petrus Germani de Pratis. Petrus de Moraria, presbiteri et Franciscus Borrelli de la / Tayllada.

/27 Sig+num^o mei Iacobi de Ulugia, regentis scribaniam ville de Pratis, pro fratre Bernardo de Ribalta, rectore et not(ario) publico eiusdem, (qui hoc)^p scripsi et clausi.

n. Trencat, falten unes 16 lletres.
o. Signe autografat i decorat.
p. Borrós, interpretem.

1327, febrer 17. Berga

Acta feta davant notari, testimonis i conciliaris, en la capella de la vila de Berga, sobre el possible traspàs del monestir de Santa Maria de Valldaura a la vila de Berga. Demanen com a condicions, espai ampli per poder fer monestir amb la deguda clausura, dins d'un any. Tot concretant que necessiten unes dos o tres cases. Berga, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 9. Perg. 620/260. En mal estat, trencat, i perdut en gran part per taques d'humitat, sobretot part dreta. Document partit per ABC. Indicarem amb parèntesi les parts afectades. Illegible des de la línia 5 a la 11.

ABC

ABC

ABC

In Dei nomine. Novenrint universis quod die intitulata tercio decimo kalendas marcii, anno Domini Millessimo Trescentesimo Vicesimo Septimo, in presencia mei notarii et testium infrascriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum (Generale)^a consilio Cape(Sancti Petri de Caturcio) interes (...) est facta villa Berga, (...) / (...) ville predictae (...) monasterio monialium Vallis Laure transferri ad villam Berge (in loco) consilium et (...) abatisse et monasterii et conventui eiusdem (...) /3 (...) notario infrascripto (...) et pro omnibus quorum interest et intererit paciscentis et recipientis ac etiam legalem stipulacione (...) continente cum ipsi abatissa et conventus imperaverint (...) et (...) transferendi (...) ad ipsam villam Berge ipsi consiliari et universis propriis (...) / (...) decem et sufficient ad (...) dictum monasterium et facient in dicto spacio terre, clausuram

a. Borrós 6 lletres.

decentem, cum tapiis et crusta intus et foris et edificab(unt)
ecclesiam (decentem) et sufficientem et altaria et unium
(...)mens et extra et Capitulum (...) ...

/12 de (...) exceptis hiis que me (...) dicto loco de Vallaura
pro cellario et familia quam tenebunt in dicto loco de Vallaura
et predicte abatissa el conventus stavi (...) erunt in dicto
palau quecuisque in monasterio ediffi (...) decenter et honeste
(...) / residenciam in monasterio predicto (...) constituendo ad
si predicta omnia dicte abatissa et conventus recusaventur ad
implere quod dicti consiliarii et universitate non tenentur
neque (...)/ ab eo recipeo quo ipsa abatissa et conventus se
translaverit ad villa Berge infra unum annum facient eiusdem
abatisse et conventui clausurata (...) et duas vel tres domos
amplius utiliter que possent se (...) ipsum monasterium
transferri decenter. Et (...) sub (...) /15 ipsis abatisse et
conventui alia ad (...) supradicta sub (...) formis et
condicionibus sua predictis. Et predicta omnia et singula pro ut
(...) supra (...) consiliarii et universitatis fecerunt,
promisserunt fare et stipulata (...) abatisse et conventui licet
absentibus tanquam presentibus (...) / infrascripto nomina
dictorum abatisse et conventus et monialibus, etiam personis
quarum interest intererit et interesse pote et poterit
pacistenti et recipienti legitime stipulanti sub obligatione
omnium bonorum dicte universitate. Et renunciantur omni iuri
rationi et consuetudini quibus (...) possent contra predicta
iuvari.

/17 Est actum die et anno predictis. Presentibus testibus.
Sig+num Iacobus Rotlandi presbiteri, Iacobo Castelli, Bernardo
de Portolil, Petro Coram scriptoribus et Petro Focorb(...).

/18 Sig+num^b Guillermi de Nuce, notarii publici ville
Berge, qui predictos interfui et hec scribi fecit et clausit.

b. Signe autografat i decorat.

1327, octubre 2. Prats del Rei
Pere Fita i la seva muller Sibil.la, habitants de Prats, venen i concedeixen a perpetuitat a Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i a l'Esperta Pasqual, monja i cantora del monestir, el censal de cinc sous, sobre el tros de terre i trilla, en part plantat i en part no plantat, en el terme de Puigdemàger, sota el domini i alou de l'abadessa i monestir, pagador en la festa de Santa Maria d'agost. El preu de la venda és de 100 sous. Quan mori l'Esperta Pasqual, continuaran pagant. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 10. Perg.
 315/290. Lletra inicial una mica decorada.

Novierunt universi quod nos Petrus FFita et Sibilia, eius uxor, de villa de Pratis, gratis et ex certa sciencia, per nos et per omnes heredes et successores nostros presentes et futuros, / vendimus et titulo perfecte venditionis, tradimus et concedimus nunc et in perpetuum, vobis venerabili et religiose domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii Vallis Laure, et /3 vobis religiose Sperte Pascuala, monache et cantatrici ipsius monasterii Vallis Laure, licet absentibus tanquam presentibus et successoribus vestris in dicto monasterio, .Quinque. solidos monete / Barchinone, censuales, in et super quodam trocio terre et trillee nostro, in parte plantatum et in parte non plantatum in termino Podii de Mager, sub dominio et alodio vestri dicte / domine abbatisse et vestri monasterii antedicti. Affrontat autem trocium terre predictorum, ex una parte cum honore Guillermi Mercatoris quondam de Pratis, et ex alia parte cum hono- /6 re Raimundeti Rovira et in camino publico per quod itur de Pratis ad civitatem Minorise. Hanc autem vendicionem vobis facimus de predictis .Quinque. solidos censualibus, pure, / libere et absolute, sine aliqua condicione et retencione. Quem quidem

censum vobis facere et servare promittimus nos et nostri
successores pro dicto trocio terre vobis dicte / domine Sperte
Pasquale, vel illi seus illis cui vel quibus volueritis seu
mandaveritis annuatim, de cetero, in quolibet festo Sancte Marie
mensis augusti, et sic annuatim /9 per ipsos terminos bone et
legalis monete curribilis, pani et vino dum vobis fuerit vita
comes, sine aliqua dilacione, danpno et missione vestri et
uestrorum. In super promittimus / vobis dicte domine abbatisse et
vestris successoribus in eodem monasterio per firmam et legalem
stipulacionem, in manu et posse notarii infrascripti, hec a
nobis pro vobis et / vestro monasterio, legitime stipulanti et
recipienti, que nos et nostri successores vel illi obtinentes
locum nostrum in iam dicto trocio terre presentes et futuros,
dabimus trade-/12 mus et deliberabimus in pace vobis et vestris
successoribus in eodem monasterio aut baiulo vel procuratori
vestro presentibus et futuris, in loco de Solanellis vel illis
quibus vos / aut vestri successores duxerint, ordinandum censum
predictum .Quinque. solidarum in festo predicto, sine aliquo
contradimento, post obitum dicte religiose Esperte Pasquale
fran-/ chum et liberum ut predicatur, pro trocio terre, et super
ipso trocio terre predicto, promittimus bona fide. Quare cum hoc
publico instrumento in peerpetuum valituro, damus et cedimus
vobis dicte /15 religiose Sperte Pasquale, omnibus diebus vite
vestre. Et vobis dicte domine abbatisse et vestris successoribus
in dicto monasterio in perpetuum in dicto censuali, omnia loca
et iura / nostra voces, acciones reales, personales et alias
quascumque, que vobis competent vel possint competere in dicto
trocio terre racione censualis predicti. Constituentes vos in
predictis, / dominas et procuratores, tanquam in rem vestram
propriam, ad habendum ipsum censum, tenendum, percipiendum,
dandum, vendendum et alienendum et faciendum vestras semper et
/18 uestrorum successorum in dicto monasterio in omnibus
voluntates. Et cum hoc publico instrumento in perpetuum
valituro, inducimus vos dictas emptores de dicto censu et de
predicto tro-/cio terre, racione ipsius census in corpralem
possessionem pleno iure, ut in rem vestram propriam, hanc autem
vendicionem facimus vobis et successoribus vestris in dicto
monasterio, in-/perpetuum, pro precio .Centum. solidarum

Barchinone de terno, quos a vobis habuimus et recepimus numerando. Ideo renunciamus excepcioni dicte peccunie non numerate et precii predicti non /21 habiti et non recepti et doli. Et si hec venditio, plus nunc valet vel valebit de cetero precio supradicto, totum vobis et vestris remittimus atque damus. Renunciantes ex-/presse, legi qua deceptis in vendicione ultra dimidiam iusti precii subvenitur. Nos enim promittimus que faciemus vos et successores vestros in dicto monasterio et quos etiam / volueritis, predictum censuale facere, tenere, habere, percipere et possidere contra cunctas personas. Et de eviccione et legali guirentia utrique nostrum in solidum, obligamus vobis et /24 vestris generaliter et specialiter, trocium terra predictum, ad vestras ac vestrorum semper in omnibus voluntates, quam quidem obligationem, facimus vobis et successoribus vestris, et notario / infrascripto nomine vestri et vestrorum hec recipienti a nobis legitime stipulanti. Ad hec ego dicta Sibilia, cerciorata de iuribus et beneficiis meis per notarium infrascriptum, / promitto que contra predicta in aliquo non veniam. Immo quantum ad hoc, renuncio ipsi doti mei et sponsalicio et auxilio ac beneficio senatus, consulti velleiani et iuri /27 ipotecharum mearum. Et ad maiorem firmitatem, iuro per Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporalliter tacta, contra predicta in aliquo non venire. Et renunciamus / omni iuri rationi et consuetudini, contra hoc repugnantibus.

Actum est hoc sexto nonas octobre, anno Domini Millesimo Trecentesimo Vicesimo Septimo.

Sig+num Petri Fita. / Sig+num Sibilia, eius uxore, iurantibus predictorum, qui hoc firmamus et laudamus et ego dicta Sibilia predicta iuro.

Testes huius rei sunt Petrus Martini et Guillermonus Martini de Pratis.

/30 Sig+num^a mei Jacobi de Ulugia, regentis scribaniam
ville de Pratis, pro fratre Bernardo de Ribalta, rectore et
notario eiusdem, qui hoc scripsi et clausi.

a. Signe autografat i decorat.

1328, gener 13. Berga

Pere, abat del monestir de Santes Creus, i Ramon abat del monestir d'Escarp, reunits a la vila de Berga per manament de l'abat del Cister, Guillem, i per decisió del Capítol General de l'any 1328; notifiquen i presenten públicament la carta que l'abat del Cister va enviar a l'abadessa Cecília del monestir de Santa Maria de Valldaura, contestant a la seva petició, pel trasllat del monestir a la vila de Berga, ja que el monestir és en lloc miserable, militar i perillós per la vida corporal i la salut de les ànimes, de difícil avituallament i sense la deguda clausura. L'abat dóna el permís del trasllat, segons la proposta i l'acord pres per la universitat i vila de Berga, oferint un pati de terra suficient i decent, per poder fer una clausura decent, amb murs fora i dintre i una església. El lloc ofert és el dit " Els Palomers", a la vila de Berga. Una vegada vist, els dos abats cistercencs delegats ho aproven. Berga, comarca del Berguerdà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 11. Perg.
700/420. Mal conservat, molt fluix, algunes taques i un doblec vertical en tota meitat del pergami. La "I" inicial gran i molt decorada, i amb signe de la creu. Al revers indica: La concessió feu lo reverendisim Cistells a la abadessa de Val Laure per mudar en la vila de Berge en lo an de 1326.

In Dei nomine. Noverint universi quod nos ffrater Petrus, Dei gratia abbas monasterii Sanctorum Crucium, Terraconense provincie, et frater Raimundus, eadem gratia abbas monasterii de Scarpaii, Ilerdense dioces(is) (suc)cedentes^a, nos recepisse quandam literam apertam et sigillatam, sigillo reverendi patris ac domini Domini fratris Guillermi, Dei gratia abbatis Cistercense, nobisque presentatam pro venerabilem et / religiosam dominam Ciliam, Dei gratia abbatissa Valle Laure,

a. Illegible per doblec del pergami, interpretem.

Ordinis Cisterciensis, tenor cuius quidam littere talis est.

Nos frater Guillermus, abbas Cister, notum facimus universis presenti literas in (procuri)^b, quod anno Domini M^o CCC^o vicessimo octavo, tempore Capituli Generalis, facta fuit diffinicio que sequitur in hoc verba, peticio abbatisse Vallis Laure in Cathalonia, cura /3 earum monasterium sit et fundatum exteriter in loco misero et periculoso in vita corporali et salute animarum. Et ideo petunt ut ad expensas universitate de Berga, ad locum congre[m] in territorio ipsius universitati, transfferatur comitu Generale Capitulum, abbatibus de Sanctis Crucibus et Scarpio ut ad dictum locum accedentes de concensu diocesis, ordinent et faciant in ple-/naria ordinis potestate, quod eis pro utilitate loci dicti monasterii videbitur faciendum, attendans autem dictum Capitulum, affectionem et donacionem universitatis dicti loci de Berga, quam habet ad nostrum ordinem et ad ipsum locum recipit omnes benefactores, fundacionis nove monasterii ante dicti, in bonis spiritualibus ordinis universi in vita par(itus)^c et in morte / in cuius rei testimonium sigillum nostrum presentis duximus opponendum. Dati in (Avi)nione^d, anno et tempore quibus supra.

Qua litera, nobis presentata et de continentis in ea requisiti pro dictam religiosam abbatissam, tanquam filii obediencie volentes deffere humiliter mandatis dicti dominis abbatis cisterciense et Capituli Generali ordinis nostri, accessimus personaliter ad locum /6 a villam de Bergam et ibidem personaliter constituti, simul cum dicta domina abbatissa et quibusdam monialibus sui monasterii, fuit ab eadem nobis suplicantum et suplicando requisitum ut ei et eius conventui licenciam concederemus transfferendi in territorio universitati ville Berge dictum monasterium Valle Laure, cum dictum monasterium sit nunc situm in loco militis et in loco militum accione et mili-/tum ascritto, in quo in earum necessitatibus victualia et alia necessaria ad sustentacionem vite earum sine

b. Borrós, falta 1 paraula.

c. Illegible per fluix.

d. Borrós, interpretem.

magna difficultate habere nequerint, et quia dictum monasterium est in tali loco fundatum, que sine periculo honestetis morari non possunt, cum existat sine debita clausura, nec etiam claudi posset, propter adversam loci dispositione, et in quo meliorari non possunt, / per piam donacionem fidelium, que loca eidem proxima sunt misera et ab (bonorum)^e hominum conversacione remota, maxime qui Universitas et probi homines ville Berge, pia donacione ducti perpetue dictam translacionem faciendam et concedendam, donare et concedere promiserunt fundum et patium terre decens et sufficiens ad construendum in eo /9 monas(terio) (an)te^f dictum, et ipsum monasterium operiri et ecclesiam et alia, cum instrumento publico continentie subsequentis.

In Dei nomine noverint universi quod die intitulata (tridecimo)^g kalendas marcii, anno Domini Millesimo CCC^o vicesimo septimo, in presencia mei notarii et testium infra scriptis ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum / (Generale Consili)o^h ad vocem tube et preconii in Capella Sancti Petri de Caturcio, pro ut moris est fire in ville Berge. Consiliarii et Universitas ville predictae, cupientes et totis desideriis affectantes monasterium monialium Valle Laure transfferri ad villam Berge in loco decenti, quo circa et vocata dicti consiliarii et Universitas, convenerunt et / promiserunt bona fide et firma stipulacione domine Cilia, Dei gratia abbatisse dicti monasterii et conventui eiusdem monasterii, licet absentibus tanquam presentibus, in posse mei dicti notarii infrascripti, pro ipsis et pro omnibus quorum interest et intererit pacistentis et recipientis ac etiam legitime stipulantis ex incontinenti cum ipsi abbatissa /12 et conventus, impectaverint licenciam et facultatem transferendi dictum monasterium ad ipsam villam Berge, ipsi consiliarii et Universitas propriis sumptibus ipsorum, ement patium sive patium terre decens et sufficiens, ad concedendum, in eo dictum monasterium, et facient in dicti spacio terre clausura decentem,

e. Borrât per taca d'humitat.

f. Tacat, interpetem.

g. Borrós, interpretem.

h. Tacat, quasi illegible, interpretem.

cum tapiis et crusta intus et foris, et ediffica- /bunt ibi ecclesiam decentem et sufficientem, et altaria et corum similiter, cum tapiis incrustatis intus et exter, et capitulum, dormitorium, reffectorium et locutorium sufficiencia et decencia de tapiis similiter incrustatis intus et exter, et claustrum in medio, et cellarium et coquinam et domos infirmarie, videlicet dormitorium reffectorium, coquinam et disspenssam et / hospicium similiter ad opus ipsius abbatisse et domos ad opus visitorum et omnia ista erunt infra ipsam clausuram, et ortus et cimiterium et patium etiam erit tale, et ita latum pro domum moniales si voluerint, poterunt similer facere, decim vel duodecen cameras, et domus predicte erunt cohoperte decenter. Et pro etiam facient ibidem domos /15 ad opus familie dictorum abbatisse et conventus et pro fenestre necessarie erunt, spisse rexate cum rexii defferro. Et faciant dicte abbatisse et conventui, unum cimbalum et unam campanam. Convenerunt etiam dicte abbatisse et conventui, que nullum edifficium vel hospicium fiat circa ipsum monasterium infra spacium decens et suficiens. / Convenerunt etiam et promiserunt, que intus monasterium in mitent aquam per regueriam cohopertam decentem et sufficientem. Convenerunt in quam dictis abbatisse et conventui que res dicti monasterii non mitent neque ponent in questiis, tolltis comunibus, exaccionibus, vicinatibus seu aliis servitutibus quibuscumque, et que etiam deffendent iura et privilegia / ipsorum abbatisse et conventui contra rectore Berge sumptibus propriis dicte (U)niversitatisⁱ, si forte idem rectore pro sepulturis, oblacionibus vel luminariis legatis seu pietanciis seu aliis piis donis, vellet infringere iura et privilegia, dictorum abbatisse et conventus deffendent etiam propriis sumptibus ipsius Universitatis iura et bona que ipsi /18 abbatissa et conventus habent infra honorem de Portella et terminum de Gerundella, contra ipsum dominium de Portella. Si forte ipse dominus de Portella, propter ipsam translacionem monasterii, dictorum abbatisse et conventus vellet ipsos, abbatissam et conventum iniuriari in dictis bonis ipsorum abbatisse et conventus. Et predicta omnia singula dictis abbatisse et con-/ventum, promiserunt sub tali condicione quod

i. Tacat, interpretem.

dicti abbatissa et conventus huic u(sque)^j ad unum annum imperterent licenciam transferendi monasterium predictum, et impertata licencia que dicti consiliarii et Universitas teneantur emere incontinenti dictum patium et incipere operari ipsum monasterium et clausuram in dicto patio, et empto dicti patio et incepto / dicto opere que dicti abbatissa et conventus habeant et debeant se transferre, cum toto convento et omnibus bonis ipsorum monialibus ad palacium ville Berge, exceptis hiis que necessari habebunt in dicte loco de Vallaura, pro cellario et familia, quam tenebunt in dicto loco de Vallaura, et pro dicti abbatissa et conventus, stabunt et erunt in dicto /21 palacio quo (...) ^k et que postea faciant semper residencia in monasterio predicto de novo construendo. Ab si dicta omnia, dicta abbatissa et conventus recussaverint ad complere pro dicti consiliarii et Universitas, non teneantur neque sint astricti ex obligacionibus aut promissionibus supra / (...) ^l abbatisse et conventis que habeo tempore quo ipsa abbatissa et conventus se translatavit ad villam Berge (...) ^m unum facient e(ius)dem abbatisse et conventus, clausuram, ecclesiam et reffectorium debitorum decentum et duas vel tres domos amplius altere que possunt se ad / ipsum monas(terium) (...) ⁿ. Et postea subsequenter faciant (ipsis) abbatisse et conventui alia edificia supradicta, sub modis formis et condicionis supra dictas. Et predicta omnia et singula per (...) supradicta sunt et expressata dicti consiliarii et Universitas, fecerunt, promiserunt pacti et stipulati fuerunt dictis abbatisse /24 (...) ^o presentibus et mi notario infrascripto, nomine dictorum abbatisse et conventus, et pro omnibus extrania personis quarum interest, intererit et interesse potest et potere, pacisenti et recipienti ac etiam legitime stipulanti, sub obligacione omnium bonorum dicte Universitatis. Et renunciaverint omni iura racioni, / et cum (...) ^p quibus possent contra predicta iuvarii.

j. Borrós.

k. Borrós, falten unes 50 paraules.

l. Borrós, falten unes 30 lletres.

m. Borrós.

n. Borrós.

o. Idem.

p. Idem.

Quod est actum die et anno predictis, presentibus testibus Iacobo Rotlandi, presbitero. Iacobo Castelli. Bernardo Dez Ponal. Petro Coram et Petro Socorp.

Sig+num^q mei Guillelmi De Nuce, notarii publici ville Berge, qui predictos interfui et hoc scribi feci et clausi.

(...)grex^f / (...)s Berge magnum dicta abbatissa et eius conventus sucipient in (...)t. Id (circo) (...)u omnibus rationibus supra dictis et aliis quem plurinis ex quibus videntur ille IIII° (cacc) quibus de iure translatio mane fieri potest circa dictam translacionem fieri requisitam concurrere visoque per nos et pluries visitato /27 (dicti)v monasterio et omnibus meis subiector visoque loco ad quam dictum monasterium postulatur transferri visis et auditis allegacionibus quibusdam, nobis missis per partem nobile domine Marquesie de Portella, uxori nobile Petri de Fonoylletto et super omnibus supradictis habita instruccione plenaria et deliberacione sufficienti cura aliquibus monachiis nostri ordinis, / qui per longa tempore dictum monasterium visitarunt consilio que habitu plusque bonorum visorum dies et anno infrascriptis. Ex potestate nobis concessa per dictum dominum abbatem Cistercense et ipsum Capitulum Generalem, et quia regularia ordinis predicti expressint carte predictis subiectis et urgentibus dictum monasterium in territorium Berge predictum, determinamus, declaramus / fare translatum et de remendo et declarando, concedimus et ordinamus atque licenciam prestamus dicte domine abbatisse et eius conventui, translationem fore faciendam de ex monasterio ad dictum locum de Berga. Delicet in loco vocato dez Palomers, per nos proviso, ordinato et destinato et per proceres Berge dicte Universitatis, dictis abbatissa et eius /30 conventum concessio quam quidem locum ad monasterium construetus

q. Signe autografat i decorat.

r. Illegible 4 lletres.

s. Borrós, falten 4 paraules.

t. Idem.

u. Tacat, falta 1 paraula.

v. Borrós una paraula

reputamus cong(...)^w et honestum iure ecclesie (...)^x ipsius ville Berge, in omnibus semper salvo suplicantes et suplicando requirentes reverendum patrem ac dominum Domini A. miseracione divine, Urgellen episcopum, quia sua paternita dignavis dicte translacions et ordinacioni suum prestare assen-/ssum (...)^y pro in dicto loco et monasterio Valle Laure, dimitatur presbiterum qui divina officia perpetuo ibidem valeat celebrare.

Quod est actum idus ianuari, anno Domini Millesimo CCC^o Vicesimo Octavo.

Sig+num ffratris Petri, Dei gratia abbas monasterii predicti, qui predicta laudamus, concedimus et firmamus. Sig+num fratris Rai-/mundi, (Dei)^z gratia abbatis monasterii predicti, qui predicta laudamus, concedimus et firmamus.

/33 Testes (huius rei sunt)^{aa}: Sig+num Raimundus Calvo, hospitalarius monasterium Sanctorum Crucium. Ffro. Petrus de Cumbis, subprior dicti monasterii. Et frater de Niceus Vadulsi subprior monasterii de Scarpio. Petri de Sancte Cruce. Arnaldus Roma, iuriperiti. Petrus de Castro, iuriperitus de Calaf. Bernardus de Costat et Guillermus Marti dez Prat.

/ Ego Guillermus de Padriniano, notarius publicus Berge, hoc scribi feci et clausi hoc meo Sig+no^{bb}.

w. Tacat.
x. Borrós.
y. Borrós.
z. Borrós, interpretem.
aa. Id.
bb. Signe autografat i decorat.

1328, maig 7. Puigcerdà
*Acta de mutació i problemes sorgits amb el bisbat d'Urgell,
 pel trasllat del monestir de Santa Maria de Valldaura
 a la vila de Berga, i amb l'oposició manifesta de la
 priora i algunes monges, recolzades pel bisbat d'Urgell.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 12. Perg.
 555/305. Mal conservat, amb taques d'humitat,
 especialment a la part baixa, i un forat petit.
 Al revers indica: Acta sobre la mutació de les monges
 de Val Llaura a la vila de Berga ja feta en lo any
 1326. Possem en parèntesi petites interpretacions.

Pateat universi quod die et anno infrascriptis, in
 presencia mei notarii et testium infrascriptorum, Iacobus
 Rotlani, procurator et ycomamus venerabilis domine abbatisse
 monasterii Vallis Laure, Urgellensis diocesis, ad hoc
 specialiter constitutus cum instrumento publico inde facto, die
 intitulata predie mensis iannuarii, anno subscripto per /
 Iacobus de Ulugia, regentem scribaniam ville de Pratis pro
 ffatre Bernardo de Ribalta, rectore et notario eiusdem,
 personaliter constitutus ante presencia reverendi in Xhristo
 patris ac domini Domini Arnaldi, divina providencia episcopi
 Urgellen, in villa Podii Ceritani, in domo episcopali,
 presentavit eidem domino episcopo nomine /3 quo supra et per me
 subscriptum notarium coram ipso legi feci quandam literam
 papiream patentem, reverentissimi domini Johannes, Dei gratia
 Alexandrine Sedis Patriarche ac ministratore ecclesie
 Terraconnense in spiritualibus et temporalibus a sede
 apostolica, deputati suorum sigillo in dorso munitam, cuius
 series / sequitur per hec verba.

Johannes, Dei gratia Sancte Alexandrine Sedis Patriarcha,

ac administrator ecclesie Terrachonense in spiritualibus et temporalibus a sede apostolica, deputatus venerabili fratri nostro Arnaldo, per eiusdem episcopo Urgellen, salutem et sinceram in domino caritatem, pro parte venerabilis / et religiose abbatisse monasterii Vallis Laure, ordinis Cisterciense diocesis Urgellen, fuit expositum coram nobis ex etiam per venerabilem abbatem Cisterciense, comissio facta fuerit, religiosis abbatibus monasteriorum Sanctorum Crucium, et de Scarpio, ut idem abbates de consensu tamen vero possent in /6 loco idoneo et honesto iuxta villam de (Bergam)^a dicte diocesis, monasterio Vallis Laure eiusdem vestre diocesis, ex certis casis transferre seu etiam transmutare ipsi abbates requisito vestro assensu, non tamen obtento ad dictam villam personaliter accesserunt, decretaveruntque, ordinaverunt et declaraverunt, / habita primitus deliberacione plenaria super unos et in(co)nendus que animam dicte abbatisse et Universitate dicte ville de Bergua movebant dictum monasterium in territorium Berge, fore transferendum ne non et auctoritate dicti abbatis Cisterciense, dicte abbatisse licenciam concesserunt transfferendi / et construendi monte ipsum, in quodam loco vocato des Palomers, iuxta villam predictam eidem assignate. Et nichilominus, ante dictam donacionem ut primititur, et in ipsa donacione et post vestrum assensum, ipsa abbatissa vel eius procurator ut assentiu requissunt, quem vos ut intelleximus /9 totaliter denegastis asserendo intercerera que priorissa dicti montasteri, cum quibusdam monialibus dicte transmutacioni opponentibus, si dictus consensus per vos prestaretur, cum instrumento publico appellavit verum cum inpremissis utilitas monasterii et monialium sit preceretis attendendam. Et ideo ffraternitatem / vestram requirimus et rogamus quatenus, utilitati et paupertati dicti monasterii compaciendo et quantum cum deo pateritis vestrum ad premissa assensum velitis prestare. Et erit phermum nobis gratum. Et date Valencie idus aprilis, anno Domini M° CCC° vicessimo nono.

Qua litera presentata Iacobus / Rotllani predictis, procuratorio nomine quo supra, supplicavit et requisivit cum ea

a. Borrat per humitat, interpretem.

humilitate qua decint domini dominum episcopum ut requisitionem dicti domini Johannis, Alexandrine Sedis Patriarche et generalis aministratore predicti, contenta in dicta sua litera et alia contenta in dicta litera /12 debeat effectui mancipare et translationi contente in eadem litera assenssum suum benigniter prestare. Ab in sui deffectum, salvo semper suo honore et reverencia haberent recurrere ad dictum dominum patriarchae et eius vicarios in sede Terrachonense per eum deputatos eius deffectum seu / neligenciam in premissis ut convenit supletur, de quibus omnibus dictus Iacobus Rotlandi, procurator predictis et nomine quo supra iussit fire publicum (instrumentum)^b notarium infrascriptum.

Quod est actum III° nonas madii, anno Domini Millesimo Trecentesimo Vicessimo Nono, in presencia et testimonio / venerabilium dominorum Bernardi de Aragallo, Guillermi de Alb canonicem Urgellen. Nobilis Sicardi de Lordato et Petri de Espeluncha, officiali Ceritane; et Raimundi de Mogroyn presbiteri. Postam vero die intitulata predie nonas madii, dictis dominis episcopis respondis predictis ut inferius /15 et (con)tinetur^c. Ad contenta in dicta litera respondet cum reverencia qua detet dictus episcopus cum sibe fuerit cum instrumento publico presentata, et dice verum esse quod in translatione dicti monasterii, fuit eius requisitus assensu et dici dare hoc tractaretur, pendente tractatu supervenit procurator / nobilium Petri de Fonoylletto et domine Marchessie, uxor sue, heredum patronorum et institucionum dicti monasterii ut fuit propositum coram eo, ac priorisse et querundam aliarum dicti monasterii monialium contradicentium et se opponentium, qui dixit et requisivit dictum episcopum, cum instancia qua potuit ne / per ipsum episcopum dictis prestaretur assensus, allegans quasdam rationes quibus prepedientibus ipsa translatio fire non debet, et nichil omnibus ne dictis prestaretur assensus in vocem appellationis pro rupit, cui appellationi ob reverenciam superiorum, dictis episcopis (r)etulit pro ut de iam fuerat faciendum /18 et sit prepediente dicta appellatione,

b. Borrât per forat, interpretem.

c. Borrós, interpretem.

dictus assensus prestitus non fuit. Ideoque si pendente dicta appellacione, dictis episcopis potest debite aliquid innovare, dicti reverentissimi prioris ac domini domini patriarche, sinceritas hoc discretat quia et in huius et aliis est peratus eius mandato et con-/silio inherent et humiliter obedire. Et hanc responsionem pote continuari ipsi in instrumento predicto, per me notarium infrascriptum, que quidem responsio fuit facta die et anno predictis, per predictum dominum episcopum in presencia et testium: Guillermi de Alb, predicti. Mat(heo)^d de Alb, et Stepheani Columbi, rectoris / de Hux. Quaquidem responsione per dictum dominum episcopum facta incontinenti, dictus procurator dixit respondendo contentis in responsione predicta, quod non obstantibus responsis per predictum dominum episcopum tenetur dictis dominis episcopis, prestare assensum suum in translatione de dicto monasterio facienda /21 ut peritur non obstante oppositione seu appellacione interessa per partem alteram nam scriptum cum quod quocumque maior pars Capituli et Senior aliquid ordinat ad comodum et utilitatem ecclesie illa ordinatio debet et potest ad effectum per diti appellacione (eum) contra(di)ccione minore partis Capituli inter /cecta non obstante (possum) quod (...) ^e causam poneret contradicendi pro ut iura canonica hoc innumer ut extra de hiis que fuit a maiore parte Capituli, Capitulo primo. Et sic non obstante predicta contradicione seu appellacione, est per dictum dominum episcopum, assensus / prestandus translationi predictae fieri de nec debet diffi(...) ^f sui sub pretextu requisicionis consilium a reverendo domino in Xhristo, Patre Patriarcha Alexandrine et generali aministratore ecclesie Terraconense, cum per suas literas iam voluntatem suam, eidem domino episcopo reseravit. Et presen-/24 tem responsionem et ussit respondi in fine (dicti)(...) ^g.

Actum die et anno supra proxime dictis et in presencia et testimonio testium supra proxime positioni.

d. Illegible.

e. Doblec, falten unes 36 lletres.

f. Taca i doblec, idem.

g. Taca, falten 3 paraules.

Quo facto die intitulata nonas madii anno predicto, dictus dominus episcopus respondit dicte replicacione, dicens, quod alleguatos facta in ipso salva / gratia replicantis non procedit ex veris (...) ^h partis capituli non est admitenda ubi etiam instam et ra (...) ⁱ proponeret, cum textus de contrario sit ibidem. Quare non obstantibus replicatis perseverat in responsione prima, quam simul hic proposita / repetita herim adiciens, que si dicto (...) ^j que non obstante contradicione et apellatione predicte (...) ^k debant prestari assensus, et quod pacietur ob reverenciam ipsius, que ipse qui maior est et super possit salvo iuri dicti episcopi et rectoris ecclesie Berge, dicte /27 translacione prestare assenssum. Et hanc (...) ^l episcopus iussit et inseri et continuum cum hoc prese(nti) publico instrumento.

Quod est actum die et anno proxime dictis (inter) seriam et testimonio nobilis Sicardi de Lordato predicti, et discreto Guillermi de Alb, canonici supradicti.

/ Sig+ num^m mei Raimundi Guillermi de Lorato, publici Podiceritani notarii. Qui (...) ⁿ et publicavit, cum raso et emendato in VII^a linea ubi dicitur, abbatisse, et in XII^a ubi dicitur, ab in sue deffectum.

h. Idem, 6 paraules.

i. Trencat i tacat, falten 2 paraules.

j. Taca gran, 4 paraules.

k. Trencat, dos paraules.

l. Taca gra, 5 paraules.

m. Signe autografat i decorat.

n. Taca gran.

1328, novembre 16. Cardona
Pere Fagona, escriptor públic del notari Arnald de Martorell, fa públic davant dels testimonis Bernat de Podio Pilato, del frare Ramon Calvó de l'Orde del Cister i Berenguer Durban, que Jaume Rotllan, presbíter de la vila de Berga i procurador en nom de l'abadessa Cecília del monestir de Santa Maria de Valldaura, presenta la carta en què Guillem, abat general del Cister, dóna licència al monestir per trasllardar-se a la vila de Berga. Demana al bisbe d'Urgell que res negui.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 13. Perg.
 380/350. Mal conservat, borrós i fluix amb taques d'humitat a la part superior esquerra i a la d'abaix. La primera lletra decorada.

Noverint universi quod in presentia mei Petri Sagona, scriptori publici et iuriti instantiam territorio pro venerabili Arnaldo de Martorello, notario publico eiusdem et Bernardi de Podio Pilato / presbiteri, et fratri Raimundi Calvonis, de Ordine Cisterciense, Berengari Durban, testium ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum, die mercuri, hora terciæ que fuit sextodecimo kalendas decembre, /3 anno Domini Millesimo Trecentesimo vicesimo octavo. Iacobus Rotllan presbitero ville Bergue, procurator et nomine procuratorio domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii Sancte Marie / de Vallis Laure, diocesis Urgellen, de qua procuratione mi dicto scriptore, plene constat per publicum instrumentum ad infrascripta faciendum suficiens et completum constent quarto / idus novembre anno Domini Millesimo Trecentesimo Vicesimo octavo, clausum et signatum per manum Bernardi Bassa, rectore ecclesie de Sancti Domii, diocesis Vicensi, constitutus /6 personalier in monasterio Fratrum Minorum terratori, ante presencia reverendissimi in Christo patris et domini domini fratris

Petris, Dei gratia abbatis monasterio Sanctorum Crucium, / nomine procuratoris dicte domine abbatisse presentavit, et per me dictum scriptore publice legi fecit eidem domino abbati quandam literam perguameneam, patentem sigillo pen-/dunt core abbe reverendissimi patris ac domini domini fratris Guillermi, abbatis monasterii Cistercien sigillatam, cuius tenor de verbo ad verbum sequitur in hunc modum.

(Nos frater /9 Guillermus, abbas Cistercien, notum facimus universis presentis literatas inspecturis, per anno Domini Millesimo Trecentesimo vicesimo octavo, tempore Capituli Generalis, facta fuit difinicio, / que sequitur in hec verba, peticio abbatisse Valle Lauree in Catalonia, cum earum monasterium sit et fundatum exitit erit in loco misero et periculoso in vita corali et salute / animarum. Et ideo ponint ut ad expensas Universitatis de Bergua, ad locum congronium in territorio ipsius Universitatis nos facetur comitit Generale Capitulum abbatibus de Sanctis /12 Crucibus et Scarpio, ut ad dictum locum accedentes, de consesu dictorum, ordinent et faciant impleant ordinis potestate quod eis, pro utilitate loci dicti monasterii / videvitur facendum. Attendentes autem dictum Capitulum assencione et donationem Universitatis dicti loci de Berga, quam hanc ad nostram ordinem et ad ipsum locum recipit omnes / benefactores fundacionis nove monasterii ante dicti in bonis specialibus ordinis universis in vita pariter et in morte, in cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus /15 duximus et ponendum datum indivissione anno et tempore quibus supra.

Et nichilominibus, dictus Iacobus Rotllan, nomine procuratorio supra dicto, cum magna instancia ex parte reverendi-/ssimi domini abbatis Cisternci, scripti requisium predictum dominum abbatem Sanctorum Crucium, que ipse una cum domino abbate de Scarpio debeant scribere, reverendissimo in Christo patris / domino domino episcopo Urgellen, ad faciendum et complendum omnia et singula in predicta virtute domini abbati

Cisternci, contenta iuxta pietite dicte litere (...) ^a /18 ali dixi et protestatus fuit dictus Iacobus, nomine procuratorio quo supra, per dictum dominum abbas finiter salva eius honore negligens vel remissis in predictis, quod non (...) ^b dit. / Et si propter negligenciam seu remissionem, domini abbatis predicti, aliquod danpnum eveniret dicte domine abbatisse seu eius monasterio, veniret ex culpa et negligencia / dicti domini abbatis, de quibus omnibus et singulis supra dictis, predictus Iacobus, nomine procuratorio quo supra, mandavit scribi fere publicum instrumentum per me scriptorem predictum.

Quam /21 quidem litteram predictam cum ego dictus scriptor legere incepissem, dictus dominus abbas dixi que habebant eam pro lecta, et incontinenti respondit ut sequitur.

Cui littere et requisi, / nomine dictus dominus abbas Sanctorum Crucium, respondit que in instanti est paratus facere litteram patentem reverendo in Christo, patri domino Arnaldo, divina providencia episcopo Ur-/gellen, infra cuius diocesis est dictum monasterium situatum, et sim cuius auctoritate dicta translatio sive permutatio, non posset duti ad essem plenarium, in qua litera ex parte sua et dominum /24 abbatis de Scarpio concommisarii sine intendit cum rogare et requirere quarum premisse transmutationi suum benigne presto assensum, vel si forte predictis personaliter / ad eos noluerit pro maneat sibi die mercredi et locum ubi possit una cum dicto domino episcopo, super predictis procedere pro ut fuerit rationis. Et ad diem predictum est paratus ire / et procedere in animo meo fuerit, secundum formam comissionis sibi fece in negocio supradicto. Et predictam responsionem iussit dictus dominus abbas nisi in fine /27 (...) ^c lite(ris) (...) (requisicionis predictorum et pro ut feri) (...) ^d ad vel alia publica vel pura instrumenta notario quos per ipsum fuerint requistu per me scriptorem predictum.

a. Doblec, falten unes 5 paraules.

b. Borrós, falta 1 paraula.

c. Borrós, falten 3 paraules.

d. Borrós unes 8 paraules, interpretem en part.

Que fuerit facta die / anno quibus supra, presentibus
testibus supradictis et mi dicto scriptore.

/ Sig+num^e Arnaldi de Martorello, presbiteri notarii
Cardone, vice cuius dictus Petrus Fagona, predictis interfuit et
hec scribi fecit.

/30 Ego Petrus Fagona hoc (...) ^f (Arnal)di de Martorello,
Terracone notario, die et anno prefixe.

e. Signe autografat i decorat.
f. Borrós, falten 4 paraules.

1329, gener 9. Berga

Trasllat fet per Raimon Dolvan, batlle i jutge ordinari de la vila de Berga, de la escriptura en el registre Curial de la batllia de Berga, en que els cònsols electes de Berga, fan una tasació i estimació de les terres on es construirà el nou monestir de Santa Maria de Valldaura. El cost previst és de 5.000 sous barcelonins. Terme de Berga, comarca del Berguerdà.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 14. Perg.
405/215. La lletra inicial decorada.

Hoc est translatum sumptum fideliter intervenientibus auctoritate et decreto venerabilis Raimundi Dolvan, baiuli ac iuditis ordinarii ville Berga pro domino rege, a quadam scriptura in registro Curiae baiulie ville Berge, / posita et scripta per Berengarium Cardona, scriptorem regentem scribaniam Curie ipsius pro dominico Debistarra, publico scriptore eiusdem, eo tempore quo venerabilis Raimundus de Cumbis, tunc officium baiulie Berge, /3 exercebat pro domino rege, et discretus Arnaldus Roma erat eius assessor. Cuius quidem scripture tenor sequitur in hunc modum.

Anno Domini CCC^o vicesimo nono, die quinto idus ianuarii, Bartholomeus / Cardona, Raimundus Guilaberti, Machteus Juncar, Guillermus de Padriniano et Bernardus de Cossart, draperius. Electi pro consules ville Berge, et iurati ad extimandum patia destinata pro monasterio Valle Laure, / construendo in eiusdem scilicet, ortum et columbarium. Iacobi de Alodio ab integro et quandam vineam et terram. Raimundi de Canalibus rect(o)^a dictum

a. Tacat, interpretem.

ortum de quadam Ripa grossa a aval, recta linea /6 versus dictum ortum, rectaque linea cantoni orti Petri Baladret, ayant dample in dicta vinea sicut est frons orti dicti Iacobi de Alodio, et partenditur usque in torrente qui est in capite dicte vinee et terre dicti Raimundi / de Canalibus. Qui quidem extimationes dixerunt pro iuramentum, in presencia venerabilis Raimundi de Cumbis, baiuli Berge pro domino rege, et Arnaldi Roma, eius assessore que ortus et columbarium dicti Iacobi / de Alodio, ab integro valet bono arbitrato ipsorum et valere potest (minimi) extimacione .Tria Milia. solidos Barchinone, et dicta vinea et terra dicti R. de Canalibus, .Duos Millie. solidos Barchinone, pro ut superius confrontatur et /9 limitatur. Que extimacio fuit facta in hospicio Barholomei de Alodio, presentibus nobili Guillermo de Cervilione, venerabili Petro de Aquilone milite, Raimundo de Cumbis baiulo predicto, Bernardo / Bartholomei de Berga^b, Bernardo Dolvan, Petrus de Fornellis, consulibus dicte ville, Bartholomeo de Alodio et pluribus aliis.

/ Sig+num R. Dolvan, baiuli ac iudicis ordinarii ville Berge pro domino Rege, qui inspecta scriptura predicta pro Berengarium Cardona, scriptore predictum in dicto registro, sub dicto kalendario scripta, ipsasque cum /12 presenti suo transumpto in suis presencia, diligenter comprobata ex parte domini regis auctoritatem suam impendit periter et decretum.

Ego namque Berengarius Cardona, scriptor predictus, qui dictam scripturam die et anno pre-/dictis, in registro predictis scripsi, et presentem quem auctoritatem et decretum demandam dicti venerabile baiuli, hic apposui et scripsi, die intitulata quarto nonas augusti, anno Domini M^o CCC^o tricesimo quatro, / presentibus testibus, Benardum de Cossart draperius, Bernardo de Salau presbitero, et Petro Coram scriptore, et hoc meum Sig+num^m appossui in testimonium premissorum.

b. de Berga, interlineat.
m. Signe autografat i decorat.

/15 Sig+numⁿ mei Bernardi Baladreti, notarii publici ville Berge, auctoritate Raymundi de Gerundella, vicarii perpetui ecclesie eiusdem, qui hoc translatum actam originali scriptura fideliter scribi feci et translatare, cum supraposito in decima linea ubi dicit, de Berga, et clausi dies intitulata nonas augusti, anno Domini M^o CCC^o XXX° quarto, / presentibus testibus Petro Maleri Peratori' et Jacobo filio eius.

n. Signe autografat i decorat.

154-B

1330, abril 1. Berga
*Fra Raimon de l'Estany, proposa la fundació d'un monestir de
Fra Menors als habitants de Berga, els quals ho accepten
unànimament.*

A. ACFMB. Berga, Perg. 290/295. Bon estat.

Noverint universi quod die dominica festo Ramis Palmarum, intititata kalendis aprilis, anno Domini Millesimo Trecentesimo Tricesimo, in presencia mei notarii et testium infrascriptorum. Frater Raimundus de / Stagno de Ordine Fratrum Minorum, existetis personaliter in ecclesia parrochiali ville Berge, in cadafalco saie loco, in quo predicatur verbum Dei, hora misse ante consecracionem corporis Domini nostri /3 Ihesum Xpi., quasi infine sui sermonis, dixit, et proposuit coram populo in dicta ecclesia congregato, qua hora magna populi ipsius multitudo constituta erat in dicta ecclesia, si placebat eidem, quod Domus Mi-/norum fieret in dicta villa: Qui populus respondit communiter , et dixi, que sic. Item dixit eidem populo si placebat sibi quod dicta Domus fiet sicut illustrissimus dominus Rex et illustris domina / Elionor, eius consors, Dei gratia regina Aragonum, et illustris domine Eliesendis eadem gratia, regina Aragonum, relicta ab excellentissimo domino domino Jacobo, bone memorie Aragone /6 rege et probi homines ville facere vellent et ordinarent : Qui populus respondit communiter, et dixit que sit. Quibus sic dictis factis et concessis, dictus frater Raimundus de Stagno, / in dicto cadafalco existens, mandavit feri de eisdem per me notarium infrascriptum, hoc publicum instrumentum in testimonium premissorum.

Quod est actum, diet el anno, et hora ac loco predictis.

/ Presentibus testibus: Laureano Salvat, Guillermo Viveri, presbiteris. Arnaldo de Condeminis. Raimundo de Ripparia. Berengario de Prixana, scriptore. Ni-/9 colao de Pontibus. Bernardo d'Olost, et aliis pluribus.

/ Sig+num^a mei Guillermi de Nuce, notarii publici ville Berge, qui predictis interfui et hec scribi feci et clausi.

a. Signe autografat i decorat.

1331, març 18. Església Sant Andreu de Sagàs
Ramon Casanovas i seva esposa Saura, de la parròquia de Sagàs, es reconeixen homes propis del monestir de Santa Maria de Valldaura, convent i abadessa. Prometen a l'abadessa Elisenda i convent, obeir i respondre com a senyor natural. Fan homenage de mans i oral. Terme de Sagàs, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 15. Perg.
 235/115. Mal conservat, borrós i fluix, especialment a la part inferior.

Sit omnibus notum quod nos Raimundus de Casanova et Saura uxor eius, permanentes in parrochia de Sagas, gratia et excerta / sciencia, recognoscimus cum testimonio huius publici instrumenti, esse nos et prolem nostram natam et nascituram, proprios homines, et quos /3 monasterii beate Mª Valles Lauree et abbatisse et conventus eiusdem, promittentes eidem Elishendis, abbatisse con-/ventus, obedire in omnibus licitis et honestis et respondere de vera subiectione, et de omnibus aliis de quibus et super quibus homo / tenetur et debet obedire et repondere suo proprio domino naturali, et esse inde legales et fideles dicto et facto, sicut eius mobilia ha-/6 bitacio civitatum, villarum, opidorum aut cuiuscumque alterius loci, racione, privilegii seu franchitatis, possimus nos aut nostri / quo ad vestrum verum et directum dominium excusare. Immo semper nos et nostra progenies, cum bonis nostris mobilibus et dicte progeniei, / vobis domino ante dicto, simus et deti(...)^a dono a vobis vel successoribus vestris, meram absolucionis et deliberacionis beneficium obti-/9 nere. Et per huius vera possessione, facimus vobis homagium manum oscularunt comendatum. Renunciantes super hiis / omni iuri vestri et consuetudini contra hoc facientibus.

a. Borrós, falten 5 lletres.

Quod fuit factum XV° kalendas aprilis, anno Domini M^o CCC^o XXX° I^o.

Sig+num / Raimundi de Casanova et Saure uxori eius, predictorum, qui hoc laudamus et firmamus.

/12 Testes huius rei sunt, Iacobus de Truire Fabre et Fererius, filius Ferreri de Pratis.

/Sig+num^b Bernardi de Paylars, presbiter regentis ecclesia et scribaniam Sancti Andree de Sagas, pro Petro de Yousans, rectore / eiusdem loci, qui hoc scribi fecit et clausit (die)^c et anno quod supra.

b. Signe autografat i decorat.
c. Tacat, interpretem.

1332, maig 21. Berga

Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i convent, donen, entreguen i concedeixen a cens a Pere d'Agramunt, "home nostre", fill de Pere d'Agramunt del castell de Solanelles, aquelles cases anomenades "Canegues, estable i càmera". Ha de fer un cens anual per Santa Maria d'Agost, d'un pollastre, i tancar l'arca. Per l'entrada de l'establiment, el monestir rep 60 sous. Situat el terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 16. Perg. 360/300. Document partit per ABC. La primera lletra decorada. Té alguna taqueta dispersa, borrós a la part inferior dreta.

ABC

ABC

ABC

Noverint universi quod nos domina Cilie, Dei gratia abbatissa monasterii Sancte Marie Vallis Laure, Urgellen diocesis, ex certa sciencia, per nos et successores nostros presentes et futuros, de consilio et voluntate conventus dicti / nostri monasterii, damus, tradimus et ad censum infrascriptum^a concedimus, vobis Petro den Agremunt, homine nostro, filio de Petri den de Agramunt, de castro de Solanellis (...) ^b et nostris et quibus /3 volueritis perpetuo, quandam partem illarum domorum nostrarum, quas habemus et habere debemus in dicto castro de Solanellis, scilicet, illas domas vocatas Canegues de stabulam et illam cameram qui est supra / dictis domibus vocatis les Canegues, et pro ut quidam archus qui ibi cum est tendit usque in capite granariorum. Predictas itaque domos, cum introitibus

a. Taca, interpretem.

b. Borrós, falten 7 lletres.

et exitibus suis, subtus gradum qui ibi est, in quo / loco vos teneamini aperire ianuam, damus, concedimus, stabilimus et ad censum infrascriptum tradimus, vobis dicto Petro den Agremunt et vestris et quibus volueritis perpetuo, sicut melius dici et intelligi /6 pote, ad nostrum nostrorumque salvamentum et bonum intellectum, et ad omnes vestras vestrorumque voluntates inde libere faciendas. Tali videlicet modo et pacto ayecto atque reservato, quod vos et / qui dictas domas tenueritis, faciatis nobis et (suc)cessoribus^c nostris pro censu quolibet anno, in quolibet festo Sancte Marie augusti, unum pullum et etiam claudatis et claudere teneamini / dictum archum qui ibi est, et que teneatis et tenere teneamini conduceras vestras propriis supratibus et expensis domos nostras residuas infrascriptas, silicet, coquinam et cameram que secum /9 tenent, et domum in qua sunt los graners, quas dictas domos nostras tam sim los graners, possitis vos et vestri tenere ad usum vestrum et vestrorum dum tam nos seu alia propria nomine / nostro ibi non fuerint, alii in continenti teneamini dimitere dictas domos nostras nobis retentas. Pro intrata autem huius donationis et stabilimenti, confitemur habuisse et recepisse / a vobis .Sexaginta. solidos Barchinione de terno. Super quibus renunciamus excepcioni peccunie non recepte et non numerate et doli. Et siquid amplius nobis vel successoribus nostris com-/12 petit pro predictis, totum vobis et vestris damus et remitimus. Promitentes vobis et vestris et quibus volueritis, predicta per nos vobis data et concessa pro ut superius contenta sunt, facere, tenere, / habere et possidere in pace perpetuo contra omnes personas, et tenebimur vobis et vestris et quibus volueritis semper de firma et legali eviccione et guirentia, et omni contradicenti nos / opponemus ante vos et vestros, ante causam in causa et post causam, in iure et extra ius, nostris propriis supratibus et expensis. Pro quibus obligamus vobis et vestris et quibus volueritis, /15 omnia bona nostra et dicti nostri monasterii, mobillia et immobilia, habita et habenda ubique sint. Renunciantes quo ad hec, omni iuri ratione et consuetudini contra hec facientibus. / Quibus omnibus et singulis supradictis consentimus, nos Sperta Pascalis cantatrix,

c. Taca, interpretem.

Sancia de Vilanova sacristana, Eliesendis de Moraria, Eliesendis de Solerio et / Alamanda de Rex, monache dicti monasterii, et servare promittimus et non contravenire aliqua ratione. Ad hec ego Petrus den Agremunt predictis, recipiens dictas domos a vobis /18 dicta domina abbatissa, subformis et retencionibus predictis, promito per me et successores meos presentes et futuros, vobis dicte domine abbatisse, et successoribus vestris, facere / dictum censum et servare omnia alia et singula supradicta, pro ut superius dicta et ordinata sunt. Pro quibus omnibus a me servandis, obligo vobis et successoribus vestris / omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sint. Renuncians quo ad hoc omni iuri contra hec facienti.

Quod est actum duodecima kalendas iunii, anno /21 Domini M^o CCC^o tricesimo secundo.

Sig+num domine Cilie, Dei gratia abbatisse predicte, que predicta laudamus et firmamus. Sig+num Sperte Pascuale. Sancie de Vilanova. Eliesendis / de Moraria. Eliesendis de Solerio et Alamanda de Rex, monacharum predictarum, que predictis consentimus et ea firmamus. Sig+num Petri den Agremunt predicti, qui hoc firmo.

/ Testes huius rei sunt: Simon Canaleta. Iacobus Angles. Berengarius za Portela. Maimonus den Agremunt de Puig de Mager. Franciscus de Puig de Mager. /24 Guillermus Paschal de Puig de Mager. Petrus Martini de Solanelis. Iacobus Rotlandi, prebitere ville Berge et Iacobus Castel.

/ Sig+num^d mei Raimundi de Sorribes, notarii publici ville Berge, qui hec scribi feci et clausi.

d. Signe autografat i decorat.

1333, maig 20. Montblanc

Alfons III, per devoció i caritat a les obres religioses, i sabent la pobresa del monestir de Santa Maria de Valldaura, que aviat es traslladarà a la vila de Berga, concedeix a perpetuïtat al monestir que s'està construint en lloc idoni, un forn de pa i un de cuinar, en cens d'emfitéusic, donant un morabatí per Nadal, i deu sous anuals per guany. Situat a Berga, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 17. Perg. 520/350. Mal conservat. Borrós i fluix, especialment línees 3 i 4. La "N" inicial una mica decorada.

Nos Alfonsus, Dei gratia Rex Aragone, Valence, Sardinie et Corsice ac Comes Barchinone. Considerantes que pia progenitorum nostrorum devocio intenta fuerunt caritatis operibus religiosis personis, et monasteriis multa / largitionum subsidia prestituerunt. Ideoque dignum, et debitum arbitantes ut in hiis que pietatem prospitavit illarum semitas laudabiles, inveremur propterea compacientes pauperitati religiose Cilie, abbatisse atque con-/3 ventus monialium monasterii Vallis Laure, Cisterciense Ordinis, que propterea propriam qua ingeret premebantur suam ad villam Berge translatabit mansionem. Ut habita necessariorum subveniorum aprobis hominibus dicte ville, / temporalium resecta peniaria. Se tota merem possint quietius in specialiter excercere id circo volentes necessitati earum quam circa vestrum potissime ingerit panuntur piis afferribus subvenire. Cum presenti carta nostra / intuitu pietatis et elemosine, concedimus abbatisse predicte et eius successoribus in abbatia predictam, imperpetuum pro in casu videlitet, quo in dicta villa ipsorum sororum monasterium sit constructum vel licite constru-/6 atur, ipsa abbatissa et succesores eiusdem ibi manentes, possint construere et hedificare ac construiri et

hedificari facere in dicta villa Berge, in loco idoneo, unum
furnum ad panes et alia in ibi decoquenda / sine tamen iuris
previditio alienii. Itaque ipsum fornum habeat et possideat
perpetuo, monasterium dicte ville pro nobis et nostris in
emphiteosim, ad censum .unuius. morabatini nobis et nostris in
festo Natalis Domini, quolibet / anno prestanda, pro quo nobis
dentur .decem. solidos Barchinone, annuatim alius, verso
emolumenta obvenciones et comoda dicti furni ipsius monasterii
in dicta villa ut predicatur construendi, usibus et
utilita(ti)bus^a aplirentur. Salvi /9 nobis et nostris censu
predicti, laudamio et fatica. Et vero monasterium ipsum ibidem,
non fieret dictus furnus proprietati et iuri nostro integre
revertatur. Nobis et nostris solventibus precium panii et operum
quod ipsius / furni constructio deconstabit. Mandantes per
presentem cartam nostram, gerenti vices procuratoris in
Cathalonie pro intitulado inffante Petro primo primogenito et
generali procuratore nostro, necnon vicario Ba-/gua(nis)^b et
Berguitane ac baiulo dicte ville. Ceterisque officialibus
nostris ut eorum loca tenentibus presentibus, et qui pro ipse
fornium que presentem concessionem nostram firmam habeant et
observent et ali omni- /12 bus faciant inviolabiliter observari,
et non contraveniant nec aliquem contravenire permitant aliqua
ratione in unius rei testimonium presentem cartam nostram, inde
fecit et sigillo nostro pendentem iussimus / comunimari.

Datum in Monte Albo, tertia kalendas iunii, anno Domini
Millesimo Trecentesimo tricesimo tercio, provisa an.

/ Sig+num^c Alfonsi, Dei gratia regis Aragone, Valence,
Sardinie et Corsice et Comitibus Barchinone.

/15 Testes sunt: Arnaldus Ylerdene episcopus. Galcerandus
Vicens episcopus. / Reverendus dominus Johannes Patriarcha
Alexandrinus. Berengarius Dertusen episcopus. Uguetius,
vicecomes Cardona.

a. Tacat, interpretem.

b. Tacat, interpretem.

c. Signe autografat i decorat.

/ Sig+num^d dominici de Biscarra, scriptoris dicti domini Regis, qui de ipsius mandato hoc scribi fecit et clausit, loco die et anno predictis. Cum litteris in raso positis in prima linea ubi legitur, religiosis.

d. Signa autografat i decorat.

1334, juny 3. Capella de Sant Pere de Caturcio, Berga.
En presència del notari i testimonis especialment cridats i pregats, procuradors de l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, i de Ramon d'Olvan, batlle reial de Berga, i el seu assessor, i els consiliaris de la vila i universitat de Berga, lleigeixen carta en que la Universitat i la vila de Berga, convenen i prometen en bona fe i ferma estipulació a Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i al seu convent, que compraran espai decent i suficient per traslladar el monestir a la vila de Berga, fent església i monestir amb la seva clausura, campanar i una campana. Berga.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 18. Perg. 490/380. Mal conservat, trencat la part de dalt esquerra. Diverses petites taques d'humitat. La "N" inicial molt decorada. En el vers indica: " El 1337 se obliga a la universitat de Berga ha edificar un monestir de monges ha gasto de la vila."

Noverint universi quod in(titulata)(...)^a in iunii, anno Domini Millesimo Trecentesimo Tricesimo quarto, in presentia notarium et testium subscriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum, Petrus za Coscoylera, Petrus Bar-/tholomei, Bernardus de Ulmeto, Bernardus de Salau de Berga, procuratores ut asserverint domine abbatisse Vallis Laure et eius conventus, personaliter constituti in capella Sancti Petri de Caturcio, villa Berge, ante presenci- /3 am venerabilium Raimundi Dolvan, baiuli Berge pro domino rege; Guillermi Luppetti eius assessori; Arnaldi de Condeminis; Iacobi Dolvan et Bertrandi Sagionis, consiliariorum dicte ville et Universitatis ibidem, pro consilio generali / presenti, presentarunt, per dictum notarium, coram ipsis ibi legi mandarunt in quadam cedula papiri scripta ut sequitur:

a. Taca, illegible, interpretem en part.

((Cum vos honorabilis universitas ville Berge, convenimus et promittitis bona fide et firma sti-/pulatione, venerabili et religiose domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii Vallis Laure et eius conventui, pro propriis sumptibus vestris emeritis spatium decens et sufficiens ad condendum monasterium quo translatione /6 dicti monasterii facienda in territorium ville Berge, et faceretis in eo ecclesiam et monasterium cum sua clausura, propriis sumptibus vestris, et etiam unum cimbalum et unam campanam, et que circa ipsum monasterium infra spatium / decens et sufficiens, nullum hedificium vel hospicium fieret, et plures alias conveniencias et promissiones feceritis abbatisse et conventui supradictis, et pro predictis omnibus bona vestra obligaveritis, cum publicis instrumentis de quibus / vobis promptam fidem facimus de presenti, et obtenta licencia per dictam dominam abbatissam et eius conventum, ab eorum superioribus dictum monasterium transferendi fuerit per maiores ordinis Cisterii, et per vos honora-/9 bilem Universitatem locus dels Palomers, pro dicto monasterio dicte abbatisse et eius conventui destinatus, et sufficiens, decens et idoneus reputatus et subsequenter emptus pro ut promiseratis, ut superius continetur. Id circo nos / Periconus za Coscoyellera, Petrus Bartholomei, Bernardus de Ulmeto et Bernardus Salau, procuratores dicte domine abbatisse et eius conventus, vos honorabilis Arnaldum de Condeminis, Jacobum Dolvan et Bertran-/dum Sagionis, consules dicte Universitatis et ipsam Universitatem in capella Sancti Petri de Caturcio dicte ville, ut meris est congregatam, instantissime requerimus et monemus quanto dictam ecclesiam et montasterii, cum sua clausura, constructis et hedifitis et que nullum hedificium vel^b hospicium circa ipsum /12 monasterium faciatis seu feri permitatis, cum hec validis permissionibus ut prefectura, quas ita honorabilis Universitas cum effectum tenere debet, et inviolabiliter observerem tenetur, et que alias permissionis per nos facta / dicte abbatisse et eius conventui, observetis et observari faciatis, et nullum contravenire permitatis, cum alicui de dicta

b. et monasterii cum sua clausura constructis et hedifitis et que nullum hedificium vel , interlineat.

Universitate promissiones predictas ignorare non liceat, cum per ipsam Universitatem promissum fuerit, et etiam de (eiusdem)^c / per publicum instrumentum vobis fidem promptam faciamus, ut superius continetur vel protestamur, que si contra fierit dicta abbatissa et conventus, et nos eorum nomine intendimus ius et omne interesse dicte domine abbatisse et eius conventus /15 coram superioribus prosequi et quascumque expensas inde factas et faciendas a dicta Universitate et eius bonis dicte domine abbatisse et eius conventui ut predicatur, propterea obligatis habere, petere et exhigere, preterea requirimus et move-/mus instantere ex parte domini regis, vos venerabilie Raymundum Dolvan, baiulum Berge pro domino rege, et discretum Guiller mum Luppeti, eius assessorem, quod in preiudicium dictarum permissionum aliquid fire non permitatis, ne aliquem contra / venire. Immo eas faciatis dicte abbatisse et eius conventui, inviolabiliter observari. Et de predictis mandamus nomine quo supra fire per notarium infrascriptum publicum instrumentum, de quibus mandarunt predicti procuratores eis /18 feri publicum instrumentum. Presentibus testibus, Guiller mo de Padriniano, Johanne Oliba, Petro Andrea scriptore, Bartholomeo Lambart et aliis publicus. Et die veneris intitulata tercio nonas iunii anno predicto. Arnal-/dus de Condeminis, consiliarius predictus, nomine suo proprio et consociorum suorum in dicto officio, ac totius Universitatis predicte, ut asservit, tradidit notario infrascripto et fecit inseri et continuari in presenti (per testimonis, instrumento presentibus) / (...) ^d Pericono de Alodio, Bernardo Dolost et Raimundo dez Portalil, inscriptis responsionem sequentem. Et dicti consules et Universitas respondendo predictis, dixerunt se facere et complere omnia que facere et complere teneantur /21 (...) ^e per dictam Universitatem quantus iura sustineant et dicta Universitas reperiatur obligata. Et hanc responsionem mandarunt inseri in dicto instrumento. Et die intitulata tercio nonas iunii, anno predicto / (...) ^f balesta sagio curie baiulie Berge nomine et vice

c. Borrós, interpretem.

d. Trencat, falten 6 lletres.

e. Idem, 12 lletres.

f. Idem, falten 6 lletres.

dictorum baiuli et assessoris ut aservit, tradidit notario subcripto et feciit inseriri ac continuari in presenti protestationis instrumento, presentibus testibus Simone de Capi / (...) ^g, Bernardo de Tuxens, in scriptis responsionem sequentem. Ad que respondent dictus baiulus, que ipse faciet in premissis et circa premissa quod iure fuerit et rationis vocatis vocandis nomini in iuriam /24 (...) ^h conservando. Ideo que dicti pro (...) ⁱ faciati coram dicti baiuli ad (iudicium consules) ^j ville Berge, evocari et precium rationibus auditis dictus baiulus reddet in premissis iusticie complementum / (...) ^k responsionem et cur.

Que acta fuit diebus loco et anno predictis.

/ (Sig)+num ^l Bernardi dez Portolil, notarii publici Berge, autoritate Raimundi de Gerundella, vicarii perpetuum ecclesie eisdem, qui hoc scribi fecit, cum supraposito in lineis undecima et duodecima ubi dici, et monasterio cum sua clausura construatis et hedificetis et que /27 nullum edificium vel, et cum raso emendato in vicesima linea ubi continere et, iamus, et clausit.

g. Idem, falten 10 lletres.
h. Idem, falten 12 lletres.
i. Doblec, falten 4 lletres.
j. Doblec, interpretem.
k. Trencat, 6 lletres.
l. Trencat, interpretem.

1335, octubre 19. Barcelona

Alfons III, rei d'Aragó, València, Cerdanya i Còrcega i comte de Barcelona, rep i constitueix a Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, el traslladat al lloc dit "Los Palomers", dins el territori de la vila de Berga, i dóna el privilegi de protecció, defensa i guiatge. Posant una pena de 1000 morabatins d'or a qui les molesti. Berga.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 19. Perg. 410/140+45. Doblec lateral amb cinta enganxada de tres colors vermella, groga i vermella, i segell lacrat vermell 0'75.

Nos Alfonsus, Dei gratia Rex Aragone, Valence, Sardine et Corsice ac Comes Barchinonem. Cum inter cetera que nostro iucumbunt officio teneamur personas religiosas, quas ad commodum animarum celestis agricola, in orto plantavit ecclesie, nec non eorum monasteria, atque bona sub / nostre proteccionis et deffensionis munimine confovere et id circo hac consideracione commoti, tenore presentis carte nostre, recipimus et constituimus vos venerabilem et religiosam Ciliam, abbatissam monasterii Vallis Laure, translati in loco dicto los Palomers, infra /3 territorium ville Berge, et ipsum monasterium ac dominas familiam, homines et alia bona vestra et eiusdem monasterii, ubicumque fuerint, tam habita quam habenda, sub proteccione nostra et guidatico specialiter et itaque nullus cuiuscumque condicionis existat de nostri confidens, / gratia vel amore audeat vel presumat dampnum aliquod vel gravamen inferre, vobis dicte abbatisse et vestro monasterio ac dominabus familiis et hominibus sive bonis eiusdem monasterii, vobis cum et eisdem hominibus existentibus paratis facere querelantibus iusticie / complementum. Quicumque autem ausu temerario ductus contra hanc nostram proteccionem et guidaticum venerit vel

venire presumpserit, iram et indignacionem nostram et penam .Mille. morabetinos auri nostro grario applicandorum, se noverit absque remedio aliquo incursum /6 dampno illato primitus et plenarie restituto. Mandantes per presentem cartam nostram procuratori nostro eiusque vices gerentibus, nec non vicario Bagiarum Berge et Bergeritani presentis et qui pro tempore fuerit, aliusque officialibus nostris presentibus et futuris / vel eorum loca tenentibus, que presentem proteccionem et guidaticum nostrum firmum habeant et observent ac faciant inviolabiliter observari et non contraveniant, nec aliquem cointravenire permittant aliqua racione. In cuius rei testimonium presentem vobis fieri iussimus, / nostro pendenti sigillo munitam.

Date Barchinone, quintodecimo kalendas novembris, anno Domini Millesimo Trecentesimo Tricesimo Quinto pro visa ay.

1336, abril 4. Berga

Controvèrsia o qüestió entre els religiosos Fra Menors de la vila de Berga, i Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, contra la part de dret en els espais alodials del lloc anomenat "Els Palomers" situat dins la parròquia de Berga, on s'està construint el nou monestir de Santa Maria de Valldaura. Com avinença, pactaren la distribució de l'espai a fi de protegir el monestir en la contemplació de clausura de les monges i la construcció adient: tancament de patis i murs comunicadors, parets altes i finestres protegides. Igualment que l'abadessa en nom de la vila i la universitat de Berga pagarien als Freres Menors 8000 sous de Barcelona en quatre anys: a l'inici 3000 sous, al 2º any 2000, al 3º any 2000, i al 4º any 1000. Berga.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.165, n. 20. Perg. 730/495. Parts perdudes per doblec vertical al mig i taques d'humitat. Falta tros trencat a la part inferior esquerra. Document partit per ABC.

ABC

ABC

ABC

Noverint universi quod inter religiosos gardianum et (Fra)tes^a Minores ville Berge ex parte una, et venerabilem dominam Ciliam, Dei gracia abbatissam monasterii Vallis Laure, et eius moniales ex altera, controversia seu questio, dintius esset mota ratione iuris alodiarum patiorum monasterii construendi pro dictam dominam, in loco vocato dels Palomers situ infra parrochia Berge, et de ipsis patius pro / domo ipsorum Fratrum Minorum et monasterio supradicto occupand(is)^b et proxima vicinitate dictorum fundamentorum monasterii et domus predictorum et dintius^c, in dicta questione esset agitatum et litigatum pro evitandis questione et omni scandalo quod poterat

a. Illegible per doblec. Interpretem.

b. Doblec vertical, interpretem.

c. predictorum et dintius. Interlineat.

faciliter ortu pro premissis, intervenientibus consiliaris et quibusdam procuribus ville Berge, quorum intererat dictam questionem sedarii et omne scandalum de (...)i^d. Cum honore dampni et comodi ne-/3 gociorum predictorum ad eos pro parte expectarent et vi (...)e subite. Ideo ad consilium et laudium Consiliarum et procederum predictorum, una cum reverendo patre, et multum religioso domino frater Raimundo de Basso, ministro Fratrum Minorum in Aragone provincia, venuerit partes predictae ad concordiam et in rem subscriptas. Quoniam dicto reve(ren)dus^f ministro et frater Petrus Fuilani, gardiamus dicte / domus Fratrum Minorum, de consensu et assensu fratrum infrascriptorum, conventus dicte domus ad Capitulum convocatorum per se et suos fratres et conventum dicte domus, voluerit et consenserunt dicte domine abbatisse, gratis et spontanea voluntate, ex ipsa domina abbatissa cum suis monialibus et sequatibus et omnia suam tenentibus habeant et habere possint ius alodiarum eis concessit per illustrissimum dominum regem / Alfonsum bone memorie, de orto qui quondam fuit Iac(obus)^g Alodio et vinea et terra R. de (Cana)libus^h que est contigua dicto orto et retro ipsum per rectam lineam pro ut proceditur et procendi pote recta linea per cantonem domus, in qua dicta domina nunc moratur cum suis monialibus, usque ad torrentibus Raimundi de Canalibus versus dictos fratres et etiam habeant et habere possint omni ius alodiarum de ortis et terris /6 qui (...)iⁱ in parte superiori supra ortum, vineam et (terram)^j supradictos sive sit dicte domine iam concessim sive concedendum, per dominum regem Aragone sive per alias personas, et que possit dicta domina et succesoris eiusdem in dignitate abbacie, occupare dictos terras, ortos et vineas per monasterium ibidem construendo sue religiosis sue ordinis donarum predicti non obstate concessione sive gratia eis / domini Fratribus Minoribus facta per dictum dominum regem vel (...)k quicumque

d. Tacat.

e. Doblec vertical.

f. Doblec, idem.

g. Idem.

h. Tacat, interpretem.

i. Tacat, falten 2 lletres.

j. Rascat i borrós, interpretem.

k. Doblec.

aliam personam et iure (quali et)^l ipsis adquirere de iure alodario (in etiam)^m super utili de ipsis patius et quolibet iuro directo dictorum ortorum, terrarum et vinearum pro eorum domo monasterio construendis iuxta locum del graner, situm in parrochia supradicta, et in quo dicti fratres incipierint in habitare et etiam inhabitare acciliter. Remitentes et / expresse relaxantes dicte domine abbatisse per pactum expressum et stipulacionem sollempnem (...) ⁿ omne ius eis acquisitum (...) ^o in dictis ortis, terris et in patius pro monasterio dictorum monialium predicto construendo, occupandis iuxta formam superius expres(sam)^p, presertim cum patium eiusdem fratribus ordinatum ac destinatum pro monasterio et domibus suis edificandis et /9 construendis per Consules et Probos homines antedictos (...) ^q sufficient et sint competentia cons(iderato)^r Fratrum Minorem qui nunc seu (imposterum)^s possint inhabere et ipsa patica reputent temperata. Has itaque remissionem et relaxacionem de premissis, omnibus et singulis reverendus minister et gardianus predicti fecerunt dicte domine abbatisse et successoribus eiusdem, perpetuo pro ut melius dici et intelligi pote hoc / cum pacto adiecto, que dicta domina nec eius successoris, habentes et possidentes actuale dictum patium ipsi domini destinatum, possint habere fenestram fenestrellem in domibus in quibus nunc inhabitant nec in muris qui ficet pro clausura monasterii earumdem recta linea pro cantonem dicte domus versus monasterium dictorum fratrum, usque ad torrentem Raimundi de Canalibus predicti, nec possint habere terratum pla-/num nec domum aliam per longum versus monasterium dictos fratrum ex quibus possint de ipsis badare versus ipsum monasterium nec aspectum habere. Immo omnia portalia et fenestre que nunc sunt in dictis domibus versus dictos fratres per longum claudantur huic ad primum instans festum Omnium Sanctorum et pro eadem domina habeat exigere muros sine fenetris et aperturis ad altitudine

-
- l. Tacat, interpretem.
 - m. Idem.
 - n. Tacat, illegible 10 lletres.
 - o. Idem.
 - p. Borrós, interpretem.
 - q. Doblec.
 - r. Taca, borrós, interpretem.
 - s. Mica borrós per taca.

condecetes, pro habito volun- /12 tatis pro ut decet et convenit ordini et sue honestati que ecclesia seu caput ecclesie earum in dicto loco sit, et habeat esse in orto Petri Baladreti vel in alio loco esquili ut ibidem in dicta ecclesia ponere esquilam vel campanam in decenti loco, ut pulsatio eius non sit occasio vel occasionem prestat divina turbeas vel sermones que fierit in monasterium dictorum fratrum. Cuius squille vel cimbali / pulsatio constien dicte domine et successorum suarum penita^t reliquitur, et que ipsa domina nec sue successoris non possint extra muros suos predictos versus monasterium dictorum fratrum, in intermedio monasteriorum predictorum, adquirere nec habere patium quocumque titulo pro edificaciis construendis, quia ipsi fratris hoc idem convenerunt et promissunt eidem domine et suis successoribus, non habere extra muros monasterio eo- /rumdem in intermedio supradicto, nec facere fenestram seu fenestrellam nec aperturam aliquam in muris predictis versus monasterium dictarum donarum, recta linea pro dictos muros quos facere promittunt et construere recta linea de portali orti Raimundi, tapia usque ad torrentem Raimundi de Canalibus, et de ipso portali versus orientem, recta linea iuxta villam predictam, pro ut dicti muri et edificacio /15 eorum domini dictis fratribus extitit permissa et per termino (...) ^u limitata, et de voluntate eorumdem per consiliarios et aliquos proceres predictos ad hec et ad omnia et singula predicta specialiter destinatos.

((Versa vice venerabilis domina abbatissa predicta, predictis omnibus consentiens per se et eius moniales et concensu dictorum monialium suarum infrascriptorum et Capitulum convocatarum. Convenit et promisit / bona fide et firma ac legali et sollempni stipulacione, et per pactum expressum, reverendo domino ministro et gardiano predictis, et aliis fratribus dicti monasterii. Quod ipsa claudet portale et fenestras et alias aperturas dictarum domorum in quibus inhabitat, in muros faciet pro libito voluntatis ex abisso usque ad celum, sine fenestris et aperturis sequentes versus fratres predictos et alia omnia / predicta et singula, faciet et

t. penita , interlineat.
u. Doblec.

complebit iuxta asserta et retenta per predictos fratres, et iuxta modum per eisdem superius expressum, sub obligatione omnium bonorum suorum, et predicti sui^v monasterii. Et tam dicti fratres quam dicta domina abbatissa, renunciarunt per pactum expressum, omni iuri et privilegio, indulto de cetero eis indulgendo, quibus adversus predicta vel aliquid premissorum, se possent aliquo /18 adiuvari. Et nichil omnibus una pars alteri adiuvari sollempnibus stipulacionibus huic inde intervenientibus bona fide sine fraude promissunt perpetuo, omnia et singula predicta in posse notarii infrascripti pro dictis partibus et earum qualibet, et pro omnibus etiam quorum interest et interese et intereri pote et poterit legitime paciscentis et stipulantis, atendere, provare, complere et non contravenire palam vel / occulte, nec venienti consenienti de iure vel de facto, aliquo racione vel cause. Et etiam in robur et firmitate predictorum, tam reverendus ministro et gardianus predicti quam venerabile abbatissa predicta, sponte iurarunt per Dominum Deum et eius Sancta IIII° Evangelia, manibus ipsorum et cuiuslibet eorum corporaliter tacta, predicta omnia et singula atendere, servare et primabiler complere et nunquam contrafacere vel venire.

/ Ad hoc fratre Raimundus de Stagno lector, fratre Tomas prior, fratre Iac(ob)us^w de Monte sicto, fratre Ffrancischus Laurator, ffratre Petrus de Matamala, fratri Petrus Biuge, fratri Ffrancischus (Des)talis, fratri Bernardus Felicis et fratri Berengarius de Manso, fratres monasterii Fratrum Minorum predicti, predictis omnibus presentes et conse(...)^x tes, promissunt bona fide et firma et legali stipulacione per pactum expressum /21 dicte domine abbatisse et notario publico subscripto pro ipsa domina abbatissa et omnibus etiam personis quarum interest et intererit stipulanti et legitium recipienti predicta domina, et singula firma et rata habere, tenere et observare et non contravenire de iure vel de facto aliique racione vel cause. Et etiam Sancia de Vilanova sacristana, Eliessendis de Solerio subtus priorissa, Eliesendis de Moraria /

v. sui , interlineat.

w. Tacat, interpretem varies.

x. Trencat, falten 3 lletres.

cantatrix Sperta Pascale, Alamanda Alamanya, Alamanda de Sancta Eugenia, Sclarmunda de Tort, Francisca de Monteacuto, Constanca Alamanya, Agnes de Muntpalau, Ermessendis de Muntpalau, Simona de Muntredon, Saura Roma et Sibilialia de Besora, moniales monasterii supradicti, predictis omnibus presentes consenserunt et promittentes bona fide, et firma stipulacione reverendo domino / ministro et gardiano predictis et notario infrascripto pro ipsis et omnibus quorum interest et intererit stipulanti et pacienti attendere, tenere^y et observare predicta omnia et singula, et ea firma et rata habere et non contravenire de iure vel de facto aliqua ratione vel cause. Ad hoc Petrus Bartholomei, Johannes Ferrari et Guillelmus Raimundis de Alodio, consules ville Berge, et etiam Arnaldus Roma, Arnaldus de Condeminis, /24 Raimundus de Ripperperia et Guillelmus Luppeti, iurisperiti dicte ville ad premissa specialiter destinati, cum publico instrumento inde confecto, quarto nonas aprilis anno subscripto assencientes compositioni predictae, et omnibus et singulis predictis quatenus eorum interest et interere pote, auctoritate eis attributa nomine dicte Universitate, laudarunt et approbarunt compositionem et omnia alia et singula predicta, promittentes nomine dicte Universitatis, dictis partibus et earum cuilibet bona fide, et pro pactum expressum, et notario infrascripto pro ipsis partibus^z, et eorum qualicet et pro omnibus personis quarum interest et intererit stipulanti et recipienti predicta omnia et singula, grata, rata et firma semper habere, tenere et observare et non contravenire aliqua ratione vel cause, et pro patium dicte domine abbatisse destinarum pro monasterio suo construendo ac etiam destinando cum suis edificiiis fecis et faciendis, nullo unquam tempore dabunt nec assignabunt alicui religioso vel religiose, cuiusque ordinis existat, ni tamen modo dicte domine abbatisse vel suis successoribus et ecclesia de gentibus, cum monasterio in patio et sine patio predictis quod si fieret eo causa dicta donatio careter penitus viribus et effectum. Et /27 nichilominus ad honorem Dei et beate Marie eius matris et sancti Francisci confessoris et in remissione peccatorum singularum dicte

y. tenere , interlineat.

z. partibus , interlineat.

Universitate et contemplacione avinencie predicte inter partes face, ut semper rata maneant auctoritate eis in dicto publico instru(mento) (...) ^{aa} tessa nomine dicte Universitate, et pro ipsa dedenter et dare promiserunt predictis Gardiano et eius conventui, illos .Octo Mille. solidos Barchinone / de terno, pro patius et fundamento domus eorum ac edificiis eiusdem construendis, prosolvendis infra quatuor annos primo venientes, videlicet, isto presenti anno .Tres Mille. solidos et in subsequenti immediate .Dos Mille. solidos, tercio .Duos Mille. solidos, et quarto .Mille solidos., quos eisdem dicta Universitas in dicto publico instrumento concessit, quia per presentem concessionem vel alique que in presenti convenientur / instrumento non intenderunt, duplicare dictam quantitatem set solvo illam quantitatem, que per dictam Universitatem iam in dicto publico instrumento est concessa, sive sit iam data per eandem Universitatem face dandi. Et pro predictis obligarunt dicto Gardiano auctoritate premissa, et notario infrascripto pro ipso et dicto suo conventus, et pro omnibus etiam quorum interest et intererit paciscenti et recipienti /30 omnia bona dicte Universitatis. Renunciantes quo ad hec omni iuri et rationi et consuetudini contra hec faciantibus.

Quod fuit actum pridie nonas aprilis, anno Domini M^o CCC^o XXX° Sexto.

Sig+num reverendi fratris Raimundi de Basso, ministri. Sig+num fratris Petri Fuilani Gardiano, presbitorum. Sig+num venerabilis domine Cilie, Dei gracia abbatisse predicte, qui predicto laudarunt / firmarunt et iurarunt.

Sig+num fratris Raimundi de Stagno, fratris Rome Petri, fratris Jacobi de Monte sicto, fratris Francisci Lauratori, fratris Petri de Matamala, fratris Petri Biuge, fratris Francisci Destales, fratris Bernardi Felicis et fratris Berengarii de Manso, fratrum monasterii predicti Fratrum Minorum Predicatorum, qui predicta conseserunt, laudarunt et firmarunt.

aa. Tacat, interpretem un tros, falten 4 lletres.

/ Sig+na Sencie de Vilanova, Eliesendis de Solerio, Eliesendis de Moraria, Esperte Pascale, Alamande Alamanya, Alamande de Sancte Eugenia, Sclarmunde de Tort, Francisce de Monte Accuto, Constancie Alamanya, Agnetis de Munt Palau, Ermessendis de Munt Palau, Simone de Munt Redon, Saure Roma et Sibilie de Besora, mo-/33 nialium predictarum, que predicta laudarunt et firmarunt. Sig+na Petri Bartholomei, Johannis fratri, Guillermi Raimundi de Alodio, Arnaldui Roma, Arnaldi de Condeminis, Raimundi de Ruperperia et Guillermi Luppeti predictorum, qui predictis conseserunt eas laudarunt et firmarunt.

Presentibus testibus firmamento et iuramento dictorum reverendi Ministri et Guardiani, et firmamen(tis)^{bb} / fratrum predictorum, fratre G°. Segarra, fratre Francisco Ianuerii sociis dicti reverendi Ministri, Raimundo Dolvan baiulo Berge, Petro de Giamotu subvicario Berguitani, Bernardo de Condeminis, Jacobo Dolvan et Bernardo Bartholomei, qui etiam testes fuerint consiliarium et aliorum procuratorum et peritorum predictorum firmamentorum. Firmamento voster instrumenti dicte domine abbatisse, et firmamentorum aliorum / predictarum dominarum, testes sunt, Raimundus Dolvan et Petrus de Graniero predicti, et Bernardus de Condeminis, et Bernardus Bartholomei, et Bernardus dez Portolil scriptor, qui predictis omnibus interfuit.

/36 (Sig)^{cc}+num mei Raimundi de Sorribes, notarii publici ville Berge, auctoritate Raimundi de Gerundella, vicarii perpetui de ecclesie eiusdem, qui hec scribi feci, cum supraposito in secunda linea ubi dici, predictorum et dintius, et in tercia decima linea ubi legitur, penitus, et in septima decima linea ubi scribitur, sui, et in vicesima tercia linea ubi, nominatur tenere, et in vicesima quinta linea ubi emaratur,

bb. Tacat, interpretem.

cc. Trencat, falta tros, interpretem.

partibus, / (...) ^{dd} et cum raso et emendato in vicesima septima
linea ubi continetur, dicte, et clausi.

dd. Trencat, falten unes 9 lletres.

1336, maig 3. Castell de Guàrdia.

Guillem des Verdaguer, oriünd de la parròquia de Santa Maria de Matamala, que ara viu a Manresa, confessa i reconeix ell i fills, ser home propi i soliu del monestir de Santa Maria de Valldaura i de l'abadessa del mateix. Promet no tenir altre senyor. Fa homenatge oral i de mans. Paga un cens anual per Nadal, d'una unça de pebre. Terme Les Lloses, comarca del Ripollés.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 1. Perg.
223/221. Taca al mig del pergamí. Borrós i fluix.

Sit notum cunctis quod ego Guillelmus des Verdaguer, qui fui oriundus in parrochia Sancte Marie de Matamala et nunc habito in civitate Minorise, / gratis et excerta sciencia, (cum testimonio)^a et auctoritate huius publici instrumenti. Confiteor et in veritate recognosco me esse hominem proprium et /3 solidum, cum omnis prole mea nata et nascita, et cum omnibus bonis et rebus meis mobilibus et immobilibus habitis et habendis ubique, monasterii / Sancte Marie de Vallaura et domine abbatisse eiusdem monasterii et omnium successorem suorum abbatissarum ipsius monasterii. Et promito / que ero, dicto monasterio et domine abbatisse eiusdem et suis successoribus, bonus, fidelis et legalis dicto et facto in omnibus et per omnia /6 bona fide, et nullum alium dominum faciam vel reclamabo ni dictam dominam abbatissam et successores suas et monasterium plelibatum. Sic / que nulla temporis prescripio habitatione villarum, civitarum, castrorum vel opidorum seu aliorum locorum domini regis, et alterius persones possint / mihi vel meis prodesse, nec dicto monasterio de Vallaura seu domine abbatisse eiusdem, in aliquo obece, nec dicta domina abbatissa vel eius /9 successores possint me recipere, nec alius dominis

a. Fluix, interpretem.

licenci iura firma autoritate corporis mei possessione, promito dare annuatim in festo Natalis / Domini, dicte domine abbatisse et suis successoribus .unum. unciam piperis. Et que contra predicta non veneram, bona fide promito et etiam in Deum / (et super Sancta)^b IIII° eius Evangelia, corporaliter per me tacta, gratis et sine vi, iuro faciendo inde de presenti, vobis Simoni de Podiolo vice /12 ac nomine dicte domine abbatisse, recipienti homagium manuale, ore, proprio ac manibus propriis comendentum.

Actum est hoc V^o nonas / madii, anno a Nativitate Christi Millesimo CCC^o Tricesimo Sexto.

Sig+num Guillermi dez Verdeguer predicti, qui hoc laudo, firmo et iuro, ac / homagium facio.

/15 Huius rei testes sunt: Petrus Zabater. Raymundus Zabater et Petrus dez Verdeguer.

/ Sig+num^c Raymundi Dorriols, notarii publici terminorum castri et honoris de Guardia ac Ruppis de Baboreis, qui ex apprissione, habito / dez capite ville presbiteri Vicens, eiusdem teneatis hoc scripsit.

b. Fluix, interpretem.

c. Signa autografat i decorat.

1340, abril 21. Església d'Olvan
Meritó Zamora, fill de Guillem Zamora, de la parròquia de Sant Andreu de Sagàs, dona, concedeix i ofereix per remei de la seva ànima i dels seus pares i amics, a Dèu i al monestir de Santa Maria de Valldaura i a la priora Constança de Portella, tot el que li pertany i pugui pertànyer de dret, en tot el lloc seu, veus i accions reals i personals, mixtes, útils i directes. Situat al terme de Sagàs, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 2, Perg.
 238/150. Té dues taques d'humitat a mig pergamí.
 Molt fluix i borrós, en general.

Noverint universi quod ego Moritonus Zamora, ffilius Guillermi Zamora et Berengarie eius uxor quondam, parrochie Sancti Andree de Sagas, magna et pia / devocione dedimus quam semper habui et habeo in beata virgine Marie et tota curia celesti. Ideoque attendens per sola ea retinentur que ad honorem Dei et eius servicium impenduntur. Id circo, gratis et ex certa sciencia et mente debiberata et considerata ad honorem Dei et gloriosse virginis matris / eius, et totius curie celestis, et ob remedium anime mee et parentum et amicorum meorum et omnium fidelium defunctorum, dono, concedo et offero per / me et per omnes meos ex causa donationis pure perfecte et irrevocabiliter inter vivos, Domino Deo et monasterio beate Marie Valle Laure et vobis domine /6 Constancie, priorisse monasterii iam dicti, et eius conventui et vestris successoribus perpetuo, me et omnia bona mea que habeo nec habere debeo nec mi pertinent vel / pertinere possunt nec debent quo vis iure racione vel causa utrique locorum. Itaque me et omnia bona mea predicta in iura habeatis et recipeatis auctoritate huius / publici instrumenti, per vos vel per quos volueritis inde et quotiens vobis placuerit et videbiter fore faciendum. In hiis

itaque omnibus et singulis supra dictis, dono et con-/9 cedo vobis dicte domine priorisse et conventui dicti monasterii et successoribus vestris, scilicet, abbatisse et conventui monasterii Valle Laure perpetuo, totum locum / meum, voces et accionis reales et personales, mixtas et coherentes, utiles et directas et quascumque alias mi competeres et competere debentes in iudicio vel extra. Qui-/bus vocibus et iuribus et accionibus meis possitis, vos et successores vestre et dicti monasterii, agere uti et experiri in curia et extra curiam, in iudicio et extra, coram /12 quibuscumque personis et coram quibuscumque iudicibus, tam secularibus quam ecclesiasticis, agendo, defendendo, tanquam in rem vestram propriam et dicti monasterii quem ad modum ego facere / possen me huius modis donationem et cessionem. Et de predicta donatione et concessione induco vos et dictm monasterium Valle Laure, et successores vestre que protec-/tore fuerint, cum hac carta in veram et plenam corporalem possessionem, per me et omnes meos, instituendo vos et dictum monasterium et successores dicti monasterii abbatissas et /15 conventus, voster procuratores dominos et potentes tanquam in rem vestram propriam et monasterii. Et nichil omnibus promito vobis, dicte domine priorisse et conventui et notario infrascripto, tanquam / publice persone legitime stipulanti et recipienti, que dictas donationes et concessiones^a nunquam de cetero revocabo nec de ea nec de bonis meis alter ordinabo, nec facian testamentum, nec / codicillum vel ulteriam voluntatem nec alie accione. Et hoc iuro per Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, a me corporaliter tacta, predicta attendere et complerere et non contrafacere vel /18 venire aliqua ratione vel causa. Immo, sponte renuncio super hoc legi directi donationem, posse causa in gratitudinis revocarii. Et omni alii iuri contra hoc facienti. Salvo / tamen et retentu in dicta donatione mihi, omnibus diebus vite mee que de bonis vestris et dicti monasterii provide(itur)^b iuxta (...) ^c, scilicet in victu, vestitu et calciatu et aliis / necessariis, tan in sanitate quam infirmitate, in quibus mis (...) provideredum mi fuerit vita

a. con , interlineat.

b. Fluis, interpretem.

c. Fluix, illegible.

comes promitendo (...) ^d que ero, vobis et successoribus vestris, dicti monasterii abbatisses /21 et conventui, bonus fidelis et legalis procurando comodum (...) ^e utilitatem vestri et dictorum successorum vestrorum monasterii iam dicti, ut magis potere in laborationibus pro-/curando, laborando, fodendo, auumentando et administrando (...) ^f ipsi monsterio et pro eius neccessariis iuxta posse, omni tempore die (vixori) ^g laborabo.

Quod est actum XI kalendas madii, / anno Domini M^o CCC^o XL°.

Sig+num mei Morito (Zam)ora^h, qui predicta laudo, iuro, concedo et firmo.

Testes res huius: Raymundi de Condeminis, rector de Sagas. /24 Petrus de Vilalta, presbiter. Petrus Boni, baiulus (...) ⁱ. Petri Andree et Petrus de Podio, clerice.

Ego P. Canaleta rectore Sancte Mª Dolvan, notarius publicus eiusdem, hoc scribi feci / cum supraposito in XVI^a linia vi dici, con, et meo Sig+num^j, clausi.

d. Fluix, illegible.
e. Taca, llegalible 1 paraula.
f. Idem.
g. Fluix, interpretem.
h. Fluix, interpretem.
i. Taca, illegible 1 paraula.
j. Signe autografat i decorat.

1340.

*Revers diu: "En lo qual hi ha tres escle.: lo fonament y
hesencial de la mutació feren les monges de Val llaura a
la villa de Berga ab los pactes i obligacions feu la vila
y Val llaura, privilegi del rei Alfons fet en Montblanch.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 3, Perg.
695/2480. Són 4 pergamins enganxats, cosits, amb una
cinta passant d'uns 600 mm de llargada cada un. Mal
conservat i pràcticament illegible.

1340, juny 7. Berga

Davant de notari, testimonis, i de Raimon de Condemines, rector de Sagás i procurador i de Constança de Portella, priora del monestir de Santa Maria de Valldaura i la comunitat monges, són presentats dos documents: Un, en què Berenguer de Portella, ardiaca de Berga, dóna fe per construir una església pel monestir de Santa Maria de Montbenet. L'altre, en que el bisbe d'Urgell, dóna una carta al seus canonges, dirigida a Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Montbenet, per fer l'esmentada església, el document és llegit públicament. I finalment, l'acta feta davant de notari, amb la demanda per part del monestir de Santa Maria de Valldaura, d'un espai de temps per estudiar-ho. Berga.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 4. Perg. 401/361. La lletra inicial decorada. Fluix les línies 1,4,5 i 6. En el verso diu: "La priora de Valldaura requereix a l'abadessa de Berga".

Noverint universi quod in die intititata septimo idus iunii, anno Domini Millesimo CCC^o Quadragesimo, circa horam vesperem, in presencia mei Perichoni Muntanerii, scriptoris iurati substitutique a notario infrascripto et testium subscriporum ad / hec specialiter vocatorum et rogatorum discreto Raimundo de Condeminis, rector ecclesie de Sagas, procurator ad infra scripta constitutus et alia plura a dominabus Constancia de Portella, priorissa monasterii Valle Laure, Timbors de Que-/3 ralto, Sancia de Fabricha, Eliesende de Castelars, Timbors de Portella, Sclarmonda de Rechts, Cilia Sancte Eugenia et Ffrancischa de Monte Acuto, monialibus monasterii ante dicti ut patet in instrumento ipsius procurationis, confecto auctoritate / Petri Canaleta, rectoris Sancte Marie Dolvan et notarii publici eiusdem, die intititata

tercio nonas iunii anno predicto consti(tu)tus^a personalier in monasterio de Montebenedicto, constructo in parrochia Berge, ante presenciam venerabilis et religiose domine / Cilie, Dei gratia abbatisse dicti monasterii de Montebenedicto, presentavit, et per me dictum scriptorem publice legi fecit dicte domine abbatisse, quandam cartam pergameneam scriptam venerabilium Arnaldi de Manso, Urgellensis canonici et /6 Arnaldi Lauronis, officiali Urgellensis comissariorum reverendissimi in Christo, patris domini Arnaldi, Dei gratia Urgellen episcopi, super ecclesia hedificanda in dicto monasterio de Montebenedicto, pro ut continetur in dicta carta, sigillis pendentibus eorumdem in cordulis fili albi munitam ut facie prima aperpebat, que quidem carta incipit per hunc modum:

((Venerabili et religiose domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii de Montebenedicto, siti / infra territorium ville Berge, Urgellen diocesis, Arnaldus de Manso Urgellen canonicus et Arnaldus Lauronis officiali Urgellen, salutem in illo qui est oscure vera salus. Circumspeccioni vestre, presentium serie intimamus quod re-/9 verendus in Christo, pater et dominus dominus Arnaldus, Dei gratia Urgellen episcopus, ad instanciam, suplicacionem et requisicionem Romei Vilana, procuratoris vestri, ac que quidem carta fuit data in civitate Urgellen, tercio kalendas iu-/nii anno predicto. Et est presentavit et per me dictum scriptorem eidem domine abbatisse, publice legi et notifficari fecit, quoddam publicum instrumentum factum super dicta ecclesia edifficanda in dicto monasterio de Montebenedicto, / quod sic incipit:

(((Noverint universi quod nos Berengarius de Portella, archidiaconus Berge in ecclesia Urgellen, vidimus quandam leram venerabilium dominorum Arnaldi de Manso, canonici Urgellen, et Arnaldi Lauronis officialis /12 Urgellen et cum quod quidem instrumentum fuit confectum auctoritate Petri domini Gerri, notarii publici civitatis Sedis Urgellen, quarto kalendas iunii anno supradicto. Et est quoddam aliud publicum instrumentum

a. Borrós dues lletres.

factum ecclesiae edificacionis dicte / ecclesie in dicto monasterio Sancte Marie de Montebenedicto quod sic incipit:

(((Noverint universi quod ego Raimundus de Gerundella, vicarius perpetuus ecclesie parochialis beate Eulalie ville Berge, vidi quandam literam venerabilium / dominorum Arnaldi de Manso, canonici Urgellen et Arnaldi Lauronis, officiali Urgellen et cum quod quidem instrumentum fuit confectum kalendas iunii anno predicto, auctoritate Petri Andree, notarii publici ville Berge. Quibusquidem instrumentis et carta /15 perlectis et notificatis dicte domine abbatisse, dictus procurator dixi que erat paratus dicta tria instrumenta dicte domine abbatisse tradere. Si tamen ipsam tradere^b voluerit eidem, procuratori instrumenta anconosa proprietatum et loca designata dicto monasterio / antiquo Valle laure, pro ut in Capitulis et Senia inde factis super divisione dicti antiqui monasterii continetur, que omnia requisivit feri et compleri sibi et parti sue per dictam dominam abbatissam, ab fuit protestatus que non stat / per ipsum seu partem dicte domine priorisse, quin dicta instrumenta eidem domine abbatisse tradantur sed per dictam dominam abbatissam contra quam etiam fuit protestatus de penis contra eandem abbatissam appositis et contentis in /18 dictis Capitulis et Senia et aliis publicis instrumentis, et de dampnis sumptibus et expensis propterea factis et fiendis. Quibus omnibus ita preactis, dictus Raimundus de (Condeminis)^c nomine procuratorio quo supra, man(da)vit^d sibe de premissis / omnibus hec presens publicum testimoniale instrumentum, intestimonium premissorum presentibus testibus, Petro de Torrente, rectore de la Clusa; Berengario de Torrents et Pericono Salau habitatoribus Berge.

((((Et die intitulata quarto idus / iunii, anno predicto, circa horam meridiei, Bernardus Salau (...)^e, presbiter Berge, nomini procuratorio ut asservit dicte domine abbatisse, tradidit

b. tradere , interlineat.

c. Doblec, interpretem.

d. Tacat, interpretem.

e. Illegible 1 paraula.

michi Pericono Muntanerii, scriptori predicto et mandavit inseri et continuari in hoc publico /21 instrumento, presentibus testibus Iacobo Castelli et me, dicto scriptore, rensicione sequitem: ((Ad que respondet dicta domina abbatissa, quod procurator partis adverse, qui primitus ipsam provocavit ad complendum promissa debet primitus satisfa-/cere et tradere instrumenta per eum vanata, et nichil omminus debuit sibe tradere transumptum ut posset deliberare super ipsis que petit ante omnia feri cum ipsa parata se offerat perficere et complere ea omnia que per ipsam / sint complenda, iuxta promissa omni fraude et dolo post positis et retroiectis que complere non tenetur nedum censibus pretactis set etiam quia dictus protestans seu pars sua non complevit seu compleri fecit /24 ea ad qua tenebatur, videlizet, que vicarius Berge consetiret et firmaret in dictis convencionibus pro ut facere tenebantur sine prejudicio iure dicti monasterii et pro ut firmavit dominus archidiaconus Berge, in / ecclesia Urgellen. Item qui dictus procurator non obtulit se traditurum comissionem domini episcopi Urgellen, factam venerabilibus dominis Arnaldo de Manso et officiali Urgellen, super suplicatis per dictam / abbatissam protestans pro sine aliqua diminucione est intencionis, et offert separatam facere in omnibus et per omnia, que facere et complere tenetur si pars alia faciat illud idem, et iuxta conventa /27 et promissa per eum, ab remanevit, non per eam set per adversam partem de quibus ac.

/ Sig+num^f mei Petri Andree, notarii publici ville Berge, auctoritate Raimundi de Gerundella, vicarii perpetui ecclesie eiusdem ville, qui hoc cum supraposito in XV^a linea vi dici, tradere, scribi feci / et clausi.

f. Signa autografat i decorat.

1340, juny 27. Cardona

Davant el notari i testimonis, Berenguer d'Olzinosa, presbíter i procurador de domna Constança de Portella, priora del monestir de Santa Maria de Valldaura, presentà i donà protest a Pere Salau, procurador de Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Montbenet de Berga, per haver pres homenatge a tres homes del lloc i castell de Solanelles. Situat al terme de Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 5. Perg. 521/289. La lletra inicial decorada. En el revers indica: Protest donat per lo procurador de la priora Vall Laure contra lo procurador de la vila de Berga perquè home pres homenatge de tres homens de Solanelles, 1340.

Noverint universi quod die martis intitulata quinto kalendas iulii, anno Domini Millesimo Trescentesimo Quadragesimo. In presencia mei notarium et testium infrascriptorum. Berengarius Oltzinosa, presbiter procurator nobilis religiose domine Constancie de Portella, priorisse monasterii Vallis Laure, constitutus personaliter in villa Cardone ante / presenciam Petri Salau, procuratoris nobilis et religiose domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii de Montebenedicto de Berga, presentavit eidem et per me dictum notarium, publice legi fecit quandam protestacionem, in quadam cedula papirea scripta cuius tenor talis est:

(Cum tam per Capitulam quam per Sentencias Declaraciones /3 castra seu loca de Solanellis, de Sent Domi, e deles Planes et omnes terras possessionis et terminos ipsorum. Cum omnibus hominibus in dictis locis comorantibus et aliis iuribus universis ipsis locis et hominibus pertinencibus seu pertinent

debentibus fuerint monasterio Vallis Laure et domine priorisse ipsius monasterii, adiudicata, ut in / dictis capitulis seu declaracionibus continetur. Et nos Petrus Salau, procurator syndicus seu iconomus nobilis et religiose domine abbatisse monasterii de Muntebeneyt Berge. Intradendo possessionem michi Berengario de Oltzinosa, procuratori syndico seu iconomo nobilis et religiose domine priorisse Vallis Laure, de dicto loco de Solanellis / retinueritis tres homines dicti loci, videlicet, Petrum de Vilaseca, Petrum N'Agramunt et Matheum Riera et dominam Jacmam, matrem dicti Marthei, habitatores et affocatos dicti loci, hac ab ipsis que de trius est recepistis sacramentum et homagium nomine dicte nobilis abbatisse, contra mentem, tenorem et seriem /6 dictorum Capitulorum et dictorum Sentenciarum seu Declaracionem. Ideo ego, dictus Berengarius de Oltzinosa, nomine quo supra, requiro vos dictum Petrum Salau, ex parte dicte nobilis priorisse, et vigore et potestate dictorum Capitulorum et dictorum Sentenciarum quatenus, incontinenti iam dictos homines et mulierem, / a dicto sacramento et homagio per vos nunc noverit receptis, penitus absolvatis ad hoc ut faciant et facere possint mi nomine, quo supra sacramentum et homagium, pro ut alii omnes homines dicti loci michi iam fecerunt. Et dicta Capitula et Sentencias seu Declaraciones, omnino teneatis et observetis nec / contra ea aliquid faciatis seu fire promittatis. Cum possessionem dicti castri de Solanellis et omnium hominum ipsius castri, minime plene et complete tradideritis, quod quidem facere teneamini et debetis ut supradictum est. Cum in dictis Capitulis et Sentenciam seu Declaracionem, dicti homines non fuerunt excepti /9 seu remoti. Immo, ipsum locum et omnes homines habitantes in ipso loco fuerunt adiudicati. Item dico que in quantitate .Mille et Octigentorum. solidorum, contentorum in quodam Capitulo sive Declaracione quod incipit.

Et tam dicta domina abbatissa et cum fuerit erratum sive intervenerit error, quo ad dictam quan-/titatem, cum non deberentur predictis Bernardo de Moraria, nec iudeo creditoribus, contentis in dicto Capitulo seu Declaracione, nisi .Mille Quingenti Nonaginta. solidi. Et sit deficiunt .Ducenti

decem. solidi, de quantitate contenta in dicto Capitulo. Quare requiro que deducatur et defalcatur de quantitate / .Noningentorum. solidorum, quam dicta domina priorissa, solvere debet et tenetur pro solido et^a libra iuxta tenorem et formam dicti Capituli et Declaracionis, ab protestor in hiis scriptis publicis de iure dicte nobilis domine priorisse et eius monasterii. Et que non stat pro me quiti predicta fiant, et compleantur, iuxta /12 tenorem dictorum Capitulorum. Et dicte declaracionis set serius dictum Petrum Salau, qui predicta facere et complere obmititis indebite et iniuste, salva pace vestri. Et ad conservacionem iure et iurediccionis dicte nobilis domine priorisse et eius monasterii, requiro ego dictus Berengarius de Oltzinosa, fieri publi-/cum instrumentum de omnibus supradictis per notarium infrascriptum. Qua cedula lecta et presentata ut predicatur, dictus Berengarius Oltzinosa, nomine quo supra, mandavit de predictis sibi fieri per me dictum notarium, hoc presens publicum instrumentum, intestimonium premissorum.

Que acta fuerit die anno et loco / predictis in prima linea, contentis presentibus testibus, Bernardono de Ulmeto, Moratono Zamora et Guillermo de Vilario atque Petro Spenyoll. Et die intitulata tercio kalendas iulii anno predicto, dictus Petrus Salau, procurator predictus, tradidit mi notario predicto et infrascripto, et po(ni)^b ac inseri /15 et continuari mandavit in presenti instrumento in parrochia de Madrona, Urgellen diocesis, presentibus testibus Petro de Zabaterii et Berengario Salau^c, in scriptis responsionem sequentem.

((Ad que respondet dictus Petrus Salau, que ipse ut procurator dicte domine abbatisse, tradidit possessionem castri de Solanelles et aliorum iuxta conventa, nil retinendo de / conventis seu promissis nec ali, intendit partem contrariam obligare in quantitate superius contenta, ni iuxta pacta et conventa, verum si procurator partis adverse intendit in aliquo

a. et ,interlineat.

b. Borrós, interpretem.

c. presentibus testibus Petro Sabaterii et Berengario Salau , interlineat.

parte domine abbatisse, in aliquo de predictis teneri est paratus stare iuri et rationi, in posse cuiuslibet ordinarii / vel amicabiliter stare ad congruentionem duorum virorum ex parte vestraque electorum, et hanc et cum.

/18 Sig+num^d mei Guillermi Scuderius, habitatoris ville Berge, auctoritate regia notarii publici per totam Cathaloniam, qui predictis interfui et hec scribi feci, cum raso et emendato in IX^a linea ubi dici, et, et cum suprapossito in XI^a ubi continetur, et, et cum raso et emendato in XII^a ubi / scribitur, iniuste, et cum supraposito mea propria manu in XV^a ubi enarrantur, presentibus testibus Petro Zabaterii et Berengarius Salau, et clausi.

d. Signa autografat i decorat.

1340, agost 30. Berga

Davant la presència de Guillerm Escuder, escriptor-jurat, substituït del notari Pere Muntaner, i de testimonis: Arnau Vila, Raimon Arnald, Guillerm de Sorribes, Guillerm de Torrents, Bernat de Pujolet i Romeu d'església de la parròquia de Rotgers, i els germans Guillerm i Jaume de Puiganyer de la parròquia de Berga, davant la presència de Cecília abadessa del monestir de Montbenet de Berga, fan confessió de ésser homes propis, quiets, solius i naturals de l'abadessa i del monestir. Prometen no elegir ni aclamar altre senyor o senyora. Fan jurament sobre els Evangelis, i homenatge. Terme de Borredà, comarca del Berguedà.

AHN. Clero, Montbenet, c.153,n. 2. Perg. 270/185.
Mal conservat, trencat a la part superior esquerra i molt també a tota la part inferior.

Noverint universi, quod die intitulata tercio kalendas septembre, annis Domini M^o CCC^o Quadragesimo, in presencia mea Guillermi Scuderii, scriptore iurati et substituti / a notario infrascripto et testium subscriptorum, Arnaldus Vila, Raimundus Arnaldi, Guillermus de Sorribes, Guillermus de Torrents, Bernardus de Podiolo et Ro-/3meus de ecclesie parrochie de Rotgers, Guillermus de Podioanyer et Jacobus de Podio(anyers)^a et fratres parrochie Berge, constituti personaliter in villa Berge, ante presentiam / venerabile et religiose domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii de Montebenedicto de Berge, confessi fierunt dicte domine abbatisse^b se esse homines propios, quitios, solidos et naturales dicte domine abbatis-/se et sui monasterio predicti. Qua propter per ipsos et omnem prolem eorum, natam et nasci(tura)^c convenerunt et promiserunt

a. Falta lletres per doblec, interpretem.

b. Confessi fierunt dicte domine abbatisse , interlineat.

c. Doblec, interpretem.

dicte domine abbatisse, nomine dicti sui monasterii /6 et successoribus suis abbatissis dicti monasterii, imperpetuum facere, obedire, respondere et prefacere, tanquam dominabus eorum propriis. Et promiserunt quod numquam facient, eligent / vel aclamabunt alium dominum vel dominam, nec dictam dominam abbatissam et successores e(...)^d. Et nichil hominum promiserunt eidem et suo monasterio predicto, et successo-/ribus dicte domine abbatisse et respondere de omnibus et singulis censibus, iuribus, proventibus, redditibus et (scensus)^e expletorum, et de omnibus aliis et (singulis)^f mi et quibus eidem /9 respondere tenerentur vel essent obligati seu quoquomodo (stari)^g ante confessionem hic publici instrumenti. Et pro premissis omnibus et singulis per ipsos et quelibet / ipsorum, attendendis, servandis et complendis obligarunt dicte domine abbatisse dicti (...) ^h et eidem monasterio et successoribus dicte domine abbatisse et / omnia bona eorum mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sint, et renuncian(...) ⁱ inmunitati, libertati, franquitati, cuiuslibet et (...) ^j, civitate, ville, castrum /12 seu burgi, quibus propter prescriptionem eorum possent contra predicta venire. Et pre(...) ^k iurarunt per Dominum Deum et eius Sancta IIII° Evangelia ab ipsis et eorum / cuiuslibet corporaliter tacta, predicta attendere, tenere et servare et complete et non contravenire. Et nichil hominum iuribus et firmitatem omnium et singulorum predictorum / homagium fecerint dicte domine abbatisse ore et manibus comendatum, iure Usaticis Barchinone et Consuetudine Cathalonie ac Furum Aragone. Et hoc congitur /15 omnia supradicta pro ut dicta sunt predictis hominis superius nominati, fideliter firmarunt, iurarunt et homagium fecerunt ut predicti ac etiam pacti stipulanti / fuerint in posse notario infrascripto, ea omnia et singula supradictam legitimam satiscentis, stipulantis et recipientis,

d. Doblec, falten 3 lletres.

e. Borrós quasi illegible, interpretem.

f. id.

g. No comprés.

h. Borrós, illegible.

i. Borrós, falten unes vuit lletres.

j. No comprés 3 lletres.

k. Borrós, falten 8 lletres.

nomina omnium illorum quorum (...) ^l et poterit / in esse quoquomodo. Quibus ita per (...) ^m dicta domina abbatissa nomen dicti qui monasterii, mandavit sibe de hiiis feri et seri per notarium infrascriptum, hoc presens /18 publicum instrumentum.

Ad est actum die et anno predictis.

Sig+num Arnaldi Vila. Raimundi Arnaldi. Guillermi de Sorribes. Guillermi de Vilario. Guillermi de Torrents. Bernardi / de Podiolo. Romei de Ecclesia. Guillermi de Podioayner et Jacobi de Podioayner, predictorum qui hoc laudarunt, firmarunt, iurarunt et homagium ut predictorum fecerunt.

/ Presentibus testibus discreto Arnaldo Roma, iureperito. Petro Salari. Berengario Salau et Bernardo Salau, presbitorum.

Sig+numⁿ Petri Muntanerii notarii publici (...) ^o de Gerundella, vicarii perpetui ecclesie eiusdem ville, qui hoc /21 scribi feci, cim supraposito in quarta linea (ubi dici) ^p dicte domine abbatisse, et clausi.

l. Illegible unes 6 lletres.
m. Id.
n. Signe autografat i decorat.
o. Borrós, falten unes 20 lletres.
p. Borrós, interpretem.

1340, octubre 27. Prats de Rei
Pere de Vilaseca, ara comorant en el lloc de Solanelles, notifica que és home propi, soliu i natural i afocat de la noble Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Montbenet de Berga. Atenent la divisió feta segons declaració entre el dit monestir i el de Santa Maria de Valldaura, sobre els castells, homes, rèdits i altres, diu que donarà ara al monestir de Santa Maria de Montbenet el que solia donar al monestir de Santa Maria de Santa Maria de Valldaura en el castell de Puigdemàger. Tot seguit fa homenatge. Situat al terme de Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Montbenet, c.153, n. 3. Perg.
 390/265. Pergamí en bon estat.

Noverint universi quod ego Petrus de Villasicha, nunc comorans in loco de Solanellis, homo proprius, solidus, naturalis et afocatus nobilis ac religiose domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii de Montebenedicto ville / Bergue. Attendens quod divisio facta fuit inter dictam dominam Ciliam abbatissam ipsius monasterii de Montebenedicto, et nobilem ac religiosam dominam Constanciam abbatissam monasterii Vallis Laure, de castris, /3 hominibus, redditibus, et aliis dictis monasteriis pertinentibus pro ut in suma seu declaratione inde lata plenius continetur in quaquidem suma extitit declaratum inter alia castrum de Podio Mager (...) ^a cum / omnibus hominibus, redditibus dicti castri et eiusdem termini quod et qui esse solebant predicti monasterii Vallis Laure esse perpetuo prelibati monasterio Montis Benedicti. Qua ratione ego prefatus Petrus de Villa-/sicha, cum mansiam meam et honores meos habeam et teneam in castro de Podio Mager, primitus liberatus ab homagio fidelitate ac naturalitate dicte domine abbatisse Vallis

a. No comprés 5 lletres.

Laure per procu-/6 ratorem ipsius domine abbatisse ad hoc legitime constitutum, feci homagium ore et manibus comendatum ut in talibus feri debet procuratori prefate domine Cilie, abbatisse monasterii / Montisbenedicti superius nominati^b, quod ero ipsi domine Cilie, abbatisse predicte et eius monasterio et successoribus suis, fidelis obediens in omnibus et legalis ut homo proprius, solidus, naturalis et affoca-/tus suo vero domino esse debet pro ut instrumento procuracionum et homagii inde fecis plene noscitur contineri. Et circo et certa sciencia ac spontanea voluntate, cum presenti publico instrumento legali, stipu-/9 latione interveniente convenio, promito vobis venerabili Bernardo de Moraria ville de Pratis, procuratori ac iconamo dicte domine Cilie, abbatisse de Montebenedicto, presenti et re-/cipienti no(mime)^c et ipse domine abbatisse licet et absenti, et notario infrascripto tanquam publice persone hec recipienti et stipulanti, quod ego incontinenti omnia mora posposita transportabo stati-/cham et hospiciu^d et fochum meum intus castrum de Podio Mager predictum vel terminum, in alodio dicte domine abbatisse et ibidem perpetuo tenebo mansum, hospiciu et fochum meum, ego et /12 mei in ipso manso. Promito inquam vobis dicto procuratori et iconamo presenti, et prefate domine abbatisse licet absenti, et notario infrascripto hoc recipienti, quod respondebo licet domine abbatisse / et eius conventui et successoribus eiusdem vel cui voluerit loco sui, de omnibus hiis et singulis in quibus mansus meus et honores mei sint vel fuerint assueti et debeant. Et in super promito vobis Bernardo / de Moraria quo supra nomine et predicte domine abbatisse, portare et bonam fidem et legalem sicut et pro ut homo proprius, solidus, naturalis et affocatus portare debet suo vero domino naturali. Et /15 confitens me liberatum esse ab omni homagio fidelitate ac naturalitate domine abbatisse Vallis Laure ut primititur ex certa sciencia facio vobis dicto venerabili Bernardo de Moraria, procuratori et iconamo / predicto nomine et iure ipsius domine abbatisse homagium ore et manibus comendatum, sub virtute cuius homagii et iuramenti per me inferius prestiti

b. Montisbenedicti superius nominati , interlineat.

c. Falta 2 lletres, interpretem.

d. et hospiciu , interlineat.

promito predictam mansionem sive mansum meum predictum / ac
fochum mutare et transportare in dicto castro de Podio Mager vel
eius termino, in alodio dicte domine abbatisse incontinenti
excusationibus, dilationibus et cavillationibus, quibus libet
procul /18 pulsus nec non omnia alia supradicta tenere et
observare, attendere et complere pro ut supra continetur. Et si
contrafacere ad predicta, volo que sim basator ad Consuetudinem
Barchinone et traditor ad Furum Aragone, de quibus / quidem
basia et prodicione non possim me per pacem vel consimiler
excondire aliquo armorum genere. Immo sola hostensione huius
publici instrumenti sim probatus traditor et basator ut
premititur et pro hiis complen-/dis et attendendis obligo vobis
et vestris nomine ante dicto, me et omnia bona mea mobilia et
immobilia ubique habita et habenda. Renunciatis quantum ad hoc
omni iuri rationii et consuetudini contra hoc repugnantibus et
specialiter /21 Usatico Barchinone quo cavetur que reptatus de
basia possit fidem suam per pacem vobis consimiler precondere.
Et ad maiorem firmitatem, iuro per Deum et eius Sancta quatuor
evangelia, manibus meis corporaliter tacta / contra predicta in
aliquo non venire iure aliquo cause vel ratione.

Actum est hoc sexta kalendas novembre, anno Domini
Millesimo Trecentesimo Quadragesimo.

Sig+num Petro de Villasicha predicti, qui hoc concedo et
firmo et iuro.

Testes huius rei sunt, Jacmetus Cereyllo, Raimundus Cardona
de Pratis et Petrus Bartholomei de Solanellis.

Sig+num^e mei Jacobi de Ulugia, regia auctoritate, notarii
publici per totam terram et dominacionem illustrissimi domini
regis Aragone, qui hoc scribi feci, cum raso et emendato in
quarta linea ubi dici, Montisbene, et in / sexta linea ubi
scribit monasterii, et in VII^a linea ubi ponitur, Montis
Benedicti superius nominati, et cum supraposito in XI^a linea ubi
legitur, et hospicitum, et clausi.

e. Signe autografat i decorat.

1340, octubre 27.

Pere d'Agramunt, ara comorant en el lloc de Solanelles, home propi, soliu, natural i afocat de la noble Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Montbenet de Berga. Atenent la divisió feta segons la Declaració, entre els monestirs de Santa Maria de Montenet i el de Santa Maria de Valldaura, sobre els castells, homes, rèdits i altres; diu que farà al monestir de Santa Maria de Montbenet el que abans solia al monestir de Santa Maria de Valldaura, referent a la masia i honors que té en el castell de Puigdemàger, i li fa homenatge. Situat al terme dels Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Montbenet, c.153, n. 4. Perg.
395/265.

Noverint universi quod ego Petrus den Agramunt, nunc comorantis in loco de Solanellis, homo proprius, solidus, naturalis et affocatus nobilis et religiose domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii de Monte Benedicto ville / Bergue, attendens quod divisio feci fuit inter dictam dominam Ciliam, abbatissam ipsius monasterii de Monte Benedicto, et nobilem et religiosam dominam Constanciam, abbatissam monasterii Vallis Lauree, de castris, /3 hominibus, redditibus et aliis dictis monasteriis pertinentibus pro ut suma seu declaracione inde lata plenius continetur quaquidem suma extitit declaratum inter alis castrum de Podio de Mager, simul cum omnibus hominibus^a dicti castri et eiusdem termini quod et qui esse solebant, predicti monasterii Vallis Laure, esse perpetuo prelibati monasterii Montis Benedicti. Qua ratione, ego ex prefatus Petrus domini Agramunt, cum mansiam nostram et ho-/nores meos habeam et teneam in castro de Podio de Mager primitus liberatus ab homagio fidelitate ac naturalitate dicte domine abbatisse Vallis Laure,

a. hominibus, , interlineat.

per procuratorem ipsius domine abbatisse ad / hec legitime constitutum, feci homagium ore et manibus comendatum ut in talibus fieri debet procuratori prefate domine Cilie, abbatisse monasterii Montis Benedicti superius nominati^b quo ero ipse /6 domine Cilie, abbatisse predicte et eiusdem monasterio et successoribus suis fidelis obeiens in omnibus et legalis ut homo proprius et naturalis et affocatus suo vero domino esse debet, pro ut in instrumento procuratorem / et homagii inde fecis plene noscitus continere in dicto, ex certa sciencia ac spontanea voluntate, presenti publico instrumento convenio et promito vobis Bernardo de / Moraria, ville de Pratis, procuratori ac iconamo dicte domine Cilie, abbatisse de Monte Benedicto, presenti et recipienti nunc non et ipsi domine abbatisse, licet absenti, et notario infrascripto /9 tanquam publice persone hec recipienti et stipulanti, quod ego incontinenti omni mora post posita transportabo staticham, hospicium et fochum meum intus castrum de Podio de Mager predictum vel eius / terminum, in alodio dicte domine abbatisse et ibidem perpetuo tenebo mansium, hospicium et fochum meum, ego et successores mei in ipse manso. Promito inquam vobis dicto procuratori et iconamo / presenti et prefate domine abbatisse licet et absenti, et notario infrascripto hec recipienti, quod respondebo dicte domine abbatisse et eius conventui et successoribus eiusdem vel cui voluerit loco sui, de /12 omnibus hiis et singulis in quibus dictus mansis meus el honores mei sint vel fuerint assueti et debeant. Et in super promito vobis Bernardo de Moraria, quo supra nomine et predicte domine / abbatisse, portare bonum fidem et legalitem sicut, et pro ut homo proprius, solidus, naturalis et affocatus suo vero domino naturali portare debet. Et confitens me liberatum esse ab omni homagio, / fidelitate ac naturalitate domine abbatisse monasterii Vallis Laure ut primititur ex certa sciencia facio vobis dicto venerabili Bernardo de Moraria, procuratori et iconamo predicto, nomine et vite ipsius domine /15 abbatisse, homagium ore et manibus comendatum. Sub virtute cuius homagii et iurmenti per me inferius prestiti, promito predictam mansionem sive mansum meum predictum ac fochum murare et transportare / in dicto castro de

b. monasterii Montis Benedicti sauperius nominati, interlineat.

Podio de Mager vel eius termino, in alodio dicte domine abbatisse Montis Benedicti excusationibus, dilationibus et cavillationibus quibuslibet proculpulsis nec non omnia alia supradicta tener et (observare)^c / attendere et complere, pro ut suis continetur. Et si contra facere ad predicta, volo quod sim bausator ad Consuetudinem Barchinona et traditor ad Furum Aragone, de quibus quidem bausia et proditione non possim me per parem vel /18 consimiler excondire aliquo armorum genere. Immo sola hostensione huius publici instrumenti sim probatur traditor et bausatuor ut promittitur. Et pro hiis complendis, abligo vobis et vestris nomine ante dicte me et omnia / bona mea mobilia et immobilia ubique habita et habenda. Renunciatis quantum ad hoc omni iuri rationi et consuetudini contra hec repugnantibus, et especialiter Ustico Barchinone, quo cavetur que reptatus de bausia possit (fidem)^d / suam per parem vel consimiler escondere. Et ad maiorem firmitatem, iuro per Deum et eius Sancta quatuor evangelia, manibus meis corporaliter tacta, contra predicta in aliquo non venire iure aliquo omnia vel ratione.

(Actum)^e /21 est hoc sexto kalendas novembre, anno Domini Millesimo Trecentesimo Quadragesimo.

Sig+num Petri den Agramunt predicti, qui hoc concedo, firmo et iuro.

Testes huius rei sunt, Jacmetus Cervello, Raimundus Cardona de (Pratis)^f et Petrus Bertholini de Solanelis.

Sig+num^g mei Jacobi de Ulugia, regia auctoritate notarii publici per totam terram et dominacionem illustrissimi domini regis Aragone, qui hoc scribi feci, cum supraposito in II^a linea ubi dici, hominibus, et cum raso et emendato in VI^a linea ubi scribit, monasterii Montis Benedicti superius nominati, et

c. Borrós, interpretem per comparació doc. anterior.

d. Borrós, interpretem.

e. Borrós, interpretem.

f. Borrós, interpretem.

g. Signe autografat i decorat.

clausi.

1340, octubre 27. Els Prats de Rei.

Jacma, vídua de Jaume de ça Riera, habitant ara en el lloc de Solanelles, notifica que és dona pròpia, soliu, natural i afocada, de la noble i religiosa senyora Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Montbenet de Berga. Atenent la divisió feta entre els monestirs de Santa Maria de Montbenet i Santa Maria de Valldaura, sobre els castells, homes, rèdits i altres, segons Declaració. Diu que donarà al monestir de Santa Maria de Montbenet el que abans solia donar al monestir de Santa Maria de Valldaura, referent al castell Puigdemàger. Fa homenatge. Situat al terme de Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Montbenet, c.153, n. 5. Perg.
370/260.

Noverint universi quod ego Jacma, uxor Jacobi ça Riera quondam, habitricis nunc in loco de Solanelis, femina propria, solida, naturalis et affocata nobilis et religiose domine Cilie, Dei gratia abbatisse mo-/nasterii de Montebenedicto ville Bergue, attendendis abbatissam ipsius monasterii de Monte Benedicto et nobiler ac religiosam dominam Constanciam, abbatis-/3 sam monasterii Vallis Laure de castris, hominibus, redditibus et aliis dictis monasteriis pertinentibus pro ut in suma seu declaratione inde lata plenius continetur, quoquidem suma excitis declaratum inter / alia castrum de Podio Mager simul cum omnibus hominibus dicti castri et eiusdem termini, quod et qui esse solebant predicti monasterii Vallis Laure esse perpetuo prelibati monasterii Montis Benedicti. / Qua ratione, ego dicta Jacma, cum mansiam meam et honores meos habeam et teneam in castro de Podio de Mager primitus liberata ab homagio fidelitate ac naturalitate /6 dicte domine abbatisse Vallis Laure, per procuratorem ipsius domine abbatisse ab hec legitime

constitutum, feci homagium ore et manibus comendatum ut in talibus feri debet procurato-/ri prefate domine Cilie, abbatisse monasterii Montis Benedicti superius nominati, quod ero ipsi domine Cilie, abbatisse et eius monasterio et successoribus suis, fidelis hoberiens in/ omnibus et legalis ut homo proprius, solidus, naturalis et affocatus suo vero domino esse debet pro ut in instrumentis procurationum et homagii inde fecis plene (noscitur)^a contineri. /9 Id circo ex certa sciencia ac spontanea voluntate, cum presenti publico instrumento legali stipulacione interveniente, convenio et promito vobis venerabili Bernardo de Moraria, ville de Pratis, procu-/ratori ac iconamo dicte domine Cilie, abbatisse de Montis Benedicti, presenti et recipienti nunc non et ipsi domine abbatisse licet absentis et notarii infrascripto, hoc legitime stipulan-/ti et recipienti, quod ego incontinenti omnia mora posposita transportabo staticham, hospiciam et fochum meum intus castrum de Podio Mager predictum vel eius terminum, in alodio dicte /12 domine abbatisse et ibidem perpetuo tenebo mansum, hospiciam et fochum meum ego et successores mei in ipso manso. Promito inquam vobis dicto procuratori et iconamo presenti et prefate / domine abbatisse licet absentis et notarii subscripto hec recipienti, quod respondebo dicte domine abbatisse et eius conventui et eiusdem successoribus vel cui voluerit loco sui, de omnibus hiis et / singulis in quibus dictus mansus meus et honores mei sint vel fuerint assueti ac debeant. Et in super promito vobis, Bernardo de Moraria, que supra nomine et prefate domine abbatisse, portare /15 bonam fidem et legalitatem sicut et pro ut homo sive mulier solida, propria, naturalis et affocata suo vero domino naturali portare debet. Et confitens me liberatam esse ab omni homa-/gio fidelitate ac naturalitate domine abbatisse monasterii Vallis Laure ut primititur ex certa sciencia facio vobis dicto venerabili Bernardo de Moraria, procuratori et iconamo predicto nomine et vite / ipsius domine abbatisse homagium ore et manibus comendatum, sub virtute eius homagii et iuramenti per me inferius prestiti, promito predictam mansionem sive mansum meum ac fochum /18 meum mutare et transportare in dicto castro de Podio Mager vel eius termino, in

a. Borrós, interpretem.

alodio dicte domine abbatisse incontinenti excusationibus
dilationibus et cavillationibus quibuslibet / pro culpulis nec
non omnia alia supradicto tenere et observare, attendere et
complere pro ut supra continetur. Et si contrafacere ad
predictam, volo quod sui baustor ad Consuetudinem Barchinone
et traditur / ad Furum Aragonie, de quibusquidem baustia et pro
ditione non possim me per parem vel consimiliter scondire aliquo
armorum tenet. Immo sola hostentatione huius publici instrumenti
sim pro lata tradi- / 21 tur ac baustiator ut premititur. Et pro
hiis complendis, obligo vobis et vestris, me et omnia bona
mobilia et immobilia ubique habita et habenda. Renunciatis
quantum ad hoc omni iuri ra- / tioni et consuetudini contra hoc
repugnantibus. Renuncio etiam Usatico Barchinone quo cavetur pro
reptatus de baustia seu pro ditione possit fidem suam per parem
vel consimiliter (tenetur). / Et ad maiorem firmitatem de
predictas habendam, iuro per Deum et eius Sancta quatuor
evangelia, manibus meis corporaliter tacta, contra predicta in
aliquo non venire iure aliquo tam mi rationem.

/ 24 Actum est hoc sexto kalendas novembre, anno Domini
Millesimo CCC^o Quadragesimo.

Sig+num Jacme, uxor Jacobi ça Riera, quo predictae que hec
concedo, firmo et iuro.

/ Testes huius rei sunt, Jacmetus Cereylli (...) ^b. Raimundus
Cardona de Pratis et Petrus Bertholini de Solanellis.

/ Sig+num^c mei Jacobus de Ulugia, regia auctoritate
notarii publici per totam terram et dominationem illustrissimi
domini regis Aragonie, qui hec scribi feci, cum raso et emendato
in quinta linea, huius / 27 mei clausura, ubi dicitur, hec, et
clausi.

b. Illegible unes 3 llestres.
c. Signe autografat i decorat.

1340, desembre 10. Prats de Rei
Berenguer Riera i la seva esposa Rómia, venen a Pere Albert de Prats, un tros de terra situada en el terme de Solanelles sota el domini de l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura. Preu és de 50 sous. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, 6. Perg.
 260/228. Taques d'humitat a tota la part superior i bon tros de la banda esquerra. Mal conservat.
 Document partit per ABC.

ABC

ABC

ABC

Noverint universi quod nos Berengario Riera et Romia uxor eius, de parrochia Sancti Egidi de Solanellis, per nos et omnes nostros^a presentes et futuros, cum hoc publico / instrumento vendimus vobis Petro Dalbert de Pratis, et vestris perpetuo, quandam peccia terre sitam in termino de Solanellis, confrontatam cum honoribus /3 Bernardi (B)elo^b et cum honoribus vestris, et cum camino quo itur a Coma de Bous, et tenetur sub dominio et alodio domine abbatisse monasterii / Vallis Laure. Hanc autem vendicionem, vobis et vestris, perpetuo facio de predictis, cum introitibus et exitibus suis et cum omnibus meliora-/mentis factis et faciendis. Sicut melius dici pote et intelligi, ad vestrum vestrorumque commodum et salvamentum et bonum etiam intellectum, precio /6 .Quinquaginta. solidorum Barchinone, quos a vobis habuimus et recepimus. Ideo renunciamus excepcioni predictae peccunie non habita et non recepte et doli. / Et si hec vendicio plus nunc valet vel valebit de cetero precio supradicto, totum vobis et vestris in pura donacione

a. nostros , interlineat.
 b. Borrós, interpretem.

remitimus atque damus. Renunciamus qua-ntum ad hec legi qua
deceptis in vendicione ultra dimidia iusti precii subvenitur.
Inducendo inde vos et vestros, de predictis que vobis ven-/9
(dim)us^c in tenedonem et corporalem possessionem seu
proprietaem vestri et vestrorum ad faciendum inde nostras in
omnibus voluntates. Promitentes que faci-/emus vos et quos
volueritis, predicta que vobis vendimus, habere, tenere et in
pace perpetuo positere contra omnes personas. Salvo tamen in
omnibus pleno / iure et dominio dicte domine abbatisse et eius
monasterii. Et pro hiis complendis, quisque nostrum insolidum,
obligamus vobis et vestris, nos et omnia /12 bona nostra mobilia
et in mobilia ubique, habita et habenda. Renunciantes quantum ad
hoc nove constitutioni et beneficio dividende, accionis / et
speciali. Ego dicta Romia, cerciorata de iure meo, per notarium
infrascriptum, renuncio doti mei et sponsalicio, auxilio ac
beneficio, senatus consulti / velleyani, et iuri ipotecharum
mearum, ac omni alii iuri racioni et consuetudini, contra hec
repugnantibus. Et ad maiorem firmitatem de /15 predictas
habendam, iuro ego dicta Romia, per Deum et eius Sancta quatuor
Evangelia, manibus meis corporalier tacta, contra predicta in
aliquo non / venire iure aliquo, causa vel racione.

Actum est hoc quarto idus decembre, anno Domini Millesimo
Trescentesimo Quadragesimo.

Sig+num Berengarii Riera. Sig+num Romie eius uxori,
iurantis predictorum, qui hoc concedimus et firmamus.

Testes huius rei sunt, Guillermus Cervera /18 et Bernardus
et Ferraria.

/ Sig+num Simonis de Canaleta, baiulus nobilis et religiose
domine Constancie, Dei gratia abbatisse monasterii Vallis Laure,
qui dictam / vendicionem firmo, salvo tamen in omnibus pleno
iure et dominio, dicte domine abbatisse et eius monasterio,
tercium inde recepi.

c. Taca, interpretem.

/21 Sig+num^d mei Berengarii Rovira, regentis scribaniam
ville de Pratis, pro fratre Francischo Vives, coadiutori
perpetuo, rectore ecclesie dicte / ville, ac notario publico
eiusdem, qui hoc scribi feci, cum supraposito in prima linea ubi
dicitur, nostros, et clausi.

d. Signe autografat i decorat.

1341, julio 7. Berga

Bernat de Comalada de Palomera, que "intervi" en el mas de Vilaró, en la parròquia de Sant Sadurní de Rotgers, elegeix a l'abadessa Cecília del monestir de Santa Maria de Montbenet com a senyora seva, pròpia, quieta, solíua i natural. Fa homenatge, i diu no aclamar altre senyor o senyora. Jura sobre els Evangelis. Situat al terme de Borredà, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Montbenet, c.153, n. 8. Perg. 190/175. Només una taqueta al final i algo borrós a la part dreta.

Noverint universi quod ego Bernardus de Comalada, de Palomera, qui intervi in mansum de Vilario, parrochie Sancti Saturnini / de Rotgers, exemptus a donacione cuius eram, eligo vos venerabilem religiosa domina Ciliam, Dei gratia abbatissam monasterii Beate Marie de Montebenedicto, ville Berge, in dominam meam, propriam, quitiam, solidam et naturalem, /3 quo circa gratiis et ex certa sciencia, convenio et promito vobis dicte domine abbatisse, per me et omnem prolem meam natam / et nascituram, bona fide et firma ac legali stipulacionem ac etiam per pactum expressum et sub virtute iuramenti et ho-/magii per me inferius prescriptorum me esse vobis et successoribus vestris, legale et fidele in omnibus tanquam domino meo /6 proprio, quitio, solido et naturali et vobis respondere et satisfacere de omnibus iuribus dicti mansi dum ipsum possedebo et / nunquam facere, elegire vel aclamare alium dominum vel dominam, ni vos et vestris succedentes et conventuim vestri pro quibus / obligo vobis et successoribus vestris, omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sint, et renuncians /9 quo ad hec omni iuri contra hoc facienti et omni inmunitati et franquitati cuiuslibet, civitatis, ville, castri, burgi et / loci quibus perpetue prescripcionem habitatoris mee vel alio

iure ratione vel casu posse contra predicta venire^a. Et sponte iuro per Deum et eius Sancta / quatuor evangelia, manibus meis corporaliter tacta, predicta attendere, servare et complere et non contravenire et vobis homa-/12 gium facio ore et manibus comendatum iuxta Ussaticis Barchinone et Consuetudines Catalonie ac Furum Aragone, videlicet in manibus vestris dicte domine abbatisse et in ore Petri de Salau, mandato vestri recipientis. Et hec igitur omnia et / singula supradicta pro ut superius dicta sunt facio, promito pacistor et stipulor vobis dicte domine abbatisse et successoribus / vestris et notario infrascripto, pro vobis et omnibus etiam aliis personis quarum interest, intererit aut interesse pote stipu-/15 lanti et recipienti.

Quod est actum pridie idus iulii, anno Domini Millesimo CCC° XL° primo.

Sig+num Bernardi de Comalata, iurantis predictis, qui predicta laudo et firmo et homagium ut predicatur facio.

Testes inde sunt, Petrus Salau et Petrus Zabaterii de Berga.

Sig+num^b mei Berengarii de Prixana, notarii publici ville Berge, auctoritate Raimundi de Gerundella, vicarii / perpetuu ecclesie Sancte Eulalie de Berga, qui hoc scribi feciet clausi, cum supraposito in XI^a linea /18 ubi dici posse contra predicta venire.

a. Posse contra predicta venire , interlineat.
b. Signe autografat i decorat.

1341, agost 25. Berga

Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Montbenet de Berga, atenent a Pere Soler Dalmau, a Guillerm Pasqual, a Francesc de Puigdemàger i a Maimon d'Agramunt, homes del castell de Puigdemàger, que demanen permís per la compra d'un bou, els dóna aval. Situat al terme de Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Montbenet, c.153, n. 10. Perg.
220/188. Té un forat al mig del pergami fins abaix que afecta a vuit linees.

Noverint universi quod nos Cilia, Dei gratia abbatissa monasterii Sancte Marie de Monte Benedicto, ville Berge, atendentis vos Petrum Solerii Dalmau /, Guillermum Pascual, Franciscum de Podio de Mager, Maimonum de Agramunt, homines nostros castri de Podio Mager, vobis permissis emere unum par /3 bouium pro quocumque precio vel preciis vobis videatur. Ideo de consilio et voluntate vestri infrascripti conventus a presenti die usque ad tres annos primos fu-/turos, convenimus et promitimus vobis bona fide et firma ac legale stipulacione et per pactum expressum que nos solvemus vobis quidquid et quantum vobis decostabunt / dicti boues supra quibus credatur vobis et vestris solo simplici verbo, nullo genere probacionis inde exacto pro quibus obligamus vobis dicti homibus superius proxime /6 dictis totam vendemiam et crotum et omnes alios proventus nobis in dicto castro nostro et dicto conventui pertinente infra decimam tempus provenientes preter de bla-/do et predicta que vobis obligamus possitis percipere, vendere, inpignorare et alienare et vobis satisfacere in predictis a quibus vos promitimus provare inde penes. Et / convenimus et promitimus vobis bona fide et firma ac legali stipulacioni nec non per

pactum expressum que nos in predictis que vobis obligamus non tangemus nec /9 tangi faciemus nec ea nec aliquid vendemus, alienamus modo aliquo donec nobis fuerit satisfacem in predictis. Et generaliter obligamus vobis et vestris / omnia bona alia nostra et dicti monasterii, mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sint. Renunciatis illi iuri quo caveturi traditores habere pro base peccias / per eos mutuata personis ecclesiasticis seu religiosis fore versam in utilitatem ecclesie sive domus religiose et omni alii (...) ^a contra hoc facien. /12 Ita quod spacialiter obligatio non deroget generali nec generalis specialiter. Quibus consentimus nos Alamanda Alamanya. Eliesendis (Solerio) ^b. Agnes de Monte / Palacio, subpriorissa. Sibila de Besora, cantatrix. Saura Roma et Brunisendis de Be(sora) ^c dicti monasterii / et servare promittimus et non in aliquo contravenire sub obligatione omnium bonorum dicti monasterii. Et tam nos dicta abbatissa (...) ^d moniales hec /15 igitur omnia et singula supradicta facimus, promittimus, paciscimus et stipulamur vobis et vestris licet absentibus tanquam presentibus et notario (...) ^e pro vobis et omnibus / aliis personis quarum interest, intererit aut interesse pote et poterit legitime stipulanti et recipienti.

Actum est hoc VIII kalendas septembre (anno) ^f Domini Millessimo / CCC° XL° primo.

Sig+num Cilie, Dei gratia abbatisse predicte, que hec laudamus et firmamus. Sig+num Alamanda Alamany. (Eliesendis) ^g de Solerio. Agnes-/18 tis de Monte Palacio. Ermessendi de Monte Palacio. Sibilie de Besora, cantrixis. Saure Rome. Brunissendis de Besora, monialium predictorum (...) ^h, laudamus et firmamus.

/ Testes huius rei sunt, Petrus Salau. Berengarius Salau

a. Trencat, falten 4 lletres.
b. Trencat, id.
c. Id.
d. Id.
e. Id.
f. Id.
g. id.
h. id.

et Petrus Zabaterii.

/ Sig+numⁱ mei Berengarii de Prixana, notarii publici ville Berge, auctoritate Raimundi de Gerundella, vicarii perpetui ecclesie Sancte Eulalie de Bergue, qui /21 hoc cum raso et emendato in VI linea ubi dici crotum, et in quinta ubi dici superius, scribi feci et clausi.

i. Signe autografat i decorat.

1341, setembre 12. Berga
Bartomeu Celarer de Fàbrica, de la parròquia de Santa Eulàlia de Berga, confesa i reconeix a Cecília, abadessa del monestir de Santa Maria de Montbenet, ser home seu, propi, quiet, soliu i afocat. Li fa homenatge. Terme de Berga.

A. AHN. Clero, Montbenet, c.153, n. 11. Perg.
 400/185.

Noverint universi quod ego Bartolomeo Celarer de Fabricha, de parrochia Beate Eulalie de Berge, ex certa sciencia per me et omnes meos natos et nascituros, confiteor et recognosco vobis venerabili et religiose domine Cilie, Dei / gratia abbatisse monasterii Sancte Marie de Monte Benedeto, ville Berge, presenti et conventui eiusdem monasterii et eidem monasterio notario infrascripto, pro vobis et ipsis et per omnibus etiam personis quarum interest, intererit, interesse /3 pote et poterit, legitime stipulanti, paciscenti et recipienti, me esse hominem vestrum, proprium, quitium, solidum et naturalem et dictorum vestrorum monasterii et conventus ex concessione et donacione facta dicto monasterio vestro per / dominum Jacobum regem Aragonem, recolende memori. Quo circa convenio et promito vobis et dicte vestro monasterio et conventui eiusdem et notario infrascripto pro vobis, et ipsis stipulanti et recipiente per me et omnes / meos natos et nascituros, me servare, obedire, respondere et satisfacere vobis et dicto vestro monasterio et conventui eiusdem et successoribus vestris in dicto vestro monasterio in omnibus et per omnia tanquam dominis meis /6 propriis, quitis, solidis et naturalibus et nunquam facere elegire vel aclamare alium dominum vel dominam preter vos et dictum vestrum monasterium et conventum eiusdem et successores

in dicto monasterio vestro quibus / omnibus et singulis predictis obligo vobis et dicto vestro monasterio et conventui eiusdem et successoribus vestris in dicto monasterio et notario infrascripto per vobis et ipsis et per omnibus etiam personis quarum interest, intererit aut / interesse pote et poterit, stipulanti et recipienti omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sint. Et renuncio quantum ad hoc omni iuri contra hec facientum, et omni inmunitati et fran-/9 quitati cuiuscumque civitate, ville, castri vel burgi et cuius libet alterius loci, quibus propter prescripcionem aut inmunitatem habitacionis vel alia racione posse contra predicta me infrascripta veneri. Et ac / maiorem cautelam, iuro per dominum Deum, et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, predicta atendere, servare et complere et non in aliquo contrafacere seu venire aliquo iure racione / vel casu. Et facio vobis homagium ore et manibus comendatum videlicet, in manibus vestris et in ore Petri Salau, baiuli vestri, pro vobis et mandato vestro et recipientis iuxta Usaticos Barchinone et Consue-/12 tudinis Cathalonie ac Furum Aragone. Et hoc igitur omnia et singula supradicta, facio, promito, stipulor et pacistor, vobis dicte domine Cilie et conventui et monasterio vestris et successoribus vestris in eodem / monasterio et notario infrascripto, tanquam publice persone pro vobis et dictis monasterio et conventui vestris et successoribus vestris in dicto monasterio, et pro omnibus etiam personis quarum interest, intererit aut interesse potest / et poterit pacistensi et recipienti ac etiam legitime stipulanti.

Quod est actum pridie idus septembre, anno Domini Millesimo CCC° XL° primo.

Sig+num Bertolomei Celarer predicti, qui predicta laudo, firmo et /15 iuro atque homagium facio ut superius continetur.

Testes huius rei sunt: Simon de Armis. Raimundus de Sagalariis notarius. Petrus Martinez de Savernes, de domo incliti domini infantis Jacobi, comitis Urgellen. Guillermus Foneileti. Petrus Salau et Romeus / de Capdevila de Berga.

/ Sig+num^a mei Berengarii de Prixana, notarii publici ville Berge, auctoritate Raimundi de Gerundella, vicerii perpetui ecclesie Sancte Eulalie de Berga, qui hec scribi feci et clausi.

a. Signe autografat i decorat.

1341, desembre 18. Església Sant Andreu de Sagàs
 Constança, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura,
 manifesta públicament que Bernat de Ça Artiga, de la
 parròquia de Santa Maria d'Olvan, jura que no té cap
 document dient que posseix el mas de Garriga per donació
 i alou quiet. Concedeixen i aproven que ho tingui ara,
 amb totes les pertinences i fent residència contínua.
 Paga un cens anual per Nadal i per la festa de Santa
 Maria d'agost. Terme d'Olvan, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 12. Perg.
 410/220. Mal conservat. Borrós i fluix les 4 primeres
 línees, especialment tacat al mig i a la part baixa.
 Molt borroses les dues línees finals, i trencat sense
 que afecti el text. La primera lletra decorada. En el
 revers indica "Acta de l'asensament del mas del
 Artigos de la plana lo qual vui te lo hereu barbut de
 Olvan, fet l'any 1342".

Noverint universi quod nos Constancia, Dei gratia
 monasterio Sancte Marie Vallis Laure, Ordinis Cisterciencie
 diocesis Urgellen, abbatissa, per nos et nostras successoras, de
 voluntate et assensu nostri conventus. Quia vos Bernardus Ça
 artigua, de parrochia Sancte Mª Dolvan, / non habetis ut
 asseritis et pro ut nobis fidem fecistis, per proprium
 iuramentum titulum seu instrumentum qualiter habetis et
 possidetis mansum vestrum de Çartigua, quem per nobis et sub
 donacione nostra, cum omni iure donacionis et alodio, francho,
 quitio /3 et inmuni, vos et vestri tenuistis et tenere
 consuevistis affocatum cum hominibus et mulieribus. Et ideo
 vobis et filio vestro Bernardo, et uxori eius, Marie et vestris
 natis et nascituris, dictum mansum de Çartigua, cum omnibus suis
 iuribus, domibus, honori-/bus, possessionibus, pertinenciis et
 affrontacionibus, cum nemoribus, garriguiis, pasturiis, rupibus,
 aquiis, fontibus et generaliter cum omnibus dicto manso

pertinenciis concedimus, firmamus, laudamus et aprobamus. Ita tamen, quod vos et vestris perpetuo / in dicto manso continuam et residenciam et igene faciatis et facere teneamini. Et omagium fidelitates et recogniciones personarum servitutis reales et personales pro ut vestri antecessores fecerunt nobis et dicto nostro monasterio et nostris successoribus, faciatis et facere teneamini, et de terris dicti mansi nobis et dicto nostro monasterio et successoribus nostris et cui volueris, fideliter panis et vini et eorum de quibus prestari debet tascham donetis ut consuetum est. Exceptis de barcheria et orto et terminatis^a de quibus / nullam partem dare teneamini. Et faciatis in posse nostro ius querelantibus et firman iuris in posse nostri baiuli prestetis. Et faciatis nobis et nostris successoribus et dicto nostro monasterio, pro censu quolibet anno in festo Natalis Domini, unam pernam / de carn salada de tribus argentis, quatuor fogacias frumenti et duas dordi. Item in festo Sancte Mª Augusti, .unum. sestero de civada censuale Dolvan. Item duos miges quarterios de bono vino et sufficientti. Et de predicto /9 manso, nullam aliam partem, neque censuum, ni tantum ut predictur inde dare nobis teneamini. A tamen retinemus nobis et nostris successoribus et dicto nostro monasterio, que si per instrumenta vel alia legitima documenta inveniretur seu apareret / que dicto manso temporibus retroactis, plus dicta tascha et censu predicto, vos vel vestri, nobis vel nostris predecessoribus et dicto monasterio, consuevissetis vel deberetis facere presens instrumentum et omnia in eo contenta, in hoc casu sint / tassa mica atque vana. Et alia instrumenta vel legitima documenta nunc aparencia sint firma et remaneant in sui roboris firmitatem. Et dictum namque mansum de Çartigua, cum orto et barcheria terminatis per /12 metas ibique fixas ac predicatur, vobis et vestris perpetuo concedimus et firmamus. Confitentes et concedentes vobis, que per hanc firmam et laudacionem concessistis nobis et nostris successoribus et dicto monasterio, dare et solvere perpetuo / quolibet anno in festo Natali Domini pro censu, mediam posal de carn salada. Quod medium posal dictorum carnum, fiat et solvatur per dicta barchera aramem, confitemur et recognoscimus vobis, quod dictum

a. terminatis , interlineat.

mig^b pesal de carn salada, / computatur et est compressum et conclusum in predicta perna de tres argens. Predicta autem omnia et singula suprascribta, promitimus vos et vestros, perpetuo ut predicatur facere, tenere et possidere sub omnium nostrorum bonorum /15 habitum habendorum, et dicti monasterii obligatione. Nos enim Bernardus Çartigua, Bernardus filius eius, et Maria, uxore eius, recipientis predictam, promitimus ea prescribta facere et servare sub nostrorum bonorum ogligacione.

Actum est hoc XV° / kalendas ianuari, anno Domini M^o CCC^o XL Secundo.

Sig+num nobilis domine Constancie, abbatisse predicte. Sig+na Timbors de Portella priorisse. Eliesende de Castelar, subpriorisse. Cilie de Monte / Curvo, sacristane. Timbors de Queralto, cantatricis. Sancier de Fabrica, Cilie Sancte Eugenie, Sclarmunde de Rex, FFrancische de Monte Acuto, Guillerme de Monte Curno, monialium dicti monasterii, qui hec firmant et laudant.

/18 Sig+num^c Bernardi Çartigua. Bernardi, filii eius, et uxore eius Marie, qui hec laudant et firmant.

/ Testes ad hec: Raymundus de Condeminis, rector ecclesie de Sagas. Berengari Olzinosa. Berengarii des Salvans, presbiteri. Frater Guillermus Deodam et Moriconus, deodatus dicti monasterii.

/ Sig+num^d mei Raimundi de (Condeminis)^e, rectore notarii publici ecclesie parrochie Sancti Andree de Sagas, qui auctoritate et licencia venerabilis Petri de Canaleta, rectore ecclesie Sancte Marie Dolvan et notarii /21 publici eiusdem, hoc instrumentum apud monasterium Vallis Laure, recepi, scribsi et

b. mig , interlineat.

c. Signe autografat i decorat.

d. Signe autografat i decorat.

e. Borrós.

clausi, cum supraposito in VI^a linea ubi dicitur, terminatis.

1342, maig 3. Sant Sadurni de Rotgers
Bernat de Torrents, fill de Bernat de Torrents, i esposa, de la parròquia de Sant Sadurni de Rotgers, confessen i reconeixen ser homes propis, quiets, solius i naturals de la senyor Cecília, abadessa del monestir de Montbenet de Berga. Confessa tenir pel monestir el mas de Torrents i la batllia del lloc de Rotgers. Jura sobre el Evangelis observar i servir, i fa homenatge. Terme de Sant Sadurni de Rotgers, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Montbenet, c.153, n. 13. Perg.
 315/145. En mal estat.

Noverint universi quod ego Bernardus de Torrentibus, filius Bernardi de Torrentibus et Gualde, uxor eius, de parrochia Sancti Saturnini de Rotgers. Confiteor et reconosco vobis venerabili et religiose domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii Sancte Marie Monte Benedicte, ville Berge, me esse hominem vestrum, proprium, quietum, solidum et naturalem, et filium hominis /3 et feminis nostrorum. Quoniam per me et omnem prolem meam natam et nascituram. Confiteor me tenere pro vobis et vestro monasterio sub dominio et alodio vestro et dicti vestri monasterii mansum de Torrentibus et bauliam loci de Rotgers. Et etiam convenio et promitto vobis bona fide et firma ac legali stipulatione et per pactum expressum me parere et obedire (...) facere, et respondere vobis et vestris successoribus in omnibus et per omnia tanquam domino nostro, proprio et facere nobis illos census pro virtute et iura vobis et vestris predictis /6 (...). Et promitto vobis et vestris successoribus esse fidele, bonus et legale, pro quibus obligo vobis et vestris et successoribus, omnia bona mea mobilia / et immobilia, habita et habenda ubique sint. Renuncians quo ad hoc omni iuri contra hec facienti et omni immunitati, libertati et franquitati cuiuslibet civitatis, ville, castri seu burgi, quorum prescriptionem

habitationis mee posse contra predicta venire. Et iuro per Deum et eius Sancta quatuor evangelia, manum mea cor-/9 poraliter tacta, predicta servare et complere et non in aliquo contravenire. Et (homagium)^a vobis facio in manibus vestris, et in hore in Salau, bauli vestri / pro vobis recipienti (...) ^b et manibus comendatum et iuxta Ussatices Barchinone et Constitudinis Cathalonie ac Furum Aragone. Et hoc igitur (omnia)^c et singula / supradicta facio, promito pacistor et (...) non et (...) et notario infrascripto pro vobis et vestris successoribus. Et pro omnibus esse (...) ^d interest intererit (vel)^e /12 interesse pote et poterit legitime pacistenti (...) et recipienti.

Actum est hoc quinto idus madii, anno (Domini)^f Millesimo (...) XL° secundo.

Sig+num Bernardi de / Torrentibus, predicti, qui predicta laudo, firmo et iuro atque homagium facio.

/ Testes huius rei sunt : Bernardus Salau, presbiter. Petrus Salau de Berga (...) ^g. Cirera (...) ^h.

Sig+numⁱ mei Berengarii de Prixana, notarii publici ville Berge, (...) ^j, /15 qui hoc cum raso et emendato in XI^a linea ubi dici (...) ^k.

-
- a. Illegible per doblec, interpretem.
 - b. Id.
 - c. Borrós, interpretem.
 - d. Borrós.
 - e. Borrós, interpretem.
 - f. Borrós, interpretem.
 - g. Borrós.
 - h. Borrós resta linea, unes 35 lletres.
 - i. Signe autografat i decorat.
 - j. Illegible 10 lletres.
 - k. Id.

1342, setembre 5. Lloc de Solanelles
 Capbreu del lloc i castell de Solanelles, fet allí, davant
 la presència de Constança de Portella, abadessa del
 monestir de Santa Maria de Valldaura, del notari, i dels
 testimonis, homes i dones del castell de Solanelles, els
 quals juren, concedeixen i aproven el Capbreu. Terme d'Els
 Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 13. Perg.
 310/9750. Són dos pergamins cosits a l'altura de
 660, mitjançant un fil de color verd fosc, tot fent
 ziga-zaga. La part final, on hi ha firmes, és
 il·legible.

Noverint universi quod die intitulata nonas septembris,
 anno Domini Millesimo CCC^o Quadragesimo Secundo, in presencia
 nobilis domine Constancie, Dei gratia abbatisse monasterii
 Sancte Marie Valle Laure, in loco /3 de Solanellis personaliter
 constitute, etiam in presencia mei notarii et testium
 infrascriptorum homines et / mulieres castra de Solanelle,
 iurarunt, concesserunt aprobaverunt hoc Capbreu.

((. / Primo Petrus Sala dicti castri, iuravit super Sancta
 quatuor Evangelia que tenet mansum den /6 Sala in dicto castro
 et debet tenere affocatum cum personis cum omni iure
 dominacionis sub donacione monasterii / predicte et eius
 abbatisse, cum opera guaita, bada et tragina, cum decimis. Item
 iuravit que dat quartam partem expletorum / decumba deles
 clotes, que fuit den P. Morera dez Pratis, pro ut terminatur in
 camino publico de Pratis a Ca-/9 laff et in sorte ecclesie de
 Solanellis et in honore dicti Petri, sicut sunt mete sue, et in
 honore Simonis Canale-/ta. Item de quadam peciam terre qui est
 ad Puteum de Solanelles, dat quartam partem que fuit den P.
 Querol dez Prats / et terminatur in honoribus dicte ecclesie et

den Angles, et in camino quo itur de Solanelles Minorisam. /12
Item facit pro censu quolibet anno tempore messium una migera de
frumento, una migera ordeï, una migera espelte, / ad mensuram
censualem veteres. Item in festo Sancti Michaelis setember, .II.
solidos et octo denarios Barchinonem de terni. Item / in festo
Natalis Domini .III. solidos et 4 denarios pro perna de dicta
moneta. Item .IIII. fogaces frumenti in eodem festo. Item .IIII.
/15 medios quarterios de vino tempore de trescoloris ad primum
radium. Item .IIII. fogaces frumenti in eodem festo. Item unam
ovem de duobus dentibus vel quatuor, / cum vellore et cum lacte.

((. / Petrus Bertolini dicti castri, iuravit se tenere in
dicto castro ob donacione predicta, mansum den P. Bortoli, et
debet eum /18 tenere affocatum cum personis cum opera gaita,
bada et tragina et cum decimis. Item dat quartam partem
expletorum de quadam terra / infra eius aeram terminata in
camino publico quo itur de Prats a Calaf et in honore den Marti
Devalmanya. Item / dat quartam partem de quadam terra vocata
Cape de Pinos, sicut terminatur in honoribus den Morel et in
honore suo vocato /21 Cap de Larca, sicut ibi sunt fregere et in
honore ecclesie supradicte et in camino quo itur de Solanell
Minorisam et in sua / barcheria, sicut sunt ibi metere. Et facit
pro censu quolibet anno tempore messium, una migera frumenti,
una migera / ordeï et una migera spelte ad mensuram censualem
veteres. Item in festo Sancti Michaelis september, .II. solidos
et .V. denarios /24 dicte monete. Item tempore de trescoloris ad
primum raig .IIII. migere quarteres de vino. Item in festo
Natalis Domini, .III. solidos et / .IIII. denarios dicte monete
pro perna, et unam gallinam pro eius. Item .IIII. fogaces
frumenti. Item in mensis marcii unam / ovem de duobus vel IIII°
dentibus cum velor et lacte. Item in (...) (p)rinitum dicte
monete termino predicto pro co-/27 lumbario. Item terciam partem
unius par gallinarum que fuit pro honoribus qui fuerunt den
Oleri.

((. / Petrus Marti de Valmanya, iuravit que tenet pro
donacione predicta, mansum de Valmanya, et debet eum tenere
afocatum cum personis et cum omni / iure donacionis cum decimis.

Item iuravit que dat quartam partem expletorum de quadam terram vocata la Trilla del Castel, terminata (...) /30 in honoribus Petri Bartoli et Jacobi Angles et ecclesie iam dicte. Item de quadam sorte vocata Sort davant casa, de qua dat quartam / partem. Item facit pro censu quolibet anno dicte donacioni tempore mess(ium) una migera frumenti, .IIII. quarterias ordeï et 4 quarterias sp(elte) / dictam mensuram in tempore predicto. Item in festo Sancti Michaelis predicti, .IIII. solidos monete predicte. Item in festo Natalis Domini .III. gallinas et mediam et /33 ex per alia unam gallinam et mediam pro quadam terra quam acaptavit vocata Lo Vinyal. Item in festo Sancte Marie Augusti .I. solido pro (Sort) / davant casa. Item .I. solidos in eodem termino, pro terra vocata Garriguola. Item in festo Natale, terciam partem unus par gallinarum, que fuit / pro honoribus qui fuerunt den Oler. Item unam ovem de duobis vel IIII° dentibus, cum lacte et velor.

((. /36 Simon Canaleta, iuravit se tenere mansum qui fuit den Seguer sub donacione predicta in dicti castro, et debet eum tene(re afocatum) / et cum personis cum omni iure donacionis et debet facere opera gaita, bada et tragina, cum decimis. Et facit donacioni pro censu quo-/libet anno tempore messium, unam migera frumenti, una migera ordeï. Item .II. solidos, .IIII. denarios dicte monete pro perna. Item in mense marcii unam /39 ovem duobus vel IIII° dentibus, cum lacte et velor. Item facit pro manso qui fuit de Seguarra in dicto castro quolibet anno, / messium .I. migera frumenti, .I. migera ordeï et .I. migera spelte ad dictam mensuram. Item in festo Natalis Domini, .III. solidos et .IIII. denarios / dicte monete pro perna. Item in festo Sancti Michaelis, .II. solidos et .VIII. denarios dicte monete, et .IIII. fogaces frumenti. Item .t. de trecolos, /42 .IIII. medios quarters de vino ad primum raig. Item in mensse marcii, unam ovem de duobus vel IIII° dentibus, cum lacte et velor. / Item .II. denarios dicte monete pro porticu supram eius ianuam in festo Natali.

((. / Iacobus Anglesii dicti castri, iuravit se tenere mansu Anglesii in dicto castro sub donacione predicte et debet

eum tenere /45 affocatum cum personis cum omni iure donacionis et debet facere opera gaita, bada et tragina cum decimis. Et de campo de Colo-/mer, sicut terminatur cum metiis in suis fereginalibus in vallo in honore eclessie, dat quartam partem donacioni. Item de la Trylla de / castro, ut terminatur in honoribus Petri Martini, Petri Deville sua et in suo quartallo que tenet pro ecclesia, dat quartam partem. Item /48 de quadam sorte vocata Sort dabbans, quintam partem ut terminatur in honoribus Bernardi Coma et ecclesie iam dicte et den Por(tela), et / facit pro censu donacioni quolibet anno et messium .l. migera frumenti, .l. migera ordei, .l. migera spelte ad iam dictam mensuram. Item pro / Columbario, .l. par pullorum. Item pro domo de aera, .l. par pullorum. Item in festo Sancti Michaelis predicti, .II. solidos et .VIII. denarios dicte /51 monete. Item .IIII. miges quarters de vino .t. de trescolos ad primum raig. Item in festo Natalis Domini, unam gallinam, .III. solidos et .IIII. denarios / dicte monete pro perna, et .IIII. fogaces frumenti. Item in mense marcii, unam ovem de duobus vel IIII° dentibus, cum lacte et velor. Item terciam partem unius par gallinarum pro honoribus quos tenet qui fuerunt den Oler, in festo Natali . Item .I. denario minutum oure /54 monete pro bestora.

((. / Bernardus Belo dicti castri, iuravit se tenere sub donacione predictae mansum de Belo in dicto castro, et debet eum tenere affocatum cum / personis et cum omni iure donacionis et facere opera gaita, bada, et tragina et dare decimas de omnibus pro ut assuetum et dari /57 dicte donacioni et faci quolibet anno pro censu dicte donacioni .t. messium. una migera frumenti, .IIII. quarterias ordei et .III. quarterias spelte / ad dictam mensuram censualem. Item .t. de trecoloris .IIII. migs quarters de vino ad primum raig. Item in festo Sancti Michaelis / .IIII. solidos et in festo Natalis Domini .III. solidos et .VIII. denarios dicte monete pro perna et .l. gallinam et .III. fogaces. Item in mense marcii /60 unam ovem ut predictur. Item iuravit que tenet pro donacione predictae, illam terram vocata Lotros de la Costal, in qua prior da Calaf / recipit quintam partem.

((. / Berengarius Çariera de Valmanya de dicto castro, iuravit que tenet sub donacione monasterii antedicti et eius abbatisse, mansum /63 de Valmanya in termino dicti castri, et que debet eum tenere affocatum cum personis cum omni iure donacionis et faci opera gaita, bada, / et tragina, et dat decimis dicte donacionis de omnibus quibus dare debet. Et face pro censu quolibet anno .I. migere frumenti, .I migere / ordei et .I. migere spelte ad mensuram censualem .Item in festo Sancti Michaelis predicti, .IIII. solidos dicte iam monete. Item in festo Natalis Domini (...) ^a gallinam /66 et mediam. Item in mense marcii, unam ovem ut predictur.

((. / Nanacina Riera dicti castri, (iuravit que tenet) ^b in dicto castro pro donacione predicta, mansum qui fuit dena Dolza, et debet eum tenere / affocatum cum personis cum omni donacionis iure et face opera gaita, bada et tragina et dat decimas. Item facit pro censu quolibet /69 anno in festo Natalis Domini, unum par gallinarum.

((. / Bernardus Coma dicti castri, iuravit que tenet in dicto castro pro donacione predicta, mansum qui fuit den Maçana et debet eum tenere / affocatum cum personis cum omni iure donacioni et dare decimas dicte donacionis et facere opera gaita, bada et tragina. Et dat quartam /72 partem expletorum de campo vocato Domenge de la era, quod fuit den Castelbo. Item facit pro censu quolibet anno donacionis / predictae .t. messium, unam quarteriam frumenti et unam quarteriam ordei, mensuram mercati de Calaf, pro campo vocato / davant La Vyla. Item in festo Natalis Domini. Sex. denarios pro domibus de la Torra, iam dicte monete.

((. /75 Petrus de Vilasica dicti castri, iuravit que tenet pro donacione iam dicta in dicto castro, mansum qui fuit Guillelmi Çaquadra, / et debet eum tenere affocatum cum personis cum omni donacionis iure et dare decima dicte dominacionis et

a. Borrât per taca.

b. Dobleç del pergami, interpretem.

Nacortada, dat quartam partem. Item la Clota / den Jusana, quam tenet Raimundus decani de Pratis, dat quartam partem. Item la Clota den Ba-/96 leym, quam tenet Petrus Sala dat quartam partem; una sort mansi de Torra Myna, que est in / camino quo itur de Solanellis a Sent Marti, facit una gallina pro censu et una fogacia frumenti / in festo Natalis. Item una sort Ales Seguerres, que fuit den Porta de Calaff quam tenet /99 Arnaldus Martini presbiter, facit una gallina, .1. fogacia, .1. mig quartere de vino in festo Natalis. Item / quadam sort den Bernat Tomas, quam tenet Petrus Steve de Pratis, facit una gallina. Item / la Sort, que fuit de Naheres de Calaff, quam tenet Namfos Gualda de Pratis, facit .1. gallina /102 pro censu in festo Natalis. Item Bernat Moreil, pro quadam terra (...) ^c una gallina.

(segueixen firmes illegibles.)

c. Espai en blanc.

1342, setembre 18. Església de Solanelles
Maimon d'Agramunt i muller Elisenda i la seva filla Cecília, habitants del lloc de Puigdemàger, confessen que han rebut de Guillem Celeres, deotat i notari del monestir de Santa Maria de Valldaura, 415 sous corresponents a un cens anual de 21 sous que van vendre a l'abadessa Cecília del monestir de Santa Maria de Montbenet de Berga. Terme d'Els Prats de Rei, comarca del'Anoia,

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 14. Perg.
 265/170. Al revers indica: Apocha censualia venda monestir Vallis Laure.

Noverint universi quod nos Maymonus den Agramunt, Elishende, uxor eius et Cilia, filia dictorum coniugum, de loco Podii de Mager, confitemur / et recognoscimus vobis Guillermo de Celeres, deodato monasterii Vallis Laure liçet absentì tanquam presenti, et notario infrascripto vestro nomine /3 exigenti et recipienti, quod habuimus et recepimus a vobis per manus, videlicet Berengarii de Salvants presbiteri, omnes illos .Quadrìngentos / quindecim. solidos Barchinone, qui sunt precium illius census, scilicet .Viginti unius. solidarum et .Trium. denariorum Barchinone annualium perpetuo, quem censum, / nos vendidimus nobili et religiose domine Cilie, Dei gratia abbatisse monasterii Beate Marie Montis Benedeti, ville Bergue propinque, que /6 censum dicte domine abbatisse et eius conventui perpetuo vendidimus, in recompensacione illorum .Decem et septem. solidarum Barchinone, quos / Berengarius ça Portella et Romia, uxor eius de Solanellis, eidem domine abbatisse annuatim perpetuo faciebant in recompensacione / etiam illorum .Quatuor. solidarum et .Trium. denariorum eiusdem monete, quos Bernardus Belo, Romia, uxor eius et Petrus Belo, eorum filius dicti /9 loci de Solanellis, annuatim faciebant, prefate domine

abbatisse, pro ut in instrumentis inde factis plenius continetur. Unde renunciando / excepcioni predictae peccunie, non habite et non recepte et doli. Facimus vobis et vestris de dictis .Quadringentis quindecim. solidos, finem perpetuum et / pactum firmissimum de ulterius non petendo. Sicut melius dici potest et intelligi ad vestrum vestrorumque comodum et salvamentum et /12 bonum etiam intellectum.

Actum est hoc quartodecimo kalendas octobris, anno Domini Millesimo CCC^o Quadragesimo Secundo.

Sig+num Maymo-/ni, domini Agramunt. Sig+num Elichsendis, eius uxor. Sig+num Cilie, filie eorundem predictorum, qui hec concedimus et firmamus.

Testes huius rei / sunt Simon de Canaletta, Petrus Sala et Bernardus Coma de Solanellis.

/15 Ego Guillelmus çà Silva, rector ecclesie de Solanellis et notarius publicus eiusdem, qui hoc scribi feci et meum Sig+num^a / hic aposui, et clausi.

a. Signe autografat i decorat.

1342, setembre 20. Castell de Sent Domí
 Capbreu del castell de Sent Domí, fet fer per l'abadessa del
 monestir de Santa Maria de Valldaura, Constança de
 Portella, davant del notari i el testimoniatge del homes
 i dones del castell, que juren, estan d'acord i aproven el
 Capbreu. Terme de Sant Guim de Freixenet, comarca de la
 Segarra.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 15. Perg.
 285/540. Mal conservat, amb taques d'humitat per la
 part de dalt afectant 7 línies, i la part final,
 tacades les 6 últimes línies. La 1ª lletra de
 cada capbreant, és més gran i decorada.

Noverint universi quod die intititata duo decimo kalendas
 octubre, anno Domini Millesimo CCC^o / Quadragesimo Secundo, in
 presencia nobile domine Constancie de Portele, Dei gratia
 abbatisse monasterii /3 Sancte Marie Valle Lauree, in loco de
 Sent Domi personaliter constitute, etiam in presencia et manu
 mei notarii / infrascripti et testium infrascriptorum, homines
 et mulieres castra de Sent Domi, iurarunt concesse-/runt et
 aprobarunt hoc capbreu:

((. /6 Primo Petrus Solerii castri de Sent Domi, iuravit
 super Sancta IIIII°. Evangelia, que tenet in dicto / castro sub
 donacione monasterii ante dicti et eius domine abbatisse, mansum
 den Soler, et debet eum / tenere affocatum cum personis cum omni
 iure dominacionis. Et debet facere opera gaita, bada, tragina,
 iovas, batu-/9 das, femadas et venemadas, et dare decimas dicte
 donacionis. Item debet dare sextam partem, ex-/pletorum Decumba
 que fuit castri de Sent Domi in garba. Et debet facere pro censu
 quolibet anno, tempore / messium .1. migeria et .IIII. punyeres
 frumenti, .1. miger et .III. punyeres ordeii, .1. miger et .III.

punyeris /12 civade, ad mensuram mercati de Calaf. Item in festo Natali .I. denari Barchinone de terni. Item .1. par gallinarum / et .II. fogaces frumenti.

((. / Berengarius Durban dicti castri, iuravit que tenet in dicto castro pro donacione predicta, cum omnis iure dominacionis, /15 mansum qui fuit den Muntagut, et debet eum tenere affocatum cum personis et debet facere censum quolibet anno / dicte donacioni, tempore messium una mitgera frumenti, una mitgera ordei, et .1. migere cibate, ad dictam mensuram. Item in festo / Na(tali Domini .II.)^a solidos pro (perna)^b. Item .III. galinas et una fogaciam frumenti. Item .X. denarios, iam dicte monete. Item dat decimas /18 omnibus assuetis. Et tenentur facere opera gaitam, badam, traginam, iovam, batudam, femadam et veneniadam.

((. / Guilelmus Brianco dicti castri, iuravit que tenet per dicta donacione cum omni iure donacionis, mansum de Brianco in dicto / castro, et debet eum tenere affocatum cum personis et facere tenentur servitutes predictas et dare decimas. Et facere quolibet /21 anno pro censu, tempore messium .1. migere frumenti, una ordei et una migere cibate, ad dictam mensuram. Item in festo Natali Domini / .II. solidos pro perna. Item .XII. diners Barchinone de terni, pro quadam orto quem habet in canemariis.

((. / Petrus Bertrandi dicti castri, iuravit que tenet pro donacione predicta cum omni iure donacionis in dicto castro, mansum qui fuit /24 den Guillem Pola, et debet cum tenere affocatum cum personis et tenet facere dictas servitutes et dare decimas, et pro censu / quolibet anno facere tempore messium .II. migeres et mediam frumenti, una predictarum per sorte de la Rovira, et una migere et mediam ordei / ad dictam mensuram. Item in festo Natale Domini, pro domibus .1. gallinam, pro furno una gallinam et facere cocere panem domini et castri /27 sine punya. Item unam gallinam pro orto. Item in eodem festo .III. fogaces

a. Borrat, interpretem segons doc.179, c.166,nº16.
b. Borrat, interpretem item.

frumenti.

((. / Petrus Cardona dicti castri, iuravit que tenet per donacione predicta in dicto castro, cum omni iure donacionis, mansum qui fuit / den Barbera, et debet eum tenere affocatum cum personis et facere omnia servituta predicta et dare decimas. Et debet facere /30 quolibet anno pro censu tempore messium, .1. miger frumenti, .1. miger ordei et .III. quarterias cibate ad dictam mensuram. Item pro / sorte de la Rovira .1. migere frumenti dicte mensura. Item in festo Natali Domini .V. solidos et .III. denarios. Item pro passatge quod / feci in muro pro quo transitur in sua bestorra, .III. diners Barchinone de terni. Item pro orto .XII. diners dicte monete. Item .1. par /33 gallinarum pro bestorra.

((. / Gualda de Durban dicti castri, iuravit que tenet pro donacione predicta in dicto castro, mansum de Durban cum omni iure donacionis, / et debet eum tenere affocatum cum personis et facere servicia predicta, dare decimas. Et facit censum quolibet anno tempore messium /36 .III. quarterias frumenti, .III. quarterias ordei et .1. migere civade ad dictam mensuram. Item in festo Natali Domini .II. solidos Barchinone / de terni pro perna et unam gallinam.

((. / Petrus Portella dicti castri, iuravit que tenet in dicto castro pro donacione predicta cum omni iure donacionis, mansum qui fuit /39 Den Bunisol et debet eum tenere affocatum cum personis et facere opera gaita, bada, tragina, iova, batuda, femada, ve-/nemada, dare decimas dicte donacioni. Et facit censum quolibet anno tempore messium, .1. miger frumenti, .1. ordei, .1. migere / civade ad mensuram de mercato de Calaf. Item in festo Natali Domini .II. solidos Barchoinone de terni pro perna. Item .XII. diners dicte /42 monete pro orto. Item .1. gallinam. Item pro sorte de la Rovira, .1. migere frumenti ad dictam mensuram tempore messium.

((. / Bernardus Odena dicti castri, iuravit que tenet pro donacione predicta, mansum qui fuit den Melio in dicto castro, /

cum omni iure donacionis, et debet eum tenere affocatum personis et facere servicia predicta, dare decimas dicte donacioni. Et debet /45 facere censum annuatum tempore messium .1. migere frumenti, .1. miger ordei, .1. migere cibate ad dictam mensuram. Item in / festo Natali Domini .II. solidos Barchinone de terni pro perna et .1. galinam.

((. / Guilelmus Cavalera dicti castri, iuravit que tenet pro dicto castro, mansum den Cavalera, cum omni iure /48 donacionis et debet eum tenere affocatum cum personis et facere servicia predicta, dare decimas dicte donacioni. Et / facit pro censu quolibet anno tempore messium, quinque migerias frumenti ad mensuram mercati de Cervaria. Item .X. solidos / Barchinone de terni. Item .1. migera ordei ad mensuram Cervarie. Item .II. paria columbarum tempore agusti pro columbario.

((. /51 Berengarius Borrel dicti castri, iuravit que tenet in dicto castro pro donacione predicta cum omni iure donacionis, / mansum qui fuit den Berengario Moros, et debet eum tenere affocatum cum personis et facit servicia predicta dicte donacioni, / et debet dare decimas. Et facit pro censu quolibet anno tempore messium, .1. migera frumenti, .III. migeres ordei, .1. /54 quarteram facit pro gaita ad dictam mensuram de Calaf. Item in festo Natali Domini, .II. solidos dicte monete pro perna. Item .1. diner / pro una domo. Item .III. solidos dicte monete pro una domo qui fuit castri. Item duo paria gallinarum. Item pro Ferenginallo, .1. / gallinam. Item .IIII. fogaces frumenti.

((. /57 Petrus Arberti dicti castri, iuravit que tenet in dicto castro pro donacione predicta cum omni iure donacioni, mansum / qui fuit Berengarii Cavalera, et debet eum tenere affocatum cum personis et facere servicia predicta dicte donacionis, et dare / decimas. Et facit pro censu quolibet anno tempore messium, .1. migera frumenti, .1. migera ordei et .1. migera cibate, /60 ad mensuram de Calaff. Item in ffesto Natali Domini, .1. gallinam. Item .1. gallinam pro bestorra. Item .1. fogaciam / frumenti. Item .II. solidos Barchinone de terni pro

perna.

((. / Bernardus Bassa dicti castri, iuravit que in dicto castro cum omni iure donacione, tenet mansum /63 qui fuit den Bonisol, et tenetur eum tenere affocatum cum personis et facere omnia servicia (supradicta)^c / et dare decimas dicte donacioni. Et facit pro censu anno quolibet tempore messium, .1. migera (fru)-/menti^d, .1. ordei et .1. migere cibate ad mensuram de Calaf. Item in festo Natali Domini, (.II. solidos dicte)^e /66 (monete)^f pro perna. Item .1. galina. Item .V. fogacia frumenti. Item .XII. denarios pro orto.

c. Borrós, interpretem.

d. Borrós, interpretem.

e. Borrós, interpretem, item.

f. Borrós, interpretem, item.

1342, setembre 20. Castell de Sent Domí
*Capbreu del castell de Sent Domí, fet en presència de
 Constança de Portella, abadessa del monestir de
 Sancta Maria de Valldaura. Davant de notari i dels
 testimonis, homes i dones de Sent Domí, jurants i
 aprovant el capbreu. Terme de Sant Guim de Freixenet,
 comarca de la Segarra.*

A. AHN (doc. anterior)

B. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 16. Perg.
 238/760. La "N" no escrita, només reservat espai en
 tres línees, com per ser decorada.

Noverint universi que die intitullata XII° kalendas octubre,
 anno Domini M^o CCC^o XL° II, in presencia nobile domine
 Constancie / de Portella, Dei gratia abbatissa monasterii de
 Sancte Marie Valle Laure, in loco de Sent Domi personalier
 constitute est, in presen- /3 cia et manu mei notarii
 infrascripti et testium infrascriptorum homines et mulieres
 castris de Sent Do- /mi, iurarunt, concesserunt et approbarunt hoc
 capbreu.

((. / Primo. Petrus Solerii castris de Sent Domi, iuravit
 fragmentum Sancte IIIII° Evangelia, que tenet in dicto castro sub
 donacione monasterii /6 ante dicti et eius domine abbatisse,
 mansum den Soler, et debet eum tenere affocatum cum personis cum
 omni iure donacionis. Et debet / facere opera gaitam, badam,
 tragina, iovas, batudas, femadas et venemadas, et dare decimas
 dicte domina- /cioni. Item debet dare sextam partem expletorum
 Decumba, que fuit castris Sancti Domi, in garba. Et debet facere
 pro cen- /9 su quolibet anno tempore messium una migeram et
 .IIII. puyeres frumenti, .I. migere et .IIII. puyeres ordeï, .I.
 migere / et .IIII. puyeres civade, ad mensuram mercati de Calaf.

Item in festo Natale .II. denarios Barchinone de terno. Item .I. par gallinarum / et .II. fogaces frumenti.

((. /12 Berengarius Durban dicti castri, iuravit que tenet in dicto castro pro donacione predicta, cum omni iure donacionis, mansum qui fuit den Munt-/agut, et debet eum tenere affocatum cum personis et debet facere censum quolibet anno, dicte donacioni tempore messium, .1. migere / frumenti, .1. migere ordei et .1. migere cibate, ad dictam mensuram. Item in festo Natale Domini, .II. solidos pro perna. Item .III. galinas et .1. fog-/15 aciam frumenti. Item .X. denarios, iam dicte monete. Item dat decimas omnibus assuetis. Et tenetur facere opera gaitam, badam, traginam, / iovam, batudam, femadam et venemadam.

((. / Guillem Brianco dicti castri, iuravit que tenet pro dicta donacione cum omni iure donacionis, mansum de Brianco in dicto castro, /18 et debet eum tenere affocatum cum personis et facere tenetur servitutes predictas et dare decimas. Et facere quolibet anno pro censu tempore / messium, .1. migere frumenti, .1. ordei et .1. migere cibate, ad dictam mensuram. Item in festo Natale Domini, .II. solidos pro perna. Item .XII. denarios / Barchinone de terno, pro quodam orto quem habet in canemaris.

((. /21 Petrus Bertrandi dicti castri, iuravit que tenet pro donacione predicta, cum omni iuri donacionis in dicto castro, mansum qui fuit den G. Pola / et debet eum tenere affocatum cum personis et tenetur facere dictis servitutes et dare decimas. Et pro censu quolibet anno facere, / tempore messium, .II. migeres et mediam frumenti, .1. predictorum pro sorte de la Rovira et .1. migere et mediam ordei, ad dictam mensuram. /24 Item in festo Natale Domini, pro domibus .1. gallinam, pro furno .1. gallinam, et debet cocere panem domini et castri sine puya. Item / .1. gallinam pro orto. Item in eodem festo .III. fogaces frumenti.

((. / Petrus Cardona dicti castri, iuravit que tenet pro

donacione predicta in dicto castro, cum omni iure donacionis, mansum qui fuit den Bar-/27 bera, et debet eum tenere affocatum cum personis et facere omnia servituta predicta et dare decimas. Et debet facere quolibet / anno pro censu, tempore messium, .1. migere frumenti, .1. migere ordei et .III. quarterias cibate, ad dictam mensuram. Item pro sorte de la Rovi-/ra, .1. migere frumenti dicte mesure. Item in festo Natale Domini .V. solidos et .III. denarios. Item pro passatge quod feci in muro pro quo transitur /30 in sua bestorra, .III. denarios Barchinone de terno. Item pro orto .XII. denarios dicte monete. Item .1. par gallinarum pro bestorra.

((. / Gueralda de Durban dicti castri, iurvit que tenet pro donacione predicta in dicto castro, mansum de Durban, cum omni iure / donacionis, et debet eum tenere affocatum cum personis et facere servicia predicta, dare decimas. Et facit censum quolibet anno, tempore /33 messium, .III. quarterias frumenti, .III. quarterias ordei et .1. migere civade, ad dictam mensuram. Item in festo Natale Domini, .II. solidos Barchinone / de terno pro perna, et .1. gallinam.

((. / Petrus Portella dicti castri, iuravit que tenet in dicto castro pro donacione predicta, cum omni iure donacionis, mansum qui fuit den /36 Bunisol, et debet eum tenere affocatum cum personis et facere opera gaita, bada, tragina, iova, batuda, femada, / venemada, dare decimas dicte donacioni. Et facit censum quolibet anno, tempore messium, .1. miger frumenti, .1. ordei, .1. migere / civade, ad mensuram de mercato de Calaf. Item in festo Natale Domini, .II. solidos Barchinone de terno pro perna. Item .XII. denarios dicte monete /39 pro orto. Item .1. gallinam. Item pro sorte de la Rovira, .1. migere frumenti, ad dictam mensuram, tempore messium.

((. / Bernardus Odena dicti castri, iuravit que tenet pro donacione predicta, mansum qui fuit den Melio in dicto castro, / cum omni iure donacionis, /42 et debet eum tenere affocatum cum personis et facere servitia predicta, dare decimas dicte donacioni. Et debet facere censum annua-/tim, tempore messium,

.1. migere frumenti, .1. miger ordei, .1. migere cibate, ad dictam mensuram. Item in festo Natale Domini .II. solidos Barchinone de terno pro perna, et .1. gallinam.

((. / Guilelmus Cavalera dicti castri, iuravit que tenet pro dicto castro, mansum de Cavalera, cum omni iure donacionis, et debet /45 eum tenere affocatum cum personis et facere servicia predicta, dare decimas dicte donacioni. Et facit pro censu quolibet anno, / tempore messium .V. migerias frumenti ad mensuram de Cervaria. Item .X. solidos Barchinone de terno. Item .1. migera ordei ad / mensuram Cervarie. Item .II°. paria columbarum tempore augusti, pro columbario.

((. /48 Berengarius Borrel dicti castri, iuravit que tenet in dicto castro, pro donacione predicta cum omni iure donacionis, mansum qui fuit den Berengario / Moros, et debet eum tenere affocatum cum personis et facit servicia predicta, dicte donacioni et debet dare decimas. Et facit pro censu / quolibet anno, tempore messium .1. migera frumenti, .III. migeres ordei, .1. quarteram facit pro gaita ad dictam mensuram de Calaf. Item un festo /51 Natale Domini .II. solidos dicte monete pro perna. Item .I. denario pro .1. domo. Item .III. solidos dicte monete pro .1. domo qui fuit castri. Item / .II. paria gallinarum. Item pro Ferenginallo .1. gallina. Item .IIII. fogaces frumenti.

((. / Petrus Arberti dicti castri, iuravit que tenet in dicto castro pro donacione predicta, cum omni iure donacionis, mansum qui fuit Berengarii /54 Cavalera, et debet eum tenere affocatum cum personis et facere servicia predicta dicte donacioni, et dare decimas. Et facit pro censu / quolibet anno, tempore messium, .1. migera frumenti, .1. migera ordei et .1. migera cibate ad mensuram de Calaff. Item in festo Natale Domini, .1. ga-llinam. Item .1. gallinam pro bestorra. Item .1. fogaciam frumenti. Item .II. solidos Barchinone de terno pro perna.

((. /57 Bernardus Bassa dicti castri, iuravit que in dicto

castro cum omni iuri donacione, tenet^a mansum qui fuit den Bonisol, et tenetur eum tenere affocatum cum personis et facere omnia servicia supradicta, et dare decimas dicte donacioni. Et facit pro censu anno quolibet, tempore messium / .1. migera frumenti, .1. ordei et .1. migere cibate, ad mensuram de Calaf. Item in festo Natale Domini, .II. solidos dicte monete pro perna. /60 Item .1. gallina. Item .V. fogacia frumenti. Item .XII. denarios pro orto.

a. tenet , interlineat.

1342, octubre 10. Berga

Celília, abadessa del monestir de Santa Maria de Montbenet de Berga, en gran congregació de les monges: Elisenda de Morera, priora, Alamanda Rechts, Esclarmunda de Tort, Agnés de Montpalau sots-piora, Ermesenda de Montpalau Sibil.la de Besora cantora, Saura Roma, Brunisenda de Besora i Elisenda de Prat, monges del monestir, fan acte i pacten el reconeixement d'uns censos pertanyents al lloc de Solanelles. Terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

AHN. Clero, Montbenet, c.153, n. 15. Perg.
530/206. En bon estat. Petites taques a dalt a la part dreta.

Noverint universi quod nos Cilia, Dei gratia abatissa monasterii Beate Marie de Monte Benedicto de Berga, et conventus eiusdem nostri monasterii, in eadem monasterio ut meris est congregatur, videlicet, nos Eliesendis de Moraria priorissa, Alamanda de Rechts, Sclarmunda de Turdo, Agnes de Monte / Palacio sub priorissa, Ermessendis de Monte Palacio, Sibila de Besora cantatrix, Saura Roma, Brunissendis de Besora et Eliesendis de Prato, moniales dicti monasterii, attendentes que vos Berengarius ça Portella et uxor eius Romia, habitatores loci de Solanelles, tenemini nobis /3 et nostri conventui facere et solvere annuatim perpetuo .decem et septem. solidos Barchinone, censuales et rendales pretextu vendicionis inde per vos facte, cum instrumento publico confecto quinto kalendas decembre, anno Domini . Millesimo CCC° XX°primo, clauso per Jacobum de Sol/devila, rectorem et notarium publicum de Solanelles, precio .quatuor. solidos et treis denarios dicte monete, Bernardus Belo et Romia, eius uxor et Petrus filius eorum, habitatores loci de Solanellis, ex vendicionem inde per eos facta, cum instrumento / publico confecto, decimo kalendas septembre, anno Domini

.Millesimo CCC^o vicesimo quarto, clauso per Jacobum de Soldevila, notarium predictum, precio .Centum. solidos dicte monete. Considerantes etiam que Maymonus de Acrimonte et Eliesendis eius uxor et Cilia, filiarum eorum de loco /6 de Pug de Mager, Vicens diocesis nobis dici est humiliter supplicarunt que cum ipsi essent multe debitorum, oppressi pro quibus ipsas maximas usuras, dare oportebat et que non poterint viam aliquam aliam reperire propter quam super predictis possent remedium adhibere, nisi nos absolveremus / et diffiniremus nobis dicto Berengario ça Portella et Romie eius uxori, et Bernardo Belo et Romie eius uxori et Petro eorum filio, viginti unum solidum censualia supradicta dicti Maymono...

(falta tros)

/Sig+num Cilie, Dei gratia abbatisse predicte que predicta laudamus et firmamus. Sig++++++num, Eliesendis de Moraria, priorisse; Alamanda de Rechts, Sclarmunde de Turdo; Agnetis de Monte Palacio, subpriorisse; Ermes-/sendis de Monte Palacio; Sibile de Besora, cantatricis; Saure Roma; Brunissendis de Besora et Eliesendis de Prato, monialium predictis, nos predcita laudamus et firmamus.

/21 Testes huius rei sunt Bernardus Salau, presbiter. Bernardus Prous et Petris Andrea, notarii.

/Sig+num Michaelis de Sancti Michaeli, notarii publici ville Berge, auctoritate Raimundi de Gerundella, vicarii ecclesie Sancte Eulalie eiusdem ville, qui cum suprapposito in XVII linea vi dici promittimus et in XVIII linea vi dici etiam, sibi raso et / emendato continetur hoc XVI kalendas novembriss, scribi feci et clausi.

1344, gener 11. Pinós, parròquia sant Andreu de Sagàs. *Sentència arbitral entre l'abadessa de Valldaura, Contança de Portella i el rector de l'església d'Olvan, sobre el dret de primícies i altres drets parroquials de diversos masos pertanyents al monestir: Valldaura, el Masset, Serrat, De la selva Rodona, De la selva del Bosc, Degollaneta, del Busquet, i els drets d'altres parròquies del voltant. Terme d'Olvan, comarca del Berguedà.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n.17. Perg. 752/311. Borrós i tacat a dalt, especialment quatre taques grans i fosques: la primera a l'esquerra de 5'5 cms, la segona de 4 cms, la tercera de 2 cms, i la quarta de 1 cm. Quasi illegible, escrit en lletra molt petita i tinta clara. La línia 17 borrosa i un doblec horitzontal. La part dreta del pergamí borrosa i la tinta molt fluixa.

In nomine Domini Jesu Christi. Cum diverse contraversie et (gonnes) faissent (...) ^a Rectorem ecclesie Sancte Marie de Olvan ex una parte agenciam ac nobilem et religiosam dominam Constancian de Portella, Dei gratia abbatissam Monasterii Valle Lauree, ordinis Cisterciense Urgellen diocesis et Berengarii ça Cortada, Rectorem ecclesie Sancti Petri (Construcio) in dicto monasterio ex altera deffendendes super covidelizet quod dictum Rector Dolvan petebat primicia sibi prestatit et futurus (solius) de omnibus expletis creicentibus / in omnibus cuius possessionibus honoribus dicti monasterii quam (...) ^b stebaunt et erant sita infra parrochia dicte ecclesie de Olvan et dicebat etiam possebat rector quod licet in dicto monasterio (...) ^c et sit constructum altare Sancti Petri quod fuit et est altare maioris ecclesie parrochiale que olim fueriti in pedio de

a. Illegible, taca fosca de 5'5 cms.
 b. Illegible per taca fosca de 4 cms.
 c. Paraula illegible.

Portella et causa extitit translatum seu transportatum canonica in ecclesia dicti monasterii veneran aliquem parrochiam dicti altario no (...) ^d /3 recipi novem dicti altaris in dicto monasterio ad missas sollempnes, confessiones, sermones et alia divina officia ecclesiastica sacramenta. Quodque Rector dicti altaris aliqua sacramenta ecclesiastica non debebat nec potatum manifestare in ipso monasterio alicuis etiam parrochianis rationi dicti altaris asserens quod dictum monasterio erta et est infra limites sue parrochie continemus. Dicebat ius cum petebit dictus Rector ecclesies Dolvan que cum sues parrochie (...) ^e / a dicto monasterio ita quod rector dicti altaris nec potera (...) ^f ad dictam suam parrochiam in transire haberat per parrochiam preterea ecclesiam de Olvan quod rector dicto altaris non potebat nec debebat ire per parrochiam Dolvan cum eucaristia, squilla et lumen nec etiam cruce elevata nec ducere cadavera de fructorum parrochiarum dicti altaris ad dictos monasterios (...) ^g quod si per parrochiam suam Dolvan apertaretir per rectorem dicti altaris (...) ^h corpora defunctorum ad dictum monasterio predicto Rector Dolvan / petebat inde cresatur. Et predictam omniam pecere dictum rector Dolvan nomine suo et dicta sancta ecclesia sibi adiuvari. Dicte domine abbatisse et rector iam dicti altaris contrariunt asserentibus et dicentibus predicta eis competere et pertinere tam ex consuetudine quam de iure quam etiam ex privilegio monasteio et ordinis predictis concessis. Et quod predictam per dictum rectorem petita non poterent (...) ⁱ. Tandem propis predictae volentes siper premissi ad concordiam et convenienciam (...) ^j /6 pro ut melius posset de iure volenter tenere.

Compromisserant indiscretos R. de Condemins rectorem ecclesie de Sagas et Berengarii de (...) ^k propius cum assensus Reverendi domini Urgellen episcopi vel eius venerabili officiale

d. Illegible borrós uns 4 cms.

e. Illegible borrat uns 6 cms.

f. Illegible borrós uns 3 cms.

g. Paraula illegible.

h. Illegible per borrrós uns 4 cms.

i. Illegible per borrós una paraula.

j. Illegible per borrós, una paraula.

k. Borrós, illegible una paraula.

berguitani ac etiam sub eius ratihabicione firma tan quam in arbitris arbitrater et amicabiles compositores quiquidem arbitri iuxta potestatem in arbitrum datum predictis per eos oblata coram eis petitione (quacumque)^l fieris (...) ^m / et demitare dicenda sine inde instrumento oblates possessionibus factis eis responssionibus probacionibus (adiudicandis) et testibus vite receptibus, et coram de posicionibus publicatis productis quod datis instrumentis privilegis et aliis documentis et omnibus aliis que dictas partes pro fundanda sua intercesione donare, ponere, allegare, dare, producere voluerant et (de num sainaeto) in causa conclusa. Sine inde sponta per dicta partes postmodum qua dicte arbitri (...) ⁿ / tempus era per dictas partes in dicto compromisso concessi unde non pronunciat nec summam trilerunt super predictis dictum (bustum) extitit compromissum. Qua propter dicte partes volentes quod dicte gonnes et contraversie inter eas nullatenus remaneant indecire de cupientes quod dictus processus coram causas arbritis haberitus debitum forciatur effectum ac quod labores expense super predictis hinc inde pani facte in utilitur non perdantur super predictis omnibus et singulis que omnibus de (...) ^o /9 miserunt in nobilem vium dictum Berengarium de Portella archidiachonum Berge in ecclesia Urgellen tamquam in arbitrum arbitratorem et amicabiliem compositionem inter partes predictas cum assensuttum ac sub ratiabicione et firma dicti Reverendi domini espicopi vel officiali eius predicto. Dantes et concedentes dicto domino arbitro plenam et liberam potestatem ut ipse recognosco diligetur rex aminato dicto processu super predictis A. Comune et habito coram dictis prius arbitris et aliis in dicto (...) ^p / coram eis predictas partes productos probatis et activitatis possit super predictas omnibus et singulis gonibus et contraversis et pronuncians et eas determinare, decadere et declarare, suo enim de iure dando vel amicabile compositionem melius visum fuerit expedire pro ut per publicum instrumentum factum III° idua december anno sibi scribito et clausi per me

l. Borrós, interpretem.

m. Borrós 6 cms. illegible

n. Illegible, fluix 2 cms.

o. Illegible per fluix 3 cms.

p. Illegible, borrós 1 cm.

notarii infrascripti. Quaquidem dominis arbitrer viso et recognito ac diligenter examinato dicto processo omnibus / in eo contentis probatis et activitatis et suum eis habita deliberatione. Die presents ad ferendam et audiendam sumam parte assignata presentibus Petro de Cavalera rector predicto ex una parte Berengario ça Cortada ut Rector dicti altaris nomine suo et ipsius altaris et tamquam procuratorio predictae domine abbatisse ex altera et petentibus fori suamum supradictum prefatus dominis arbiter processit ad feren dicta (...) ^q /12 sumam in hunc modium. Unde a vos Berengario de Portella arbiter et arbitratore et amiabilis compossicione predictus. Vigis et diligenter recognocitis et inscriptis petitionibus oblatis per partes Rectore Dolvan et responsionibus lire contestando fecis eisdem per partem dictorum domine abbatisse et rectoris altaris Sancti Petri predicti ac posicionibus responsionibus testium de posicionibus instrumentis privilegiis et omnibus aliis pe dictas partes dictis ponentis allegaris / productis, productis probatis et activitatis coram dictis primis arbitris in processu predictoin quo iam ut promittetur renunciatum extitit et conclusum per dictas partes habita super predictae omnibus plena deliberatione et consilio cum iuris sacrosantos evangelis ponitis coram nobis ut nostrum de cultu Dei procedat iudicium et non oculi videant egritarem. Arrentis pensatis et consideratis omnibus que attendi poisan et considantur posuarunt (...) ^r super premissis. Cum legitime constet nobis tam per testes quam instrumentum quam etiam privilegia coram dictis arbitris in dicte processo coram nobis exhibito producti et data petitiones partis dictorum domine abbatisse et monasterio et etiam dicti retore altaris Sancti Petri predictis nec constet nobis in aliquo de intencione predicti rectore Dolvan et partis sue. Sentencialiter pronunciamus, declaramus, primicias cuius et laboracionibus ninalibus et aliis quibuslibet cultis incultis dicti monasterio /15 et expresso ibidem menesterilibus collectis et colligendis nec non el lanee, caseorum, canabi, lini et aliorum de quibus primicia dare et recipi debet et consuevenit. Exceptis de terris in laboracionibus mansis de Vallaura et de

q. Borrós 1 cm.
r. Borrós 2 cms.

vinea den Maset infrascriptis deberi et pertinere integriter libere et quiete monasterio supradicto. Pronunciamus iussum et declaramus dicti Rectore altaris Sancti Petri / et hoc que est pro fuerit debere et posse omnes parrochianos parrochie dicti sui altaris Sancti Petri. Videlicet, omnes personas mansorum de Serrat, vinia Delaselva Redona, Delaselva del Bosch, Degollanette et del Boscheto, et non aliquem vel aliquos parrochianos dicte ecclesie Dolvan vel alterius parrochie cuiuscumque nisi in quantum hoc competit dicto monasterio et ordini ex privilegio vel privile- /gis quibus per hanc nostram pronunciationem nec iuri (divini)^s aliquo derogare libere et licite recipere in ecclesia dicti monasterii ad omnia et singula ecclesiastica sacramenta ac colacione funeralia talia quelibet iura parrochialia et consuetudinis ecclesiasticas integriter recipere ab eisdem sicut quilibet Rectore pote et debet predicta exercere, ministrare, admitere, recipere et habere a suis parrochianis et in res nos parro- /chianos. Et nichilomnis transire portando eucaristiam, squillam et lumen ac etiam sacrum sacrismaa per extrema uncione publice ut moris est talia portari et duci ad infirmos in dicta sua parrochia et ire etiam cum cruce elevata ad corpora defunctorum sue parrochie et ipsa corpora aportare transeundo per parrochia dicte ecclesie Dolvan eundo et unciendo directe de mansis parrochie dici / altaris ad monasterio supra dictum (Precipue) cum constet legitime predicta fuisse et esse sic ut promittitur observare et fieri consueta et solita a tanto tempore circa inconsurse quod hominum memorit in contrarium non existit. Et ipsa defunctorum corpora in ciminterio dicti monasterii sepelire. Et predicta pro ut superius sunt per nos pronunciata et declarata adiuducantes monasterio et domine abbatisse et Rectori dicti altaris Sancti / Petri predicto et eorum successoribus nominibus quibus supra super eis omnibus et singulis inponimus dicto Rectori Dolvan nomine suo et dicte sue ecclesie silentium sempiternum sentencialiter in hiis scribis Verutum^t attentis attendentis pro bono pacis et concordie pronunciamus et declaramus quod dictum monasterio et dicta domina abbatissa et eius successores habeant

s. Doblec, poc legible.

t. "V"una mica dibuixada.

et teneantur solvere, prestare quolibet anno in festo /21 Sancte Marie mensis augusti dicte ecclesie Dolvan et eius rectori unum sextarium ordeï boni et pulcri ad rectam mensuram ville Berge pro eo videlicet, qua tam decimam monasterio quam etiam decimam altare et terre ac laborationes predictæ sunt et Rector dicti altari exercet predicta infra parrochia et in parrochia dicte ecclesie Dolvan et etiam per omni iuri parrochiali si quod formaret aliud de iure consueri vel aliter posset per-/tinere predicto Rectori Dolvan i primiciis, treitunis et aliquo iuribus supradictis per eundem Rectorem petitis. Item pronunciamus et declaramus quod dictus Rector Dolvan et eius successores perpetuo libere percipiant et percipere valeant primicia de expletis terrarum et laboracionum mansi vocati de Vallauræ et etiam cuiusdam vinee den Maset cum constet quod ipsam primiciam dictus Rector in dictis / terris et vinea recepit et recipe consuevit ab aliquo tempore circa. Quaquidem mansus et vinea fuerunt de terris et laboracionibus dicti monasterii, quaquidem primiciam dicta domina abbatissa petebat et eam asservat sibi et dicto monasterio pertinere ratione privilegiorum dictorum monasterii et ordinis super qua primicia eidem domine abbatisse et eius monasterio inponimus in hiis scribtis silentium sempiternum. Et hec omnia adjudicamus dicte ecclesie Dolvan et /24 eius Rectori; Generaliter in hiis scribtis. Super aliis vero nove hanc inde petitiis utrique parti uni ad usus alteram in hiis scribtis sunt litere inponimus silentium sempiternum.

Predicta autem omnia et singula dicimus, pronunciamus, et declaramus ac componimus inter partes predictas ex potestate nobis in dicto compromisso per predictas partes arbitra cum concensu et ratihabicione dicti domini episcopi et eius officiale berguitani sibi / pena Quingentorum solidos in dicto compromisso contenta comitenda (ut) in eo continere. Retinemus tamen eadem auctoritate et potestate nobis in hoc specialiter attributa quod si forsitam in posterum aliqua dubia vel obscura emergerent in primissis (autem) quod ea possimus (donare) et declarare ac decidere inter partes predictis pro ut melius viscum fuerit ad confirmacionem et maiorem perpeccitatem et firmitatem omnium promissore.

Data fuit (Be...) ^u / et pronunciato predictum dominum arbitrum pro tribunali mere publicantis sedem (causam mortis) in loco de Pinos e les de parrochia Sancti Andre de Sagas. Die martis intitulata III idua ianuari Anno Domini M^o CCC^o Quagragesimo quarto. Presentibus dictis partibus, ac presentibus testibus: Arnaldo de Frontaniano, baiulo castri de Gerondella. Antonio de Mosset, sagione dicti castri. Petro Capayda, scutifero dicti domini /27 archidiachoni. Simeone de Minoves, clerice censurato. Et Guillermo de Villarmager, scolare. Quibus partis incontinenti pro dicte partes cum assensu dicti Reverendissimi domini Episcopi vel dicti eius venerable officiali et sub eius ratihabicione et firma, laudarunt, aprobarunt, ratificarunt, firmarunt et amologarunt omnia et singula supradicta superius pronunciata et declarata ac etiam sub dicta pena et omnia / et singula pro ut superius pronunciata et declarata promisserunt partes et suos successores ad (implere), tenere et observare et in nullo contravenire vel facere per se vel alium.

Que fuerunt acta et carta loco, die et anno predictis ac presentibus me notarii infrascriptum et testibus supradictis.

Nos Berengarii de Portella arbiter predicti qui hanc Sentenciam tulius, subscribimus et firmamus.

u. Borrós, illegible.

1344, setembre 13. Parròquia de Sagàs
Frare Guillem de Celares, donat al monestir de Santa Maria de Valldaura, reconeix que ha rebut de Jaume d'Escobanell i del seu fill Guillem, de la parròquia de Sant Maurici de Portella, 50 sous de la deuta de 340 sous. Situat el terme de La Quar, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.166, n. 18. Perg.
 270/113. Mal conservat, amb taques d'humitat per la part inferior. Trencat els dos costats d'abaix, no afecta al text.

Sit omnibus notum quod ego frater Guillelmus de Celarers, datus monasterio Sancte Marie Vallis Laure, excerta sciencia, confiteor et recognosco / vobis Jacobo de Scobadello et filio vestro Guillelmo, de parrochia Sancti Mauricii de Portella, licet absentibus tanquam presentibus, que de illo debito, /3 scilicet, .CCC.XL. solidos, quos mi compens, fuitis debere cum publico instrumento. Idem (...) ^a ego teneo confeto auctoritate notario infrascripto, VII° / kalendas madii anno infrascripto, solvistis mihi ad meam voluntatem .Quinquaginta. solidos monete Barchinone de terno. Et de quibus .L. solidos / renunciando excepcioni peccunie, non numerate et non recepte et doli, facio vobis et vestris finem perpetuum et pactum firmissimum de /6 non petendo utique et de non agendo, in curia nec extra, in iudicio nec extra, pro ut melius et utilius dici vel intelligi pote, ad omnem vestri / et vestrorumque comodum et salvamentum et bonum ac sanum intellectum. Et de predictis mi et meis, silencium sempiternum inpono. / Renunciens quantum ad hec omnibus iuribus, legibus et vocibus et consuetudinibus, contra predicta vel aliqua predictorum, iuro aliquo pervenire. /9 Et hec igitur omnia et singula supradicta, facio, promito, paciscor et supleor

a. Borrat per taca unes 7 lletres.

vobis dictis Jacobo et Guillermo, licet absensibus, / et notario infrascripto pro vobis et omnibus etiam personis quarum interesse et intererit aut interesse pote et poterit, / nunc vel in futurum stipulanti et recepienti ac etiam legitime stipulanti.

Actum est hoc idus septime, anno Domini /12 M^o CCC^o XL (quarto)^b.

Sig+num ffratri Guillermi de Celarers predicti, qui hec facio et firmat.

Testes huius / rei sunt: Petrus de Dumengeus. Raymundus de Joudans, inferioris et Petrus de Scobadello, presbiter.

/ Sig+num^c mei Raymundi de Condeminis, rectore et notarii publici (...) ^d ecclesie et parrochie de Sagas, qui hoc instrumentum /15 scribi feci, et cum meo signo clausi.

b. Borrós, interpretem.

c. Signe autografat i decorat.

d. Trencat.

1345, Juny 2. Berga

Bartomeu Celarer de Fàbrica i Berenguer fill seu, de la parròquia de Santa Eulàlia de Berga, confessen i reconeixen a la senyora Sibil.la d'Anglesola, abadessa del monestir de Santa Maria de Montbenet de Berga, ser home seu, propi, quiet, soliu i natural i del monestir i tenir el mas de Celarer. Jura sobre els Evangelis, tenir i atendre. Fa homenatge de mans i oral. Terme de Berga.

A. AHN. Clero, Montbenet, c.153, n. 17. Perg.
270/241. Document en alfabet divis. Té algunes taquetes per tot el pergami.

ABC

ABC

ABC

Noverint universi quod nos Bertholomeus Cellerarii de Fabrica et Berengarius filius eius, de parrochia Sancte Eulalie de Berga, ex certa sciencia, confitemus et recognoscimus / vobis nobili et religiose domine Sibilie de Angularia , Dei gratia abbatisse monasterii Beate Marie de Montebenedeto de Berga, et vestris successoribus abbatissis /3 dicti monasterii et conventui eiusdem perpetuo per nos et omnem prolem nostram natam et nascituram, nos esse hominis vestros propios, quitios, solidos et naturales ac / monasterii vestro predicti, et tenere mansum nostrum de Celarers, cum pertinenciis suis, pro vobis et dicto monasterio pro ut ipse mansus, cum pertinenciis suis^a, tenebat pro illustrissimo domino Rege a quo causam habuistis et habetis / qua propter per nos et omnem prolem nostram natam et nascituram et omnes heredes et successores nostros, convenimus et promitimus vobis dicte nobili domine abba-/6 tisse et vestris

a. pro vobis et dicto monasterio pro ut ipse mansus cum pertinenciis suis , interlineat.

successoribus abbatissi dicti monasterii et eius conventui, esse vobis et ipsis perpetuo fideles obedientes et legales in omnibus et per omnia tanquam ho-/minis proprii, quitii, solidi et affocati vestri et monasterii prelibati et respondere parere et obedire vobis et vestris successoribus de omnibus et singulis de quibus vobis respondere / teneamur et debemus et pro ut tenebamus domino regi, et quo causam habuistis et habetis in predictis et vestris predecessoribus abbatissis dicti monasterii de in(...) ^b /9 ussu racione vel consuetudini aut constitutionibus seu quoquomodo facere, respondere, et obedire fuimus modo quolibet assueti et debivimus seu / debemus tantum vos et vestras successores abbatissas in dicta abbacia, pro quibus obligamus vobis et vestris / successoribus predictis ^c, nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sint. Renunciantes quo ad hoc omni inmunitate, libertati et ffranquitati cuiuslibet /12 civitatis, ville, castri seu burgi, quorum prescripcione habitacionis m(...) ^d possemus contra predicta venire et omni iuri contra hec facienti. Et predicta non / vi nec metu set sponte, iuramus per Dominum Deum et eius Sancta quatuor evangelia, manibus nostris corporaliter tacta, predicta omnia et singula firma, grata / et rata (per)petuis ^e habere, tenere et observare et non contrafacere seu venire aliqua racione vel causa. Et pro predictis omnibus et singulis firmiter observan-/15 dis, tenendis et complendis nos et quilibet nostrum homagium facimus manibus vestris dicte nobilis domine et ore discreti Arnaldi Roma, iuruperitu Berge, / recipientis mandato et expressis licentia et voluntate vestris sibi in nostri presentia fecia, et concessis comendatum iuxta Ussaticos Barchinone, Consue-/tudinis Cathalonie ac Furum Aragone. Hoc igitur omnia et singula supradicta, facimus, promitimus, pacistimur et stipulamur vobis et successoribus vestris et notarii /18 infrascriptopro vobis et dictis successoribus vestris in dicti abbacia et dictis conventui ac monasterio et omnibus personis quarum interest, intererit aut

b. Tacat, 2 lletres.

c. successoribus predictis , interlineat.

d. Borrós 2 lletres.

e. Tacat, interpretem.

interesse potest et / poterit legitime pacis tenti, stipulanti et recipienti.

Quod est actum quarto nonas iunii, anno Domini Millesimo CCC° XL° quinto.

Sig+num Bertolomeo Celle-/rarii et Berengarii filii eius, predictorum qui hoc laudamus et firmamus, iuramus et homagium fecimus ut predicti.

/21 Testes huius rei sunt: Berengarius Salau, presbiter. Johannes de Cornudelles et Petrus Andreas.

/ Sig+num^f mei Raimundi de Sorribes, notarii publici ville Berge, auctoritate Johannis Martinii, vicarii perpetui / ecclesie eiusdem, qui hoc scribi feci, cum supraposito in quarta linea ubi dic, pro vobis et dicto monasterio pro ut ipse mansus cum pertinentiis suis, et cum supraposito in undecima linea ubi legitur, successoribus / predictis, et clausi.

f. Signe autografat i decorat.

1345, desembre 5. Solanelles.

Pere Soler Dalmau i el seu fill Bernat, del terme de Puigdemàger, davant de notari i testimonis cridats especialment, reunits en la casa cabana de "Bernat de Nidala" en presència de Pere Ferran, "iurisperitis" de la vila del Prats, fa llegir una "cedula", d'un apelament entre el batlle de Solanelles Pere Marti i ells: Pere Soler Dalmau i fill de Bernat. Terme d'Els Prats del rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 1. Perg. 465/472. Mal conservat. Borrat quasi, especialment des de la línia 6 a la 24.

Noverint universi quod in presencia nostri notarii et testium infrascriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum, die lune, intititata nonas decembre, anno Domini Millesimo Trecentesimo quadragesimo quinto. Petrus de Solerio Dalmacii / ac Bernardus, eius filius, termino de Podio Mager, presencialiter constituti in termino de Solanelles, in morati cabana Bernardi de Nidala de Pratis, ante presenciam venerabilis et discreti Petri Ferrandi, iureperiti ville Pratorum, circa horam tercia presenta-/3 runt eidem discreto Petro Ferrandii et per me subscriptum notarium, legi et exponi fecerunt cedulam infrascriptam cuius tenor sequitur in hunc modum :

(...)^a (...) que nulla est non sit necessarie appellandum (...) mee no ellivisis infra decem diem proponendo sint / sedem Constituciones Cathalonie Generale. Ideo ego Bernardus Soler Dalmau, filius Petri de Soler Dalmau, termini de Podio de Mager, et ego dictus Petrus de Soler Dalmau, quantus mea interest et quilibet (...) dicimus et proponimus coram vobis Petro Mar-/tini, baiulo de Solanellis, ut vos asseritis pro nobili et

a. Paraules illegibles: Indicarem sempre amb (...).

religiosa domna Constancia, abatissa monasterii
Vallis Laure, et etiam (Geran) de discreto Petro Ferrandi,
iureperito ville Pratorum, quod su (...) per vos dictum Petrum
Martini, baiulum dicte domine /6 abbatisse, de consilio dicti
Petri Ferrandi (...) vos asseretis lata in qua...

/24 loco et tempore lacius expresandas. Et ubi aliquies esset
fuit et est dicta seniam procumque imqua et iniusta et contra
ius et iusticiam maniffesta latam quart eo (...) ubi aliqua
esset dicta siniam quod negatur. Nos dicti Bernardus / et Petrus
de Soler Dalmau, et quilibet nostrum tanquam illi quarum multum
interest in hiis septis appellamus a vobis dictis Petro Martini
et Petro Ferrandi et vestrum quolibet et a dicta seniam et
omnibus et singulis in ea contentis / ad nobilem et religiosam
dominam abbatissam Vallis Laure vel ad (...) vel ad alios ad
(...) vel a quos de iure et usu vel consuetudini fuerit
appellandum. Presentes appelos nobis et cuiuslibet nostrum
concedi, dari /27 et tradi quos iterum petimus et iterum petimus
et (...)petimus nobis concedi, dari et tradi (...) petticis,
vicibus, sepius et instanter de quibus omnibus, nos dicti
Bernardus et Petrus de Soler Dalmau petimus / fieri (...) cum
fieri instrumentum. Qua cedula lecta et exposita dicto Petro
Ferrandi per me notarium infrascriptum, dictus Petrus Ferrandi
pecit transsumptum de predictis et duos dies ad deliberandum
quod fuit sibe incontinenti / traditum (...) dictum notario. Et
dicti Petrus et Bernardus de Soler Dalmau (...) (...) fieri
publicum instrumentum de omnibus supradictis, per me notarium
infrascriptum. (...) ad hoc testibus Jacobo ça Portela et
Bernardo ça /30 Portela eius fratre ville de Pratorum. Actum
die, anno et loco predictis.

Et dicta (...) dia circa horam none, predicti Petrus et
Bernardus de parrochie Dolvan (...) (...) notario infrascripto
accesserunt personaliter ad hospicium, / dicti mansum Petri
Martini baiuli supradicti. Et cum dictus baiulus in dicto manso
nec in termino de solanellis, non esset ut mater et uxor et
familia dicti Petri Martini quo erat in dicto hospicio.

Approbant predicti / Petrus et Bernardus de Soler Dalmau, mandarunt legi et exponi dictam celulam ad (...) hospicii predicti et coram dictis matre et uxore et familia a dicti Petri Ferrari per me notario infrascriptum, et de ipsa cedula lec-/33 ta prima et exposita fuit conditum transumptum, incontinenti Romie, uxori dicti Petri Martini presentibus testibus, Berengario Riera dicti loci de Valmayna et Jacobo de Portela de Pratis. Et predicti Petrus et Bernardus / de Soler Dalmau fecerunt eis fieri de predictis publicum instrumentum per me notarium infrascriptum. Et die mercuri intitulata VII° idus decembre, anno predicto, circa horam tercię, discretus Petrus Ferrandi predictus nominibus quibus supra / obtulit michi notam in scriptis. Responssionem sequentem quam mandavit insserit et apponi in fine appellacionis predicte per menotarium infrascriptum, presentibus testibus Jacobo Ferrandi de Petrus Fata et Berengario Johannes de Pratis, /36 quibus respondent dictus baiulus et (...). Et dicunt que ipse Petrus Martini ut baiulus et ipse Petrus Ferrandi ut assessor sine iudex dicti loci de Solanellis et predicta nobili et religiosa domina abbatissa ante litigia / questionis iam dicte, per longum tempore et durante dicto litigio, polam vere et publice tenuerunt et rexerunt quilibet dictum suum officium. Et nunc etiam dicta officia teneat publice et regent. Et dicte (pertosponet) firmarunt / eius in posse dicti baiuli pro et ratione questionis predicte. Et totam ipsis tanquam coram eorum baiulo et iudice questionii predicte dictam questionem sponte duxerunt et tractarunt. Et ipsi ut iudices (...) in dicta ques-/39 tione erant ordine iure obtento et omino in predictis observato audiverunt partes supradictus et ad requisicionem ipsarum (...) non supradicta legitima fecerunt et (...) vocatis est qui ecovandi erant / et cum notario publico. Dicunt quod dictus baiulus de consilio dicti sui assessoris iuste et de iure et iusto processuprecedente et iuxta dicta (...) allegam et pro lata per (...) (...) coram ipsis. Et cum notario / publico et inscriptis et sedente tulit sanitam supradictam et pro ut de sunt et racione ferre debuit et ad suum officium expectabat, faciendum ut in processu iude ordinato, hec patent et est ligitium (...) de /42 propter quod dicte cause nullu (...) nec

(...) alia salva pace contrarium dicentis non procedunt de iure nec vendiciant sibe, loam in presenti negocio. Immeo sunt (...) (...) et iniuste cum careant penitus veritate et ratione / ex causi et ratiocibus supradictis quantum dicti baiulus (...) negant penitus dicta posita et contenta. In dicta appellacione sponte vere in et inquantum civite seu facere videntur contra dictus oricesu. Et dictam sen-/tenciam vel contra dictos (...) (...) (...). Et licet dicti appellacio sit frinola et inanis (...) In (...) motu vel ratione intersecta dicunt cum dicti baiulis et assessor respondentis predicti requisia /45 appellorum pro ob reverenter illius ad (...) extitis appellatum defferunt dicte appellacioni et (...) (...) (...) in et quatenus de iure eidem appellacioni deffera habeant et teneantur et non ali / presentem responsionem dicti appellacionibus pro appellis affirmantis concedendo. Et (...) appelos vel literas remissionas dicti appellantes voluerint et requisiverint dicunt dicti baiulus et assessor (...) peratos / et (...) tradere em per(...) die (...) (...) staturi illos quos de iure tradere et debeant. Et hanc responsionem mandarunt dicti biulus et assessor in propi et apponi in fine appelacionis predicte per /48 notarium infrascriptum. Et ea fuerunt hoc diebus, anno et loci predictis. Et presentibus tetibus supradictis.

/ Sig+num^b mei Berengarii Exameno de Pratis, auctotitate regia notarii publici, qui predicti interfuit et hec scripsi in locis predictis viciate Cerviarie, cum supraposito en IIII^a linea ubi / dici, per se, et in XIX^a linea ubi dici, in, et clausi.

b. Signe autografat i decorat.

1346, gener 17. Berga

El batlle de Cardona, fa fer document sobre les clàusules de l'últim testament de Francesca, vídua de Pere Guillem de Bosch, fill de Pere Guillem de Bosch, fet l'any 1334, en que deixa a la seva germana Elisenda de Morera, monja del monestir de Santa Maria de Valldaura, 100 sous, en llit i robes de la seva casa del Bosc. Deixa a Esclarmonda Tort, monja del monestir 50 sous.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 2. Perg.
300/260. Doblec. Fluix les línies 4 i 5.

Hoc est translatum bene et fideliter factum auctoritatem venerabilis baiuli Cardone, sumptum a quibusdam clausilis testamenti ultimi venerabilis domine Francische, / uxore quondam venerabilis Petri Guillermi de Boscho, filii quondam honorabilis Petri Guillermi de Boscho militis, in formam publicam redacti confectique tercio decimo /3 kalendas marcii, anno Domini Millesimo CCC^o tricesimo quarto, et clausi pro manum Berengarii de Prixana, habitatoris ville Berge, auctoritate regia notarii publici pro totam Catalo-/niam. Quod testamentum incipit:

(. In Xhristi nomine, cum nostre humanitatis condicio ex sui constitutione sit labilis et caduta et nichil liquidum vel certum transmitat ad / posteros, nisi scripture testimonio comendetur, et quoniam nullus in carne positus mortem pote evadere corporalem. Id circo, ego Francischa, uxor venerabilis Petri Guillermi /6 de Boscho, filii condam venerabilis Petri Guillermi de Boscho militis, in mea sanitate eterna et finit^a, ante kalendarium presenti iuramento in aliquo non obstante.

a. et finit , interlineat.

Tenor autem / prime clausule, que est in nonadecima linea dicti testamenti, et in eadem linea finitert sequitur pro hec verba:

((. Item dimitto domine Eliesendi de Moraria, sorori mee, / monialii monasterii Valle Laure, .Centum. solidos Barchinone et unum lectoni pannorum de melioribus, quos ego aportavi in hospicio de Boscho.

((. Tenor autem secunde /9 clausule, que est in dicta decima linea dicti testamenti, et in eadem linea finit, talis dignoscitur esse: Item dimitto Sclarmunde de Tort, moniali monasterii Valle Laure, / .Quinquaginta. solidos.

/ Sig+num venerabilis Burdi Doden, baiuli Cardone qui huic trasumpto cum suo originali instrumento, non viciato, non cancelato, non obolito, omnique suspicione caren-/12 te, de verbo ad verbum diligenter comprobato et examinato, ut eidem in iudicio et extra, tanquam suo originali fides plenaria habeatur suam auctoritatem prestitit periter et decretum / appositum hic pro manum Raimundi de Correano, notarii publici infrascripti, XVI° kalendas febrerii, anno Domini M^o CCC^o XL° sexto, presentibus ad hoc testibus vocatis / et rogatis, Petro Moxi et Petro Bertholi de Busa et Bernardo de Corrano, scolare de Cardona.

/15 Sig+num^b Raimundi de (Corrano, notarii)^c publici monasterii Sancti Vicenti de Cardona et parrochiam eiusdem, qui hoc translatum cum suo originali instrumento, non viciato, / non canceliato, non obolito, omnique suspicione carente, de verbo ad verbum, diligenter examinatum et comprobatum scripsi, cum supraposito in VI^a linea ubi / ponitur, et finit, et ipsumque transumptum firmavit et actorizavit venerabilis Burdus Doden, baiulus Cardone, in manu et posse mei dicti notarii, die et anno /18 quo supra, in firma ipsius baiuli scriptis.

b. Signe autografat i decorat.

c. Doblec del pergami, interpretem.

1347, novembre 22. Església de Santa Maria d'Olvan
 Constança de Portella, abadessa del monestir de Santa Maria de
 Valldaura i en nom del monestir, donen, concedeixen i
 estableixen en emfithèusic a terç, a Arnal de Querula,
 home nostre, habitant en el castell de Sent Domí depenent
 del monestir, un pati o solar de cases que estan
 extramurs del castell. Fent un cens d'un parell de
 gallines per Nadal. Promet no elegir ni aclamar altra
 senyora o senyors. Paga per l'entrada 20 sous. Situat al
 terme de Sant Guim de Freixenet, comarca de la Segarra.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 3. Perg.
 320/291. Document partit per ABC. Borrós per humitat
 a la part d'abaix. Molt flux per tinta aclarida.

ABC

ABC

ABC

Noverint universi quod nos domina Constancia de Portella,
 Dei gratia abbatissa monasterii Sancte Mª de Vallaura, gratis et
 excerta sciencia, per nos et omnes nostros successores in dicto
 monasterio, damus, / concedimus, stabilimus atque in emphiteosim
 ad tercium censum infrascriptum tradimus tibi Arnaldo Querula,
 homini nostro et dicti monasterii, comoranti in castro nostro /3
 de Sent Domi et cuius et cui sive quibus volueris imperpetuum,
 videlizet, quoddam patium sive solium domorum, quis est
 extramuros dicti castris nostri de Sent Domi, pro ut affrontat ex
 / prima parte, in hospicio Petri Bernardi et in secunda parte,
 in hospicio Guillermi Brianzo et de tercia parte, in bestorre
 Bernardi de Roters, de quarta vero parte in ora del / vall
 nostre dicto donantis, in quo dicto patium tu et tuis facias
 sive construas seu hediffices, domum vel domos ex abisso usque
 ad celum. Predictum itaque patium sive /6 solium domorum, cum
 introitibus et exitibus suis, et iuribus et pertinentiis ad
 dictum patium domorum pertinentibus et pertinere debentibus nec

non cum canalibus, terrami-/nibus deguetariis, finestralibus et emramis, et cum omnibus aliis melioramentis ibi fecis et inde faciendis, tibi dicto Arnaldo Querula et cuis et quibus volueris, perpetuo / damus, concedimus et stabilimus, pro ut melius dici aut intelligi pote ad tuum tuorumque salvamentum et bonum atque sanum intellectum. Inducendo atque /9 ponendo, te et tuos de presenti et quos volueris, in plenam et corporalem possessionem pleno iure vel quia quam etiam possessionem tua propria auctoritate apprehendere per-/mitimus, ad habendum, tenendum omnique tempore, in pace possidendum, dandum, vendendum, impignorandum seu alienandum vel etiam excomutandum totum vel / partem, et ad omnes tuas tuorumque voluntates perpetuo inde faciendas, salvo me iure et domino nostro et successorum nostrorum in dicto monasterii in omnibus et per omnia. Et /12 salvo etiam, et retento quod tu et tui et qui predicta tenuerint facias et dare atque facere teneamini quolibet anno pro censu annuatim in festo Natalis Domini, / nobis et nostris successoribus in dicto nostro monasterio semper, unum par gallinarum bonas, obtimas et recipiendas annuales et censuales ut predicatur. Et non / eliguas sive reclames ibi aliam dominam vel dominarum propter nos^a et nostros successores in dicto monasterio nostro, cum sit alodium, quitium, solidum et inmunitum. /15 Et que inposse nostro atque nostrorum successorum, teneamini firmam iuri prestare et tenere emparam et emparas quotiens a nobis seu a successoribus nostris, fueritis inde / requisitus. Et interim confitemur et recognoscimus nos habuisse et recepisse a te pro intrata dicti pati sive solium domorum, .Viginti. solidos Barchinone / terni, super quibus, renunciando exceptioni peccunie, non habite et non recepte et doli, et dicti stabilimenti sine donacionis non facte et doli. Promitimus in /18 quam tu et tuis et cui sive quibus volueris, per nos et omnes nostros predicta omnia facere, tenere, habere, possidere et percipere in pace perpetuo contra omnes personas tenere. / Renunciantes quantum ad hec omni iuri canonico et civili, comuni et privato, introducto et introducendo seu consuetudinario. Et etiam / omni alii iuri rationi et consuetudini contra hoc repugnantibus. Ad hoc ego

a. Rascat i sobrescrit "nos".

dictis Arnaldus Querula, recipiens dicti patium seu solium /21 domorum a vobis nobilis et religiosa domina Constancia de Portella, abbatissa predicta, sub censu et condicionibus ante dictis, promito vobis et vestris successoribus / in dicto monasterio predictum censum solvere annuatim in festo predicto Natalis Domini, et omnia alia per vos superius posita et retenta, attendere, servare et / complere et non in aliquo contra facere seu venire, sub obligatione omnium bonorum meorum mobilium et immobilium, habitum et habendorum ubique sint /24 vel fuerint. Renunciando quantum ad hoc omni iuri rationi usui et consuetudini, quibus possem contra predicta, in toto vel in parte aliquatenus / adiuvari.

Quod fuit actum decimo kalendas decembre, anno Domini M^o CCC^o XL septimo.

Sig+num nobilis et religiose domine Constancie / de Portella, Dei gratia abbatissa predictae, qui omnia supradicta firmamus, concedimus et laudamus. Sig+num Arnaldi de Querula predicti, qui hoc laudo, firmo, /27 et concedo.

Testes huius rei sunt Berengarius Cortada. Guillermus Balesterii, presbiteri et Petrus Portella de Sent Domi.

/ Arnaldus de Campo, presbiter, regens ecclesiam et scribaniam Sancte Mª Dolvan, et notarius publicus eiusdem, pro Petro de Canaleta, rectore dicte ecclesie, qui / hoc scripsit cum raso et emendato in XIII^{ia} linea ubi dicitur, nos, et clausit hoc suo Sig+no^b.

b. Signe autografat i decorat.

1347, novembre 22. Església de Santa Maria d'Olvan
*Arnald de Querula, habitant del castell de Sent Domí, de la
 diòcesi de Vic, confessa i reconeix a l'abadessa
 Constança de Portella, del monestir de Santa Maria de
 Valldaura, que és home seu, quiet, soliu i natural.
 Promet obeir i respondre, no aclamar a altra senyora o
 senyor, i fa homenatge oral i de mans, en nom seu a
 Berenguer ça Cortada, presbíter. Situat al terme de Sant
 Guim de Freixenet, comarca de la Segarra.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 4. Perg.
 370/130. Mal conservat, borrós amb taques d'humitat
 la part esquerra, que afecta especialment des de les
 línies 5 a la 10.

Noverint universi quod ego Arnaldus Querula, comorans in
 castro de Sent Domi, diocesis Vicensi, excerta sciencia,
 confiteor et recognosco vobis, nobili religiose domine
 Constancie de Portella, Dei gracia / abbatisse monasterii Sancte
 Mª de Vallaura, me esse homine vestri, quietum et naturalem cum
 omni prole mea nata et nascitura, quod ea, per me et omnem
 prolem meam natam et nascituram, convenio et promito /3 vobis et
 successoribus vestris, bona fide et firma et legali stipulacione
 et per pactum expressum me parent, obedire, respondere atque
 satisfacere in omnibus et per omnia ut domina mea et ut homo /
 proprii, quietus, solidus et naturalis et nunquam facere,
 eligere seu aclamare aliam dominam vel dominum, nisi vos et
 successores vestros in dicto monasterio. Et pro predictis
 servandis et complendis nomine / vestro pro vobis, homagium
 facere Berengario za Cortada presbitero, orem suo et manibus
 vestris comendatum, iuxta Husaticis Barchinone et Consuetudini
 Cathalonie ac Furum Aragone. Et ad maiorem /6 (...) ^a voluntate
 iuro per Dominum Deum et eius Sancta IIII° Evangelia, coram me

posita et corporaliter a me tacta, omnia predicta et singula attendere, servare, complere et non in aliquo contra facere seu / (...) ^b aliqua modo vel casu. Pro quibus obligo vobis et successoribus vestris in (dicto mansi, me) ^c omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique sint vel fuerint. / Et (...) ^d nuncio mei immunitate et franquitate, cuiuslibet civitatis, ville et castris et alterius loci ac etiam omni alii iuri, rationi, usu et consuetudini, quibus possem contra predicta (servare) ^e. /9 Et hec (...) ^f omnia et singula predicta, facio, promitto, stipulor et paciscorum (...) ^g et notario infrascripto pro vobis et vestris successoribus stipulanti et recipienti ac etiam legenti / pa (...) ^h

Quod fuit actum decima kalendas decembre, anno Domini M^o CCC^o XL° Septimo.

Sig+num Arnaldi Querula predicti, qui hoc laudo, firmo et iuro.

/ Testes huius rei sunt Berengarius Cortada, Guillelmus (Balesterii) ⁱ, presbiteri et Petrus Portella (de Sent) ^j Domi.

/12 Arnaldus de Campo, presbiter regens ecclesiam et scribaniam Sancte Mª Dolvan, et notarius publicus dicti pro Petro Canale(ta) ^k, rectore dicte ecclesie, qui hoc scripsit et clausit hoc suo Sig+no ^l.

-
- a. Borrós, illegible unes 16 lletres.
 - b. Id., falten 2 paraules.
 - c. Borrós, interpretem.
 - d. Id. falten dos paraules.
 - e. Borrós, interpretem.
 - f. Id. illegible.
 - g. Id. falta una paraula.
 - h. Id. falta una paraula.
 - i. Borrós, interpretem per anterior document.
 - j. id. interpretem.
 - k. Id. interpretem.
 - l. Signe autografat i decorat.

1349, gener 11. Berga

Bernat de Puig de Mayer, fill de Francesc de Puig de Mayer, ja mort, del terme del castell de Puigdemàger, convenia i promet a Bernat de Torrents, procurador de l'abadessa del monestir de Santa Maria de Montbenet i compareix davant d'ell com a fideviussor, i li fa homenatge oral i de mans. Terme dels Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Montbenet, c.153,n.20. Perg.

Noverint universis quod ego Bernardus de Puig de Mayer, filius quondam Ffrancischi de Puig de Mayer, termini castris de Puig de Mayer, convenio / et promito vobis Bernardo de Torrentibus, procuratori venerabilis abbatisse monasterii Montis Benedicti, ville Berge, pro infra spacium quinque dierum /3 primo futurorum, ex quo pro vos seu dictam dominam abbatissam aut moniales dicti monasterii verbo beris vel nuncio fuero requisitus personaliter / aut in hospicio meo comperebo personaliter, coram vobis intus dictum monasterium de Monte Benedicto, et de eo non exiam sim vestris / licenciam et voluntatem ab a mitam precenam Quingentorum solidos, qui mi amitantur nomine pene et vobis^a nomine dicte abatisse adquirantur /6 unde ego Maimonus de Puig de Mayer precibus et amore dicti Bernardi de Puig de Mayer et pro eo constituo me in predictis ffideuissorem / et principalem compleletorem et ex provissorem vobis, dicto procuratori, pro quibus (...)tam^b principalis quod ffideuissorem quisque nostrum insolidum/ et pro toto, obligamus vobis et dicte domine abatisse et eius monasterio, nos et omnia bona nostra mobilia et immobilia, habita et habenda, ubique sint. /9 Renunciantes quantum ad hoc

a. rascat i sobreescrit.
b. borra dues lletres.

omni iuri et consuetudini contra hec facientibus, et ego, dicto ffideuissor legi de principali / primo conveniendo. Et ego, dictus Bernardus, sponte iuro per Dominum Deum et eius Sancta IIII° Evangelia, a me corporaliter tacta, predicta attendere, servare / et complere et non in aliquo contravenire aliqua ratione, et vobis dicto procuratori homagium facio, ore et manibus comendatum, iuxta Ussati-/12cos Barchinone et Consuetudinis Cathalonie ac Furum Aragone. Et hec igitur omnia et singula supradicta. pro ut superius dicta sunt, / facio, promito stipulare et pacistor vobis et notario infrascripto, hec pro vobis et pro omnibus, etiam aliis personis quarum interest, intererit aut / poterit interesse, legitime paciscenti, stipulanti et recipienti.

Actum est hoc, tercio idus ianuarii, anno Domini M^oCCC^oXL^o nono.

Sig+num /15 Bernardi de Puigdemayer. Sig. Maimon de Puigdemayer, predictorum, nos, qui predicta laudamus et firmamus et iuro ego dictus Bernardus atque ho-/magium facio ut predicto.

Testes huius rei sunt, Petrus za Coscoyllera et Arnaldus de Noguero de Berga.

/ Sig+num^c mei Petri Olzina, notarii publici ville Berge, auctoritate Guillermi de Podio, vicarii perpetui ecclesie eiusdem, qui hec /18 scribi feci et clausi.

c. signa autografat i decorat.

1350, maig 13.

Llistat inventari de donació de petits censos, que Raimon de Fontdala del monestir de Sant Pere de "Vallaura", dóna a l'abadessa Constança, del monestir de Santa Maria de Valldaura, per provissió i vestit.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 5. Perg. 88/370. Estret, una mica trencat per tot el costat dret. El transcripció guardant el format en que està fet, per la curiositat que té. Escrit en català.

In titulata tercio idus madii, anno Domini M^o
/ CCC^o L^o, donavit in provissione domina abba-
/3 tissa Constancia nobilis de Portela, de
/ monasterii de Vallis Laure, Raimundo de Fontdala
/ (...) ^a Sancti Petri de Vallaura pro vestitu et decime.

/6 Primerament dona lo Senyo abat lo dia de Santa
/ Maria de setembre dia adicit .XX. solidos. Item
/ un sester dordii a messura de Berga. Item
/9 .XII. puyneres de fformet bo hec bel.

/ Item lo mas del Bosch de la Portela, delme
/ hec tascha de pa, hec de tots fruchs qui ci ar se
/12 degen de tot lalbrath, hec carnagre de carn.
/ Item .1. pessal de carn salada de porch,
/ migia quartera de fformet de (bar t' de monyat) ^b.

/15 Item del mas de la Portela, la meytat del
/ delme, hec la meytat de la premecya ab en-

a. Borrat unes 7 lletres.

b. Borrós, interpretem.

/ tegre de totes cosses pertanyens de dret.

/18 Item del mas de la Era, la meytat del
/ delme, hec la meytat dela primicia axi ma-
/ tex en semblant cas de totes cosses.

/21 Item lo mas de Camp de Parers, dono del
/ mas de Pug Alt, tascha hec erem del delme.
/ Item. XII. puyeret de civada de sens.

/24 Item .1. pessal de carn salada de porch,
/ a la ffeſta de Nadal, hec .1. mig quarter de vi
/ hec .II. fogaçes valens .III. diners.

/27 Item mas del Basses, abans masoveria de la
/ Codina, premicia de pa, hec de us, hec de totes coses /
acostumades de donar.

/30 Item lo mas des Scobedel, premecya de tot
/ ço que donar se deia.

/ Item los massos de Case Nova, hec de Font
/33 Darnau, hec de Closses, primicia de totes cosses.

/ (I)tem^c deu donar lo monestir provissio de
/ (.1.)^d liura de pa, hec .1. quarto tots dies

/36 (hec)^e, .1. patridor de vi adinar, hoc mig
/ de fort. He a sopar axi matex .1. hec mi(g)^f

/ Item .1. çetriyl doly den divendres en

/39 altra divendres, per tot lan.

/ Item migya liura de molto a la ffeſta de

/ Nadal, hec .1. galina, hec .1. pessal de carn

/42 salada. Item totes ffeſtes annals .1. mig-

/ ye liura de molto. Item de tots los obits

/ que deuen fer .XII. diners a cada prevere.

c. Interpretem.

d. Forat, illegible.

e. Forat, illegible 3 lletres.

f. Tacat, interpretem.

1350, juny 21. Prats de Rei
Jaume des Quadres, procurador de l'abadessa Constança de Portella del monestir de Santa Maria de Valldaura, aprova, ratifica i confirma a Pere Ferrer, que fou de Puigferrer, i ara habita a la vila de Prats, aquella venda que els marmessors de Guillerme Martí li feren de dos trossos de terra situats en el terme de Solanelles, en el lloc anomenat "A les Homedes", menys el dret de domini i fadiga del monestir. Situat al terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHn. Clero, Valldaura, c.167, n. 6. Perg.
 276/199. Document partit per ABC. Una mica borrós.

ABC

ABC

ABC

Noverint universi quod ego Iacobus dez Quadres, procurator nobile domine Constancie de Portella, abbatisse monasterii Vallis Laure, pro ut notario infrascripto / plene constat habens potestate ad infrascripta et ad plura alia cum hoc publico instrumento perpetuo valituro, nomine quo supra laudo, approbo ra-/3 tiffico et confirmo vobis Petro de Ferraria, qui fuistis de Podio Farrerii nunc habitatori ville de Pratis et vestris, illam vendicionem quam ffrater Iacobi / Ferrerii dela Sala rector de Pratis, Berengarius Bartholini et Martheus de Ferraria, manumissores subrogati in testamento Guillermi Martini, qui fuit de Val-/manya, vobis fecerunt de duabus trociis terre situatis in termino de Solanellis, locus vocato ales Homedes, cum publico instrumento inde facto, auctoritate /6 notarii subscripti, sexto idus novembris anno Domini Millesimo CCC° quadragesimo nono, pro ut in instrumento inde facto melius et lacius noscitur contineri. Sal-/vo tamen et retento dicte domine abbatisse et eius monasterio, iuri dominio et faticha et censu si aliquis est. Confitens vobis nomine quo supra, que de-/distis et solvistis michi tercium, pertinente ex ipsa emptione,

dicto monasterio et dicte domine abbatisse, nomine eiusdem de quibus a vobis bene /9 pacatus sumus. Renunciando excepcioni predicte peccunie, non habite et tercii non recepti, et doli, mali et accioni instrumentum ffacto nobis / vestris nomine ante dicto, de dicto tercio, finem perpetuum pactum firmissimum de ulterius non petendo. De quibus quidem omnibus supradictis / volo, que facit duo publica instrumenta per alphabetum divisa, quorum unum tradatur alteri parti.

Actum est hoc undecimo kalendas iu-/12 lii, anno Domini Millesimo Trecentesimo Quinquagesimo.

Sig+num Jacobi dez Quadres, procuratori predicti, qui hoc laudo conce-/do et firmo.

/ Testes^a huius rey sunt Vicensius Amigo et Petrus de Canaleta, presbiteri.

/15 Sig+num^b mei Raimundi Torillionis, regentis scribaniam ville de Pratis, pro venerabili ffratre Jacobo Ferrerii dela Sala, rectore ecclesie / dicte ville ac notario publico eiusdem, qui hoc scripsi et clausi.

a. Primera lletra, decorada.

b. Signa autografat i decorat.

1350, setembre 25.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n.7. Perg.
580/545. Vell, borrós, tacat i trencat per la part
esquerra. Illegible. No fet.

1352, març 10. Ripoll

Pere de Planes, hereu i propietari del mas de Planes, de la parròquia de Santa Maria de Matamala, confessa i reconeix a Constança de Portella, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, ser home propi, soliu i afocat. Que té el meu mas de Planes pel monestir, i que no eligirà cap altre senyora o senyor; fa homenatge oral i de mans al seu procurador, Bernat de Feu. Situat al terme de Les Lloses, comarca del Ripollès.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 8. Perg. 312/195. Una mica tacat a la part esquerra i alguna taqueta al mig. En el revers indica: Acta de Sagrament y homenatge prestat per P. Planes de Matamala a la abadessa l'any de 1352.

Sit notum cunctis quod ego Petrus de Planis heredes et proprietarius mansi de Planis de parrochie Sancte Marie de Matamala, excerta sciencia et consulte, con-/fiteor et recognosco vobis reverende domine Constancie, Dei gratia abbatisse monasterii Sancte Marie de Vallaura licet absenti tanquam presenti, quod ego /3 sum homo proprius et solidus et affocatus vestri et monasterii vestri de Vallaura et successorum vestrorum in abbazia predicta cum omni prole ex me descendente et / cum omnibus bonis meis mobilibus et immobiliis, habitis et habendis ubique sint. Et que teneo et tenere debeo pro vobis et vestra abbazia et monasterio / vestro predictis, totum dictum mansum meum de Planis cum suis pertinentiis. Et ideo promito vobis dicte reverende domine abbatisse licet absenti, quod /6 ero vobis et vestris successoribus abbatisse de persona mea et de dicto manso et aliis bonis meis, bonus fidelis obediens et legalis dicto et facio / in omnibus et per omnia bona fide. Et quod nullum alium dominum seu dominam faciam seu reclamabo in predictis, nisi vos et successores vestras ab-

/batissas dicti monasterii. Et quod prescripto seu habitatio civitatum, villarum^a aut aliorum locorum, non possit michi vel meis prodeste aut vobis vel dictis succe-/9 soribus vestris in aliquo nocere. Immo ubicumque sim maneam aut stem, sim homo proprius et solidus et affocatus vestri et vestre abbacie ac monas-/terii predictorum. Et que bene et fideliter dabo et solvam vobis et successoribus vestris predictis, omnes censsus, redditus et alia iura vobis et vestre ab-/batie pertiencia et pertinere debencia in dicto manso et eius pertinentiis. Et pro predictis omnibus complendis, obligo vobis et successoribus vestris predictis /12 in manu et posse notarii subscripti stipulantis et recipientis, omnia supradicta et sequencia a me vestri nomine et aliorum quorum interesit et intere-/rit, omnia bona mea mobilia et immobilia, habita et habenda ubique. Et ad mayorem firmitatem predictorum omnium, presto de presenti homagium / ore et manibus comendatum Bernardo de feudo, procuratori vestro a me vestro nomine, et procutarorio nomine predicto recipienti et acceptanti. Et /15 in super iuro sponte, per Deum et eius Sancta quatuor Evangelia corpotaliter per me tacta, omnia supradicta facere attendere et complere / et contra ea non venire aliqua racione.

Actum est hoc decima die marcii, anno a Nativitate Domini Millesimo Trecentesimo Quinquaginto / secundo.

Sig+num Petri de Planis predicti, qui hoc laudo, firmo et iuro ac homagium presto.

/ 18 Huius rei testes sunt Raymundus de Sorrech, parrochie Rivipolli. Guillermus Mulinerii et Bernardus clericii de Rivipollo.

/ Sig+num^b meum Petri de Pericolis, notarii publici Rivipollii, auctoritate venerabilis conventus monasterii eiusdem, qui hoc instrumentum scribi feci et / clausi, cum suprapositis emendato in VIII^a linea ubi dici, villarum.

a. villarum , interlineat.

b. Signe autografat i decorat.

1361, juny 21. Bagà

Testament i mort de Marquesa de Pinós, vídua de Pere II Galcerà de Pinós. En què, entre altres, fa deixes a l'abadessa de Santa Maria de Valldaura: 100 sous, i "son redondell", i deu sous a cada monja, per tal que cadascuna tinguis i llegís un salteri, i totes juntes li fassin aniversari.

PUB.: Biblioteca Històrica de la Biblioteca Balmes, *Baronies de Pinós i Mataplana*, de JOAN SERRA VILARO, p. 171-174, vol.I. Barcelona 1930.

Quoniam que in presenti vita miserabili possidentur labilia sunt velut umbra, ea vero que in celesti gloria sperantur a fidelibus Christi eterna erunt et durabilia sine fine et sic quilibet ipsam celestem gloriam habere preobtans debet precipue intendere per quod misera eius anima paradisi gloriam consequatur. Idcirco in Dei nomina nos Marquesia de Pinosio, uxor quondam nobilis domini Petri Galcerandi de Pinosio, sana mente et corpore per Dei gratiam nostrum facimus, condimus et ordinamus testamentum in quo elegimus manumissores nostros et exequutores nobiles et carissimos filios meos Petrum Galcerandi de Pinosio, Bernardum Galcerandi de Pinosio, Johanem Mercerii canonicum urgellensem, Bartholomeum Marti et Raymundum Roseti presbiteros ville Bagani. Quibus rogando precipimus et plenam conferimus potestatem quod, si no mori contingerit antequam aliud facimus testamentum, ipsi distribuant et ordinent de bonis nostris prout per nos inferius invenerint ordinatum.

In primis et ante omnia volumus et mandamus debita nostra persolvi et iniurias nostras restiui de bonis nostris, et specialiter illa debita et illas iniurias que scripta sunt manu nostra propria in quadam cedula papiri in notula huius

testamenti interclusa. (Avui no hi és, diu). Eligimus namque sepulturam corpori nostro ante altare sci. Stephani de Bagadano, in tumulo videlicet in quo humatum est sive sepultum corpus dicti nobilis mariti nostri. Et dimitimus pro anima nostra et sepultura et legatis infeius scriptis persolvendis decem milia sol. Barchne. de terno, de quibus dimitimus pro nostra sepultura viginti quinque libras Barchne. Item rectori dicte ecclesie sci. Stephani pro iure sibi competenti pro dicta nostra sepultura quinquaginta sol. Barchne. de terno.

Item dimitimus pro maritandis puellis pauperibus qui sint in locis dicti nobilis filii nostri per modum inferius declaratum: quadraginta duas libras et decem sol. Barchne. qui dentur dictis puellis ad cognitionem dictorum nostrorum; manumissorum in hunc videlicet modum, scilicet, in villa Bagadani quindecim libras Barchne., item in castro de Gisclaseyn et in valle Bagadani quinquaginta sol. Barchne., in castro de Gavarret quinquaginta sol. Barchne., in castro de Salces centum sol. Barchne., in castro de Gosol centum sol. Barchne., in castro de Josa et eius honore centum sol. Bar., in castro de Pinos quinquaginta sol., in castro de Taltaul centum sol. Bar.

Item dimitimus sorori Beatrici de Ordine de Minoretis, sorori nostre, decem libras Barchne. Item dimitimus conventui fratrum predicatorum Podiiceritani et conventui fratrum minorum dicti loci, cuilibet centum sol. Br., pro tribus aniversariis celebrandis in quolibet dictorum conventorum in una septimana incontinenti morte nostra sequuta. Item dimitimus conventui fratrum minorum ville Berge, pro quinque aniversariis ibidem pro anima nostra celebrandis in una septimana post mortem nostram, centum sol. bar. Item volumus et mandamus ac etiam ordinamus quod infra novem dies, incontinenti post mortem nostram numerandos, celebrantur in dicta ecclesia sci. Stephani pro anima nostra centum misse, pro quibus celebrandis dimitimus centum sol. Barchne., ita quod quilibet presbitero celebranti dentur de dictis c sol. duodecim denarii. Item dimitimus oratoriis sive capellis sci. Marchi, sce. Ma. de Payller, sce. Fidei de Quer, sci. Johannis d'Avellanet, sce. Ma. de

Agravoletto, sce. Marie de Rupersancia et omnibus altaribus situatis intus dictam ecclesiam sci. Stephani, exceptis altaribus sci, Stephani et sci. Johannis quibus legata facimus specialia, cuilibet decem sol. Barchne., ad opus ornamentorum eiisdem necessariarum.

Item dimittimus pauperibus veracundantibus, qui sint in dictis locis dicti nobilis filii nostri, triginta libras Barchne., de quibus dentur in villa Bagandi duodecim libras et decem solidos, in castro de Gisclaseyn et in valle Bagani quinquaginta sol. Bar., in castro de Salces sexaginta sol., in castro de Gosol septuaginta sol. Bar., in baiulia de Gavarreto quinquaginta sol., in castro de Pinos quinquaginta sol. Bar., et in castro et termino de Taltaul septuaginta sol. Bar.

Item dimittimus hospitali pauperum ville Bagani centum sol. pro quibus emanantur panni lectorum seu alia in dicto hospitali magis utilia sive etiam necessaria prout dictis nostris manimissoribus videbitur faciendum. Item dimittimus altari beati Anthoni, pro ornamentis ibidem magis necessariis centum sol. Barchne. Item dimittimus fratri Petro Çaleguna de ordine fratrum minorum centum sol. Bar.

Item dimittimus abbatisse monasterii beate M. Vallislaure centum sol. Barchne. et redondellum nostrum. Item monialibus monasterii eiusdem, cuilibet eorum decem sol. Barchne. et quod quelibet earum teneatur unum salterium legere et omnes facere unum aniversarium pro anima nostra.

Item dimittimus Elionori filie nostre et dicti viri mei iure institutionis decem libras Barchne. et librum maiorem in quo nos legimus. Item dimittimus Bernardo, fratri Raimundo de ordine Hospitalis Jherusalemiani, Berengario, Constantie uxor nobilis Dalmatici de Queralto et Esclarmonde filiis et filie nostre et dicti nobilis mariti nostri cuilibet eorum iure institutionis centum sol. Bar., et dicte Constantie unam caxiam pietam de noguerio.

Item dimittimus capelle sci. Iohannis, situate in dicta ecclesia sancti Stephani, quinquaginta sol. Barchne., pro quibus fiant et arnesentur ille vestes de diasx quas ipsi capelle dedimus et ponantur in eis signa de Pinosio et de Fenoyllete corcobit d'or. Item dimittimus cuilibet manumissori nostro pro honore huius manumissorie centum sol. Barchne.

Item dimittimus beate Ma. Montiserrati, pro una lampade argenti, decem libras Bar. Item beate Marie de Agrevolet, viginti libras ceree. Item beate M. capelle de Salces, pro uno cereo, viginti sol. Bar. Domine Elisendi d'Aguilar e a Na Flors eius filia, inter ambas, viginti quinque libras Barchne. et sellam et capellum de sol nostros.

Item Sibilie, filie dicte Eliesendis, mille sol. Barchne., quando ducet virum et in medio stanti maneat cum dicto filio nostro Petro Galcerandi de Pinosio si uxorem habuerit, sin autem comandetur dicte Constantie filie nostre.

Item dimittimus a la Muda, in recompensationem laboris quem nobiscum habuit dum stetit, quindecim libras Barchne. Item filie Anthonii d'Alboquers, que nobiscum moratur, in adiutorium maritandi, decem libras Barchne. Item Guillelmo Millaç decem libras Bar. Item Berengario d'Alto quinquaginta libras Bar., quando ducet uxorem. Item Petro Torreda centum sol. Barchne. Item Johanni de Cascaylls, quando ducet uxorem decem libras Bar. Item a Na Collich, centum sol. Barchne. Item a Na Mondina, que nobiscum moratur, decem libras Bar., in adiutorium maritandi.

Item volumus et mandamus quod continue singulis diebus per totum unum annum offerantur in dicta ecclesia pro anima nostra panis, vinum et lumen valentes die qualibet tres denarios Bar. Residuum vero dictorum decem mille sol. detur et distribuatur pro anima nostra ad cognitionem dictorum nostrorum manumissorum. Item dimittimus sco. Stephano quandam tovayllam nostram de sarico que deserviat magnis festis al faristol quando cantatur evangilium et etiam professionibus ad portandum Corpus Christi.

In omnibus vero aliis bonis et iuribus nostris mobilibus et immobilibus quecumque sint et ubicumque dictum nobilem Petrum Galcerandi de Pinosio nobis heredem universalem ac etiam generalem instituimus et facimus, ita tamen et hac conditione adiecta quod ipse nullatenus recipiat de redditibus castri ville et vallis de Bagano nisi fructus vinee dicti castri et orti, et omnia esdevenimenta dicti castri et ville usquequo predicta omnia per nos superius ordinata finem debitum fuerint assecuta; immo alli nostri manumissores predicti eos recipiant tantum et tamdiu donec et quousque premissa omnia per nos ordinata completa fuerint et perfecta, alias maledictionem omnipotentis Patris et Filii et Spiritus Sancti ipsi et eius progenies habeant et consequantur; et nichilominus mandamus omnibus hominibus villa et vallis de Bagano quatenus dicto filio nostro de redditibus predictis nullatenus respondeant usque premissa omnia fuerint adimpleta, nec sibi faciant homagium usque iuraverit dictum nostrum testamentum adimplere. Et, casu etiam quod dictus nobilis Petrus Galcerandi de Pinosio decederet quocumque sine prole mascula et legitima, substituimus sibi dictum nobilem Bernardum Galcerandi de Pinosio filium nostrum, quem nobis casibus predictis et quolibet eorum universalem ac etiam generalem instituimus sub premissa conditione. Et, si predictus Bernardus Galcerandi de Pinosio filius noster premissis per nos superius ordinatis contradiceret et ea non adimpleret vel decederet quocumque sine prole mascula et legitima, instituimus nobis heredem universalem ac etiam generalem dictum Berengarium filium nostrum si tunc erat abbas ad contrahendum matrimonium. Et, si dictus Berengarius non erat abbas ad contrahendum matrimonium aut si erat abbas et premissa per nos ordinata non adimpleret aut decederet quocumque sine prole legitima et generis masculini, instituimus nobis casibus predictis et eorum quolibet heredem universalem dictam Esclarmondam filiam nostram casu quo non haberet maritum set tamen esset abba ad nubendum. Et, si dicta Esclarmonda haberet iam maritum, instituimus nobis heredem universalem ac etiam generalem dictam Constantiam filiam nostram. Et, si dicta Constantia decederet quocumque sine prole legitima, volumus et mandamus fieri et celeberrimam perpetuo duo presbiteratos in

dicta ecclesia sci, Stephani in capella videlicet instituta per nobilem Raimundum Galcerandi de Pinosio, pro animabus nostri mariti et parentum nostrorum et filiorum nostrorum. Et dimittimus ad opus dictorum presbiteratum sive redditum eorum viginti milia sol. Barchne., ita tamen quod presbiteri in eis instituendi habeant interesse in dicta ecclesia omnibus horis diurnis pariter et nocturnis; in omnibus vero aliis bonis meis et iuribus universis quecumque sint et ubicumque nobilem Andream de Fonoylletto, vicecomitem de Insula et de Caneto nepotem nostrum et suos, casibus predictis, nobis heredem universalem et generalem instituimus.

Hec est autem ultima voluntas nostra quam valere volumus iure testamenti que, si non valet iure testamenti, saltem valeat iure codicillorum aut nuncupativi, aut alterius cuiuslibet ultime voluntatis, prout melius de iure valere possit et tenere. Ad hec nos Petrus Galcerandi de Pinosio predictus laudamus, approbamus, ratificamus et confirmamus predicta omnia et singula quibus expresse consentimus convenimus et promittimus vobis dicte nobili dne. Marquesie de Pinosio matri nostre, et etiam iuramus per Deum et eius sancta IIII evangelia manibus nostris corporaliter tacta predicta atendere, tenere, servare et complere et non in aliquo contrafacere vel venire iure aliquo causa vel ratione.

Actum est hoc vicesima prima die iunii anno a nat. Dni. millesimo CCC sexagesimo primo.

Signum nostre Marquesie de Pinosio testatricis predicte, que hoc testamentum quod est ultima voluntas nostra laudamus et firmamus.

Testes vocati et rogati a dicta testatrice huius testamenti sunt Berengarius Galcerandus de Pinosio, Ferrarius de Castelleto domicellus, Guilelmus de Altarriba canonicus de Cardona, Raimundus Roseti, presbiter, Guilelmus de Brocano et Berengarius

de Tapies ville Bagani^a.

a. PUB. per SERRA VILARO, Joan, Baronies de Pinós i Mataplana, vol I, p 171-174. Barcelona 1930

1361, desembre 14. Església Santa Maria d'Olvan
 Constança, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura,
 reconeix la donació feta en altre temps per Elisenda des
 Maset a Pere ça Sala, home nostre, que ara viu en el mas
 de Riba, depenent del monestir, de l'establiment a la
 masia des Maset en títol com si fos terra erma com abans,
 pagant el cens acostumat, però no tenint dret a cases
 cobertes, ni foc, ni residència, ni estàtica, ni
 habitació personal, pagant per aquest motiu un parell de
 gallines per Nadal. Si vol viure i fer foc, residència, i
 estada en la masia, no pagarà el dit cens, sinó que serà
 com home propi soliu i natural ell i descendents. Paga
 per l'entrada 60 sous. Situat al terme d'Olvan, comarca
 del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 9. Perg.
 550/334. Mal conservat amb taques d'humitat a la
 part dreta, trencat a la part dreta i amb taques
 d'humitat.

Sit omnibus notum quod nos Constancia, Dei gracia abbatissa
 monasterii Sancte Marie Vallis Laure, attendentes instrumentum
 donacionis, absolucionis, diffinicionis et remissionis factum
 per Eliesendem dez Maset tibi Petro za Sala, homine nostro nunc
 como-/ranti in manso nostro de Rippa parrochie Dolvan, de tota
 masia dez Maset quod per instrumentum factum et firmatum fuit in
 posse notarii infrascripti sexta die decembris anno
 infrascripto, fore lectum et expositum per dictum notarium
 contra nobis /3 et nostro conventu pro huius modi negocio
 convocato et congregato, et nos super ipso instrumento
 deliberasse cum nostro conventu foro utilius nostro monasterio
 facere firmam tibi dicto Petro deza Sala et stabilimentum de
 dicta masia sub forma in prescripta, quam / si dicta masia
 remanet inculta et herema, quoddam fieret, nisi modus
 infrascriptus requeretur pro ut factum fuit alongo tempore
 circa. Id circo ex certa sciencia, de consilio et voluntate

nostri conventus scilicet, Blanche Desartigues, Brayde de Corbons et Violant / de Manola monialium dicti nostri monasterii, cum plures de presenti non sint in nostro monasterio seu conventum, firmamus tibi dicto Petro za Sala et tuis, pro dominio sine racione domini, dictas donaciones, absoluciones et diffinitiones et requissicione et etiam stabi- /6 limus et in emphiteosim nunc de novo, damus et concedimus tibi et tuis perpetuo, dictam masiam que nobis venerat en lexiu, cum omnibus terris honoribus et possessionibus ac tenedonibus, introitibus, exitibus, iuribus et pertinenciis suis. Sub hac / forma, condicione et retencione, quod hec que tibi stabilimus melioretis et in aliquo non decetieretis tu et tui, et ea meliorata et concluretta teneatis et faciatis et prestetis, tu et tui nobis et dicto nostro monasterio quolibet anno, omnes census / parte expletorum, et alia omnia et singula que dicta Eliesendis dez Maset et sui predecessores habitantes in dicta masia consueverunt facere et prestare dicto nostro monasterio. Excepto quod non teneamini tu et tui tenere dominium (sine domos)^a /9 cohopertas in dicta masia, nec facere focum, nec residenciam sive staticam aut habitacionem personalem in eadem. Set tu et tui teneamini dare dicto nostro monasterio, quolibet anno in festo Natalis Domini .unum. par gallinarum domesticarum bonarum / et recepabilium censualium pro dicto, foco, residencia, statica et habitacione. Set si tu vel tui eligebatis vel volebatis tenere hospicium in dicta masia et facere ibi focum, staticam et residenciam et habitacionem personalem, eo casu, non teneamini tu et tui / facere dictam par gallinarum, et ille heres dicte masie qui hospicium teneret in dicta masia et in ea faceret habitacionem et residenciam personalem et tota eius progenies essent homines proprii, solidi et naturales dicti monasterii. Sicut et pro ut dicta Elie- /12 sendis et sui predecessores erant. In hiis autem, que tibi firmamus et stabilimus, tu et tui non proclametis nec faciatis alium dominum sive dominos, nisi cum nos et dicti nostri monasterii, sub cuius directo dominio et alodio hec que tibi stabilimus sunt, / et tenentur et tu et tui teneatis emparas, tui et tuis fiendas, de predictis tibi stabilitis et de expletis ibi creandis et

a. Trencat /tallat, interpretem.

faciatis et firmetis ius in posse nostro et dicti nostri monasterii eiusdem si pro aliquibus questionibus, petitionibus vel demandas / pro dictum nostrum monasterium vel alias quas ius personas, tibi vel tuis, moverendis et fiendis volueris tu vel tui voluerint ius firmare. Et sit licitum tibi et tuis predicta que tibi firmamus et stabilimus, dare, vendere, impignorare et alienare ad nostri et /15 dicti nostri monasterii faticham, homini qui sit noster proprius, solidus et naturalis, et teneat et habeat mansum sine masiam pro nobis et non aliis, promittentes tibi bona fide quod predicta omnia ut sunt dicta, nos et abbatisse que nobis successerunt in dicto / monasterio et eius conventus, tenebimus et observabimus et contra non veniemus aliqua ratione, et confitentes tibi que pro intrata predictorum habuimus a te .Sexaguinta. solidos Barchinone, de quibus renunciando excepcioni non numerate, peccunie non recepte et doli, / facimus tibi bonum et pepetuum finem et pactum de non petendo. Et nos Blancha Desartigues, Brayda de Corbons et Violant de Manola, moniales dicti monasterii, predictis consentimus et ea consulimus. Et ego Petrus za Sala, parrochie de Sagas, nunc co-/18 morans in manso de Rippa parrochie Dolvan, recipiens predictam firmam et dictum stabilimentum a vobis dicta domina abbatisa, sub formis, condicionibus et retencionibus predictis, et predictis omnibus expresse consentiens, promitto vobis dicte domine abbatisse, sub ob-/bligacione omnium bonorum meorum habitorum et herendorum, predicta omnia ut sunt dicta, tenere et observare et non contra facere aliqua racione.

Actum est hoc quartadecima die decembris, anno a Nativitate Domini Millesimo Trecentesimo Sexagesimo Primo.

Sig+num / Constancie abbatisse predicte, que predicta concedimus, laudamus et firmamus. Sig+num Blanche Destarigues, Brayde de Corbons et Violant de Manola, monialium predictorum, que predictis consentimus et ea consulimus. Sig+num Petri za Sala predicti, /21 qui predictis consensio et concedo et firmo.

/ Testes huius rei sunt Bernardus de Podio Scolaris et Petrus de Bechsetes, parrochie dela Quar, et frater Raimundus

Fondala.

/ Sig+num^b Berengarii de Palatio, rectoris ecclesie Sancte Marie Dolvan, et notarii publici eiusdem, qui hec scripsit et clausit.

b. Signe autografat i decorat.

1367, juny 23. Berga

Qüestió i enfrontament entre el monestir de Santa Maria de Valldaura i el monestir de Santa Maria de Montbenet, sobre la sepultura i la celebració d'aniversaris per l'anima de domna Guillema, esposa de Arnald de Sagàs, en compliment de la clàusula testamentària en que volia ser enterrada al monestir de Santa Maria de Valldaura antic. Fet que encara no s'ha produït. El tribunal del mer imperi, es pronuncia i declara que siguin traslladats els ossos al monestir de Santa Maria de Valldaura antic, com era la seva voluntat. Olvan, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 10. Perg. 678/310. La primera lletra molt decorada. En el verso indica: Comitio del bisbe de Urgel al official / de Berga y sentencia sobre un aniversari que la abbadesa denuncia.

Pateat universis quod anno a Nativitate Domini M° CCC° sexagesimo septimo, vicesima tertia die iunii, coram venerabili et discreto Guillermo de Gilbergues, officiali Berge et Berguitani pro reverendo domino Urgellen episcopo, comparent venerabilis et multum religiosa domina Sclarmunda, Dei gracia abbatissa mo-/nasterii Sancte Marie Vallis Laure, officialatus Berguitani que presentavit dicto venerabili officiali quandam patentem litteram reverendi in Xhristo patris ac domini domini Petri, miseracione divina Urgellen episcopi, eiusque sigillo cum cera rubea in dosse sigillatam, ut prima facie aperpebat cuius siquidem tempore tenor /3 sic se habet.

((Petrus miseracione divina, episcopus Urgellen, dilecto nobis in ipso officiali nostro Berge vel eius locum tenenti, salute in domino, causam seu questionem que veritate seu veriti perperatur, super translacione ossium nobilis domine Guillerme, uxoris quondam nobilis Arnaldi de Saga, ad monasterium / Sancte

Marie Vallis Laure et super empcionem redditum pro .Mille. solidos Barchinone de terno, de quibus quolibet anno pro anima dicte domine, celebrarentur obitus sive aniversaria in dicto monasterio, vobis de cuius discretione et sufficiencia in domino obtinemus, vocatis evocandis firmantes et de plano sine / scriptu et figura iudicii malitiis et diffuguiis quibuscumque pro culpulsis que sola feci veritate attendenda comitimus audiendam, decidendam et sine debito terminandam, cum omnibus dependentibus, emergentibus et connexiis ex eisdem testis vero, qui super predictis recipiendi fuerint si se /6 gratia, odio, amore, timore vel prece substraxerint pro censuram ecclesiasticam, et alii iure remedii complendo. Quoniam super premissis omnibus et singulis, vobis plenam comitimus vestras nostras. Datum in villa Berge, die duodecima mensis iunii, anno Domini M^o CCC^o LX° VII°. / Qua littera presentata et pro dictum venerabilium officialem recepta, cum illa qua debet reverencia dicta domina abbatissa, requisivit dictum venerabilium officium quantum faceret et adimpleret contenta in dicta commissione. Et dictus venerabilis officium obtulit se pactum contenta in dicta co-/missione facere adimplere. Et in continenti, dicta domina abbatissa requisivit dictum venerabilium officium, quantum faceret citare venerabilium Guillelmum de Podio, vicarium perpetuum ecclesie Berge, ad comparandum, coram dicto venerabili officium ad instanciam ipsius domine abbatisse. Et /9 dictis venerabilis officium, precepit Raimundo de Bas, presbitero nuncio curie, que citaret dictum vicarium ecclesia Berge vel suum procuratorem, que die sabbati proxima futura compareret coram eo, ad instanciam dicte domine abbatisse Vallis Laure. Qui Raimundus de Bas, rediens retulit dictam / citationem, fecisse dicto vicario seu eius parti ad dictam diem sabbati. Et dicta venerabilis domina abbatissa, obtulit et presentavit coram dicto domino officium posiciones suas super quibus fuerit testes recepti et publicati et informacio recepta pro dictum venerabilium officium. Et demum / vocatis evocandis et eorum et omnibus auditis et discussis negotio predictis venerabilis officie processit ad seriem seu declaracionem super predictis fecendam in hunc modum.

((Et dictus Guillelmus de Gibergues officie et comissarius, qui super attendens testamentum dicte venerabile /12 domine Guillelme et ordinacionem factam per ipsam, pro sepultura et obitu faciendis, et attento que monasterium Vallis Laure anticum, non fuit translatum nec potuit dicti translatum attenta mente expressa et presumpta voluntate dicte defuncte, et attenta comissione reverendi domini / Urgelli episcopi, et etiam auctoritate officii seu ex officio iuxta constitutiones episcopales, et etiam provinciales, quibus cavetur que exequutiones testamentorum debent fieri, et possunt officio episcopali exerceri, et ad effectum perducti que concordant iuri civili et canonico. Ideo attentis, attenden-/dis et visis allegacionibus venerabilis domini Raimundi de Area et aliorum quem plurimum peritorum viso et recognosco toto processu, et ea que pro protes sunt ibi dicta et allegata die presenti, partibus seu eorum procuratoribus assignata ad seriam seu declaracionem audiendam super predictis, /15 parte dicte domine abbatisse Vallis Laure, in sua presencia constituta et seriam cum instancia postulanta et parte dicte domine abbatisse monasterii Montis Benedicti pro contumacia, absente sedens pro tribunali mere, solito iudicantes Sacro Sanctis Dei Evangeliiis, coram ipso positus, in nomine Patris / et Filii et Spiritus Sancti amen, pronuncia vit et declaravit, ossa et corpus venerabilis domine Guillerme de Sagua supradicte, fore tradenda et sepelienda penes monasterium Vallis Laure anticum, iuxta disposicionem dicte domine testamentis, cum tam vere quem erit o etiam presumptionem vo-/luerit ibi eligere sepulturam, nec alibi eam voluerit perpetuam. Et proterea dictis officius et comissarius qui super voluit et declaravit et ordinavit, obitum esse emendum ordinatum pro dictam dominam Guillermam testatricem, et in dicto monasterio Vallis Laure antiquo, esse /18 celebrandum perpetuo et quoscumque, tam heredes quam bona quam possessores bonorum, et obligatos quoscumque iure remediis compellenda et compelendos, et in hiis dictum vicarium et partem suam condepnnavit, et dicte venerabili abbatisse Vallis Laure et monasterio eiusdem / adiudicavit, et dicte venerabili abbatisse Montis Benedicte et parti sue, super predictis scilentium in perpetuum imponendo, abstinendo a condenpnacione expensarum

subsidiu ratione lata fuit hec seriam in curia officialatus Berge et Berguitani, lectaque et recitata pro dictum venerabilis officium, quinta die augusti^a anno predicto, presente Arnaldo de Curtibus, procuratore venerabilis domine abbatisse Vallis Laure, et absentibus partibus dictorum vicarii ecclesie Berge et domine abbatisse Montis Benedicti, et pro testibus scilicet, venerabili Raimundo de Gerundella preposito Liletem, Raimundo /21 de Caseles canonico de Lileto, Berengario de Casanova, Berengario Torrens, Anthonio de Sancta Maria presbiteris, Petro de Gerundella et Iacobo de Valle et pluribus aliis de villa Berge.

/ Sig+num^b mei Arnaldi de Torroela, presbiteri scriptoris curie officialibus Berge et Berguitani, qui predictis interfui et hoc scribi feci, cum raso et emendato in vicesima linea ubi dicitur, quinta die augusti, et clausi.

a. Rascat i sobreescrit, quinta die augusti.
b. Signe autografat i decorat.

1378, novembre 17.

Guillem de Basses i la seva muller Margarida, de la parròquia de Sant Maurici de Portella, venen, donen i concedeixen a Pere d'Escobanell, aquella terra anomenada "La Codina" situada entre les parròquies de Sant Maurici i en la de Santa Maria d'Olvan, juntament amb "Tresserres", que són del monestir de Santa Maria de Valldaura i de la seva abadessa. Paguen 100 sous. Situat al terme d'Olvan, comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 11. Perg. 510/340. En el verso indica: Lo mas de Codina es en lo Soladella Val Laura, ten vui Joan Val Lallara fet a l'any de 1378. Document en mal estat, illegible entre les línies 5 a la 21. Indiquem amb el signe (...) totes les paraule no legibles.

In Dei nomine, noverint universi quod (ego) Guillelmus de Basses et Margarita uxor eis de parrochia Sancti Maurici de Portella, non seducti nec ab aliquo circumventi (...), gratis et spontanea voluntate et ex certa sciencia, per nos et omnes heredes et successores nostros, vendimus et ex causa vendicionis (damus) et concedimus vobis Petrus Descobanellz, de eadem parrochia, et vestris et quibus volueritis ad propriam totam illam terram nostram, cum pertinentibus et (omn)ibus, iuribus et pertinentiis suis, vocata la Codina, et sitam pro maiori parte in parrochia Sancti Maurici predicta, et pro minori parte /3 in parrochia Dolvan et Tresserris simul cum aliis tene(...) (...) (...) Sancte Marie Vallis Laure et eius (...) abatisse et sub di(...) quas et alodio dicti monasterii et ipsius domine abatisse, ad (...) census. Et terminatur predicta terra que vobis vendimus, ex una parte in / (...) qui ibi est dist (...) inter istam terram et terram vestro mansi.

/21 Sig+num^a Bernardi de Palacio, rectoris ecclesie Sancte Marie Dolvan, et notarii publici eiusdem, qui hec scripsit et clausit.

/ Sit omnibus notum quod nos Guillermo de Basses et Margarita uxor eius, de parrochie Sancti Mauricii de Portella, confitemus et recognoscimus vobis Petro de Scobadell de eadem parrochia, que solvistis nobis, bene et plenarie ad nostram voluntatem, illos .Centum et decem. solidos monete Barchinone de terno / (vacuo) que nos vendimus vobis et vestris ad imperpetuum, totam illam terram nostram cum introitibus, exitibus, iuribus et pertinenciis suis, vocatam la Codina, et sitam pro maiori parte in parrochia Sancti Mauricii predicta, et pro minori parte in parrochia Dolvan, pro ut de ipsa vendicione plenius /24 (...) per instrumentum inde factum retentum per notarium infrascriptum, septima decima die, (...) anno infrascripto. (Unde) renunciando excepcioni non numerate, peccunie et non recepte et doli, mali et accioni in factum, facimus vobis et vestris de dictis .Centum decem. solidos bonum et perpetuum finem et pac-/tum de non petendo.

Actum est hoc, quinta decima kalendas decembris, anno a Nativitate Domini Millesimo Trecentesimo septuagesimo octavo.

Sig+num Guillermi de Basses et Margarite uxoris ipsius, predictorum qui predicta concedimus et firmamus.

/ Testes huius rei sunt venerabilis Guillermus de Torrentibus domicellus, et Arnaldus Torroela presbiter de Berga.

/27 Sig+num^b Berengarii de Palacio, rectoris ecclesie Sancte Marie Dolvan, et notarii publici eiusdem, qui hoc scripsit et clausit cum literis rasis et emendatus en linea quarta ubi dicitur, M. octavo.

a. Signa autografata i decorat.
b. Signe autografata i decorat.

1384, desembre 30. Berga
Acte de concòrdia entre l'abadessa Brunissenda del monestir de Montbenet de Berga i l'abadessa Sibil.la del monestir de Santa Maria de Valldaura d'Olvan, referent a una deixa testamentària de Guillema de Saga de 50 lliures. Cadascun rebrà 25 lliures. Comarca del Berguedà.

A. AHN. Clero, Montbenet, c.154, n. 14. Perg. 510/240. En bon estat. Té tres forats, un al mig i dos abaix. En el verso diu "Acte de concòrdia en la abadessa de Vallaura i la abadessa de Berga feta l'ann 1384".

Noverint universis, quod nos Brunissendis, Dei gratia abbatissa Montis benedicti, ville Berge, et Sibila, Dei gratia abbatissa Sancte Marie Vallis Laure, ordinis Sancti Benedicti, attendentes dominam Guillermam de Saga, sumus / ultimum rendidisse testamentum in quoquidem testo legarit monasterio Sancte Marie de Vallaura, .Quinquaginta. libras Barchinone et casu quo dictum monasterium Vallis Laure transmutaretur in dicta villa Berge, quod prefate .Quinquaginta. libera essent dicti /3 monasterii transmutati in villa iam dicta Berge arrende(tis) etiam dictum monasterio Vallis Laure in parte esse transmutatur in prefata villa Berge ex quo speratur inter nos (exhori) questio sine contraversia super predicta .Quinquaginta. libera. / Dumque quolibet nostrum aservit ad se seu ad monasterium cuiuslibet nostrum pertinere predicta .Quinquaginta. Volentes quod quelibet nostris (...) ^a nostre et cuilibet monasterii nostri pertinere habita quod super hiis quelibetnostrum delibera-/cione plenaria cum conventu nostro, in capítulo congregato pro ut moris est congregari capitulum in iuris monasterii et cuiuslibet nostrum et est instrumentibus in hiis

a. Forat, illegible.

aliquibus probis hominibus et amitis cuiuslibet dictorum mo- /6
nasterium nostrorum et (...) ^b esse utilibus nobis et dictis
nostris monasterius et cuiuslibet nostrum facere compositione et
avinenciam infrascriptas quam pro hiis litigare. Id circo cum
hoc presens publico instrumento perpetuo valituro et dura- /turo
facimus inter nos compositionem et avinenciam super predictis in
hunc modum videlicet, quod quelibet nostrum cum dictis nostris
monasteriis et cuiuslibet nostrum habeant de predictas
.quinquaginta. libris, viginti quinque libras Barchinone, et quod
/ predice .Quinquaginta. libere pertantur per nos simul
comunibus expenssis utriusque nostrum et dictorum nostrum
monasterios. Promittentes quelibet nostrum alter alteri adiuuite
predicta composicione et avimenciam et omnia alia et singula /
supradicta, grata rata et firma semper servare, tenere et
observare promittimus alter alteri adiuvinte et contra ea non
venire iure vel defecte aliqua ratione vel tam sul obligationem
omnium bonorum dictorum nostrum monasterium /9 et cuiuslibet
nostrum insolidum. Renunciantes quantum ad hoc omnibus iuribus
rationibus et cuiuslibet scripti et non scriptis (...) ^c redintis
seu decereto introducentibus quibus (contrario SF.) nos et
quelibet nostrum iuvare possemus.

Quod / fuit actum Berge, tricesima die decembris anno a
Nativitati Domini, Milesimo Trecentesimo octa(gesimo) ^d quarto.

Sig+num nostrum (...) ^e Brunissendes et Sibilie abbatissas
predictas que hoc nominibus predictis laudamus, concdimus /12 et
firmamus.

/Testes huius res sunt Venerabili Berengarius Ferrarii,
preposius Sancte Marie de Lileto et Raimundus de Gosoll
domicellus ville Berge.

/Sig+num ^f mei Petri Sancta Marie, notarii publici Berge,

b. Paraula illegible.

c. Illegible.

d. Forat, interpretem.

e. Forat.

f. Signe dibuixat i decorat.

auctoritate discreti Guillermi de Podio Vicarii perpetui ecclesie
Sancte Eulalie eiusdem ville. Qui hoc scripsi et clausi.

1386, gener 23. Manresa

Bartomeu, presbíter i procurador de l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, fa constar davant de notari i testimonis, que ha rebut de mans de Guillem Ramon, porter del rei, una carta de pergamí, segellada i tancada, diu que és de Guillem del Vall, comissari i tresorer del rei.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 11 bis. Perg. 245/180. Molt fluix, de difícil lectura.

Noverint universi quod die martis, vicesima tertia die ianuarii, in pulsatione vesperum eiusdem dici, anno Nativitate Domini Millesimo Trescentesimo / Octuagesimo Sexto. In presencia mei Berengarii de Treserris, notarium subscripti et testium infrascriptorum ad hec specialiter vocatorum, discretus /3 Bartholomeus de ecclesiis presbiter, tanquam procurator ut dixit venerabilis ac religiose domine abbatisse monasterii Vallis Laure, constitu-/tus personaliter in hospicio venerabilis Ffrancisci de Minorissa domicelli, quod est in civitate Minorese, obtulit et presentavit / Guillermo Raimundo de Mata, porterio domini regis ibidem, personaliter adiuvento quandam literam papiram, clausam et sigillatam, /6 quam dixit dictus Bartholomeus esse honorabilis Petri de Vallo, consiliarii et thesoriarii dicti domini regis, in eius litere / dorso erat suprascripto sequens: Al honrat senyer en C. P. de Mata, porter del senyor Rey. Quam literam cum dictus portarius, / recepissit predictus Bartholomeus quos mei nomine requisivit sibi et parti sue publicum de predictis fieri instrumentum per me dicti /9 notarium.

Acta fuerit hec in dicto hospicio, die, hora et anno predictis, presente me dicto notario, et presentibus testibus venerabilis / Guillermo Daltariba, sacrista ecclesie beate Marie de Minorisa, et Bernardo Desguerigues Domicello.

/ Sig+num^a mei Berengarii de Treserris, notarii publici Minorise, pro venerabili preposito Minorise, qui hoc /12 scribi feci et clausi.

1387, novembre 12. Església de Santa Maria d'Olvan
Sibil.la, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, convent i capítol, redimeixen a Pere Coma de Prats, de la 1/5 part de les collites que han de donar per la terra dita Pedregoses en el terme del castell de Solanelles, i el cens de 6 diners ni primícies. Situat al terme de Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 12. Perg. 490/210. Molt fluix, especialment al mig. Té un forat a la part final de sota.

Noverint universi quod nos Sibiliala, Dei gratia abbatissa monasterii Sancte Marie Vallis Laure, ordinis Cisterciensis, de consilio et voluntates mei Capituli seu conventus et ex certa sciencia, redimimus et cor(...namus) vobis Petro Coma de villa seu / loco de Pratis, illam quintam partem expletorum sive fructum quam, nobis et dicto nostro monasterio dare et prestare debebatis, de omnibus expletis sive fructibus qui provenirent de illa sorte terre nominata les Pedregoses, /3 sita in termino castris nostri de Solanellis et terminata seu confrontata cum alia sorte terre (vestre)^a, quam iam emeratis a Guillermo Agramunt, de dicto castro de Solanellis, et cum (...) ^b quo itur de Pratis a Solanelles et cum terra den Pe-/ rera quamque terram de qua dabatis nobis, quintam partem expletorum (...) ^c a dicto Guillermo de Agramunt postquam emistis dictam aliam sortem ad .Sex. denarios monete Barchinone de terno, censuales annuales, et venditis et solvandos quolibet anno in / festo Natalis Domini. Ita que deinceps vos et vestri non teneaminis dare dictam quartam partem expletorum seu fructum, nisi dictos .Sex.

a. Borrós, interpretem.

b. Borrós, illegible.

c. Borrós, illegible.

denarios censuales pro ipsa quinta parte expletorum et primicie de ipsis fructibus, et teneatis dictam sor-/6 tem terre pro nobis et dicto nostro monasterio et sub dicto dominio et alodio, et de ipsis dominio et alodio, et dicto censu, et de omni alio iure nostro, nobis eidem nostro monasterio (...) ^d obedientis et pareatis in omnibus et per omnia. Et / nos promitimus (...) ^e bona fide quod huius modi (...) ^f et cornacione nos et conventus nostri monasterio tenebentimus et observentimus et eas non revocabimus aliquo iure (...) ^g us fieri et eidem tenentimus. Et ego predictis / Guillermus Coma, predicta sub forma primita (...) ^h et eidem constucio. Et volumus nos dicte partes pro hiis fiant duo publici instrumenti, scilicet, utrique parti unum.

Actum est hoc in parrochia Dolvan, sextadecima die novembris, /9 anno a Nativitate Domini Millesimo Trecentesimo Octuagesimo septimo.

Sig+num mei Sibilie, abbatisse predicte, que predicta concedimus et firmamus. Sig+num Ffrancische de Tous, priorisse et Brayde de / Corbons, sacriste, predictarum que predicta consulimus fieri et eidem consentimus.

/ Testes huius rei sunt, Berengarius de Soribes, rectoris de Solaneles. Ffranciscus Dalbers, nuncius cum monasteri et Bartholomeus de civis iureperiter Berge.

/12 Sig+num Berengarii de Palatio, rectoris ecclesie Sancte Marie Dolvan et notari publici eiusdem, qui hoc scripsit et clausit.

d. Id.
e. Id.
f. Id.
g. Id.
h. Id.

1390, agost 14.

Guillem d'Agramunt, del lloc de Solanelles fa homenatge a l'abadessa Sibil.la del monestir de Santa Maria de Valldaura, mitjançant el seu procurador i clergue Bartomeu: confessa i reconeix que té el mas i hospici, i que serà sempre fidel i legal en tot i per tot, com a home propi soliu. Terme de Els Prats de Rei, comarca de la Segarra.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 15. Perg. 255/190. Molt mal conservat, borrós i tinta correguda. Indiquem amb (...) el trossos il·legibles. Al revers indica: Homenatge den Agramunt.

Noverint universi quod ego Guillermus Agramunt, locis Solanellis (...) et (...) certa sciencia, (...) presenti publici instrumento ubique valituro, / confiteor et recognosco vobis honorabili et religiose domine Sibilie, Dei gratia abbatisse monasterii Sancte Marie de Vall Laura (domina) in lo- /3 co presencia absque et quibus volueritis imperpetuum quod hono- /re vestro in dicto mansu sui hospicium. Et etiam volo vestra ab dicti monasterii propius et solidum et tenere possessionibus pro / omnibus pertinentiis eiusdem. Et promito vobis quod (...) /6 terra ad dictum (...) et adaptabo dictum hospicium, tue uxore et familia omnes ac / pro predictis in de predictis omnibus et singulis semper vobis (...) fidelis et legalis et in omnibus et per omnia (...) bonam et legalem fidem (...) / homino proprium solidi et etiam portare suo domino naturali. Etiam promitto omnia et singula supradicta que habeo ad se /9 (...) successora (...) monasterio, tenere et possidere in de omnibus et singulis censibus agrariis et aliis / statuturibus assu (...) vobis et successoribus vero respondere. Etiam ut hoc omnia (...) / vobis homagium hore et manibus de presenti in posse discretor Bartholomei clericis (...) procuratoris vestri et vestro nomine

recipienti (...) /12 (...) homagium (...) supradicta in omnibus et pro omnia attendere et complere. Etiam (...) / (...) non vi cum (...) / tenere (...) /15 iure /...) et consuetudini (...) hec repugnantibus.

Actum est hoc in loca de Solanelis, decima quarta die augusti, / anno Nativitate Domini, Millessimo Trecentesimo (...)

Sig+num Guillermi Agramunt, homagium prestatis predictus, qui hec lau-/do firmo et iuro.

Testes huius rei sunt Francis de Sancto, comorans de Solanelis, et Ffranciscis de Casanovas, parrochie Sancti Juliani /18 de Balcebit (...)

/ Sig+num mei Raimundi Thomi, valle de Pratis auctoritate regi, notarii publici pro tota terram Cathaloniam (...) / dictis regis Aragonem, qui primissis instrumenti (...) scripsi et clausi, cum supraposito in sexta linea ubi dici, quolibet. (...)

1390, agost 24. Solanelles

Trasllat fet 3 d'agost 1394. Guillerm d'Agramunt, del lloc de Solanelles, confessa i reconeix a Sibil.la, abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura, que és home seu, propi i soliu pel mas que té, en el dit lloc. Promet fer abans de la festa de Tots Sants, estada i foc allí, i repondre de cadascun dels censos agraris i altres serveis. Fa homenatge. Terme de Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 14. Perg. 290/255. Mal conservat i trencat la part superior.

Hoc est translatum bono et fideliter sumptum (...) ^a
 (pu)blico ins(trumento tenor) ^b sequents. Noverint universi quod
 ego Guillermus Agra-/munt, loci de Solanellis, gratis et excerta
 sciencia, cum presenti publico instrumento ubique valituro,
 confiteor et recognosco vobis honora-/3 bili et religiose
 domine Sibilie, Dei gracia abbatisse monasterio Sancte Marie de
 Vall Laura, domine dicti loci presenti et vestris et quibus
 volueri-/tis in perpetuum, que sum homo et esse volo vester et
 dicti vestri ^c monasterium, proprius, solidus et emi pro vobis et
 vestro monasterio antedicto, mansum sive / hospicium meum, quod
 habeo in eodem loco cum omnibus honoribus, censiis, tenedonibus,
 possessionibus, iuribus et pertinenciis eiusdem. Et /6 promito
 vobis que hunc ad primum venarium, festum Omnium Sentorum, una
 cum uxor et familia meis, attendam ad dictum locum et adaptabo
 dictum hospicium / et faciam et tenebo a dicto festo in antea
 continue ibidem fochum et statam, et per nos et nostros pro

a. Trencat, falten unes 12 lletres.

b. Trencat, interpretem "instrumento tenor".

c. vestri , interlineat.

predictis et de predictis omnibus et singu- /lis, semper vobis esse^d bonus, fidelis et legalis, et in omnibus et per omnia portare bonam et legalem fidem sicut homines proprii, solidii et afochati de- /9 bent esse, et portare suo domino naturali. Et promito omnia et singula supra dicta, que habeo ad servicium et fidelitatem mei et meorum succes- /ssorum in eodem monasterio, tenere et possidere de omnibus et singulis censibus agrariis et aliis servitibus, asuetis pro premissis vobis et succes- /soribus vestris respondere. Et ut hnac omnia maiorem obtineat robons^e firmitatem, facio vobis homagium hore et manibus de presenti, in posse dicto Betho- /12 lomeo de ecclesia presbiteri, procuratori vestri et vestro nomine recipienti, et sibi fide dicti homagii, promito vobis et vestris, omnia supra dicta in omnibus et per omnia / attendere et complere. Et ad maiorem premissorum firmitatem, non vi nec dolo, set sponte, iuro per Domini Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, meis ma- /nibus corporaliter tacta, predicta omnia firma habere, tenere, attendere et complere et non contra facere vel venire iure aliquo, causa vel etiam ratione. Renun- /15 cians quo ad hoc omni et cuilibet legi sive^f iuri rationi et consuetudini contra hec repugnantibus.

Actum est hoc in loco de Solanelles, vicesima quarta die / augusti, anno a Nativitate Domini M^o CCC^o nonagesimo.

Sig+num Guillermi Agramunt, homagium presentis predicti, qui hec laudo, firmo et iuro.

Testes / huius rei sunt Ffrancisciis de Sancto Andres de Solanellis et Franciscus de Casa Mulereis, parrochie Sancti Julianii de Balcebre, Urgellis diocesis.

/18 Sig+num^g mei Raimundus Thome, ville Pratis auctoritate regia, notarii publici per totam terram et dominacionem

d. esse , interlineat.

e. robons , interlineat.

f. sive , interlineat.

g. Signe autografat i decorat.

illustrissimi / domini regis Aragone, qui premissis intrafui,
hec que scripsi et clausi, cum supra posito in sex linea ubi
dici, ibidem.

(primera columna)

/ Sig+num^h mei fratri Berengario Sacro Comendator domini
/21 Sancti Michaelis de Pratis et regentis ecclesiam
/ et scribaniam ecclesie Beate Marie de Pratis
/ pro venerabilis frarem Johannis de Truyolibus,
/24 rectore et notario publico de dicte ecclesie testis.

(segona columna)

/ Sig+numⁱ mei Laurenti Costa, ville de Pratis auctoritate re-
/21b gia, notarii publici per totam terram et dominacionem
illius-/trissimi domini regis Aragonum testis.

/ Sig+num^j mei Bernardi Puyalt ville Pratorum, auctoritate
regia notarii publici per totam terram et dominacionem
illustrissimi domini regis / Aragone, qui hoc translatum bene et
fideliter scriptum et cum suo originali de verbo ad verbum
legitime comprobatum, /27 scripsi et clausi tercia die augusti,
anno Nativitate Domini M^o CCC^o XC^o quarto, cum suprapositis in
undecima linea ubi dicitur / robon, constat etiam de supraposito
in quarta linea ubi ponit, vestri. Iterum constat de supraposito
in octavea linea / ubi scribitur, esse. Iterum constat mi de
supraposito in quinta decima linea ubi dicitur, sive.

h. Signe autografat i decorat.
i. Signe autografat i decorat.
j. Signe autografat i decorat.

1392, novembre 26. Prats de Rei
 Davant de notari i dels testimonis Jaume Sala i Pere Ros del
 lloc de Solanelles, especialment cridats i pregats;
 Bernat d'Angles, batlle de Solanelles per l'abadessa
 Sibil.la de Prous del monestir de Santa Maria de
 Valldaura, i davant de Guillem d'Agramunt, "sepe"
 del lloc, presenta una carta a l'abadessa en la que es
 queixa contra Guillem d'Agramunt, per "dapnatge fet".
 Terme d'Els Prats de Rei, comarca de l'Anoia.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 16. Perg.
 392/171. Part del document és escrit en català.
 Borrós. En el verso diu: "Mandatura habitandi
 in locum".

Noverint universi quod vicesima sexta die mensis novembris,
 anno a Nativitate Domini Millessimo Trecentesimo nonagesimo
 secundo. In presencia mei notarii subscripti, et in presencia /
 etiam Iacobi Sala et Petri Ros loci de Solanellis, testium ad
 hec specialiter vocatorum et rogatorum, Bernardus Angles,
 baiulus loci predicti pro honorabili Sibilia de Prous, Dei gra-
 /3 tia abbatissa monasterii Vallis Laure, constitutus
 personaliter in loco ante dicto, iuxta ianuas ipsius loci, coram
 Guillermo Agramunt, sepe dicti loci, presentavit eidem /
 Guillermus et per me notarium infrascriptum legi requisivit,
 quandam literam dicte honorabilis abbatisse, tenoris sequentis.

Nengles segons que res (nesgle)(...)^a dit en Guillem / den
 Agramunt, fa e ses forca ha fet tot dapnatge que pot, a madona
 Senta Maria de Vallaura, e vol li tolra e hurpar lo dret que jo
 en nom del monestir prechs /6 e pendra des sobre ell, que nom
 tenia prou iniurada. Ara de nou veg quem vol iniuram novelament
 segons nesgles e daltres man dit, e ell fa e vol ffer / celei a

a. Illegible unes 10 lletres.

la cabana per mes agremiar(me)^b e, lo monestir (...) ^c per ço, ab aquestam present letra io pos pena a vos de .X. lliures que de continent vista la present, vos avets al / dit Guillem Agramunt, ab meus o ab mi proinens. E davant aquels vos li possets pena de .XXV. lliures, que ell de qui avant no estigua en la dita cabana, ans vingua /9 estar en la vila o loch de Solanelles, e fei sa habitacio axi com a hom propri, habitant^d e afogant que es del dit monestir, e encara per virtut del segrament e homanatge / qui fet, ha ab notari legir li la present letra, per mi a vos tramesa e fer ne leum carta dels paraules contengudes en la dita letra. Ex per tal que vos no puyats / allegar ignorancia, tenir aprop la present letra que, com io hans demanare que lan pusquats donar e mostrar, la abadessa de Vallaura^e. Qua quidem litera supradita per dictum baiu-/12 li recepta^f, cum ea debita reverencia, qua deret incontinenti dictus baiulus dicto Guillermo Agramunt ipsum, per me notarium subscriptum, legi fecit et eidem Guillermo Agramunt penam de dictis .Viginti / quinque. libri possuit, que omnia et singula contenta in eadem litera complere pro ut in ipsa latius continebat. Quiquidem Guillermo Agramunt predictum dixit, que erat peratus facere dicte / honorabili abbatisse, illud quod facere tenetur et inter ipsum, et ipsum comprehensum et conventum erat coram testibus, et dictus bailus de omnibus et singulis supradictis, requisivit sibi fire, publicum instrumentum per me notarium subscriptum^g.

Acta fuit hec die, anno et loco predictis, presentibus testibus ante /15 dictis.

/ Sig+num^h mei Bernardi Puyalt, ville Pratorum, auctoritate regia notarii publici per totam terram et dominacionem,

b. Borrós, interpretem.

c. Borrat unes 3 lletres.

d. habitant, interlineat.

e. Valldaura, interlineat.

f. recepta, interlineat.

g. et dictus baiulus de omnibus et singulis supradictis requisivit, sibi fire publicum instrumentum per me notarium subscriptum , interlineat.

h. Signe autografat i decorat.

illustrissimi domini regis Aragonie, qui hec scripsi et premissis omnibus et sin-/gulis presens fui, cum supraposito in nona linea ubi dicitur, habitant; iterum constat de supraposito in undecima linea ubi dicit, de Vallaura; constat etiam de supraposito in XII^a linea /18 ubi ponitur, recepta, et nichil omnibus est supraposito in quartadecima linea ubi scribit, et dictus baiulus de omnibus et singulis supradictis, requisivit sibi feri publicum instrumentum per me / notarium subscriptum, et clausi.

1398, setembre 23. Manresa

Bartomeu d'Amargos, draper de la ciutat de Manresa, on viu, fa donació privada i pura a Sibil.la abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura i convent, de l'Orde del Cister, situat en la diòcesi d'Urgell. Fa la donació, per remei de la seva ànima, de l'església i capellania del Esperit Sant, amb cases i hort, situats a la ciutat de Manresa, prop del portal d'Urgell, perquè puguin traslladar-s'hi, donat l'indigència del monestir, que fou construït en terres de baronia i en una vall agresta i solitària, i sense clausura. Manresa, comarca del Bages.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 17. Perg. 470/310. "IN DEI ETERNI NOMINE AMEN" en majúscules. La I" inicial molt decorada i gran. Té la part dreta final borrosa per humitat. Al verso diu: "Donació feta per lo honorable Barthomeu Amargós de la (...)".

IN DEI ETERNI NOMINE AMEN. Pateat universis quod ego Bartholomeus Amargosii, draperius civis Minorise, attendens que vos venerabiles religiose domina Sibilia, Dei gratia / abbatissa et conventus monialium monasterii Vallis Laure, Ordinis Cisterciens, situati in diocesi Urgellensis, propter indecenciam ipsius vestri monasterii, quod constructum fuit in terra /3 baronie, et hedifficatum in quadam valle agresti et baste solitudinis et valde a populacione remotum, intantum quod tempore neccessitatis, bene confessorem idoneum tui veram possite / confieri peccata habere in dicto monasterio potestatis, et cum aliqua monialii nature debitum persolvebat, etiam cum magnis laboribus vestre adiutorium sufficiens ad effodiendum / tumulum et firmus tradendum ecclesiastice sepulture, reperire potevatis, quod in grave dispendium animarum vestrarum et aliorum degencium in dicto monasterio cedebat, quodque monasterium, /6 intercetera deffectabilia que habet clausura ecclesia et dormitorio dicitur carere, proposuisti suo

sano directe consilio divino mediante auxilio vestrum, ad dictam civitatem monasterium et / habitationem, de concessu et voluntate vestri maioris, transferre. Attendes etiam quod de bonis temporalibus ea sola perpetue retineretur, que ad honorem et laudem omnipotentis Dei / et gloriose Virginis Marie ac Sanctorum suorum, liberaliter impediuntur. Idireto predictis et non nullis aliis attendendis diligenter attentis non dolo inductus aut vi vel metu compulsus /9 vel errore lapsus seu etiam ab aliquo monumentus. Sed gratis quidem et ex certa sciencia, ac bona mea libera et spontanea voluntate, scienter penitus et consulte per me et omnes heredes et successores meos / presentes pariter et futuros. Cum testimonio presens publici instrumenti, temporibus perpetuis valitura, ad honorem et laudem omnipotentis Dei et Beati Marie Virginis gloriose et Sanctorum suorum, ac in remedium et salutem / anime mee et animarum parentum meorum et omnium fidelium deffunctorum, dono donacione, pura, perfecta et irrevocabili inter vivos, Domino Deo omnipotenti et ipsi Virgini gloriose et vobis dictis venerabilibus et religiosis /12 abbatisse et conventui monialium monasterii Vallis Laure predicti, et successoribus vestris perpetuo, ecclesiam seu capellaniam meam vocatam nunc Sancti Spiritus, cum domibus et hedificio ibidem incepto, ac orto eidem contiguo, quas et que habeo, teneo / et possideo iusti prope portale Urgelli dicte civitatis Minorise. Pro ut dicta capella affrontat, ex una parte cum torrente vocato Torrent del Prat, et a parte ante cum vico publico qui ibi est, et a parte retro in dicto orto, et / ex alia parte cum dictis capella, domibus et hedificio. Et dicti domus et hedificius affrontatur cum dicta cappella et cum dicto vico publico et cum dicto orto. Et dictus ortus affrontatur, ex una parte in dicto torrente, /15 et ex alia parte cum dictis capella domibus et hedificio et cum dicto vico, et ex alia parte affrontatur cum quadam parte dicti orti quam michi retineo, et a presenti donacione, excludo pro ut fundamenta parietis ibidem / iam incepti termiant et dividunt. Hanc autem donacionem et concessionem, de predictis omnibus et singulis sunt ab omnibus suis partibus affrontatur et terminatur, cum omnibus introitibus et exitibus, iuribus / et pertinentiis suis et melioramentis que

ibi sunt et fieri poterunt et cum retrotabula, vestimentis sacerdotalibus, calice et aliis apparatus et ornamentis dicte capelle et eius altaris, vobis dictis venerabilis /18 et religiosis abbatisse et conventui et successoribus vestris perpetuo facio, sicut melius dici potest et intelligi ad omne comodum et salvamentum vestri et vestrorum successorum, et bonum et sanum intellectum. / Sub tali tamen pacto, modo, forma et condicione, que si vos dicte venerabilis et religiose abbatissa et conventus seu moniales dicti monasterii quodcumque et quocumque casu causa vel racione apportebat, / vos seu volebatis alibi, videlicet, extra dictam civitatem Minorise ubicumque vestrum monasterium ac domicilium transferre seu transmutare, predicta omnia (...) ^b que vobis supra dono, michi et meis aut cui seu quibus /21 voluero, revertantur et presens donatio sit cassa et nulla nulliusque roboris ac valoris existat. Extrahens predicta que vobis supra dono de iure dominio et posse mei et meorum. Eadem que in vestrum vestrorumque successorum / ius pose et dominium, mittens, ponens, transfferens et transmutans irrevocabiliter pleno iure ad habendum, tenendum et in sana pace perpetuo possidendum, sub tamen condicione predicta. Ex causa inde huius / donacionis, concedo, transffero atque mando vobis et succesoribus vestris perpetuo, omnia loca mea, iura, voces vices et omnes acciones meas, reales et personales, utiles, varias, mixtas et directas, ordinarias /24 et extra ordinarias, et alias quascumque mi pertinentes et pertinentia et pertineter debentes et debentia competituras et competitura in predictis que vobis dono, et contra quascumque personas et res racioni eorum. Quibus quide locis, iuribus, / vocibus, vicibus et accionibus predictis et aliis etiam quibuslibet possitis vos et succesores vestre bene agere et experiri in iudicio et extra iudicium, in curia et extra curiam, agendo, deffendendo et quocumque alio modo (vobis) ^c / et succesoribus vestris placuerint que ad modum ego possem ante huius donacionem et iuris cessionem et possem etiam nunc et postea quodcumque suo loci et casu. Ego enim, ex certa sciencia, instituo inde vos et

b. Borrós.

c. Borrós, interpretem.

(vestres)^d /27 successores in predictis, veras dominas et procuratrices in rem vestram propriam. Et cum hoc presens publico instrumento perpetuo valituro, introduco inde vos et succesores vestras de presenti, de predictis que vobis dono, sub con(dicione)^e / et retencione predicta in corporalem possessionem vel quasi et perpetuam tenedonem ad omnes vestras vestrarumque successorem voluntates, inde libere et perpetuo faciendas, salva et illesa remanente condicione predicta da(ns et)^f / concedens vobis et successoribus vestris, licenciam et plenum posse quarum vestra et eorum propria auctoritate et absque aliqua mea et meorum et alterius cuicumque persone, monicione, licencia et requisicione possite quandocumque vobis placuerit (de)^g /30 predictis que vobis dono accipere et aprehendere corporaliter possessionem vel quia et nomem aprehensam potes vos licite et perpetuo retenire interim vero donet ipsam corporaliter possessionem vel quasi inde aprehenderitis ut / cum dictum, confiteor est constituo me predicta, que vobis dono pro vobis et vestro nomine, possidere vel quasi. Et quantum ad hec renuncio, iuri directi donacionem factam inter vivos, summa .Quingentorum. aureorum excedentem absque in (stimacione)^h / iuditis non valere et alteri iuri directi donacionem factam inter vivos posse propter ingratitudine vel proppriam aut aliam quam ius causam revocari et irritam fieri ac omni alii iuri, racioni et consuitudini contra hec venientibus. Et (ut)ⁱ /33 presens donatio et omniam et singulam supradictam, maiori robore fultiantur non vi nec dolo sed sponte, iuro in anima mea per Domini Deum et eius Sancta quatuor Evangelia, manibus meis corporaliter tacta, predictam donacionem et / omniam alia et singula supradicta, sub dicta condicione et retencione, rata, grata et firma, semper habere et in inviolabiliter observare et non in aliquo contrafacere vel venire causa ingratitudines vel inopie aut aliqua alia (racione)^j / iure modo vel causa premissa, igitur

d. Idem.
e. Idem.
f. Idem.
g. Idem.
h. Idem.
i. Idem.
j. Idem.

omnia et singula ut superius sunt contenta, facio, concedo, firmo et iuro, ego dictus Bartholomeus Amargosii, vobis dictis venerabilis et religiosus abbatisse et conventui ac monialibus /36 eiusdem, in manu et posse notarii infrascripti, tanquam publice persone hec a me recipientis, pacistentis ac etiam legitime stipulantis nomine vestri et successorum vestrorum et omnium aliorum et singulorum quorum interesse vel poterit / interesse.

Actum est hoc in dicta civitate Minorise, vicesima tertia die septembris, anno a Nativitate Domini Millesimo Trecentesimo nonagesimo octavo.

Sig+num Bartholomei Amargosii predictum, qui hec laudo, concedo / et firmo ac iuro.

Testes huius rei sunt venerabiles Raimundus de Cumbis, consiliarius et protho notario domini regis et Bernardus Galcerandi, cives Minorise.

/39 Sig+num^k Jacobi Guitardes, notarii publici Minorise, pro venerabili preposito Minorise, qui hoc instrumentum inventum, notatum, firmatum et iuratum in prothocollis / scribanie publice Minorise, in hunc inundum redigendo scripsit et de mandato venerabile Petri de Myvates (...) ¹ honore Guillermi Raimundi de Gravalosa domiselli, / baiuli Minorise, inde fro(...) ^m trademus, die septembre, anno Nativitate Domini Millesimo IIII° quinquagesimo quarto, clausit.

k. Signe autografat i decorat.
l. Borrós, il.legible.
m. Idem.

1398, setembre 23. Manresa
Bartomeu Amargós, drapaire de la ciutat de Manresa, fa donació al monestir de Santa Maria de Valldaura, de l'església i capellania del Esperit Sant a la ciutat de Manresa a fi de que hi puguin traslladar el monestir.

A.

B. Arxiu Municipi de Manresa. Ms. en paper titulat "Llibre del convent de Valldaura". Pg. 2 a 5.

In Dei eterni nomine amen. Pateat universis quod ego Bartholomeus Amar-/gosii, draperius civis Minorise, attendens que vos venerabilis et reli-/3 giose domina Sibilia, Dei gratia abbatissa et conventus monialium / monasterii Vallis Laure, Ordinis Cisterciens, situati en diocesis Urgellensis, / propter indecenciam ipsius vestri monasterii quod constructum fuit in terra /6 baronie et hedificatum in quadam valle agresti et baste solitu-/dinio et valde a populacione remotum, in tantum quod tempore necessitatis, bene confessorem idoneum cui vestra positis confiteri peccata habere in dicto /9 monasterio potestatis, et cum aliqua monialiis nature debitum persolvebat / etiam cum magnis laboribus vestri admitorium suficiens ad effodien-/dum tumulum et firmus tradendum ecclesiastice sepulture, reperire po-/12 tevatis, quod in grave dispendium animarum vestrarum et aliorum degencium / in dicto monasterio cedebat quodque monasterium, intercetera defectibilia / que habet clausura ecclesia et dormitorio diritur carere propusuistis sano /15 directe consilio divino mediante auxilio vestrum ad dictam civitatem monas-/terium et habitationem de consensu et voluntate vestri maioris transferre. / Attendens etiam quod de bonis temporalibus ea sola perpetuo retineretur

que ad /18 honorem et laudem omnipotentis Dei et gloriose Virginis Marie ac / Sanctorum suorum, liberaliter impenduntur. Idireto predictis et non nullis aliis attendendis diligenter at- /tentiis non dolo inductus aut vi vel metu com-/21 pulsus vel extore lapsus seu etiam ab aliquo circumductus. Sed gra-/tis quidem et ex certa sciencia ac bona mea libera et spontanea volun-/tate, scienter penitus et consulte per me et omnis heredes et successores meos, /24 presentes pariter et futuros. Cum testimonio presentis publici instrumenti / temporibus perpetuis valitura, ad honorem et laudem omnipotentis Dei et / beati Marie Virginis gloriose et Sanctorum suorum, ac in remedium et /27 salutem anime mee et animarum parentum meorum et omnium fidelium / defunctorum, dono donacione pura, perfecta et irrevocabili inter vivos, / Domino Deo omnipotenti et ipsi Virginis gloriose et vobis dictis venerabilibus //30 et religiosis abbatisse et conventui monialium monasterii Vallis Laure / predicti et successoribus vestris perpetuo, ecclesiam seu capellanie meam vocatam / nunc Sancti Spiritus, cum domibus et hedificio ibidem incepto ac orto ei-/33 dem contiguas quas et que habeo, teneo et possideo iusti prope portale / Urgelli dicte civitatis, pro ut dicta capella affrontat ex una parte cum / torrente vocato Torrent del Prat, et a parte ante, cum vico publico /36 qui ibi est, et a parte retro cum dicto orto, et ex alia parte cum dictis / capella^a domibus et hedificio. Et dicte domus et hedificium affrontatur / cum dicta capella et cum dicto vico publico et cum orto. Et dictus /39 ortus affrontatur ex una parte cum dicto torrente et ex alia parte / cum dictis capella domibus et hedificio et cum dicto vico, et ex alia / parte affrontatur cum quadam parte dicti orti, quam michi retineo et /42 a presenti donacione excludo pro ut fundamenta parietis ibidem iam / incepti terminant et dividunt. Hanc autem donacionem et concessionem de / predictis omnibus et singulis sunt ab omnibus suis partibus affrontatur et terminatur /45 cum omnibus introitibus et extitibus iuribus et pertinenciis suis et melioramentis / que ibi sunt et fieri poterunt, et cum retrotabula vestimentis sacerdotalibus / calice et aliis apparatus et ornamentis dicte capelle et eius altaris vobis

a. Ratllat a sobre.

/48 dictis venerabilis et religiosis abbatisse et conventui et
successoribus vestris / perpetuo facio, sicut melius dici potest
et intelligi ab omne comodum et salva-/mentum vestri et
vestrarum successorum et bonum et sanum intellectum. Sub tali
/51 tamen pacto modo forma et condicione que si vos dicte
venerabiles et religio-/se abbatisse et conventus seu moniales
dicti monasterii quancumque et quocumque casu causa vel
ratione oportebat vos seu volebatis alibi videlicet extra /54
dictam civitatem Minorise ubicumque vestrum Monasterium ac
domicilium trans-/ferre seu transmutare predicta omnia que vobis
supra dono michi et meis / aut cui seu quibus voluero
revertantur et presens donacio sit cassa et nulla /57 nullius
que roborasti at valoris existat. Extrahens predicta que vobis
supra dono / de iure divino et posse mei et meorum. Eadem que in
vestrum vestrorumque successorum //59 ius posse et divinum
mittens potens transferere et transmutans irrevocabiliter /60
pleno iure ab habendum, tenenum et in sana pace perpetuo
possidendum sub tamen / condicione predicta. Ex causa inde
huiusmodi donacionis de dono cedo transfero / atque mando vobis
et successoribus vestris perpetuo omnia loca mea, iura voces
vices /63 et omnes acciones meas reales et personales, utiles,
varias, mixtas et directas, ordina-/rias et extraordinarias et
alias quascumque michi pertinentes et pertinencia et pertinere /
debentes et debentia competituras et competitura in predictis
que vobis dono et contra /66 quas cumque personas et res ratione
eorum. Quibus quidem locis iuribus, vocibus / vicibus et
accionibus (...) ^b predictis et aliis et quibuslibet possitis vos
et successores / vestre bene agere et experiri in iudicio et
extra iudicio, in curia et extracuria agen-/69 do deffendendo et
quocumque alio modo vobis et successoribus vestris placuerit /
quem ab modum ego possem ante huius donacionem et iuris
cessionem et possem / etiam nunc et postea quancumque suo loco
et casu. Ego enim ex certa sciencia /72 instituo inde vos et
vestres successores in predictis veras dominas et procuratrices
in / rem vestram propriam. Et cum hoc presente publico
instrumento perpetuo valituro / introducto inde vos et
successores vestras de presenti de predictis que vobis /75 dono

b. Paraula incompresa i ratllada.

sub condicione et retencione predicta in corporalem possessionem
vel / quasi et perpetuam tenedonem, ad omnes vestras
vestrorumque successores voluntates / inde libere et perpetuo
faciendas, salva et illesa remanente condicione predicta /78
dans et concedens vobis et successorem vestris licenciam et
plenam posse quarum / vestra et earum propria auctoritate et
absque aliqua mei et meorum et alterius ciuis-/cumque persone
monicione licencia et requisicione possitis quandocumque /81
vobis placuerit de predictis que vobid dono accipere et
apprehendere corporaaliter / possessionem vel quasi et ipsam
apprehendere potes vos licite et proprio retinere / interim vero
donet ipsam corporalem possessionem vel quasi inde
apprehenderitis /84 ut est dictum confiteor et constituo me
predicta que vobis dono pro / vobis et vestro nomine possidere
vel quasi. Et quantum ad hec renuncio /iuri dicenti donacione
factam inter vivos summam Quingentorum aureo-///87 rum
excedentem absque in stimacione iuditis non valet et alteri
iuri dictam / donacionem factam inter vivos posse propter
ingratitude vel propriam / aut aliam quam ius causam revocari
et irritam fieri ac omni alii iuri rationi /90 et consuetudini
contra hec venientibus. Et ut presens donacio et omnia / et
singula supradicta mairori robore fultianturnon vi nec dolo sed
sponte / iuro in anima mea per Domini Deum et eius sancta
quatuor evangelia manibus /93 meis corporaliter tacta predictam
donacionem et omnia et singula supradicta / sub (...) dicta
condicione et retencione^c, rata, grata et firma semper habere et
inviolabiliter observare et non in / aliquo contrafacere vel
venire causa ingratitude vel inopie aut /96 aliqua alis
ratione iure modo vel causa. Premissa igitur omnia et singula /
ut superius contenta facio, concedo, firmo et iuro ego dictus
Bartho-/lomeus Amargosii (Amargossi^d) vobis dictis venerabilibus
abatisse et con-/99 ventui ac monialibus eiusdem in manu et
posse notarii infrascripti / tanquam publice persone hec a me
recipientis, pacistentis ac etiam legitime / stipulantis nomine
vestri et successorum vestrarum et omnium aliorum et singulorum

c. Interlineat "sub (paraula ratllada) dicta condicione et
retencione."

d. Escrit altre cop i tatxat, Amargosii.

/102 quorum interest vel poterit interesse. //Actum est hoc in
dicta civitate Mino-/rise, vicesima tertia die septembris, anno
a Nativitate Domini. Millesimo. CCC°. No-/nagesimo. octavo.
//Sig+num Bartholomeus Amargosii predicti, qui hec laudo, /105
concedo et firmo ac iuro. Testes huius rei sunt venerabiles
//Raymundus / de Cumbis, Consiliarius et protho notario domini
Regis et Bernardus Galcerandi, civis /Minorise.

1403, novembre 15.

Joan Bosc i la seva muller Guillema, per causa de venda entreguem a Arnald de Gilabert, vicari de Sent Domí, aquell tros de terra anomenada "Lo Mayloll den Odena". Terme de Sant Guim de Freixenet, comarca de la Segarra.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.167, n. 18. Perg. 388/545. Mal conservat, fluix de tinta, quasi illegible. En el verso diu: "Carta de lo tros de terra de Sen Domi lo qual te lo rector esta movitat, que se de entras de nou". No transcrit un tros.

Noverint universi quod nos Johannes Bosch et Guillerma eius uxor, habitatores loci de Scario, cum firma et concenssu Geraldone, matris mee dicti Johannes, Petri Boscho et Petri (...) ^a fratrum meorum predicti Johannis Bosch. Cum / testimonio huius presentis publici instrumenti ubique perpetuo, firmiter valituri et duraturi, non dolo inducti (nec vi) vel metum compulsi, nec errore expressi, nec in aliquo decepti vel circumventi, immo gratis animis et /3 spontaniis voluntatibus, per nos omnes nostros heredes et successores, titulo pure, firme, perfecte et irrevocabilius, vendimus et ex causa venditionis concedimus et in presenti tradimus seu quasi vobis discreto / Arnaldo Gilabert, vicario locide Sent Domi, non ut presbitero set tanquam lapse et private persone et de bonis paternalibus et induita vestris (...) adquisitis emmenti presenti, et vestro et quibus volueritis perpetuo quoddam / trocium terre vocatum lo Mayloll den Odena. Confrontatum de prima parte, cum honore Guillermi Sala, de alia cum honore Bernardi Cardona, de alia cum honore Bernardi Bassa, quod de alia cum honore Bernardi Soler, quod /6 habemus et possidemus in termino loci de Sent Domi et ipsum tenemus per monasterium

a. Illegible.

Sancte Marie de Vallaura (...) in civitate de Minorise.

(...)

1410, abril 25. Berga

Raimon Torrades, teixidor i llur esposa, i Guillem Noguera, arquer, habitants de la vila de Berga, concedeixen i venen a Beatriu de Malera, monja del monestir de Santa Maria de Valldaura de la ciutat de Manresa, el censal anual de 24 sous en moneda de Barcelona, del censal mort, que han de lliurar el primer dia de maig proper i, cada any en el mateix dia. La segona part del document és l'albarà, reconeixent haver rebut la citada quantitat.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n. 1. Perg. 620/420. Document de dos parts. En la segona, borrar tota l'última línia. En el verso indica: Carta del censal de dona la abadessa/ de Vallaura de .XXIIII. solidos, los quals fan en R. Torrades, texidó e sa muyller, e en Guillem Nequera, arquer habitants de Berga, per / Beatriu Malera monge quodam del dit monestir.

A.

In Xhristi nomine amen. Noverint universi quod nos Raimundus Torrades, textor, et Catherina, uxor eius ac Guillermus Noguera, arquerius, habitatores ville Berge, non seducti ab aliquo vel circumventi, set gratis ex certa sciencia, per nos et omnes heredes et successores nostros, presentes et futuros, vendimus et titulo pure et perfecte venditionis / concedimus vobis, religiose et honeste domine Beatrici Malera, moniali monasterii Beate Marie Vallis Laure, civitatis Minorise, et vestris et cui seu quibus volueritis, perpetuo .Viginte quatuor. solidos Barchinone monete de terno, censuales anuales et perpetuo rendales de censuali mortuo vulgariter nuncupatos, /3 quos vobis et vestris in hiis successoribus, constituimus et assignamus, habendos et percipiendos per vos et vestros in hiis annis singulis, perpetuo in termino infrascripto, in et super omnibus et singulis bonis rebus et iuribus nostris et cuiuslibet

nostrum insolidum, mobilibus et immobilibus, privili-/giatis et non priviligiatas, habitis et habendis, ubique sint, in quibus ipse censuale magis habere et recipere volueritis ipsumque censuale sive precii .Viginti quatuor. solidos censuales ante dictos, vobis dicte domine Beatrici et vestris in hiis successoribus, solvere, tradere et deliberare de prima die mens-/sis madii proxime future ad vestrum annum primo futurum et immediate sequentem et ex tunc annis singulis in simili die sine termino, intus villam Berge, salve et secure ad nostram et cuiuslibet nostrum insolidum restum periculum et fortunam nostris que propriis sumptibus et expenssi et absque omni dampno /6 et missione vestri et vestrorum in hiis successorum. Et (sub) (pena) (certi)^a quam (incurranta)^b illi curie ecclesiastice vel peti(...)^c sub que nos et bona (nostra)^d (...)^e (...) ^f eius que fero et districtui nos et quelibet nostrum et omnia bona (...) ^g et cuiuslibet vestrum insolidum sub (...) ^h de certa sciencia et spontanea / voluntate et pectum expressum. Renunciamus fare nostro precio et privilegio ipsius (...) ⁱ et (...) (...) (...) ^j de preditione (...) ^k.

B.

Sit omnibus notum quod nos Raymundus Torrades, texter et Catherina, uxor eius ac Guillermus Noguera, arquerius, habitatores ville Berge, confitemur et recognoscimus vobis religiose et honeste domine Beatrici Malera moniali monasterii beate Marie Vallis Laure, civitatis Minorise, que solvistis et

a. Interpretem segons doc. n. 207.

b. Idem.

c. Borrós.

d. Interpretem segons doc. n. 207.

e. Borrós.

f. Borrós.

g. Borrós.

h. Borrós.

i. Borrós.

j. Borrós.

k. A partir d'aquí, tros borrós.

tradidistis / nobis et a vobis habuimus et recepimus illas .Sexdecim. libras cum dimidia Barchonone, quarum precio vobis et vestris vendidimus et perpetuo concedimus .Viginti quatuor. solidos Barchinone monete de terno, censuales annuales et perpetuo rendales, quos vobis et vestris constituimus et assignamus, habendos et percipiendos anno quolibet, /3 in et super omnibus et singulis bonis rebus et iuribus nostris venditorum supradictorum, et cuiuslibet nostrum insolidum mobilibus et immobilibus, privilegiatis et non privilegiatis, habitis et habendis, ubique sint. Prima die mensis madii pro ut hec et alia quam plurima paceficint publico ipsius censsualis venditionis, instrumento / paulo ante presens die presenti confecto, auctoritate^l notarii infracrispti pro ut in eo continetur. Et ideo renunciando excepcioni predictae peccunie, non numerate, non habite et non recepte et doli, facimus inde vobis dicte domine Beatrici et vestris de predictis .Sexdecim. libris cum dimidia Barchinone, /que sunt precium dicte (...) ^m censsualis bonum et perpetuum finem et pactum firmissimum de ulterius non petendo ac de non agendo in iudicio vel extra.

Quod fuit actum Berge, vicesima quinta die mensis aprilis, anno a Nativitate Dominiⁿ Millessimo Quadringentesimo decimo.

Sig+na /6 Raimundi Torrades et Catherine, eius uxor ac Guillermi Noguera, predictorum qui hec laudamus et firmamus.

Testes huius rei sunt discretus Huguetus de Ortiguais, scriptori domini regis, venerabilis Ludonicus de Condeminis, qui iuriperitus, Arnaldus Gilaberti, presbiter habitatores Berge.

l. Rascat i sobreescrit.
m. Borrat unes 7 lletres.
n. Domini, interlineat.

1410, abril 25.

Raimon Torrades, teixidor i la seva muller Caterina i Guillem Noguera, arquer, habitants de la vila de Berga, venen i concedeixen a Beatriu de Malera, monja del monestir de Santa Maria de Valldaura de la ciutat de Manresa, un censal mort de 24 sous anuals. Acompanyant un albarà en reconeixament d'haver rebut dita quantitat.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n. 2. Perg. 655/521. Falta tros illegible. Trencat.

In Xhristi nomine amen. Noverint universi quod nos Raimundus Torrades, textor, et Catherina, uxor eius ac Guillermus Noguera, arquerius, habitatores ville Berge, non seducti ab aliquo vel circumventi, set gratis ex certa sciencia, per nos et omnes heredes et successores nostros presentes et futuros, vendimus / et titulo pure et perfecte venditionis concedimus vobis religiose et honeste domine Beatrici Malera, moniali monasterii Beate Marie Vallis Laure, civitatis Minorise, et vestris et cui seu quibus volueritis perpetuo .Viginte quatuor. solidos et novem denarios Barchinone monete de terno, censualis annuales et perpertuo /3 rendales de censuali mortuo vulgariter nuncupatos, quos vobis et vestris in hiis successoribus constituimus et assignamus habendos et percipiendos per vos et vestros successores in hiis anniis singulis, perpetuo in termino infrascripto, in et super omnibus et singulis bonis rebus et iuribus nostris et cuiuslibet nostrum insolidum, mobi-/libus et immobilibus, privilegiatis et non privilegiatis, habitis et habendis ubique sint. In quibus ipse censualis magis habere et recipere volueritis ipsum que censualis sine ipsos .Viginti quatuor. solidos et novem denarios censualis ante dictos, vobis dicte domine Beatrici et vestris in hiis successoribus solvere, tradere et deliberare promittimus

de prima / die mensis madii proxime futura ad vestrum annum primo futurum et immediate sequente et ex tunc annis singulis in simili die (sine termino)^a intus villam Berge, salve et secure ad vestrum et cuiuslibet vestrum insolidum restum periculum et fortunam nostris que proprii sumptibus et expensis, et absque omni dampno et missione vestri et vestrorum in /6 hiis successorum. Et sub pena cerci quam incurranta illi curie ecclesiastice (vel)^b sub que nos et bona nostra (...) ^c ...

a. Interpretem segons doc. n. 206.

b. Idem.

c. Borrós i difícil a partir d'aquí.

1414, novembre 21. Cel.la del mas de Planes, Guàrdia
*Guillem d'Amat, de la parròquia de Santa Maria de Matamala, en
 el terme de Guàrdia, reconeix ser home propi, soliu i
 natural i tenir el mas d'Amats per l'abadessa Sibil.la
 Prous del monestir de Santa Maria de Valldaura i pel
 mateix monestir. Promet no elegir altre senyor. Fa
 homenatge de propietat a Mateu de Pinol, procurador de
 l'abadessa i monestir. Situat al terme de Les Llosses,
 comarca del Ripollès.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n. 3. Perg.
 409/150.

Noverint universi quod ego Guillelmus Amati, parrochie
 Sancte Marie de Matamala termini de Gardia, confiteor et
 (r)ecognosco^a me esse hominem proprium, solidum et naturalem,
 cum omnibus prolibus meis / natis et nascituris, et cum omnibus
 bonis meis habitis et habendis, et teneo mansum meum des Amats
 cum suis pertinentiis, assuet pro vobis honorabili domina
 Sibilia dez Prous, Dei gratia abbati-/3 sa monasterii de
 Vallaura et monasterio de Vallaura, et promito vobis quod dictum
 mansum cum suis pertinentiis, tenebo in bono codirecto, et
 persolvam vobis et procuratoribus et renderiis fideliter iura
 vestra persolvam / census assuetos. Et ubicumque sim maneam aut
 stem, promito et volo esse hominem proprium, solidum et
 naturalem et de redempcione, et promito quod nunquam faciam, ne
 eligam alium dominum, ne vos et dictum / vestrum monasterium, et
 que habitatio ville, castri vel civitatis, ne privilegia
 eorundem non possit mi prodesse, nec vobis notario. Et nulla
 temporis prescripto, possi vobis noster, ne michi prodesse. Et
 /6 pro predictis omnibus attendendis, obligo vobis vel omnia
 bona mea ubique, et iuro per Deum et eius Sancta quatuor Dei

a. Tacat, illegible, interpretem.

Evangelia, corporaliter per me tacta, contra predicta nunquam venire. Et pro hiis et / aliis emergentibus ex eisdem, facio homagium proprietatis venerabili Matheo dez Pugal, procuratori vestro, et dicti vestri monasterii generali. Renuncians omnibus iuribus contrariis ad predicta.

/ Actum est hoc in arca dicti mansi de Planis, vicesima prima die mensis novembre, anno a Nativitate Domini M^o Quadringentesimo quarto decimo.

Sig+num Guillermii Amati predicti, /9 qui hoc iuro et firmo et homagium presto.

/ Huius rei testes sunt Michaelis de Planis, Bernardus de Planis de Matamala et Antonius Seles, dicti termini.

/ Sig+num^b mei Bernardi Olearii, notarii publici totius termini de Gardia, pro monasterio Rivipolli, domino dicti termini, qui hoc instrumentum recepi, scripsi et clausi.

b. Signe autografat i decorat.

1414, novembre 21. Mas de Planes Josanes. Guàrdia
*Bernat de Planes Jossanes, tenedor del mas de Planes Jossanes
 en la parròquia de Santa Maria de Matamala, confessa
 i reconeix ser home propi, soliu, rústic i natural, de l'
 abadessa Sibil.la de Prous del monestir de Santa Maria de
 Valldaura i del mateix monestir. Tenir per ells el mas de
 Planes. Promet no elegir altre senyor, i fa homenatge
 oral i de mans al Mateu de Pinol, el seu procurador.
 Situat al terme de Les Lloses, comarca del Ripollès.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n. 4. Perg.
 315/152. Té dues taques grans rodones, corresponents
 a dos segells posats en el verso.

Notum sit cunctis quod ego Bernardus de Planis (Josanes)^a
 et possessor mansi mei de Planis Iosanes, parrochie Sancte Marie
 de Matamala termini de Gardia, ex / certa sciencia, confiteor
 et recognoscho in veritate, me esse hominem proprium, solidum,
 rusticum et naturalem, cum omnibus prolibus meis natis et
 nascituris, et cum omnibus bonis /3 et rebus meis habitis et
 habendis, vestri domine reverende Sibilie Ça Prous, abbatisse
 Dei gratia monasterii de Vallaura, nunc comorantis et conventum
 facientis, intus ci-/vitatem Minorisse, et vestri monasterii de
 Vallaura. Et confiteor me tenere pro vobis et dicto monasterio,
 mansum vestrum de les Planes Iosanes, cum omnibus suis
 pertinentiis / et promito vobis solvere, tradere et paccare
 (...) ^b censsus agraria et alias servitutes pro dicto manso et
 eius terris fieri et tradi assuetos vobis, et renderiis et
 nunciis (vestri) ^c. Et /6 tenetur (omni) (...) ^d iuris in (posse) ^e
 et dictis nunciis et renderiis prestari. Et ubicumque sim maneam

a. Borrós, interpretem.

b. Borrós.

c. Borrós, interpretem.

d. Tacat, falten 8 lletres.

aut estem, sim homo proprius, solidus, naturalis, cum / omnibus supradictis et redempcione vestri et dicti monasterii. Et ullam temporis prescriptio, mi ne meis valeat ne vobis nocere. Immo solum cum hostencione huius instrumenti (suptus)^f / fecerim, quod ab sit sim falsus proditor basator. Et ad hec obligo me et (astringo)^g omnia bona mea ubicumque. Et facio sacramentum ad Deum /9 et eius Sancta quatuor Evangelia, (corporaliter)^h per me tacta, predicta attendere et contra non venire, iure aliquo sine causa. Et facio de presenti pro securitate / predictorum, homagium ore et manibus comendatum venerabili Matheo dez Pinoll, procuratori vestre, dicte domine generale.

Actum est hoc intus mansum de / Planis Josanes predicto, vicesima prima die novembre, anno a Nativitate Domini Millesimo Quadragesimo quartodecimo.

Sig+num Bernardi de Planis /12 Iosanes predicti, qui hoc firmo, iuro et homagium presto.

/ Huius rei testes sunt: Guillermus Amatii. Michaelis de Planis dicte parrochie.

/ Sig+numⁱ mei Bernardi Olearii, notarii publici termini de Gardia, pro monasterio Rivipulli, domino dicti termini, qui hoc instrumentum recepi, scripsi /15 et clausi.

e. Tacat, interpetem.
f. Tacat, interpretem.
g. Borrós, interpretem.
h. Interpretem, tacat.
i. Signe autografat i decorat.

1415, gener 31.

*Homenatge de Joan Amor, fill de Guillem Joan, al monestir
de Santa Maria de Valldaura.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n.5. Perg.
565/232. Trencat una mica a dalt. Tacat a l'esquerra
i abaix. No fet.

Joan d'Amats i (Ferrandum) des Amats fillii Guillermi des
Amats i esposa Antonia de la parroquia de Sta. Mª de Matamala
reconeixen a vos honorable domna Sibila de Prous per gracia de
Deu abadessa de Santa Maria de Valldaura, de la ciutat de
Manresa (...)

1415, desembre 17.

*Carta de 20 censals de Sent Domí. Situat a Sant Guim de
Freixenet, comarca de la Segarra.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n.6. Perg.
502/560. Tacat sembla per l'aigua a dalt i també
abaix. Té un doblec formal a la part dreta.

1415, desembre 22.
Apoca de Guillem de Guardiola.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n.7. Perg.
330/113. Mig clar. Unes petites taquetes a la
dreta i abaix.

1417, desembre 20. Manresa
*En presència de Pere de Guitard, notari de Manresa, fan
reconeixament de Berenguer de Santa Andreu.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n. 8. Perg.
259/260. Taques i ombres d'humitat al mig. En el
verso diu "Solanelles".

1424, agost 13. Cervera
*Qüestió i sentència, davant del bisbe de Vic, entre l'abadessa
 Beatriu del monestir de Santa Maria de Valldaura a la
 ciutat de Manresa i Raimon Gener, rector dels presbiters
 de Solanelles, sobre els drets de propietat i 1/3 de les
 dècimes que rebien del "Camp de Roure" i possessions "den
 Pinós". Situat al terme de Prats de Rei, comarca de
 l'Anoia.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n. 9. Perg.
 471/361. Té un doblec al mig, tres forats i una mica
 trencat. La "N" inicial molt gran i decorada.

Noverint universi quod die dominica intititata decima
 tertia augusti, anno a Nativitate Domini Millessimo
 Quadringentesimo vicesimo quarto. Reverendus^a in Xhristo Pater
 Dominus Dominus Georgius, miseracione / divina Episcopus Vicens,
 in quadam questione que vertebratur inter honore domina
 Betricem, abbatissam monasterii de Valdaura, civitate Minorise,
 ex una parte agentem et districtum Ray-/3 mundus Gener,
 presbiterum rectorem de Solanellas, diocesis Vincenci, ex altera
 deffendentem de et super eo contra dicta domina abbatissa,
 darebat et asserbat pro in omnibus honoribus et posse-/ssionibus
 Denpinos et de Campo del Roure, situate in termino de
 Solanellas, habebat et percipere debebat terciam partem decimi
 quod dictus rector percipit in et super dictis possessionibus,
 nec / non darebat et asservat que ipsa nomine dicti monasterii,
 percipit et percipere debet omne decimum in et super quadam
 quoma que ante est Nicholay Agramunt, in dicto termino de
 Solanellas, /6 situati dictus que rectore contrarium que
 asserens, et dicens que dicta domina abbatissa nullam partem

a. La "R" inicial, una mica decorada.

decimi in dictis terris et possessionibus percipiebat nec percipere debebat immo pertinebat ab in-/tegro dicte sue rectorie. Quequidem domina abbatissa pro sui intensione fundan(ta)^b obtulit coram dicto reverende episcopo, unum Capud breve quod (erat)(Sola)^c /nellas et quoddam Capud breve dicti monasterii^d, tenor quorum non obstante quod in dicto Capud br(e)ve^e, dicti rectore erat scriptum quod dictus rector in et super dictis (ho)noribus^f Denpinos, percipiebat omnes /9 decimum, videtur pro iuxta pedem ipsus continebatur et erat scriptum pro dicta domina abbatissa, recipiebat terciam partem decimi pro ut super(i)us^g asservatur et etiam videtur in capud / breve dicti monasterii, quod dicta domina abbatissa recipit in et super dicta quoma Ni(ch)olay^h Agramunt omnem decimum, nulla de dicto rectore nec de sua ecclesia facta mencione. Id mi / dictus dominus episcopus, attente predictis, pronunciavit et declaravit que domina abbat(issa)ⁱ, recipiat dictam terciam partem decimi in et super dictis honoribus Denpinos et de Campo del /12 Roure, et dictus rector, residuas duas et in super dicta quoma de Nagramunt totu(m)^j decimum ab integro, nulla facta parte dicto rectori non obstantibus rationibus (finalis) per dictum / rectorem incontrarum allegate. Et hiis partis dicta die, dictus Raimundus Gener recto(rem)^k de Solanellas, laudavit et emolagavit dictam iniuram, pronunciacionem seu declarationem / per dictum dominum episcopum factam pro ut supra continetur, que omnia supra dicta fuerit (...)rta^l per modum predictum sub secuta in villa Pratorum, regionum diocesis Vicens, die, mense et /15 anno superius contente.

/ Testes quo ad promulgacionem dicte serie finiter presentes honore Nichilaus de Petris Albis in decretis lirem

b. Borrós, interpretem.

c. Trenca amb forat i doblec, falten 5 paraules.

d. dicti monasterii, interlineat.

e. Falta una lletra, interpretem.

f. Id.

g. Id.

h. id.

i. Id.

j. Id.

k. id.

l. Trenca, illegible.

Johanne Portoles, familiares domini episcopi. Petrus de Sancto Marcho, presbiteri beneficiatus / in sede Minorise, et ego Petrus Lugarda, notarium. Testes vero amologationis dicte serie facte per dictum Raimundus Gener, finiter. Johannes Calines et Raimundus Montaner, presbiter ville /18 de Pratis.

/ Sig+num^m mei Johannis Germa, ville Cervarie vicini, regiaque auctoritate notarii publici per totam terram et dominacionem illustrissimi domini Aragonum / regis ac reverendi domini Vicens episcopi, secretarii, qui mandato dicto reverendi domini episcopi, presens sentencie instrumentum a notulis discreti Petri Luch-/21 garda, quod dicto reverendi domini episcopi secretarii, extrahi et in hanc publicam formam redigi feci et clausi, die sexta mensis februarii, anno a Nativitate / Domini Millesimo Quadringentesimo quinto. Cum supraposito in lineis prima et VIII^a, dici, monasterii, et cum rasis et emendate / in linea septima quod erat scriptum.

m. Signe autografat i decorat.

1431, agost 19.

Pere Canella i altres homes de Sent Domí fan homenatge a l'abadessa del monestir de Santa Maria de Valldaura de Manresa.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n. 10. Perg. 333/223. Taques i ombres d'humitat al mig i abaix. En el verso diu: "Los homes de Sent Domí confessen a l'abadessa per sempre".

1432, agost 19.

*Carta d'homenatge de Saura de Solanelles a l'abadessa de
Santa Maria de Valldaura.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n. 11. Perg.
621/461. Té un doblec formal a la part inferior de
4 cms. En el verso diu "Carta dels Agramunt e
homenatge per los homes del lloc Solanelles a madona
abadessa del monestir de Valldaura, senyora del dit
lloc".

1483, octubre 30. Manresa
*Trasllat referent al mas de Planes, del castell de Guàrdia,
fet pel notari Jaume Guitard de Manresa per autoritat
del rei d'Aragó.*

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n. 12. Perg.
380/135.

1446, setembre 4.

*Trasllat fet l'any 1509, pel notari de Berga, Sorribes
referent a Sagàs. Comarca de Berga.*

A.

B. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n. 13. Perg.
380/135. Trencat al mig i part esquerra. Té 3 petits
forats.

1480, juliol 15. Barcelona
 Frare Joan Zoit de Moros, teòleg, prior del monestir cistercenc de Natzaret de Barcelona, visitador i reformador dels monestirs de monges de l'Orde del Cister al principat de "Cathalunya e regne de València", visita el monestir de Valldonzella de Barcelona, per tal d'amplificar la reforma i ordenar normes de clausura i per celebrar l'ofici divinal.

A. AHN. Clero, Valldonzella, c.150, n. 4. Perg. 505/500. Al verso diu: Carta visitationis monialium Monasterii Sancte Marie Vallis Domicelle. Per D.F. Joannem Loirz Moros Priorem de Nazaret subdelegatum Rdi. P.D. Petris Abbatis de Petra, 15 iulii 1480. Transcrita respectant l'ortografia.

A^a LAHOR HE HONOR^b dela divina Magestat e de la Sanctíssima trinitat e dela nostra Sagrada Religió anoment. Nos frare Johan Zoit de Moros, en Sacra theologia professor e Prior del Monestir de / Natzaret en la Ciutat de Barcelona, constituit visitador e reformador dels monestirs deles monges del nostre Sagrat orde de Cistells en lo principat de Cathalunya, e regne de Valencia, con-/3stituit subdelegat per lo Reverent en Xhrist, pare don frare Pere Abbat del Monestir de Sancta Maria de Pedra, personalment en lo dia de la data deles presens. Lo Monestir de Valldonzella / dela Ciutat e Diocesi de Barcelona vissitant, e reformant per directio del qual e prospero estat de aquell, les cosses següents ordenar anem, des libertat, les quals per totes, e sengles religioses / del sobredit Monestir segons aqui una toquara strictament, manam esser observades inviolablement. E primerament la nostra pensa denant com segons la flaqueza dela nostra fragilitat, a /6 nostre Senyor deu lahors se gratias siam

a. "A", molt dibuixada i decorada.

b. "Lahor he honor", lletres majúscules, 3 vegades més grans.

tenguts de exhibir, a semblança dels benaventurats en la patria celestial colloquats. N^c anam tant stretament com podem que lo officí divinal / de dia e de nit, segons be en lo temps passat, es estat acostumat iuxta la retgla per nostre pare Sent Bernat a nosaltres donada, en les ores degudes sia fet, e celebrat, al qual officí di-/vinal, totes he sengles religioses sens nenguna escussa, sien tengudes de venir sino per greu malaltia e infirmitat detengudes, o en altra manera legitimament impedides. E si^d /9 per ventura alguna religiosa contra la sobredita ordinació fer temptara, sia amonestada une he dues voltes, e si per ventura en la dita transgressió no esmenant la dita falta perseverara, / manam ala Senyora Abbadessa, en Virtut de Sancta obediencia, e en sa ausencia ala prioressa, o sotsprioressa qui lo cor seguira, prive la tercera vegada la dita religiosa deningo piatants / e si axí non simenara, sia li levada tota la piatança entro atant que dignament age satisfet la sua tal negligencia. No refinenys manam a totes e sengles religioses que quant l'offici /12 divinal se celebrara tinguent silenci, e ab honor, e reverencia, segons la forma de nostre pare Sent Benet en la sua retgla ordena, lo dit officí divinal facen ab les inclinacions e serimonies / en lo nostre orde acostumades, en tal manera que axí en les Cadires del cor com al faristol, totes e sengles ordenadament assistan ala divinal laor^e, e si nenguna la contrari faça, sia privada / en la forma sobredita. No res menys manam, en Virtut de Sancta obediencia ala Senyora Abbadessa, prioressa e sotsprioressa, per res no permetan homens seculas, ni eclesiàstics, mentre lo officí /15 divinal, se fara estiguin en lo cor, e si posible sera quant lo dit officí se fara, la porta dela scala del cor sia amb clau tanquada sin que fosen persones de dignitat ales quals degudament / pogues vedar. Item manam en Virtut de la Sancta obediència, a totes e sengles religioses en los dies acostumats de conbregar, totes e sengles diligentment confessades ab tota reverencia e / devocio reban la Sagrada comunió, e si nenguna sera trobada defalir en rebre la Sacra comunio en lo Monestir, tal die com aquell, sia privada de

c. Espai en blanc entremig.

d. La "E" i la "S" són molt més grans i mica decorades.

e. laor , interlineat.

tota pietança axí del pa com de la vi, /18 exceptuades aquelles que per la Senyora Abbadessa iustament seran licenciades e excusades. Per lo senblant manam ala Senyora Abbadessa, apres Completes no permete trenquar scilenci en / les claustres del Monestir, ans de dia, e de nit, sia per totes observada honesta conversacio, per levar alguns abusos, e occassions de mal. Item, manam en Virtut de Sancta obediencia / ala Senyora Abbadessa, e a totes les altres presidents, no permeta avist de homens esser fets per les Cambres majorment de dones jovens, mes si algu mester aura parlar ab alguna religiose /21 ab licencia dela dita Senyora Abadessa, isquen al parlador, a comunicar ab aquelles persones que mester auran sots la pena de la privació de la pietança hoc entes empero que sia en libertat / dela Senyora Abadessa, al pare ho germa en la Cambra de la filla ho germana, donar licencia si conexera esser faedor o a atres persones si necessari, e honest sera sobre aço encareguant les / consciencies deles presidents. E per so volem he ordenam, que a la porta del Monestir sia posada persona diligent, honesta he discreta, qui tingue sollicita guarda en tanquar e hobrir la porta del /24 Monestir en les ores e temps deguts, en manera que nengun home no puxe entrar en lo Monestir sens primer obtenguda venia dela Senyora Abbadessa, encaregant esttrictament la sua / consciencia sobre aço. E per quant les persones religioses son mortes al mon vivint, a nostro Senyor deu per observancia de bons actes, e honestat de vida e cossa molt vituperosa he / caregosa ala conciencia, voler imitar los actes, he practiques seculas, lexant la honestat dela perfeccio de vida per los Sants pares nostros ordenada. E per so stretament a totes e sengles reli-/27 gioses, manam en Virtut de la Sancta obediencia, que nenguna no gosse portar manilles, ni pater nostres, ni altres joies al bras, ni albardes, ni mantos closos, ni lo vel negre, ni compostament, / ni abits curts de dia al offici divinal, mes totes cosses sien axi ordenades que per la composició exterior qui es senyal del composcicio, dela pensa, e bona religio, los mirants sien edificats, / manant ala Senyora Abbadessa, en Virtut de la Sancta obediencia, per res no permeta tals desordes en lo vestir en gran scandol. Dela nostra Sancta Religio, en special porta calces /30 vermelles, o morades, ni sabates

pintades, e qui lo contrari fara o fer presumira, sia privada en tal manera que sia castich ella e exempli ales altres. Item exortam ala Senyora Abba-/dessa e stretament a ella manam, no facilment done licencies a dones jovens de entrar en Barçalonga, majorment a les novicies, perventura tant necessari sera sien acompanyades per tals persones / deles quals nenguna suspicio de honestat se puga aver e com segons la retgla de nostro pare mossen Sant Benet, lo Abbat, Abbadessa dels malalts, degen an grandissima viso per ço exorta /33 ala Senyora Abbadessa no obmeta semblant cura e diligencia de caritat. E com la clausura del Monestir degue esser ben tanquada, manam a totes les Religioses que Cambres ten-/dran, en Virtut de la Sancta obediencia, que lo mes prest que poran, les fronteres de dites Cambres que defora lo monestir visi e miri a la Carera aquelles parets e forats, tanquen per manera / que lo monestir sie mes segur, e lo restant sie fet per lo procurador del dit Monestir. Item manam he ordenam nengus obres sien permeses en lo monestir ni membres de aquell, /36 sens ordinacio dela Senyora Abbadessa, e maior part del Convent, e si lo contrari lo procurador fara que senblants obi com aquelles vinguen a carech de dit prpcurador. E per / quant la Conservacio del Monestir esta en les rendes de aquell ben administrades, per so manam en Virtut de la Sancta obediencia, sots pena de Escomunicacio delata sentencia / ala Senyora Abbadesa, prioresa e bosera, que apres passat lany dintre tres messos apres agen rebuts los Comptes del monestir ab tota diligencia e deguda inquisició, e si lo procurador sie /39 tal que non vuilla fer o per negligencia obmeta donar dits Comptes, passat lo termini de tres messos, de continent sie revocat dela dita procura, e si posible sera entervinga en / dits Comptes. Lo prior de Natzaret, o altra persona religiosa per ell assignada. E finalment, a totes exortam, e amonestam bullen tenir mutua Caritat e pau servia i ras-/tixas divissions, murmuracions e tots altres vicis ab summa diligencia esquivar a sa Abbadessa e Soperiors humils e hobeients estar pobra, amar castetat, gordar e de tot fort la /42 Apostolica vida tenir en forma, modo e manera, que ab los Sants en los cels pugen regnar. Manant aquesta nostra Carta, en poder de la Cantora esser gordada e quantes / vegades en lany

Davant tot lo Convent, a aquesta Cosa specialment avistat entregament, sie legida en manera que nenguna no puga allegar ignorancia.

Dada / en lo sobredit Monestir subsignada de nostra ma, any de la Nativitat de nostre Senyor, Mil quatrecent vuitanta, a quinze de Juliol del damunt dit any.

Vidit predictum Visitator./ Dedenins R.Lola^f.

f. Signe autografat i decorat.

1496, maig 27.

A. AHN. Clero, Valldaura, c.168, n. 14 Perg.
Molt mal estat.
